

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI
ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti,
hova a lap szellemi részét illető közle-
mények, valamint előfizetések és hírde-
lési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLER

Hirdetéseket díjszabás szerint vessz fel
a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	8 korona
Fél évre	4
Negyed évre	2

Minden pamaszt, amit névalírással küldenek
be, minden közérdekű kérdést és felszólalást
közöl a szerkesztőség

Beköszönő.

Tollat fogtam a kezembe, hogy a közérdeknek szolgálatot tegyek és a sajtó útján segítségére legyek a beteges társadalmi élet csirájának kipusztításában.

Nagyon nehéz egy falusi újságíró helyzete, ha nem annak a klikknek áll a szolgálatában, mely a vezető szerepet viszi és nem azt a hurt pengeti, mely az ő érdek ügyeiknek megfelel. Ebben a helyzetben vagyok én is, klikk nélkül alapítottam újságot, de azért nem riadom vissza, mert hátam mögött van a demokratizmus, a polgárok azon zöme, kiknek tulajdonképpen az újságom akarom írni s velek nekik szolgálatot tenni.

Célomul tüstem ki, hogy minden olyan dolgot, mi a közérdeket sérti és a közéleti viszonyokkal meg nem egyező, addig fogom ostromolni, míg az undes kerékvágásba nem zökken, annak menete az általános modern viszonyoknak meg nem felel.

Célom felkarolni minden olyan kulturális dolgot, mely a jövő művelődés alapja és az eszmét istápolni mind addig, míg az célhoz nem vezet.

Azért van a sajtó, hogy mind azon utakat, melyek az elposványosodás gödrébe vezetnek, elzárja; az egészséges gondolkozást fel frissítse és a haladás felé vezető eszméket ki-dömborítsa.

Korán sem akarom a közönség érdeklődését oly irányban felhívni, mint ha ezen újságom a revolverzesség védjegyében akarha megszületni, illetve működni, de azt előre is kijelentem, hogy befolyásoktól mindig mentes elvemhez tántoríthatatlan, igazságos, önzetlen hírlapíró akarok és fogok lenni.

Újságom a társadalmi tényezők bármelyik rétegének rendelkezésére áll, ha oly cikkezzést akar közreműködni, mely terjedelmében és lényegében megfelel a kor követelményeinek, személyeket nem sértő dolgokat foglal magában.

Célom feltétlenül pártfogolni és előmozdítani a magyar ipar és kereskedelem fejlődését s amennyiben megtámadtatásban lenne részük, azok mellett kardot huzni. Azért már e helyütt van szerencsém meghívni Jászapáti és környéke ipari és kereskedői kart. szakdolgozók leközlésére.

Mintnagyr hangu erkölcs bíró szérepelni újságommal nem kívánok, ezt is csak azért jegyzem meg, hogy lapom megjelenését gunyos lekicsinyléssel fogadó urakkal szemben, ha né tán sértésnek, vagy megtámadtatásnak lennék kitéve, kénytelen leszek üres fejkét kioktatni, kijelentem, hogy velük egy kis eszmecserére újságomban szívesen szembe állok.

Újságom minden politikai irányzattól teljesen mentes kizárólag társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi célzatú heti lap lesz, mely rendszerint 4—6 oldalban jelenik meg minden csütörtökön reggel.

Hogy a közönség érdeklődése újságom iránt mindig fenmaradjon, a vezércikkek lehetőleg mindig helyi érdekű, legtöbb esetben közérdekűek lesznek, még pedig oly formában, hogy idegen szavak lehető mellőzése-vel a legszolidabb kivitelben jelenik meg.

Hirek rovatában leközlöm Jászapáti és körzetéhez tartozó községekben történet közérdekű dolgokat, községi ügyeket, személyi híreket, házasságokat, elfjegyzéseket, népmozgalmi statisztikát, egyesületi és társulati híreket, táncmultságokat, sport és mind olyan híreket, melyek a közönséget érdeklik.

A köztisztaság és közegészség ügyeket élénken fogom ellenőrizni, hogy újságom hasábjában rá mutassak mindazon dolgokra, amelyek az emberek vérének megfertőzésére vannak felállítva.

Ha a közönség szimpátiáját lesz szerencsém megnyerni s azon eszmém megvalósulhat, hogy váltva együtt működhetünk, úgy a közönségnek mint nekem, igen kellemes szórakozásunk lesz.

Imrik Gyula.

Előfizetési felhívás!

Jelen lappéldányukkal a Jászapáti Ujság első számát vagyunk szerencsések a t. Olvasóink kezéhez adni.

A lap programja fenti cikkben van kifejezve s ebből meggyőződhetnek t. Olvasóink, hogy lapunk a közérdeket kívánja szolgálni.

A Jászapáti Ujság hetenként egyszer, csütörtökön jelenik meg. Előfizetési ára: Negyedévre 2 korona.

A polgárság általános óhaja indította meg velünk e lapot s mi ezen kívánságot teljesítettük azon reményben, hogy általános lesz az előfizetés is.

A kiadóhivatal igyekezni fog, hogy a hozzáfűzött várakozásnak megfelelően, miért is a lap pontos megjelenésére, a hirdetések olcsóságára előre ígéretet tesz s a maga részéről is törekedik arra, hogy a Jászapáti Ujság kedves újságja legyen a t. Olvasónak s a hirdető hirdetésait a környék összes községeiben olvassák, hogy eredményeket is tudjanak elérni azáltal.

Kérjük t. Olvasóinkat, hogy előfizetésekkel mielőbb támogatni szíveskedjenek, hogy lapunk szétküldése mindég akadálytalanul megtörténhessen.

Tisztelettel
a kiadóhivatal.

Jászapáti község szabályozási tervének képviselőtestület által való jóváhagyása.

Folyó hó 26-án foglalkozott Jászapáti község képviselőtestülete a Vadasz Pál okleveles mérnök által elkészített új szabályozási tervvel, azt teljes valóságában elfogadta. Szabad legyen tehát ezen szabályozási tervre szerény nézetünket megmondani.

Nem is vizsgálva az egész tervet, az ember legelőször is a piac-tér és fő ut elhelyezését szemléli. A piac térből kiindul úgynevezett Hevesi-ut a 70 és 105 számú új utcák torkolatánál, ahol jelenleg Koczka István és Horváth Pál háza van, mind két oldalán egy aránytalan hasat crezst, hogy mi célból? igazán érthetetlen. Ez még mind elviselhető volna, ha megahagyták ugyancsak, utnak Pataki Sándor házána kezdődő aránytalan és illetlen út kiszélesedést, hogy miért? ez is érthetetlen. Mert ha szükség van a forgalomnak megfelelően utcát szélesíteni, miért nem szélesítik az egész vonalon? miért csak itt? Vagy talán azon gondolatlan van a képviselőtestület, hogy a legjobban fejlődésnek induló városrészt továbbra is vásártérnek tartja meg? Elég rossz gondolat. Mert ha a község ezen területet egészen Nagy Pál János féle házig az illető tulajdonosoknak átengedné, azok a házak az utca sorokba igyekeznének kihozni és ezzel az új építkezéssel igen nagy esinosságot nyerne az utca. Így pedig örök időkre megmaradnak a nádfedélű viskók.

Milyen jó fog kinézni az új koloszszállis gimnázium mellett egy bekerített, gödrös, szemetes terület, ezt követő három nádfedele paraszt ház, amiknek az újjáépítése ilyenén nem is várható.

Az idegen bejövetelek elragadtatva nézi e fejlődésnek induló szép várost, de annál hamarabb kiábrándul, mihelyst az említett helyhez ér és csodálkozásának magyarázatot nem tud adni ezen különös jász szokáson.

Nagyon tödvös volna tehát a képviselőtestületnek ezen dologt megfontolni, még most nem késő, segíthet a bajon. Vásártér vásárlásától pedig egy ilyen vagyona község ne húzódozzon, mert előbb utóbb, ugyanis szükség lesz reá és ha ezzel késnek, nagy hibát követnek el a szépséget és a fejlődés rovására.

J. T. C. sport egyesület alakuló közgyűlése.

Jászapáti község előkelőbb iparos ifjai azon magasztos eszmét pendítették meg, hogy különösen a fiatalokat elvonja sok olyan szórakozástól, időtöltéstől, mely a testet az elcsenevezésedés, a kárakert, az erkölcsöt a zülés útjára tereli.

Ezen magasztos eszmétől áthatott fiatalok, hogy a gyárakban, műhelyekben, irodákban és rossz levegőjű szobákban lélekölő és idegsorvasztó levegőt időnként ozodus levegővel feleserjéje, megalakította a Jászapáti Torna Club* egyesületet.

Alakuló közgyűlése folyó hó 22-én volt. A tisztikar megválasztása után egyesületi alapszabályok kidolgozása következett, mi is jóváhagyásra leendő felterjesztés végett bizottságnak kiadott.

Az egyesület a tisztikart a következő képen választotta meg: Egykor és mindenkor díszelnökök: Vágó Pál festőművész, Kihind Gyula főjegyző, elnök Fehér Zoltán r. k. kantor, ügyvezető elnök és bíró Imrik Gyula, titkár és csapatkapitány Borbás Béla, jegyző Dösa László, pénztárnok Bolyos János, elnökök Kovács Lajos és Nagy György István.

Az egyesület elzidőszerint, — tekintettel gyer avagi helyzetére, — footballszással foglalkozik. Egyesület sikeres működésében nagy a remény, már annál is inkább, mert ezt maga a vezető személyiségek egyénisége garantálja.

HIREK.

Esküvés. Folyó évi június hó 8-án a jászapáti róm. katolikus templomban esküszik örök hűséget keckheméti Bornemisza Jenő jászladányi lakos községi jegyző Radován György és neje bájos leányának Margitkának. Ezuttal is igen sok boldogságot kívánunk az új párnak.

Állatorvosi állás. Jászapáti, Jászszent-andrás körzetből alakított körállatorvosi állásra a pályázat lejárván, pályázatok az állásra: Kővári Andor szegvári, Berkovics Ignác ziféri, Garai József jászapáti, Betnai Róbert, miskolci és Nagy Rezső nagymagyar okleveles állatorvosok. A választás a közeli napokban Jászapáti község házána lesz megtartva.

Vízium felülvizsgálata. Jászapáti község artézi kút vízlevezető viziumtűvének felülvizsgálata folyó évi június hó 7-én d. e. 8 órakor lesz. — A bizottság a Jászsági alsó járás főszolgabírója, a a nagyváradi kurturmérnöki hivatal kiküldötte és Jászapáti község előjáróságától fog állni.

Cipész ipari tanfolyam. Jászapáti a m. kir. Technológiai Iparmúzeum 4 hétre terjedő cipész ipari tanfolyamot

rendez. A tanfolyam az Ipartestület helyiségében folyó évi június hó 15-én ünnepélyesen megnyitattik. A tanítást Veisz Ignác jászberényi szaktanító vezeti.

Halálozás. Dr. Frivaldszky János jászapáti lakos gyakorló ügyvéd hosszszas szünet után folyó hó 25-én déli 11 órakor egyen két órakor 53 éves korában Budapesten elhunyt. Temetése 27-én d. u. 3 órakor ment végbe nagy részvét mellett a budapesti kerepesi út melletti temető halottsházában. Jászapátirol és környékéről igen sok tisztelője és jó barátja utazott megboldogult temetésére. A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. dr. frivaldi Frivaldszki Jánosné szűt. Dobó Ilona úgy a maga, mint gyermekei Andor és János és az összes rokonok nevében megtört szívvel és mély fájdalommal jelenti felejtethetlen kéréje, a legjobb apa és rokon Dr. frivaldi Frivaldszki János úr folyó hó 25-én délelőtt háromnegyed 12 órakor, életének 52-ik, boldog házasságának 22-ik évében, hosszszas, súlyos betegség és a haldoklók szentségének ajtatos felvétele után történt gyászos elhunytat. A megboldogult hült teteme folyó hó 27-én délután 3 órakor fog a kerepesi-ut melletti temető halottsházában a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és ugyanazon temetőben örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 28-án délelőtt 10 órakor fog az érzsébetvárosi plébániatemplomban a Mindenhatónak bemutatattani. Budapest, 1913. május hó 26-án. Áldas és beke drága poraira!

A mai jó cselédek. Lóczi Gergely helyi földbirtokos folyó hó 18-án gazdaságában-Borbás Sándor cselédjét megpiszkolta. Ez emiatt amyira feldühödött, hogy a kezében levő vasvillával gz dáját megütötte. Cselédet a csendőrség feljelentette.

Gondatlanságból tűz. P. Kovács Antal besenyőzi földműves tanyáján a szalmaakazali, — míg a szülők a gazdaságban elfoglalva voltak, — György nevű 4 éves kis fia gyufával játék közben felgyújtotta. A kazar teljesen leégett, kár 150 korona.

Galamblovészet Jászapáti. Dr. Horváth József szolgabíró, ki a sport kedvelésről nagy területen híres, azon eszmét pendítette meg, hogy a közel jövőben Jászapáti galamb lövészetel egybekötött sport napot rendez. A sport nap tartásához előre is nagy az érdeklődés, mihez mi is sok sikert kívánunk.

Életunt aggastyán. Toldi Balázs 76 éves jászkiséri lakos, míg a családja távol volt, gyógyíthatatlan csuzos betegsége miatt felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt. Az eltemetést boncolás mellőzése nélkül engedélyezték.

Barátság jegyében. Keresztül utazóban voltak a napokban Jászkiséren Molnár Vidor 37 éves és Bíró István 20 éves tiszarófi halászok. A Kossuth féle vendéglőben igen jó kedvben töltötték el a délutánt, este az istállóba nyugalomra tértek. Vidor az alvást szinlelvé várta, míg Bíró elalszik, azután felkelve, ellopta társa 18 koronáját, s mint aki jól végezte dolgát, vissza mert mulatni. Reggel Bíró a lopást észrevéve, csendőrségre sietett tolvajtársa elfogatása végett, mi meg is történt, mivel mámoros fővel a lopást beismerte.

Bűnjelek árverezése. A Jászapáti kir. járásbírósnál felhalmozódott vadász puskák, forgó pisztolyok, vasvillák, lapátok, ásók stb. bűnjelek folyó hó 28-én árvereztettek el a járásbírósnál helyiségében. Az árverést Hubay Kálmán járásbíró vezette; befolyt 70 korona.

Madarak és fák napja. A kedvezőtlen időjárás miatt már két ízben elhalasztott madarak és fák napját 28-án tartotta meg a jászapáti róm. kath. elemi népiskola. Az ünnepély d. e. 9 órakor kezdődött az iskola udvarában. Megnyitó beszéd után a himnusz, majd kardalok, versek és alkalmi beszédek következtek. Délután igen kellemes maletsága volt a gyerekeknek: a helybeli vásártéren zeneszó mellett táncoltak, többféle társasjátékok produkáltak, későbbben pedig gyűjtés folytán bejött összegből megvendégelték a kedves apró társaságot. A közönség a legnagyobb érdeklődéssel viseltette az ünnepély iránt.

Színház. Fehér Vilmos színigazgató, ki jelenleg 30 tagú társulattal Jászapáti tartózkodik, kedden mutatta be „Évát,” Lehár Ferenc szenzációs operettjét. — A színház, mint nálunk már szokásban van, ez alkalommal is üres volt. Bár egy igen kellemes és minden tekintetben élvezetese előadást mutattak be. A kevés számú közönség osztatlan elismeréssel adózott és tapsaival honorálta az igazgatót: Peéri Ilust valamint Sándor Andor és Várnai László művészi játékait. Éva szerepét Olasz Maniska kreálta. Heti műsor: Szerdán: Limonádé ezredes Csütörtökön: Aszszonyfaló. Pénteken: Miniszterelnök. Szombaton: Cigányszerelm.

Refomok a telefontól. Zónarendszer lesz a következő kulcs szerint:

10 km-ig a beszélgetés díja 30 fill.
20 „ „ „ 40 „
50 „ „ „ 60 „
100 „ „ „ 1 kor.
200 „ „ „ 2 „
300 „ „ „ 3 „
600 „ „ „ 4 „

A szomszédos forgalomban minden beszélgetés díja 20 fillér. — Meghonosítják a telefon üzenetek rendszerét is. Ez abban áll, hogy a központba valakinek a címére betelefonált üzenetet 20 fillér díj lefizetése ellenében távirat módjára kézbesítik a címzettnek. Nyilvános épületekben telefon automatákat fognak felállítani. Ezek tíz fillér bedobása ellenében összekapcsolják az állomást a központtal, amely megadja a kért számot.

Saját termésű borok kicsiben való árusítása. A közigazgatási bíróság a napokban érdekes ítéletet hozott egy bortermelő ügyében, aki saját termésű borát kicsiben is árusította, amiért a pénzügyigazgatóság harmadosztályú kereseti adóval róttá meg. — A közigazgatási bíróság az összes hazai bortermelőket érdeklő ügyben úgy ítélte, hogy amidőn a termelő a saját termésű borait nem-korcsmaszerű kimerés útján, hanem saját házában korlátolt kimerési engedély alapján árusítja, azért harmadosztályú kereseti adóval meg nem róható.

A balkáni háború halottai. Hivatalos statisztika szerint Törökország a balkáni háborúban 200,000 embert vesztett, ezek közül Kirk-Kiliszenél és Lüle Burgasnál 50,000 ember esett el, 30,000 ember pedig a csatáldzai harcokban. — Naponta 6—700, török katoná hal meg betegségben és a nagy kimerültségtől. Monasztírnál 30,000 volt a török halottak száma. — A balkáni szövetségesek seregei összesen 150,000 török hadifoglyot ejtettek, Bulgária-egymaga 54,000 török katonát és egyedül Drinápolynál 80,000 török jutott a bolgárok hadifogságába.

Katonai gyakorlatok a képezdekben. A kultuszminiszter elrendelte, hogy a jövő iskolai évtől kezdve a tanítóképzőintézetekben rendszeresen tarítsák a katonai gyakorlatokat. a céllovészet gyakorlására pedig különös gondot fordítsanak.

Sport.

J.T.C. J.Ö.I.E. (2:1) (félföld 1:0) nagy esőzés dacára igen előkelő és szép publikum előtt mérkőzött Jászapáti vásártéren az e célra elkészített pályán a Jászapáti Torna Club és a Jászárokszállási Önművelődési Ifjúsági Egyesület football csapata. Az előző 5—10 percben igen vig és eleven játék folyt későbbben azonban a J.T.C. tagjai oly vontatott játékot csináltak, hogy a közönség szinte boszankodott, de kiegyen-

lített ezen hibát Szele János kapus, ügyes, fürgé mozgása A játékban dacára, hogy a J.Ö.I.E. kapta a vereséget a szép, gyors mozgásuk és összjátékuk miatt az előismerést nekik kell oda adni. A J.T.C.-nél a a goalt 1-et Utasy, 1-et Marton. A J.Ö.I.E.-nél pedig Pap Ióte.

Football verseny. Jászárokszálláson folyó évi június hó 1-én vasárnap d. u. 5 órakor tartja barátságos mérkőzését a Jászapáti Torna Club football csapata a következő összeállításban:

A Jászapátiak csapata:

Szele
Horváth Borbás
Borbás Marton Dösa
Fauer Szalkári Utassy Gyarmathy Borbás.
A jászárokszállási Torna Club csapat összeállítása a következő:

Nagy Gy.
Körössy Szőke
Nagy Bagi Nemoda
Faragó Rosenfeld Ficzek Lázár Faragó
Bíró: Imrik Gyula.

Humor.

Fő a házi béke. Első angol: Miért engedél meg a feleségnek, hogy részt vegyen a suffragett mozgalmakban?

Második angol: Kérlek szépen, amíg ő az utcákon tör-zuz, addig otthon-tes beke és nyugalom van.

Az anyanyelv. Ödönkő: A puska, miért hívják azt a nyelvet, amit mi beszélünk, anyanyelvnek?

Apá (söhajtiva): Mert az anyák sokkal többet használják, mint az apák!

A jámbor templomlátogató. Amerikai történet. Színhely: Egy tengerparti város temploma. Idő: vasárnap délután.

A főtisztelendő ur a szeszese italok káros hatásáról beszél.

— Legjobb volna, ha az összes pálinka, bor és sör a tenger fenekére kerülne.

Fimny Patterborn ekkor hirtelen felemelkedett.

— Igaza van, főtisztelendő ur, nekem is ugyanez az óhajtam.

A templomból kijövet a lelkész megszólította Jimmyt.

— Valóban örvendek, hogy tengerész léteére ilyen jámbor. Milyen minőségben dolgozik a hajón?

—En főtisztelendő ur, csak egy egyszerű buvár vagyok.

Költészet és próza. Idegen (a szállodás leányához): Ó, kisasszony, mondhatom, hogy az itt töltött napok mindig kellemes emlékeim lesznek.

— No, no, önnek a papa bizonyára még nem nyújtotta át a számlát.

Bánkódás. Péter gazda: Mi a szösz ütött a tehenébe, János gazda. Egy pár nap óta olyan báhatosan tekintget a nagyvilágba.

János gazda: Azér, mert, a-marche kiállításson egy díjat se nyert meg.

Szabályrendelet

a községi és körorvosok műtéti díjfeljuttatásairól
(Kivonat.)

- II. Rendelési, látogatási és műtéti díjak.**
6. §. A rendelési díj, mely az orvos lakását, vagy rendelő helyiségét felkereső beteggel szemben számítható, nappal 80 fillér, éjjel 1 korona 60 fillér.
- Az 1908 évi XXXVIII. t.-cz. 22. §-a szerint a 7. éven aluli gyermekek után a díjnak csak fele jár.
7. §. A látogatási díj nappal 1 korona 20 fillér, éjjel 2 korona 40 fillér.
- Az 1908 évi XXXVIII. t.-cz. 22 §-a szerint 7. éven aluli gyermekek után a díjnak csak fele jár.
8. §. Az éjjeli idő a nyári időszakban, vagyis május hó 1-étől augusztus hó 31-éig esti 8 órától reggeli 5 óráig, a téli időszakban, vagyis szeptember hó 1-étől április hó 30-áig esti 8 órától reggeli 8 óráig tart.
- A sebészeti műtétek díjazása következőleg állapították meg.
- A műtét megnevezése:**
- Gyógyszerek bőr alá fecskendezése 0'00 korona.
 - Szalacsnak bevezetése, vagy orvosszereknek a húgycsőbe fecskendezése 0'00
 - Egyszerű seb kötözése 0'00
 - Bonyolódott, vagy fertőzött seb első kötözése 4'50.
 - Bonyolódott, vagy fertőzött seb további kötözése 4'50.
 - Thermocauterrel való égetés 4'50—18'—
 - Villanyégetővel való égetés 9'—28'—
 - Sebészeti varrás (mint önálló műtét) 1'60—5'50
 - Idegen test eltávolítása tárgyreszekből 1'80—5'50
 - Tályognyitás 1'80—9'—
 - Bemetés (Scarificatio) sejtiszítógyulladásnál 1'80—5'50
 - Carbunculus (Kélevény) műtete 5'50—19'—
 - Kisebb áll- és uj képletek kiirtása 9'—19'—
 - Nagyobb uj és állképletek kiirtása 46'—95'—
 - Inmeztés (tenotomia) 4'50—9'—
 - Invarrat a varrott inak száma szerint 11'—28'—
 - Kisebb heveny ficamodások helyretétele 5'50—11'—
 - Heveny állkapocs ficam helyretétele 4'50
 - Heveny váll, könyök, kéz, boka ficam helyretétele 14'—29'—
 - Idült állkapocs, váll, könyök, kéz és boka ficamodás helyretétele 28'—58'—
 - Heveny comb és térdficamodás 29'—
 - Idült comb és térd ficamodás 58'—
 - Kisebb csonttörések bekötése, gipszkötést beleértve 9'—14'—
 - Nagyobb bőr alatti és nyílt csonttörések bekötése 23'—32'—
 - Nagyobb zsugorodott ízületek erőszakos nyújtása és ferdén gyógyult csontok erőszakos törése bekötéssel együtt 38'—71'—
 - Orthopaediai műtétek térden és labon 19'—
 - Ízület megcsapolása (arthrotomia) 9'—
 - Ízület megnyitása (arthrotomia) 19'—
 - Gyps. vagy egyéb rögzítőkötés ízület bántalmaknál 9'—18'—

- Masszage 3: ha orvos végzi 0'00 1'80
- Csontkaparás 4'50—11'—
- Csontmetszés (osteotomia) csont kimetszés (osteknomia) 9'—38'—
- Elhalt csont kimetszése (necrotomia) csontrekesz eltávolítása (sequestrotomia) 9'—45'—
- Ütőer lekötése, mint önálló műtét 9'—95'—
- Ütőer daganat (aneurysma) műtete 18'—96'—
- Idegvarrat, mint önálló műtét, idegnyújtás, vagy ideg csonkítás 3 (resectio) 19'—33'—
- Végtagok csonkítása (amputatio) kizese (enucleatio) vagy csonkítás (resectio) 47'—96'—
- Benőtt körömi műtete 9'—
- Ujjak kiizelése (enucleatio) vagy csonkolása (resectio) 9'—28'—
- Segédkező műtéteknél személyenként 5'—27'—
- Altatás 12'50
- Agytályog megnyitása 75'—
- Agydaganat kiirtása 145'—
- Koponya lékelés (trepanatio) 36'—
- Nyulajk műtete 15'—27'—
- Nagyobb plasztikus műtétek szemhéjon, ajkon, fülön, szájon, garatüregben 37'—75'—
- Orrzuhanoyozás és fülkifecskendezés 0'90
- Idegen test eltávolítása a test természetes nyílásain át (gége és bürzsing kivételével) 3'50—9'—
- Idegen test eltávolítása a gégeből és bürzsingből 7'—18'—
- Orrvérzés csillapítása kitömésrel vagy Belloque esővel 7'—
- Felső állcsonton végzett csonkolás (resectio) 46'—145'—
- A Highmorüreg megnyitása (Empyema antri Highmori) 19'—
- Az alsó állkapocs csonkolása (resectio) vagy kiirtása 47'—145'—
- Nyelvfék metszés- és nyelvcsapocskítás 3'—
- Mandula kiirtása (Tonsillotomia) 7'—
- Nyelvsont alatti garatmetszés (pharyngotomia subhyoidea) és bürzsing metszés (t-oesophingotomia) 146'—
- Garat és gégefő csonkolása és kiirtása (Resectio et exstirpatio pharyngis et laryngis) 1'46'—
- Az Eustach cső kutaszolása (catheterisálása) és a kürtbe gyógyszer, vagy szálcus (bougie) bevezetése első ízben 1'80 Minden további esetben 0'90
- Dobhártya átfurása 3'50
- Csecnyújtvány (Processus mastoideus) megnyitása 27'—57'—
- Garat mögötti, bürzsing mögötti, vagy általában mélyebben fekvő nyaki tályogok megnyitása 19'—38'—
- Golyva kiirtása 97'—190'—
- Vizsgálat gége tükörrel első ízben 1'90 további alkalmakkor ez a látogatás díjába beleértendő
- Gége, vagy légcső metszés 37'—
- Intubatio 14'—
- Gége és légcső sipoly műtete 57'—
- Kutaszolás bürzsing szűkületénél első látogatáskor 3'50—7'— további látogatáskor 0'90

(Folyt. közt.)

Eladó ház.

Jászárokszálláson, a Berényi-uton levő Strasser Sándor-féle ház, mely áll 3 szoba, 2 üllethelyiség, konyha, éléskamra, cselédszoba, pince, s egy műhelynek alkalmas külön helyiségből,

eladó.

Megvételhez 5000 K. szükséges.

Ritka alkalmi vétel.

Az eladással Nigrányi Ferenc bizott meg, ki érdeklődőknek szívesen rendelkezésére áll.

SCHOLCZ FERENC

első nagykarolyi (kúti) szivattyukészítő
NAGYKAROLYBAN
Arany János-utca 25. (Saját ház)
Ajánlja közkeveltségnek örvendő faszivattyút, Olcsó, tartós, jó és telen-nem fagy-be. Bővebb felvilágosítást ad Faragó István búrkereskedő.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Jászárokszálláson a szövetkezeti bolt mellett, a templommal szemben

hímző tanfolyamot

nyitottam.

Módot kívánok ezáltal nyújtani a n. é. közönségnek, hogy a legszebb és eddig csak drága pénzért beszerezhető hímzéseket, egy olcsó kis kézigép segítségével bárki

3 nap alatt

elsajátíthasson. — A szemét nem rontja. Fej és hátfájást nem idéz elő. A hímzés megtanulása, ha 3 napnál több időt vesz is igénybe csak

5 koronába kerül.

Jelentkezhetni minden nap. A tanítás külön-külön folyik Bővebb felvilágosítással szolgál.

Göncz Ödönne

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FÉLELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetés díjak küldendők.

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerinti vesz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

- Egész évre 8 korona
- Fél évre 4
- Negyed évre 2

Minden panasz, amit névvalóval küldenek be, minden körülmények között és felszólalást közöl a szerkesztőség

Járási szegényház felállítása.

(így) Dr. Bodnár Sándor járásunk agilis főszolgabírója Jászapáti községben a járási szegényház felállításának eszméjét pendítette meg.

Az 1880 évi XXII. t.-c. 145. §-a értelmében minden község a maga szegényeinek ellátásáról gondoskodni tartozván, a járásbeli községek az idézett törvényszakasz 4-ik bekezdése alapján egyesülhetnek és a jelzett célra járási menedékházat létesítenének mindazon járásbeli illetőségű 7 éven felüli oly szegények elhelyezésére és eltartására, akik munkaképtelenek és közsegélyre szorultak, valamint akiknek eltartásáról, hozzátartozói otthon gondoskodni nem tudnak.

Különös meghatottság fogja el az embert azon emberbaráti célzattól, ha rá gondolunk, hogy azon szegénysorsu elaggott öregek és keresetképtelen nyomorékokról van szó. Kiknek ellátásáról senki sem gondoskodik, kik minden támasz nélkül állanak.

A szegényház felállításához először is vagyonszámba községek és lakosok alapítványtetele szükséges, hogy ily alap birtokában megalakuljon a szegényház-bizottság, mely felhívja a járás községeinek képviselőtestületét arra, hogy a szükséges épületek emelését

adóalapjuk arányában vállalandó hozzájárulás útján, mely úgy pénzbeli, mint anyagi lehet, tegyék lehetővé és egyben kötelezzék magukat arra, hogy a menházban elhelyezendő községbeli szegények után, a szegényalapjuk jóvedelmének felhasználásával, szükség esetén ennek pótlásával a felmerülő ellátási költségeket fizetni fogják.

A menház fentartására az egyes alapítványok kamatjövödelmei és az egyes ellátottak után fizetett ellátási díjak szolgálhatnak. — Összetett népfelgyűlésnek gyűjtés volna rendezendő gabonanemű (főzelék, zsír) adakozására. Nagyobb ünnepek előtt pedig a járás intelligenciája pénzdöntvények adására lennének felkérendőek.

A menház, illetve szegényház létesítésének és fentartásának körülményei a fenti vonásokban jelezve vannak. Az intézmény létesítése és fennállásának biztosítása a község támogatásától függ, mondhatni talán ennélkül elsem képzelhető, nagyon természetes, hogy eleinte a tehetőseknél sikerül, de azután terjed a népnél is; mihielyt eredményt lát, azért tehát jelen sorainkkal a község humánus érzését már most felkeltjük.

Az így megalakult járási szegényház képes lesz szegényeinket pár koronáért ellátni étellel, ruhával, fűtéssel, világítással és lakással, hogy ez mind lehetséges az alábbi sorokban ecseteljük a törökkanizsai szegényház felállításának történetét és működését.

A törökkanizsai szegényház létesítését néhai Tallan Emil akkori főszolgabírónak köszönheti, ki maga anyagiilag is támogatta az eszme megvalósítását, A járás nagyobb birtokosainak humánus érzésére apellálva ezeket, valamint a községeket, önkéntes adakozásra, alapítvány tételre bírta rá. Ezek után megalakult bizottság s. felépítette a Törökkanizsán 42 szegény ellátására szolgáló menházat. Ma teljes befogadó létszámmal látja el a szegényeket, egyes személyek után havi 9 korona támogatással.

Az emberbaráti eszme tehát megadatott, most annak keresztül vitele szükséges, mi remélhető is, annál inkább, mert népünk vagyonos, tehát

minden megerőtetés nélkül adakozhat, másrészt pedig büszkeség fog el bennünket, hogy mi voltunk az elsők a vármegyénkben, kik egy ilyen jótékony intézményt megvalósítottunk.

Reméljük, ezen eszme a sikeres megerősítése minden jász ember szívében viszhangra talál. Lebegjen előttünk a jótékony és az ember szeretel gondolata.

Legyen tehát a község járásunk főszolgabírójának segítségére, hogy jövőben ily hasznos közintézmény szervezésénél, úgy egyéni mint hivatali tekintélyenél fogva, minél nagyobb kedvvel és odaadással ehhez hasonló eszméket felkaroljon.

Távbeszélő hálózatunk

hiánya.

A m. kir. kereskedelmi miniszter úr által kiadott távbeszélő szabályzat szerint a vármegyék határvonalán levő szomszéd és járasok telefon vezetékkel közvetlen összekötendők.

A vármegyénkben a fent írt szabályzat ezen rendelkezése végre is hajtattot, csak a mi járásunk nincs összekapcsolva. Hogy mi okból, nem tudjuk.

Hogy könnyebben megérthetővé tegyük sorainkat, példának telhozom a jársági felsőjárás távbeszélő összekapcsolását. Jászárokszállásnak közvetlen összekapcsolása van Heves vármegye hevesi járás és Pestvármegye aszói járás valamennyi községével, még pedig azon kedvezményel, hogy a járás legtávolabb levő helyiségeiből is díjtalanul beszélhet minden előfizető.

Ipar és kereskedelmünk fejlődése csak úgy haladhat előre, hogy ha a technikanak minden ágát igénybe vesszük. A jársági alsójárásnak igen nagy érdeke, hogy egyetlen szomszédunk, Hevesvármegye hevesi járással közvetlen távbeszélő összekapcsolása legyen.

Hevesi járás, de különösen Heves község egy igen nagy forgalmú kereskedelmi község. Piacra igen látogatott és forgalmas, így az áruk és termények vásárlásában azok árai megállapításában igen nagy szolgál-

latot tesz a telefon egy a kereskedőknek, mint a gazdaközönségnek.

A mostapi telefon összeköttetésen pedig szinte lehetetlen beszélni, mert egyrészt igen sok időbe kerül a kapcsolás, másrészt pedig igen drága a beszélgetés és a nagy távolság miatt sok esetben a beszélgetés nem is hallható.

Felhívjuk tehát a járás gazdaközönségét, az iparos és kereskedői kart mozgalmi indításra és az illető helyen a szükséges lépések megtételére, már csak annál is inkább, mert létfenntartásunknak igen nagy szolgáltatást tesz, másodszer pedig jogos követelésünk elégettetik ki ezáltal.

Végre egy izléses középület.

Annaj izléstelen és a célnak meg nem felelő középület, mint nálunk Jászapáti van, nagy darab földön nem található.

Példának felhozom előbb középületeinket. Van egy vendégfogadónk, ez az épület mindennek megfelel, csak annak a célnak nem, aminek tulajdonképpen építve lett. Ezen épület felépítették nagy táncterem, pince, jégverem és kellő számú vendég szobá nélkül.

A piac-téren lévő régi bazár épület, melyet kereskedőnek építettek, szintén pince nélkül van, pedig ha jól tudjuk kereskedőnek a pince nélkülözhetetlen.

Most aztán van egy új építkezésünk, a vásár-téren lévő új cédula ház. Igazán kaczagás fogja el az embert ennek a látára. Úgy néz ki ez a keskeny és aránytalanul magas épület, mintha az 1800-as évek elejéből lévő korcsma helyiség lenne. Ha szüksége van a községnek olyan helyiségre, mely a hivatalos helyiség és a kimerők helyiségét foglalja magában, miért nem csináltatnak ilyen célnak megfelelő épületet, hol megfelelően ellenes a két helyiség választva egymástól? Az épület elejét emelet magasságban feltöltötték, talán, hogy esős időben rödlizhasson a vásáros nép, hátal pedig meghagyták a gödör fenekénél a bejáratot, talán azzal a céllal, hogy vízes időben mint iszapfűrdő szolgáljon az épület, — mi a köszvényes lovák és csúzos lócsiszároktól elég szép jövedelmet ígér a községnek.

Végre valahára azonban van egy minden tekintetben izléses és a célnak megfelelő középületünk. Ez az épület a régi bazár mellett épült új bazár-épület. Szinte szokatlan nálunk ilyen

jó kinézésű, csinos épületet látni, szinte remény fogja el az embert, hogy az ismert, esetleg valamirendi irányzatoí szemelött fognak ezután tartani az építkezéseknél.

Sajnos azonban, ezen épület szépsége feletti örömről hamar lerontja egy szomorú körülmény. Ugyanis az épület-tervezés Vadász, Pál szabadkai mérnök, a kivitel pedig Sipos Béla szolnoki építő műve és így az egész építkezésben jász koponya nem kötődött.

No igen, mert még csak a vályógal való építés tudományánál tartunk, a mómárványt termő fát most keres-sük!

A levegő megfertőzése.

A köztisztaság és közrend iránt oly kevés érzékkel bír a község, mint nálunk Jászapáti van, talán nincs is a világon. Mert nálunk, árkot tisztítani, trágyát kihordani, általában udvarokat tisztán tartani nagyon lehetetlen dolognak látszik.

E nagy meleg beálltával milyen kellemes lesz a piac közepén, a szentgyörgyi-ut torkolatánál szagolni az ösmeretes és évtizedek óta meglévő valamint a községben igen sok helyen kazalban felhalmozott trágya domb illatát. S hogy ezen élvezetünk teljes legyen, gondoskodva van a sertés hizlaldák által előállított bűz terjesztéséről is. A hevesi-uton, közvetlen a gimnázium melletti szögvegben egy egész városrész foglalkozik a szabályrendeletben előirt 4 darab sertésen felüli hizlallással, de van még a városban igen sok ilyen ellenőrizetlen hely.

Kényszerű fejlődésünknel fogva pedig itt volna az ideje annak, hogy a köztisztaságra többet adjunk, mint eddig, annál is inkább, mert földrajzi fekvésénél fogva az éghajlatunk nyári időben igen száraz és meleg s így abacillus termelésre igen alkalmas, másrészt pedig városunkban közel jövőben igen nagy lesz az idegen forgalom s ha a régi állapotok továbbra is megmaradnak, megmarad ami régi jó hírnevünk is, hogy tisztátalan és rendetlen a jász nép.

HIREK.

Személyi hírek. Buzás Miklós őrnagy az első honvédkerületi párancsnokság szakközege a városban hivatalos kiküldetésben városunkban járt. A jász-

sági alsójárás főszolgabírói hivatalánál a mozgósítási irafokat megvizsgálta. — Hubai Kálmán kir. járásbíró a helybeli járásbíroság büntügyi vezetője f. hó 2-től kezdődőleg több heti szabadságát megkezdte.

Kinevezések. Vármegyénk alispánja a szolnoki Ferenccs. kórháznál megüresedett segédorvosi állásra Boár Endre pénzügyi szanigyakornokot nevezte ki. A jászapáti járásbíroságnál Hli Sándor halálával megüresedett szolgái állást Jász János itteni lakos napi díjas szolgálával töltötte a szolnokiki törvényszék elnöke.

Tűzoltók szemléje. Jászládány községben május-hó 30-án tartott szemlélt az önkéntes tűzoltó egyesület felett Jancsó Kázmér vármegyei tűzoltó felügyelő. A szemlé lefejezése után a legénység kivonulást, majd gyakorlatot tartott Bornemisza Jenő tűzoltó főparancsnok vezetésével. A felügyelő a legnagyobb elismerését fejezte ki a látottak és tapasztaltak fölött.

Katonák segélyezése. A balkáni háborus viszonyok miatt behívott, illetőleg vissza tartott tartalékosok gyámolnókul maradt családtagjai részére a napokban érkezett le a honvédelmi miniszter által utalványozott segély. A segélyösszegek nagysága 40, 50, 60 és 70 koronában állapított meg. A járásban igen sok a segélyezetttek száma. A kérelmezők majdnem kivétel nélkül kaptak segélyt.

Öt betörés. Jászdózsán a mult hét szerda és csütörtök közötti éjjelen eddig ismeretlen tettesek öt betörést követtek el. Engel Ignác kereskedő üzletének 3 vaslémez ajtaját feszítették fel, majd a becsukott belső ajtót törtek be. 2 ajtónak vélt róla a kirakat volt. Engel üzletéből fiókkal együtt elvittek 30 koronányi aprópénzt, a fiókot reggel a hid alatt találták meg. Áruhoz nem nyultak. A Gulyás János tulajdonát képező Tulipán kávéházba történt a második betörés. Innen 20 korona aprópénzt és 5 liternyi törköly pálinkát vittek el. — Rusvai Gábor korcsmabérlőhöz is betörték. Itt legeredménytelenebb volt a működésük, mert 3 ajtót is betörték, de 50—60 fillérenyi 2 fillérest találtak csak mit fiókkal együtt elvittek. A fiókot 30 pisztoly golyó súlyosította, de a fiókot a golyókkal együtt a Tarnába dobták. Bozókai B. József hambarjába is betörték, de ott csak 5 alvó katonát találtak, ezeket azonban meghagyták a kincstárnak, miután drága a kenyér, hadd adjon, ő nekik. Özv. Kiss Andrásné is megrémítettek a látogatásukkal. Özv. Kiss An-

drásné ébren volt, de a rendes úthoz nem szokott betörők azért a kamra ablakán másztak be s a rémüldöző fiatal asszonyt megnyugtatták, hogy nyugodtan aludhat. Ők meg 3 sonka, 2 szál füstölt kolbász s egy darab szalonna-levágása után eltávoztak. Elvittek még egy kenyeret is, de annak felét levágva, felét Kabács János istállója ajtajához vágta, nagy zörgést csinálva vele. — A betörésekkel cigányokat gyanúsítanak mivel, azon estén 2 kocsi oláh cigányt láttak a község körül olákolni. — A következő éjjel hasonló körülmények között Jászberényben ugyancsak 5 helyen törtek be, de itt sem tudták elfogni őket.

Az elriasztott zsványok. A Jászdózsán és Jászberényben történt betörések tettesei állítólag Jászapáti is jártak. Az utcákon való éjjeli csavargásaik között az egyik véletlenül az artézi vízgyűjtő medencéjének ajtajára lépett, de le is ugrott rögtön. és menekült el ész nélkül, mert a sülyedő ajtóról azt hiték, hogy zsvány csapja. — Ilyként megszabadultunk hosszú időre a zsványoktól, de mi lesz most már, ha becsületes ember talál neki menni annak az ajtónak?!

Ügyvédi irodai gonérok. Dr. Friwaldszky János elhalálása folytán az iroda ügyeinek további vezetésére az égrí ügyvédi kamara gondnokul Kele József dr. szolnoki, leltározó ügyvédé pedig Pataky István dr. jászapáti lakos ügyvédet nevezte ki.

Halálozások. Özv. Scipiades Józsefné szül: Kientzi Jusztina május 28-án Albertfalván rövid szenvedés után 68 éves korában elhalt. Megboldogult hült tetemét Jászapáti községben szállították, hol 30-án d. u. 4 órakor temették el nagy részvét mellett. A megboldogultnak igen nagy és előkelő rokonsága van Jászapáti, hol is a hatvanas és hetvenes években igen nagy társadalmi szerepet vitt. Jó szívéből ismeretes volt. Példaképe volt az igazi régi uri asszonyoknak. — Braun Ignác szolnoki lakos vármegyei irodafiszket kísérték utolsó útjára Szolnokon május hó 31-én. A szorgalmas tisztviselő temetése nagy részvét mellett ment végbe. — Jelen volt Horthy Szabolcs főispán vezetése alatt a vármegye tisztikara is.

Elfogott betörők. Nagy Andris besenyszögi lakos tanyáján május hó 16-án betörők-garázdálkodtak. Az ajtók feltesztése után ami elvihető volt, mindent elszállítottak. A csendőrség a nyomozást bevezette, azonban a jó madarak csak most kerültek meg Bar-

bács Péter és Barbács Mihály zagyvarékesi lakosok személyében. Hogy egy darabig elmenjen kedvük a betöréstől, a csendőrség a szolnoki kir. ügyészséghez átadta őket. A betöréses lopásból kifolyólag feljelentették Kézér Ágoston zagyvarékesi, lakost, ki orgazda volt.

Népmozgalmi statisztika. A jászági alsó járás községeiben az elmúlt május havában a születések száma 170, elhalálozásoké 123 volt. Ezek következőkép oszlottak meg. Jászapáti született 40, elhalt 38. Jászládányon született 30, elhalt 17. Jászkisérben született 22, elhalt 10. Jászsászentgyörgyön született 23, elhalt 8. Besenyszögön született 7, elhalt 13. Tiszásülyön született 5, elhalt 5. Kötteleken született 4, elhalt 8. Nagykörűben született 3, elhalt 8. Jászszentandrason született 8, elhalt 8.

Vizsgák az elemi iskolába. Az elemista cseppségek legnagyobb öröme, a vizsgák napjához is elérkezünk. Hétfőn e hó 9-én Tábori János, Molodován és Szalay Margit, 10-én Szlavik Mária, Bory János és Kanzsó-Mátyás, 11-én Szabó Ferenc, Szabari János, Czékus Andor, 12-én Tábori Sarolta, Csávószky Dezső, 13-án Roznu Terézia, Macsó Ferenc, 14-én Körtvélyesi Lajos osztályai vizsgáznak. 14-én lesz az ének és tornavizsga, 15-én pedig haladó istentisztelet tartanak.

Apáállat vizsgálatok. A jászági alsó járásban az apáállat vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg. Junius 9-én d. e. 9 órakor Jászsászentgyörgyön, junius 10-én d. u. 3 órakor Jászapáti, junius 11-én d. e. 10 órakor Besenyszög, junius 12-én d. e. 9 órakor Jászládány, junius 12-én d. u. 3 órakor Jászkisér, junius 13-án d. e. 9 órakor Tiszásüly, junius 14-én d. e. 9 órakor Nagykörűben. Megvizsgálás alá kerülnek kanok és tenyészbikák. A kanok vizsgálatáért 1 kor, bika vizsgálatáért pedig 5 K fizetendő.

Labda rugás. Jászárokszálláson vasárnap délután 5 órakor, igen szép közönség előtt mérkőzött a Jászapáti Torna Club a Jászárokszállási Torna Club football csapatával. Eredmény 1:2 az árokszállásiak javára, (félidő 0:0) A nagyszámban megjelent közönség mind végig jól mulatott a mind két részről ügyesnek mondható vig játékban, nagy taps vihar és éljenzéssel fogadta a goalokat. Bíró Imrik Gyula volt. Viszont mérkőzés Jászapáti junius 6-án lesz.

Színház.

Mint már mult számunkban jeleztük, Jászapáti Fehér Vilmos 30 tagú operett társulata előadásokat tart.

Pénteken a „Miniszterelnök,” szombaton a „Cigányprimás,” vasárnap d. u. a „Leányvásár,” este „Mexikói leány,” hétfőn „Farkas,” kedden Feleki László jutalomjátékul „Aranyeső” szerdán „Tengerész Kató” volt műsoron.

A társulat dicséretet érdemel, bár egyenként minden szereplőt az igazságos kritikus nem dicsérhét meg. Általában azonban jó előadást mutatnak be.

A legtöbb dicséretet érdemli Péry Tlus, aki minden szerepében kitűnő és Várnai, aki tudása mellett igyekezik is, hogy hivatását betöltsse. A közönség irántuk hálás is, mert a legtöbb tapsot ők kapják. Olasz Mariska nagyon jó volt az aranyeső Gyvedolin szerepében és ének számait a közönség lelkesen tapsolta. Sajnáljuk, hogy nem ismételte. Tapasztaltuk, hogy a közönség, bár egyes ének számokat szívesen hallgatna meg újra is, de hiába való minden elismerés és zúgó taps. sohasem ismételik. Véleményünk szerint az elismeréssel adózó közönség ezt a kis figyelmet megérdemelné.

Feleki László legkitűnőbb alakítása a cigányprimás volt s mindvégig kitűnően adta nehéz szerepét.

Egy dolgra még rámutatunk. A karszemélyzet nagyon gyenge és legtöbbször a hatást rontja. Elismerjük hogy kisebb társulatoknál a karszemélyzet kérdése nehéz feladata az igazgatónak, de arra mégis több gondot kell fordítani, mert az előadás jószágát rontja.

NE MULASSZA EL MEGTEKINTENI

BOROS NÁNDOR órák és ékszerész üzletét Jászapáti.

Mert ott lát és rendelhet izlése szerint minden kivitelben nyak- és óraláncot, gyűrűket, függőket és emléktárgyakat.

Az árak versenyen kívül állanak mivel saját műhelyében készül minden ékszer.

Ne dobálja el jövőben törtékszerit, mert Dobos Nándor műhelye rövid idő alatt újra alakítja.

Raktáron tart svájci és belföldi órák minden fajtáját. Nagy választék finom tajték pipákból és szipkákból, valamint látszerekből.

Elvállal szavatosság mellett óra javításokat nagyon jutányos árák mellett.

Humor.

A óél szentesít. — Tud on franciát? — Nem tudok. — No nembaj, magyarul is megmondhatom: fizessen elő a Jászapáti Ujságra.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FŐLELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetések díjak küldendők

EGYÉB SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint vessz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névvalóval küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólítást közül a szerkesztőség

Porfelhők hazája.

Ugy cserélgetjük a köz-égünk viszonyait jellemző neveket, mint ahogy az ember a kabátjait szokta. A téli kabátot amikor letesszük, akkor letesszük a köz-ég sártenger nevét s ahogy felvesszük a felöltőt, úgy felvesszük a 'Porfelhők hazája' hangzatos alcimét köz-égünknek.

T A R C A

Jász és kun.

Irtó: Rados Ferenc

A rokonságon kívül az érdekek azonosága fűzte a jászokat a kunokhoz. Közös ellenség ellen közösen védekeztek, s közösen váltották ki magukat az urbéresség alól.

A jász-kunok együtt jöttek be az országba, s nyelvüket, szokásaikat egészen megőrizték. Van ugyan némi különbség a nyelvzetben, de az csak egyes hangszókra vonatkozik. Ugyanis a jász a szavakban az e és a betűket szereti használni, míg a kun ó betűt kedveli. Erről a szokásról nem igen tértek el, úgy hogy e tulajdonságáról sok helyütt felismerik a jászokat és kunokat.

A vallásban is van különbség. A jász katolikus, míg a kunok leginkább a római vallás hívei. Mindkettőnek a jó tulajdon-

Különös földrajzi fekvésénél fogva nagyon kivagyunk téve a meleg és a hideg levegővel való játékának, azaz a szélnek, mely aztán a meleg idő beálltával, jöjjön bármelyik irányból, egyformán meleg és száraz. Csapadékot alig kap e vidék, ehelyett a kapa és kocsik kerék nyomán porrá omlik az agyonszáradt talaj, ebbe a porba meg bele-bele markol a szél s amikor torony magasságban a tölcser alakban forogva végig vágat e szerezkező szél-por a városban, keserűen jegyzi meg az esőt váró gazda, hogy itt a jász eső.

Az ilyen jász esőben aztán bőven van részünk. Amikor tüzes déli nap van s a talevel sem mozdul, akkor is tele van a levegő a jász esőlegkisebb részeikkel s a mi tudónk, mint a fuldokló, úgy kapkod egy kis pormentes, fű és faillatú tiszta levegő után.

Sajnos valami óriási leleményeséget nem tulajdoníthatunk magunknak, illetve fajunknak s így különleges viszonyainak különleges intézkedésekkel való megváltoztatására sem számíthatunk. Köz-égünkhez hasonló és köz-égünknel kisebb köz-égek haladása kényszerít bennünket egy-egy lépést a haladás felé tenni, de hogy hasonló köz-égekben máshol nem levő köz-égségi és kényelmi alkotások a sa-

ját leleményességünk és jó akaratunk folytán létesüljenek, arról igazán kár beszélni.

Beszélnünk azonban azokról a leg-egyszerűbb egészségügyi intézkedésekről, amit minden oláh falunak is szerencséje van élvezni. Az utcák locsolásáról és sepréséről. Hamár ennyire ki vagyunk téve a szél kellemetlenségének, igazán első sorban arról kell beszélnünk, hogy az utca meleg porában tenyésző bacillusok a locsolással leköttessenek és összeseperve a hártárba kihordattassék az ott a kello fertőtlenítsék vettessék alá.

Ez a mi különleges viszonyainak között az első és fő tennivaló mert az utca porába köpött tüdővész bacillus számos unokái és dédunokái nem nagyon válogatják meg az orrokat, azaz egy szörnyű betegségek réme fenyeget mindnyájunkat, mely helyzetben amennyire tudunk, okvetlen segíteni kell.

S ha érezzük magunkban az alkotó ember önértését s ha nem azonosítjuk magunkat az igavonó barom sorával, akkor nemcsak arról kell gondoskodnunk, hogy testet-lelket élő munkában töltsük le napjainkat egy rossz levegőjű köz-ég és teremben, hanem tudnunk felfrissítésére, agyunk megpihentetésére és lelkünk felvidítására

ték haza a bájos kun leányokat.

Ez a jó viszony, a gyakori érintkezés azonban az utóbbi év tizedek alatt megszünt, minok következtében egyre inkább eltávolodott a jász testvér a kuntól. Csak az utolsó években fedezte fel a kun a jász testvérét, s fűzte magához szorosban. Magához fűzte azáltal, hogy a halas-majsa-félegyházi vasút vonalat Szolnokig kiterjesztette s hogy a kunság fő székhelye: Halas jász embert bizott meg képviselőtével.

Ugy gondolkodott -- nagyon helyesen -- hogy a jász ember ismeri a testvérek baját, gondját s ennél fogva tud és akar is segíteni.

Kun testvéreink helyesen gondolkodtak. Az új képviselő új energiát hozott, s kiemelte a várost abból az álmából amelybe évtizedek óta merült. Kiemelte a várost az ismeretlenségből s olyanná tette, hogy közintézményei most meggyeztette irigyletek.

Jászladány község előljáróságától.

1845 sz.
1913

Árlejtési hirdetmény.

Jászladány község képviselőtestülete a közbirtokosság tulajdonát képező épületek újból való felépítését határozta el, ennek felépítésére árlejtést hirdet.

Az árlejtés határnapjával 1913 évi június hó 10 ik napjának d. e 10 órájára Jászladány község háza tanácstermében tüzetik ki.

Az épületek költségvetés szerint 30063 korona 23 fillér irányoztatott elő. ennél fogva vállalkozók az előirányzott építési ár-10%lékát készpénzben az árlejtés megkezdése előtt a községi főbíró kezeihez bánat pénzzel tartoznak le tenni.

Ezen épületek vonatkozó terv, költségvetés s egyéb feltételek a községi főjegyzőnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A képviselőtestület feljartja magának a jogot, hogy vállalkozók közül tekintet nélkül a leütött árakra szabadon választhat, ezen határozat meghozataláig a beírt bánatpénzek bent-hagyandók.

Köteles vállalkozó az építkezést az árverés eredményétől illetve ennek alapján kiállított vállalati szerződés elfogadását jóváhagyó közgyűlési határozat jogerőre emelkedése után azonnal megkezdeni.

Köteles vállalkozó az építkezésnél a közszállítási szabályrendelet intézkedéseit betartani, az építkezéshez magyar gyártmányu anyagokat használni.

Köteles vállalkozó a terv és költségvetés elkészítési díját megfizetni, mely összeg az árlejtés alkalmával lesz kijelentve.

Azon árlejtézők kik a községi előljáróság előtt ismeretlenek, megbízhatóságukat, szállító képességüket elfogadható módon igazolni tartoznak. Jászladány, 1913 május 29-én.

Andrássy Béla Mészáros József
főjegyző. főbíró.

Jászapáti község Előljárósága.

2387 sz.
1913

Árlejtési hirdetmény.

Jászapáti község képviselőtestülete mint iskola fenntartó f. év 10° számú határozata folytán a régebbi iskola épülethez toldandó 4 tanteremnek felépítése és a régi tetőzetnek kijavítása

árlejtés útján vállalatba kiadatik.

Az árlejtés megtartására határidőül 1913 június 14 napjának délelőtt 10 órája Jászapáti község házához ki-tüzetik.

Az építési terv és költségvetése a hivatalos órák tartama alatt a főjegyzői irodában megtekinthetők.

A költségvetésben előirányzott összeg 10%a az árlejtés megkezdése előtt az árlejtést vezető kezeihez óvadékkal leteendő.

Köteles vállalkozó ajánlata elfogadása után az építkezést azonnal megkezdni, hogy a tanterem rendeltetésüknek f. évi szeptember 20-ik napján teljesen készen átadandók legyenek.

A község fenntartja a jogot arra, hogy a vállalkozók közül, tekintet nélkül a tett ajánlatokra, szabadon választhat, be adott bánatpénzük határozat hozatalig bent hagyandók és ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

A közszállítási szabályrendelet intézkedéseit vállalkozó mindenben betartani tartozik.

Fenntartja a község a jogot arra is, hogy amennyiben a tett ajánlatok el nem fogadtatnak új árlejtést írjon ki.

Az előljáróság előtt ismeretlen vállalkozók megbízhatóságukat és szállító képességüket igazolni tartoznak. Jászapáti, 1913 május 30-án.

Khindl Gyula Berente Miklós
főjegyző. főbíró.

121 1913. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. illetőleg az 1908. évi LXI. t.c. 19 §-a értelmében ezennel közhíré teszi, hogy a budapesti kir. kereskedelmi és váltó törvényeknek 1913 évi 25812 számú végzése közérdeketben Dr. Káldor Imre ügyvéd által képviselt Szabó és Steiner cég javára 440 K. s jár. erejéig 1913 évi február hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 3300 kor. becsült következő ingóságok u. m.: cséplőgép, benzínmotor és sorvetőgép nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a jászapáti kir. járásbíró-ság 1913 évi V. 6012 számú végzése folytán 440 kor. tőkekövetelés ellen 1912 évi december hó 1 napjától járó 5 százalékos kamatai és eddig összesen 25 kor. 60 fillérben bírósággal már megállapított költségek erejéig, Jászkiséren leendő megtartására 1913 évi június hó 12-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül ki-tüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becárón alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat

mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. § értelmében ezek javára is elrejteltetik.

Kelt Jászapáti, 1913. évi május hó 26-án.
Szvittek Ferenc
kir. bír. végrehajtó.

3 darab modern és egészen új vaskályha

eladó.

megtekinthetők Szvittek Fer. bír. végrehajtónál.

Egy jó házból való flu szabótanulónak felvétetik Kovács Lajos úri szabó-tüzletében Jászapáti.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Jászárokszálláson a szövetségi bolt mellett, a templommal szemben

himző tanfolyamot

nyitottam. Módot kívánok ezáltal nyújtani a n. é. közönségnek, hogy a legszebb és eddig csak drága pénzért beszerezhető himzések egy olcsó kis kezéigép segítségével bárki

3 nap alatt

elsajátíthasson. — A szemet nem rontja. Fej és hátfájást nem idéz elő. A himzés megtanulása, ha 3 naponál több időt vesz is igénybe csak

5 koronába kerül.

Jelentkezhetni minden nap. A tanítás külön-külön folyik Bővebb felvilágosítással szolgál Gúncz Gáborné

SCHOLCZ FERENC

első nagykarolyi fa (kút) szivattyukészítő NAGYKAROLYBAN Arany János-utca 25. (Saját ház)

Ajánlja közkezdveltségnek örvendő faszivattyúit. Olcsó, tartós, jó és télen nem fagy be. Bővebb felvilágosítást az írtak után bárki kérkedő.

egy megfelelő sétateryől és kiránduló helyről is gondoskodnunk kell. Ha ezt létesítenénk, ez sem jelentene valami rendkívül előrehaladást a községek sorában, mert például a kun községek kértékkel bírnak és kiránduló helyekkel — és utcai locsolva is vannak, de ezek létesítése egyelőre kielégítene a mi szárnnyairótt igényű népünket. Mert hisz' egy kiránduló hely kívánatahoz igazán nem kell fokozottabb igény. Ha széttekintünk, egy csomó falut látunk magunk előtt ilyen kiránduló helyekkel. Alsószentgyörgy, Jákóhalma, Jásztelek, Jászdósa, Arokszállás stb. mind bírnak erdő és be- rekekkel, csak mi látsunk olyanoknak, hogy még ha volna is, felüzlénk.

Azon észszerűtlenség felett meg, hogy a temetőbe járunk lelkünk felvidítására azon illetlenség felett meg, hogy a szerelmes párok ott sugnak-bugnak, azon meg, hadd botránkozzon vagy hadd kacagjon a világ!?

A tuberkulózisban szenvedő betegek kötelező bejelentése és lakásuk fertőtlenítése.

A tuberkulózis népiro pusztításának gátat vetni igyekvő állam és társadalmi együttműködés sikerének első feltétele, hogy az érdekelt nagyközönség a betegség igazi természetéről helyes ismerettel bírjon, mert csakis úgy lehet a védekezési rendszabályokat betartással követni, ha azok értelmét és célját az érdekelték kellően fel is tudják fogni.

Miután a tuberkulózis terjesztésével a legveszedelmesebb szerepe van a már nyílt tüdővészben vagy gégesorvadásban szenvedő betegeknek, kiknek köpésével a tuberkulózis előidéző csirák rengeteg tömege jut ki a környezetre: az egészség egyének megóvása szempontjából legfontosabb az ilyen betegek artalmatlanná tétele, mert ezek fertőzik meg első sorban a lakást, műhelyt, hivatalát, vendéglőt, vagy más nyilvános tartozkó helyeket s így közvetve esetleg oly egyéneket is, akikkel közvetlenül nem is érintkeznek.

A tüdő- és gégétuberkulózis súlyos eseteinek a hatóság tudomására hozatala tehát bizonyos körülmények között feltétlenül szükséges ahhoz, hogy a közönséget tenyegető veszedelmi kellő intézkedésekkel elkarítható, vagy legalább is nagyban csökkenthető legyen.

Kétségtelen, hogy ezen feladat nehéz, sokszor kényes természetű is, s azért a következő eljárásnál kellő tapintatra van szükség. A teendő intézkedéseknél továbbá a közönség érdeke mellett a beteg érdekét sem szabad szem előtt lévesztetni és sohasem szabad feledni azt sem, hogy az egészségesekek megvédése nem lehet egyértelmű a betegek zaklatásával. Ehhez képest minden hatósági intézkedés vezérő alapelveinek kell lennie, hogy az egyéni szabadság s az emberi jogok korlátozásának csak a legnagyobb kímélettel és

a legsúlyosabb körülmények között lehet helye.

Mindezek figyelembe vételével a m. kir. Belügyi kormány rendeletileg elrendelte, hogy mindazon egyének, kik nyílt tüdővészben, gégesorvadásban, avagy mirigy- és csonttuberkulózisban szenvednek, a hatósághoz bejelentendők, hogy azok kellő módon ellenőrizhetők legyenek. Mivel a fenti betegségek a többi fertőző betegségek közé soroztatott, minden elhalálozás után a fertőtlenítési eljárás indítatik meg, miért is a halottkének elhalálozás pontos bejelentésére lesznek utalva.

A rendelkezés fontossága eléggé nem hangsúlyozható, azért tehát a község és hatóság együtt működésére nagy szükség van, már csak azért is, hogy jövőben ezen iróztatós betegség ne kívánjon oly nagy ember áldozatot.

Panaszok a közönség köréből.

Többen azon panasszal fordultak szerkesztőségünkhöz, hogy a jászapáti piacon a kofák kapzsisága miatt, a napi élelmi cikket bevásárolni a közönségnek szinte lehetetlen.

Először is, mert a szabályrendeletben ezidőszerint megállapított 5 óra előtt össze vásárolnak a kofák mindenféle élelmi cikket, másodsor, mert a tanyáról bejövő árusítókat az utca elállásával elfogják, s ott erőszakkal kényszerítik, hogy árujukot nekik adják el. Harmadszor pedig a bevásárlókkal szemben a kofák igen gorbák, őket valósággal tetleg inzultálják. Ha ez az állapot így van, tényleg tarthatatlan. A kofák tulkapásának elcjét kell venni. Felkérjük ezuttal az előljárást, hogy a rendelkezésére álló rendőri közegekkel a piacot ellenőriztesse és a kihágók ellen szigoruan járjon el.

Rosszul van meghatározva az uszodában való fürdés ideje is. Emiatt meg azok a vidékiek panaszkodnak, kiknek a jászapáti uszodát kell igénybe venniük, mert az ő községükhez képest községünk valóságos fürdőváros, mert itt legalább megfürdhetnek. A mostani beosztás mellett azonban alig hozzáférhető az uszoda. A vidékiek sokszor találmra jönnek el és fürdetlenül mennek vissza. Becsüljük meg ezt a kis idegen forgalmat és osszuk be ilyként a fürdés idejét.

Reggel 6-tól 10 óráig férfiak, 10-től 3-ig nők, 3-tól 8-ig pedig ismét férfiak fürdhetnek; minden másnap megfordított lehetne ez a beosztás s a hölgyek fürdhetnek kétszer.

Ha így sem lenne jó, akkor meg más-ként csak, úgy ne maradjon, ahogy van, mert így rosszul van.

Az ideai fegyvergyakorlatok. Kiknek kell bevonulni.

Az idén tartandó fegyvergyakorlatokra vonatkozólag Hazai Samu houvédelmi miniszter a következő rendeletet adta ki:

A folyó évben csak egy 28 napos fegyvergyakorlat tartatik, augusztus és szeptember hónapokban.

A véderőtörvény 11. rész 35. §-ai értelmében ez évben fegyvergyakorlatra kötelezve vannak: a) a tartalék 1910., 1908., 1906. s 1904.; b) a pórtartalék 1910., 1908., 1906. sorozó évfolyamjához tartozó azon legénységi egyének, még pedig úgy az a) mint a b) alatt felsoroltak közül azok, akiknek valamelyik különös tenyleges szolgálata ezen fegyvergyakorlat rovására nem tudható; c) továbbá mindazok, akik a múlt évben fegyvergyakorlatuk elhalasztását utánpótlás melletti fölmérés vagy betegség folytán a folyó évben utánpótlói tartoznak; d) a 11. és 12. szolgálati évben álló 1901. és 1902. évfolyambeli nem tenylegesek azonban csak azon esetben hivatók be, ha megbízhatóan megállapítható, hogy az utolsó fegyvergyakorlatot személyi viszonyaik figyelembevételé folytán, vagy büntetendő hibájuk miatt mulasztották el vagy, ilyen fegyvergyakorlatok utánpótlására egyáltalán kötelesek.

Az átszervezés következtében szükséges hogy a csapattestek tisztjei és legénysége egymást kölcsönösen meismerjék. Ezért a nem tenylegesek a fegyvergyakorlatra, tekintettel tartozkodási helyükre, állományilletékes ezredekhez hívandók be.

Ha pedig egyesek a fegyvergyakorlatuknak más ezrednél való teljesítése iránt folyamodnak, ebbeli kérésük csak kivételes, méltánylás érdemző körülmény alapján teljesíthető.

A kasszatündérek alkonya.

Egy vármegyei szabályrendelet munkálatait fejezték be a napokban a megyénél. Ezen új szabályrendelettel bővebben nem áll módunkban foglalkozni, hanem feltétlenül közöljük azon tudomásunkra jutott új rendelkezést, mely eltiltja a korcsmárosokat a pincérelány tartásától.

Ezen új intézkedés két pártra fogja osztani a közönséget. Az intézkedés helyeslőire és elítélőire. Helyeslik azok az asszonyok, kiknek férjeiket vonzza a korcsmárosok — kisasszonya és helyeslik azok a korcsmárosok, akiknek féltékeny asszonyaik nem tűrték meg a szoknyás pincéretet, ami azzal a következménnyel járt, hogy a kisasszonyos korcsmáros a rosszabb borból is többet eladott, mint az erkölcsös rendszer a jóból. Akik sajnálkoznak a rendszer változás felett, azok tényleg bizony a rossz boru kisasszonyos korcsmárosok lesznek és azok a jó inátlarak, akik csak egymásközt karonkötnek emiatt nagyokat.

A harmadik siránkozó az a kisasszony lesz, akinek meglett nehezítve

elzúllés esetére a könnyellmü megélhetés utja, vagy ha már ennyire lezúllott, akkor kirugják alóla azt a fokot, amely után az utolsó fokra potyan.

Sikkasztó jogász.

Rosenfeld Sándor Jászárokszálláson, egy ügyvédi irodában volt, hosszabb idő óta alkalmazva.

Rosenfeldet — footballistáink ismerik. A JTC—JTC utolsó mérkőzésén az árokszállási csapatban balfedezet volt.

Folyó hó 7-én délelőtt 10 órakor az ügyvédi iroda részére érkező 200 koronás és egy 8 korona 26 filléres utalványt ment beváltani a postára. Ezen összegből 86 koronát postára adott, a felmaradt 122 koronát 26 fillért ellenében magának megtartotta s ezzel eltűnt. Rosenfeld ellen feljelentés nem lett téve, állítólag azért, mert azt hiszik, hogy Budapestre alapvizsgálja tételére utazott el s a pénzt vissza fogja szolgáltatni.

HIREK.

Esküvő. Folyó hó 8-án délután 4 órakor vezette oltárhoz kechkeméti Bornemissza Jenő jászladányi jegyző Radovány György és neje: Kálmár Róza bájos leányát, Margitot.

A szentgyörgyi-uti családi házból 4 óra után indult meg a hintók díszes sorozata. Az első hintóban Andrásy Béla nyugalmazott honvédhuzár százados és dr. Szauer Miklós gyakorló orvos násznagyok ültek. Utánna jöttek a koszorus leányok és legények, örömszülők, násznép és végül a rózsákkal feldíszített menyasszonyi kocsi s lassu menetben a község házához hajtottak.

Főispáni felhalmazás folytán az esketést dr. Bodnár Sándor főszolgabíró végezte, ki nagy örömeinek adott kifejezést afelett, hogy amikor az első esketést végzi, egyik tisztviselője boldogságának betetőzésénél segítkezik. Megemlékezett az ezen napra esett 46 éves koronázási jubileumról is. — Ezután az ifju párt összeadta, majd hosszabb, szép beszédet intézett hozzájuk.

A polgári esketés megtörténte után a násznép a r. k. templomba vonult. A templom érdeklődőkkel teljesen megtelt. Az egyházi esketést a család közeli rokona Herreszboher Dénes székfő plébános végezte, ki is az esketés végeztével nagyhatású beszédet intézett az új párhoz. Esküvő után

séta kocscikázás volt. Este 9 órakor Radovány György vendégszerető házában 89 terítékes vacsora volt, mit reggelig tartó tánc és zajos jó kedv követett.

Személyi hír. Sz. Nagy József számtanácsos a szolnoki kir. Pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnöke folyó hó 9-én községünkbe érkezett, hol a jársági alsójárási főszolgabírója mellé beosztott jársági számvevő ügykezelését vizsgálta meg. A példás rend felett nagy megelégedését fejezte ki.

Szabályozási terv felülvizsgálata. Jászkisér községnek Vadász Pál szabadtéri mérnök által újonnan elkészített utca szabályozási és lejtmerelési tervének felülvizsgálata június hó 30-án d. e. 8 órakor Jászkiséren tartatik meg. A terv helyszíni felülvizsgálátán jársági alsó járás főszolgabírója, az állam építészeti hivatal és Jászkisér község előljárása vesznek részt.

Tűzoltó multság Jászládányon. A jászládányi önkéntes tűzoltó egyesület folyó hó 15-én d. u. 3 órakor a vásártéren gyakorlatozással egybekötött népnepélyt rendez. Délután fél 6 órakor football mérkőzést a Jászapáti Jászkiséri Torna Clubbal, este fényes tüzi játék ezek után reggelig tartó táncmultság. Belépő-jegy személynként 2 kor. Állóhely 1-20 fillér.

Gondatlanság áldozata. Pongó Istvánné jászapáti lakosgyári munkásnő folyó hó 6-án 1 éves Erzsébet nevű gyermekét reggel dunnában alvahagyta ő pedig dolgozni kiment a gyárba. Délben mikor haza érkezett, már csak a meghalt kis csecsemőt találta. Sírása közben addig forgolódott a kis csöppség, míg arccal lefelé nem jutott s úgy fulladt meg. A gondatlan szülő megbüntetése iránt az eljárás folyamatban.

Övintézkedések a mézsáros és hentes boltokban. Jársai m. kir. állatorvos előterjesztésére az első fokú közegészségügyi hatóság elrendelte, hogy jövőben csak nikkelezett kapesokat és mértékeket szabad használni. A hentes és mézsáros üzletekben az intézkedés indokolása az, hogy jelenlegi fogások és mérlegek könnyen rozsdát kapnak s így a hus megfertőzése könnyen bekövetkezik.

Kir. adóhivatal Jászapáti. Jászapáti község közönségének régi vágya megjeljesedésbe ez év augusztus hó 1-én.

Ugyanis a m. kir. Pénzügyminiszter úr leiratban értesítette a vármegye közönségét, hogy a kir. adóhivatal fentebb-jelzett időben kezdi meg működését a főuton erre a célra emelt izléses épületben. Ez által községünk ismét egy lépéssel halad a fejlődés felé s reméljük, hogy a fejlődésben nem is fog megállani, mert hiszen még a villanyvilágítás is megoldásra vár. Az állam 1000 korona évi bért fizet az adóhivatal helyiségek használatáért. Köszönet és elismerés azoknak, kik összekötetésük és állásuknál fogva elkövettek minden lehetőt, hogy kir. adóhivatalunk legyen, a mi végre sikerült is.

Gyermeknapok. A jársági alsó járásban az Országos Gyermekvédő Liga által az idén rendezett gyermeknapokon a gyűjtés eredménye a következő volt. Jászapáti 6 K 42 f, Jászkiséren 5 K, Jászsószentgyörgyön 147 K 33 f, Besenyszögön 8 K 7 f, Nagykörben 10 K, Jászszentandrason 8 K 46 f, Tiszasülyön 31 K 10 f folyt be.

Művészvendégek Jászapáti. Folyó hó 11-én délben érkeztek községünkbe Horváth Géza, a Könyves Kálmán sokszorosító intézet vezérigazgatója és Juszkó Béla festőművész. A művészvendégek Vágó Pál vendégszerető házához szálltak meg.

Országos vásárok. Folyó hó 15-én Jászárokszálláson, 22-én Jászapáti, 29-én Jászládányon országos vásártartatik.

Veintraub József fia

köszén és fakereskedő Jászapáti. Cégtulajdonos BOROS SÁNDOR

Értesíti a közönséget, hogy Jászapáti, Jászládány és Jászszentandás községek területére továbbra is megtartotta a híres baglyasaljai köszénbánya képviseletét.

Kéri a tisztelt közönséget, hogy téli szükségletüket már most jegyeztessék be, hogy idejében szállítható legyen.

Szén és elsőrangú bükfű állandóan raklárón.

Kivánatra házhöz szállítatik.

Érthetetlen. Hölgy (aki az automobil alatt hanyatt fekvé javítja annak hibáit); Hogy bámulnak a hüllyék! Ezek talán most látnak először életükben automobil

Sikfutást is rendeztek a jászladányiak, de megbánták, mert a díjat, az 1 üveg pezsgőt egy jászkiséri sport ember nyerte meg. — Azután a labdát rugdosták. Nyert sem láttak még Jászladányon, — de nézték is. A jászapáti meg a jászkiséri torna club mérköztek. Az apátiak kivágták a rezet 6:1-re vertek meg a kisérieket.

A magyarok a futballon cresztés és football után egy előtűnik ismeretlen sportot élveztek ezután végig. Valami schickós-féle népség lovakon futtatott. Nevetik az inges gatyás népségnek. Amelyik 10 legjobban szaladt, annak a gazdája 20 koronát, a következő kettő meg 10, illetve 5 koronát kapott. A lovak nem kaptak semmit.

Ezek után most biztosan nyeritenek Bornemissza Jenő tüzoltó parancsnoknak, aki mindent jól csinált, csak az állatvédők helytelenítik, hogy a lovakkal mért a futásban, mért nem a lepényevésben versenyeztetett.

Orgona szentelés Nagykorúban.

Öt éve telt el annak, hogy Pap Endre magas gondolkodású és nemes szívu plébános elfoglalta a nagykörtűi lelkészi széket. Nagy gondnal és odaadással működött úgy a hívők, mint az elhanyagolt templom és lelkészi lak sorsa fölött. Szék foglalása után első munkái közé tartozott az árva kinézésű lelkészi lak és templom ki tatarozása. A templom belsejének művészies kifosztése. Most pedig nagy anyagi támogatása mellett egy 4000 koronás gyönyörű hangu orgonával lepte meg keresztény hívőit.

Ezen orgona szentelésének ünnepe ment végbe Nagykorúban folyó hó 15-én. Az orgona szentelést, valamint a misét maga Pap Endre plébános végezte két papi segédlettel. Az alkalmi szent beszédet a fegyverneki segédlelkész tartotta, ki tartalmas beszédével nagy sikert ért el a hívők között.

Délben a vendégszerető plébános ebédet adott, hol részt vett az ünnepekre kiutazott Dr. Bodnár Sándor főszolgabíró, a környékbeli papság és a helyi előköltség. Ebéd közben a hivatását teljes egészében kitűnően ellátó házi gazdát Dr. Bodnár Sándor főszolgabíró köszöntötte fel.

HIREK.

Nőgyelet községünkben. Folyó hó 15-én d. u. 6 órakor volt a Jászapáti Nőgyelet alakuló közgyűlése Jászapáti község tanácstermében. Megjelentek körülből 30-an: A közgyűlés az egyesület alapszabályait tárgyalta és megválasztotta a tisztikart. Elnök Dr. Beóthy Jánosné, alelnökök Dr. Khindl Barnáné, Löwy Emilné, Fekete Miklósné, titkár Vanyek László segéd

lelkész és pénztáros Szabó Ferenc tanító lettek. Választottak ezen kívül még 20 választmányi tagot.

Football mérkőzés a JTC—JTC között. A revánzs-mérkőzésük július hó 6-án 5 órakor kezdődik. Ez alkalommal Jászapáti játszanak. Utolsó mérkőzésük Jászárokszálláson volt, hol a Jászárokszállási Torna Club 2:1 arányban győzte le az apáti csapatot. Miután az árokszállásai csak a reggel 3 órakor induló vonattal tudnak hazautazni, a Jászapáti Torna Club nagyon helyesen a mérkőzés után a váfoskertben zártkörű táncmulatságot rendez. Alkalmat kíván ezáltal adni, hogy a két testvér község ifjai közt a testvéries érzés is kifejlődjön az eddigi politikából eredő idegenkedés helyett.

Vizsga a jászapáti kir. kath. főgimnáziumban. E hó 17-én hittan volt. 19-én magyar, latin, 21-én pedig a hátralévő tantárgyakból lesznek a vizsgák. Jelenleg 63 első osztályu tanuló vizsgázik.

Új távbeszélő vonal. A m. kir. kereskedelmi miniszter úr a jászapáti-heves távbeszélő összeköttetés létesítését engedélyezte. A berendezési iránynyomnak megállapítása iránt a m. kir. posta és távirat kerületi műszaki felügyelőség, a bejárást június hó 19-ik napjának d. e. 9 órájára tűzte ki, s ennek vezetésével képviselőjében Renner Antal kir. mérnököt bizta meg. Összejövetele hely gyanánt Heves nagyközség községháza van megjelölve, honnan a bizottság megalakulása után a helyszínére ki fog szállani s a távbeszélő vonal iránynyomát be fogja járni. Ezen bejárásnál a vármegye képviselőjében Dr. Bodnár Sándor főszolgabíró fog megjelenni.

Cipészipari szaktanfolyam Jászapáti. Folyó hó 17-én délután 5 órakor ünnepélyesen megnyitott az Ipartestület helyiségében a szaktanfolyam. — A tanfolyamon részt vesz 29 hallgató, de az esetleges jelentkezők is felvétnék. Különösen ipáros segédeink figyelmébe ajánljuk ezen tanfolyam látogatását, mivel jövőjük megalapozásánál nagy hasznát fogják venni tanulásuknak.

Tenyészállat-díjazás. Jászszentandrásón a vármegyei gazdasági egyesület folyó évi június hó 24-én tenyészállat-díjazást rendez. A bizottság csakis simenthali-faj szarvasmarhákat díjaz.

Orvosi állás betöltése. Jászszentandrás községbe hirdetett orvosi állásra a pá-

lyázat folyó hó 15-én lejárt, az állás elnyerése végett hárman pályáztak. Dr. Khindl Barna jászapáti, Dr. Rösler Ármán mosoni s Dr. Gallégo Ede rákosszentmihályi gyakorló orvosok. A választás a közeli napokban meg fog tartatni.

Cigány gyermekek gondozásba vétele. A köteleki csendőrszolgálat folyó hó 13-án 2 öregebb cigány asszonnyal 9 cigány gyermeket hozott illetve kísért be a helyi szolgabírószákhoz. A két cigány-asszonyt eltoloncolták Szolnokra a 9 cigány gyereket pedig 16-án a déli vonattal felszállították a budapesti gyermekvédő ligához. A dologban az érdekes az, hogy a gyerekek majdnem mind egyforma idősök, 3—4 évesek, minden név és anyakönyvezés nélkül voltak a cigányoknál, azokat igazolni mint saját gyermeküket nem tudták. Igazán üdvös intézkedése volt ez a hatóságnak, mert ha másutt is így cselekednének, akkor a cigányügy rövid úton rendezve lenne.

Halálhír. Orley Béla szolnoki ügyvéd, nyugalmazott kir. törvényszéki elnök folyó hó 14-én 69 éves korában hirtelen elhunyt. Temetése 15-én délután ment végbe nagy részvét mellett.

Vicinális új bizottsági ülés. A IX-ik számú vicinális útcsoport az 1914 évi költségvetésének megállapítása céljából uti bizottsági gyűlést tart Nagykorúban 1913 évi július 5-én délelőtt 11 órakor. Az utibizottsági gyűlés után Dr. Bodnár Sándor főszolgabíró elnökléte alatt tiszti értekezlet lesz.

Oláh cigányok garázdálkodása. Folyó hó 9-én éjjel 10—11 óra között Fazekas Tamás és özv. Szabó Imréné köteleki lakosok udvarába ismeretlen tettesek behatoltak és 4 drb. lovat elloptak. Bár a csendőrség a nyomozást még akkor éjjel megkezdte, a lovaknak nyoma veszett. A lopást kétségelentül oláh cigányok követték el.

Községi képviselőtestületi ülés. Jászapáti község folyó hó 17-én tartott képviselőtestületi ülést, mikor is kisebb községi ügyek és illetőségek tárgyalattak.

Záróra hosszabbítás. Jászapáti község kérelmére vármegyénk alispánja engedélyt adott arra, hogy a község tulajdonát képező nagyvendéglő, tekintettel a hajnali vonattal előidézett forgalomra, reggel 3 óráig nyíva maradjon.

Villámcsapás. Besenyszög község határában folyó hó 14-én déli órákban nagy vihar vonult keresztül. A villám több helyen lecsapott s Bíró András gazda mezőn legelő 1 drb. hizó marháját agyonsújtotta.

A jász vasut hátrányai.

Sokat vártunk a jász vasutól és ezért szívesen törzsrésztvevénys lett a község. Amit irigyelünk a központon álló városoktól, a biztosan gazdagító ipar és kereskedelem fellendülését vártuk tőle, de most már tapasztalatokban meggazdagodva látnunk kell a jász vasut által előidézett szegényedést. Szerencsétlen község a mi községünk. Százszekret áldozunk, fektetünk be kétes értékű vállalatba azért, hogy szegényedjünk. — A jász vasut Gyöngyösnek épült, oda hordja a sok pénzt, azt is, amit azelőtt itt-hon költöttek el. S milyen neveltség. Gyöngyös az ígért 30 ezer korona hozzájárulást is megtagadta, mikor kész lett a vasut. — Igazi kereskedelmi szellem leng ott még a képviselőtestületben is; de soká érjük őket utól, — talán soha.

Szinté bosszantóan a fülünkbe zeng a herényi kereskedők jajgatása is. Azt mondják, hogy őket teljesen tönkretette a jász vasut. Elvesztették Jászapáti, Jászkisért, Jászdozsa és Jászárokszállás nehéz készpénzzel vásárolt pasasait. Siratnak hát ők is benünket, s amikor bosszankodunk ezen elhetetlenségük felett, jól esik a részvét ilyen kifejezése is, jól esik a sirót látni akkor, amikor magunkat siratjuk.

Humor.

Modern gyermek.

Nos, kicsikém, nem adsz egy csókot a bácsinak?
Nem, mert a csók káros az egészségre, hanem a kezemet megcsókolhatja.

Megállj!

Szókik a leány a ficsurral.
— Az apa észreveszi és utánuk kiált:
— Megálljatok hé! Vigyétek el a mamát is!

Gyermekbarát.

— Ön tehát gyermekbarát?
— Igen, de csak két féttel mellett.
— Nos, és?
— Az első, hogy a gyermekek nőneműek legyenek, a második pedig, hogy 15 és 18 között kell lenniök.

Bizonyítók.

Védőügyvéd (a vádlottnál a börtönben):
Egészen bizonyosan kihoznám őt, ha a meg-

lopott annyit bizonyítékkal nem rendelkeznek.

Tolvaj: Átkozott dolog! Ha sejtettem volna akkor a bizonyítékokat is ellopom!

Előrelátó.

— És miért ír csak egy felvonásokról?
— Nehogy a kritikusok azt mondassák, hogy a második felvonás fölösleges és a harmadik egészen elmaradhatott volna.
(Képes Hét.)

Koholmányok.

Vasárnap délután Mihály gazda és János gazda beszélgetnek a hatalmas, lombos diófa alatt.

Mihály g.: De szép ez a gyiőfa.

János g.: De szép ám.

Mihály g.: Jó volna, ha ezt a sok levelet meglehetne használni valamire.

János g.: Nagy haszna van ennek a böhök ellen.

Mihály g.: No már megettem a kenyerem javát, de még ezt sem hallottam komám uram.

János g.: Tróbalja csak meg kigyelmed, rakjon a lábáho gyiőfa-levelet, majd meglássa hogy nem csipi a böha.

Mihály g.: Huncut legyenek, ha még nem tróbalom.

Egy hét muiva a két gazda ugyancsak összejön e nagy diófa alatt a beszélgetnek.

Mihály g.: No komám uram, engem csak lóvá tett gyiőfa-levelel, annyit raktam a lábamho, mégse használt.

János g.: Csodálkozom rajta, mert mi katonáknál ha a lábáho-tettük a gyiőfa-levelet, a böha bizony nem csipett meg, hanem elugrott.

Mihály g.: No megilyet, hát én meg a magam lábáho raktam.

János g.: Tróbalja meg komám uram a böha lábáho raknyi, meglássa hogy nem csipi meg, hanem elugrik.

Mihály g.: Isteneccse, kigyelmed tudományos ember, mihelyt hazá megyek, megtróbalom. Adjon Isten jó éjszakát.

János g.: Isteneccse, kigyelmed tudományos ember, mihelyt hazá megyek, megtróbalom. Adjon Isten jó éjszakát.

Mihály g.: Isteneccse, kigyelmed tudományos ember, mihelyt hazá megyek, megtróbalom. Adjon Isten jó éjszakát.

Mihály g.: Isteneccse, kigyelmed tudományos ember, mihelyt hazá megyek, megtróbalom. Adjon Isten jó éjszakát.

Mihály g.: Isteneccse, kigyelmed tudományos ember, mihelyt hazá megyek, megtróbalom. Adjon Isten jó éjszakát.

Mihály g.: Isteneccse, kigyelmed tudományos ember, mihelyt hazá megyek, megtróbalom. Adjon Isten jó éjszakát.

Mihály g.: Isteneccse, kigyelmed tudományos ember, mihelyt hazá megyek, megtróbalom. Adjon Isten jó éjszakát.

Mihály g.: Isteneccse, kigyelmed tudományos ember, mihelyt hazá megyek, megtróbalom. Adjon Isten jó éjszakát.

Mihály g.: Isteneccse, kigyelmed tudományos ember, mihelyt hazá megyek, megtróbalom. Adjon Isten jó éjszakát.

Mihály g.: Isteneccse, kigyelmed tudományos ember, mihelyt hazá megyek, megtróbalom. Adjon Isten jó éjszakát.

Mihály g.: Isteneccse, kigyelmed tudományos ember, mihelyt hazá megyek, megtróbalom. Adjon Isten jó éjszakát.

Mihály g.: Isteneccse, kigyelmed tudományos ember, mihelyt hazá megyek, megtróbalom. Adjon Isten jó éjszakát.

Mihály g.: Isteneccse, kigyelmed tudományos ember, mihelyt hazá megyek, megtróbalom. Adjon Isten jó éjszakát.

Mihály g.: Isteneccse, kigyelmed tudományos ember, mihelyt hazá megyek, megtróbalom. Adjon Isten jó éjszakát.

Mihály g.: Isteneccse, kigyelmed tudományos ember, mihelyt hazá megyek, megtróbalom. Adjon Isten jó éjszakát.

Mihály g.: Isteneccse, kigyelmed tudományos ember, mihelyt hazá megyek, megtróbalom. Adjon Isten jó éjszakát.

Mihály g.: Isteneccse, kigyelmed tudományos ember, mihelyt hazá megyek, megtróbalom. Adjon Isten jó éjszakát.

Mihály g.: Isteneccse, kigyelmed tudományos ember, mihelyt hazá megyek, megtróbalom. Adjon Isten jó éjszakát.

Mihály g.: Isteneccse, kigyelmed tudományos ember, mihelyt hazá megyek, megtróbalom. Adjon Isten jó éjszakát.

Jászapáti község Elöljárósága.

ad. 2387

1913

Árlejési hirdetmény.

Jászapáti község képviselőtestülete mint iskola fenntartó f. évi 60 számú határozata folytán a régebbi iskola épülethez, toldandó 4 tanteremnek felépítése és a régebbi tetőzetnek kijavítására újabb árlejés megtartását rendelte el.

A szóbeli nyílt árlejés megtartására határ időül 1913 évi július 1-5-ö napjának d. e. 9 óráját Jászapáti község házához tűzte ki, zárt és utonjárulatok nem fogadhatnak el.

Az építési terv és költségvetése a hivatalos órák tartama alatt a főjegyzői irodában megtekinthetők.

A költségvetésben előirányzott összeg 10% az árlejés megkezdése előtt az árlejést vezető kezelihez óvadéku letendő.

Köteles vállalkozó ajánlata elfogadása után az építkezést azonnal megkezdeni, hogy a tanteremek rendelkezésüknek f. évi szeptember hó 20-ik napján teljesen készen átadhatók legyenek.

A község fenntartja a jogot arra, hogy vállalkozók közül tekintet nélkül a tett ajánlatokra, szabadon választhat, be adott bánat pénzük határozat hozatalig bent hagyandók és ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

A közszállítási szabályrendelet intézkedéseit vállalkozó mindenben betartani tartozik.

Fenntartja a község a jogot arra is, hogy amennyiben a tett ajánlatok elnem fogadhatnak új árlejést írjon ki.

Az előjáróság előtt ismeretlen vállalkozók megbízhatóságukat, és szállító képességüket igazolni tartoznak.

Jászapáti, 1913 június 17.

Khindl Gyula Berente Miklos

főjegyző főbíró

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Jászárokszálláson a szövetkezeti bolt mellett, a templommal szemben

himző tanfolyamot

nyitottam. Módot kívánok ezáltal nyújtani a n. é. közönségnek, hogy a legszebb és eddig csak drága pénzért beszerezhető himzések egy olcsó kis kézigép segítségével bárki 3 nap alatt

elsajátíthasson. — A szemet nem rontja. Fej és hátfájást nem idéz elő. A himzés megtanulása, ha 3 napnál több időt vesz is, igénybe csak

5 koronába kerül.

Jelentkezhetni minden nap. A tanítás külön-külön folyik

Értesítés a tanításról

Értesítés a tanításról

Értesítés a tanításról

Chiovini Ferenc Szabó Mihály
közs. főjegyző közs. főbíró

Güncz Gáborné

Szabályrendelet

a községi és körorvosok működési-jelentéseiről (Kivonat.)

13. Egyszerű szaruhártya csapolás, vagy Schaeimisch f. metszése 11—
14. Szaruhártya égetése 3-50
15. Idegen test kimetszése a szaruhártya lemezeiből 11—
16. Levakarás [abrasio] ha több ülést is igényelne 9—
17. Szaruhártya tetovirozása esetleg több ülésben 19—
18. Az előeset szivárványhártya csapolás vagy lemeztése 11—
19. Szarucsap műtete varrással 18—
20. Szarucsap lemeztése Beer szerint 23—
21. Tülszaruhártya metszés 9—
22. Szivárványhártya csonkítása, vagy lemeztése, idegen test eltávolítás a szivárvány hártýáról s a szemüregből 18.
23. Lencsetek felhasítása, hártýás utóhályog behatása (Discissio vagy depressio 19—
24. Hályog kivonás 38—
25. Szemtekének általános szemtekegyuladás (panophthalmitis) miatt való felhasítása 9—
26. Szemteke sorvasztása 14—
27. Szemteke kijelése 38—
28. Szemteke kiirtése 19—
29. Kancsalszem műtete egy szemem 19—
30. Kancsalszem műtete mindkét szemem egy ülésben 38—
31. Segédkezés szemműtétek alkalmával 7—

Fogorvosi díjazás.

1. Egy fog kihúzása, vagy gyökér kihúzása 1-90
2. Ha egyszerre több fog, vagy gyökér húzódik ki, úgy minden következtére 0-90
3. Egy fog, vagy gyökér kihúzásáért a fogmeder oldalak csonkulásával (resectiójával) 4-50
4. Fogból pulpa eltávolítása, vagy kiülése 5—
5. Egy fog kifurásáért a foghélyg pulpáig 4-50
6. Egy gyökér kifurásáért műfog megerősítésére 4-50
7. Fogkö-eltávolításáért az összes fogakról 2-80
8. Egy érdes fog lecsiszolásáért 1-90
9. Két fog szétreszeléséért 1-80
10. Könnyebb műtétekért a foghúson 1-90
11. Egy fog kitöméséért cementtel, vagy amalgammal teljes kezeléssel 3-5— 0-9—
12. Egy arany tömésért, nagyságszerinti kezeléssel 8-50 18—
13. Egy ferden álló fog helyreállításáért 14—
14. Ferde fogsornak rendezéséért 28— 72—
15. Egy műfog alkalmazásáért 3-50
16. Egész felső, vagy alsó fogsor alkalmazásáért 9—
17. Teljes műfogzat alkalmazásáért 14—
18. Egy csápos fog 3-50
19. Mozgó, vagy műfogak megerősítéséért 1-90
20. Egy fedőlemez alkalmazásáért 9—

A szabályrendelet következő intézkedéseit ajánljuk még a közönség figyelmébe: Az orvos lakásától 2 kilométernél távolabb fekvő helyeken az orvost fuvardíj vagy fuvar illeti ruganyos ülésellátott kocsióra vagy igényük.

Ha a fuvar nem természetben lenne kiszolgálva, a község középontjától számítva minden kilométer után, úgy oda, mint vissza 30 fillér fuvardíj fizetendő.

Kaszapengés előtt.

Már néhány nap, még néhány óra, csak az Isten megőrizze addig szép vetéseinket, aztán, mintha ajándékba kapnánk a hátralevő félévet, keresztül esünk a szorongatáson, egy megkönnyebbült, szinte gondatlan élet következik.

Nincsen ház, a mostani pénzügyi viszonyok között, hol szorultabb szívvél ne várnák az aratást, mint máskor. Az égen átröppendő felhő a nép milliói aggodó tekintetével találkozik, mert csak egy felhőtől függ ezek sorsa, hogy tudnak-e élni, vagy az aratással eloszlan remélt bajok megszorodnak anynyira, hogy az élet a bajokban való faldoklásra változik.

Egy felhőtől függ ezrek sorsa! Vajjon nem lehetne ezen segíteni? Talán olyként, hogy egy fillért sem adnánk ki a községből, amit nem okvetlen szükséges. Ha a gyapjút itt dolgoztatnánk fel, a börtöt készítenénk ki, ha egy kis gyáripari életet csinálnánk?! Merész tervek htu ábrándok! Lakább reszekünk a felhőtől.

Kétféle városi törvény lesz.

A nagyközségeknek rendezett tanácsú várossá való átalakulását teljesen lehetlenné tette a városi törvény. Községünkben már egy évvel ezelőt is óriási pártja volt annak, hogy a község rendezett tanácsú várossá szerveztessék át, de ahogy ismert lett a városi törvény fizetési táblázata, többet senki sem merde megemlíteni, mert a gyenge száz koronás tisztviselői állásokat erős ezer koronás állásoknak kellene pótolni. Még a rendezett tanácsú városokban is, ahol például jó fizetés mellett 50 ezer koronába került a háztartás, ott az új törvény szerint százezer koronába kerül, úgy hogy szinte elviselhetlenné vált ez a kisebb városokra s egymás után a visszafejlődés útjára akartak lépni, nagyközséggé akartak átalakulni, de nem igen hagyták. — Most azonban ugylátszik, megint lélegzethez akarják engedni a kicsiket is. Az új miniszterelnök programjában elismeri az új törvény által létrejött nehéz helyzetet és kilátásba helyezte, hogy a kisebb városok részére új törvényt csinál. Ezt a törvényt kíváncsian várják a nagyközségek is.

3 darab modern és egészen új vaskályha

eladó.

megtekinthetők Szvitek Fer. hír vörrohatánál

Nigrinyi-könyvnyomda Jászárokszállás.

Veintraub József fia

köszön és fakeskedő Jászapátin. Cégtulajdonos BOROS SÁNDOR

Értesíti a közönséget, hogy Jászapáti, Jászládányi és Jászentendrési községek területére továbbra is megtartotta a híres bagtyasaljai köszönbánya képviselőletét.

Kéri a tisztelt közönséget, hogy teli szükségletükkel már most jegyeztessék be, hogy idejében szállítható legyen.

Szén és elsőrangú bükkyfa állandóan raklagon.

Kívánatra házhoz szállítatik.

NE MULASSZA EL MEGTEKINTENI

BOROS NÁNDOR óras és ékszerész üzletét Jászapátin.

Mert lát és rendelhet izlése szerint minden kivitelben nyak- és óra láncot, gyűrűket, függőket és emléktárgyakat.

Az áruk versenyen kívül állanak mivel saját műhelyében készül minden ékszer.

Ne dobálja el jövőben tört ékszereit, mert Boros Nándor műhelye rövid idő alatt újra alakítja.

Raktáron tart svájci és belöldi órák minden fajtáját.

Nagy választék finom tajték pipákból és szipkákból, valamint látszerekből.

Elvállal szavatosság mellett órajavitásokat nagyon jutányos árak mellett.

GRAMOFON- ÉS LEMEZRÁKTÁR

SCHOLCZ FERENC

első nagykárolyi fa (kút) szivattyukészítő

NAGYKÁROLYBAN

Arany János-utca 25. (Saját ház)

Ajánlja közkedveltségnek örvendő faszivattyúit. Olcsó, tartós, jó és télen nem fagy be. Bővebb felvilágosítást ad Fárágó István borkereskedő.

Egy jó házból való flu szabótanulónak felvétetik Kovács Lajos úri szabóüzletében Jászapátin.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KOZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjazás szerint vessz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	8 korona
Fél évre	4
Negyed évre	2

Minden panasszal, amit névvalóval küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást házzal a szerkesztőség

Jászapáti kórház.

(i. gy.) Az 1870-es év elején halt el megboldogult Balajthy Péter, ki nemeslelkű Mohó Erzsébet hitves társával akként végrendekezett, hogy vagyonának egyrésze, valamint két holdas kertü háza a Jászapáti közkórház felállítására fordíttassék.

A megboldogultak által tett alapítvány ma már 600.000 koronát tesz ki. Jelenleg a csendőrök által lakott kórháznak igen alkalmas és jókarban levő helyiség. A kórház megindításához nagy alap nem kell, fő az, hogy a kormány által a közkórházi jelleg megadásék, ami ilyen népes helyen, mint Jászapáti község, könnyen keresztül vihető. Ha ez azonban nehezen menne, alakuljon át járás kórházzá és a községek bizonyos adó alapjuk arányában járuljonak hozzá a fenntartáshoz.

Négy évtized telt el azóta, hogy a jászapáti közkórház első alapköve letétezt, hány vagyonos ember elhalt azóta törvényes örökösök nélkül, s egyetlen egyszem gondoskodott arról, hogy vagyonának egy kis törkével előmozdítsa a kórház felállítását, s egyetlen mulatságot sem rendeztek,

melynek jövedelmét kórházunk alapjának gyarapítására fordították volna.

Vannak sok helyek, hol örökhatóság útján, a jószívű és nemes gondolkodású emberek nagyon sok emberbaráti intézményt és kulturális alapot letesítettek. Például szomszédos Jászládány községben Ozoroczy Polnik, Tolvaj, Szendrey, Orbay és Izsó féle alapítványok százezreket tesznek ki, ezzel szemben mi Jászapátiak egy fillér alapítvánnyal sem dicsekedhetünk.

Valljuk be őszintén, hogy szegény-pír fog el bennünket, ha arra gondolunk, hogy mi Jászapátiak megboldogult Balajthy Péter áldozatkész emberbaráti eszméjének megvalósításában egyáltalán nem segédkezünk, azt anyagilag legcsekélyebben sem támogatjuk.

Isteni gondolat egy kórház felállításán, szegény betegemberbarátunk fájdalomnak csillapításában való részesezés. Jó lehet, hogy azok kiknek a kórház felállítását kötelességük lett volna, ennek hiányát nem érzik, mert vagyonuknál fogva rendelkezésükre áll a professzorokkal tömött szanatórium, de érzik ám a kórház hiányát a beteg szegényeink, kikre az ingyenes gyógykezelés nagyon rá férne.

Vegyük most már a kórház felállításával járó más előnyöket is. Baleseteknél, hol gyors beavatkozásra van szükség, hol egyaránt leheli ki életét vagyonos-szegény, milyen jó volna a kórház, hány ember életet meglehetne menteni, holott ennek hiányában igen sokan halál martalékai lesznek.

Jó szív és jóságos lelkület kell ehhez s nem pedig nagy vagyon, mert ha ez megvolna népünkben, rég állana és működne már a jászapáti közkórház. Ábban a szerencsés helyzetben vagyunk azonban, hogy ezen hézagos lelkületű népünk hanyagságát járásunk főszolgabírója Dr. Bodnár Sándor pótolja, ki odaadással fáradozik a jászapáti kórház felállításá felett. Legyen is eredményes tervbe vett működése, hogy a felállítandó kórház hirdesse beláthatatlan időközön keresztül az emberiségért teljesített

és feláldozott munkásságát, s tegye halhatatlanná nevét és nagy alkotását.

Meglopták a viszneki papot.

Rég idők óta lelkészkedik az oldalba lökö gyöngyösi dialektusban beszélő Csomor György piébános Visznen. Olyan külsőségekre nem adó, saját elvei után haladó ember, aki még az egész életrendjét is a megszokottaktól külön, úgyancsak elvek után állapította meg s mivel ezen elvek különbözőletek az emberiség elveitől, különös embernek ismerték a viszneki főtisztelendő urat.

Nehány vonására, hogy reá mutassunk, életéből-néhány epizódot elbeszélünk.

Volt neki egy kijelölt nagy fája a határban s egy cserjeje. Oda szokott járni. Ha kérdezték, hol volt, „az erdőben” vagy „a berekben” felelte, aszerint, hogy a fa vagy a cserje mögé heveredett le. Talán az eivből kiindulva, hogy egy embernek elég egy fa árnya s a szerény igényt egy bokor is kielégíti.

A kocsiát állandóan „istálló”-nak, a szolgálót meg „konyhá”-nak hívta. — Nem lehet ugyanis manapság a cselédek neveit megnevelni, oly gyorsan változnak.

Állatait állandóan jól tartja, de alig veszi hasznát, ezért sokszor mondták, hogy a viszneki papot a lovai eszik meg, — pedig dehogyan ették.

Egyszer vendégség volt nála. A szolgálót elfelejtett az asztalra tenni. Beszólította a szolgálot és ráparancsolt, hogy hozza be a „letrét”. A cseléd bevitte s akkor azt parancsolta, „mossa fel ra, oszt nézd meg, mi hiányzik!” A cseléd leány észrevette a só hiányát, de nem is felejtette el hosszú ideig bevinni a letrával keresett sót.

Szeretett halászni, de nem szerette, ha távollétében valami változtatást csináltak a háznál. Egyszer a bagoly Augias istállójához hasonló kalitkájának kiüszítéséhez fogott hozzá ilyenkor egy rokonleány a cseléd és kocsiával, mi hosszú munka után sikerült is. A piébános azonban hazajövet észrevette a változást és nagyon haragudott érte, mert „hányszor csinálnak a ház feje nélkül olyan helytelen munkát, mi szerintök egyszerűen helyesnek látszik.”

Hálószerájába soha nem eresztett be senkit. Minden papnak ilyennek kellene lenni. Így aztán a szemét gyakran felszaporodott, de nem volt baj, mert legalább az asztalról lehult s hetekig a földön heverő aprópénzt így nem szőrtse ki a szolgáló a szeméttel együtt, hanem a piébános úr maga összeszedte, a szeméttel meg az ablakon kihajította.

Erre a sorsra jutott a sok köszönhamu is, hogy télen egész kis hegy képződött

az ablak alatt, de az elv fenttartott, a há-
lósobába nem tette be a lábát senki.

Egyszer történt, hogy avatatlankor hozták
rendbe a szobát. Bérálás volt, a püspök ur,
a parókiját ment vendégül. Ekkor hányták
ki a plébános ur butorát és a határban levő
zsidó uraság butorával butorozták be a szo-
bákat, de ahogy elment a püspök, utána
ment a szobából a butor is, hogy helyreáll-
jon a régi rend.

A földi hiúságokra semmit sem adott. El-
ment ő egy nagy csattogó papucsba is mi-
sézni a templomba, de azt kikötötte a ha-
rangzóval, hogy csak akkor harangozzon mi-
sére, amikor ő elindul a templomba.

A pogácsát is a hálszobájában tartotta
s ha valami érdemesebb vendége érkezett,
őreg reverendájának zsebeit megtömte a még
őreggő pogácsával, s a zsebből kínálta a
vendéget.

Egyszer részeges szakácsnője a vendég
előtt esett hasra. Az öreg papi malőrnek ne-
vezte ezt és ezzel elintézte az elesés
ügye.

Kiterjeszkedni még sok egyéb ilyen
történetre, de az öreg papot ért kellemetlen
eseményről kell most beszámolnunk. Ő ugyan
nem fogja fel valami kellemetlenül a dolgot,
csak az bántja, hogy most megint új szol-
gálót kell fogadnia.

Surányi Ignác jászárokszállási lakos Mar-
cel nevű leánya szolgált utóljára a viszneki
parókiján. Ennek Kacsza Mária viszneki asszony
elbeszélte, hogy a plébános a sok pénzét ot-
thon, hálszobája asztalán levő szivardoboz-
okban tartja. Az öreg plébános ugyanis
minden pénzt otthon tartotta, mert a bau-
kokban nem bízott, mert a bank megbukik.

Ugyancsak Kacsza Mária arra biztatta Surányi
Marcelt, hogy másson be a pap hálszoba-
jába az ablakot és lopjon a pénzből.

Surányi Marcel megfogadta a tanácsot és
először kisebb összeget, majd később nagyobb
összeget kezdett el lopni.

A lopott összeget osztokodtak Kacsza Má-
riával, a megmaradt pénzt pedig elvitte az
édesapjának, ki aztán nyolcat mulatott a
könnyen jött pénzből és barátainak több-
ször hangoztatta, hogy lehet inni, mert van
pénz.

De a kis Marcelka nemcsak apját pénz-
zelte, hanem bőségesen gondoskodott kelen-
gyéről is. Mindössze 5 hete, hogy a lopást
elkezdte, de máris 103 drb. tárgyat vásárolt
össze, mely tárgyak közt szerényen húzó-
dik meg a diana crém és egy doboz puder-
is.

De hogy végére érjünk a dolognak, be-
széljenek a számok. Surányi Marcel ellopott
Csomor György plébánosától 6787 koronát.
Ebből megtaláltak Surányi Ignácnál 2302
koronát. Gressai Józsefnél (Kacsza Mária)
231 koronát s ugyanott a szénaboglyába 717
koronát, így megkerült 3273 korona 50 fillér.
E sorok irásakor értesültünk, hogy még újabb
összegeket is találtak. Az egész társaságot
— névszerint Surányi Ignác, Surányi Marcelt
és Kacsza Mária t csendőrség letartóztatta.

A távbeszélő hálózat hiánya.

II.

Mult lapszámunkban ezen cím alatt
irtunk arról, hogy a szomszédos vár-

megye szomszédos járással nincs tele-
fonösszeköttetésünk. Felszólaltunk ez-
ért, mert a szomszédokra való reá-
utalásunk minden körülmények között
kivánatosra tette ennek felállítását,
de felszólaltunk különösen azért, mert
látjuk azt, hogy több ilyen járás össze-
van köztve telefonnal, csak a mi ily-
ként jogossá váló követelésünkkel hall-
gattak volna el.

E tekintetben a panaszos hangok
élénken újságolják most a kellemes
hírt, hogy teljesült most is Jézus azon
mondása, hogy "kérjétek, adjátok,"
mert a szomszéd járás községeivel
hamarosan meg lesz a telefon össze-
kötetés és ezek bármelyikébe minden
eddiginél nagyobb kötelezettség nél-
kül ingyen beszélhet minden telefon-
előfizető.

Dacára ezen örömlünknek, megkel-
lett cikkünk címét tartani azért, mert
ha hiányról, hibáról vagy hátrányról
akarunk beszélni, még a fentiekben ki-
vül is áll rendelkezésünkre néhány
adat. Az egyik ilyen hiba az, hogy
messze vagyunk a vármegyei központ-
tól s egyetlen egy vonal áll rendelkezés-
re a Szolnok, vagy ezen keresztül
való beszélgetésre. S ezen egy
vonalon is hacsak mi beszélünk, az
hagyján volna, de ezen beszél a já-
rás 9 községe is.

A kereskedelmiileg kifejtett Jászla-
dány, Jászkiiser, és Jászapáti egyen-
ként 200—250-szer kapcsolatot napon-
ként. Ha a többi községeket nem is
számítjuk, már megállapítható, hogy
Jászapátnak Szolnokkál beszélni csak
ugy lehet, ha szerencséje van a be-
szőlőnek. Ha nincs szerencséje, nem
kap kapcsolást és szidja a postát, pe-
dig a mi postánk—tökéletes vezetése
ellen igazán nem emelhető szó.

A drága díjjal ilyen módon előfizetni
nem érdemes, mert ha azon kényel-
met megengedi magának azon remény-
ben van, hogy az üzleti ügyeit gyor-
san elintézi s így kifizeti magát a táv-
beszélő. Segíteni kell tehát a dologon,
— mozgalmat kell indítani s kérni a
posta és távirda igazgatóságot, hogy
tegye lehetővé a jászapáti szolnoki
közvetlen vonalon a beszélgetések le-
őppolyítását, hogy a drága pénzünkért
módunkban legyen távolabbi helyisé-
gekbe is várakozás nélkül beszélge-
tést folytatni.

Nagy automobil szerencsétlenség.

Csak a véletlennek köszönhető,
hogy több ember élet áldozattal nem
végződött folyó hó 29-én délután 4

és 5 óra között a Tiszavölgy, Jászki-
sér között lévő műuton történt auto-
mobil és kocsis összeütközés.

Nagy gyorsasággal haladt Szolnok
felől a B—38 számú Fehér József
tulajdonát képező gépkocsi. A soffőr
és egy utas ült benne. Jászkiiser köz-
ségtől mintegy 5 kilométerre teljes
gyorsasággal eddig kinem derített
okból, hátulról beleszaladt Házi Ernő
kötteleki lakos két fogatu kocsijába.
Az összeütközés irtózatos volt. A gép-
kocsi teljesen összetört, a kocsis há-
tuljához kötött egy darab lovat a gép
teljesen össze zuzta, a kocsin ülőket
pedig lovastól, kocsistól együtt az út
mellett levő mély csatornába lökte.
Csodálatosképen kisebb sérüléseken
és ijedségen kívül egyéb bajuk nem
történt. A ló mely 500 korona értékű,
teljesen tönkre ment. Hogy a ka-
tasztrófa emberéletet nem követelt,
annak tulajdonítható, hogy az összeüt-
kezés pillanatában a gépkocsi két első
kereke és tengelye összetört s így
a földbe való furódás után megállt.
Az összetört automobil roncsait a
közeli tanyába hordták. A hatóság a
vigyázatlan soffőr ellen az eljárást
folyamatba tette.

Tenyész apaállat díjazás Jászszentendrason.

A vármegyei gazdasági egyesület folyó
hó 24-én reggel 8 órakor Jászszentendrason
szimenthali fajtehenek kiállítását s ezzel
egybekötött díjazást rendezett.

A kiállításon megjelent Dr. Horthy Szabolcs
főispán, Dr. Küry Albert alispán, Dr. Bod-
nár Sándor főszolgabíró, Antal Sándor a
vármegyei gazdasági egyesület alelnöke,
Csanády Aurél gazdasági felügyelő, Pethes
Mihály földbirtokos, Dr. Markovics Pál
plébános és Geihoffer István egyesületi
titkár.

Jászszentendrás község környékéből fel-
hajtottak 83 darab tehenet, 50 darab 1
éves üszőt, 15 darab 2 éves üszőt és 13
darab 2 éves üszőt és 13 darab kisbikát.
Jászszentendrás községből felhajtottak még
40 darab tehenet, 16 darab üszőt és 14
darab bikát schvájci fajtát.

Kilenc óra után a Jászszentendrasi piac-
térben sorba felállított fajállatok szemlétét
megkezdte a bizottság A kiállítás megtekinté-
se, — a bizottsági tagoktól elhangzott
sok dicséret szó után, — igen kellemes
élmény volt a megjelenteknek. Kiosztásra
került 22 pénzbeli díj, mely a köyetkező
képen osztott meg.

1—2 éves üszők:	
1 díj Guba Ignác jászszentendrasi	70 K.
2 „ Farakas Sándor	60 „
3 „ Makkos János	50 „
4 „ Márkus János	40 „
5 „ Jezsoviczi Antal	30 „
6 „ Arlott Péter	20 „
7 „ Tózsér József	20 „

8 díj Gyurcsik G. János szentendrasi	20 K.
9 „ Ballagó Mátyás	20 „
10 „ Kaszab József járókszállási	20 „
Teheneké:	
1 „ Pallagi József jászszentendrasi	90 „
2 „ Tózsér József	80 „
3 „ Járás Gábor jászapáti	70 „
4 „ Kaszab József jászszentendrasi	60 „
5 „ Tóth Mihály	50 „
6 „ Tóth Antal	40 „
7 „ Barócsi Bálint	20 „
8 „ Urbán János jászapáti	20 „
9 „ Nemoda István	20 „
10 „ Ballagó Mátyás jászszentand.	20 „
11 „ Hubai János jászapáti	10 „
12 „ Tózsér D. János jászszentand.	10 „

Kitüntető oklevelet kaptak még jó condi-
cionált schvájci borjukért Bobák András,
Ballagó József, Banka János, Budai Balázs,
Gergely Antal, Juhász Sándor, Soós Alajos,
Pintér István, Banka László, Márkus Ignác,
Tóth József Sándor, Terjek Antal és Pintér
István jászszentendrasi lakosok.

A kiállításra megjelenteknek, valamint a
bizottsági tagoknak a Jászszentendrasi Köz-
birtokosság 11 órakor villusreggelit adott,
hol is Dr. Horthy Szabolcs főispán nagy
örömmel adott kifejezést a tapasztaltak
fölött, s kiemelte Jászszentendrasi községet,
mint olyat, mely páratlanul áll vármegyé-
ben jószágállománya tekintetében.

Jászapáti község új bérpalotája.

Hevesi-ut közepe táján, a régi já-
rásbírószáki épület helyén teljesen el-
készítve áll az újonnan épített Jász-
apáti község tulajdonát képező egy
emeletes bérpalota.

Nem mulaszthatjuk el megemlíteni,
hogy a tervet Vadász Pál szabadkai
okleveles mérnök, az építést pedig
Sipos Béla szolnoki vállalkozó végezte.
Az épület igen ünnepélyes külsőt ad,
magyar stílusban van építve. Általános-
ságban el lehet mondani, hogy minden
kivitele a legizlésebb, utcai beosz-
tása szabályos s a színek összhangja
megvan.

A palota földszintje áll két hivata-
los helyiségből, a főbejáratnál balra,
— tehát a kupola alatt — lesz a
a főszolgabírói hivatal, jobbra pedig
a kir. adóhivatal. Az udvar felé köz-
pen pedig van a két hivatal közös,
nagy és világos váróterme. Földszin-
ten a jobb belső sarokban van még
a szolgáló 2 szobás lakása is. Az
emeleten van két négyszobás és egy
3 szobás bérlakás, melyet a község
kizárólag az adóhivatali tisztviselő-
nek ad ki hasznóberbe. Az emeleten
levő szobák beosztása nem mondható
a legjobbaknak, mi az alatta levő
hivatalos helyiségek beosztásának és
külső szimétrának tulajdonítható.

Itt megemlíthetjük még, hogy a fő-
szolgabírói hivatal már a napokban
átthurcolódik az új hivatali helyisé-

gébe. A kir. adóhivatal pedig augusz-
tus hó 1-én fogja működését megke-
zdeni, hova is ezidőszent Jászapáti,
Jászkiiser, Jászladány, Jászalsószent-
györgy és Jászszentandrás községek
fognak csatoltni.

Automobil szerencsétlenség.

Az elmúlt kedden délután 7 órakor Dr.
Bodnár Sándor főszolgabíró és családja auto-
mobilon rándult ki a jászszentendrasi uton levő
Dósa Géza földbirtokos tanyájára. Az auto-
mobil üresen jött vissza Szőke János kocsis
vezetővel. A jászszentendrasi uton, hol a va-
suti sínek keresztezik a kőutat a pneumatik
kiszakadt, minek következtében az autó jobb
kereke összetört és felborult. A kocsi-
ban ülő Szőke János súlyos sérülést szenvedett.
A szerencsétlenség helyére százakra menő
tömeg vonult ki. Később megérkeztek Dr.
Büchler Pál, Dr. Kihndl Barna és Dr. Saller
Miklós orvosok is, kik a megsérült kocsi-
vezetőt első segélyben részesítették és beállí-
tották Dr. Saller Miklós gyakorló orvos szan-
atóriumába.

HIREK.

Knevezés. Folyó hó 20-án tartott tör-
vényhatósági közgyűlés alkalmával Dr.
Horthy Szabolcs vármegyei főispánja

a jászapáti alsójárás főszolgabírója
mellé beosztott Dr. Csuka Iván köz-
gazdasági joggyakornokot tisztelbeli
szolgabíróvá nevezte ki. Gratulálunk.

Személyi hírek. Dr. Milasevits Sán-
dor főügyész helyettes folyó hó 25-én
városunkba érkezik, hogy a helybeli
kir. járásbírószáki fogház ügymenetét
megvizsgálja. Dr. Hubay Kálmán kir.
járásbíró, a bűnügyi osztály vezetője
szabadságáról folyó hó 24-én haza
érkezett. Hivatalát elfoglalta.

Új ügyvéd Jászapáti. Dr. Antal Já-
nos, Antal Sándor helybeli földbirtok-
os fia a közeljövőben megnyitja ügy-
védi irodáját Jászapáti. Az iroda he-
lyisége a Jászalsószentgyörgyi uton,
Antal Sándor-féle házban lesz.

Orvos választás. Jászszentandrás köz-
ségben rendszeresített új orvosi állást
választás útján folyó hó 24-én d. e.
11 órakor tartott képviselőtestületi
közgyűlésen töltötték be. A Dr. Bod-
nár Sándor főszolgabíró által vezetett
közgyűlés egyhangúlag Dr. Rösler Ár-
min mosoni gyakorló orvost választotta
meg. Jászszentandrás községnek
ezen választással régi vágya ment tel-
jesedésbe.

Zászlószentelés. A Jászladányi keresz-
tény szociális egyesület folyó évi ju-
nius hó 29-én zászlószentelési ünne-
pélyt tart. Az ünnepély műsora a kö-
vetkező 1. Reggel 8 órakor a tagok
gyűlékezése az egyesület helyiségében.

2. 9 órakor indulás a zászlóanya Szimre-
csányi Györgyné úrnő meghívására.
3. fél 9 órakor ünnepélyes nagymise
fényes segédlettel tartja: Pászthy Gyula
helybeli plébános. 4. Zászló megáldása,
végzi: Giesswein Sándor prelatus, or-
szággyűlési képviselő. 5. Szegheverés,
6. Szentbeszéd, tartja: Dr. Giesswein
Sándor prelatus. Ugyanez alkalommal
d. u. 3 órakor népgyűlés lesz, melyen
a legkiválóbb szónokok, mint dr.
Giesswein Sándor, Huszár Károly, Ko-
csán — lépnek fel. Este 7 órakor
Tánccmulatság a Szilvásban.

Öngyilkos katona. Deli József jász-
apáti származású, a budapesti cs. és
kir. 16-os számú egészségügyi főosztá-
lybeli katona, folyó hó 9-én a 16-os
helyorségi kórházban ablakredőny-
zsinaggal felakasztotta magát. Öngyl-
kosságának oka ismeretlen, most fo-
lyik ezirányban a hatóságnál a nyom-
ozás.

Az országos vásár forgalma. A folyó
hó 22-én Jászapátián megtartott országos vá-
sárra felhajtottak 4500 drb szarvasmarha,
4000 drb ló, 2000 drb juh és 1500 darab
sertés. Ezekből eladottak összesen 1560 drb
A vásár nem volt népes, mert a közelben
két helyen volt országos vásár.

Halálosas. Székely Iren tiszavölgyi birtok-
osnő folyó hó 25-én elhunyt.

Megtámadott iparos segéd. Folyó hó
15-én este 9—10 óra között lakására
tartott Karanes István helyi lakos 18
éves cipész segéd. Utközben elébe
állított Deli K. Balázs 21 éves paraszt
legény s minden ok nélkül belekötött.
A szóváltásnak a vége az lett, hogy
Deli Karanest letiporta és anála levő
bottal a fejét beszakította. 14 napig
gyógyuló súlyos testi sértés miatt az
eljárást megindították.

Duhaj paraszt legények. Folyó hó 28-
án Andrasi Ignác 25 éves és Andrasi
József 24 éves legények csupa nyeg-
leségből bementek Andrasi Gáborné
helyi lakos lakásába s ott összetörték
minden összetörhető: lámpát, tányért
és tálat. A kárvallott feljelentést tett
a rombolók ellen.

Vizgák az iparostanonc iskolában.
Az iparostanonc iskolában folyó hó 23-án
és 24-én mentek végbe a vizgák dr. Mar-
kovits Pál elnökele alatt. Az Ipartestület
küldöttségileg vett részt a vizgákon, hol
az Ipartestület által adományozott 15 koronát
is szétosztották a jó tanulók közt.

Új postautalványok. A kereskedelmi
miniszter rendeletével új postautalvány-
blanketták kerülnek forgalomba. Az ed-
digi postautalványok szelvényeinek he-
lyét állukgatott kuponok fogják elfog-
lalni, mert így könnyebb lesz a szel-
vényeknek letétele. Az új postautalvá-
nyokra azonban még várni kell a kö-
zönségnek mindaddig, amíg a régiéket el
nem fogynak.

SCHOLCZ FERENC

első nagykárolyi fa (kút) szivattyukészítő

NAGYKAROLYBAN

Arany János-utca 25. (Saját ház)

Ajánlja közkedveltségnek örvendő faszivattyúit. Olcsó, tartós, jó és télen nem fagy be. Bővebb felvilágosítást ad Faragó István borkereskedő.

3 darab modern és egészen új vaskályha

eladó.

megtéríthetők Szvitek Fer. bir. végrehajtónál.

Egy jó házból való flu szabótanulónak felvétetik Kovács Lajos úri szabóüzletében Jászapáti.

Közgyűlési meghívó.

A JÁSZAPÁTI HELYI ÉRDEKŰ VASÚT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG részvényesei

Jászapáti a kölcsönpénztár helyiségében
1913 évi június hó 30-ik napján délelőtt 9 órakor tartandó

R E N D E S K Ö Z G Y Ű L É S R E

ezennel tisztelettel meghívotnak.

A gyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. Az 1912 évi számadás és mérleg és a felügyelőbizottság jelentésének előterjesztése.
3. Az alapszabályok 7 §-ának módosítása, illetve kilgázítása a Kereskedelmiügyi m. kir. Miniszter ur 110010/III.1908 számú leirata folytán az elsőbbségi részvényiőke helyesbítése tárgyában.
4. Indítványok.

A számadás, mérleg s az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg Jászapáti község-házában lesznek közzeszmélre kitéve.

Az alapszabályok 27 §-a értelmében a részvények szelvényeikkel együtt a közgyűlés napján s annak helyétől kijelölt helyiségben reggel 8 órá-tól 1/2 9 óráig az e végre kirendelt köldöttség előtt letennők.

A letéti elismervények belépti, illetve szavazati jegyül szolgálnak.

Györgyei Miklós s. k.
Igazgatóság elnök

Nigrinyi-könyvnyomda Jászárokszállás.

121. 1913 végr. szám.

Árverési hirdelmény.

Alultrott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102, illetőleg az 1908 évi XLI. t.-c. 19 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. kereskedelmi és váltó törvényszéknek 1913 évi 25832 számú végzése következtében Dr. Kálder Imre ügyvéd által képviselt Szabó és Steiner cég javára 440 K s jár. erejéig 1913 évi február hó 21-én fogantatásitól kielégítési végrehajtás utján le foglalt és 3300 koronára becsült következő ingóságok u. m.: cséplőgép, benzin motor és sorvetőgép nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a jászapáti kir. járásbíró-ság 1913-ik évi V. 6012 számú végzése folytán 440 kor. tőkekövetelés ennek 1912. évi december hó 1 napjától járó 5 százalék kamatai, és eddig összesen 25 kor. 60 fillérben bíróság már megállapított hátr. költségek erejéig, végrehajtást szenvedő lakásán Jászkisérén leendő megtartására 1913. évi július hó 3-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legjobbat ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előtvezendő ingóságokat mások is le- és elfoglalatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Jászapáti, 1913 évi június hó 19-én.

Veintraub József fia

köszön és fakereskedő Jászapáti.
Cégtulajdonos BOROS SÁNDOR

Értesíti a közönséget, hogy Jászapáti, Jászládány és Jászszentandrás községek területére továbbra is megtartotta a híres baglyasaljai köszénbánya képviselőletét.

Kéri a tisztelt közönséget, hogy teli szükségletüket már most jegyeztessék be, hogy idejében szállítható legyen.

Szén és elsőrangú bükkfa állandóan raklárón.

Kivánatra házhoz szállítatik.

NE MULASSZA EL MEGTEKINTENI

BOROS NÁNDOR óras és ékszerész
üzletét Jászapáti.

Mert ott lát és rendelbet izlése szerint minden kivitelben nyak- és óra láncot, gyűrűket, fűggőket és emléktárgyakat.

Az árak versenyen kívül állanak mivel saját műhelyében készül minden ékszer.

Ne dobálja el jövőben tört ékszereit, mert Boros Nándor műhelye rövid idő alatt újra alakítja.

Raktáron tart svájci és belöldi órák minden fajtáját.

Nagy választék finom tajték pipák ból és szipkákából, valamint látszerekből.

Elvállal szavatosság mellett órajavitásokat nagyon jutányos árak mellett.

GRAMOFON- ÉS LEMEZRÁKTÁR

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Jászárokszálláson a szővetkezeti bolt mellett, a téplomma szemben

himző tanfolyamot

nyitottam.

Módot kívánok ezáltal nyújtani a n. é. közönségnek, hogy a legszebb és eddig csak drága pénzért beszerezhető himzéseket egy olcsó kis kézigép segítségével bárki

3 nap alatt

elsajátíthasson. — A szemét nem rontja. Fej és hátfájást nem idéz elő.

A himzés megtanulása, ha 3 napnál több időt vesz is igénybe csak

5 koronába kerül.

Jelentkezhetni minden nap.

A tanítás külön-külön folyik

Bővebb felvilágosítással szolgál

Göncz Gáborné

I. évfolyam

1913. július 3

121. szám

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI
ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetések díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	8 korona
Fél évre	4
Negyed évre	2

Minden panaszt, amit névvalóval küldnek be, minden közérdekű kérdést és jelszólatást közöl a szerkesztőség

Jászapáti fejlődése

(i. gy.) Azon idő óta, midőn a jászapáti kir. kath. főgimnázium és a kir. adóhivatal felállítása hitelessé vált, igen nagyot lendült Jászapáti község külső formájában, két-három év óta igen sok csinos magán és középület emelkedik.

Igazán irigylésre méltó más mező városoknak ezen rohamos haladás, hisz rá sem mertünk arra gondolni egy pár évvel ezelőtt, hogy a régi és rozoga vásári bódék helyén a a most épülő két emeletes kir. kath. főgimnázium, a régi járásbíró-ság helyén pedig a már készen levő egy emeletes főszolgabíró-ság és kir. adóhivatal, palotája fog diszelegni.

Milyen nagy átalakítást csinál és városi formát ad pár csinos középület, ez tapasztalható minálunk, jól lehet ezt állandóan itt lakók nem is veszik észre, de annál jobban észre veszik az idegenek, kik ritkán jönnek városunkba és nagy elismeréssel nyilatkoznak a fejlődésről

A nagy és rohamos építkezésnek tulajdonítható a telkek árának nagyban való felszökése, úgy annyira, hogy forgalmasabb helyeken telket vásárolni szinte lehetetlen, miért is

tartani lehet, hogy a telkek és építkezési drágaságok miatt visszafelődés állhat be, mert a befektetett tőke nem hozza meg a kellő kamatot és e miatt ozdságukkal diszelgő házak újjáépítése ilyenén nem is várható.

Haladásunkkal szemben, egy nagy hibát követtek el, hogy nem fektettek súlyt a házak formájára és azok elhelyezéseire. Az építkezésről alkotott szabályrendelet pontos betartását szem előtt kellett volna tartani, meg kellett volna már akadályozni az istállók és melléképületek utcai vonalban való építésének engedélyezését, melyek azon lepel alatt készülnek, hogy külsőre ép. olyanok lesznek, mint az utcában elhelyezett többi házak.

Ilyen csinos házformájú istállók diszelegnek a mi községünk kellő közepén a parochia és a Dósa Géza féle teiken, amiknek az onnan való eltakarítási ideje már rég elérkezett. Az illető tényezők intézkedésére vár a Hevesi-uton lévő Imrik Béla-féle és a Lénárt kovácsműhely rozoga és közveszélyes háza, amiknek szintén megjött már a lebontási ideje, az-halasztást igazán nem tür, annál is inkább, mert a legszebb utcáinkat teljesen elcsufítja.

Szigorú és szoros ellenőr és gyakorlására felkérjük az előjáróságot, hogy engedély nélkül ne engedjenek építeni és kerítkezni, mert egy rossz helyre emelt épület az utca szabályozását huzamosabb időre elfolja s magánosoknak e miatt nagy károsodást okozhat. Ezt azért említtük meg, hogy a városon kívül a kerteknél, hol az ellenőrzés lanyhább, az engedély nélküli építkezések igen gyakoriak.

Ha közös akarattal rajta leszünk utcáink szépítésén és mindazon helyiségek eltakarításán, melyek az utcákat eltorzítják, fokozottabb irigykedést fogunk felkelteni városunk szépségével. És most midőn már szabályozási tervvel valahára dicsekedhetünk s a szépséget kereszttüvel csak gondos felügyeletet kíván, kettőzött irigykedéssel legyünk rajta, hogy községünk rövid időn belül városi képét öltödjön.

Örültnék tettek meg egy embert.

Nagyon szokatlan módon és formában tettek egy épeszü embert örültnék és szállítottak be hatósági segédkezettel az egri mizerék elme gyógyintézetébe.

Az illető kiról szó van, Horváth Lajos jászapáti lakos földbirtokos 45—50 év körüli egyén. Körülbelül 18 évvel ezelőtt Horváth László akkori főbíró, — az említett egyén apósa, — könnyelmű költsékezés miatt gyámság alá helyezte, s rá szorították ingatlan vagyónának jóvedelméből való megélhetésre, mi évenként három-négy ezer koronát tett ki. Gyámsága nyilvánítása után szenvedélyévé vált az ivás s ittás állapotban sokszor civakodott családjával. Gyámja Horváth László két évvel ezelőtt elhalálozott, az miután gyámolt javuló félben volt, nem is gondoskodtak ujaób gyám kinevezéséről. Ez év tavaszán felesége Horváth Teréz elhagyta, azóta vissza nem tért. Közelmúltban Horváth Lajos egy kétes hírű nőt vitt házához háztartása vezetésére. Ezen tettén hozzátartozói igen felháborodtak s minden igyekezetük az volt, hogy örültnék nyilvánítsák őt, hogy elmebetegintézetbe szállíthassák.

Hajsza indult tehát meg a szegény könnyelmű, de nem elmebajos ember ellen. Szerkesztőségünk ennek hírére érdeklődött a dolog iránt s a szereplőt legjobban ismerő szomszédok kissé izsakos, de különben épelméjű és semmi esetre sem ön sem pedig közveszélyes örültnék nem ismerik.

Ennek dacára azon sajnálatos dologról értesültünk, hogy június hó 24-én este 11 órakor, egy városi tisztviselő három községi rendőrrel nevezett lakására mentek, őt álmából felkeltették azon ürügy alatt, hogy ott valakit keresnek, bebocsátást kértek, mit Horváth Lajos megengedett nekik. Azután a nagy megilletődésében tiltakozni nem bíró emberre — minden ellen szegülés nélkül — ráadták a kényeszerubonyt, megkötötték és éjnek idején kocsin Egerbe szállították az elmebetegintézetbe.

Most már azt kérdezzük, mi volt

az oka nevezett egyén elme gyöngyintézetbe való szállításának?

Miért kellett itt a hatóságnak beavatkozni?

Szakértők mondották ki a közveszélyességet? Vagy csak magánosok egyszerű kérésére történt? Mert semmi olyan dolgot nem követelt el, mivel őn vagy közveszélyessé való kimondásra rászolgált volna, az hogy keserűségében ivott, női személyt házában pótolni akart, nem elég ok arra, hogy valakit bolondok házába hurcoljanak, ott szigorú esetleges kegyetlen bánásmódnak kitégyenek.

Ha orvosi intézkedés folytán történt a beszállítás, koránsem akarjuk kritika alá venni a szakértő véleményét, de egy elmebeteg beszállítására bizonyos megfigyelési idő és lehetőleg két orvos egybehangzó véleménye szükséges. Azt is elhiszük, hogy nevezett Horváth Lajos akaratának szabad elhatározási képességében kissé korlátozott, de hogy közveszélyes örült volna, magunk részéről is leghatározottabban tagadjuk.

Ezen cikkünk a közönség felháborodását észelve jelent meg és pedig azért, hogy módot adjunk az illető tényezőknek a jelen ügyet kivizsgálni, minek eredményét sürgősen várjuk márcsak azért is, hogy hivatalos vizsgálat után tisztán lássuk a tényeket s ha hiba történt, minél előbb orvosoltassék.

Veszélyes flauberózások.

Iskolákba járó diákok megjövetelével megijön a flauberózás szezonja is, eljön az utcákon való veszélyes puskázás és az éneklőmadarak tömeges irtásának ideje.

Annak dacára, hogy szigorúan tiltva van a bent való lövöldözés és az éneklőmadarak pusztítása, tanulójaink szabadon lövöldöznek, attól őket senkisé nem igyekszik eltántítani, de nem is szólhatnak az ellen, mert hisz vezető emberek gyermekei, nekik ezen veszélyes pajkoskodás megvan engedve. Legjobb lessz azt megvárni, míg ez a végzetes játék ember életet nem követel, mi a közeli napokban majdnem be is következett.

Csak a véletlennel köszönhető, hogy egy eltévedt flauber golyó ember életben kárt nem tett. Pataky Sándor tükörpánczéji könyvvel udvarába lőtt be egy ismeretlen puskázó. Az volt a szerencse, hogy az ebédnél már felkeltek, mert különben a folyosón az asztalnál ülők valamelyikét

feltétlen érte volna a golyó. A lövés Vágó Pál háza felől jött oly erővel, hogy a folyosóablak mind a két üvegét áttörve a spalett deszkában akadt meg. A puskázó fiatal nem sikerült megfogni, mert elszaladt.

Az olyan eseteknél, hol az ember testi épsége veszélyben van, mindenki lehet és legyen rendő, sőt egyenes kötelessége minden egyéneknek, hogy hasonló eseteknél elejét vegye egy pótolhatatlan szerencsétlenségnek. Cselekedjünk tehát úgy, ha ilyen puskázás jövőben történék, hogy a fegyvert vegyük el s azt a hatóságnak szolgáltatassuk be, ki majd az eljárást ellene lefolytatja.

Automobil szerencsétlenség.

Mult számunkban már közöltük a mult hó 24-én este 7 órakor a jászapáti jászszentandrás úton, a Kocka téglagyárral szemben történt autó szerencsétlenséget. Legnagyobb vesztes a katasztrófa miatt Dr. Bodnár Sándor főszolgabíró, ki 8 éves hűséges szolgáját veszítette el a baleset következtében. Szőke János 23 éves sofőrt, ki a baleset következtében agyrázkódás és belső elvérzés folytán két napig tartó eszméletlen állapota után június hó 26-án éjjel 12 órakor meghalt.

Főszolgabírókat nagyon lesújtotta a váratlan katasztrófa. Őszinte részvétellel adózott irányában, egész Jászapáti közönsége. Gyászában mi is résztvevő lélekkel osztozunk.

A szerencsétlen véget ért sofőr holttestét a mult hó 27-én délután kocsin. Tiszarófra szállították. Ott temették el 28-án, nagy részvét mellett.

A temetést a szólnoki kir. ügyészség engedélyezte. Boncolást és vizsgálatot mellőzték, mert a halál baleset következménye volt.

Iskola építés.

Jászapáti község folyó hó 1-én d. e. 10 órakor tartott közgyűlésen foglalkozott a 3 tanteremű iskola kibővítésének vállalatba adásával. Másodszor közzé tett érleltési hirdetének sem lett eredménye, megmaradt a két pályázó Vágó István jászapáti és Sipos István szólnoki vállalkozó, előbbi 16.940 K. utóbbi 16.950 koronás ajánlatot adott be az építkezésre.

Nagy vita következett a képviselők között, hogy ki legyen a vállalat. Dr. Brückler Pál indítványozta, hogy mivel helybeli pályázó van, ki is ts-

mert egyén a képviselőtestület előtt, Vágó Istvánnak adassék az építkezés. Dr. Markovits Pál és Dr. Streitman Gyula szöallatnak ezután fel s ajánlották Sipos István szólnoki vállalkozót, mint olyat, kiből az építkezésnél nagyobb garanciát látnak. Többek hozzászólása után névszerinti szavazással döntöttek, mely a következőképen oszlott meg. Sipos kapott 13-at, Vágó 12-öt, így a vállalat Sipos Istváné lett.

Ezen ügghöz szerény véleményünket legyen szabad hozzáfűzni. —

A község méreteiben már elkészített közönséges formájú 3 termet óhajtottunk hozzatoldatni a jászkiséri uton levő községi iskolához. Csatlakozunk Dr. Brückler Pál indítványa mellé és magunk részéről is nagyon helyesnek találtuk volna, ha Vágó kapja még az építkezést, már csak azért is, mert helybeli iparos, tehát kötelességünk pártolni, de meg mert régi vállalkozó, rászolgált a támogatásra. Azt elismerjük, hogy Sipos a közelmúltban nálunk emelt épületeken nagy szakutudást árult el, de egy ily közönséges építkezésnél, hol külszínre nagyon kevés van fektetve, csak a leirt mértéket kell betartania, nem szabad sutba dobni egy helybeli adófizető polgárt és iparost pláne akkor, midőn kevesebb vállalati összegű ajánlatot tett.

HIREK.

Személyi hírek. Dr. Küry Albert alispán és Dr. Cseh József vármegyei főjegyző június hó 30-án községünkben időztek, hol résztvettek a jászsági vasut éves közgyűlésén. Később megtekintették az ujonnan épült főszolgabíró és kir. adóhivatali helyiségeket.

Dr. Rösziér Ármán jászszentandrás ujonnan megválasztott községi orvos folyó hó 1-én állását elfoglalta és működését megkezdette.

Lówy Pál Lówy Emil helybeli bankigazgató június 23-án a bécsi felső kereskedelmi iskolában sikeresen felvizsgázott. Gratulálunk.

Köszönet nyilvánítás. Jászszentandrás község előjárósága június hó 24-én tartott közgyűlésén egyhangulat elhatározta, hogy vármegyénk főispánjának, Dr. Horthy Szabolcsnak azon kitüntető figyelméért, hogy a községi orvos helyi pótlékának kieszközlése körül segédkezni mentőztatott, jegyzőkönyvileg köszönetet mond. Ennek fejterjesztésére jászsági alsójárás főszolgabíróját kéri fel.

Gondatlanságból tűz. Borzalmas tűz pusztított Kőteleken 26-án Kotzto Elek ottani nagybérli uradalmában. Orosz János károsult eselédje vigyázatlanságból, ki a boglyák között pipázott, kigyújtotta a tanya közelében felhalmozott, nagymenyiségű takarmányt és szalmát. Oltásról szó sem lehetett. Az együtt levő egész takarmány elhamvadt. Kár 3000—4000 korona.

Fiatal tolvaj. Demény Gábor 16 éves jászkiséri lakos kovács inas, miközben mestere közönléte a Sámuel Artur kereskedésébe küldte bevásárolni, a vaskereskedésből, nyílt helyről 15 korona értékű kisebb fémdarabokat ellopott, azokat Kis Kálmán jászkiséri lakos géplakatosnak potom áron eladta. Ugy a kis tolvaj, mint orgazda várja méltó büntetését.

Kellemes vendég. Nyolczas Pál jászladányi lakoshoz látogatóba ment június hó 23-án Rimóczi István ottani lakos. Beszélgetés közben minden ok nélkül kirántotta eszmaszárából nagy konyha kését és azzal, hogy mindenkit legyilkol, hadonászott. Mielőtt kárt tett volna valakiben, lefogták. Kisült róla, hogy nagyon ittas.

Duhajkodás. Mostanában újra elharapódzott nálunk a paraszt legények nyeglés utcai duhajkodása, utcai késelés, utak tömeges elállása és a sértelőkkel való gorombáskodás. A mult vasárnap este is oly megbotránkozató jeleneteket rendeztek az artézi kútnál és a hevesi uton, hogy a község féltelmes aggodalmának adott kifejezést, mert nincs biztonságban a testi épsége az embernek, ilyen részeg legényekkel elárasztott utcákon. Ezen handa-bandázó részeges, nyeglés legények megfélekezése üdvös dolog volna, mert hisz' a nő is mondja, hogy régen-régen vége van már a betyár világnak.

A szökött katonasors. 1908 év óta körözik már Ferenczi József szökött katonát. Bujdosásában a végzet 26-án utólerle. Jászladányon a csendőrség elfogta és beszállította a szólnoki kerületi parancsnoksághoz.

Saját lakásán támadtak meg. K. Bede János besenyőzi lakos földmives lakásán tartózkodott folyó hó 25-én. Este úgy 9 óra felé nagy zajjal hallottak be az udvarba Bagó Mihály 17 éves, Balázs János 19 éves, Csapó Sándor 18 éves, Hemig Balázs Antal 18 éves, Kovács Péter 21 éves, K. Pintér Mihály 17 éves szólnoki születésű besenyőzi lakos bics-

kások, neki estek az ház ajtajának azt betörték, majd hozzá fogtak Bede ütlageléséhez. Az akasztófa virágok addig szurkálták, ütötték Bedét, míg a földön maradt, testéből több helyen patakzott a vér. Felgyógyulásához kevés a remény. A jó madarakot feljelentették.

Vadászgyűlés. A Jászapáti Vadász Társaság folyó hó 6-án vasárnap d. e. féltizenegy órakor az iskola udvarában tartja meg az éves rendes közgyűlését.

Szegélyezés. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága folyó évi június hó 20-án tartott közgyűlésén helyi szülőkünknek Scipiades Ida festőművésznőnek 700 korona segélyt szavazott meg.

Szabadság. Dr. Küry Albert alispán egy hónapi szabadságát július hó 2-án megkezdte, hivatal vezetését Dr. Cseh József vármegyei főjegyző vette át.

Évzáró ünnepély. Június hó 30-én Péter Pál napján ment végbe a jászapáti kir. kath. főgimnázium első évzáró ünnepélye. Az ünnepély szokásos formákban folyt le. Ez alkalommal Haugh Béla helyettes igazgató tartalmas értesítőt adott, melyben közli a gimnáziumi tanulmányok kezdetének nehézségeit, a jászapáti gimnázium történetét és több oly dolgokat, melyek a gimnázium működéséhez hozzá fűződnek. A lefolyt tanévre beiratkozott összesen 63-an, ebből kimaradt 3 vizsgázott tehát összesen 60 tanuló. Jeles eredménnyel végeztek: Antal Károly, Bolyos András, Böthy Vince és Mihály Miklós tanulók. Jövő tanévi beiratkozások szeptember hó 1, 2 és 3-ik napján történnek. — A magán-, javító és felvételi vizsgák augusztus 30-án tartatnak meg.

Tűz ifj. Nagy Imre besenyőzi lakos istállója június hó 22-én gondatlanságból kigyulladt és, a benne lévő 3 darab ló beleégett. Kár 2000 korona. A gondatlanság okozója maga a tulajdonos, ki valószínűleg pipájával idézte elő a tüzet.

Nyiltér.*)

Folyó hó 24-én délután a Jászapáti felé menő vonaton bizonyonyos II. osztályt bitroló 2 úr (?) a Jászladányig terjedő szakaszon rólam s feleségemmel diffamálólág nyilatkozott.

*) E rovat alatt közlöttekért nem felelős a szerkesztő.

Amikor ezen urakat közönséges rongy-pletyka frátereknek nyilvánítom egyuttal felkérem, hogy egy kis személyes elintézés céljából magukat megnevezni sziveskedjenek.

Jászladány, 1913 június 26.
Bornemisza Jenő
jegyző

Labdarugás.

Nagy érdeklődéssel várják már most is a vasárnap tartandó football-mérkőzést és az ezt követő nyári táncmulatságot. A football versenyt a Jászárokszálási Torna Club és a Jászapáti Torna Club rendezi a jászapáti vásártéren az erre a célra elkészített pályán. Belépő-díjak: Ülő-hely 60 fillér, álló-hely 30 fillér. A rendezőség ezuttal is közlést teszi, hogy a 6-án tartandó táncmulatságra ha valaki tévedésből meghívót nem kapott volna s arra igényt tart, forduljon bizalommal a rendezőséghez.

Vasárnap tartott labdarugás

A Gyöngyösi Munkás Testedző Egyesület és a Jászapáti Atlétikai Klub football csapata mérkőzött a jászapáti vásártéren az elmúlt vasárnap délután 5 órakor, eredmény: 5 : 0. Nem nagyszámú közönség előtt folyt le a mérkőzés, ezen azonban nem is lehet megütközni, mert ez megesik Jászapátim. A játékot, — mint ahogy az eredmény mutatja, — nagyon eszteleni nem kell, a szép játékért az elismerést a gyöngyösi csapatnak kell odaadnunk.

CSARNOK.

Hogy szeretett . . .

Hogy szeretett mindent, ami fehér,
A virágot . . . a hófödte tájat . . .
Hogy szerette az én csipkefodros
Fehér-ruhámat.

Ha majd meghalok, azt adjátok rám!
- Azt, amelyiket én, magam varrtam,
Amelyik mikor először látott,
Akkor volt rajtam . . .

Amennyi nyirtuszt Olaszhon terem,
Az én virágom legyen mindahány,
Ha majd pihenni térek egy fehér
Téli éjszakán . . .

Floft Zsóka

**Hirdetések
olcsón felvétetnek**

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERESZTŐ: IMRIK GYULA

Betöréses lopás. Berényi Mihály jászkiséri lakos 29 éves lakatos, hogy dolgozni ne kellesse és kűlkező életmódjához pénzt tudjon szerezni, június hó 1-ső napjától, mesterségénél fogva könnyen kezelt állkules-csal bejárógatott Özv. Tóth Perenné jászkiséri lakosnő nem lakott, de bezárt lakásába. Apránként elhordotta a zsiros bűdönökét, tükrököt, képeket, kefe seprőt, esőernyőt és buzát s azokat, mint jogos tulajdonát, eladogatta. Elsikkasztott még ugyancsak károsultól egy tűzhely fedelét, mi javítás céljából adatott át neki. A tolvajt a szolnoki kir. ügyészséghez feljelentette a csendőrség.

Orvvadászok hazája. Annyi orvvadász mint Jászszentandrás községben van, talán nincs az egész országban. Alig van tanya, hol fegyvertartási engedély nélkül vadászpuska ne volna. Annyira mérészek, hogy tilalmi időben is javában lövik a vadakat. Most azonban megjárták orvvadászaink, mert a jászapáti orélyes jársőrmester igen utánna néz a dolognak s rakásszámra szolgáltatja be a bűnjel puskákat és jelenti fel a kihágókat. A szereplők Pelle Alajos, ki nyulat lőtt, Dóka Antal ki koreszmában hadonászott engedély nélküli puskával, Éliás András és Decsi János, kik szintén engedély nélkül tartották vadászpuskát és titkolták el az adó alól.

Nem szabad többé foszforos gyufát árusítani. A foszforos gyufa gyártásának eltiltásáról szóló törvény értelmében 1913. július elsején től Magyarország egész területén, tilos lesz a foszforos gyufa árusítása. A gyufa gyártásának tilalma már régebben életbe lépett, július elsején pedig életbelép a foszforos gyufa forgalomba hozatalának tilalma is. Azok a kereskedők, a kiknek raktárában még foszforos gyufa van felhalmozva, készleteiket kötelek megsemmisíteni, mert foszforos gyufának minden esetben történt eladásáért külön-külön fokozatosan emelkedő pénzbírságnak teszik ki magukat.

A katonák aratási szabadságolása. A honvédelmi miniszter, mint az előző években, úgy az idén is az aratási idő tartamára nagyobb számu legénységet bocsát szabadságra. Az erre vonatkozó értesítést e hó folyamán fogják közhírré tenni, addig tehát felesleges a jelentkezés.

Vadászati és fegyver adó. A kormány engedve a sok sürgetésnek, — rendezni fogja ezt a régen vajudó kérdést.

A pénzügyminisztériumban már régóta foglalkoznak a vadászati és fegyveradó rendezésével. Az új adórendezést a pénzügyminisztérium progresszív alapon tervezi, még pedig olyan módon, hogy az adóösszeg nagyságát a jövedelmi adóhoz mérten időnként fogják kiszabni. A tervezett kulcs szerint az új vadászati adó általában nem fogja elérni a mai 24 koronát, de legfeljebb ötven koronára rughat, még a magasabb jövedelmi adónál is. A pénz ügyminisztériumban az új vadászati adóról szóló törvényjavaslat már elkészült, mert úgy tervezték, hogy az adótörvények életbeléptetése után a képviselőház elé terjesztik; de mivel az adótörvények életbeléptetését elhalasztották, az új vadászati és fegyveradó előterjesztés is későbbi időre maradt.

Patikajog. Nógrádmegye érdekes fölriratót küldött pártolás végett a vármegyénekhez. A fölrirat arra kéri a kormányt, a gyógyszerár-engedélyeket ne egyes személyeknek, hanem a községnek adják bérbe. Több kitűnően bevált külföldi példán okulva ajánlja ezt Nógrádmegye s hozzáteszi, hogy haszna lesz belőle a községnek és szegényebb gyógyszerészek is patikához juthatnak.

Győzelmi évfordulót ünnepel július 3-án a gyöngyösi huszárezred azon alkalomból, hogy 1803-ban Könygréznel a támló poroszokat a lovashadosztály sikeresen felirtoztatta július 2-án este fél 8-tól 5 óráig a Brucknerben katonazené lesz, melyet 9 órakor a város utcán végig vonuló zenés menet fog követni. Másnap — 3-án — reggel 5 órakor zenés énekessel kezdődik az ünnep, délelőtt misét hallgatnak a Barátok templomában, délután díszelő a tisztikaszínohan, délután díjgratálás, futtatás és Pen de barre fogja szórakoztatni a közönséget, este pedig bankett lesz.

Magára gyújtotta az istállót a mult hét szerda délutánján Szentlőrinc-kátán Plavetz István földműves. Bentéget ő is, meg tene is. Tették okát biztosan nem tudják, de sejtik, hogy a családjával való összeférhetelenség kergette a halálba. Felboncolták.

III-ad osztályú kocsik lesznek október elsejétől a gyorsvonatokon. Kísérletképen már a mult év okt. 1-én csatoltak egyes vonalokon III-ad osztályú kocsik a gyorsvonatokhoz és ennek a kísérletnek eredményéhez tette függővé a kereskedelmi miniszter az intézkedés ilyen irányú kiszélesítését valamennyi vonalra. Most, miután a kísérlet kedvező eredménnyel járt, általánosítani fogják a III-ad osztályú kocsik alkalmazását az ország összes vonalainak gyorsvonatainál. Nem kell külön kiemelni, hogy mennyire szükség volt már erre az intézkedésre.

NE MULASSZA EL

MEGTEKINTENI

BOROS NÁNDOR órák és ékszerész üzletét Jászapáti.

Mert ott lát és rendelhet izlése szerint minden kivitelben nyak- és óra láncot, gyűrűket, függőket és emléktárgyakat. Az árak versenyen kívül állanak műhelyében készül minden ékszer.

Ne dobálja el jövőben tört ékszerait, mert Boros Nándor műhelye rövid idő alatt újra alakítja.

Raktáron tart svájci és belföldi órák minden fajtáját.

Nagy választék finom tajték pipákból és szipkákból, valamint látszerekből.

Elvállal szavatosság mellett órajavitásokat nagyon jutányos árak mellett.

GRAMOFON- ÉS LEMEZRÁKTÁR

3 darab modern és egészen új vaskályha

eladó.

megtekinthetők Szvitek Fer. úr. végrehajtónál. Jászapáti.

Egy jó házból való flu

szabótanulónak felvételtik Kovács Lajos úri szabó-tizletében Jászapáti.

Özv. Szűcs Antalné, Bagossy Klára „Szakácskönyve” hetedik bővített kiadásban már kapható: Kongorác János könykereskedésében, Török-szentmiklóson.

Nigrinyi-kőnyomda Jászárokszállás.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZÖSSÉGI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hová a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetések díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 MILLER

Hirdetésüket díjazás szerint veszi fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETESI ÁR

Egész évre 20 korona

Fél évre 10 korona

Negyed évre 5 korona

Minden pénzeszt, ami névelvényekkel kifizetődik, minden körlevélre névelvényekkel kifizetődik

A testvértagadók

Lázis kíváncsisággal vártam a lapok állásfoglalását Böcher Pál dr. és a képviselőtestület nagyobb jobbsége között híressé vált vitából kiolyólag. Hogy az én fiatal újságíró Gyula barátom milyen katoná a csaták tüzeiben, megzavarják-e fejet a félműveltségre, gondolkodásra, de tökéletlen gondolkodásra való azok bombasztok, melyeket ha életünk minden után követünk, oda tüköndünk ki, hogy minnek adják én az én szegény öreg anyámnak kenyeret, mikor nekem is kell! Azért mert éhes, mert beteg, mert öreg, azért rövidítsen meg magamat, ha ennyit bárány haljon meg.

Arról volt szó, hogy az életemi iskolák építő munkálatait az előzőbb ajánlattevő helybéli vállalkozónak, vagy a drágább ajánlattevő idegennek adjuk-e oda. S a bölcsek képviselőtestület gondolkozik. Mit neki a frázis, a helyi ipar pártolása, amikor arról van szó, hogy középület építsünk, amelynek jónak, szépnek és üzletszerűnek kell lenni. Csak nem biztatni a kopogóra. Ha lakodalmat csap, megesszük a csirkéjét, ha meghal, elmegyünk a temetésére, de azt nem

kívánhatja, hogy vele építsünk, mikor gondolható, hogy az a szolnoki külföld épületet csinál, mint ő. S oda adták az idegennek.

Az én Gyula barátommal nem szaladt el a ló. Mikor már határozni az ügy felett, akkor oda áll a bukott párt mefe, hogy ennek van igazsága.

S én, aki érzem ezt az igazságot, örülök ezen férfiaságg látván, most éppen azon eszembe jutott ok miatt is, mert mi lénne az emberiségből, ha helytelen felfogású emberek ellenállás-korlát nélkül érvényesíteni tudnák akaratukat.

Ugyan mi lenne ennek a községnek az ipar és kereskedelméből, ha az egész vonalon érvényesülne a képviselőtestület jelszava, hogy a szolnoki külön? Ugy-e egyszerűen megszűnne! S akik ilyen jóakaró az iparos és kereskedőkhöz, vajjon mit szólnának arra, ha ezek kiadnák a jelszót, hogy le ezekkel a jó akarókkal, kik megakarnák öni. S azután ép az ő tanácsuk nyomán azt mondanák, ok mondták, hogy jobb a szolnoki, tehát onnan vegyük azt is, amit ezek a bölcsek árulnak s ha majd szavazni kell a vezetőkre, akkor is menjenek ezek Szolnokra a szavazókért.

Milyen határozottan állították, hogy külföld a szolnoki meszer. Mintha csak nem tervek után és az előjáróság felügyelete mellett épített volna az helybéli. És különösen, mintha nem az őspáros önértettségével, becsületességével és alaposágával épített volna akkor, amikor már hercehurcázták is a dolgot, amikor azt mondták, hogy az a szelfogó építő külföld falusi házat csinál, mint aki abba nőtt fel.

Azok a képviselők, akik kidobták azt a néhány ezer koronát a helyi ipar megcsufolásával, nem hiszem, hogyha építenének, hát ajánlattevésre felszólítanák azt a szolnoki mestert, mert kétségbeesne arra gondolni, hogy házat nagy városiasan össze hányják s csak, hogy mutasson, arra fordítanának gondot. Ugy-e az a jó, akikor reped, a fal is akkor süpped és reped s a tető is akkor csürög, ami

kor már a tizedik határba épít a szolnoki.

Tudják ezt önök jól-ugy-e, csak-hogy felkapott szolnoki teszik elbizakodottá a gyengye agyat és azok vezeték. Ilyen szépen hangzó bölcsmondások, hogy: elmegyek a temetésre.

Pedig ha csak ezzel tartoznak az emberek egymásnak! De az ilyeneket rendszeren a más zsirján meghízott emberek hangzóztatják. Akik erkölcsről prédikálnak, de nyomban összeomlana létalapjuk, mihelyt az ő erkölcsstelen tettüket utánoznák az emberek. Azaz ha egy bölcselkedne, ok, mint hogy: mit lári-fári, megélek én anélkül is.

Ezek az urak jól odapattintották a Pártoljuk a hazai ipar-nak is. Mennyi primitív dolgot, elhasználnak, mert magyar, mennyivel több pénzt kiadunk, csak hogy a honi ipar fellendüljön! Igen mert egy-némelyik ember nem a nemzeti színd mellé veri, mint a jász gazdák, hanem előlvás egy-egy szocialista könyvet is. Ezek a hazá-áru bitangok néha nagyon okosan beszélnek. Az egyik ilyen híres ugyan-is azt írta, hogy ajdózatok árán is arra kell törekednünk, hogy a magyar ipar fellendüljön, mert ellenfeleink is úgy tudnak komolyan yenni, ha nem koldúsok vagyunk. En nem, vagyok szocialista, de a jász redemptus véretem meg kell tagadni, annak a szocialistának van igazsága.

Ami egy állam a világon, az egy község egy országban. Az állam politikája majd mindég viszonyítható a község politikájához. Ha a hazai ipar pártolása jó szegénynek, boldognak, úgy jó a helybeliek minden rangújának a helyi ipar pártolása. Hogy ne kellesse még arról is felvilágosítani ezeket a jó urakat, hogy olyan iparjuk van, amilyent teremtettek maguknak; — olyan asszonyuk van, amilyent elvettek, de ha rossz az, meg kell javítani, ha csunya, meg kell szépitni, de nem a más asszonyához járni, mert ez bűnös kényelem csak, meg erkölcsatlenség.

Egy olvasó...

Horváth Lajos elmebetegsége.

A múlt számunkban örültnek tettek meg egy embert, című közleményünkre Jászapáti község előjárósága nevében Khindl Gyula főjegyző az alábbi sorokat küldte be lapunk részére.

Tisztelt Szerkesztő úr!

Folyó évi július hó 3-án „Örültnek tettek meg egy embert” című cikkére a következőket válaszolom:

Horváth Lajos jászapáti lakos 1900 évben a szolnoki kir. törvényszék 5436/900. P. szám alatti ítéletével helyezett gondnokság alá az 1877 évi XX t. c. 28 §. c. pontja és a 3263/1881. I. szabályrendelet alapján.

Elmeegógyintézetbe hatósági segítséggel történt beszállítása hatósági orvosi bizonyítvány alapján az 1876 évi XIV. t. c. 72 §-a és a 10583/908, 10538/903 számú I. M. rendeletek intézkedései alapján történt.

Annak elbírására, hogy nevezett tényleg elmebeteg-e — nem tartozik az előjáróság jogkörébe, — annak kimondására a kir. törvényszék a már meglévő hatósági orvosi bizonyítvány és az elmeegógyintézet orvosainak véleménye alapján illetékes.

Semmi körülmények között sem tartjuk magunkat illetékesnek arra, hogy szakember véleménye felett vitatkozzunk vagy bizonyítványában foglaltak ellené tegyünk, amikor az 1876 évi X.V. t. c. 73 §-a is csak hatósági orvos véleményét ilyesetben oly erősnek tartja, hogy annak felülvizsgálatát más orvosra nem, csakis egyetemi tanárra vagy a közegészségügyi tanács tagjaira ruhazza.

Khindl Gyula
főjegyző.

Fenti válasza csak azon megfigyelésünk van, hogy cikkünk a közvélemény megnyilvánulása alapján jelent meg. Általános vélemény az, hogy Horváth Lajos nem örült, s ezen véleményét mi is osztván, ki kell jelentenünk, hogy nevezett egyénen az elmebaj nem hogy elhatalmasodott volna, sőt ellenkezőleg javulófélben volt, ami mellett bizonyít az is, hogy volt gyámja halála óta — vagyis két év óta — újabb gyám ki sem lett nevezve s ezen idő alatt saját nevére birtokot is szerzett.

Nem értjük tehát hogyan lehetett egyszerre Horváth Lajos dühöngő örült és a belügyminiszter előzetes engedélye nélkül miért kellett azonnal kényszerzubbonyban nevezett egyént hatóságilag beszállítani az elmeegógyintézetbe.

Közveszélyes állapotát kétségbe vonja mindenki s a családja, ha a beszállítást akarta volna — beszállíthatta volna hatósági segítség nélkül is.

Ugy tudjuk, hogy rokonai és közeli ismerősei lépéseket tettek az elmeegógyintézetből való kiszabadításáért.

Végül ki kell jelentenünk, hogy meggyőződünk arról, miszerint a köz-

ségi előjáróság intézkedésének alapját a hatósági orvos által kiadott bizonyítványt képezte s így eljárása a törvény betűje szerint helyes volt. A törvény rideg alkalmazása azonban a közönség körében kelhet csodálkozást s miután annak a közönség szelvényhosszában kifejezést is adott, cikkünk megírása kötelességünk volt.

Jászapáti kórház és szegény ház fellátása.

Előző két számunkban már megemlékeztünk a Jászapáti felállítandó kórház és járási szegényház ügyéről.

Nagykörűben folyó hó 5-én d. e. 10 órakor Dr. Bodnár Sándor elnöke alatt járási tisztí értekezlet volt, melyben részt vett a kilenc község főbírája, főjegyzője és néhány községi orvos. Nagy tetszéssel fogadták az elnök előadását, melyben ismertette a kórház és szegényház felállításához szükséges előmunkálatokat. Az értekezlet ugyan végleg ez ügyben még nem döntött, de minden község az előkészületi munkálatokhoz hozzá fog, — tanulmányozni fogja az ügyet és foglalkozni fog az eszmével képviselőtestülete előtt, hogy ha eljön a megvalósítás órája, készen legyen a megvalósuláshoz szükséges minden adatokkal. Tekintettel a kormány által adott programra, melyben a közigazgatás államosítása kilátásba van helyezve, az értekezlet megvárja a hozandó új törvényt, és pedig azért, mert nem tudhatni, hogy nem-e lesz ily irányban intézkedés mely esetben a községek tetemes kiadásától meg lenne mentve.

Egy lépéssel előbbre jutottunk a megvalósításhoz, most már csak az a kívánságunk, hogy a községekben a vezető tényezők vessék laba magukat s legyenek rajta, hogy ezen nagy emberbaráti intézmény minél előbb megvalósuljon.

Ugyancsak az alkalommal foglalkozott az értekezlet más közigazgatási ügyekkel is, melyekben az egyöntetű eljárás szükséges. Többek között a tűzoltóság felállításával is, minek az előmunkálatára szintén felkértek a község előjárói.

Panaszok a közönség köréből.

Többen fordultak már szerkesztőségünkhez, azon kérdéssel, hogy a bazár épületnél a patika mellett a járdá meddig fog még a jelenlegi állapotban maradni, mert sötétben és sárban egy félméteres magasságú emelkedésről lépni életveszélyes.

Ezen csodálkozni nem lehet, nálunk ilyesmire nem sokat adnak. Kíváncsi vagyunk, hogy ha baleset történne ezen a helyen, — ami nincs kizárva, — ki vállalná a felelőséget, ki szurkolná ki a nagy kártérítési összeget, mert az már mégis csak botrányos, hogy hetekig így hagynak egy ilyen nyaktörő utat a község legforgalmasabb helyén. Jelen sorok írója megtudna ezen panaszra válaszolni, de a személyeskedések nincsennek nyére és a tollában hagyja minden keserűségét. Egyet azonban megjegyezek, hogy igen nagy kár, hogy a községi főbírónak nincsen háza a hevesi uton, mert ellenesetben már elkészült volna ott is egy kényelmes és semmiesetre sem életveszélyes járda.

HIREK.

Állatorvos választás. Jászapáti—Jászszentandrás körállatorvosi állás betöltési hatánapja folyó hó 16-ik napjának d. e. 9 órájára Jászapáti község házához kitűzetett. Az állás elnyerése végett Kővári Andor szegvári, Berkovics Ignác ciféri, Garai József jászapáti, Berthnai Róbert miskolci és Nagy Rezső nagymagyarai lakos, okleveles állatorvosok pályáztak. A megválasztáshoz legnagyobb reménye van Nagy Rezsőnek, mint akit legalkalmasabbnak tartanak. Ez alkalomból a választáshoz Jászapáti község 24, Jászszentandrás község pedig 10 községi képviselőt küld ki.

Táncmulatság. A Jászapáti Torna Club az elmúlt vasárnap este, a vasút állomással szembe levő városkertben, igen sikerült népes táncmulatságot rendezett. Ellehet mondani, hogy rég ideje annak, hogy ilyen minden tekintetben sikerült mulatság lett volna Jászapáti. A közönség zöme iparoscsaládok és azok családtagjai voltak, igen sok úri család is megjelent és sokan át jöttek Jászárokszállásról is. Megjelent a mulatságon Vágó Pál festőművész, az egyesület díszelnöke is, kit szeretettel vettek körül, hogy hallgassák az ő bő és kellemes társalgását. A hely és idő igen kellemes volt, nagy elragadtatásokról több ízben meg is nyilatkozott a publikum, egy hiba azonban volt, hogy a rendezőség nem volt elkészülve arra, hogy ily nagyszámban fognak megjelenni, e miatt kevés ülőhelyről és világításról gondoskodott, ezt azonban kevés idő múlva pótolták. Reggelig tartott jó kedélyhangulat mellett a mulatság úgy annyira, hogy a hölgyek

egy, hasonló mulatság rendezésére erősen biztatták a rendezőseget. Felülfizettek: Vágó Pál 8 K. 40 f. Khindl Gyula 5 K. Király András 2 K. 40 f. Magyar János 1 K. 40 f. Szabó Béla 1 K. Horváth Pál, Ambrus Antal 80—80 f. Simon Város Miklós, Vincze József, Muzomei József, Fodor István, Pataki Sándor és Fehér Zoltán 40—40 fillért, melyért ezton is hálás köszönetet mond a rendezőség.

Népmozgalmi statisztika. A jászapáti alsó járásban az elmúlt június hóban születések száma volt 156, ezzel szemben elhalálozás 84 volt, melyek községenként következő képen oszlottak meg: Jászapáti született 48, meghalt 18. Jászladányon született 27, meghalt 17. Jászakiséren született 17, meghalt 14. Jászalsószentgyörgyön született 8, meghalt 10. Besenyszögön született 13, meghalt 7. Tiszasülyön született 9, meghalt 7. Köteleken született 12, meghalt 5. Nagyörűben született 5, meghalt 2. Jászszentandrás született 17, meghalt 3 egyén.

Közegészségügyi körzet. A mi vármegegyenk az ország 1-ső közegészségügyi kerületébe (székhelye: Budapest) lett beosztva, s a kerületi felügyelői teendők végzésével Dr. Téry Ödön közegészségügyi felügyelő bizatott meg a belügyminiszter által.

Gyűjtés. A m. kir. belügyminiszter rendeletileg a József kir. herceg Sanatorium Egyesület részére a folyó évben is november hó 1-én rendezendő gyűjtésre engedélyt adott. A gyűjtés tudóvészben szenvedő szegény ember barátaink gyógyítására eszközöltetik.

A mai cselédek. Donkó Menyhért besenyszögi földbirtokosnál éves cselédek voltak Györe Károly, Sztrunya Mária és Zona Mária. A múlt hónapban alkulesal bejárógattak a magtárba s onnan nagy mennyiségű buzát, zabot és rudaló köteleket ellop-tak. A kár több száz korona. A zsivány cselédeket az ügyészségnek feljelentették.

Halálozás. Tóth Lajos jászladányi romai katolikus kántor folyó hó 7-én reggeli 5 órakor hosszas szenvedés után elhalálozott. Temetése 8-án délután 4 órakor ment végbe Jászladányon nagy részvét mellett.

Vicinális uti bizottsági ülés. Nagyörűben folyó hó 5-én délután 10 órakor tartották meg a IX-ik számú uti bizottsági ülést. Elnök Dr. Bodnár Sándor járási fozszolgabíró volt. A

gyűlés egyetlen tárgya volt az 1914 évi költségvetés, melyet 3945 K. 12 fillérben el is fogadtak. Déli 1 órakor a bizottság a Kath. körben társas ebédre gyűlték egybe.

Fényképész. Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy ezentul Jászapáti, a bazárépület udvarában (bejárat a cukrázdán át) minden szerdán és csütörtökön Fényképfelvételeket eszközölök. Kívánatra házhoz is elmegeyek. Sürgős esetekben meghívásra bármikor, minden külön költség felszámítása nélkül kijövök. Felvételekre előjegyzéseket elfogadnak a cukrázdában és Grossman Gyula urnál. — Azoknak, akik esetleg jászárokszállási műtermembe jönnek fényképfelvételekre, az utiköltség felét minden alkalommal megtérítem. Felvételek boris időben is a legjobb sikerrel eszközöltetnek.

Tisztelettel:
Beok J.
fényképész.

Tűzoltó szaktanfolyam. A magyar országos tűzoltó szövetség a tűzoltó intézmények fejlesztése és a tűzrendészeti törvényes rendelkezések minél szélesebb körben való megvalósítása végett a belügyminiszter megbízásából Egertben tűzoltó szaktanfolyamot tart. A tanfolyam aug. 4. napjától 17. napjáig tart. A tanfolyam díjmentes. A szövetség a tanfolyam hallgatóinak a szövetség költségén való csoportos elhelyezéséről gondoskodik. A hallgatók között öt 40, három 80. és egy 240 koronás ösztöndíjat osztanak ki. A tanfolyam hallgatók oda- és visszautazás alkalmával III. oszt. vasúti jeggyel II. oszt. utazhatnak. Fölvilágosítások a szövetség elnökségénél (Budapest, Rákóczi-út 38. sz.) nyerhetők.

Macskaadó. Mi mindent ki nem gondol az emberi agy? ... Ha van kutyaadó, miért ne lehetne macskaadó? ... Gondolta bizony, az a nem vén kisasszony, ki a földművelésügyi minisztériumhoz indítványt küldött a macskatartók megadóztatása iránt. A miniszter az indítványt az Orsz. Á. V. Egyesülethez küldötte nyilatkozás végett. Tekintettel a macskakörmök a külföldön is sokat vitatott kérdésével összefüggő nehézségekre, az Orsz. Á. V. Egyesület is az indítványt egy külön egybehívandó szakértői bizottságnak bízta meg a tárgyalás végett.

Labdarugas.

Akik folyó-hó 6-án végignézték az árokszállási és apáti footballisták mérkőzését azzal a tán meglepő, de mindenesetre jóleső tudattal hagyták oda a versenypályát, hogy Apáti már van sport élet.

Egy újabb dokumentumát láthattuk annak, hogy községünk végre valahára fölébredt sok évtizedes tepsedésből és haladni akar azzal a modern irányzattal, amely a kávéházak, korcsmák füstös, fülledt levegőjéből a szabadba csábitja az ifjúságot, hogy ott tészt, lelket felelősséggel játékkal foglalozzék.

Az újabb dokumentumát láthattuk annak, hogy községünk végre valahára fölébredt sok évtizedes tepsedésből és haladni akar azzal a modern irányzattal, amely a kávéházak, korcsmák füstös, fülledt levegőjéből a szabadba csábitja az ifjúságot, hogy ott tészt, lelket felelősséggel játékkal foglalozzék.

jutalmát élvezhették akkor, amikor az általuk teremtet JTC oly elismerésre méltóan megállta helyét a vasárnap lefolyt versenyben.

A versenypályát jóval a verseny kezdete előtt imponáns közönség kereste fel, melynek sorában képviselve volt községünk társadalmának minden rétege, élükön Vágó Pál és Khindl Gyula díszelnökökkel. A széksorok zsufolásig megteltek és örömmel állapították meg, hogy a hölgyek számarányban is fölülmúlták a férfiakat. A környékből is szép számmal láttunk vendégeket. Verseny előtt a Barna édes-bús női társaságot gyülekező közönség.

Háromnegyed 6 órakor, Vágó Pál díszelnök bevezető rugása után kezdetét vette a verseny. A Jászárokszállási Torna Club és a Jászapáti Torna Club csapata egyformán szép játékot produkált. Mindössze „azt” kell megjegyeznünk, hogy az apátiak a védelemnek, míg az árokszállásiak inkább a támadásnak voltak mesterei.

Tudni való, hogy a támadás elhárítása főleg a kapus feladata és mert ez mindkét csapatban olyan játékos volt, kik nagyobb pályán is megállnák helyüket, itt meg határozottan brilliroztak, kikell jelentenünk, hogy ha az apáti csapat a támadáson is alaposan sajátjává teszi, formában és értékben nagyot fog emelkedni.

A gyöngye támadási képességnek tudhatjuk be, hogy az eredmény az elsőföldben 0:0 volt. S a másodikban 1:0 Árokszállás javára. Nem lehet tagadni, hogy az árokszállásiak oly szép gólt rúgtak, amelyet ritkán láthatni a verseny a legnagyobb rendben folyt le, amiért elismerésilleti a versenybírói tisztelet betöltő Terjek Sándor és ügyvezető elnököt.

A közönség jó megeredemelt tapsban és éljenzésben fejezte ki háláját a sportolóknek a nyújtott élvezetért. Mi pedig a legőszintébb hálával adozunk a megjelenteknek, hogy megjelentésükkel elősegítették a szép nap sikerét.

Cigányzene hangjaitól kísérve hagyta el a közönség a versenypályát s bejövet sűrűn lehetett hallani, hogy viszontlátásra, a majálison.

Annos.

GYERÜNK CSAK!!!

az eltörött és megrongált óránkkal
Boros Nándor

órák és ékszerész, üzletébe, mert ott pontosan és jólás mellett rövid időn belül elkészítik.

ELKÉSZÜL

ugyancsak jólállás mellett mindenfélétörött ékszer és gramafon szerkeszt.

NAGY KÉSZLET

nász- és alkalmi ajándékokból. svajci és belföldi órákból és izléses lánczokból.

IGEN NAGY VÁLASZTÉK

legújabb felvétel gramafon lemezekben.

Üzlethelyiség Gróf Károly házában, Jászapáti.

CSARNOK.

Csengetnek.

Írta: Nigrinyi Ferenc.

Három rövidet csendített az árokszállási harangozóknak a halálra váltó csengettyűvel. Azután egy kis papírlapot véve kezébe, az ablakba állt és teli tüdővel kiáltotta le a toronyból:

— Idősebb Bodócs Antalnak!
Hát idősnek idős volt ő, de nem olyan öreg, hogy azért meg kellett volna halnia. Három nappal ezelőtt beszéltem vele. Őt krajcárt adtam neki és megkérdeztem, hogy mennyi pálinkát adnak 5 fillérért, mert csak a felét szabad meginni a heti járuléknak. Ekkor beszélt el, hogy nem szabad inni neki, mert beteg.

— Hát oszt' mi leheted?
— Rám esett fiam a fal!
— Persze, mert akkor is feküdt ke.
— Nem a fiam! A nagyságos asszony kerti mellett mentem, amikor a gallyakat vágta. Azután a berényi kórházba vittek, nagyon fájt a derekam, azóta nem szabad inni.

Hívtam be az udvarra, de nem jött be. Szerettem volna leültetni az öreget, hogy elbeszélgesstünk az elmúlt időről, de inkább az ajtó elé állt és ott beszélt addig, míg el nem küldtem. Velem szívesen beszélt, de a feleségemmel, gyermekeimmel nem tudott soha megbarátkozni. Öreg ember szíve megtartja ugyan a régi barátságot, de újakat nem tud kötni.

Csak három napja, hogy az öreg koldus, az én jó cimborámmal beszélgettem. De hogy gondoltam, hogy utoljára lapul az öreg a kerítés mellé és lesi, mikor megyek kereszttül az udvaron, hogy megszólítson:
— Ferkó fiam!

Imádkozni sohasem imádkozott az ajtó előtt, nem úgy, mint a többi pártikus koldúgái. Lehet, hogy nem is tudta, de ha tudott is, ismert, hogy nem szereték semmi komédiázást. Ha lelke megnyugtatását akarja elérni, akkor imádkozzon a lelkéből, zavartalan helyen, ne pedig akkor, amikor káromkodáson jár az esze, hogy de soká hozzák azt a krajcárt.

Amióta emlékszem, apám szolgálatában állt az öreg. Téli szűz legény volt. Farra a cifra adókat kolduonkét, nyáron meg a szőlőbe járt ki dolgoztatni. És ültetgette, kapálgatta addig, amíg össze nem veszett a palóc származású Kecskó nevű kollégájával, egy csunya nyelvű, soasz májű emberrel, aki különösen szörnyű káromkodásaival nagyon sok kellemetlen napot szerzett az öreg Bodócsnak.

Sokszor meg is verte. Ekkor aztán kijelentette, hogy megy a háztól. El is ment, lement Árokszállásra, összecsavarogta a szomszéd falukat, — mindenütt ismerték a „tarka szűcsöt” — azután ment vissza. Szívesen viszagogadták őket, mert olcsó munkáerők voltak. Igaz, hogy szűzlegényesen, de őt tiltették be apám tavaly eladott szőlői heti 2 korona fizetésért, amikor a gyöngyösi kapásembernek 6 korona volt a napi bére.

Az öreg Bodócs volt szemtanúja szocializmusom első, önkéntelen megnyilatkozásának is. Anyám beszélt apámnak egy vasárnapi ebéd felett, hogy az emberek azt beszélik, hogy nem dolgoznak heti 1 forintért, hanem forint ötvenet kérnek.

— Ha nem dolgoznak 1 forintért — mondta apám megadjuk nekik a forint ötvenet.

Ezen kijelentésre felugrottam a szaladtam le Bodócsék pincezserü lakásukba, hogy követeljek a forint ötvenet, mert megkapják. Volt is versenyzés a szőlőkapálás körül. Különösen ha a pálinka porciójukat megdupláztam, amiért aztán én húztam a rövidet, mert később beragtak es nem dolgoztak.

De nagy haragság fejlődött ki köztünk. Akár kukoricát küldtem lopni az öreget, akár azt mondtam neki, hogy táncoljon vagy bukfcenét hánnyon, mindent megtett a kedvemért. Este, mikor már otthon lefeküdték, ő segített kereszttül a köfalon s együtt mentünk a cirkuszba.

Ezer meg ezer emlék fűzött az öreghöz. S most egész egyszerűen beadta az öreg a kulcsot. Ugyan van-e valakije, ugyan sajnálja-e az öreget valaki — vagy csak én?
Jász volt az öreg minden ízében. Jómódú szűcsmester volt valamikor Árokszálláson, de a jász ipar végétét, a tönkretevést sietette az, hogy nem birt a pálinka ivási vágyának ellenállni. De az a óság, az a becsületesség, az a kegyelem, ami a jász népet jellemzi, mind megmaradt benne. De sokszor is menták neki, hogy:
Ugorjon ke!

En mindég a pártját fogtam neki. Ha Kecskóval veszekedett, nekem panasolta el bánatát s amikor felnőttem, az öreg már csak házköri teendőket tudott végezni, azaz megöregedett; amikor tüzet jött rakni a szobrába, vagy a cipőmért jött be, félóraig is elbeszélgetünk. Sokat beszélt az öreg Árokszállásról, az ott folyó életéről, kártyázásról, a jász szép lányokról, akikért olyan végtelen vágyódás fogott el akkor.

De nem folytatom. Ezért is bocsánatot kérek, hogy egy koldusról meg magamról ennyit merem írni. De mikor az öreg halála híre feletti szűzben hangulat volt, amikor aztán róla meg magáról szeret beszélni az ember, különösen ha elgondolom, hogyha az öreg nincs és nem meél nekem annyit a kályha mellől a jászokról, a jász leányokról, talán nem is a jászok közt lakom, talán nem is jász láhít veszek felelősséget, hanem valami piéz' örrű tótót! —
— Csengettek, — még mindég a fejembe sivít.

819/1913 Vh. szám.

Árverési hirdetés

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX t.c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szolnoki kir. törvényszék mint csődbíróság 12855/1913 k.számú végzése következtében Dr. Dónáth Lipót fömeggondnok által képviselt vagyónbukt Strasser Sándor közadós kereskedő cég csődbelmege ellen, a csődeljár. 1—132 és a csődbeljár. 1 tétéle alatt összeirt és 8787 korona 81 fillerre becsült következő ingóságok: 1. m. bór, bór-talpak, varrógépek és cipő készítéséhez szükséges kellékek nyilvánbós árverésen tételesen adatnak el azzal, hogy sem fömeggondnok sem pedig bíról kiküldött az árverés alá bocsátott ingóságok minőségéért és mennyiségéért felelősséget nem vállalnak.

Mely árverésnek a jászberényi kir. járás-bíróság 1912 évi P.v. 11 29/8 szám végzése

Nigrinyi-könyvnyomda Jászárokszállás.

folytán Jászárokszállás községben vagyónbukt Strasser Sándor fizetelhelyiségében leendő megáratására 1913 évi J U L I U S hó 17-ik napjának délelőtti 10 óráig határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékosok ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX t.c. 107 §-a értelmében térszáfizetés mellett a legtöbbet igérőnek szűcségek esetén becsáron adjul is el fognak adatni. Vevő köteles a vételáron felül még a vételi helyéget is a kiküldött kezéhez lefizetni. Kelt Jászberényben 1913 évi június hó 30-ik napján.

Báthor József

Árverési bírósági végrehajtó.

3000 korona.

Amikor számok fejezik egy ember közéleti működésének értékét, akkor címnek nagyon jó az ilyenforma cím. Mert a közügy, ha szent az ember előtt, hasznára van annak és sokan igyekeznek hasznára lenni, de nem tudnak. Sajnosabb csak az a körülmény, amikor magukat hívatott vezetőknél képzelő alakok nem is akarnak hasznára lenni, hanem úri nyegleségből az ő úri könnyelmű felfogásuk után menve nem a nép reális gondolkozása szerint intézik el azoknak ügyeit. Az ilyeneknél rosszabb közügyi férfiu csak az, aki közügynél is saját zsebe tömését tartja elsőnek.

A képviselőtestület egyakarattal elfogadta volna Sipos szolnoki vállalkozó 19.000. koronás ajánlatát a mult-kori közgyűlésen. Csak dr. Büchler Pál akadályoskodott s erős fellépésével elérte azt, hogy új pályázatot hirdettek. Így Sipos vállalkozó úr csatlóva reményeiben a 19 ezer koronát kijavította 16 ezer koronára.

En, ezen 3 ezer koronát ugyan látom, hogy a rendes polgári hasznon felül akarta az a vállalkozó, mert csak nem evett meszet, hogy kedvünkért reafizessen, akkor, ha 16 ezer koronáért csinálja meg azt az iskolatoldást. S az egész képviselőtestületben csak dr. Büchler Pál nem ment fejfel a falnak, ő akasztotta meg a sürgős építkezést s ezzel egyetlenegy dolgozával 3 ezer koronát takarított meg a községnek.

S hallották a méltóságteljes, előkelő pletykát. Hogy dr. Büchler Pál így atyáskodik, meg úgy s ott volt a burkolt gyanúsítás, hogy miért. Hallották-e, hogy elitették eljárását, hallották-e a megbotránkozást.

Persze, hogy hallották, hisz' az egész járást telekürtölték vele. S dr. Büchler ezen elítelt eljárásával 3000 koronát takarított meg a községnek.

Ugyan, látta-e a község 2 fillér hasznát a panaszkodóknak?

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	8 korona
Fél évre	4
Negyed évre	2

Minden panaszt, amit névaláírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

Elhetetlenség.

(i.gy.) Három évvel ezelőtt, amikor a piac téren a közönség vegyes érzelve között furták az artézi kutat s a földmester földragó furója keresztül ropogtatott vasfogával különféle földrétegeket, egyszer csak felhangzott a „Viz” kiáltás.

Az artézi víz medencéje megtaláltatott s teljesült egy félszázad reménye: a különféle minőségű talaj vizek helyett az egészséges artézi vízzel telítettük korszóinkat.

T Á R C A

A jász—kun redempció.

Írta: Rados Ferenc.

A szabadsághoz szokott jász-kunok a 17-ik században a német lovagok főhatóságn alá kerültek. Sehogy sem tetszett ez nekik; nem tudtak a szolgaságba beleszokni. Mindennapos volt ezért a titkos vagy nyílt elleneségülés. napirenden voltak a lázadások, amelyek elkeserítették a német lovagokat.

Elcintén minden felkelést, ellenszegülést fegyverrel akartak jászokon és kunokon megtorolni, de később lemondtak erről, amikor látták hogy a „partútok” — ahogy őket nevezték a jász-kun őseinket — hatalmas pártfogót találtak a nándorban. Ezért praktikusabbnak találták, ha tárgya-

lót van a szentgyörgyi utmelletti közterületein. Kedvetlésből kísérletezés képen egypáran bocsájtoztak is halat a jelzett tóba és minden etetés nélkül ma már a kárászok és kecsgek apró fajtája ezrei uszálnak benne. Ez is bizonyítéka tehát, hogy a tó erre a célra igen alkalmas.

Nagy örömeik között a tervek egész sorozata hangzott el vezetőembereink ajkáról akkor, azonnal tervbe vették a fürdők építését, kiránduló hely és halastó létesítését. Sajnos azonban ezen üdvös dolgok közül csak egy valósult meg — a nyári uszoda — a többi pedig ugylátszik, halva született.

Pedig a magas husarak egyenes kötelezettségévé tette volt az előjáróságnak, hogy mesterséges uton — mivel erre alkalmas helye és vize van — haltenyésztést létesítsen, ezt a szép tervet azonban mai napig sem hajította végre.

A földmivelésügyi miniszter oly helyekre, hol alkalmas víz és hely van, ingyen ad tenyészképes nemes halakat és petéket; ingyen engedi át szakkozogét annak kiállítására. Igazán érthetetlen tehát a halastó beállítás idójének tologatása, akkor, midőn a fúradság csak az lenne, hogy egy kérényt kell írni a minisztériumhoz.

Sok város jár jó példával előttünk, tanulhattunk volna belőle. Nagyon sok artézi vizes mendencében van az országban halastó, amelyek mind kivétel nélkül beváltak és olcsón látják el a közönséget hallal. Halastó név alatt községünkben mintegy 3200 négyszögöl területű és két méter mélységű

lót van a szentgyörgyi utmelletti közterületein. Kedvetlésből kísérletezés képen egypáran bocsájtoztak is halat a jelzett tóba és minden etetés nélkül ma már a kárászok és kecsgek apró fajtája ezrei uszálnak benne. Ez is bizonyítéka tehát, hogy a tó erre a célra igen alkalmas.

Községünk előjáróságának egyik tagja oly sokszor exponálta már magát a hasonszörű emberek és földbirtokosok érdekében, de nem emlékezhetünk meg arról, hogy a szegény nép érdekében exponálta volna magát. Pedig ez sokkal haládatosabb volna, mert az előbbinél sokszor gyűlöletet és haragot kap jutalmul, az utóbbinál pedig ezrek halála követné üdvös munkálkodását. A hal tenyésztésével a szegény népet segítenék, mint ahogy segített a főváros a tengeri hal csarnokok felállításával, ahol a mai napon is lehet kapni 40 fillérért 1 kilogram halat. Itt is arra kellene tehát igyekezni, hogy népünk olcsó hushoz jusson, ami el is érhető, csak rajta kell lenni a halastó mielőbbi karban tartásán.

Megszivlelendő ez a dolog, mert még az uri embernek is jól esnek néha változaskép halat enni és még jobban esnek akkor, midőn azt alkalmas időben izlése szerint és frissen kapná. Anyagilag is megszivlelendő, mert három év óta már csodába illő halastó állhatna rendelkezésükre és ennek felnevelése miatt nagy károsodása van úgy a községnek, mint esetleg a halászattal foglalkozó pár egyéneknek.

A földmivelésügyi miniszter oly helyekre, hol alkalmas víz és hely van, ingyen ad tenyészképes nemes halakat és petéket; ingyen engedi át szakkozogét annak kiállítására. Igazán érthetetlen tehát a halastó beállítás idójének tologatása, akkor, midőn a fúradság csak az lenne, hogy egy kérényt kell írni a minisztériumhoz.

Sok város jár jó példával előttünk, tanulhattunk volna belőle. Nagyon sok artézi vizes mendencében van az országban halastó, amelyek mind kivétel nélkül beváltak és olcsón látják el a közönséget hallal. Halastó név alatt községünkben mintegy 3200 négyszögöl területű és két méter mélységű

lásba bocsájtkoznak a jász-kunokkal, akik a jobbágyi terhek alól való megváltásukat kérték. A német lovagok ebbe kénvtelen kelletlen bele is mentek, hiszen semmi hasznát nem vehették jobbágyaik rakoncátlankodásai miatt ropant birtokuknak.

A megváltási összeg körülbelül fél millió forintot tett ki, amelyet a területéhez mérten adott össze huszonöt jász-kun község. A legnagyobb megváltási összeg Halasra, Jászberényre, Karcagra és Kunszentmiklóra esett, amely községek 45—65 ezer forintot, fizettek régi kiváltságaikért. Azóta hosszú idő telt el, de ezen idő alatt sem felejtette el se a jász, se a kun, hogy ősei annak idején oly nagy összeget fizettek csak azért, hogy visszaszerezzék azt, ami meginté őket: szabadságukat.

Mozgalom indult meg ezért a megye kiváltságnai között. Mozgalmat indítottak azok, akik a jász-kunok sorsát szívükön viselik, hogy visszakapják a községek a megváltási összeget. Ugy gondolkodtak a mozgalom kezdeményezői, akik leginkább jászágiak, hogy a jász-kun városok helyzetén alaposan felelősséget a megváltási összeg visszaszolgáltatása; azáltal a városok pénzügyi helyzete alaposan megjavul.

lásba bocsájtkoznak a jász-kunokkal, akik a jobbágyi terhek alól való megváltásukat kérték. A német lovagok ebbe kénvtelen kelletlen bele is mentek, hiszen semmi hasznát nem vehették jobbágyaik rakoncátlankodásai miatt ropant birtokuknak.

A megváltási összeg körülbelül fél millió forintot tett ki, amelyet a területéhez mérten adott össze huszonöt jász-kun község. A legnagyobb megváltási összeg Halasra, Jászberényre, Karcagra és Kunszentmiklóra esett, amely községek 45—65 ezer forintot, fizettek régi kiváltságaikért. Azóta hosszú idő telt el, de ezen idő alatt sem felejtette el se a jász, se a kun, hogy ősei annak idején oly nagy összeget fizettek csak azért, hogy visszaszerezzék azt, ami meginté őket: szabadságukat.

Mozgalom indult meg ezért a megye kiváltságnai között. Mozgalmat indítottak azok, akik a jász-kunok sorsát szívükön viselik, hogy visszakapják a községek a megváltási összeget. Ugy gondolkodtak a mozgalom kezdeményezői, akik leginkább jászágiak, hogy a jász-kun városok helyzetén alaposan felelősséget a megváltási összeg visszaszolgáltatása; azáltal a városok pénzügyi helyzete alaposan megjavul.

Kik vadásznak?

Erről volt szó az elmúlt vasárnap délelőtt 10 órakor a község házában, 21 vadász által tartott értekezleten. Fajjellegük teljes épségben tartása mellett igazi jászcamukérót csinált egy pár ember és zavarosan keverte a paklit. Hogy miért? maguk sem tudják, mert hisz végeredményében ott vannak, hol a mádi zsidó, mert összes intézkedéseiket szabálytalanul hozták meg, tehát meg nem állhat, a régi tagokat pedig — kiket kiostálni akartak — kérés nélkül mind felvették, s így csak kedélyeket izgattak és fel-dulták a régi állapotot. Az esetre vonatkozólag értésülünk a következő:

Múlt év december havában Jászapáti község 22 ezer holdas vadászterületére árverést hirdetett. Egyetlen komoly aspiráns a Jászapáti Vadász Társulat volt a bérletre, mi is 28 helybeli vadász taggal működik már hat éve. Ezen társulattól az árverést megelőzőleg 21 vadász egyesült azon jelszóval „ha többet fizetünk is, csak kevesebben legyünk“ gyűjtötték az aláírást, kikötvé, hogy hét egyesületi vadászt mellőzni kell, azokat az jvel megkínálni nem szabad, nem szabad pedig azért, mert ezeknek kocsijuk nincs, vagyonilag is legszegényebbek, erélyes és tiltakozó fellépésüktől tehát tartani nem kell.

Akkortájt a mellőzésről ezen hét vadásznak tudomása lett, többen kérdést is intéztek a társulati vezetőkhez: ez irányban, hol azt a választ adták, legyenek nyugodtak a társulat továbbra is megmarad, csak a „vezető“ emberek együttartása végett van az aláírás. Jóhiszeműleg tehát várakozási álláspontra helyezkedtek és várták a fejleményeket. Az árverés a területre megtörtént, Mihályi Kálmán társulati elnök 740 korona évi bérért hat évre ki is vette a társulat részére.

Miután a jászapáti vadásztársulati elnök a határt kivette, — a trükkről pedig hallgattak, — mindenki renáben találta a dolgot, érdekeik megvédésére lépéseket egyáltalában nem tettek.

Az előző hat évi bérleti idő ez évi július hó 31-én lejárván, ezzel a tisztviselő k mandátumai is megszűnnek, azonban az alapszabályok értelmében — mivel vadászterület van — az egyesület tovább működik. Évi számadásának megajtése végett tehát folyó hó 6-ára közgyűlés hivatott egybe, mikor is az a csel fogás történt, hogy a társulatnak megmaradt 40 korona

vagyona a jászapáti kir. kath. főgimnázium szegény sorsu tanulóinak adományoztatott. A titokba be nem ávatott tagok nem is gondoltak arra, hogy ezen trükkel a társulat feloszlását akarják elérni. Ezen közgyűlés alkalmával meg volt a — nagy — lapítás és mivel túlsúlyba volt az ellenfél, nem merték megkockáztatni azt a kérdést, hogy az alapszabályok értelmében mondja ki a közgyűlés a feloszlást.

Folyó hó 13-án azon híres aláírási ívet aláírt 21 vadász, tehát értekezletre gyűlt egybe. Ezen 21 tagu társaságösszeállításában Pataky István vitte a főszerepet, gondoskodott arról, hogy közülök olyan ki ne maradjon, ki kocsi tulajdonos, hogy biztosítsa magának a vadászati kirándulásoknál a potyára való utazást. Az értekezleten majdnem kivétel nélkül megjelent a 21 aláíró s a korelnök megválasztása után úgy tárgyaltak, mintha a régi egyesület már feloszlott volna, kimondották az új társulat megalakulását, megválasztották az új tiszti kart és megcsinálták az új alapszabályt, erősen hangoztatva azt hogy a vadászterület az övéké, az ő megbízásukból vette ki Mihályi Kálmán a területet.

Milyen nagy megsértése ez annak a hét vadász tagnak, miennyire megsértették az alapszabályt, hogy irányadóul egyáltalán nem tekintették? Most már azt kérdezzük, miért nem lett meghíva — a közgyűlésnek nevezett értekezletre — valamennyi vadásztársulati tag? Talán ezeket kiakarták rostálni? Vagy talán félték attól, hogy az a bizonyos hét mellőzött tag jelenlétekor nem tudnak a már kidolgozott tervükkel érvényre jutni? Igenis azt akarták, hogy minden indok nélkül rostálhassanak és helyzetüket a 7 tag mellőzésével biztosítsák.

Az értekezleten egypár tag erősen tiltakozott az alapszabály illetén való megsértése ellen s talán ennek köszönhető az, hogy a mellőzött hét tagot minden ajánlkozás nélkül felvették. De erre a felvételre igazán nem volt szükség, mert társulati tag valamennyi, ott azoknak helyük van s így a kegyelem gyakorlása felesleges volt. Az a csúrás-csavarás pedig, hogy a területből ők parancsolják, az ő megbízásukból vette ki Mihályi Kálmán, meg nem állhat mert hisz ennek épen az ellenkezőjét bizonyítják a községnél fekvő árverési iratok, hol fel van jegyezve, hogy kizárólag a jászapáti vadásztársulat részére vétetett ki a terület. Ne gondolja azt az igen tisztelt értekezlet, hogy ha kijelentik, hogy

nem a társulat vette ki a területet, hanem 21-en, hogy jóváhagyta volna a képviselőtestület a bérbeadást, de mivel annak kijelentésével vétetett ki, hogy a jelenlegi vadász társulaté lesz a terület, 740 korona évi bérért átengedték olyannak, ki vadászási tekintetekből garantiát nyújt a lefolyt hat év alatti működésével.

Egyenes kijátszása és megkárosítása volna a községnek, ha nem a jászapáti vadász társulat vette volna ki a határt, hanem az bizonyos két egyén. Első sorban azért, miért elzártak kamukérójukkal egyes árverezőt azon jogától, hogy magának területet biztosítson, másodsorban pedig ha nem társulat veszi a határt, árverési verseny is kifejlődik s így sokkal nagyobb anyagi hasznot ért volna el a község.

A jászapáti vadásztársulat feloszlását ezideig sen mondotta ki, a vadász terület kizárólag neki vétetett ki, így tehát minden társulati tagnak helye és joga van az egyesülethez új közgyűléssel kell tehát orvosolni a csöribát, mire meghívandó minden egyes tag, ez lesz aztán hivatalni majd új tisztikart választani, új alapszabályt kidolgozni és minden intézkedéseket megtenni. Ezt megtenni minden tagnak már csak azért is kötelessége, hogy a emlegetett szavak valók legyenek, hogy kizárni szándékuk senkit nincs. A békés egyetértés ezzel helyre lenne hozva, mert igazán furcsa helyzet volna az, hogy egy uri ember ki tagsági kötelezettségének teljesen megfelelt, a meglévő szabályokat tiszteletben tartja, ne lehessen tagja egy helyben levő vadásztársulatnak.

Van-e szórakozó helyünk?

Ha eltekintünk is szocialisták programjának azon pontjától, mely 8 órai szórakozást kíván minden embernek, be kell látnunk, hogy szórakozásra szüksége van mindenkinek. Már hogy aztán ki mit nevez szórakozásnak az egyéni dolog, sőt annyira egyéni, hogy erről következtethetünk az egyén műveltségi állapotára. Természetesen figyelembe veendő az is, hogy localiter milyen alkalom nyílik a szórakozásra.

S mert ismerjük a helyi viszonyokat, tudjuk, hogy a férfi társaság egyedüli szórakozó helye a különböző szórakozó egyesületek, sokszor füstös csarnokai. Arról már legnagyobb sajnálatunkra nincs tudomásunk, hogy a női társaságok szórakozó helye hol

lelhető és hogy olyan hely, ahol nők férfiak együttesen szórakozhatnának abszolúte nincs, azt fájdalommal kell leszövegeznünk. Mert itt nem jöhetnek szóba a szigoruan zárt házi összejövetelek, miket maliciozus nyelvek pletyka délutánoknak is neveznek. Egy ilyen összejövetelről jövet mondta egy rossz máju fiu, hogy hát volt pletyka habbal. Nem, mi olyan szórakozó helyet értünk, hová szabad a bemenet, és ahová be is mennek. Mert hát olyan helyet ahova szabad a bemenet ismerünk, de oda nem mennek be. Már legalább nők, családok nem. A megboldogult Vágner cég építettett ilyet Apátinak kerthelyiséggel. Pontos leírása: négyszögöl kert, 349 szál fü, 2 vörösrre festett törzsű sáppadt levelű vadgesztenye fa. Hát hogy ez nem valami keresett szórakozó hely azon nem csodálkozunk.

Pedig mennyi úri család menyi intelligens lény van ebben a községben, akik irigykedve gondolnak Jászebényre, Szentgyörgyre. A szigetet, a vadast, de sokért nem adnák ha itt volna. Pedig itt van. Igaz, hogy kissé szerényebb formában, de itt van. Csak hát el van zárva egyenlőre. Hát ki kell nyitattni ugyebár? Igen, mi már gondolkoztunk rajta s eszünkbe jutott az alapos németek találó közmondása „Geld regirt die welt.“ (pénz urálja a világot.) Hát ez az kérem. Mert ez a hely nekünk apátiaknak egy kellemes szórakozóhely, tulajdonosságának pedig jó üzlet lenne. T. i. az állomással szemben elterülő városkert közepén, a rajta levő épület előtt egy olyan mese szép kert van hatalmas magas árnyas fákkal, bokrokkal, parkirozva, mintha egy darab paradicsom volna. A multkori majális résztvevői bizonyíthatják, hogy micsoda ideális szép hely az. Micsoda levegő.

Aldozatot nem kívánunk a kert tulajdonos községtől, mikor a következő indítványt terjesztjük itt elő: Szakítsa ki, illetve kerítse el a község azt a 2—300 négyszögölnyi parkot az épülettel a faiskolából s csináljon belőle nyári vendéglőt. Épület van rajta s ott egy szoba, elég abból a vendégeknek; esetleges rosszidó, vagy ha télen is akarnak tartani mérsékelt üzemet. Egy kiránduló helyeken szokásos sátor állítassék esetleg. Ez sokba nem kerül s szép berletet biztosít, mert egyszersmint vasuti vendéglő is lehet, hisz ugyis lehetetlen állapot, hogy a vasutól több mint egy kilométerre van az első vendéglő, hová jól öltözött ember betérhet.

A terv könnyen megvalósítható s csak hasznára lehet ugy a községnek és a társaságoknak, mint az utasoknak. Az ugynevezett csárda jövőjét se féltse a község. Annak megmarad a mostani közönsége. Tegye a község vezetősége lehetővé, hogy nekünk is legyen bár szerényebb keretek között egy oázisunk, hová kimenekülhessünk, amikor már jó laktunk az utca porával.

Annos.

Izléses építkezések.

Ne mondjuk azt általában, hogy építkezéseknél a külszin mindig a vállalkozótól függ, mert esetleg ez az építető hibája is lehet, mint ahogy azt mutatja a község új iskola építése. Itt már csak nem lehet a vállalkozót kárhóztatni, mint ahogy hibáztaták a cédula ház építésénél, mert hisz neki a szaktudását igen sokat elismerte már Jászapáti közönsége, mégis olyan formátlan épületet emel a kiséri-uton Jászapáti községnek, hogy párját ritkítja.

Ez az épület is jól fog festeni a többek közt és hirdetni fogja a Jász izlést. Lesz ujra egy különlegességünk egy a közepén befelé törő sarku épület és rajta olyan formájú tető, amilyen nagy darab földön nincs.

Mivel építkezésről van szó, nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy megne emlékezzünk azon lelki ismeretes ellenőrzésről, mely az új szabályozási terv életbe léptetésekor gyakoroltatik. A város külö-közepén, a főtisztogabirói hivatal közvetlen szomszédságában, első kerületben Horváth Lajos ügyvéd portáján egy 15 öles hosszú, vastag nádfedélű istálló épült engedély nélkül. Több hozzá fűzni valónk nincs.

HIREK.

Személyi hir. Dr. Sárközy János jászkiséri segédjegyző folyó hó 5-én Srombathelyen a községi jegyzői vizsgát sikeresen letette. Ez alkalommal az a kedves kitüntetés is érte, hogy a király honvéd hadnagyá kinevezte. Mind a két esetben gratulálunk.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Gyurkó János mármaroszigeti tanárt a jászapáti kir. kath. főgimnáziumhoz rendes tanárként áthelyezte.

A jászapáti izraelita hitközség által fentartott elemi iskolában Polgár Jenő szolnoki lakos okleveles tanítót választották meg a július hó 9-én tartott ülésükön.

Kinevezés. Dr. Szilassy István t. b. szolgabíró — ki rövid idővel ezelőtt Jászapáti-ra volt kirendelve — állásáról lemondott, helyébe Dr. Barta Béla joggyakornok lett kinevezve, kinek is hova való beosztása még ezideig ismeretlen.

Állatorvosi állás betöltése. A rég üresedésben lévő jászapáti, jászentandrási állatorvosi állást az elmúlt szerdán d. e. 10 órakor Jászapáti község házában választás után töltötték be. A kitüntetés Nagy Rezső nagymagyári állatorvost érte, ki egyhangulag lett megválasztva.

Öngyilkos örült. Napokkal ezelőtt már észlelhető volt Öödér József köteleki lakos 58 éves földmivesnél, hogy elméjében megháborodott. Az előljárság utána is járt, hogy a közveszélyessé vált embert elmeorvóintézetbe beszállítsa, de a túlszufaltság miatt egedélyt nem kapott, így történt aztán, hogy megzavariodott elméjével folyó hó 16-án reggeli 7 órakor az istállóban felakasztotta magát s mikor észre vették már halot volt.

Értesitem a nagyérdemű vevő közönségeimet hogy Jászapáti levő **cukrázdám**

pár hétig zárva tartom
Tisztelettel
Brüll Róza.

2895
913

Pályázati hirdetés.

Jászsalsószentgyörgy községben megüresedett községi nyilvántartói állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása évi 1000 korona.

Felhívom mindazokat, akik ez állást elnyerni óhajtják, hogy a szükséges okmányokkal felszerelt s eddigi működésüket, valamint képzettségüket igazoló kérvényüket hozzám folyó évi augusztus hó 15-ik napjáig nyujsák be, a később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A választás napjáról később fogok intézkedni.

Jászapáti, 1913 július 15.
Dr. Bodnár Sándor
főszolgabíró.

Labdarudas.

A jövő vasárnap vagyis folyó hó 20-án Jászapáti a vásártéren tartja barátságos mérkőzését a Jászapáti Torna Club és a szolnoki Kereskedelmi alkalmazottak Egyesületének football csapata. Belépődíj tőlo hely 60 fill. állóhely 30 fill. diákjegy 10 fill.

Pélyi uton levő Menyhárt Zsigmond féle **3 szobás lakás és melléképület azonnal ELADÓ, vagy bérbe adó.** Értekezni lehet Frekány Bert. fűszerkereskedésében.

Közgyűlés. A jászalsószenyőgyi közbirtokosság f. hó 21-én a község-háza tanácstermében délelőtt 9 órakor közgyűlést tart.

Talált tárgy. Szomszédos Heves község közelében az árokparton 1 darab karra köthető női kis aranyóra találtatott. Igazolt tulajdonosa a hevesi fősolgabirozagnál átveheti.

Vásár. A jászkiséri július hó 20-án, a jászalsószenyőgyi országos vásár pedig július hó 27-én tartatik meg. Vésztmentes helyekről az állatok minden faja felhajtható.

Jászapáti kir. adóhivatal augusztus hóra még nem fizet. Augusztus hó 1-én — mint ahogyan már többször is közöltük — a kir. adóhivatalunk megkezdte működését. A szolnoki kir. pénzügyigazgatóság rendelkezései alapján annak közhiré tétele végett intézkedett, hogy a tisztviselők, nyugdíjasok, tanítók és mindazok, kik járandóságukat a kir. adóhivaltól kapják, augusztus hóra még a jászberényi pénztárhoz küldjék nyugtájukat. Szeptember 1-én azonban a Jászapáti, Jászkisér, Jászladány, Jászsószenyőgy és Jászszentandrás községben állandóan tartózkodók járandóságait és minden egyéb kifizetéseket a jászapáti pénztár teljesíti.

Husznapos-hadgyakorlatok. A közös hadügyminisztérium bizalmas leiratban értesítette a csapatparancsnokságokat, hogy az idei nagygyakorlatok nem nyolc, hanem húsz napig fognak tartani. Ennek következtében parancsnokságok megtették a szükséges intézkedéseket. A húsz napos manőver tetemes túlkiadást okoz, eltekintve azoktól a fardalmaktól, amelyekkel ez a háborusdi össze van kötve. Katonai körökben nagy feltűnést keltett a hadügyminiszter rendelkezése, mert évek óta nem tartottak húsz napos hadgyakorlatokat.

Összeállítás. Vasárnap délután Agócs Sándor és még 5 társa Csány község utcáján megtámadták Langó János csányi lakost, kit addig üttek és szurkáltak, még a lélek el nem szállt, belőle. A csendőrség mind az öt legényt letartóztatta és a járásbíróház fogházába kísérte.

Drágul a sör. A szomjas embert újabb csapás éri: az amúgy is bűnösen drága sör a nyáron tizenöt százalékkal megdrágul. Így határozta el a sörkartell és amit az a fosztogató konzorcium elhatároz, az — ugyilátzik felebbezhetetlen.

Páncél. Drinápoly ostromával a bolgár katonák egyrésze olyan páncélt használt, mely úgy a löfegyver, mint a szurony ellen teljesen bevált. Erről a páncélról a hivatalos katonai szakértők oly elismeréssel nyilatkoztak, hogy a legtöbb állam biztosítani óhajtja ezen új találmányt a hadserege számára. Hadseregünk vezetésége is komolyan foglalkozik ez új találmánnyal és a legközelebbi jövőben néhány ezredet felszerelni szándékozik ez új páncéllal, hacsak a kocsánai, dojránai, nigritai bolgárvereségek után meg nem gondolják a dolgot.

Érdekes újítás. A jövő tanévre a népiskoláknál érdekes újítás fog életbeléni. A népiskola hatodik osztályát végző fiutanolok külön vizsgáznak a kultuszminisztérium által kiküldött miniszteri biztos jelenlétében, ki a hatodik osztályt végzett tanulók bizonyítványát aláírja, mert különben a bizonyítvány nem érvényes. Ezen újítás az új képviselőválasztási törvény, miatt vált szükségessé, mert a végbizonyítvány felmutatásával nyerneket jogot a határozatot végzetek a választásra.

Gyümölcsfa gyümölcsoltvány, gyümölcs-terülő eserde, vadsemete, díszfa, és díszeserde szemzőhajtás és oltógaly kiosztás. Az Államfaiskolák és kertészeti telepekről a f. év őszén és a jövő év tavaszán több ezerféle gyümölcsfa, gyümölcsoltvány, vadsemete, díszfa, díszeserde, szemzőhajtás és oltógaly kerül kiosztásra.

A kérvények kor. bélyeggel ellátva közvetlenül a m. kir. földműv. minisztérium esetleg az áll. f. iskolák és kertészeti telepekhez adandók be, legkésőbb f. évi július hó 31-ig. A kérvénynek tartalmaznia kell a feladó nevét, állását, vagy foglalkozását, lakását (vármegye megjelölésével) utolsó postáját és v. állomását, továbbá a kert oltványok darabszáma és gyümölcs nem szerinti megjelölését. Kisgazdák, hivatali szolgák, díjnokok, községi és egyházi f. iskolák 10 fillér, állami és törvényhatósági tisztviselők, lelkészek, tanítók stb. 20 fill. mások 30—80 fillérért kapják az oltványokat. Bővebb felvilágosítást nyújt bármely község vagy város előjárósága.

NÉPSZAVA
antinicotín cigarettahüvely
vatta betéttel minden nagykereskedőnél és nagyüzemben eredeti gyári árban kapható. Ahol nem volna kapható, postacsomagonként a 8 millét szállít
RATIO
szivarkapapír társaság
Budafok

Fényképészet.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy ezentúl Jászapáti, a bazárépület udvarában (bejárat a cukrászdán át)

MINDEN SZERDÁN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN Fénykép felvételeket

o o o. észközlök. o o o.

Kiváncsi házhoz is elmegyek. Sürgős esetekben mezhívására bármikor, minden külön költség felszámítása nélkül kijövök.

Felvételekre előjegyzéseket elfogadnak a cukrászdában és Groszman Gyula úrnál.

Azoknak, akik esetleg jászárokszállási műtermembe jönnek fényképfelvételre, az utiköltség felét minden alkalommal megéritek.

Felvételek borus időben is a legjobb sikerrel eszközöltenek.

Tisztelettel:
Book J.
fényképész.

GYERÜNK CSAK!!

az eltörött és megrongált óránkkal
Boros Nándor

órák és ékszerész üzletébe, mert ott pontosan és jóhálással melletti rövid időn belül elkészítik.

ELKÉSZÜL

nyugancsak jótállás mellett mindenféle törött ékszer és gramofon szerkezet.

NAGY KÉSZLET

nász- és alkalmi ajándékokból. svajci és belföldi órákból és széles linczokból.

IGEN NAGY VÁLTSZTÉK
legújabb felvételi gramofon lemezekben.

Üzlethelyiség Gróf Károly házában, Jászapáti.

Özv. Szűcs Antalné, Bagossy

Klára „Szakácskönyve“

hetedik bővített kiadásban már

kapható: Kongorácz János

könyvkereskedésében, Török-

szentmiklóson.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjzabás szerint vesz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

- Egész évre 8 korona
- Fél évre 4
- Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névaláírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

A jászközségek összeülése.

(igy.) Ma, midőn már a jászsági alsó járás székhelyén, Jászapáti, kir. járásbíróház, fősolgabíróház, kir. adóhivatal és főgimnázium van, önkénytelenül jön azon gondolat az ember eszébe, hogy testvér községeinknek, Jászdozsának és Jászárokszállásnak, — az alakult viszonyok foly-

tán, — a jászsági alsójáráshoz való csatolása igen előnyös és üdvös volna.

Ezen eszmének midőn hangot adok, ki kell jelentenem, hogy nem kizárólag Jászapáti község erkölcsi és anyagi hasznosodása lebeg szemeim előtt, hanem azon rokoni érzés is, amely mindnyájunk keblében van Jászárokszállás, ez iránt a kedves népü tiszta jászközség iránt s amely érzés folytán nemcsak előnyöért, de még áldozatok árán is vezető lennék abban, hogy ezen község közelebb jöjjön hozzánk.

Jászárokszállás a vármegye határán egy csücskben fekszik. Ezen rossz fekvése miatt kizártnak látszik, hogy valaha járási székhely legyen és járásbíróházi körzetet kapjon, mert nincs olyan helyiségek közelében, maga Jászárokszállás pedig járási székhelynek úgy területre, mint lélekszámra kicsiny.

Ezek előrebocsátásával megvilágítom azon előnyöket, melyek a két községnek a jászsági felső járástól való elszakadását, és a jászsági alsó járáshoz való csatolását határozottan megkívánják. A 11 kilométerre fekvő Jászdozs szomszédsága és közelsége elegendő indok az ide való csatolásra.

Jászárokszállás község a felső járás székhelyétől majdnem oly távolságra van, mint Jászapáti. A székhelyre kocsival vagy pedig nagy kerülővel, Vámosgyörk és Hatvan megkerülésével vonaton lehet beutazni. Mennyi idő elpoctéskolódik az utazással és milyen nagy anyagi áldozatot kell hozni ezáltal az annélkül is ügyesbajos embereknek.

Jászárokszállásnak Jászapátival közvetlen és jó vasúti összeköttetése van. Oda és vissza való utazás 1 koronába kerül, míg ellenben a mostani székhelyre, — hacsak gyalogolni nem akar, — 10—12 koronába. Ez teszi hát az idecsatolást indokoltá, az időnyeres és olcsó utazás. Ha számba vesszük, hogy milyen sok ember utazik Jászberénybe 10—12 korona kiadással és a különbözet mily horribilis összeget tesz ki évenként, mikor ide utazással csak egy koronát ad ki.

Ezen egyszerű igazságokat elismerve most már az a gondolat rebben fel előttünk, hogy mit csinálna a jászsági alsó járás ezen szaporodásal, mikor így is túlterheltek a hivatalok? Nagyon egyszerű a megoldása. Vármegyénkben a járások beosztásának reformja tervbe van véve, a központi járás felállítása feltétlen

mal telkiteríték rá. Egy fűtő pillanatra elkomolyodnak, hogy aztán vigan, ballagva tovább haladjanak
A sáppadt, bús fiu pedig bolyong tovább. Szívét marcangolja az őt környező vigasza, de nem menekül előle. Sőt mintha kéjelegni akarna a szenvedésben, lépéseit arra irányítja merre legnagyobb a tömeg és legzajosabb a kacaj.

A kikötő felé tart. Ott épen most várják a türedi hajó érkezését.

Csendesen ereszkedik le egy üres padlóra. Tekintete fáradtan pihen meg a közelgő hajón mely felé annyian tekintenek türelmetlen várakozással, hogy vajjon hoz-e ismerőst, És ő nem vár senkit. Nincs köze az emberekhez. De vajjon nincs-e? Lehet-e emberek között, emberek nélkül élni? Megtörheti-e a csalódás, a szenvedés annyira az emberi szívet, hogy megszűnjön érezni, nevetni? Erre a kérdésre választ adni, csak oly nagy bölcsességgel lehetne, melynek megszerzéséhez kevés egy ember élet.

gét. Híte, hogy erre a kérdésre egy rövidke igennel lehet felelni. S ebben a hitben élve elfásult kedéllyel, közönyös lélekkel tekint a a végtelenbe.

A kiszálló utasok hangos csevegéssel távoznak ismerőseik társaságában. Ő is megindul lassan, tétovázva. Merengéséből ismerős hang zavarja föl. Széttelkint. Szemét merően szejáti egy közelgő párra. Arcát vérvilág látni látja át s egész teste fájdalmasan megvonaglik. Lelki szemei előtt káprázatos gyorsasággal vonulnak el a közelmúltjeseiményei. Ott látja magát a Török kuria árnyas parkjában. A boldogság derűjét sugározza egész lényre. Az édes sejtelmekkel teljes vőlegény korát élt s ha tekintette összevillan a karján haladó Elizájával, aki menyasszonya, akkor az a két szem pár hosszú részegítő meáét mond a holnapról, a teljesülésről, az üdvöslésről. Micsoda káprázatos álmokat szöttek a jövőről. Az ő jövőjéről, mely csak egy mással és egymással fogtak élni egyszerre össze onlott minden.

T A R C A

Nem ő volt az első.

Irta: Amos.

A nap alkonyulóban volt már. Méltóságos lassúsággal ereszkedett alá az égboltozat. Fele korongja eltűnt már a lombán terjeszkedő Badacsony mögött. Még látható felének fáradt sugarai bearanyozták a tükörsima Balaton vizét.

S egyszerre mint egy varázsütésre a parti sétány megtelt vidám, zajos, kacagó néppel. A kávéház terraszán felhangzott egy vidám keringő. A csónakok ezüstfényű barázdákat szántva siklottak a badacsonyi partok felé.

Mindenütt csupa élet, fénypompá és kacaj. S a hivalkodó pompának, a kérdő boldogságnak, a természet pazarságának ebben a Babelében egy sápadt arcu fáradt tekintetű férfi üdöng céltalanul. A conoraste óriásai, Sokan megülködve veszik észre s ha nem látnák kifogástalan eleganciáját, rosszat gondolnának róla. De így csak szánalom-

S ő mégis azt hiszi bírja ezt a bölcses-

szükséges. Ekkor pedig a jázsági alsójárástól a távol eső 4 tiszai községet elcsatolnák s ezzel szemben meg kapnánk a szóban levő két községet.

Ha megvalósulhat ezen eszme, akkor lenne Jászapáti központon lévő székhely, szabályos körvonalban feküdne körülötte a járás községei és a legtávolabbi helyisége sem lenne 30 kilométernél távolabb. De legnagyobb érdeke ez Jászárokszállás, Jászdósa közönségének, miért is ők tegyenek lépést érdekükben és keltsek fel maguk iránt a törvényhatósági bizottság érdeklődését azért, hogyha oda kerül a sor, minden akadály nélkül keresztül menjen jogos kérésük.

Kik vadásznak?

Ezt a kérdést még mindig homály fedi. Ma már annyira kiélesedtek az ellentétek a bizonyos 21 vadász és a mellőzött 7 vadász között, hogy tartani lehet attól, miszerint békés meg egyezés nem fog létre jönni. Az elmúlt vasárnapra a régi egyesület két tagja, Vágó Pál és Ambrus Antal közgyűlést hívtak egybe, de mivel a megjelentek száma kevés volt és az összehívásnál szabálytalanság történt, a közgyűlés nem lett megtartva, hanem Dr. Bodnár Sándor főszolgabíró kérésére szétoszlottak, ki is kijelentette, hogy jövő vasárnapra, vagyis folyó hó 27-ére szabályszerű közgyűlést fog össze hívni s mint mondá: ő maga addig is azon fog fáradozni, hogy az ellentétek kiegyenlítésével a társulat együtt maradjon.

Mintha ma történt volna oly tisztán látja. Allig pár nap választotta még el őket az esküvőtől, amikor Elza a mamájával váratlanul a fővárosba kényszerült utazni, apró bevásárlás végett. Helyettük tehát azon üzeneteket talált, hogy harmadnap reggel kocsizték elbűk az állomásra. A házánál csak a Törökék egyik fiatal özvegy rokona maradt. Kellőenl érintette a hír s szeretett volna utánuk utazni, de meggondolta, hátha alkalmatlan volna. Maradt tehát. Gondolta majd csak agyonüti ad. lig valamivel az időt.

A vacsorát a fiatal özvegytel töltötte el, de gondolatai mind Elzát kísérték. Fél éjszakát a parkban ábrándozva töltötte.

Másnap rosszkedvűen ébredt s idegessé tette menyasszonya távolléte. Az ebédnél levett és szótlan volt. Ebéd után szokása ellenére bort kért az inástól s mire a vőlegény elszökött, már meglehetősen fel volt hangolva. S most már nem hagyta hiába a szép asszony kihívó kacérságn. Megrésztült a bortól, a vágytól.

Elzát váratlanul megérkeztek s ő hiába kért, könyörgött a bocsánatot. Elvesztett mindent. Felejteni akart s azt hitte s.

Az a bizonyos 21 vadász új alapszabályokat dolgozott ki s elhatározta, hogy hetenként 3-szorjából többet kimenni nem lehet s egyszeri kimenetnél két nyulnál többet löni nem szabad. Az alapszabályokat kidolgozó Dr. Pataky Istvánon csodálkoztunk és nem tudtuk ámulatunknak magyarázatát adni, hogy ő hogy mehetett ebbe bele, mikor „vadkimelésből” minden áldott napon szeret puszkázásra kirándulni. Mostmár megérthetjük, meri a többi §-ról is tudomásunk lett. Ugyan is a régi alapszabályokból azoni szakaszt, hogy egyesületi tagnak kitáblázott területe nem lehet, törölték, ezzel aztán teljesen biztosította magának a vele egy követ fuvó Kálmán Miklós vadásztársa kitáblázott birtokán a vadakban való teljes dözsölést.

Az elmúlt hat év alatt a fenn álló alapszabályok ellenére — a tilos kellő közepén ki volt táblázva a Kálmán Miklós által birt és a szomszédságban levő Utasi Imre-féle birtok. Ezen birtokon a vadászatot, a tulajdonossal együtt, több vadász gyakorolta, azon ürügy alatt, hogy közös birtok lévén özvegyi hasznélvezettel van terhelve, így tehát nem egyesületi tagé, — rajta a vadászat szabadon gyakorolható bárki által. Most azonban már a Kálmán testvérek birtokukat telekkönyvileg teljesen felosztották és birtokukba jutott az egyezés levélben kiválasztott ingatlan s ezzel azon a szabad rendelkezési jog megadatott. Érthető tehát most már, hogy miért kellett mellőzni a hét tagot, bizony azért, hogy azok jelenlétével az alapszabályokból nem törölték volna azon szakaszt, mely így

kerül neki. Pedig felejtése csupa emlékezés volt. Mindig az álmodott és szerette foszlott boldogság képe lebegett szeme előtt. És ez a kép, az elérhetetlen üzte, hajította az emberek zajos tömegébe. Lemondott mindenről nem hitt, nem remélt már semmit. Csak szenvedni akart. Levezekelni akarta nagy bűnét. Megakart szenvedni azért, hogy megölt egy álmot s tönkre tett két életet. Mert makacsul ragaszkodott a gondolathoz, hogy nemcsak ő de Elza is szenved, hogy volt menyasszonya is boldogtalan.

S most ime itt halad vele, a meggyötört, megtört bus emberrel szemben az élet, a boldogság megtestesülése Elza.

És mintha a maga halálos ítéletét látta volna, a feléje közelgő emberpár boldogságában megfordult s az őnmagával leszámolt ember nyugalomával megindult ahhoz a magányos szirt felé, melyet oly halotti csend vesz körül, amely alatt oly sejtelmesen sutognak a habok, pihánsról, csendről, elmulásról.

Nem ő volt az első...

hangzik „egyesületi tagnak kitáblázott területe nem lehet” s ha ezen szakasz megmarad, nem lehetett volna naponta vadat „kimélni.” Jelen sorok írója nem kifogásolja ugyan az alapszabály illetén való módosítását, csak megvilágítani akarta a kamukérő ezen részletét.

Elégedetlenségek a cipész ipari tanfolyam körül.

E hó 13-án fejeztetett be a Veisz Ignác szaktanító vezetésével Jászapáti tartott négy hetes cipészipari tanfolyam. A fent irt napon d. u. 4 órakor az ipartestület helyiségében vizsgáztak a tanfolyam hallgatói, melyre lejtött Krazsóf János budapesti cipésmester szakellenőr is. A négyhetes tanfolyam eredménye igen kiélejtő, sőt a szakellenőr szavai után nem várt eredményü volt. — A vizsgán többen felelték szakkbavagó dolgokat, számítani feladatokat dolgoztak ki és rajzokat fektettek a táblára, mivel teljesen igazolták, hogy a velök eltöltött négy hét nem volt eredménytelen, az előirt tananyagot a maguk hasznára teljesen átvették.

Az érdeklődők soka-ága előtt lefolyt vizsgán nem felelt minden hallgató, csak egy bizonyos százaléká és ezek közül is csak a fiatalabbak. Ezt pedig a vezetőség előrelátásából azért csinálták úgy, mert nem akarták kitenni egy idősebb iparost annak, hogy a feladott kérdést, vagy más szakdolgozóját esetleg megfejtjen nemtudna segédek előtt. A vizsga végeztével Krazsóf János igen szép beszédet intézett a hallgatókhoz s lelküket köztötte, hogy a tanultakat ne felejtsek el, igyekezzenek azt úgy maguknak, mint a hazának a javára felhasználni. Ezekután az ipartestület és a kereskedelmi és iparkamara által adományozott szakkönyveket a vizsgázó bizottság a legjobb előmenetelű hallgatóknak adományozta.

Este az iparos kör helyiségében a hallgatók vacsorát adtak, melyen a szaktanítókön kívül az ipartestület elnöksége és néhány vendég is hivatalos volt.

A tanfolyam lefolyása után olyan fajta elégedetlenségről értesülünk, mintha a kiosztott szakkönyveket nem a legjobb előmenetelű hallgatók kapták volna meg és a kiosztás az igazság mellőzésével érdekek közbenjárásával történt volna. Szerkesztőségünk ennek hírére, illetékes, egyénektől információt szerzett mikor

arra a meggyőződésre jött, hogy az elégedetlenség alaptalan, mert a kiosztás nem egyes feleletek, és munkák után, hanem a négy héten keresztül szorgalmat, odaadást és igyekezetet tanúsító egyének közt történt. Minden egyes hallgatót pedig kitüntetni nem lehetett, mert erre elegendő költség nem volt, de meg ez nem is szokás.

Azok a hangok pedig, melyek az elégedetlenség ajkáról a szaktanító ellen elhangzottak, igazán nem illő, mert ha a tanfolyam pontos menetével megelégedve nem voltak, orvoslás iránt akkor kellett volna intézkedniök, nem most, midőn tul vannak a dolgon. És nem illik ez a hang már csak azért sem, mert szaktanítójuk nagy fáradsága mellett előzékeny és tudásának minden erejével azon volt, hogy 24 hallgatójának egyformán és személyválogatás nélkül megadja a haladáshoz szükséges szaktudást.

A géptulajdonosok öröme.

Ez a mindég farkas szemet néző két ellenség, a kerületi pénztár és a cséplőtulajdonosok illettek egymástól választva. Közéjük illesztették az 1913 évi XX-ik törvénycikket, amelyik eldöntötte ezt a sokat vitatott, sok fáradságot, költséget okozó kérdést, hogy a cséplőgépeknek be kell-e jelenteni a kerületi pénztárhoz munkásukat, vagy nem?

Nem kell. Az új törvény úgy intézkedik, hogy a gazdasági gépeknél alkalmazott munkásokat ezután számszerint az Országos Gazdasági Munkáspénztár központi igazgatóságához kell bejelenteni, illetve ott baleset ellen biztosítani, a gépeknél alkalmazott szakemberek azonban, mint a gépészek, tovább is a kerületi munkásbiztosító pénztárhoz jelentendők be.

A veszekedésnek, vitatkozásnak tehát vége. Nagy öröme a géptulajdonosoknak s a közönségnek, akiknek ugyancsak kijutott a panaszból. A harmadik örvendő az a pénztári tisztviselő, akinek a nyári forróságokban, határról-határra, tanyáról-tanyára kellett menni, ellenőrizni, hogy a csipős poru gépek körül foglalkoztatott emberek bevannak-e a pénztárnál jelentve — az utolsó szálig.

HIREK.

Személyi hírek. Dr. Büchler Pál tiszti orvos tb. vin. főorvos pár heti szabadságát megkezdte, átülés ve-

gett Buziás furdőre utazott. Hivataltos helyettese távolléte alatt Dr. Beóthy János községi orvos lesz.

A hivatalos lap 162 száma közölte, hogy Lőrök Ernő mármaroszigeti főgimnáziumnál államilag alkalmazott rendes tanárt, a vallás és közoktatásügyi miniszter a jázsapáti kir. kath. főgimnáziumhoz helyezte át.

Bódogh Zsigmond kir. járásbíró a jázsapáti kir. járásbírósg vezetője, több heti szabadságát folyó hó 25-én megkezdte.

Vármegyei közgyűlés. Törvényhatósági bizottságunk folyó évi augusztus hó 4-én Szolnokon a vármegye házában rendkívüli közgyűlést tart.

Aranylakodalm. Ritka szép ünnepélybe lesz része jázsapáti községek e hó 29-én délután, Szigethy Béla helybeli tekintélyes iparos házában. Szülei Szigethy Ferdinánd és neje Kovács Mária ünnepük házasságuk 50 éves jubileumát. A szeretettel körülvevett jubiléumok mindketten friss és jó egészségnek örvendenek. Ezen kedves alkalomhoz az egész családnak szívből gratulálunk.

Vesztett kutyá garázdálkodott e hó 19-én a besenyszögi határban levő Pusztahomorszőgön. A csoportosan lévő tanyak közé beszaladt s ott több kutyát és két ökröt megmárt. A tanyában lévők a veszett kutyát lepuskálták.

Kocsi összeütközés. Káli Gábor jázsapáti lakos ittás állapotban hajtott haza a folyó hó 13-án Hevesen tartott országos vásáról. G. Szeremi Sándor jászkiséri lakos tuvaros ki cszakocsián Raál Sámuel állatorvost és két társát vitte, a jázsapáti határnál utól érte s balról megelőzni akarta, de Kálinak a kocsija után akasztott öres szekere úgy hozzájuk vágódott, hogy az az ut mellett arokba borult. A cséza Raál Sámuel állatorvosra esett, ki súlyos testi sértést is szenvedett. Káli Gábor látva a veszélyt, ittás fövel lovai közé vágott és elhajtatott. A csendőrség jelentését a járásbírósgához megtefte.

Baleset. A jázsapáti kir. kath. főgimnázium építkezésénél folyó hó 15-én könnyebb baleset történt. Ugyanis Járvás István munkás balkezefejére a vasgorendák szállításánál, saját vigyázatlanságából egy gerenda rácsuszott, s 13 nap alatt gyógyuló sérülést ejtett rajta.

Független lap. Ilyen címen egy új, hetenként kétszer megjelenő lap indult Szolnokon. Felelős szerkesztője Hild Viktor, mely név biztosítja azt, hogy nem unalmas akadémikussággal, sem gyomorrontó modernséggel lesz az

szerkesztve, hanem a magyar uri ember alapossága, hómora, nyíltsága fog annak minden során keresztül vonulni. Ilyen lapra Szolnokon óriási szükség volt, mert ott néhány lap valóságga elszoktatta a közönséget az ujságovalástól.

Adótárgyalások. A boritaladó és huszfogyasztási adónak jázsági alsó járás községeinek 1914—1916 évekre való biztosítása tárgyában a szolnoki kir. pénzügyigazgatóság az egyezkedési tárgyalást a jázsapáti főszolgabírói hivatalban a következő sorrendben tűzte ki. Julius 31-én délelőtt 8 órájára Jászentandrást, július 31 délelőtt 9 órájára Jászsalszentgyörgy, július 31 délelőtt 10 órájára Besenyszög, július 31 délelőtt 11 órájára Tiszasüly, július 31 délután 3 órájára Jászapáti, augusztus 1 délelőtt 8 órájára Jászkiser, augusztus 2 délelőtt 8 órájára Jászládány, augusztus 5 délelőtt 8 órájára Kőtelek, augusztus 5 délelőtt 10 órájára Nagykörű községet. Az egyezkedési tárgyaláson résztvevők lesznek a járás főszolgabírája, pénzügyigazgatósági kiküldött és a közséig jegyzője és bírája.

Köröm párbajt vívott Jászkiseren az elmúlt napokban Nyiri Pálné 45 éves és Soós Mátha ugyancsak 45 éves hajadon. A párbaj színelye közös lakházuk volt, hol alaposan össze karmolázták egymást úgy, hogy 8--8 napon tul gyógyuló testi sértést szenvedett. A párbaj után nem békültek ki, mert a járásbírósgára bízták az az igazságos döntést.

Besenyszög közséig előjáróságától.

1701. 1913. szám.

HIRDETME NY.

Alulírott közséig előjárósága ezennel közölni teszi, hogy Besenyszög közséignek az 1883 évi XX. t. cz. 3 §-a szerint önálló vadászterületet nem képező földbirtokos vadászati joga két részletben 6 év és 6 hónapra: 1913 évi augusztus hó 15-től 1920 évi január hó 31-ig terjedő időre 1913 évi augusztus hó 2 napjának délután 3 órakor Besenyszög közséig közhazánal tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Az 1 részlet kiküáltási ára: 310 korona. A 2 részlet kiküáltási ára: 140 korona. Az árverés többi feltételei alulírott közséig jegyzői hivatalában vannak közszemlére kitéve, hol az érdeklődők által a hivatalos órák alatt betekínthetők.

Besenyszögön, 1913 évi július hó 17-én.
Chioviny Ferenc Szabó Mihály
jegyző főbíró

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Az ujságunkban közöljük a „Labdarugás” és „A közönséghez” című cikkeket, valamint a szerkesztőséghez intézett levelekre szóló válaszokat.

JÁSZAPÁTI ÚJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI ÚJSÁG
TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI
ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, kova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjazás szerint vesz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 .
Negyed évre 2 .

Minden panasz, amit névalírással küldenek be, minden kézirleti kérdést és jóváhagyást közöl a szerkesztőség

Két hónap után.

Két hónapja mult el annak, hogy Jászapáti Újság, című lapom napvilágot látott. Nem jubilálni akarok ezen két hónapra, de nem hagyhatom köszönet nélkül azon pártolást, melyet Jászapáti közönsége irányomba tanusított. Újságom alapzata ezen kedves közönség tömeges előfizetésével, ki akkor már a padlás ablakából tekingettem be rájuk. Hová lettek azok a feltehetően szép idők! A vendég fogadás volt ám még csak a mulatság. Már korra reggel megszólalt a cigányzene az ablakok alatt s utána kezdetet vette a vendégfogadás. Boldog, boldogtalan ha czérnaszál vékony-sárga rokonság fűzte is a házhoz — kocsi-ra lett rakva, akárhogy is szabadkozott tisztesség-ből s addig le nem tettük, míg a kolna ajtaja előtt megneve álltunk. A tűz már vígan lobogott az óriási üstök alatt, melyekben a juh-húros kása, négy a tokányos főtt. Apám telt pohárral üdvözölte vendégeit. Egyik koca s a másik után robogott a kolna elé, úgy hogy lassanként szűknek bizonyult annak belseje.

T Á R C A

Szüret.

Ürambátyám szüretre hívott. Nagyon dohant a szívem a nagy örömtől. Gyermekkorom óta nem vehettem részt szüreten s miint továbbint repkefény jelent meg lelki szemem előtt a régmúlt emléke. Mindama édes emlékek, amelyekben a szülő vitte a fűszerepet. Szinte éreztem a vinczellér ütlegeit a hátamon, mikor a szomszéd bácsi szőlőskertjét dészimáltam meg. Még úgy emlékszem, hogy szüret előtt már heteikkel nem tudtam aludni az örömtől. Hej, de jó világ is járt akkor reám. Nem értek rá velem törödni. Apám a borlehuzással volt elfoglalva, szegény jó anyám parancsokat osztott ki a sok kölcsön-kért családtag között. En addig a szekeren mészároltam és csupa tréfából a lányok farkát a hámfához kötöttem úgy, hogy mire az emberek el készültek a kádak felrakásával, előbb a csomókot kellett kioldaniok. Hej, de czifrán káromkodtak és emlegették az "urfi"

sével épített meg és létjogosultsága az ő pártfogásuk folytán született. Nagy dolog az ilyen kevés újságot olvasó közönség között ennyi intelligencia, a kereskedők és iparosok száma. Megvallva, épen fele eredményre számítottam, ennyire merem magamban — az igazságot szerető és szókijonó emberek számát — gondolni. Nagyon természetes, hogy csakis az ilyen gondolkozású emberek támogatására számíthattam. Ezen kedves meglepetésben kétszeres ambícióval fogok újságomon csüngeneni és annak tartalmát érdekessé tenni, hogy mennél jobban tanújelét tudjam adni annak, miszerint a huszadik században az egyenes és szókijonó újságnak helye van. Ezen örömeim között korán sem hagyom magamat elragadtatni a tulságba memenessel, mindig a középen fogok maradni, levonom a következtetéseket az egyik szélsőségtől a másik szélsőségig.

Lapom megjelenése után egy páran, kik magukat uri embereknek nevezik, — kicsinyítőleg, sőt drasztikusan nyilatkoztak úgy felém mint újságomról. Igyekeztek ezen a téren lehetlenni tenni és terrorismust fejtettek ki, hogy újságomat születése napjában, esetleges meghatárlással megfojt-

sák. Ezek a nyilatkozatok mind a háttam mögött és titokzatosan történtek, ennek dacára mégis eljutottak hozzám. Hát bizony kedves Olvasóim, ezek az urak tartják fenn a társadalmi fekélyt, ezek az urak azok, kiknek környékük fekete lelkűségük miatt büzlük, ezek az urak azok, kik azzal akarták bünyös lelküket ellensúlyozni az igazságos toll előtt, hogy lekicsinyeltek, s használták azon ismeretes igét, hogy rólam írhat, "nem adok rá semmit."

Összeállításaim révén azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy majdnem kivétel nélkül ismerem Jászapáti és környéke közönségét, ismerem az emberek gondolkozási módját és azok több évtizedes ténykedéseit. Nem lesz talán tölem kevélykedés, ha azt mondom, hogy ismerem az emberek egy részének olyan viselt dolgait is, melyek nyilvánosságra való hozása büszkeségükre igazán nem válnék, s fájdalmas nyukszemükre minden percben rá lehetne tapodni. Ezeknek az uraknak nem kell az újságom, mert ismernek, hogy nem széktam elhallgatni az erőszakos és felfuvalkodott egyének nyelgességeit. Előre el tudtam volna mondani, hogy milyen szavak fognak elhangzani újságomra egyesek ajkán, úgy mellette, mint ellene. Hiszen ez érthető is,

Országgyűlési képviselőnk sajtópöre. Okolicsányi László képviselőt függetlenségi programmal választották meg a jákóhalmi kerületben, de miint ismeretes, időközben átlépett a munkapártba. A Jászárokszállás és Vidéke című hetilap élesen támogatta a képviselőt. Azt írta róla, hogy azért lett munkapártívá, hogy egy gyár-vállalatnak nagyobb kedvezményt járhatson ki a kormánytól és ezért azóta huszonnégyezer korona évi fizetést kap a gyártól. Okolicsányi Nigrinyi Ferenc szerkesztő ellen sajtóper tündött, 17-én tárgyalta ezt az ügyet a büntető törvényszék vádtanácsa és Nigrinyit vád alá helyezte.

Templomfelavatási ünnepély. A Jászapáti Izraelita Ima Egyesület által újonnan épített templomot július 20-án délután 3 órakor nagy ünnepélyek mellett felavatták Ajtó felnyitói tisztséget Dr. Bodnár Sándor járási főszolgabíró töltötte be.

Vásártér felülvizsgálata. Jászapáti közönségnek a kir. kath. főgimnáziumnak adományozott vásártér helyett új vásártérrel kellett beosztani. Ennek a felülvizsgálata volt folyó hó 16-án d. e. 8 órakor. Jelen voltak a község részéről Berente Miklós főbíró a vármegye részéről pedig dr. Bodnár Sándor főszolgabíró, dr. Pethes Pál vm. jegyző és Horváth Lajos törvényhatósági m. kir. főállatorvos.

Életunt. Kis A Ferenc jászapáti születésű és illetőségű napszámos folyó hó 12-én Jászapáti község háza udvarában levő toloncházban rongyokból össze főtt kötéltre felakasztotta magát. Mire észrevették már halott volt

Baleset. Groszmann Farkas és fia jászapáti fatelepén július 14-én Bolyos István 41 éves gépfavágó munkást baleset érte. A baleset saját vigyázatlanságából történt, amennyiben a gép alá felvágás végett tett fát nem jó helyezte be, oda hagyta szorítani a kezét s így 21 napig terjedő zuzódást szenvedett a jobb keze fején.

314. 1913. végr. szám.

Árverési hirdetés

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102., illetőleg az 1908. évi XL. t.c. 19 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bpesti kir. keresk. és váltó kir. törvényszéknek 1913 évi 101805 számú végzése következtében Dr. Fejér Leó ügyvéd által képviselt Berényi Ignác javára 100 K f. s. jár. erejéig 1913 évi június hó 23-án foganatósított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 659 kor. fill.-re becsült következő ingóságok u. m.: árak. üzleti berendezés és sib. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a jászapáti kir. járásbíró-ság 1913-ik évi V. 164/3 számú végzése

folytán 100 kor. fill. tőkekövetelés ennek 1913 évi március hó 30 napjától járó 5 százalék kamatai, és eddig összesen 37 kor. fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedő üzletében Jászapáti leendő megtartására 1913 évi július hó 30-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzetük és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet jgérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Jászapáti, 1913 évi július hó 17-én.

Szűtök Ferenc
kir. bír. végrehajtó.

FREKÁNY BERTALAN
fűszerkereskedőnek
egy darab jó karban levő
kerékpárja
jutányosan eladó.

Horváth Pál
hevesi uton levő
3 szobás lakása
haszonbérbe azonnal
kiaó.

Tanonc felvétetik
könyv és papirkereskedésben
cim a kiadóhivatalban.

32 fillér
egy tüveg jégbehűtött
kőbányai sör
Molnár János
fűszer és csemegekereskedésében

Nigrinyi-könyvnyomda Jászárokszállás.

Naponta frissen csapolt sör kapható
Polfinál
csak nála kapható
1912 évi terméstű
jó zamatu siller bor
literje 72 fillérért. Ajánlja palackozott különleges pálinkáját és rumját, kisüstön főzött pálinka neműjét.

Fényképészet.
Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy ezentul Jászapáti, a bazárépület udvarában (bejárat a cukrászdán át) MINDEN SZERDÉN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN **Fényképfelvételket** o o o eszközök. o o o

Kivánatra házhoz is elmegyek. Sürgős esetekben meghívásra bármikor, minden külön költség felszámítása nélkül kijövök. **Felvételekre előjegyzéseket elfogadnak a cukrászdában és Groszman Gyula úrnál.**

Azoknak, akik esetleg jászárokszállási műtermembe jönnek fényképfelvételre, az utiköltség felét minden alkalommal megtérítem. Felvételek horus időben is a legjobb sikerrel eszközölhetnek.

Tisztelettel:
Beck J.
fényképész.

GYERÜNK CSAK!!

az eltörött és megrongált óránkkal
Boros Nándor
órák és ékszerész üzletében, mert ott pontosan és jótállás mellett rövid időn belül elkészítik.

ERKÉSZÜL
ugyancsak jótállás mellett mindenféle törött ékszer és gramofon szerkesztel.
NAGY KÉSZLET
nász- és alkalmi ajándékokból, svajci és belföldi órákból és izléses lánczokból.
IGÉN NAGY-VÁLASZTEK
legújabb felvételi gramofon lemezekben.

Üzlethelyiség Gróf Károly házában, Jászapáti.

az emberekkel oly sokszor való érintkezése megtanított őket ismerni. Hogy ismeretségek ilyen széles körben kihat, köszönhetem ösztönözésemnek, mert még nyilvánvaló ellenséggel sem tudtam szívesen lenni, e miatt habár sok kellemetlenségem volt is, de voltak velem szemben is őszinték. A közönség pártolása talán ebben rejlik, mivel szerénységem másra kivetkezteni nem enged.

Beköszöntőmben sokat nem ígértem, mert tisztában voltam magam is azzal, hogy az újságírás mesterségével meg kell küzdenem. Talán még ma is, de leginkább a kezdetnél bizony magam is láttam, hogy sok reformálni való van az újságomon, de ezzel szemben vigasztalt az a tudat, hogy senki sem született újságíró, a huzamosabb működésem ki fogja csiszolni a hibákat.

Önzetlenség lebeg mindig előttem és ebben a jegyben akarom tovább szolgálni a közönséget, hogy az adott ígérethez hű maradjak. Nem fognak eltántorítani megvallott elvemről, bár mennyire igyekeznek terrorizálni is, mert hasznos munkálkodásomban sok ideig kívánom szolgálni szeretett olvasóimat

Inrik Gyula

rekva a kosaram aranyárga, mézédés szőlővel s milyen ízűke, piczike kezek szedték és rakták bele! Szerettem volna mind sorba csökölni, de miután ezt nem merem megtenni, nem maradt más hátra, mint lefele indulni és terheltem a nagy kád öblös üreibe önteni és újra felmászni a hegyre. De a városi sima aszaltához szokott lábaim csakhamar felmondták a szolgálatot a kövences talajon és munkakeptenséget kellett bejelenteni.

En tehát lent maradtam a koldában és szakértelemmel kóstoltattam a frissen sajtolt szőlőnedűt, mit urambátyám fővárosi gyomrom és más különféle okok iránti tekintetből, jó óborral kevergetett, am nagyhamar a kolda egyik sarkában leterített suba közlebbi ismeretséget tettem kívánatossá.

Mikorra a kifáradt vendégereg lekerült a hegyről, én már rég az államok országában bolyongtam és épen azt álmodtam, hogy pesti házmesterem nem akar kapupénz nélkül beereszteni.

A vendégek vig kaczagása ábraszított fel s szégyenkezve kellett hallanom, mint sügrik egymásnak nevetik, hogy „bizony gyenge legény a talpán.”

Hej pedig volt a nevetők között egy buzávirágszemű barna leány, kinek szívemig hatott a nevetése és sokért nem nem adtam volna, ha azt a megjágyzást nem reám hanem urambátyámra alkalmazzuk.

Park vagy széna?

Mikor a halastavat megcsínálták, a környékét befásították. Bizonyára azzal a céllal, hogyha az isteni gondviselés és az emberi gondozás segítségével nagyra nőnek ott a fák, hát átadják a közbiztonságnak.

Szeretjük hinni, hogy valami nyilvános sötétér félenek szánták. Jóleső érzéssel állunk meg ennek a kertnek mindig zárt kapujánál és hálásan gondviselésén kívül a közönség vezetőségére is, amiért a kapukat zárva tartja és így elejét veszi annak, hogy barbár lelkek ott esetleg kárt tehesenek.

Nagyon egészséges gondolatnak tartottuk, hogy az a kert csak ápoló kezek számára legyen hozzáférhető egy ideig.

Tavaly nyáron, madártávlatból láttuk, hogy egyes fák megunták az életüket és beadták a kulcsot. Magyarán mondva: kiszáradtak. De hát ez nem búsított. Hiszen gondoltuk, ha ti nem akartok itt megmaradni, gondos kezek majd ültetnek helyetekbe másikat s azért nem dül össze a világ. De ez a kert továbbra is fejlődni és erősödni fog. És eljön az idő mikor az ifjuság állhatat sző árnyas fái alatt, mi öregek pedig csöndes lemondással elmélkedünk majd az elmúlásról, a végről.

Ilyen és hasonló gondolatok foglalkoztattak a múlt évben, hanem az idén rongy csalódásban volt részünk.

Ismét kinn jártunk és megdöbbenve konstataáltuk, hogy bizony a tavalyi szárazfákat még mindig nem adták át a rendeltetésének és nem váltották fel friss, fiatal fakkal.

Szomorúan győződöttünk meg, hogy ott a felnevelés két tényezője közül csak az egyik munkálkodik, a gondviselés s a másik, a nevelő emberi kéz teljesen távol marad. Így aztán ma már ott tartunk, hogy a fák egynegyede kipusztult s úgy látszik a szerető ápolástól utánna pusztulhat a többi is.

De hát minek is az. Fa, séta? Últessen mindenki otthon fát és sétáljon otthon. Az a szép kert meg csak hagy teremjen sok fűzfát és sok jó szénát. De hát urak, a szénánál végződik a világ? Igen. A széna mindennél előbbre való! S most csak azon csodálkozom, hogy a főváros vezetősége nem jött még erre a gondolatra és ki nem irattatta a fákat a városligetből és lenne „Széna nagytermelő.” A lakosság meg sétálhatna — a padlison. *Aukos.*

Japánok Jászapátin.

Exotikus vendégei voltak f. hó 26-án este Jászapátinak. Tizenöt kis sárga emberke elindult a felkelő nap országából. Elindultak — nem azzal a szándékkal, amivel az európaiak keresik fel Azsia országait — hanem megélhetni s közben még tanulni is, hogy Nipponba visszaérkezve, itt szerzett tapasztalataikat hazájuk boldogítására használhassák.

Eljöttek otthonról, mert hát ott már sok az eszkimó és kevés a foka. S a sors — ha csak pár órára is — ide dobta szegényeket Jászapátira.

Mert hát az összes európai nyelvtudásuk, amivel neki vágtak az ismeretlen országoknak pár angol szó.

Ezzel a pár angol szóval keresztülvergődtek már Azsia s-től Európán S hányszor zökkonthette már ki utirányukból a nyelvtudás hiánya.

Most is ez a sors érte őket. Budapestre igyekeznek szegények, de hát eltévedtek. Más nemzet fia, hogy jajveszékelve ilyenkor.

És erre a gondolatra megdöbbenve tekintünk ezekre a kis sárga emberekre. Micsoda fanatikus nyugalommal tűrik sorsukat. Igénytelen kiemberkéik s mégis az a derült nyugalom kifejezése ül az arcukon, milyet csak a büszke angoloknál láthatunk. Ferde metszésű kis szemük merően tapad kelőre, mintha az áttörhetetlen sötétségen keresztül is látnák napsugaros hazájukat.

S ilyenkor beszédes nemük, mintha azt mondaná: „Nippon nagy, hatalmas s mi nyugodtan alhatunk ez idegen világban is, mert ő megöltalmaz minket.” S most már kezdjük érteni nyugalomukat. Próbálunk velük szóba eredni s közben figyelemmel vizsgáljuk őket. Négy apró férfi, öt nő, öt fiú s egy csecsemő.

A nők lába, még az asszonyoké sincs nagyobb, mint egy 6-7 éves gyermek lába. Ős china-japáni szokás szerint nyomorlítva. A nők is nadrágot viselnek s oly bájosan tipognak apró kis cipőskékjükből. Nyugalommal telepednek le podgyászaikra s látszik, hogy álmosak. A férfiak Európa térképét tanulmányozzák. Egyik otthonosabban mozgó frekóval próbálunk szóba eredni. A térképen mutatja, hogy ő már bejárta Olasz, Spanyol Francia, Angol országot s elmondja, hogy most Románián keresztül érkeztek.

Térkép segítségével megérteti velünk, hogy ők Kió Csio. Fungból Nagaszaki vidékéről valók. Elmondja,

hogy egy évig szándékoznak Európában lenni s azután — mondja ragyogó arccal — vissza Nipponba! Nagy nehezen megértjük azon kérdését, hogy mikor indul a vonat s tört angolulára még törebben magyarázzuk, hogy three o'clock (3 ó.)

Banzú Nippon-nal búcsuzunk tőlük s ők felragyogó hálás tekintettel néznek utánunk, míg alakjainkat elnyeli az éjj sötéte. (A.)

Kik vadásznak?

Még mindig homályba van a jászapáti vadásztársulat ügye. A múlt vasárnapra hirdetett közgyűlés nem lett megtartva, mert az elnök formai okokból nem hívta össze, csekélységek miatt kötelezködik, hogy huzza-hadassa a dolgot. Csodálatos, hogy a törvénytelenül megalakult új vadásztársulat nem akarja belátni, hogy a fennálló szabályok és rendeletek ellenére cselekszik. Nem akar módot adni arra, hogy egy közgyűlésen békés meg egyezés létre jöjjön.

Bizonyára titkos ezéjajznak ezen új vadásztársulatnak, mertha ez nem volna, az igazság és békesség kedvéért az ellentétek kiegyenlítésére meg kellett volna tenniük a legmészebb menő lépéseket. Nagyon furesen tűnik az ki, hogy ők, akik elkövetik a törvényteleneket, nem akarnak engedékenyek lenni s kényszeríteni akarják a vadászokat olyan alapszabályok betartására, mi szabálytalanul hozott meg. Most, midőn már a szándékok lecsillapodtak a békés meggyezéssel könnyen kivihető volna. A vadászat megkezdésétől csak napok választanak el bennünket, eljött az idő a béke megkötésére, annál is inkább mert értekezésünk szerint, — a megválasztott tisztikar ellen szemmi kifogás nincs, csak az alapszabályok módosítása ellen volna egypárnak észrevétele.

Szél ellen.

Nem a legkönnyebb munkához fogtunk akkor, amikor Jászdózsa és Jászárokszállás községeknek közigazgatásilag Jászapátihoz való csatolását akarjuk keresztül vinni. Már másodízben szólalt meg ez ügyben a legilletékesebb lényező, a jászárokszállásiak széles körben olvasott újságja is, de kevés reményt merithetünk helyzetrajzoló cikkéből, mert szívesen érezni, hogy terhet emel, amikor ezen célunk elérésére segítségünkre siet. E heti számában a következő cikket közli:

Pislogás az alsó járás felé.

Ugy vagyunk, mint a terhet huzó ló, hogy balra is, jobbra is letérne a dűlőutakra, csak attól a fáradságos, hosszú, unalmas kövezett úttól megszabadulna.

Mi is egy ilyen hosszú, reménytelen uton huzzuk a közigazgatás jól megterhelt igáját és még a bizonytalan jobbra vagy balra való ugrásba is beleegyeznénk, csak ettől a hosszú, végnélküli úttól megszabadulnánk. Amelyiknek nem is sejtjük, hogy hol a vége, csak azt tudjuk, hogy egész életünkön rajta haladtunk, annélkül, hogy az ezáltal határozottan tudott és érzett károsodásunk egy jobb jövő reményének csiráját is megtúrta volna.

Álmodtunk mi is, mint a ló az abrakos tarisznyáról, a járásbírósról. De felébredtünk. Mert mikor az embert keresztes, aki ezért a kis újítást megmozdítsa, hiába erőltették agyunkat, nem találtuk, — inkább felébredtünk.

Az előttünk levő hosszú utat nem rövidítik meg. A másik szalmazsába kapaszkodunk tehát. Pislogunk a dűlő ut felé, — arra a jársági alsójárási felé — Jászapátira. S nem csak pislogunk, hanem arra is fordulunk. Csak egy feltétel mellett huzzuk a kövezett uton az igát, ha holnapután járásbírósgót kapunk.

Beszéltem dr. Koller táblabíróval, a jászberényi járásbírósgó vezetőjével. Miről beszélünk volna egyébről, mint a mi holdban levő járásbírósgóunkról. Nagyon buzdított az öreg úr, hogy feszítsük meg minden erőnkkel célunk elérésére, de nem nagyon biztatott azzal, hogy célt érünk, mert Heves megye erősen sarkára áll azért, hogy semmi közük ne legyen a jászokhoz. Jó barátja Majzik Viktor beszélt neki, hogy mi nem adunk a jászoknak semmit, de nem is kell tőlük semmi.

Beszéltem dr. Móczár Lajos úrral, a mi községünk fő vezetőjével. Nem szólt az eszme ellen semmit, de nem tetszik neki. Azt mondta ugyanis, hogy tegnap iratott a község házától egy levelet Okolicsányinak, hogy a járásbírósgót eszközölje ki ennek a községnek.

Azt mondtam erre, hogy Okolicsányi tulozottnak tartja ezen ígérenyünket.

Dr. Móczár Lajos úr az ellenkezőről győződött meg.

Ez a fő baj. Mikor a magánpolgári iskolák ügyét tárgyaltuk, akkor is akcióba lépett dr. Móczár az állami polgári s idáig elérte vele, hogy magánpolgári sincs. Most Jászapátihoz való csatolásunkat kérjük a közönség helyeslése között s most meg egyszerűen a jársági székhelyé küzd. Pedig lett volna erre idő. Mert már évekket ezelőtt tárgyalta mindkét ügyet a képviselőtestület s eddig egy sor se lett írva evégett, csak — tegnap az a levél, amelyik az eszme szemfedőjének készült. Pedig dehogyan lesz az!

Beszéltem a gazdákkal is. Sokan helyeselték az eszmet, sokan szegyelnek azt, hogy kisebb községhez csatolassuk magunkat, mint a mi községünk. Volna benne valami, ha ebben a felfogásban egy csepp ésszerűség volna. Ennél még elfogadhatóbb volna az az érvelés, hogy Ágó közelebb van Jászberényhez, mint Jászapátihoz. Hát ha az ágóáknak élünk; ha azokat nézzük, mikor utra kell menni, akiknek kocsijuk van, akkor ismét nem alakulhat ki helyes felfogás.

S nem is fog kialakulni, hacsak az apátiak ismert élelmességükkel nem sietnek a segítségünkre.

Ipari szakdolgozók.

Köszönet: Újváry László Ipartestületi Jegyző.

A debreceni Kereskedelmi és Ipar-kamara által f. évi július 10-17-ig rendezett ipartestületi jegyzői tanfolyamon szerencsém volt részt vehetni, mivel több ipartestület szűkmarkúsága miatt jegyzőjét nem küldte a tanfolyamra, célszerűnek tartom a jegyzői tanfolyam lefolyásáról ez úton beszámolni.

Július 10-én a Keresk. és Ipar-kamara előcsarnokában gyülekezünk, hol is az Elnök az összes titkár urakkal bennünket a legszívesebben fogadott. Ezután Szávay titkár úr kalauzálása mellett megtekintettük a Keresk. és Ipar-kamara összes helyiségeit s annak berendezését.

A Keresk. és Ipar-kamara palotája az építészeti műremeke, a butorzata is mind debreceni kiváló iparosok remekei. Az épület 1 1/2 millió koronába került, mely részben kölcsön pénzen épült. Az alsó rész üzleteknek van haszonbérbe adva s a haszonbér van hivatva a kölcsön törlesztésére. Hogy miért épült ily nagy költséggel ily fényes, a mai kor minden kívánalmának megfelelő palota, azért mert a Keresk. és Ipar-kamarát nem csak

hazánk, de külföldi előkelőségek is meglátogatják, s így kell, hogy a Keresk. és iparkamara külsőleg is mutassa hatalmát s emelje tekintélyét.

A Keresk. és iparkamara a felső részen van. Márvány lépcsőre vezetnek föl a folyosóra. A folyosó végig nyúlik az egész épületen, három gömbölyű üveg tető van a folyosón szelölőzetű készülékkel. A folyosó jobb oldalán vannak a hivatalos helyiségek sorrendben minden szobából végig ajtó nyílik a másikba, elől kezdődik az elnök dolgozó szobája, utánna rangszerint a titkároké s azt követi a fogalmazók helyisége s így az iktató, kiadó s végül az irattár. A baloldalon elől van Szávay tükár úr lakása, utána jön a könyvtár, mely a világon összes megjelent szaktudományos könyveket foglalja magában. Ezután jön a tanácsterem.

Ezek előrebocsátása után rátérek a kamarák és s ipartestületek ismertetésére:

A kereskedelmi és ipari szervezetek fő intézője a Keresk. és iparkamara. Feladata úgy a keresk. mint az ipari érdekek megóvása, s bajok orvoslására irányuló törekvése, végül a kereskedelem s ipar fejlesztése.

A kamara független úgy fel mint lefele s közvetlen érintkezésben van a törvényhozással, egyetlen törvényjavaslat sem megy a ház asztalára a kamara meghallgatása nélkül.

1804-ben alakult az első keresk. és iparkamara Fiumében s már 1850-ben az egész Osztrák s Magyarországon létesültek kamarák, ekkor Magyarországon 11 kamara volt. Jelenleg 17 kamara van Magyarországon és 3 Horvátországbán.

A kamaráknak fő célja, hogy a nemzetgazdaság javára dolgozzon s e végből kell, hogy minden osztály a kamarában elhelyezkedjék, mert minden nemzeti államot a népek és nemzetek tartják fenn, az állam felülről nem tudja magát eltartani csakis alulról s mivel erős gazdasági kérdés a megélhetés biztosítása, a kamarák minden tehetségükkel a kereskedelem és ipar fejlesztése érdekében igyekeznek oda hatni, hogy a külföld példájára hazánkban is a jólét s megelégedés valósuljon meg. Ezért kell, hogy az ipartestületek a kamarák ezen nagyra törő fontos munkájában támogassák.

A külföldi államokban is vannak Magyar-osztrák kamarák amelyekkel a belső kamarák összekötésében vannak. A kamarák évenként cong-

reszusokat tartanak s ott fontos keresk. és ipari dolgokat tárgyalnak, de évenként nemzetközi keresk. és iparkamarai kongresszusok is tartatnak s így legutóbb, a múlt évben Amerikában Bostonban volt, amelyen a magyarországi kamarák is képviselve voltak, a debreceni keresk. és iparkamarától Szávay tükár úr volt kiküldve.

Szávay tükár úr volt szíves velünk utjának teljes lefolyását ismertetni, s azt vitteit képeken előadása kíséretében be is mutatta.

A kamarának van 64 helybeli és 64 vidéki tagja, a kamara a tagok bevonásával gyűlést tart, s azok meghallgatásával a kamara a közgyűlésen határoz. Az ipartestületek a kamara közvetítésével minden őket érdeklő ügyben véleményüket nyilváníthatják. A kamara évenként 5—6000 korona ösztöndíjat ad saját pénztárából tanoncoknak, segédeknek: A kamarához egész bizalommal fordulhat minden kereskedelmi s iparügyben bárki szíves felvilágosítást kap, s jogos panaszeit, sérelmeit magáévá tesz.

A kamara a tanonc nevelésre s a fiatal törekvő iparosok kiképzésére fekteti a fő súlyt, épen ezért kell, hogy a kereskedelmi s iparkamarához teljes bizalommal viseltessünk, mert tőle mindenkor csak jót várhatunk.

A tanonc nevelésről.

Mivel nem állunk azon a nivón, a mit a mai kor tőlünk megkövetel, tehát figyelmünket elsősorban a tanonc nevelésre fordítsuk. A debreceni ipartestület megpróbálta képzettebb iparos tanoncokat felvenni s ezt meghonosítani, de ezen modern törekvést a mai törvény megakadályozta, mindazonáltal oda kell hatni, hogy bizonyos képzettségű tanoncokat p. u. 4 közép-osztályt végzett fiukat megnyerni az ipari pályának, mert csakis így nevelhetünk megfelelő értelmes iparosokat hazánkban, magapság sok tanonc különösen kisebb községekben alig tud írni, olvasni, pedig a tanonciskolába a tanoncot már könyvezetésre, számlák kiállítására s levelezésre kellene oktatni, s végül a rajz órán vele csakis a szakmájába vágó rajzokra p. u. kőműves építészterezeket, asztalos buterókat, fémipari munkás géprészeket, ácsháztereket, csizmadia, cipész csizma és cipő rajzokat, szabó öltönydarabokat rajzolni. A laikus azt állítja, hogy a hentesnek, borbélynak, ruha-festőnek stb. nem kell a rajz oktatás, de hogy is nem kell, sőt ellenkezőleg szükséges, hogy a gyermekben a műizlés felkeltésük.

Volt szerencsém a debreceni állami ipari tanonc iskolát megtekinteni, ott például a mit a tanonc rajzol azt a műhelyben lent meg is varrja, vagy elkészíti, a tanonciskola igazgatója bemutatta a rajta levő öltönyt, amelyet egy negyed éves tanonc rajzolt, szabott s a műhelyben megvarrt s a cipőjét is szintén egy tanonc rajzolta, szabta és készítette el, a kőműves kis téglá darabokból boltzatokat és épületeket készít rajza után és így tovább.

Folyt. köv.

HIREK.

Személyi hírek. A m. kir. pénzügyminiszter Virág János szolnoki kir. adóhivatali főtitkár jászapáti kir. adóhivatalhoz tárnokká nevezte ki.

Veres Dénes dárdai adóhivatali ellenőr, Weiszpek Sándor jászberényi adóhivatali tisztet és Fényes Zsigmond öüblői adótitkár hasonminőségben ugyan csak a jászapáti kir. adóhivatalhoz helyezte át.

Képviselőtestületi ülés. Jászapáti község képviselőtestülete folyó hó 30-án d. e. 10 órakor gyűlést tartott, melyen tárgyalták az iskolák 1914-évi költségvetését, kiküldötték a heritadók és husfogyasztásiadó 1914—1916. évre való biztosítása tárgyában köteendő egyezség megkötésére Khindl Gyula főjegyzőt, Beierthe Miklós főbíró és Löwy Emil bankigazgatót, letárgyaltak még több kisebb községi belügyeket is.

Aranylakodalm. Igen kedves és megható ünnepély ment végbe az elmúlt kedden Szigethy Béla jászapáti lakos tekintélyes iparos házában. Gyermekai, unokái és közeli rokonai sokaságától körülvevett Szigethy Ferdinánd és neje Kovács Mária, házasságuk 50 éves évfordulója alkalmából vették magukra d. u. 5 órakor a helybeli róm. kath. templomban az Úr áldását. A szeretőben egymást különösen megbecsülő jubilánsokat Dr. Markovits Pál plébános áldotta meg, ki is nagyon szép beszédet ívtézett hozzájuk. Este Szigethy Béla házában egybegyűlt rokonok tiszteletére vacsora volt, mit jó hangulathoz reggeliző társulatok követték. Ez alkalommal megemlítjük, — mint tilménynt, — hogy jubilánsok az együtt töltött 50 év alatt soha össze nem köcsöztünk, mindig a legjobb egyetértésben éltek s egymással szemben káromkodás nem hagyta el ajkukat.

Labdarugás. Az elmúlt vasárnap a jászapáti tornacsarnokban a Jászapáti Torna Club és a Jászapáti Athletikai és Football Egyesület. — Eredmény: 6:1 a FTC javára. A mérkőzés kis számu közönség előtt folyt le.

Baleset. Antal Sándor jászladányi lakos gőzmalomban, Rimóczi Mihály 58 éves malom munkás jobb keze fején három hétig tartó sérülést szenvedett.

Szemle elmaradás. A m. kir. honvédelmi miniszter rendeletileg értesítette az illető hatóságokat, hogy 1913 évben a kötelező népfelkelő időszak jelölése a folyó évben nem fog megtartani.

Szódaviz gyártás. A belügyminiszter a kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg, a közegészség ügyre nagyon fontos rendelkezést adott ki a napokban. A közfogyasztásra szánt szódaviz gyártásról, elárulásról és felügyeletéről folyó évi augusztus hó 1-vel életbe lépő új szabályzatot adott ki mi is az illetékes hatóságoknak soros kötelezettségüké teszi, miszerint az ellenőrzést időnként és pontosan végrehajtsák.

Táncmulatság. A jászalsószentgyörgyi nőegylet augusztus hó 6-án a vadás erdőben táncmulatságot rendez.

Baleset. Folyó hó 20-án a jászladányi országos vásáron Kun András és Makoi Lajos összekötött szarvasmarhái elgázolták Kis Ferencné pélyi lakost s annyira összetaposták, hogy mozdulatlanul maradt a földön. Az orvos véleménye szerint igen súlyos, de nem életveszélyes sérülést szenvedett.

Új napilap Egerben. Egernek évek óta van már napilapja: az „Egri Ujság”, most új napilap indult meg dr. Altöldi Dávid főszerkesztésével s ez az „Egri Napló”, melynek első száma változatos tartalommal jelent meg.

Az időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint változékony idő várható, némi hőstüllyedéssel és helyenként esővel, vagy zivattal. — Meteor szerint ez év augusztus havának változási napjai: 2—4—9—18—16—19—24—26—29—30—31-re esnek. Legerősebb hatásuk: 4. csapadékos, 13. zivataros, vagy viharos, 24. szelles, 26. hőstüllyedéssel viharos, 29. meleg, 30. igen meleg jelleggel, úgy, hogy augusztus vége feletti változó jellegű időt ígér, míg a többi része normális lejárast mutat.

Országos vásár. A jászárokszállási országos vásár f. évi augusztus hó 3-án és 4-én lesz megtartva. — Kira-kodó és állatvásár vasárnap. Vészmertes helyről mindennemű jószág felhajtható.

Az agglegényadó. Az angolországi Memphis város tanácsa ravasz módot eszelt ki az agglegények megadóztatására. Rendeletet bocsájított, ugyanis ki, amelynek értelmében este kilenc óra után 21 évesnél öregebb férfi nem mutatkozhatik az utcán és leánykisérttel egyáltalában nem mehet mulatásra. A tilalom alól fölszabadulhat, ha a városi pénztárnál engedelmet vált, ami évente 24 koronába kerül. Ha az engedelmet nem váltja meg s a tilalom ellen vét, 50—250 koronára büntetik meg. Az agglegények eleinte vonakodtak az engedelmet megváltani, de a gyakori nagydíszű büntetés miatt végül is kénytelenek voltak engedni. — Ilyen módon a városnak sikerül elérni, hogy a százgyermekre berendezett kórházat kizáróan a város agglegényei tartják fön.

Jegyzők gyűlése. A Jásznagykunszolnok vármegyei községi jegyzők egyesülete aug hó 19-én tartja meg évi közgyűlést Törökszentmiklóson a község háza dísztermében, délután 3 órakor. A tárgysorozat 15 pontból áll. A gyűlés után a község közintézményeit tekintették meg. A téglagyárat és a villanytelepet. Este bankett a vigadó termében, utánna tánc. A közvácsonán résztvénni szándékoztak aug. 15-ig Bakos Gyula törökszentmiklósi főjegyzőnél jelentkezzenek.

Ezek haladnak. A közigazgatási törvény revíziójának munkálatai már javában folynak a belügyminisztériumban. Egyik legfontosabb rendelkezés az új törvénnyel kapcsolatban az lesz, hogy a kormány még öt várost ruház fel törvényhatósági joggal. Az öt város: Brassó, Szolnok, Szombathely, Nyiregyháza és Nagykanizsa. — Abony, Apatin, Békéscsaba, Ósöngvár, Kálcsa, Mohács, Nagyszalonta, Oroszáza, Szarvas, és Törökszentmiklós pedig rendezett tanácsu városok lesznek. Valamennyi vidéki város állami rendőrséget kap és az eddigi három milliós államegylet fokozatosan hat millióra emeli fel a kormány. Rendezi a törvény a városok háztartásának ügyeit is, kötelezi a városokat elsősorban a közegészségügyi intézmények létesítésére és rendezi a háziüzemek kezelésének kérdését. Azokat a rend. városokat, melyek nem bírják a városiasság jelentékeny terheit, vissza fejlesztik nagyközségekké.

Labdarugás.

Kemény napja volt az elmúlt vasárnap a FTC-nek. Az állig pár hónapos multra vissz-

tekintő ifju csapat, egy jól trenirozott három éves ellenféllel találkozott a verseny pályán. Nem csodálhatjuk tehát ha a versenyt az Apátiak veszítették el.

A versenylefolyásáról részletes tudósítást a következőkben adjuk: Szépszámu közönség jelenlétében kezdődött a verseny d. u. 5 órakor. Körülbelül egy negyed órai küzdelem után adták a szolnokiak az apátiaknak az első goalt. Az első félidőben még egy goalt sikerült nekik rugni s így az első félidő 0:2 záru Szolnok javára. Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy az első félidőben közel 15 méteres méterenti szél fujt az apátiak kapujára, úgy hogy sokan biztunk abban, hogy második félidőben bekövetkező mezőnycsere segélyükre lesz az apátiaknak a revari che-ban. De hát az idő és a játékosok nélkül számítottunk. U. i. a szünet alatt pár szem eső esett s ezt teljes szél csend követte. Az apátiak megérthetetlenül ellustultak. Csakis így történhetett, hogy a második félidőben az apátiak 5 perccent kaptak a goalt s a verseny végleges eredménye lett 8:1 Szolnok javára. A közönség épen oly lelkesen megtapsolta az apátiak egyetlen goalját, mint a szolnokiak fölényes diadalát.

Hogy a verseny a legnagyobb rendben folyt le, azt talán fölszöges is említeni. Hanem a versenyzők játékához bátrak leszünk mi röviden hozzá szólni.

Nem tudjuk megérteni, mi az oka annak, hogy az apátiak nem akarják belátni azt, hogy ha győzni akarnak nem szabad minden erejüket a saját mezőnyükre koncentrálni, de föltétlenül meg kell szálni az ellenfél mezőnyét is. Hiszen a labda gyorsabb mint a játékos és karba vész a legszebb támadó rúgás is, ha nincs emberünk az ellenfél mezőnyében, aki a labdát átvegye. Azután meg az apati csapatnak meg nincs összejátéka. Ennalkül pedig győzni lehetetlen. Ez ezt csak szorgalmas treninggel lehet elérni.

Szinte kétségbeesett volt látni, hogy míg az ellencsapat minden rugásnál a saját emberének adta a labdát, addig a mieink számtalanszor ép az ellenfél ölébe rugták.

Nem hagyhatjuk szó nélkül a bíró működését sem. Ez a bíró mindennek jó lett volna csak bírónak nevé: Sipó, aludt és sipólt. Körülbelül ebből merült ki minden ténykedése. No meg elfogult volt az apátiak kamara.

Felhozhatjuk még az apátiak védelméről, hogy különösen kitünő kupusok eredménytelen játéknak fő oka az volt, hogy már a verseny elején jobb keze fején súlyosan megsérült, hogyha helyettese került, volna, hat ki kellett volna állnia.

Végül kerünk kell ismételtten a JTC-t, hogyha ehhez hasonló eredményt nem akarnak, hat sokat, sokat trenirozzanak.

Annos.

Augusztus 3-án d. u. 5 órakor tartja a városos mérkőzését a Jászapáti Torna Club és a Jászladányi Sport Egylet football csapata a jászadányi vásár téren.

3 darab modern és egészen új vaskályha eladó.

megtekinthetők Szivtek For. bir. végrehajtónál. Jászapáti.

Sajnos gyalogjáró vagyok, és így rengetegszer kényszerülök használni a járdát. Egyedüli vigaszom az, hogy embertársaim 90%-je hasonló sorban van.

Ebbe hát nagyon szépen belé lehet törödni. Hisz régi közmondás, hogy akinek lova nincs, járjon gyalog. Nem is uolsó szórakozás az, amivel magam is szívesen csapom az időt séta közben, hogy minden lépés előtt kiszámolom azt a követ, amelyikre lépni akarok.

Igen ám, ahol lehet. De tessék csak esős időben a vasúthoz igyekezni. Benn a faluban rendben van a dolog. A Dráveczky háztól a Mérlegházig tartó szelvényen már tojás táncot kell lejteni. S onnét az állomásig? Hát sáros időben egyszerűen a sár alá süllyed szegyenletibe a járda. És ha kisebb sarat akar járni az utas, hát jól teszi, ha kitér a kocsi utra, mert ott csak bokáig ér a sár.

És hogy azt ne méltóztassék képezni, mintha túloznék, hát mindjárt megmagyarázom mi az oka annak, hogy azt a járdát oly magos sárréteg borítja.

Bizonyára méltóztattak már megfigyelni, hogy város helyeken a kocsiuttal közös úttesten fekvő gyalogjárók 10—15 cm-el fel vannak emelve. Fel-emelik pedig azért, hogy a kocsi ut sártömege el-ne árasssa a gyalogjárót. Nagyon ésszerűen.

De hát csinálnak nálunk valamit a köznek ésszerűen? Szóval a gyalogjáró — mert lejjebb fekszik mint a vele érintkező kocsi ut — pompás lerakódó helye a kocsi ut sártengerében.

Ezért praktikus nálunk sáros időben a kocsi uton menni a vasúthoz. De hát lstenem mennyivel sárosabbak len-

Emlékszik az első találkozásunkra? Ugye nem felejtette még el, mily igazi fájdalommal festettem én magának szomorú, reménytelen életemet. Látja az én mostani végtelen nagy boldogságom, azon az első találkozásom villant fel először. Amikor maga megkönnyezte nagy boldogtalanságom és könnyei nyomán édes, biztató mosoly villant meg szememben. Akkor... egyszerűen megszünt minden nyomorúságom. Ujra hittem, reméltem. S hogy hitem valóra váljon, hogy reményem teljesüljön: küzdöttem.

Hisz mi voltam én akkor? Igénytelen, szürke ember, ki legmerészebb álmaiban sem remélhette, hogy magát elnyerhesse.

És maga lélekben mégis az enyém lett. Küzdöttem hát, hogy elérjem az elérhetetlent...

Hányszor tettem kockára életemet a dicsőségért, végeredményében magáért.

Micsoda istenkísértő fölszállásokat végeztem tőrékeny, hitvány gépeken, hogy az enyémnek felépítéséhez szükséges pénzt megszerezhessem. Hisz tudja mily szegény

nének azok a drága kocsik, ha nem volna ott a sárlevonó gyalog ut. A gyalogos??? Hát huzzon sárcsizmát! Mert a sárcipő gyengye dolog oda.

Igy van ez kérem. Az oly kis forgalmu Szentgyörgyi uton márványismeretű kőkövekkel járunk és a legforgalmasabb utvonalon egy tekintélyes szakaszán — amelyen melesleg megemlítve bonyolodik le egész Apáti idegen forgalma — nyakig érő sárban lubikolunk.

Ha jó emléksünk jó égy pár éve tűrhető gyalogjáró volt ott. De szeretnénk tudni ki volt az a lángész, aki fölszedette és helyébe a mostanit rakatta!

Szerkesztőségünkben mondotta valaki, hogy méltó volna az illető arra, hogy a muzeumban mutogassák, mint unikumot. De hát lstenem, ha minden ilyen bácsit oda küldenék, hát ki csinálna nekünk még ilyen mintajárját. Mert hisszük, hogy még sok készül ilyen.

Annos.

Ipari szakdolgozók.

Köszl: Ujházy László jászpáti ipartestületi jegyző (Folytatás.)

Az ipartestület vezetőinek ügyelni kell, hogy testileg fejlett fiuk menjenek erősebb iparágra, sok szülő, ha testileg fejletlen gyermeke van rendszerint ezt mondja: az én fiam gyenge jó lesz szabónak vagy cipésznek. Pedig éppen ellenkezőleg, az ily vézna gyermeket nem szabad ültő mesterségre adni, csakis olyan iparágra, mely a gyermeknek szabad mozgást biztosít, hol a gyermeknek fejlődése akadályozva nincs, az ültő mesterség

voltam. Hány fölszállásnál állott meg szívverésem, szorult el torkom a gondolatba, hogyha most pusztulok el: céltomhoz oly közel s nyomorult pénz miatt tőle mégis oly távol.

Othon készült a gép csiga lassúsággal. — az a gép melyről tudtam, hogy teljes biztosságot ad s én hitvány tökéletlen gépen játszottam hazárdul a sorssal. Soha sem felejtetem, mily különös táviratokat váltottunk ni akkor. Maga féltette az életem s sürgőnye minden fölszállás előtt csak ennyit mondott: „Ne szálljon fel. Jöjjön haza.”

S én a felszállások után csak ennyit: „Élek.” De hát ez is elmúlt kedves Margitom. Megéplít a gép s ami azután jött, már csupa boldogság volt. A maga sürgőnye még nem változtak.

Féltetett.

De én már nyugodtan keltem mindég utra s az én sürgőnyeim sikerről, dicsőségről regéltek.

Azután haza jöttem. Haza jöttem, hogy megosszam magával a dicsőséget és hogy

a vézna testalkatú gyermeket teljesen tönkre teszi, mellkasa összeszorul nem fejlődhet. Emberearati kötelelőségünk és a humanizmus is azt köveleli, hogy figyelmeztessük a szülőt arra, hogy gyermekét csakis a neki megfelelő iparágra adja tanoncúl.

Sok helyen az esteli órákban vannak tanonciskolák. Ez nem helyes, mert a tanonc egész nap elfárad a napi munkában, bizony annak nincs kedve tanulni akkor, amikor pihenésre volna szüksége. Az ipartestületek feladata az iparhatóságnál kieszközölni, hol még esteli tanítás volna, hogy a tanoncok a tanonc iskolába nappal járjanak.

Sok mester ellenszenvvel viseltetik a tanonciskola irránt, pedig meggondolhatnák, hogy az iskolába a tanonc értelmét bőviti, s így a mesternek is csak hasznára válik.

A tanonciskola népkiskolai továbbképző iskola a vidéki tanonciskolákban a szakszerűség teljesen hiányzik, az iskola fentartók fukarsága miatt nem képesek a tanítók a tanonciskolát fejleszteni.

Életbevágó kérdés a tanonciskolák reformálása is, csakis törvénnyel lehetne ezen mizeriákon segíteni, ismeretesek azon gyarlóságok, amelyek az ipartörvényben foglaltatnak.

Az országos iparos tanonc ügyet úgy lehetne föllendíteni, ha egy modern ipariskolai reformot lehetne létesíteni. A törvénynek kellene kimondani, hogy az állami egyenes adóhoz csatoltan 3 százalék megszavazásával önálló iparos tanonc iskolák létesíthetnének.

A tanonc iskolákban állandó rendszeres tanerőket kellene alkalmazni, mert az oly tanító akinek élet-egzisztenciája az iparos tanoncok oktatása,

boldog legyenek.

Boldog vagyok Margit s a maga szeméi is a boldogság varázsát tükrözik.

És boldogságát mégis zavarja valamelyes félelem. Megpróbálom félelmet elűzni. Megsúgom magának, hogy ezen a gépen én a maga tudta nélkül a legnagyobb bravurokat végigcsináltam, hogy kipróbáljam. Az életemmel játszottam, hogy a magáét ne kockáztassam. És tudja mikor?... Most amikor már oly boldog voltam.

Ha bizik bennem, ha hisz, ha szeret: indulhatunk.

Megengedi, hogy megindítsam a gépet s repülünk büszkén, szabadon, boldogan?

Ebben a pillanatban kibontakozott férje karjaiból Bánáthy né s a kormányzókészülékhez lépve elmozdította az indító emeltyűt s azután a gép merészen vágott neki a légtérnek. — az éjnek mind ehalóbban hangzottak és ők fenn az etheri tisztá légben keresték egymás ajkán a boldogságot... az üdvöt.

az egészen másként felel meg feladatának, mint az, aki az osztály óradijért oktatja a tanoncokat.

A tanonc iskolák vizsgáján az ipartestületek sok része nem képviselteti magát, nem érdeklődik a tanoncok oktatása iránt, pedig az ipartestületek feladata a tanonc iskola előmozdítása.

Végül igen fontos körülmény az is, amidőn a tanonc szabadulni akar, hogy az ipartestület vizsgáló mestereket küldjön ki, akiknek feladatuk volna megvizsgálni, hogy a tanonc tud-e dolgozni, vagy sem.

S ha a tanonc kellőleg nem érti iparágát, az ipartestület a vizsgáló mesterek meghallgatása után 3—6 hónapra visszavetné, vagyis a felszabadulást hátráltathatná, ez az eljárás igen hasznos lenne, mert a tanonc igyekezne mesterségét kellőleg elsajátítani, hogy ne kellesen meghoszábitani idejét.

A debreceni ipartestületnél tanonc elhelyező hivatal is van s ennek révén 6 görög és 6 bosnyák tanuló volt Debrecenben, kik a magyar nyelvet teljesen elsajátították, s ezek révén, kulturánkat kelet felé terjeszthetjük, de ipari érdekeinket is a külföldön fejleszthetjük, s így külföldi tanoncokat az iparosok ha alkalmaznának, így a külföldi piacon a mi ipari értékeinket értékesíthetnénk. Nagyon szép lenne, ha mink terjesztenénk a külföldön a magyar kulturát és mink nevelnénk a külföldnek iparost.

A tanonc ügyre még majd a későbbi fejezetemben visszatérek.

A magyar iparjog ismertetése.

A magyar iparjog a multban igen sok viszontagságon ment keresztül, 1872-ben keletkezett egy ipartörvény, de ez nagyon primitív volt, 1884-ben született meg a ma is érvényben levő ipartörvény ezt Matlekovits államtitkár szerkesztette, ez a törvény a szép hangzású szabad ipart hozta be, szép hangzású szó a szabadság, de veszedelmes volt az iparra. Ekkor jaldult fel csak igazán az iparos osztály, mert neki szabadult a kontárok légiója, így kerültek gyanús egzisztenciák, kontárok az iparosok közé.

A kontárok olcsóságuknál fogva a közönséget elcsábították a jó munkás iparostól, s ezzel nem csak az iparos, de a közönség is károsodott, s így a szabad ipar visszafejlődést eszközölt az iparban.

A szerelmes gorilla.

Több mint 20 évig élt csendes, nyugalmas házasetletet B. Lajos asszonal, szépnek ugyan nem mondható feleségével, aki már betöltötte 40-ik életévét.

Ugy éltek mint a legtöbb kisember. Csöndesen robotolva húzták az élet igáját s a mindenható szerelmét legfeljebb hírből ismerték. Ettek, dolgoztak és öregedtek... haladtak a sir felé.

Már úgy látszott, hogy életüket ledarálják a sablon szerint, mikor beütött a ménkü.

Nem sistergett! De büzlött. Megjelent a nöcsábász gorilla, a 18 éves Kóczyán Emáuel személyében. Tanulónak állott be B. Lajoshoz. Valóságos-embertorz volt, de szerelemre éhes.

S mert nem talált más médiumot, hát elcsábította a gazdája hervadozó asszonyát.

Egy ideig a férj csendes hajlékát avatták fel a szerelem templomává, majd csekély pénzhez jutva nászutra indultak.

De, mert a boldogsághoz kevés a kevés pénz, hát haza jöttek pénztért. Az asszonnak van valamelyes vagyon-

2513/1913-szám.

Árverési hírdetmény

Jászladány község Előjárósága a Képviselőtestületnek 164/1913 kgy számú véghatározata folytán ezennel közhíré teszi, hogy a község tulajdonát képező „Nagyvendéglő” „Morgó” és „Csárdá” korcsmák 1904 évi január 1-ől kezdődő 3. évre vagyis 1916 évi december hó 31 ig Jászladány község házánál f. évi Augustus hó 19 ik napján d. e. 10. órákkor nyilvános árverésen bérbe fognak adatni.

Kikiáltási ár a Nagyvendéglőre 2403 kor. a Morgó korcsmára 1203. kor. a Csárdára 700 korona mely összegek 10.0/0-á árverezni szándékozók által az árverés előtt készpénzben leteendőek mely összegek az árverés után egy évi bérösszegre lesznek kiegecsítendőek s az utolsó bérleti évben lesznek beszámítva.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt az adóügyi jegyzői irodába megtekinthetők.

Jászladány 1913 Augustus 2.

Bornemisza Jenő s. k.

Jegyző.

Mészáros József s. k.

1913.

kája, hát arra volt szükségük.

Ezalatt a szegény megcsalt) elhagyott férj fűhöz fához kapaszkodott, hogy viszatérjen rideg kifosztott otthonába az asszony. A hatóság segítségét is kérte, hogy rábeszéléssel térítsék vissza a kialudt tűzhely mellé.

De hiába volt minden. Az asszonyt már fogva tartotta vasmárkával a szerelem démonosa a szerelmes gorilla.

Igy hát felvették pénzüket s neki vágtak a világnak.

A megcsalt férj?

Talán a hideg tűzhely mellett ül, megtörtén, elmélkedve a sors szeszélyes voltáról s az asszonyi hűségéről. És ha tud a jövőbe látni, hát látja, hogy fog visszatérni hozzá az asszony kifosztva, megtépett szárnyakkal s talán bünbánattal!

Azután, — hát vége lesz a komédiának s folytatódik a robot — a sirig.

HIREK.

Lapunk legközelebbi száma — mint külön kiadás — szombaton délután fog megjelenni.

Vásári igazságszolgáltatás. A folyó hó 3-án tartott jászárokszállási országos vásárban a cédulához előtt tolongó sokaság közé furakodott egy cigány kinézésű zsebmetsző. Kaszab Balázs jászárokszállási lakos észre vette, amikor a zsebmetsző zsebében kotorászott. Kaszab ahelyett, hogy lármát ütött volna, vastag ostor nyelének a a boldogabb végét fordítva alaposan megrakta a pasas feje bubját, hogy ne sántuljon. Nem is sántult meg, mert úgy elszaladt, mint egy hatvan ló erejű automobil.

Távbeszélő hibóvítés. A rég várt távbeszélő vonal Hevesre elkészült s azt a forgalomnak, e hó 3-án átadták. Most már járásunk területéről hevesi járásba minden előfizető ingyen beszélhet, a magán beszélgetésekért pedig 50 fillér fizetendő.

Emlék kereszték. A balkáni háborus viszonyok miatt behívott katonáinkat a király emlék keresztel tünteti ki. Most érkeznek ezen fekete sárka szalagon csüngő bronz kereszték a hatósághoz kiosztás végett.

Földmives iskola pályázata. Az 1913—1914 tanévre a karcagi és a jászbemi. kir. földmives iskolánál 10—10 a pályázathatóság által fentartott alapítványi hely lesz betöltendő. Pályázat a vármegye alispánjához augusztus hó 25-ig adható be.

A gyászjelentések frazeológiája. Nagyon megszívlelésre méltó a figyelmeztetés, amellyel gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök legutóbbi körlevelében rámutat azokra a sablonos, de nem korrekt kifejezésekre, amelyek a gyászjelentésekben szoktak előfordulni. A gyászjelentésekben — írja a püspök — igen gyakran fordulnak elő olyan kifejezések, amelyek téves magyarázatra adhatnak alkalmat, s amelyek nem fejezik ki eléggé a keresztyény meggyőződését. Ilyenek: „Fájdalomtól megtört szívvel...”; helyesebb: „Szomorú, de Isten akaratában megnyugvó szívvel jelentik” stb. „A halotti szentségek felvétele után...”; helyesebb: „haldoklókat szentségével, még helyesebb: „az Egyház szentségeivel megerősítve”. „Hült teteme... örök nyugalomra...”; helyesebb: „a boldog földtámadás reményében örök nyugalomra helyezni”. „Legyen emléke áldott! Ez kevés. „Béke lengjen hamvai fölött! „Szintén üres beszéd. Helyette: „Nyugodjék békében!” vagy: „A visszontlátásra!” vagy: „Az örök világosság fényeskedjék neki!”. A püspök felszólítja papjait, hogy ahol csak lehet, „oktassák ki híveit az egyházi szeltemnek megfelelőleg helyes kifejezésének használatára.

Drágább lett a szappan. A háziasszonyok nagy fájdalmára, megdrágult a szappan. Kilója körülbelül 8—10 fillérrel lett drágább. A szappangyárosok szerint ennek az az oka, hogy azon növényi anyagok, melyekből a szappan készül, nem termettek az idén elegendő mennyiségben és a balkáni háború is nagyban csökkentette a szappan gyártására szolgáló zsiradékoknak a behozatalát.

AZ EST
a legjobb magyar napilap.
Hírei frissek és igazak!
Közgazdasági rovata a gazdasági élet minden mozzanatáról számot ad, sport rovata a sport minden ágának eseményeiről hűen beszámol.
A bel- és külföld napi eseményeit
a legmegbízhatóbb tudósítók táviratai és telefonjelentései alapján leg hamarabb közli.
AZ EST
megjelenik a fővárosban déli 1-kor és a délutáni első gyorsvonattal érkezik Vámosgyőrkre.
Ára 6 fillér.

FREKÁNY BERTALAN
fűszerkereskedőnek
egy darab jó karbanlevő
kerékpárja
jutányosan eladó.

Horváth Pál
hevesi uton levő
3 szobás lakása
haszonbérbe azonnal
kiadó.

Tanonc felvétetik
könyv és papirkereskedésben
cim a kiadóhivatalban.

32 fillér
egy üveg jégbehűtött
kőbányai sör
Molnár János
fűszer és csemegekereskedésében.

GYERÜNK CSAK!!
az eltörött és megrongált órákkal
Boros Nándor
órák és ékszerész üzletébe, mert ott pontosan és jótállás mellett rövid időn belül elkészítik.
ELKÉSZÜL
ugyancsak jótállás mellett mindenféle törött órák és gramofon szerkezet.
NAGY KÉSZLET
nász- és alkalmi ajándékokból, svajci és belföldi órákból és izléses lánczokból.
IGEN NAGY VÁLASZTÉK
legújabb felvételű gramofon lemezekben.
Üzlethelyiség Gróf Károly
házában, Jászapáti.

Naponta frissen csapolt sör kapható
Dolfinál
csak nála kapható
1912 évi termésű
jó zamatu siller bor
literje 72 fillérért. Ajánlja palackozott különleges pálinkáját és rumját, kisűstön főzött pálinka neműjét.

Fényképészet.
Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy ezentúl Jászapáti, a bazárépület udvarában (bejárat a cukrászdán át) —
MINDEN SZERDÉN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN Fénykép felvételeket
o o o eszközök. p o o
Kívánatra házhoz is elmegyek. Sürgős esetekben meghívásig bármikor, minden külön költség felszámítása nélkül kijövök
Felvételekre előjegyzéseket elfogadnak a cukrászdában és Groszman Gyula úrnál.
Azoknak, akik esetleg jászárokszállási műtermembe jönnek fényképfelvétele, az utóköltés felét minden alkalommal megtértem.
Felvételek borus időben is a legjobb sikerrel eszközöltemek.
Tisztelettel:
Bock J.
fényképész.

Pélyi uton levő Menyhárt Zsigmond féle **3 szobás lakás és melléképület azonnal ELADÓ, vagy bérbe adó.**
Értekezni lehet Frekány Bert. fűszerkereskedésében.

Egy jó házból való flu
szabótanulónak felvétetik Kovács Lajos úri szabóüzletében Jászapáti.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG
TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők
EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR
Hirdetéseket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2
Minden panaszt, amit névelőírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

Kik vadásznak?

A vadásztársulat kebelében dúló harc még mindég tart. Azok, akik felmászta a vezetés uborka fájára, azt hiszik, hogy disznóbőr nyergük nem az uborka levegővel betelt indáján, hanem valami vasfogu, tűzhányó sárkány hátára van erősítve, olyan biztosan, büszkén fesselegnek benne. És várják kézcsokra, hódolatra a megsanyargatott azon vadászokat, akiket lehagytak, majd felvettek, majd ismét, miután nem tudtak kellően apportirozni, hát nem vették fel, azaz figyelembe sem vették őket.
A lehagyott uri emberek ugyanis csak úgy lehettek volna a társulat tagjai, ha szemet hunytak volna azok előtt a dolgok előtt, melyet a hasonszörűek és azok udvaroncái a maguk érvényesülése és egyes nagyföldiek érdekében a velük meg nem alkuvók rovására elkövettek. De mivel éppen az igazi uri ember tulajdonsága az, hogy tiszteli a törvényt és elismeri az embertársa jogosultságát is ahhoz, amireh neki joga van s miután ilyenként önértelükön kellett volna csorbát ejteni a törvény és embertársai jogának megsértésével megtették, hogy

visszaautasították a kegyelemkenyeret és jogaikat törvényes uton kezdik el keresni.
A vadásztársulat ezidő szerint rossz befolyás alatt áll. Egyes tagjai reá viszik arra az utra, amelyen egy-erkölcsi testületnek nem szabad haladnia. Ma már sok ember az egész világnézetét maga alakítja ki magának és így sokan vannak, akik bizonyos szegényérzettel lőnek reá a kétségbeeséssel határos gyávasággal futó nyulra. Vagy ha reá lő is, meglegedik, ha a szezon alatt egy-két nyulat lő, amivel a vadhusra támadt kíváncsiságot teljesen kielégíti.
De azért mégis üzik a vadászás költséges sportját, mert az irodai és otthoni munka után szinte életszükséglete az embernek.

fellátó és tökéletes emberekből áll. Nemességről, kék várról, nagy gazdaságról sem lehet beszélni. A kereskedők ma eszük után több jövedelmet kapnak, mint 100 holdas gazda a földje és munkája után. Nem lehet tehát az emberek között különbséget tenni, mert aki ilyen kasztrendszer fokozásokkal bajlódik, az nem jó-akarója sem az embereknek sem magának. —
Ném egyes emberek érdeke tehát, hogy kik vadásznak, hanem társadalmi kérdés, mely kérdés meg kell, hogy zavarja a kifejlődés felé haladó társadalmi életét, hogy a jövőben ezen dolognál is kitudjuk verni a konzervatívizmest ránk csikorgó fogait.

Jásszentandrásai csendélet.

Az ilyen kereskedő, iparos és hivatalnok előtt azután bezárni az ajtót, provokálni ennek megbotránkozását nem szabad. Tudnunk kell, hogy a vadásztársulat nem mint anyagi hasznot adó vállalatot, hanem mint uri emberek sportolásra veszik ki, s ez a terület mint ilyen, nem 21 embernek, hanem 1000 embernek is megfelel, tehát, amikor ezek maguknak annyi merészséggel lefoglalják ezt a területet, csak a szükmarkúságukat mutatják s nem csak mindent felfalnának embertársaik előtt, hanem még arra is reá hasálnak, amit felfalni nem tudnak.
Azt sem igen bánjuk, hogyha belekeverjük az ugynevezett társadalmi állást, is ebbe a dologba. Hát azt jól tudjuk, hogy ma mindenki olyan tükörbe nézi magát, amilyenbe akarja. Ismerek például két teljesen egyforma állású embert. Az egyik szerény, de okosnak ismert ember az iparosok közé húzódik. A másik azonban feltartja a fejét, csak nagyurakkal parolázik, az iparost észre sem veszi. Pedig korlátolt embernek ismerik, hozzá erkölcsileg is kifogás alá eshetik, de azért joggal elmondja magáról, hogy ő csak nagyúri társaságokba jár. Bár állása után is csak kis úri társaságokba járhatna.
A mi egész társadalmunk ilyen.

Két revolver lövés hangzott el vasárnap este Jásszentandrás sötét főtűcáján. Egy elkeseredett fiatalember huzta meg a ravaszt, hogy ellenségét a leggyávabb orvtámadással elpusztítsa. A személyes bátorság helyett a revolver bátorságára támaszkodva, hátulról és koromsötétben akart végezni ellenfelével és így történt, hogy ellenfele helyett — mást lőtt le.
Az eset a következő.
Régi ellenségek Stern Lajos és Pintér Árpád jásszentandrásai kereskedő segédek. A jó falusi pletyka meg csak fokozta az ellenségeskedést s így már többször meg is fenyegették egymást a pletyka közvetítő útján. A tetőpontjára hágott ellenszenv után meg mi jött volna más, mint a tittelegesség.
Folyó hó 3-án Pintér Árpád apja revolverét magához vette s azon elhatározással indult el otthonról, hogy leszámol Sternnel. Le és fel járkált a község főtűcáján és várta azt a pillanatot, hogy ellenségével találkozhasson. Már meg is unta a várakozást és hazafelé akart indulni, amikor beszélgetést hallott. A kerítés megélapult és onnan a setét, ellenére is kivette, hogy Stern Lajos és társaságában Banka János mészáros segéd, valamint egy pénzügyőr a beszélgetők.

Elhagyta őket menni és utánuk kuszott. Stern azonban észrevette az utánuk kuszó alakot, azért, mikor lakása elé ért, szó nélkül besurrant az ajtón.

Ezt azonban Pintér nem vette észre, hanem mikor az előtte haladók közelebe ért, rájuk lőtt. Kétszer sütötte el a revolverét, melynek egyik golyója Banka Jánost találta, ki nagyot sikoltott, majd eszméletét veszve összeesett.

A súlyosan seacsült mészáros segédet a pénzügyőr a segítségére siető emberekkel lakására szállította, hol segélyben részesítették. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Pintér Árpádot a jászapáti esendőrség letartóztatta, de miután a szökésről nem kell félni, szabadon eresztette. Ellene az eljárás szándékos emberölés kísérlete címén indult meg.

Az MTK

Jászárokszálláson.

Jászárokszállás törekvő ifjúsága nem lépett ősei nyomába. Nem jól van nekik úgy, ahogy van. Az örökségként rájuk néző község nem tetszik nekik. S emlegetik, hogy az ő kezükbe kerüljön csak a község vezetése, majd másként lesz ott minden.

Nem tudjuk, hogy milyen súly helyezhető erre az ígéretre, annyi bizonyos, hogy az ifjúság egyletei egész új nyomokon haladnak s különösen a szép színvonalon álló Torna Clubjok újabb és újabb meglepetéssel szolgálnak az ottani közönségnek. Hogy egyebet ne említsünk, a Magyar Testgyakorlók körének ifjúsági csapata fog ott mérkőzni vasárnap e hó 10-én a Hatvani Sport Egylettel s ugyanakkor a Jászapáti Torna Club is mérkőzni fog a Jászárokszállási Torna Clubbal. A mérkőzésre községtünkől is sokan átrándulnak, így — hir szerint — átmege Vágó Pál is; — valamint Jászakisérről is többen említették átmenetüket. — A mérkőzés után táncmulatság lesz.

A csapatok összeállítása a következő:

MTK csapatösszeállítása:					
Nemes					
Révész	Putfman				
Hermann	Klement I.	Rácz			
Klement II. Sebestyén Konrád Nyul Czeisler					
HSE					
Kun					
Harmath	Arazin				
Puskás	Kocsis	Brázay			
Korn	Lénárd	Jasinszky	Kiss	Khiel	

Jászapáti TC					
Szele					
Veréb	Borbás B.				
Marton	Gulyás				
Gyarmati	Fehér	Vágó	Borbás	Dósa	Fehér
Jászárokszállási TC					
Nagy Gy.					
Nemoda II.	Szöke				
Faragó	Nemoda I.	Bagi			
Perlusz Nagy	Stipula	Szántay	Papp		

A kifejtett nagy reklámot legjobban jellemzi az ottani lap alatt közölt cikke is, melyhez hasonló kanalas reklámokban most ugyancsak volt része Jászárokszállás és környéke közönségének:

A legmesszebb rugó játékos

A vasárnapi nagy mérkőzésre nagyban folynak az előkészületek. A Torna Club már több falragasszal hívta fel rá a közönség figyelmét, mely falragaszok közül kedves epizód fűződik az alanti falragaszhoz:

A fővárosi football-csapattal RÉVÉSZ BÉLA

Magyarország legmesszebb rugó játékos is lejön a

mérkőzésre!

Ezen falragasz szöveg nem itt látott először napvilágot. Egyszer az MTK Székesfehérvárott játszott s a híres hátvédéről, Révész Béláról ott állították először ezt a játékosok előtt erényszámba nem jövő tulajdonságát. De a nép azonban várta a messze-rugást, Révész azonban odapasszolgatta a lapdát a szomszédjának. „Hát ez az a híres rugó?,” kérdik egymástól a székesfehérváriak, — „no ugyan minket jól becsaptak!”

Meghallotta ezt az elégedetlenkedést a kis Nemes, az általunk is jól ismert kapus. Odaszól Révésznek, hogy rugfjon a lapdába, mert elégedetlen a publikum. Révész mosolygott, majd lestopolta a feléje guruló lapdát, belerugott s szállt a lapda keresztül a hosszú pályán, keresztül a kapu felett s jó távol a kaputól pottyant le. S a székesfehérváriak meglegedtek, mert Révész messze rugott nekik.

Tűz.

A temető mellett elterülő iskola földön könnyen vértetéssé válható tűzvész dühöngött f. hó 3-án, mint egy 50 földmivelő gazdának összehordott terményei között. Pontban d.

u. 3 órakor vágatott be lóhalálba a Horváth Gábor kocsija. A rajta ülők rémülten, kiáltozva adták tudtára a templomba igyekvő lakosoknak, hogy tűz van az iskola földön. Pár pillanat múlva — lapunk munkatársának értesítésére — vészes kongással hirdették a harangok is a veszedelmet.

A gyors egymásutánban érkező feekendők jó ideig tehetetlenül álltak ez elemek pusztításával szemben. Nem volt víz. Jó időbe telt, míg a vásártéri árkok piszkos vizével megtölthették a feekendőket.

Akkor meg nem volt aki irányította volna a mentést.

Vasvillas, vedres emberek futkostak össze-vissza. A lángnyelvek újabb és újabb kazalokat nyaldostak körül. A hőség leirhatatlan s ennek következtében a kazalok megközelíthetetlenek voltak. Amíg égett, már elcsépelet buza volt, de alig pár lépésre buzakazalok álltak. Szegény emberek minden reménye betévo falatja volt azokban a kazalokban.

Elszorult az ember szíve, látva az észnélkül futkosó jayveszekelő alakokat. És segítség, irányító kéz nem látszott sehől.

A helyszínen megjelenő Dr. Bodnár Sándor erélyes és eredményes fellépésének köszönhető, hogy a fejtelenség megszűnt és a mentési akció megindult.

A mentés most már sikeresen folyt és a főszolgabírónak s a segélyére siető esendőroknak, előjáróknak irányítása mellett győzedelmeskedett az elemeken. Hosszas, megfeszített munkával végresikerült a tűzet lokalizálni. Az elpusztult szalma értéke mint egy 1000 koronara tehető.

A kár tehát nem mondható éppen nagyknak, de a veszedelem nagy volt. A szél ugyanis oly erővel dühöngött, hogy a helyszíntől egy kilométerre fekvő piactérre is bőven hordta a hamut. Megnehezítette a mentést még az a körülmény is, hogy a rakomány annyira egymásra volt halmazva, hogy egyes ember is allig járt közte.

Egyenlőre még nem sikerült kideríteni, hogy a tűzet mi okozta. Valami oszóba népböles oda dobtá a tömegnek, hogy a footballisták gyújtották fel cigarettával s az elkésereedett tömeg vak dühében már kész lett volna tűzbe dobni — egy éppen ott ácsorgó footballistát. Mily könnyen is hiszi a rosszat, hogy a footballisták gyújtották fel cigarettával s az elkésereedett tömeg vak dühében már kész lett volna tűzbe dobni — egy éppen ott ácsorgó footballistát. Mily könnyen is hiszi a rosszat, hogy a footballisták gyújtották fel cigarettával s az elkésereedett tömeg vak dühében már kész lett volna tűzbe dobni — egy éppen ott ácsorgó footballistát.

Hosszas magyarázgatással sikerült a megvadult embereket meggyőzni arról, hogy mi az ürdögnek jöttek volna a kazalok közé cigarettázni azok a fiatal emberek, akik a már elkészített tribün árnyékában elhelyezett székeken kényelmesen füstölhettek. Tömegpszichológiai szempontból mindenestre figyelemre méltó mozzanata volt ez a része a napnak.

Annos.

Kanári lopás.

Különös betörők jártak f. hó 3-4 napjának éjszakáján Kovács Lajosnak a piactéri üzletében.

Köztudomásu, hogy a piactéri üzlet helyiségek udvarát hatalmas portálés kapu zárja el. Az épület udvara a kapu kívül más oldalról meg sem közelíthető. Ennek a hatalmas kapunak természetesen az is rendelkezése volna, hogy éjszaka — esetleges rossz szándékú egyéneknek — lehetetlenne tegye, hogy oda behatolhassanak. Nem tudni mi okból, akárhányszor egész éjszaka is nyitva marad a kapu. Most is így történt és csak a betörő szerénységének, vagy minek lehet tudni, hogy a kár aránylag nem nagy. Ugyanis ez az udvar annyira zárt terület, hogy az oda beférkőzött tolvaj akár teljesen kiüríthetné a működése terétül kiszemelt üzletet.

Egyenlőre a Kovács Lajos üzletében garázdálkodott a tolvaj, de ha a kapu továbbra is nyitva marad talán sor kerül a többiekre is. Csak nyitva kell hagyni a kaput!

A betörés részleteire vonatkozólag az eddigi vizsgálat megállapította, hogy a betörőnek föltétlenül alaposan ismernie kellett a terepet. Fölfeszítette az ablakot és az elég sűrű vásrács között bemászva a belső helyiségben elhelyezett kalickákból elemelt 3 értékes kanári madarat és egyebet semmit. Pedig jeleztük, hogy az éjj sötétségében és az udvar csendjében akár több ezer korona értékű szövet árut is elemelhetett volna.

Károsult feljelentésére a csendőrség erélyes nyomozást indított meg.

Lidérczjárás

Jászapáti.

Valóságos bucsujáráhely lett Jász János járásbíróági szolga lakása, mivel az egész községben elterjedt, hogy láthatatlan szellemek felforgatják a lakását és minden elmozdítható tár-

gyat idestova rakogattnak távolléttök alatt. Az elmúlt 31-én Jász János hatóságai beavatkozást kért, mivel előadása szerint családjával félelmükben megmaradni már tovább nem tudnak. Elmondotta, hogy az ágyukban levő vánkusokat, dunákat a szoba közepére rakja a szellem, a földre rakja a tányérokat és poharakat s azokat az ívegben lévő sósorszeszből megtölti. Ez az eset 24 óra leforgása alatt több ízben megismétlődött.

A hatóság részéről Dr. Horváth József szolgabíró a helyszínére ment, hol a szétrakott szobaberendezést helyre rakatta és az ajtót lepecsételte. A lepecsételést után mintegy 6 óra múlva felnyitották a lakást, látják, hogy a fűtőszobában a ledérez a becsukott ajtón nem tudott bemenni, minden úgy van, ahogy hagyták. Másnap azonban míg a háznépe dolga után volt ismét megjelent a ledérez és haragjában egy nagy esomó tányért a földhöz vágott oly nagy esőrómpöléssel, hogy az udvarban levő gyerekek sikoltozva futottak szét és szaladtak a szőlőbe az anyjukért, ki meghalva az újabb hirt, elájult és összeesett.

Ezen esetet újabb lepecsételést követve, hogy a felzúgult lakosoknak bizonyítsák, miszerint gonosz szellem ninc, az egész esetet élő lény követi el, vagy beteges elkülete, vagy pedig rossz esintalansága folytán. De csodálatos míg az ajtó lecsukva és lepecsételve van nem jelentkezik a szellem, minden a helyén marad, csak akkor indulnak el a tárgyak, ha nyitva hagyják az ajtót és távol vannak. Nyilvánvaló tehát, hogy a csalátnak valamelyik tagja csinálja az egész komédiát és izgatja fel a lakosságot. Ennek kiderítésére, bármennyire is rajta voltak még mindig nem sikerült. Erős azonban a gyanu, hogy Jásznak egy 14 éves beteges leánya csinálta az egész dolgot, mi mellett az is bizonyít, hogy napok óta figyelik s azóta a lakás rendben van.

Agyonsujtotta a villám.

Jászladány község felett folyó hó 7-én reggel nagy zivatar vonult keresztül. A zivatar kezdete előtt reggel 4 óra után Karkus Gábor 28 földmives jászladányi lakos ösésével kocsiraült, hogy a határban levő buza kereszteteket beszállítsák. Allig hagyták el a községet pár száz méternyire, a villám közéjük sújtott, Karkus Gábor holtan maradt a kocsin a melléte ülő testvérét pedig

az óriási légnymás az árokba dobtá. Nem lett semmi baja. A kocsiba fogott lovak a villám sújtásra lerogytak s egy negyed óráig mozdulatlanul fektüdtek! Különben semmi bajuk sem történt.

HIREK.

Lemondott a jászapáti állatorvos.

Nagy Lajos nagymagyar állatorvost nemrég választották meg községi állatorvossá Jászapáti. Mint értesültünk, Nagy Lajos ezen állásáról lemondott s tovább is nagymagyar állkását tartja meg.

Hivatalos órák az adóhivatalban. A jászapáti kir. adóhivatalnál a hivatalos órák a következőképen állapították meg: Hétköznaponként 8—2-ig, vasár- és ünnepnapokon 9—11-ig. Pénztárkezelés hétköznaponként 9—1-ig, vasár- és ünnepnapokon 9—11-ig tart.

Templom szentelés. A jászladányi izraelita hitközség által ujonnan épített templomot folyó hó 20-án fényes ünnepségek között fogják felavatni, az avatást a miskolci rabbi, az ajtó felnyitói tisztséget pedig Dr. Bodnár Sándor főszolgabíró fogja betölteni.

Malom tűz. Balogh István jászkeri lakos nyersolajmotor malma folyó hó 6-án eddig ki nem derített okból kigyulladt s teljesen leégett. A kár 40 ezer korona.

Népmozgalmi statisztika. Jászági alsó járásban a lefolyt július hóban született 161, meghalt 133 egyén. Ezek között 161 képen oszlottak meg. Jászapáti szül. 35, elhalt 37. Jászakiséren szül. 22, elhalt 16. Jászladányon szül. 39, elhalt 30. Jászalsószentgyörgyön szül. 14, elhalt 19. Jászszentandrászon szül. 18, elhalt 12. Besenyszögön szül. 16, elhalt 9. Nagykörnten szül. 5, elhalt 3. Tiszastlyón szül. 8, elhalt 7. Kőteleken szül. 4, elhalt 6 egyén.

Labdarugás.

A JTC folyó hó 3-án d. u. 5 órakor tartotta mérkőzését a Jászladányi Sport Egylettel, a jászladányi verseny pályán. A verseny eredmény 1:1 volt. Nagyszámu és etökélok közönség nézte végig a mérkőzést.

Ugyancsak folyó hó 3-án mérkőzött a helybeli verseny pályán a JAC egy nívós hatvani csapattal. Eredmény 4:1 a hatvaniak javára. A bíró aki hatvani volt — imponánsan tölthette be tiszteit.

Tönkrement dinnyetermés. Kál, Csány és a vele szomszédos községek nagyban üzik a dinnyetermelést és minden évben igen jól pénzelnék ebből. Azonban a jelenlegi abnormális időjárás a nagy esőzések, felhőszakadások, jégesők az ez évi szépnek és jól jövedelmezőnek ígérkező termést teljesen tönkretette. Csupán a káliak kára meghaladja a kétszáz ezer koronát. Így hát dinnyét se sokat eszünk az idén, különösen pedig jó dinnyét.

FREKÁNY BERTALAN
fűszerkereskedőnek
egy darab jó karbanlevő
kerékpárja
jutányosan eladó.

Naponta frissen csapott sör kapható
Dolfinál
csak nála kapható
1912 évi termésű
jó zamatú siller bor
literje 72 fillérért. Ajánlja patac-
kozott különleges pálinkáját és
rumját, kisüstön főzött pálinka
neműjét.

Horváth Pál
hevesi uton levő
3 szobás lakása
haszonbérbe azonnal
kiaó.

Fényképészet.
Tisztelettel tudatom a nagyérdemű
közönséggel, hogy ezentul Jász-
apáti, a bazárépület udvarában
(bejárat a cukrászdán át)
MINDEN SZERDÉN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN
Fényképfelvételket
o o o eszközök. o o o
Kívánatra házhoz is elmegyek. Sürgős
esetekben meghívásra bármikor, minden
külön költség felszámítása nélkül kijövök
Felvételekre előjegyzéseket el-
fogadnak a cukrászdában és
Groszman Gyula úrnál.
Azoknak, akik esetleg Jászárokszállási
műtermembe jönnek fényképfelvételre, az
utiköltség felét minden alkalommal
megtérítem.
Felvételek hálás időben is a legjobb
sikerral eszközölteknél.
Tisztelettel:
Beck J.
fényképész.

Tanonc felvétetik
könyv és papirkereskedésben
cim a kiadóhivatalban.

32 fillér
egy üveg jégbehűtött
kőbányai sör
Molnár János
fűszer és csemegekereskedésében.

GYERÜNK CSAK!!
az eltörött és megrongált órákkal
Boros Nándor
órás és ékszerész üzletébe, mert ott pon-
tosan és jótállással mellett rövid időn be-
tűl elkészítik.

ELKÉSZÜL
ugyancsak jótállással mellett mindenfé-
létű törött ékszer és gramofon szerkezet.
NAGY KÉSZLET
nász- és alkalmi ajándékokból, svajci
és belföldi órákból és izléses lánczokból.
IGEN NAGY VÁLÁSZTÉK
legújabb felvételi gramofon leme-
zekben.
Üzlethelyiség Gróf Kroly
házában, Jászapáti.

Pélyi uton levő Menyhárt
Zsigmond féle **3 szobás**
lakás és melléképület
azonnal **ELADÓ**, vagy
bérbe adó.
Értekezni lehet Frekány
Bert. fűszerkereskedésében.

Egy jó házból való flu
szabótanulónak felvéte-
lik Kovács Lajos úri szabó-
üzletében Jászapáti.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI
ÉS KOZÁZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti,
hova a lap szellemi részét illető közle-
mények, valamint előfizetések és hirdet-
ési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint vesz fel
a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit néveléirással küldenek
be, minden közérdekű kérdést és felszólalás
közl a szerkesztőség

Villanyvilágítás Jászapáti.

Nem ennél a bizonyos villanyfény-
nél írjuk ugyan e sorokat, de ha
eddig utján halad tovább a község
és nagy urí módon elintézve — hasz-
nálja ki a felkínálkozó alkalmakat,
ugy hamarosan a villany tiszta, hideg

fehér fénye mellett írhatnánk a leve-
gőt emésztő, rontó, — köölyt faló
lámpák helyett.

Egy társaság foglalkozik azzal az
eszmével, hogy a tönkrement gőz-
malom használható részeiből mint az
épület és motor, villanytelepet léte-
síteniének A rozsz petróleum világítás-
tól megveresedett szemű, köhécselő
közönség meg, ismervé a mindenütt
bevált villanyvilágítást, két kézzel
nyul a segítő kezek után, úgy, hogy
a józan számítás szerint a hangulat-
ból és az érdekek találkozásából
ítélve 500 láng elhelyezése biztosra
vehető. A villanyvilágítást tervezők
szerint ez olyan szám, amely egyedül
is lehetővé tenné az üzem elkezdését.
Ezen számhoz azonban hozzájönnek
az utcák világításához szükséges lám-
pák is, mi a községnek eddig is, bár
égett is az, meg nem is, világított is,
meg nem is, mégis körülbelül 1500
koronájába került.

A községnek villanyvilágítással való
ellátását a képviselőtestület határozná
el. Ez egy pillanatra bizonytalanná is
teszi a közvilágítás tervének kivitelét.
Annyi panasz hangzott azonban már el
a mostani nyomorúságos világítás el-
le, annyi verekedés, botrány, betörés,
lopás és egyéb szerencsétlenség tör-
tént az időnkénti nagy setét éjjelekben,

hogy már-már tűrhetetlenné vált ez a
helyzet és mindenki, a képviselők is
szükségesnek találták a lámpák sza-
porítását. Amennyibe ezen lámpák sza-
porítása és fentartása kerülne, majd-
nem annyira lehetségesnek tartják ter-
vezők a község utcai megvilágítását.
De ha kétszerannyiba kerülne is, ami
kell az kell, ingyen meg semmit sem
adnak, de még akkor sem kerülne e
nagy szabású munka ijesztő nagy ösz-
szegbe s így megjósolhatjuk, hogy ha-
marosan villanyvilágítás lesz Jászapá-
ti.

A villanyvilágítás általános érdeket
szolgál. Senki elől sem vonja el a
villany a fényét, hogy az árokba essen,
vagy hogy oldalba szurhassák, vagy
hogy tolvaj a setétben a disznóját el-
lophassa. Az érdektelenség nem gördit
tehát a terv elé akadályokat, mint pél-
dával az egyes-utca kövezése elé. Itt
tehát, ha valaki ellene lesz a villany-
világítás tervének, azt bizonyosan az
erővel akadályoskodni akarása, sze-
replési viselkedése választja ki az
azt boldcsen kívánók közül, a haladás
minden emberétől elvárjuk tehát, hogy
az ilyen viselkedéseken ne sajnálja ne-
hányszor végighuzni a lóvakarót!

T A R C A

Reggel felé.

Írta: Annos.

Filtős falusi kőveház repedezett márvány-
asztalánál viharvert öreglegények várják a
hajnal, — a lefekvés idejét. Köröskörül
üres minden asztal. A roppant nagy pajtá-
nak csak ebben az egy szögletében van
némi zaj.

A kávéház egyetlen picére is nagyokat bő-
kolva alszik a sarokban. Nyugodtan alszik
az éjszaka rabszolgája. Álmat nem ismerő
vendégei elé rég oda állította már rendes reg-
geli italukat — a teli flaska duplos állast.

A poharak össze-össze koccannak, azután
hosszú, néma csend . . . a csendet hol egyik,
hol másik töri meg. A téma mindig egy!
Cinikus egykedvűséggel tárgyalják az élet
hivatalosságát, a sors butaságát, az asszonyok
csalfelegységét. Így foly az éjszakaról-éjszakaró
s soha meg nem unják.

Rideg, elfasult kedéllyel ülnek csak olyan-
kor jelenik meg szemük szegletében egy
enyhültebb sugár, ha valamelyik társuknak
hangja, míg szomorú sorsáról regél, talán a
szesztől, talán az emlékeztéstől, vagy mind-
kettőtől. Lágyabbá, érzékenyebbé válik. Na
meg néha, ha ifjukori mulatozásaira s az
azokkal kapcsolatos csínyekre terelődik a
beszéd fonala.

Ilyenkor szemükben fellobban a régi tűz,
a régi életkedv. S megtörténik, hogy az ilyen
fellobbanásoknak befejezése, sok éa keserű
könny. Ilyenkor megsiratják a multat, az el-
szált ifjúságot.

Kisírnák magukat s azután ismét az asz-
szonyokra terelik a beszédet és szemükben
ujra fellobban a gyűlölet villáma. Megint a
régic cinikus fráterek.

Most is asszonyokról foly a szó. S az el-
beszélő izzó gyűlölettel eseteli élte kálváriá-
ját s az ok — természetesen a nő!

Csak egy van közöttük — annak szeméből
hiányzik most is gyűlölet sugára. Most —
és mindig ha asszonyokról foly a szó. In-

kább valami édes ellágyulás féle ömlik el
arczán, mikor az éjszakai befejező kérdése:
az asszony kerül sorra.

Nem ütözkönek meg rajta a kompanisták.
Tudják, hogy ez mindig így van.

Már a kíváncsiság nem bántja őket. Meg-
unták faggatni ezt az embert, ki velük együtt
utál, gyűlöl mindent, csak a nőket nem.
Magszokták, hogy ennél a kérdésnél ő min-
dig hallgat és soha sem osztozik gyűlöletük-
ben.

Annál nagyobb megdöbbenéssel hallják,
hogy most ő is hozzá szól a dologhoz.

Ellágyuló hangon, fájdalmasan vonagló
arczál szól s a fiúk megilletődve hallgatják.

Bocsáttatok meg fiúk, jól tudjátok, hogy
mindenben együtt érzek veletek, hogy engem
is megtérszított, földhöz vert a sors mint ti-
teket, de mégis — a nők gyűlöletében nem
tarthatok veletek. Nem lehet, nem szabad
gyűlölnöm azokat, akik között volt egy-egy-
életét dobta el értem. Ezért az egyért meg-
bocsájtottam mindnek.

Ipari szakdolgozók.

Készl.: Ujházy László ipartestületi jegyző (Folytatás.)

A céhek kiváló szervezetei voltak az iparosoknak, a kontár iparosok fejlődését akadályozta meg. Erkölcsi és politikai tekintetben is erős befolyást gyakoroltak a céhek, munkás szállókat, társas ládákat létesítettek.

Voltak oly egyének a kik a céhek eltörlését azért igyekeztek megvalósítani, mert ebben őket önző czélok vezérelték.

Midőn az iparosok a czéh eltörlése és az új ipartörvény ellen jogorvoslást kerestek, akkor úgy össze-vissza keverték, toldozták, foltozták az ipartörvényt, hogy abból eligazodni alig lehetett.

1908-ban végre elkészült az új ipartörvény tervezet, amelyben az összes iparosokat érdeklő ügyek össze voltak gyűjtve, azonban politikai viszonyok miatt az megvalósítható nem volt, sőt még 1912-ik évben sem, most azonban ezen törvény javaslatát az ősszel ha, a képviselőház össze ül, a ház asztalára kerül, mely hívafva lesz az iparosok érdekeit megvédeni, a kontár ipart korlátozni.

Iparfejlesztés.

Az iparfejlesztés egyik főfeladata a tisztességtelen verseny letörlése, megakadályozása. Az iparosság egy nagy része vagy nem tud számolni és azért adja olcsóbban készítményeit, vagy nem érti mesterségét és örül ha rossz munkáját olcsó pénzért megveszi va-

De itéljetelek magatok! Halljátok ezt a kis regényt, melyet könnyek nélkül még ma sem gondolhatok.

Abban a korban voltam már, amikor az élet rengeteg ideáizmusa kőből az emberből. Már csak mosolyogni tudtam azokat a naiv, zöld fiúkat, akik idzőkért rajongtak, örökhűségről, hallhatatlanságról ábrándoztak. Hát bizony fiúk ott tartottam már mikor az ember jó öüen csattint egy csinos nő tártára, hanem házasságra nem igen gondol.

Es ebben a mindent felfalni akaró, farkas állapotomban, találkoztam, találkoztam egy remegő kis barátnyúval.

Ne ütköztek meg fiúk, ez a kislány majdnem rabul ejtett. Oly őszinte rajongással tapadt rám, akár hányszor tekintete, hogy ellágyított s majdnem szerelmissé tett.

De hát mondom olyan korban voltam, mielőtt élni akartam. S mert alkalmam bőven volt rá, hát éltem... nem volt időm és türelmem az ábrándozásra.

Pedig szemel oly beszédesen ígérték a — csak várjak. Jobbik évem sokszor sugta: „Várj és üdvözölsz!” De bennem lázongot a vágy, a telhetetlen farkas... s. reá halgattam.

Eppen ebben az időben egy férjhezmenetelre kényszeredett s feltűnő csinos lány próbált hallójába keríteni. Tudtam, hogy egyetlen célja a tőkés — állítottam a szitán. Ját-

laki; mily nagy kárt tesz az a számolni tudó és jól dolgozó iparosnak, aki az ilyenek miatt nem boldogulhat. Miért nem lehetne itt az ipartestületeknek orvosolni a bajokat.

Első sorban pályázni kell tömeges munkára, katonai szállítások s egyéb alkalmakra, miért nem lehetne az ipartestületnek egyesíteni az erőket és saját erkölcsi súlyával, esetleg anyagilag is elősegíteni egy egészséges vállalkozást.

Anyagilag is mondom miért ne lehetne az ipartestületeknek az ő nagyszámu tagjaik súlyával oda törekedni, hogy szolid pénzügyet ek vállalkozzának pénzügyi műveletek lebonyolítására, vagy ha így nem lehetne magának az ipartestületnek tagjai számára egy önnálló pénzügyet teremteni.

Egyes ipartestületek foglalkoztak már eddig is, különösen a szaktestületek az illető iparosok anyagi helyzetének javítását czélzó intézkedésekkel is, ez azonban eddig nagyon kevés eredménnyel járt, azért, mert nem volt meg az összetartás, mely minden mozgalom megoldását czélozza.

Visszatérek a tanonc ügyre. Nagy feladat vár ránk a tanonc ügy rendezése körül, meg kell védelmezni a jövő generációt minden vonalon, be kell látni, hogy javítani kell a helyzeten, föl kell világosítani a mestereket hogy emberi kötelességünk a jövő érdekeinek szemmel tartása mellett oda kell hatni, hogy különösen a csizmadia fiúk tönkre ne menjenek.

szotta tüzzel s énnekem egy csep lelki fordulat sem okozott, hogy meg is égetheti a kezét.

Ott tartottunk már, hogy holdsugárnál, szeltemesen suttogó jóhalatt játszottuk Romcot és Zsilit s én amint perperem magunk maradtunk elvesztettem hidegvérem átkaroltam a lányt és egy szenvedélyes csókkal zártam le ajkát.

Árnyira öntudatlanról voltam, hogy elég tisztán hallottam a szomszédos ház erkélyéről elhangzó sohajt, melyet nyomon követett egy sikoly s egy tompa zuhanás.

Ijedten rebentünk szét. Gyöngye hörgés hangzott a szomszéd kertből s én gondolkozás nélkül dobtam át magam a kert alacsony kerítésen s lábaim előtt feküdt az én szerelmes kis barátnyom... Mindent megértettem! Szegénke az erkélyről figyelt s arra a csókra elszántan dobta át magát az erkély rácsozatán. Mellé térdeltem. Már allig volt benne élet. És önkénytelen megilletődésemben karjaimba vettem s ajkammal szivtam fel élsálló anyag-tiszta lelkét s ő az üdvözültek mosolyával halt meg karjaim között. Ez a tekintet fiúk öröké szemem előtt van s mert csak ezen az időben a nagy gyűlölettem s örököm az elbeszélő szavai könyekbe fultak s vele könyeztet mind. A pincér fölvetette álmos tekintetét s, hogy sirni látta őket... nem csodálódzott... megszokta már.

Első sorban sok csizmadia műhely piszkos, romlott levegőjű, s a tanonc egész nap ebben a piszkos romlott levegőjű helyiségben köteles tartózkodni, ehez járul hogy a tanoncnak nagy része piszkos ruhájával, mely tele van baktériumokkal, megy étkezni sőt némelyik ebben a ruhában fekszik le tisztátalan fekhelyére, hát emberileg szabad-e ezt tenni? Csuda, hogy ily viszonyok között a gyermek el nem pusztul.

Első sorban a műhelyt minden este a tanonc kitisztíthatja, a padlót gyakran felmoshatja s a műhelyt napjában többször szellőztetni is kellene. A tanonc a tisztaságra figyelmeztetendő volna, hogy úgy felkeléskor, mint evés előtt és lefekvés előtt magát jól megmossa — s a piszkos munkás ruhát levesse s tiszta ruhába öltözzék s végül tiszta ágyban térjen nyugvóra. Fel kell kelteni a tanoncba az örzéket a tisztaság iránt, beléjük kell plantálni az ő gondolkozásukba, hogy az ő saját jól felfogott érdekük a tisztaság.

A munkaadó felelős a tanonc és munkás jólétéért; a gyermeket a munkával túlhatni nem szabad, ember-telenség oly súlyokat rakni egy gyermekre amely alatt roskadozik. A munkaidőből leszámítandó a reggeli, ebéd s az iskolaidő. A tanonc csakis testi erejének megfelelő munkát végezzen, s a mester a tanonccal kell, hogy művelt emberhez illő módon bánjon. A mester kizárólag csak ipari munkára használja a tanoncot, nem pedig csaléd-féle foglalkozásra.

A mester ügyessége never jó segédet, a jó mester igyekszik a tanoncot az iparában jól kiművelni, mert hiszen a tanonc a mester fáradságát munkájával fizeti vissza, ha már a mesterségben használhatóvá válik; segédet pótol.

Sok mester a tanoncot egyoldalulag tanítja ki, ami pedig nagy kárára van a többi iparosnak, az ilyenekből lesznek az úgynevezett contárok.

A kézmű iparnak a fejlesztése a tanonc oktatásban van létve s ezért sürgős feladatra vár a tanonc iskolák reformálása, a tanonc iskolák állami segélyezése érdekében mindent ki kell fejtetni. Sok haszontalan dologokra ügött verseny paripákra stb. rengeteg pénzt költ az állam, nem előbb való ennél az iparos tanonc iskolák segélyezése.

Fontos az is, hogy iskolászói tagokká csak is kellő műveltségű iparosok választassanak. Ügyelni kell; hogy a tanonc iskolákban a rajztanító

ne egyoldalulag, hanem saakszerűen tanítsa a tanoncot, s hogy a rajznál ne csak másoló, hanem, hogy a tanoncnak alkotó meg-szerkesztő-képessége legyen, vagyis önnálló munkát tudjon végezni. Sok függ a tanonc iskola vezetőjétől.

Polyt. köv.

Titokzatos öngyilkosság.

Folyó hó 5-én a déli órákban egy iparos kiűzött ember állított be Deák László besenyőzi földbirtokos tanyájára azzal, hogy vegyék fel nápszámosnak. Deák az idegent felfogadta s mivel épen ebéd idő volt, ebéddel is megkínálta.

Ebéd után Deák Lászlóék a lovakat a Tiszára vittek megitatni, a nápszámosnak meg munkát adva a tanyán hagytak. Körül-belül háromnegyed óráig voltak távol. Ezidő alatt a nápszámosnak beállt idegen az istálló egyik oszlopára borjakötélre felakasztotta magát s meghalt.

Deák az eset után kocsit küldött a besenyőzi előjáróságért, honnan kiszállt a főbíró, főjegyző és a községi orvos. Megmózták és a zsebében talált iratokból megállapították, hogy az öngyilkos Bán Vilmos 25 éves, mirisziói születésű. Fiumében volt, mint pénzügyér-műtör, onnan folyó hó 1-én becsátották el. Öngyilkosságának oka ismeretlen, de az állás és pénznehézsége elég magyarázatul szolgál erre nézve.

Az előjáróság Bán szülőhelyére táviratozott, honnan Bán édes apja, ki ott vasuti ör, elment fiának e hó 6-án tartott temetésére.

Orosz menekültek.

Szegényes karavánt kísért be f. hó 10-én délelőtt az apáti-i község háza udvarára a jászkeresi esendőrség.

Három család húzódott meg egy rozoga kocsin, mely elé egy — talán jobb napokat látott — gebe volt fogva A esendőrség tiltott koldulás címén tartóztatta le őket. Mint irásaikból kiderült, odesszai zsidók. S amint a velük folytatott beszélgetésből megértettük, pogrom elől menekültek.

Álljunk meg egy szóra! Mi is az a pogrom?! Röviden: az orosz nép buta és éheltetlen. Az orosz zsidó életmes. A vezetőség erőszakos. Így aztán a zsidó ésszel, vezetőség erőszakkal kifosztja a népet.

S a kifosztott, elkeseredett tömeg elnyomói ellen fordul. De hát a vezetőség kezében a szurony. Hát a védtelen zsidóság ellen indítanak irtó harcot. Házaikat kifosztják, fölégetik s jó ha pusztá életüket megmenethetik. A vezetők kacagnak s tovább rabolnak. Ime ez Oroszország szegény foltja: a pogrom.

Ez elől menekültek ok is koldusan,

pedig látszik rajtuk, hogy valaha jobb napokat láttak. Most végig koldulják az országot, hogy vagy Argentiniába jussanak, vagy Palesztinába. Még egy kis pénzt szeretnének gyűjteni, hogy aztán a budapesti cionista egyesület segítségével révbe érhesselek.

A hatóság megsajnálta őket s utnak eresztette. Jól tette, szánalmat érdemelnek!

Annos.

Sportünnep Jászárokszálláson.

Már lapunk szombati számában jeleztük, hogy milyen nagyot-bzabásu football-versenyek színhelye lesz f. hó 10-én Jászárokszállás.

Lázás kíváncsisággal vártuk ezt a napot mindnyájan, akik a sport iránt érdeklődünk. Valamelyes félelemmel párosult ez kíváncsiságunk. Feltettük az arokszállási TC-t a kudartól. Attól tartottunk, hogy lelkes buzgalomunk hatóerőjét szenved majd a közönség közönyén. Hanem mikor kiértünk a versenyterésre láttuk — az oda áradatként özönlő közönséget — hát megnyugodtunk. Az imponálóan nagyszámban megjelent közönség biztosította az anyagi sikert. Az erkölcsi sikert pedig garantálták a jóhírű játékosok s a Jászárokszállási TC agilis elnökének Dr. Murányinak figyelmes és körültekintő rendezése. A közönség érdeklődése mellett d. u. 4 órákor kezdete meg mérkőzését a Jászárokszállási TC és a Jászapáti TC. Ennél a mérkőzésnél a bírói tisztet Nemés az MTK kapusa töltötte be. Mind a két csapat nívó játékot produkált és nagyfokú haladásról tett bizonyosságot. Különösen meglepedésünkre szolgált, hogy az apátiak, — kik eddig gyöngébbek voltak, mint az arokszállásiak — keményen álltak a sarat s a verseny végén a következő eredményt jegyezhetjük fel: 0:0.

A két kapus a pestiektől is sok dicsőretet kapott s mi sem hagyhatjuk dicsőret nélkül a Veréb, Vágó, Gyarmati és Dózsa-játékát. No meg a Feuererét.

A közönség fokozott érdeklődése mellett folyt le az MTK és HSR csapatainak mérkőzése. Sajnálattal vettük tudomásul, hogy az MTK. kiváló hátvéde Róvész váratlan betegsége miatt nem jelenhetett meg.

Igy egyik főerőssége hiányzott az MTK javára. Főlényes játékot mutatott az MTK. S hogy közüllük egyebet ne említsünk Klement II. és Nyúl úgy játszottak, hogy ügyességüket csak bámulhatta az ember.

Ez a mérkőzés gyönyörködött volt a laikus közönségnek és tanulságos lecke a játékosoknak. Hiszünk is, hogy üdvös tanulságokat vontak le helőle játékosaink. Mert ellehetnek rá készllve, hogy az a közönség, mely ilyen játékot látott, a jövőben tőlük is többet fog kívánni.

A verseny és a táncmulatság közötti időt a játékosok tisztelőtere adott vacsora töltötte ki, mely alatt sokan a jászárokszállási úriháza kedves vendégszereteté élvezték.

Azután szereftremelő vendéglátóink társaságában a mulatságot kerestük fel. Az amúgy is élénk és kedves mulatság siker-

réhez nagyban hozzájárult a pesti játékosok rögtönzött kabarója, mely az egész szünőrat kitöltötte. Azután folyt a tánc reggelig s reggel egy felejthetetlen szép nap emlékével vettünk búcsút Arokszállástól. Annos.

HIREK.

Személyi hir. Dr. Büchler Pál tisztí orvos, vármegyei tb. főorvos, több heti üdüléséről Buziás fürdőről folyó hó 10-én Jászapátra vissza érkezett.

Uj ügyvédi iroda. Dr. Antal János ügyvéd Jászapáti, a szentgyörgyi-uti Antal Sándor-féle házban ügyvédi irodáját megnyitotta.

Templomszentelés. A Jászládányi Izr. imaegyesület 1913. évi augusztus hó 20-án délután fél 3 órákor ujonnan épült templomát ünnepélyesen felavatta. Ezen ünnepély programja a következő: 1. Gyülekezés fél három órákor az ideiglenes imaházban Lusztig Adolf elnök ur házában, amely alkalommal a törököt illetve 10 parancsolatot a menet élén viszik Lusztig Adolf elnök ur és Adler Miksa alelnök ur. 2. Alsó-Járasi főszolgabíró Dr. Bodnár Sándor úrnak a templom kulcs átadása a templom kinyitása céljából. Lusztig Adolf elnök ur rövid beszédben adja át, annak megtörténte után bevonulás az imaházba, mely alkalomból Adler kántor ur ritusz szerint elnékeli az első Mátuevű énekét. 3. Grünbaum Vilmos ur szentgyeleti elnök meggyújtja az örökkört égő mécsét. 4. A török, illetve tíz parancsolatok rendeltetési helyükre illetve frigy szekrénybe való elhelyezése után Brauer Soma nagykátai rabbi ur elmondja ő felsége a király és a nemzetért való isteni tiszteletet magyar nyelven. 5. Délutáni isteni tiszteletet tartja Adler kántor ur. 6. Fölvatási ünnepi beszédet tartja dr. Spira Salamon miskolczi főrabbi ur. 7. Záró ünnepi beszéd, a zárókö letétele alkalmával tartja Brauer Soma nagykátai rabbi ur. 8. A banket alkalmával ő felsége a királyra első polár felköszöntőt dr. Spira Salamon miskolczi főrabbi ur mondja el. 9. A hivatalos felköszöntőt Bornemissza Jenő községi jegyző ur mondja el.

Sörárpavásár. A Borsodmegyei Gazdasági Egyesület Miskolcon, aug. 18-án sörárpavásárt rendez.

Mezei egerek irtása. A napokban a földmivelésügyi miniszterium érdekes füzetet adott ki a mezei egerek irtásáról. A füzet részletes tájékozást nyújt a mezei egerek pusztításainak veszedelméről, ismerteti a baj keletkezésének okát s mezőgazdasági nagy jelentőségét fejtegetvén, rámutat a védekezési módokra. A földmivelésügyi miniszterium házikönyvtára és a rovar-tani állomás hatósági közegeknek gazdaköröknek, lelkészeknek, tanítóknak és kisgazdáknak ingyen küldi el a könyvecskét Mások 50 fillér beküldése ellenében kékítik.

Árverési hirdetés

Jászsószentgyörgy község előjárósága a képviselőtestület 52/913 számú véghatározata folytán közhírré teszi, hogy a vendéglő, csárda, valamint a vásár és piacz helypénzszedési jognál területenként és pedig 390 korona 206 korona és 140 korona.

Kikiáltási ár a vendéglőnél 1340 korona, a csárdánál 511 korona, a vásár és piacz helypénzszedési jognál területenként és pedig 390 korona 206 korona és 140 korona.

Az árverezni szándékozók által ezen összegek 10%-a az árverés megkezdése előtt készpénzben letendő, melyek az évnegyedenként előre fizetendő hasznobéri összeg utolsó részletébe tudatlik be.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a főjegyzői hivatalban megtekinthetők.

Jászsószentgyörgy, 1913 augusztus 4.
ELŐJÁRÓSÁG.

**Egy jó házból való fiu
tanulónak felvétetik**

Knöpfler Géza

jászapáti levő divatruházába.

**3 darab modern és egészen
új vaskályha**

eladó.

megtekinthetők **Szvittek Fer.**

bir. végrehajtón l.

Jászapáti.

**Hirdetések
olcsón felvétetnek**

Peronosz póra. Tekintettel arra, hogy a peronoszpóra az egész országban mindent, de különösen a melegbb Délvidéken és az Alföld közepén mutatkozik legerősebben, — komolyan számot kell vetni nagymértvű elszaporodásával, mihielyt a nedveséghez melegbb idő járul. Tekintve, hogy az időjárás viszonyok folytán mindjobban terjed a firtök peronoszpórától eredő megtámadása (firtöperonoszpóra) s romlása; úgy a firtöknek, mint a lombzatnak bordói levél permetezését és utána a firtöknek rézképporral való minél gondosabb betuvasát ajánljuk. A firtök kezelése annál is szükségesebb, mert helyenkint a lisztharmat is kezd már jelentkezni. Mivel naponta tapasztaljuk, miszerint a firtöbántalmakat még mindig nem ismeri eléggé a gazdaközönség, arra kérjük a firtökgyógyászati Intézet"-nek (Budapest, II., Debrői-ut 15. sz.) küldjenek azonnal.

Templom szentelés. A kerekgyházai rom. káth. új templomot folyó hó 20-án szentelik fel. A felszentelés ünnepélyes mozzanatok keretében történik s este táncmulatsággal lesz befelyezve.

Országos vásár. — A jászberényi nagybaldogaszsonyi országos vásár az idén augusztus hó 17. és 18-ik napjain tartatik meg. Vészmentes helyekről az állatok fölajtása akadálytalanul eszközölhető.

32 fillér
egy üveg jégbehűtött
kőbányai sör
Molnár János
fűszer és csemegekereskedésében

GYERÜNK CSAK!!
az eltörött és megrongált órákkal
Boros Nándor
órák és ékszerész üzletébe, mert ott pontosan éjszótállás mellett rövid időn belül elkészítik.

ELKÉSZÜL
ugyancsak jótállás mellett mindenféle törött ékszer és gramofon szerkezet.
NAGY KÉSZLET
nász- és alkalmi ajándékokból, svajci és belföldi órákból és izléses lánczokból.
IGEN NAGY VÁLASZTÉK
legújabb felvételi gramofon lemezekben.

Üzlethelyiség Gróf Károly házában, Jászapáti.

Nigrinyi-könyvnyomda Jászárókszállás.

Horváth Pál
hevesi uton levő
3 szobás lakása
haszonbérbe azonnal
kiadó.

Naponta frissen csapolt sör kapható
Dolfinál
csak nála kapható
1912 évi termései
jó zamatú silleő bor
literje 72 fillérért. Ajánlja palackozott különleges pörlinkáját és rumját, kisüstön főzött pörlinka neműjét.

Fényképészet.
Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy ezentúl Jászapáti, a bazárépület udvarában (bejárat a cukrászdán át) **MINDEN SZERDÁN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN Fényképfelvételeket** o o o eszközök. o o o
Kívánatra házhoz is elmegyek. Sürgős eselekekben meghívásra bármikor, minden külön költség felszámítása nélkül kijövök
Felvételekre előjegyzéseket elfogadnak a cukrászdában és Groszman Gyula úrnál.
Azoknak, akik esetleg jászárókszállási műtermembe jönnek fényképfelvételekre, az utiköltség felét minden alkalommal megtérítem.
Felvételek borus időben is a legjobb sikerrel esaközöltetnek.
Tisztelettel:
Beck J.
fényképész.

**Egy jó házból való fiu
szabótanulónak felvétetik**
Kovács Lajos úri szabó-
üzletében Jászapáti.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névaláírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

Nyegleség.

Ez van nálunk bőven. Itt minden üres fejü ember feltolja magát s mutatni akarja, hogy ő a legtekélyesebb lény az Istennek és azt hiszi, hogy minden cselekedete a legrealisabb. Izléstelen nyegle játékot üz nálunk egy pár olyan egyén, kiknek állásuknál és vagyonuknál fogva éppen az ellenkezőjét kellene csinálniuk. A jóérzésük között visszatetszést szült már ez régen.

Nagy előny az nagyon, ha azt mondhatja az ember, hogy én így is cselekedhetem, hisz megvéd a rajtam levő reverenda, nem kell kiállnom elégtétel adásra, sértegetéseimért a büntető bíróság s-sai sem fognak rajtam.

Az ilyen viselkedésü világfinak legjobb volna kiugrani a csuhából és rendelkezésére bocsájtani magát azoknak, kiket sérteget, hogy módot adjon elégtétel adásra.

Akiről a cikkem részben szól, — világért sem zarándokoló szerzetes, hanem az emberi élvezettel minden tájában dűskáló világi pap, ki vadászatokon kutyákat lövöldöz, hogy magára haragot és gyűlöletet szerezzen,

hol gombáskodik apjának nevezhető egyénnel és társalog olyan modorban, mi dicsőségére igazán nem válik a nagy tekintélynek örvendő papi karnak.

Most már azt kérdezzük, hozzá illő-e az ilyen fajta viselkedés a reverendához? Mi azt hisszük, hogy nem. Nem illő pedig azért, mert a hivatása éppen az ellenkezőjét írja elő, mert ő van arra hivatva, hogy az ellentétek kiegyenlítésén fáradozzék, nem pedig előjáró példával legyen a harag és gyűlölet megteremtésében.

Lehet azonban az, hogy némely ember nem tehet arról, hogy nyegle természete van, mert talán ilyennek nevelték. Emellett az a közmondás is bizonyít, hogy a kutya olyan mint a gazdája, ez esetben önhibájából fel-furakodott, talán a tapasztalatlanság és a hirtelen jó módba való belecseppenés idézi elő a kellemetlen viselkedését. Így bírálva tettei, talán megbocsájtathatóbb, mert a fiatal koruaknak sok meg van engedve.

Egyrészt azonban igen jó lecke ez a jászapáti-i társadalmi tényezőknek, mert a társadalmi rendet felbujtó bevándorlottakat ismeretlenlenségben hordták, azokat Istennek nem csodálható tehát, ha némely emberrel ilyen elkényeztetés után elszalad a kocsi.

Árvizkárak a jászsági alsójárásban.

Az ideai abnormis időjárás következtében a jászsági alsójárásban a Tisza folyó mellett fekvő községek lakosainak is kijutott azon nagy csapás, amit a folytonos esőzés következtében a megáradt Tisza folyó okozott.

A kár melyet az áradás okozott közel fél millió korona és a károsultak száma öt százon felül van. Az áradás Tiszasüly, Kötelek és Nagykörű községekben pusztított, elsodorta a védgátakon belül ültetett minden féle veteményt, szőlőt és takarmányt. Az

akiről a cikkem részben szól, — világért sem zarándokoló szerzetes, hanem az emberi élvezettel minden tájában dűskáló világi pap, ki vadászatokon kutyákat lövöldöz, hogy magára haragot és gyűlöletet szerezzen,

adó elengedése iránt lépéseket tettek.

A három tisza községben a kár a következőképen oszlik meg:

Tiszasülyön 100 egyének 921 hold területen, 56.270 kor. Köteleken 320 egyének, 557 hold területen 90.345 kor. Nagykörűben 67 egyének, 2458 hold területen 224.850 kor.

Ezen csapás másodsor ismétlődött meg rövid két év alatt tavaly a soká tartó tavaszi áradás nem engedte megmunkálni a különben kitünően termő földeket, most pedig a fent ismertetett áradás kétszeres csapást mért szegény földműves népünkre.

Ipari hitel.

Önálló iparosnak létalapja a hitel s hogy az iparos hitelképes legyen, első sorban is pontos és rendszerető embernek kell lennie, a pontos rendszerető embernek pedig fő kelléke a könyvezetés. A rendes iparos úgy levelezéseiről mint bevétel és kiadásairól rendszeres könyvet vezet s a mely iparos az ő üzlet menetéről könyvet vezet, az az év végén, sőt bármikor is tudja, hogy iparában fejlődés vagy hanyatlás állott e be.

Alapul szolgál az iparosnak a hitelképességére nézve, ha ő a hitelezőnek a lejáratkor a vásárolt áruért pontosan fizet, — ez már magában is egy jó állás.

Nagybankok nem vállalnak kis hitelügyeket a kis iparos a szövetkezetektől nyerhet kiellégítést hitel tekintetében, a ki szövetkezeteknél vesz hitelt, azt részletekben törlesztheti, heti befizetésekkel, ez alkalmat is nyújt a kényszer takarékoságra.

A hitelszövetkezetek kis tökéből hatalmas pénzintézetekké formálódnak s ily szövetkezeteket az iparosok fillérekből alakíthatnak, az ily fillérekből aztán nagy vállalkozások alakulhatnak.

Azonban sok szövetkezeteknél is vannak visszaélések, hiába fizeti az illető pontosan a részletet, mert a váltó mellett oly kötelezvényt iratnak véle alá, hogy a szövetkezet bármikor behajthatja követelését.

Legcélzzerűbb az Országos hitel-

szövetkezethez fordulni a hitel tekintetében, mert ennek mindennél van fiókja s nincs arra utalva, hogy kihasználja az iparosokat, mivel ő állami pénzzel dolgozik.

Az országos központi hitelszövetkezet a maga keretén túl nem lép, neki kevesebb is a jövedelme mint más szövetkezeteknek. Ő a korlátozott eszközeivel nem versenyezhet a többi bankokkal, amikor azonban nagy pénzülség áll be, akkor egy bank sem adhat hitelt, de az országos központi hitelszövetkezet adhat, ilyenkor sem pártol el az iparostól, mivel ő kizárólag csak is ipari hitellel foglalkozik; az államnak miadig van annyi belátása, hogy ő a rossz gazdasági viszonyok között az iparosoknak az országos központi hitelszövetkezet útján hitelt nyújtson, ennél fogva az iparosoknak feltétlenül ezen humánus intézményt kell pártolniuk.

Új palota, ócska asztal, rozoga lóca!

Kissé hosszú címet találtunk írni ennek a cikknek a fejére, de hát a címről azt tanultuk, hogy annak lehetőleg magában kell foglalni röviden és világosan azt, amit mondani akarunk. És itt a fenti három dologról akarunk elmélkedni.

Hogy kerül össze ez a három dolog és hol látható kérdi a kíváncsi olvasó? Hát hol másutt, mint a mi erőteljes fejlődésnek indult községünkben. Igen, itt van ez a csuda-bogár. Az új palotát mindenki ismeri, aki megfordul a hevesi úton.

Impozáns szép palota, melyről csak dicséretileg szólhatni, ives nagy kapujánál büszkén állunk meg s a kapun belépve úgy érezzük magunkat mintha templomba lépünk. Hanem mire a 10—12 lépcsős fokot fölértünk, hát bizony furcsa érzések vesznek rajtunk erőt. Egy tágas, szép, félkör alakú előcsarnokba lépünk, amelynek összes butorzata: Egy sárgára festett korcsma asztal féle alkotmány és három szüette és pálinkás butikba nagyon beillő lóca.

Hát így kerül össze az új palota, ócska asztal, rozoga lóca! Az a kellemes érzés pedig, amely elfog bennünket a palota látára, egyszerre semmivé lesz! Hát ez a mi fejlődésünk, ez a mi haladásunk?? Diszes paloták, ócska asztalok, rozoga lócák?

De hát az Istenért, hol vették ezt a lóca-t? Öregedő községházunkban

talán a cselédszobába sincsenek ilyen régiségek!

Hát pont ide kellett ezeket fenni? Paródia ez vagy tragédia? Mert tragikus ha pénzülség azok. Van palotára százezerünk s butorra nincs pár százasunk.

Avagy haladásunk megcsufolása ez? Új palota kell? Jó! Megadjuk ha muszáj, de új butort, azt nem, mert azt nem muszáj!

Egy lépést előre, kettőt hátra! Csak haladjunk így — tovább!!!

Annos.

Labdarugás.

Lapunk legutóbbi számának „Labdarugás” rovatában azon reményünknek adtuk kifejezést, hogy a pesti és hatvani labdarúgó játékosok sok tanulságot vonhatnak le játékosaink.

Nem csalódtunk. A f. 17-én tartott mérkőzésen bebizonyították az apátiak, hogy tudnak és akarnak haladni. A jászkeséri labdarúgókkal mérköztek és 7:1-re verték őket. Olyan fölényt mutatott játéka a kisériekkel szemben, amelyet a szolnokiaknál láttunk velük szemben.

Haladásuk mértékét megállapíthatjuk, ha elgondoljuk, hogy allig pár hete, ugyanezen két csapat versenyeinek eredménye 1:1 volt.

Egyforma volt pár hete a két csapat s most — az apátiak ugy játszotnak a kisériekkel, mint maeska szokott az egérrel.

A kapuvéd Veréb akárhányszor leintette szomszédait, hogy kár a benzinért s az apáti kapus folyton unalomról panaszkodott.

Ha nagynéha el is került a labda az apátiak kapujára, hát azt rendszeren Vágó passzolta oda taktikából s Veréb professzor hangosan jelentette, hogy fogom!

Igy folyt a mérkőzés rossz időben és kis számú közönség előtt.

Sok szó esik mostanában a 24-iki mérkőzésről is. Az érdeklődés igazán nagy. A diszes plakátok már megjelentek — az újságok kirakataiban s a meghívók sem késnek sokáig. A budapesti MTK-tól már megjött az értesítés, hogy 24-én délben érkeznek a vámosgyörki vonattal. A szolnoki legjobb csapat a MÁV válogatotjai is megküldték már az érte-

A pestiek csapatából eddig a következők lejáratairól értesítette lapunk szerkesztőjét az MTK elnöksége:

Nemes, Klement I, Rác, Klement II, Sebestyén Székely, Gara, Ceizler. Külön biztosított bennünket, hogy Révész, most semmi esetre sem fog elmaradni. Na meg itt lesz Salamon is aki „ammellett, hogy kiváló labdarúgó, még mesés előadó is, ki pompás kabaré számokat ígér!

A verseny ünnepélyes megnyitását Vágó Pál festőművész úr volt szíves elvállalni, ki a JTC-nek diszelnöke is.

A vezetőség lázas buzgalommal fáradozik, hogy huszonegyedikét igazán kedves, tartalmas és élvezetes nappá tegye a megjelenőknek.

Páradszép munkájukhoz mi is sok sikert kívánunk,

Annos.

HIREK.

Esküvő. F. hó 20-án d. u. 5 órakor esküszik örök hűségét Fedig János néptanító és Vágó Margitka a jászapáti rom. kath. templomban.

A király születés napja. Folyó hó 18-án ünnepelte községünk Őfelségének születésnapját. A hivatalok zászlódszót öltöztet s a r. kat. templomban ünnepélyes szentmisét végzett Dr. Markovics Pál plébános Az ünnepelés melegségét nagyban emelte Fehér Zoltán művészi orgona játéka és megható melegséggel előadott énekei. Különösen szép volt Lányi király himnusz, melyet offertóriumra énekelt. A misén megjelentek az összes hatóságok és hivatalok képviselői, a tanári és tanítói tisztis kar, továbbá a különböző egyesületek vezetői.

Az első prédikáció. Nagy B. Asszony napján prédikált Jászapáti először községünk szülőltje Dráveczky Zsigmond nagyváradi káplán. A hívek nagytömege hallgatta a megkapóan szép beszédet.

A garázda utas. F. hó 17-én a Vámosgyörk felől beérkező déli vonatról egy garázdálkodó részeg aratómunkást volt kénytelen leszállítani a csendőrség. Az illető az itt beszálló utasokat kidobással fenyegette s azok kérésére a veszedelem leszállították s a kalauz segítségét vették igénybe. A kalauz közbenjárására aztán eljárt az értesítés, hogy 24-én délben érkeznek a vámosgyörki vonattal. A szolnoki legjobb csapat a MÁV válogatotjai is megküldték már az érte-

Késelés. Besenyszög község határában a nagykáptalani tanyán Hajnal Ernő munkásigény Donko Ernő legénytársát összességalkozásból zsebkésével úgy össze szürkálta, hogy életben maradásához nincs remény.

Olvasatok lesznek a postai bélyegzők. Egyik kereskedelmi és iparkamara fölterjesztéssel fordult a kereskedelmi miniszterhez, melyben rámutatott a postai bélyegző-nyomatok nagy jelentőségére, különösen a peressé váló ügyekben, mikor gyakran perdőntő fontossága van annak, hogy hol és mikor adatott fel a vitában szereplő üzleti levél. A miniszter méltányolva a Kamara okfejtését, intézkedett az iránt, hogy a postahivatalok a feladott és érkezett leveleket szigorú eljárás, sőt érzékeny bírság terhétől mentesítve bélyegző-nyomatokkal lássák el.

A kereskedelemügyi magy. Kir. Miniszter Szolnok székhellyel gőzgépezői és gőzkazánfűtői vizsga bizottságot szervezett. Mindazoknak, kik a gőzgépezői illetve fűtői képesítést elnyerni óhajtják, a szolnoki kir. iparfelügyelő-séghez kell fordulniuk, mely hivatal e tekintetben bármilyen felvilágosítással szolgál.

Garázdálkodó cigányok. Báró Kohner Adolf szászberki uradalmába időközönként minden engedelem nélkül belátogattak a rákosi cigányok, több lopásokat követtek már el, de azért mindig megszabadultak a büntetés alól, mert rájuk bizonyítani nem lehetett. A bűnösök augusztus 16-án azonban megjáralták, mert a lesben álló cselédség őket, — mikor egy nagy anyasértést, nagy örömeik között cipeltek, — elfogta és a csendőrségnek átadta.

Cselédek jutalmazása. A m. kir. földművelésügyi miniszter Monori Nagy Áron jászkeséri és Tajti P. István jászapáti gazdasági cselédeket, sok évi hűséges munkálkodásukért elismerő oklevéllel és 100—100 korona jutalommal tüntette ki. Tajti P. István oklevélét 15-én adta át Dr. Bodnár Sándor főszolgabíró Jászapáti, a főszolgabírói hivatal előcsarnokában összegyűlt közönség előtt. Míg a Monori Nagy Ároné 27-én lesz átadva Jászkeséri község házánál.

Husnyomaték. Léva város képviselő-testülete a husvizsgálatról szabályrendeletet alkotott. Ebben a szabályrendeletben kimondta, hogy a húst csakis irástól, vagy nyomtatástól mentes, tiszta fehér papírba kell csomagolni. Vevőknek a húst mindaddig, amíg meg nem vették, érinteni tilos. Oly helyiségekben, ahol húst árúsítanak, földolgoznak, vagy beraktároznak, kutyát, macskát bocsátani tilos. A pecsenyehusok, valamint az első minőségű leveshusok

közül a fartoához, hátszínhez legfőbb 10, a többi husokhoz legfőbb 5% nyomatékat szabad adni. A vékony oldalashoz, vállhoz nyomatékat adni tilos. Nyomatékul csupán lábcsontokat és a fej csontos húsrészeit, továbbá az úgynevezett tarja csontrészeit, vagy vesét, májat, lépét, szívet és tügyet adhatnak a mészárosok.

12 éves gyilkos. Zsindelyes Csikós József jászárokszállási lakos nagyfűgedi földes 12 éves fia a tanyán, vadásztevényt agyonlőtte az apjával vadházasságban élő Kemecsei Imrénét. Az asszonyt a kertben, zöltség tisztítás közben érte a lövés, azonnal meghalt.

Országos vásár. Jákóhalma község legközelebbi országos vásárja folyó évi augusztus hó 24-én tartatik meg, melyre vészmentes helyről szabályszerű járattal mindenféle állat felhajtható.

Redukálták a fizetést. Nemcsak a civil életben történik mostanában az gyakran is előforduló esemény, hogy egyik-másik munkaadó a nála alkalmazásban levő egyénnek a már eddig élvezett javadalmazást megnyirbálja. De nem is esoda, hiszen roppant nagy drágaság minden teren. Most meg az a legújabb hír van a lapokban, hogy a katonaságnál is leszállították az eddig élvezett fizetést. Ez ugyan csak a május elseje óta altiszti ranghoz jutott vitézeinket érinti. Az azelőttiekét nem esonkítja meg ez újabb intézkedés. Az őrmester napi 90 fillér zsoldját 70 fillérré, szakaszvezetőét 48-ról 45-re, tizedesét 36-ról 30-ra és végül az őrzetőt, 24-ről 20 fillérré való leszállítását írja elő a rendelet.

A korcsmák vasárnapi nyitvatartása. Felmerült esetből kifolyóan elvi határozatban mondotta ki a belügyminiszter, hogy törvényhatósági bizottsági határozattal a korcsmák vasárnapi nyitvatartása nem korlátozható.

Vasuti kocsihiány. A kereskedelmi miniszter leiratot intézett a vármegyékhez és városokhoz, hogy az őszi erősebb áruforgalom időszakában az idén is valószínűleg elkerülhetetlenül bekövetkező a vasuti kocsihiány, fölhívja a hatóságokat, hogy azokat a szállítósokat, melyek a nyár folyamán lebonyolíthatók, mint minő a tűzifa, kavics és kőszállítások, lehetőleg akként igyekezzenek intézni, hogy a küldemények még szeptember hó 1-e előtt kerülhessenek föladásra.

A vármegye az árvízkarosultaknak. A belügyminiszternek a vármegyékhez intézett leiratára Jász N. K. Szolnok vármegye a f. hó 4-én tartott rendkívüli közgyűlésen 1000 koronát szavazott meg.

AZ EST

a legjobb magyar napilap,
Hirei frissek és igazak!

Közgazdasági rovata a gazdasági élet minden mozzanatáról számot ad, sport rovata a sport minden ágának eseményeiről hűen beszámol.

A bel- és külföld napi eseményeit

a leg megbízhatóbb tudósítók táviratai és telefonjelentései alapján leghamarabb közli.

AZ EST

megjelenik a fővárosban déli 1-kor és a délutáni első gyorsvonattal szállítják. Ára 6 fillér.

Mindenféle

papíráruk író- és rajzeszközök, tankönyvek kaphatók az Adria könyv- és papirkereskedésben jászapáti (Gróf Károly úr házában) Fő-utca.

LEVÉLPAPÍR ÉS KÉPES-LAP UJDONSÁGOK. NYOMDAI MUNKÁK — AZONNAL KÉSZÍTETNEK. —

Eladó ház.

Jászárokszálláson, a III-ik kerületben, a csinált ut mellett levő Antal Ignác-féle ház, mely áll, egy üzlethelyiségből, 2 szoba, konyha, kamra és egy ávegezett folyosóból, kert és melléképületekből, szabad kézből

ELADÓ.

Venni szándékozók értekezhetnek
Soós Antal
tulajdonossal.

Árverési hirdetés

Alululított község előjárósága a község képviselő testületének f. év és hó 11.-én tartott közgyűlésében 34/kgy. 913 sz. alatt hozott határozata alapján ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát kepező „Csárda” épület és mellék épületei — aminek átalahtására a jövő évi költségvetésben 4000. kor. irányoztatott elő bérbeadására vonatkozó nyilvános árverést Jászentandrás község közléza tanács-termében f. év szeptember. hó 2-ik (kettő) napjának délelőtt 10. órakor tartja meg.

A bérlet ideje: 3 (három) év mely kezdődik 1914 év január 1-én és tart 1916. év decz: 31. bezárólag.

A kiáltási ár: 1200 kor. azaz Egyezerkető száz kor melynek 10% át árverezni szándékozik az árverés megkezdése előtt a bizottság elnöknel bánatpénzt letenni tartoznak.

A bérlet biztosítására az évi bérösszeg 1/4-ed részét vagy készpénzben vagy elfogadható érték papirban bérő a szerződés aláírásakor letenni tartozik.

Zárt, vagy utó ajánlat nem fogadhatik el.

Az árverező bizottság a bérletet az árverező bármelyikének átadhatja tekintet nélkül az ígért összeg mennyiségére.

Az üzlet vezetésére árverezők csakis maguk vállalkozhatnak, azt másnak át nem adhatják.

Egyébb az árverésre vonatkozó feltételek a hivatalos órák alatt a főjegyzőnél megtekinthetők.

Jászentandrás, 1913 augusztus 16.
Sedon Pál s. k. Bobák András s. k.
főjegyző. főbíró.

Özv. Szücs Antalné, Bagossy Klára „Szakácskönyve” hetedik bővített kiadásban már kapható: Kongorác János könyvkereskedésében, Török-szentmiklóson.

Jó zongorista kerestetik a hatvani Apolló mozgószínház vasár és ünnepnapi előadásaihoz.
Ajánlatok Szabó Imre Hatvan címre küldendők.

Horváth Pál
hevesi uton levő
3 szobás lakása
haszonbérbe azonnal
kiaadó.

Naponta frissen csapolt sör kapható
Dolfinál
csak nála kapható
1912 évi termésű
jó zamatú siller bor
literje 72 fillérért. Ajánlja palackozott különleges pálinkáját és rumját, kisüstitő főzött pálinka neműjét.

Fényképezés.
Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy ezentul Jászapátin, a bazárépület udvarában (bejárat a cukrászdán át) **MINDEN SZERDÉN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN Fényképfelvételeket** o o o eszközök. o o o
Kívánatra házhoz is elmegyek. Sürgős esetekben meghívásra bármikor, minden külön költség felszámítása nélkül kijövök.
Felvételekre előjegyzéseket elfogadnak a cukrászdában és Groszman Gyula úrnál.
Azoknak, akik esetleg jászárokszállási műtermembe jönnek fényképfelvételekre, az utiköltség felét minden alkalommal megtérítem.
Felvételek borus időben is a legjobb sikerrel eszközölhetnek.
Tisztelettel:
Beck J.
fényképezés.

Egy jó házból való fiu szabótanulónak felvétetik Kovács Lajos úri szabóüzletében Jászapátin.

Egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik **Knöpfler Géza** jászapátin levő divatruházába.

3 darab modern és egészen új vaskályha eladó.
megtekinthetők. Szvitak Fer. bir. végrehajtónál.
Jászapátin.

32 fillér egy üveg jégbehűtött kőbányai sör **Molnár János** fűszer és csemegekereskedésében.

GYERÜNK CSAK!!
az eltörött és megrongált órákkal **Boros Nándor** órás és ékszerész üzletébe, mert ott pontosan eszjótállás mellett rövid időn belül elkészítik.

ELKÉSZÜL
ugyancsak jótállás mellett mindenféle törött ékszer és gramofon szerkezet.
NAGY KÉSZLET nász- és alkalmi ajándékokból, svajci és belföldi órákból és izlésesi lánczokból.
IGEN NAGY VÁLÁSZTÉK legújabb felvételű gramofon lemezekben.
Üzlethelyiség Gróf Károly házában, Jászapátin.

Hirdetések olcsón felvétetnek

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

A JÁSZAPÁTI UJSÁG
TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők
EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint veszi fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névaláírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

Jász-járás.

(igy.) Egy igazi jász járás alakulhatna ki a jelen alkalomkor, a jársági alsó járásból, amidőn szó van arról, hogy reformálják vármegyénk járásainak beosztását, ezzel valószínűen megjön a hatodik járás is, amely a központon Szolnokra van tervezve.

T Á R C A

A vadászat.

A vadászat gazdasági jelentőségét és hasznát ma már el nem vitathatjuk. A legutóbbi nemzetközi vadászati kiállítás keretében magyar hazánk oly igen előkelő helyet foglalt el, úgy hogy a vadászatnak immár az államháztartás keretében is számottevő helyet kell biztosítanunk. Igaz, volt idő, régebb századok folyamán, a midőn a vadászkedvelés még a mező és az erdőgazdaság fejlődését is háttérbe szorította; ámde ez a túlterjeszkedés, ha egyébként nem, hát a vadnak vált javára. A hol a fejedelmi önkény eleinte talán korlátlan határokat kívánt is szabni vadásznak, ott utóbb, az általános emberi jogok érvényesülésével, legkivált 1789 és 1848 óta, a törvényhozó testületek, a haladó kor szelleméhez márten, megelégedő határvonalakat szabtak, a vadászat lassankint kifejlődhetett egy olyan gazdasági ággá, a melyet a kurturvilág valaményi államban, így tehát hazánkban is

A központi járás felállításával nagyon természetes, hogy szomszédos járasok egyes közel lévő községei lesznek el véve, így valószínű, hogy tőlünk a jársági alsó járásból is négy községet, Tizsasülyt, Kőteleket és Nagykürtüt Szolnokhoz, — Jászsalszentgyörgyöt pedig Jászberényhez fogják csatolni. Ezek ellenében mi hozzánk csatolatnánk Jászdózsza és Jászárokszállás, mely községekkel területre ugyan nem, de lélekszáma egyforma csere történék.

Lápunk ilyen irányban mult számában már foglalkozott a jelenben felfektetett kérdéssel, mi is nagyteteszést aratott Jászdózsán, általánosságban; Jászárokszállás pedig a civisek kivételével — minden egyennél. Hogy Jászárokszállás miért ellenzi az ide csatolást, pusztá irigységnek mondható, mert azt hiszi, hogy az ide csatolással teljesen elvágja községe fejlődését, még pedig azon ábrándos álmát, hogy a közel jövőben központ lesz főszolgabírói székhellyel és járásbírói körzettel. Erről azonban egész bátran lemondhat, mert hisz ehhez sem körzete, sem pedig kellő lélekszáma nincs meg.

Remélhető, hogy a reformok keresztül vitelénél a jászárokszállási akadályoskodók pusztá irigysége figye-

lembe nem vétetik, annál is inkább, mert a huszadik században nem az önérdék és a családi összeköttetés halmaza igazítja a közmenetét, hanem a reális gondolkodás, még pedig oly irányban, hogy segítségére legyen a nép ezreinek az ügyes-bajos dolgok gyors és olcsó lebonyolításában. A közérdekért pedig mindent el kell követni, el kell pedig követni azoknak, kik erre legjobban hivatva vannak, jelen esetben a vármegye első tisztviselőinek.

Nagy közérdek Jászárokszállásnak ide való csatolása, mert sok pénz és sok idő megtakarítást érne el vele, nevezett község közönsége. Erre már a mult számunkban rámutattunk és sorokba foglaltuk mindazokat az okokat, melyek az ide való csatolást feltétlen megkívánják. Azon meggyőződésben vagyok, hogy ez sikerülni is fog és nem vétetik figyelembe egy pár egyén meggondolatlan akadémikuskodása, sikerülni fog pedig előreláthatólag azért, mert ezen beosztást vármegyénk vezetők emberei igen helyeslik s eredetileg az ő kombinációjuk volt ily irányú reform keresztül vitele.

Ha a járasok beosztásának reformja elérkezik, akkor a jársági alsó járásból a fenti terv szerint Jászapáti székhellyel egy tojásdad alakú igazi

más egyéb gazdasági ágak nieltő kigészítéséu betölteni hivatott.

Holt betűivel a törvény, a mely a szakadatlan jogfejtetés révén folyton tökéletesbedni hivatott, végmegállapodást a vadászat kodifikálása terén sem nyujthattat sigy vajmi sok még az a hézag, amelyet az egyes államok törvényhozása a vadászat javára, gazdasági céljának, jelentőségének rendeltetésének tökéletesbitésére, még ezentul hivatott megtenni. Törvényszakaszok és hatósági rendeletek egész sorozata az, amely szakadatlan igyekezett az egyensuly megteremtésén munkálkodni. A törvény egyensulyt, összhangot hivatott teremteni a vadászat mint egyik gazdasági tényező és kedvtelés között egyrészt, másrészt a vadászzal nem egyszer szembekeüldő erdő-, mező-, kertgazdaság és állattenyésztés mint a valóságban inkább kölcsönösen kigészíteni, sem mint háborítan hivatott gazdasági ágazatok között.
Magyarország vadbehozatala évente alig több 800.000 koronánál, míg a vadkivitel az 5—8 millió koroná értéket is meghaladja.
Folyt. köv.

Lőszernek tekintetében is kedvező pl. a töltények tétele, amennyiben közel háromnegyed millió korona behozatallal szemben 10 millió koronánál több kivitelt tudunk ebben a legutóbbi évek során felmutatni.

Évente 15—16 millió korona kivitelnk van a vadászat révén. Ez az összeg megfelel a magyar államháztartás évi összes jövedelmi 10%-ának.

A vadkivitel révén befolyó jövedelmek tekintetében első helyen áll Oroszország, a honnan egy millió korona értékű prémanyag kerül hazánkba. Ez mindenesetre tekintélyes szám. Németország elég tekintélyes összeggel, 20 millió márkával szerepel vadkivitelünk terén.

A vadászat gazdasági jelentőségéről tanuskodnak a következő adatok is:

Vadászjegyek révén sem csekély az az összeg, amelyet az állam bevételez. Így például Németország évente mintegy száznyolcvanezer vadászengedélyt állít ki közel három millió értékben. Németországban minden töt századik alattvalóra esik egy vadászjegy; nálunk minden ezredikre.
Folyt. köv.

tiszta jász járás alakul. Ezen új beosztással járásunk községeknek száma kilencről hétre csökkennék, vagyis elveszítene négyet és kapnánk helyette kettőt. A jász járás hat községe így Jászapáti, Jászkesér, Jászladány, Jászseptandrás, Jászdózsa és Jászárokszallás lenne.

Elég rosszul teszik tehát mindazok, akik ilyen közérdek kivételénél gáncsot igyekeznek közbe dobni s annál csunyább ez a gáncs dobás, mert azok teszik, kik éppen hivatva volnának arra, miszerint közérdekű ügyeket felkaroljonak s azt célhoz vigyék. Elvárjuk tehát vármegyénk vezetőségétől, hogy új alakulások folytán a nép érdekét szem előtt tartva megalkakítsák az új jász járást.

Templomavatás Jászladányon.

Impozáns ünnepélybe volt része Jászladány községnek e hó 20-án 3 órakor. Az újonnan épített csinos és izlées izraelita imaházat avatták fel. Ünneplők sorában ott volt: Dr. Bodnár Sándor főszolgabíró. Dr. Heves Kornél szolnoki, Dr. Spira Kornél miskolci, Dr. Breuer Soma nagykátai rabbi. Friedmann Bernát szolnoki kántor. Dr. Büchler Pál vm. főorvos. Dr. Vajda Soma és Dr. Krémes Gyula jászapáti ügyvédek. Ott volt a helybeli úri közönség teljes számban, valamint a ceglédi, abonyi, szolnoki, jászárokszallási és a jászapáti izr. hitközségek kiküldött elnökeik vezetése alatt.

Az ünnepély d. u. 3 órakor vette kezdetét Lusztig Adolf házában. Innen indult el az ünneplő közönség az új templom épülethez, élőkön Dr. Bodnár Sándor főszolgabíróval, ki is nagyon szép beszéd kíséretében kinyitotta a templom ajtaját. A már kinyitott templom ajlón több százra tehető közönség bevonult a templomba, hol megjelent vidéki rabbi megáldották a templomot és többen igen szép, vallásos érületű beszédet mondtak. A templomi ünnep beárasul a közönség a Hymnust énekelte el.

Este 8 órakor a községi vendéglőben 120 terítéses vacsora volt, melyen részt vett Jászladány község úri közönsége és az ünnepélyre megjelent vidékiek. Igen sok felköszöntő elhangzott a vacsora alatt. Felköszöntötték a királyt, Jászladány községet, vidékieket, ugyancsak itt nagyon szép és hosszasan ismertette Bornemissza Jenő községi jegyző a jászladányi ima ház épületének történetét.

Egy ittas ember rémtette.

Áldozatot kívánt ismét az alkohol. Az áldozat egy józan ember, ki a mámoros embernek javát akarta s ezért életével lakott. Meg kellett halnia, mert éppen ő volt az aki találkozott az italtól teljesen elázott bestiával.

Az eset Jászkesérhez tartozó Pusztakürtön Dungserszky birtokán folyó hó 20-án este 8 órakor történt. Az ünnepre való tekintettel Kuzma András 19 éves mihalkavái születésű munkás berugott, és sorra járta a jászkeséri kocsmákat. Ilyen barangolás után teljesen részeg állapotban indult ki az uradalomba, hol a részükre felállított barakba ment. Ott elkezdett ittas emberek módjára garrázdálkodni s bele kötött Kerata Mihály morognoi lakos munkás társába. Kerata csitítani és lekietni akarta társát, ki emiatt felbőszült haragjában a falon csüngő kaszt lekapta, vele Kerata feje tetejét teljesen, mind két czombjáról pedig a husokat levágta. A retlenetes gyilkos munka után Kuzma ki ment és reggelig a határban bolyongott. A vérben fetregő Keratahoz orvost hoztak, azonban segíteni rajta már nem lehetett. A jászberényi Erzsébet kórházban, a napokban meghalt.

Az alkoholtól megvadult Kuzma Andrást rémes tette után való reggelen elfogták, ki tetté ugyan beösmerte azzal, hogy az esetre nem emlékszik, mert tuságosan ittas volt. A jászkeséri csendőr órs a gyilkost átadta a szolnoki ügyészségnek.

Vasuti

szerencsétlenségek.

A mi csigasebességű vasutunkról senki sem gondolná, hogy egy és ugyanazon napon két balesetet tudjon produkálni s hogy ezen produkciójai nem halálos kimenetelűek, talán annak köszönhetjük, hogy a sebességi elsőbbségben igen hátra vagyunk s így az elgázolásokat is csak a sebességhez arányitva produkálja.

Folyó hó 25-én Ujszász felől vissza felé jövő hajnali vonatot Németh Lajos mozdonyvezető vezette, a jászkeséri állomás közelében a mozdony ablaka kinyílt, ezt Németh beakarta húzni, de a mozdony ugrása miatt elcsúszott s a betört ablak üveg jobb karja belső részét szélességében átmetsette. Nagysugarakban szókött ki a vér Németh karjából s mivel a

veszélyről mit sem tudtak, a vele lévő fűtő a vonatot a nyílt pályán megállította. Az utasok nem tudva mi történt, ugráltak ki a vonathól, majd segédkeztek bekötözni a kéznél levő mentő szekrényből kivett kötszerekkel. A baleset súlyos, de nem életveszélyes.

A másik baleset ugyancsak az nap este történt, a Vámosgyörk felől érkező vonattal. Jászapáti közelében a Koczka féle téglagyár mellett a sötétben haladó vonat vonatvezetője észrevette, hogy valakit elülről elütött a mozdony, azonnal fékezett és megállította a vonatot. Keresésére indultak és meg is találtak egy 20 évesnek kinéző férfit ki az árokban vonaglott az óriási ütés következtében. A szerencsétlenül járt embert feltették a pakkocsiba és behozták a jászapáti állomásra, hol Dr. Kihindl Barna orvos első segélyben részesítette. Sérüléseinek nagyobb zúzódásai vannak. Az arcon és lábszáron kapott sebek nem életveszélyesek.

Az elütött egyén személy azonoságát azonnal megállapították, mert a vasuti munkások rá ösmertek, Karanos Zsigmond 21 éves epileptikus betegségben szenvedő fiúra, ki hazuról elszókött s a sötétben botorkálva ütötte el a vonatot. Vigyázatlanág tehát a vonat vezetőt nem terheli.

A mezőúri verseny.

Verőfényes gyönyörű időben tartották meg a múlt vasárnapon a mezőúri tüzoltóversenyt. Örömmel láthatunk, hogy úgy a nagyközönség, mint az egyes tüzoltó testületek, meleg érdeklődést tanúsítottak ezen minden tekintetben üdvös és hasznos intézmény iránt. Tíz környékbeli tüzoltó egyesület vett részt a nemes versenyen, bár husznál is több volt a benezetett testületek száma, de részben a messzeség, részben pedig az időjárás veszélyétől való félelem — sajnos — vissza tartotta őket. Azért, akik elmaradtak sajnálhatják, hogy e tanulságosan szép versenyen nem vettek részt, mert amit az a 10 versenyző egyesület produkált, kétségtelenül biztos záloga annak, hogy Magyarországon a tüzoltás hatalmas lendületet nyert az utóbbi évtized alatt. Az a szakudás, mit itt tapasztaltunk, bátran kiállja a versenyt bármely állam hasonló intézményeivel szemben. Bizonyítja már az a körülmény is, hogy pl. Konstantinápoly tüzoltósága magyar mintára szervezeten nagynevű magyar vezetője és legfőbb parancsnoka Széchenyi Ödön gróf török pasa által s az ő hatalmas szakudása irányítja nemes missiójában.

Az egyesületek már a d. e. folyamán érkező mezőúri állomásra. A délelőtt fél 10 órai gyors vonattal érkeztek meg a jászladányi, jászberényi, árokszallási stb. egyesületek. Az érkező tüzoltókat nagy tömeg

fogadta s a rezes banda kísérte be őket Mezőúrra. Délelőtt fél 12 órakor választmányi gyűlés volt Kele József dr. elnöke alatt, 12 órakor pedig a gymnásium termében közgyűlés ugyancsak az ő elnöke alatt, mely gyűlésen újszázal is többen vettek részt. Jelen voltak: Dr. Küri Albert vármegyei alispán, Dr. Harsányi Gyula Szolnok polgármestere valamint a vármegyei összes testületek képviselője A közgyűlés Dr. Küri Albert és dr. Harsányi Gyula tiszteletbeli tagjává, majd Bornemissza Jenő jászladányi tüzoltó főparancsnokot egyhangulag a megyei választmány tagjai sorába választja. A közgyűlés után a tüzoltótestületek zene szóval az Erzsébet ligetbe vonultak, ahol társas ebéd volt tiszteletükre, melyen az összes testületek, társulatok és helyhatóságképviselői, valamint Mezőúri város minden társadalmi rétege nagy számban vett részt.

Délután 5 órakor az Erzsébetligetből a versenyterre vonultak az egyes tüzoltótestületek. A verseny bíróság elnöke dr. Kele József volt. A verseny első száma: a jászladányi tüzoltó testület gyors szerelése, Bornemissza Jenő parancsnok vezetése és vezénylése mellett. Mindjárt első tekintetre feltűnt a csapat fegyverkeztsége, gyors tempója s kiválóan ügyes vezénylete, melyet úgy a néző közönség, mint a versenybírók egyértelműleg osztott s különösen az ezekre menő nézők körében osztatlan tetszése is talált. Eljének a jászladányi tüzoltók zúgott fel a tetszés moraja. Ettől kezdve a jászladányiak a közönség kedvencei lettek, bármerre jártak-keltek a verseny után is mindenütt taps és éljen fogadta őket. Utánuk jöttek a jászberényi, kunszentmártoni, törökszentmiklósi, szolnoki, cibakházi, stb. tüzoltó egyesületek. Mindannyi szép készületségtől és ügyességrel téve tanúbizonyságot.

A verseny eredménye a következő:

I. Az 5-ös gyors szerelésben a jászladányi jászberényi tüzoltó testületek a zsűriben teljesen egyenlő szavazatot nyerve, sorshuzás után az első díj a két egyesület között osztott meg. A jászladányiak Mátrai és Tsa. budapesti cég ajándékát kapták. Egy 50 centiméter magas asztali álló óra seccsiós haz kerettel, melynek fedelén tüzoltó jobbjában létrát, balkarján egy kis gyermeket tart.

II. A 3-ik díjat Kunszentmárton viszi.

III. A taktikai támadás és 9-es gyorszerelés győztesei a Törökszentmiklósi tüzoltó egyesület (első díjjal) A 2-ik díjat a szolnoki, 3-ikat a cibakházi, 4-iket a jászberényi, 5-iket az árokszallási nyerte. IV. Dr. Kele József nagy ezüstserlege a jászberényi tüzoltó egyesületnek jutott.

A verseny mind végig szórakoztató és tanulságos volt.

Schöffner Vilmos.

Labdarugás.

Méltán szórakozik f. hó 24-ike azokhoz a napokhoz, melyekre kedvesen emlékezünk. Ezen a napon zajlott le a Jászapáti TC nagyszabású kettős versenye s az ezt követő táncmulatsága. Három vendég klub csapata jelent meg ezen a napok Jászapáti. A vámosgyörki déli vonattal érkezett a budapesti MTK s az Árokszallási TC csapata s az újszászi délivel a szolnoki MÁV. A vendégek fogadására kellő számú fogattal jelent meg a JTC elnöksége. A meleg és szeretetteljes fogadtatás után bekocsiztak a vendégek s rövidesen közös ebédhez ültek melynek befejeztével vídám kedéllyel s feltűnő kondícióban indultak ki a footballisták a verseny-színhelyére. Három óra volt kitűzve a mérkőzés kezdete, de a közönség már jóval előbb megszállta a versenyteret s gyönyörködve élvezte a Barna művészi játékát.

Pont 3 órakor kezdetét vette a verseny s a program szerint a Jászapáti és a Jászárokszallási TC nyitotta meg a meccset. Pár perc múlva zajos taps hirdette, hogy Apáti már beadott egy goalt. Jól játszottak az apátiak épp úgy, mint az árokszallásiak, de Szelének nem volt meg a szokott kiváló formája s így a koczka fordult. Sűrűn hangzott a taps s hõven hullt a goal. Sajnos többször az apáti kapura s már azt hittük kikapnak az apátiak, de hát mégis az utolsó 5 percben összeszedték magukat és a döntő mérkőzés eldöntetlen maradt amennyiben a verseny 3:3 zárt.

Annélkül, hogy külön-külön dicsérnénk a játékosokat, elismerés illeti őket összeségben s ha Szele jobb formában van és Nagy Gyula gyöngékedése miatt nem kénytelen a passziv néző szerepére szorítkozni; hát igazán szép mérkőzés folyt volna le a két ifjú csapat között.

Szünet után az MTK kombinált és a MÁV első csapata szállta meg a pályát s olyan elsőrangú látványossággal szolgált, hogy illet falun igazán nem lehet látni.

Vágó Pál diszelnök nyitotta meg a két vendég csapat mérkőzését s az első félidőben Erdős Zoltán a másodikban Konrád bírósokodott. Erős csapat volt a MÁV, de azért Klement és Sebestyén sűrűn döngötték a kaput s alaposan meg rakták a szolnokiakat. 6:0 lett az eredmény a pestiek javára, Szóval igaza van Nemesnek, hogy az ő kapuja nem tudja, hogy mi az a goal.

A közel 2000 főnyi nézőközönség zajos tapsal jutalmazta és nagy elragadtatással beszálltak a pestiek szép játékáról. Megelégedéssel konstataáltuk, hogy Apáti társadalmának mindenrétege képviselve volt és hogy a megjelentek meleg érdeklődéssel figyel-

ték a mérkőzések lefolyását.

Hanem vidéki vendéget alig láttunk s ez kellemetlenül érintett bennünket. Több érdeklődést szeretnénk látni a testvérközségek től.

Verseny után vacsora volt a vidéki játékosok tiszteletére s ezt nyomon követte a táncmulatság. A vezetőség pompás sátor épített — gáz világítással s nagy gondnal és körültekintéssel gondoskodott a közönség kényelméről és mégis oly kevesen voltak. Az intelligencia majdnem teljes távollétével tündöklött.

No de a kevesek — akik itt voltak apáti pompásabb mulattunk. A pestiek kabaréja meg épen meleggé és kedvessé tette az estét. A továbbiakról meg Barna gondoskodott. Úgy húzta a talp alá valót, hogy egész vi. r. dtig roptuk a táncot.

Annos.

318 1913

végr. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908. évi LXI. t. c. 19 §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a jászapáti kir. járásbírósnak 1912 évi Sp. 105/3 számú a végzése következtében Dr. Vajda Soma ügyvéd által képviselt Varró János javára 520 K s jár. erejéig 1913 évi június hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 955 koroná a becsült következő ingóságok u. m.: lovak, kocsik, tehen, sertések és stb nyilvános árverésen eladotnak. Mely árverésnek a Jászapáti kir. járásbírósnak 1913-ik évi V. 66/3 számú végzése folytán 260 kor. hárt. tókekövetelés és eddig összesen 141 kor. 49 fill. bíróilag már megállapított, hátr. költségek erejéig, végrehajtást szenvedő tanyai lakásán a köteleki határban leendő megtartására 1913 évi szeptember hó 5-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legőbbit ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és lefelfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Jaszapatin, 1913 évi aug. hó 18-án

Szvittek Ferenc
kir. bír. végrehajtó.

HIREK:

Lemondás. Allig egy pár héttel ezelőtt választottak meg Dr. Rösler Armin orvost Jászseptandrás községi orvosává, máris lemondott állásáról. Lemondásának okát nem nevezte meg.

Helyreigazítás. Ut számunkban „Nyegleg” cím alatt közölt cikkben azon kitétel, hogy „a kutya olyan, mint a gazdája” ki-maradt, mi értelemszavarást idézett elő. Egyben kijelentem, hogy ezen cikk Dr. Markovich Pál plebános urra nem vonatkozik. szerk.

Esküdtek a Jászságból. A szeptemberben Szolnokon kezdődő esküdszéki ciklus i. é. rendező tagjai közé a Jászságból a következők sorsoltattak ki: Szerző Ignác birtokos Jászárószállás, Mizsei Ferencz földbirtokos Jászberény, Brener Dezső földbirtokos Tiszasüly és Dósa Bertalan földbirtokos Jászapáti.

Vidéki hírlapírók gyűlése. A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége szeptember 7-én tartja az évi rendező gyűlést Pozsonyban, a vármegyeház nagyertermében. A gyűlésen Szávay Gyula elnököl. Szép ünnepélyt rendez a gyűlés a „Pressburger Zeitung” tiszteletére, mely ez évben a százötvenedik évfordulóját ünnepeli tennálásának.

AZ EST

a legjobb magyar napilap.
Hirei frissek és igazak!

Közgazdasági rovata a gazdasági élet minden mozzanatáról számol ad, sport rovata a sport minden ágának eseményeiről hűen beszámol.

A bel- és külföld napi eseményeit

a legmegbízhatóbb tudósítók táviratai és telefonjelentései alapján leg hamarabb közli.

AZ EST

megjelenik a fővárosban déli 1-kor és a délutáni első gyorsvonattal szállítják.

Ara 6 fillér.

Mindenféle

papíráruk író- és rajzeszközök, tankönyvek kaphatók az Adria könyv- és papirkereskedésben Jászapáti (Gróf Károly úr házában) Fő-utca.

LEVÉLPAPÍR ÉS KÉPES-LAP UJDONSÁGOK. NYOMDAI MUNKÁK — AZONNAL KÉSZÍTETNEK. —

Egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik Knöpfler Géza

Jászapáti levő divatruházába.

3 darab modern és egészen új vaskályha

eladó.

megtekinthetők **Szvitok Fer. bir. végrehajtónál.**

Jászapáti.

32 fillér

egy üveg jégbehűtött kőbányai sör **Molnár János**

fűszer és csemegekereskedésében.

GYERÜNK CSAK!!

az eltörött és megrongált óráinkkal

Boros Nándor

órák és ékszerész üzletébe, mert ott pontosan és jótállás mellett rövid időn belül elkészítik.

ELKÉSZÜL

ugyancsak jótállás mellett mindenféle törött órák és gramofon szerkezet.

NAGY KÉSZLET

nász- és alkalmi ajándékokból, svajci és belföldi órákból és izléses lánczokból. **IGEN NAGY VÁLASZTÉK** legújabb felvételű gramofon lemezekben.

Üzlethelyiség Gróf Károly házában, Jászapáti.

Hirdetések olcsón felvétetnek

Horváth Pál
hevesi uton levő
3 szobás lakása
haszonbérbe azonnal
kiaadó.

Naponta frissen csapolt sör kapható
Dolfinál
csak nála kapható
1912 évi termésű
jó zamatu siller bor
literje 72 fillérért. Ajánlja palackozott különleges pálinkáját és rumját, kúszton főzött pálinka neműjét.

Fényképészet.
Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy ezentul Jászapáti, a bazárépület udvarában (bejárat a cukrászdán át) **MINDEN SZERDÁN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN Fényképfelvételeket** o o o eszközök. o o o
Kívánatra hához is elmegyek. Sürgős esetekben meghívásra bármikor, minden külön költség felszámítása nélkül kijövök.
Felvételekre előjegyzéseket elfogadnak a cukrászdában és Groszman Gyula úrnál.
Azoknak, akik esetleg jászárószállási útközben jönnek fényképfelvételre, az utiköltség felét minden alkalommal megtérítem.
Felvételek horus időben is a legjobb sikerrel eszközöltenek.
Tisztelettel:
Book J.
fényképész.

Egy jó házból való fiu szabótanulónak felvétetik Kovács Lajos úri szabóüzletében Jászapáti.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ARA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névelőírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

Sötétség.

(igy.) Uton útfélen aziránt interpellálnak, hogy meddig fogunk még kivilágítatlan utcákon botorkálni Jászapáti és hogy hol késik a várva-várt, sokatemetgetett villanyvilágítás? Sajnálatos, de ezidőszert csak azt a választ adhatom, hogy — bármennyire sötét van esténkint — csakis a téli

hónapok eljövételével gyulnak ki kormos petroleum lámpáink; a villanyvilágításra pedig várjunk mind azideig, míg a légköri villamosság összpontosítását fel nem találják. Egyébként magam részéről a feltett kérdéshez a következőket fűzöm:

Nagy baj az, ha egy haladásnak indult község élén conservatívok állnak szazok minden alkalommal akadályokat gördítenek annak modern fejlődésében. Nem engednek újításokat behozni, — pedig meg vannak győződve, annak szükségességéről, — de mert nem az ő agyukban szülemlett meg, ellenségei lesznek minden új és a czélnak megfelelő dolognak.

Eppen úgy vagyunk mi is a községi világításunkkal, — dacára, hogy a világításoknak ezer fajtája áll rendelkezésünkre — újítást még sem hoznak be, maradjunk a legkezdetelegesebb világításnál a petroleum lámpánál, aminek az igazat megvallva majdnem semmi hasznát sem vesszük, de úgy vagyunk vele, ha ló nincs számár is jó, csak legalább az is volna. Annak dacára, hogy eljőttek már a sötét esték és éjjelek, mi még mindig nem világítunk, örömmel várjuk október elejét, azt az október elejét, mely a kivilágítás kezdetének határnapja, mit is a nyolcvanas évek közepén uram bátyám volt szíves — ilyenkép —

nagy napnak megállapítani. Ezen ügyesen megállapított kivilágítási napig pedig botorkáljunk sötétben, vagy ha nem tetszik nem muszáj kijönni az utcára, maradjon mindenki otthon.

Ilyen gondolkozási módja van nálunk egypár községi előljárónak s ne adj isten ezen megrögzött gondolkozásból kiközkenteni, mert az ugyan abhól vaskalapossága miatt nem enged. Igyekeztem már magamnak megmagyaráztatni, hogy miért csak azon a bizonyos téli hónapok alatt gyulnak ki szemkáprázató petroleumlámpáink? Miért nem minden sötét este? És miért ottják el a lámpákat este kilenc órakor, éppen abban az időben, mikor azra a legnagyobb szükség van? A válasz egy kissé komikus, de jellemző, így volt már ez régen, hát csak hagy maradjon továbbra is így. Ez az igaz, csak hagy maradjon így, minek is tragynánk magunkról elfelejteni azt a dicső közmondást: „Jász vagy, számár vagy”.

Nem kell azért kétségbe esni, mert talán csak eljön még a villanyvilágítás ideje Jászapáti. Én bizom benne, hogy képviselőtestületünk egy bizonyos százaléka — sógor és koma nélkül — rajta van azon, hogy egy előre kinem számítható előnyöket meghozó és nélkülözhetetlen villany telepet megteremtsen.

T Á R C A

A vadászat.

(Folytatás.)

A párisi „Club de Franko” adatai szerint a vadászjegyek, „Permis de chasseok” révén az államnak évente tizenegy millió frank jövedelme van. A kiszolgáltató vadászjegyek száma meghaladja a felmiliót.

A vadászjegyek révén évente befolyó összegből kétharmadrész pedig azé a községe, amely a vadászt kiállítja.

A vadászjegy ára Franciaországban 28 frank; tehát több mint minálunk.

A német birodalom területén a szász királyság kivételével ahol a vadászjegy évi 12 márka, általában 16 márkát fizetnek a jegyért.

Belgiumban a jegy 45 frank. Nagy-britanniában 3 font sterling, vagyis 72 korona.

A francia vadászterületek bérletértéke

eléggé számottevő, a mennyiben hektáronként átlag 10 frankot jövedelmeznek azok.

Franciaországnak adó alá vetett 3 fél millió ebállományából kerek 1 millió a megadózott vadászegek száma, a vadászegek adójának évi 10 frank; úgy, hogy az állam csak a vadászegek után évi 10 millió frank jövedelmet tud felmutatni.

A „Club de Franko” idevágó adatai szerint Franciaország területén 45 ezer hivatos vadász működik. Esküdtel alkalmával 15 frankot tartoznak az állampénztárba fizetni.

Franciaország vadászterülettelajdonosait az évi kiírt jótállásokról részben 60 millió frank készkiadás terheli.

Hazánk közismert ebbeli szerény tulajdonságain szemben előhozottak Franciaország adatait legfőképpen annak igazolásául, hogy még egy olyan ország is, amelynek vadászterületei minőségükben hazánk vadászterületei mögött maradnak, céltudatos gazdasági intézmények mellett, a vadászat révén képes oly jövedelmelet felmutatni a

melyek ugyancsak fényesen igazolják a vadászat közgazdasági fontosságát.

Magyarhazánk ma már hírneves vadászterülettel szerepel világszerte. Egyrészt a fauk változatossága, másrészt a vadászterületek természeti szépségei, a vadászatot hazánk területén kívül a messze külföldről hozánk kefélő vadászember előtt is keresetté vonzóvá, becsessé teszik.

Nem mondhatjuk azt, hogy a vadászat gyakorlása könnyű feladat volna. Mint a fegy nem volt az a nemesi előjogok idején, úgy ma sem könnyű ez azzal a teherrel egygyúit a melyet a vadászat az azt gyakorlóra ráró. Az összes érzékek élessége, edzett test, ügyesség fortélyosság, személyes bátorság, az otthonossáig teljes jártasság a lőfegyverek körül mindnegannyi tényezők, amelyek nem csak fejleszteni és tökéletesbiteni hivatottak a modern kor emberét hanem egybe tanujelci annak, hogy az a vadászat a mely annyi feladatot ró gyakorlójára, egyben tanujelci annak, hogy megéri azt a fáradságot és költöget, melyet ráfordítani csakugyan érdemes is volt.

Különös vendég. Nagy József jászakiséri lakos 25 éves cipész segéd múlt hó 21-én éjjeli 3 órakor részeg állapotban Jászkisér község utcáján fel és le barangolt míg egyszer egy nyitott utca ajtóra talált, hova bement, a nyitva levő ablakon bemászott, ott levetkőzött, az ágyat felvetette s már fektüdni akart, midőn a másik ágyban fekvő Balogh Sándorné felébredt zajt ütött és kérdőre vonta a szokatlan időben érkező vendéget, de vele beszélni nem igen tudott, mert nagyon be volt rugva. A lármára előjött szomszédok Nagyot lefűltek és átadták a csendőrszolgálatnak. Eljárás ellene folyamatban van.

Tátra mulató megnyitása!

Van szerencsém Jászapáti igen tisztelt közönsége tudomására hozni, hogy a jászberényi-uton levő Nagy (szurok) Mihály féle korcsma üzletet megvettem s azt izlésesen, ujjonnan berendeztem, holis kitűnő zamatú italok kiszolgálásával rendelkezésükre állók.

Tisztelettel
Juhász Károly.

Ugyan itt külön álló 2 szobás lakás, konyha haszonbérbe

kiadó.

Esetleg üzlethelyiségnek átalakítható.

AZ EST

a legjobb magyar napilap.
Hirei frissek és igazak!

Közgazdasági rovata a gazdasági élet minden mozzanatáról számot ad, sport rovata a sport minden ágának eseményeiről hűen beszámol.

A bel- és külföld napi eseményeit

a legmegbízhatóbb tudósítók táviratai és telefonjelentései alapján leghamarabb közli.

AZ EST

megjelenik a fővárosban déli 1-kor és a délutáni első gyorsvonattal szállítják.
Ára 6 fillér.

3 darab modern és egészen új vaskályha

eladó.

megtekinthetők Szvitek Fer. bir. végrehajtónál.

Jászapáti.

Mindenféle

papírárak író- és rajzeszközök, tankönyvek kaphatók az Adria könyv- és papirkereskedésben Jászapáti (Gróf Károly úr házában) Fő-utca.

LEVÉLPAPÍR ÉS KÉPES-LAP UDONSÁGOK. NYOMDAI MUNKÁK — AZONNAL KÉSZÍTETNEK. —

GYERÜNK CSAK!!

az eltörött és megrongált órákkal
Boros Nándor
órák és ékszerész üzletébe, mert ott pontosan és jótállás mellett rövid időn belül elkészítik.

ELKÉSZÜL

nyugancsak jótállás mellett mindenféle törött ékszer és gramofon szerkezet.

NAGY KÉSZLET

nász- és alkalmi ajándékokból, svajci és belföldi órákból és izléses lánczokból.
IGEN NAGY VÁLASZTÉK
legújabb felvételű gramofon lemezekben.

Üzlethelyiség Gróf Károly házában, Jászapáti.

Hirdetések olcsón felvételnek

Nigrinyi-könyvnyomda Jászárokszállás.

Horváth Pál
hevesi uton levő
3 szobás lakása
haszonbérbe azonnal
kiadó.

Naponta frissen csapolt sör kapható

Dolfinál

csak nála kapható
1912 évi termésű
jó zamatú siller bor
literje 72 fillérért. Ajánlja palackozott különleges pálinkáját és rumját, kisüstön főzött pálinka neműjét.

Fényképészet.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy ezentul Jászapáti, a bazárépület udvarában (bejárat a cukrászdán át) **MINDEN SZERD N ÉS CSÜTÖRTÖKÖN Fényképfelvételeket** o o o eszközölök. o o o

Kívánatra hához is elmegyek. Sürgős esetekben meghívásra bármikor, minden külön költség felszámítása nélkül kijövök.

Felvételekre előjegyzéseket elfogadnak a cukrászdában és Groszman Gyula úrnál.

Azoknak, akik esetleg jászárokszállási műterembe jönnek fényképfelvétele, az utiköltség felét minden alkalommal megtérítem.

Felvételek borus időben is a legjobb sikerrel eszközöltenek.

Tisztelettel:
Beok J.
fényképész.

Egy jó házból való flu
szabótanulónak felvétetik Kovács Lajos úri szabóüzletében Jászapáti.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

A JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjazás szerint vesz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit néveláírással küldenek be, minden közérlelű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

Gimnáziumunk.

A jászapáti kath. kir. főgimnásiumban 1913—1914 évi tanévre a beiratások befejezést nyertek; beiratkozott az első osztályba 57, a másodikba 49, összesen 86 tanuló.

Legyünk ösztintek és mondjuk meg nyíltan, hogy a beiratkozási eredményeivel nem vagyunk megelégedve, nem

megelégedve pedig azért, mert a múlt tanévben első osztályú tanulók száma 63 volt, most felére csökkent le akkor, midőn márgimnásiumunk megnyílásának híre nagy darab földön elterjedt. Tisztázzuk tehát azon okot, mely ily nagy arányú visszaesést szült.

Nem hiszem, hogy jász népünk kultura ellenes gondolkozása miatt volna gimnáziumunk első osztályának ily nagy arányú visszacsökkenése; mert az ellen, a gimnásium létesítése érdekében kormányunkhoz ment monstre deputáció bizonyít, mely teljesen jász népből és tulnyomó részben gazdálkodó földbirtokosokból állott. Annál csodálatosabb tehát, hogy az idén az első osztályú tanulók között legkisebb számmal vannak a földbirtokosok gyermekei, azoknak a gyermekek viselését legjobban bírnák és akikre a művelődés legjobban is rá fér.

Igaz, hogy gazdálkodó földbirtokosainknak nagy része úgy gondolkozik, hogy pár osztály kijárással fiából csak ingyenélő naplopót nevel, azt többet eke szarvához állítani nem tudja, a gazdaságában annak többé hasznát nem veszi. Részben igaza is van, de ennek kizárólag a hiányos nevelés az

oka. Tessék azt a fiukat hozzá szoktatni ahhoz a gondolathoz, hogy 4 középiskolai osztály kijárása után mehet csak gazdálkodni. Ebben az esetben nem fantáziál, kijárja az alsóbb osztályokat s lesz belőle a huszadik századnak megfelelő földmivelő s nem a becsapásra alkalmas médium.

Most már nézzük másik oldalról is nincsen-e más ok is a tanulók számának csökkenésére? Igenis van. Az okot pedig keressük egyrészt azon a bizonyos zöld füzetecskében, melyet a múlt tanév végével sok száz példányban szét osztottak a környéken. A gimnáziumi értesítőt gondoljuk, amelyet nagyon sok gyermeke jövője felett aggódó szülő kézbe vett a beiratások előtt, forgatta jobbra-balra, betűzte és legelgette szeméit rovatain azon forró vággyal, hogy az előtte csak hírből ismert diák iskola belső, előtte misztikummal bevont életét megpillanthassa, mert hisz joga van hozzá, az ő fia polgára lesz annak az épüldő nagy kulturpalotának, amelyik után ő is annyiszor vágyakozott.

S ahogy forgatja kezei közt a füzetet, a fiu feletti évtizedes álomból kezd kiábrándulni. Annyi sok szigorúság érzik ki abból a könyvből. Hogy gondolkozni kezd, vajjon érdemes így azzal a gimnáziummal, amikor ugy is

T Á R C A

Szt. János hatalma.

Boros János uram pedig istentelen nagy imponoztor vala. Ékes bizonyosságul ennek Káin-bélyeget is viselt. Fél szemét valami menyecske ügyben kiverték. De azért a lynchelesből nem sokat okult a vaksi szemével tovább is hűségesen bandzsított be a palánkokon.

Sziate természetadta ösztöne volt a jó szimat s mint a siux-indián, hogy túlfinomult szaglásával mértföldekre megérzi a tüzet, ő is azzal a bizonyos donjuáni hatodik érzékével a legjelentéktelenebb körülményből is egyszeriben ki tudta puhatólni, hol fordított hátat gazd' uram a kapufélának, megnézni: sárgul e már a kalász?

Életfilozófiája más tekintetben sem tagadta meg Épi-kürens elvát, a helyen világosságát, ha nem is öntudatosan, de annál hűségesebben követte. Szerette a jó ételt, a tüzest bort, különösen ha potya volt; a füstös

képüket meg éppenséggel ő dirigálta minden lagziban, disznótorban.

De hát mint afele kákabélú, tutyi-mutyi ember, kibem nem nagy természet lakozik, meg adással viselte homlokán a megcsalt férj emblémáját; a szarvakat, melyek hova tovább egy-egy hajítással valóságos agancsokká kezdtek bokrosodni. Bár nézte közönnnyel, de mégis hallgatagon türte, hogy ver a azó háza tájához. Egy este a kutról valami nótaféle is csapódott a fülehez. Hogy nép is ajkaira vette gyalázatát, végleg elkezerítette.

Másnap szomoruan bandukolt hazafelé. Útja Szt. János szobra mellett vitt el. Kalapját megbillentette s bánatos szívvvel pillantott föl pátrónusára, aki ugyanancsak ócska gúnyában álldogált ott már évtizedek óta. Feje körül a csillagok le voltak töredezve, arca bemohosodva, papi talárja szinehagyottan.

Nagy kérése lett volna Rostás uramnak, olyan nagy, hogy áldozat nélkül gondolni sem mert rá. Amúgy is közeledett Szt. János nyolczada, nagy elhatározással ért hát haza.

De hát mint afele kákabélú, tutyi-mutyi ember, kibem nem nagy természet lakozik, meg adással viselte homlokán a megcsalt férj emblémáját; a szarvakat, melyek hova tovább egy-egy hajítással valóságos agancsokká kezdtek bokrosodni. Bár nézte közönnnyel, de mégis hallgatagon türte, hogy ver a azó háza tájához. Egy este a kutról valami nótaféle is csapódott a fülehez. Hogy nép is ajkaira vette gyalázatát, végleg elkezerítette.

Másnap szomoruan bandukolt hazafelé. Útja Szt. János szobra mellett vitt el. Kalapját megbillentette s bánatos szívvvel pillantott föl pátrónusára, aki ugyanancsak ócska gúnyában álldogált ott már évtizedek óta. Feje körül a csillagok le voltak töredezve, arca bemohosodva, papi talárja szinehagyottan.

Nagy kérése lett volna Rostás uramnak, olyan nagy, hogy áldozat nélkül gondolni sem mert rá. Amúgy is közeledett Szt. János nyolczada, nagy elhatározással ért hát haza.

Nagy kérése lett volna Rostás uramnak, olyan nagy, hogy áldozat nélkül gondolni sem mert rá. Amúgy is közeledett Szt. János nyolczada, nagy elhatározással ért hát haza.

gyenge. Akinek neveléséhez még szülői gyengédség kellene s akitől nem lehet várni feltűnő szellemi megnyilatkozásokat; mert hisz' tulajdonképen a gimnázium érlelő levegőjében hosszabb ideig, pár évig fülve lehet megtudni, hogy szellemi munkásnak való ember-e ez, vagy nem, mint ahogy a virágot csak a nyár közepén tudjuk meg, hogy milyen színű és illatú, nem akkor, amikor még zöld fű. Az érző apa felfedez ilyen fajta igazságtalanságot, az értesítőt a sarokba vágja és a gimnáziumtól elriasztott fiának kezébe adja a kaptafát.

S a középiskolának megemelik a nagy köpalotát, itt a község élén, mely mint egy diadalni lobogó a hajnal színével a jövő nemzedék műveltségét jelképezi s mi az embereknek ezidőszerint a legnagyobb büszkeségére válik, a tudományra költött százezeinkről áldozatkészségünkről tesz tanúságot.

Pedig ha az értesítőt látja az ember, kedve volna a tüzéséggel halomra lövetni az egész alkotmányt. Mert a mostani rendszer mellett nem a nyugoti országokat nagygyá tevő ipar és kereskedelemnek fog ez ilyenként a szolgálatába állni, hanem a tudománynak, amelyből pedig ezidőszerint sincs hiány, s amely némely esetben inkább kárára van a népnek, mint hasznára, de amely az országot

Rövidesen megérkezett a mester, aki Nepomucenuskát megfeszítette a portól, mohátiól, betört tagjait kiugargatta s az egészet illendően befestette, még a zöld sorompóját is, úgy, hogy csodájára járt a falú. Az áldozat kétség megörökítéséről sem feledkezett meg. Vastag arany beülkkel, obligát helyes írási hibákkal tarkítva pingálta rá a talpat hátuljára, hogy:

Allitota Istók Teréz 1801-ben.
Megújította Rostás Mikló János 1873-ban.

Rostás uram pedig egy este buzgó áhitattal vetette magát térdre a szobor előtt és küssé komázva imígyen fohászokodott föl: „No Szent János, aki pátrónusom vagy, felöltöztettelek, tisztába tetted; ha van rád valami bizva menyek országában, ved meg Boros Jánost, Kékes Jánost meg Tócsai Varga Jánost!

A könyörgéssel vegyes átoknak fél év alatt nem remélt fogantatja lett. Elsőbbet is Boros Jánosnak verték ki a félszemét. Kékes János uram is csúfordárosan járt; meg kellett szöknie a faluból rengeteg tartozása előtt. Tócsai Varga János uram vagyona is dobra került s maga pedig koldusbotra jutott. Így beszél a nép egy szép jász községben, mint igaz történetet Isten kilencedik parancsolatjáról és Nepomucenus hatalmáról okoltat az újdöknak, kik szeretik húzgálni a más szénáját.

Siebenbürger.

nagygyá nem teheti soha, sőt akárhányszor még kellő darab kenyérral sem látja el azt a koraérett vagy kedvelt pubit, aki a níger ragozásán szerencsésen keresztül esett.

Ujságírói kötelességünknek teszünk eleget, ha a gimnázium igazgatójának tudomására adjuk, hogy az egyébként nagyon imponáló szigorúsága itt nem helyén való, az sem helyén való, hogy a kényelmes jász tanítók mulasztásai miatt a tanulókon veri el a port. A szigorúság nem helyén való azért, mert ennek a népnek nagyobb szíve van mint kiművelt agya, tehát ez rokonszenves érzést vár a tanártól, a tanítók meg községek, felekezetek szolgálatában állnak, az ő nyomorúságos tanügyi viszonyaiknál fogva is felényi eredményt tudnak elérni, mint a városok elemi iskoláinak állami tanítói.

Nem lehet azt sem figyelmen kívül hagyni, hogy a tanulók szellemi képességeiben a kor változásokat szokott előidézni. Tudok reá eseteket, hogy azok, akik az első második osztályokban rossz tanulók voltak, az érettségi vizsgákra a legjobbakká váltak és ismertem jó tanulókat, akik felsőbb osztályokban letörtek. Ebből tisztán látható, hogy abból az irni-olvasni nem tudó első osztályosból idővel jó tanuló is lehet, de ha nem is lehet, keresztül kell eresztetni őket az első osztályokon, s csak a felsőbb osztályokban kezdjék el a rostálást. Ezáltal elérjük, hogy az ipari, kereskedői pályára pár középiskolai képzettséggel mennek és elérhető az, hogy szellemileg később fejlődő talentumos fiukat nem löknek le a tudományos pályákról.

Ne legyen tehát az igazgató úr túlszigorú, mert mi ő családiasságunkban fogyatékosságainkkal is csak meg leszünk tovább is, máshol meg ugyis ránk mondják, hogy: „jász vagy, számár vagy.”

Imrik Gyula.

Kik vadásznak?

Elmult számunkban örömmel közöltük, hogy a jászapáti vadászegyesületben kiélesített ellentétek valahára elsimulnak s megjön a mindkét részről várvavárt béke. Közöltük azt is, hogy mindkét részről kiküldött delegátusok és vadászegyesületi tagok egy bizonyos és a közgyűlésen előterjesztendő formában megegyeztek oly kikötéssel, hogy azt a folyó hó 6-án d. u. 5 órakor a községházán

tartandó közgyűlésen vita nélkül elfogadják. Megis tartotta volna a kitűzött közgyűlést a régi vadász egyesület, de más történt. Megtörtént, amit előre meg lehetett jósolni. A paklit keverő urak felrugták, azaz leszavazták a kiküldött bizottság határozatát.

Gyönyörű volt látni ezen a híres közgyűlésen, hogy a pakli társaságot vezet Dr. Pataky István úr milyen kitűnően lapit és hallgatja szó nélkül a kisebbség leszavazását. Ő mint a békéltető bizottság egyik tagja — s már akkor egyesületnek megválasztott igazgatója — világért sem világosította volna fel a közgyűlést a bizottság határozatáról, sőt nógatások dacára sunyított, pajkos sunyítása alatt szavaztak. Ezt aztán botrány követte, majd kivonultak a kisebbségben maradt vadásztársulati tagok.

Ismét egy botrányos ülés, újabb haragok és gyűlöletek jöttek létre egy pár rozsfidulatú ember viselkedése miatt. Teljesen elérkezett az ideje annak, hogy vége szakadjék már ezen tarthatatlan állapotnak, döntőnek ezen ügyben az arra illetékes faktorok, mert itt már másképen boldogulni nem lehet. A felfuvalkodott kamukéros urak rögeszméjükből már ugysem engednek, de a kiélesített ellentétek sem simulnak már el egyszerű közgyűlésen, már csak azért sem, mert a leszavazott kisebbség — bírói döntés előtt — velők tárgyalásba egyáltalában nem bocsájtkozik.

Ez lett a vége a békéltető-bizottság működésének. Komisz játékot űztek ezek üdvös ténykedéseikből és nevetéssé tették annak hékés közvetítését. Hát ez már csunya dolog, még csunyább akkor, midőn az a társaság rugja fel a békés pontokat, amelyik a békés közeledést kezdeményezte. Mire volt ez jó? Azt kell hinni, hogy az egész csak csalétek, huzása halasztása az ügynek és végtén egy oly közgyűlésnek összehozása, hol a kamukérot érto igazgató lepel alatt elámitja a társaságot. E mellett az is bizonyít, hogy ismét egy közgyűlést hívtak 10-ére össze, melynek tárgya a régi egyesület feloszlása, vagy pedig annak megmaradása.

Milyen komikusok ezek az urak, hogy akarnak megint kamukérozni és a hängzatos tárgysorozattal a velők egyet nem értőket fére vezetni. Nincs erre szükség, mert a régi vadász egyesület áll, az nem oszlott fel, a vadász terület az övé, ők meg — újra

alakultak terület nélkül és maguknak vindikálják a területet minden jogalap nélkül.

Az ünök ki most már az egész dologból, hogy frontot akarnak az igen tisztelt komukéros urak változtatni és arra az álláspontra helyezkedni, melyen a régi vadász egyesületi tagok állnak, vagyis most azt akarják, hogy a bérleti szerződés felbontassék és nyolcan kik már össze beszéltek, újra kivegyék a határt.

Általában a közönség már undorodik az egész vadászati hecctől, elítélőleg nyilatkozik az erőszakos és a rendet megzavaró Dr. Pataky István és híthű társairól, elítéli mindenki, mert az egész huza vona a vezetői állás megnyeréséért folyik.

Vasuti átjárók.

Rengeteg panasz hangzott már el vasuttársaságunk szükmarkuságáról. Számtalanszor odamondották már ennek a társaságnak, hogy személyfelvételi helyiségei a ragálnak, condensáljai a búznek s lerakódóhelyei a szemétnak. Hát bizony ott sokszor voltak heringmódra összepréselve a t. o. utasok, de hát ezt a hibát már reparálták s most tágas és kényelmes várótermek fogadják az utasokat.

A teherfelvételi helyiségek lehetetlenül szük voltárol sirva panázkodnak a kereskedők és szállítók s fülhöz-fához instanciáznak, de úgy látszik hiába! Pedig erre a zsugoriságra ráfzet a vasút. Hisz ami kártérítést kifizet, abból bőven telnek a megtelelő raktárak és rakodók építési költségeinek annuitására. Hát ez részben az ő bajuk. Kakas is úr a maga szemétdombján. Kiki úgy hanyagolja el az üzletét, ahogy akarja. Hanem azt már nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy vasutunk ott is lelkiismeretlenül takarékos, ahol már nem ő a gazda t. i. ott, ahol a pályatest szeli a kocsutakat. Micsoda lehetetlen állapot az, hogy közvetlen a község alatt 3 ilyen útkeresztelés van és elzáró korlát egy sincs.

Igaz, hogy ki van írva, hogy vigyázz ha jön a vonat! de hát a 9 óras esti vonat érkeztekor ugyan ki látja azt? Mert ha már záró korlát nincs, hát legalább lámpának kellene azokon a táblákon lenni. Jóllehet egy ilyen jövedelmű vasút megbírja a korlát költségeit s nem tenné ki magát annak, hogy egy elgázolás majd súlyos ezreseibe kerüljön. Mert, hogy

eddig is nem történt szerencsétlenség, azt igazán a jó szerencsének tudhatjuk be.

A pélyi, hivesi és szentandrás-út keresztvezésénél vannak ezek az átjárók. Az utóbbi kettőnek igen erős forgalma van még az esti órákban is — kivált hordás idején — s az állomáshoz is oly közel fekszenek, hogy korláttal fel nem szereléstük a legvétkesebb könnyelműség.

Az a feliratos figyelmeztető tábla meg csak megmosolyogni való. Hisz a mi boldog pátriánkban majd minden második ember analfabéta. Hát kinek készült az a jelzőtábla? Hisz az iskoláztalgolt ember majd csak vigyáz magára! Hanem az analfabéták! Azoknak korlát kell, nem betű!

Halálos ütés üveggel.

Jászsalsószentgyörgy község csendes nyugalmát néha meg-meg zavarja egy kis verekedés, utcai botrány és késelés. Utóbbi időben ilyen fajta virtuskodások igen gyakoriak voltak, míg legutóbb egy életveszélyes sérülés történt.

Nagy György ottani vendéglősnél mulatott Pakai István 21 éves és Bertalan Béla 25 éves legény. Beszélgetésük közben valamin össze szólalkoztak, s közben Pakai Bertalan Béla fejéhez egy sörösüveget úgy hozzá vágott, hogy az rögtön össze esett. A segítségre hívott orvos koponyacsonttörést állapított meg s miután a seb életveszélyes volt, jelentést tett a jászapáti királyi járásbíróshoz, honnan Hubay Kálmán kir. járásbíró a helyszínére kiszállt. Sérült sebe életveszélyes, mindannak dacára az esetre nézve még ki lehetett hallgatni. Pakait azonnal letartóztatták és a jászadányi csendőrs a jászapáti kir. járásbíróshoz bekisérték.

HIREK.

Személyi hir. Az Anker Élet-és Járadékbiztosító Társaság Dr. Székely Sándor jászadányi községi orvost, Jászadány község és vidékére bizalmi orvosává nevezte ki.

Lódíjazás. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye Gazdasági Egyesülete és a vármegye lótenyésztő bizottsága a m. kir. földmívelésügyi minisztérium anyagi támogatásával folyó évi szeptember hó 17-én Jászadányon tanyász-lódíjazást rendez. A díjazásra a vármegyebeli földbirtokosok és kiscsallósok tenyészlovai küldhetők.

Népmozgalmi statisztika. A lefolyt augusztus havában a jászapáti alsó járásban születések száma 189, az elhalálozások száma pedig 129 volt, mely községenként a következőképpen oszlott meg: Jászapáti született 46, elhalt 21. Jászadányon született 34, elhalt 27. Jászkiséren született 15, elhalt 17. Jászsalsószentgyörgyön született 26, elhalt 16. Besenyszögön született 15, elhalt 21. Tiszastülyön született 11, elhalt 5. Köteleken született 12, elhalt 6. Nagykörűben született 8, elhalt 7. Jászszentandrason született 22, elhalt 14 egyén.

Segélyek kiosztása. Az Erzsébet királyné emlékére tett Samassa alapítvány kamatait az illetékes bizottság 50—50 koronát segély címen 15 özvegynek itélt oda vármegyénk területén. A jászapáti alsó járásban 1, özvegy Andrási Gáborné jászapáti lakos kapott segélyt. A segélyt folyó hó 10-én Erzsébet királyné halálának évtorduló napján adták át.

Vésővel támadta meg Császár Márk 37 éves foglalkozás nélküli alkoholista Kalmár Gábor vendéglői mindenest a jászapáti fogadó udvarán s rajta 20 napig gyógyuló testi sértést okozott.

Tűzoltók vacsorája. A mult hetekben lefolyt mezőturi tűzoltó verseny győztes csapata tiszteletére Jászadányon folyó hó 5-én este társas vacsora volt, melyen a jászadányi tűzoltó testület, valamint Jászadány község előljárósága és minden társadalmi rétege részt vett. A szolnoki tűzoltó egyesület Jancsó Kázmér tüzrendészeti felügyelő vezetésével küldöttségileg, képviseltette magát. Több szónoklatelhangzott a vacsora felett résztvettek mintegy nyolevanan.

Vágó B. István

posta hivatal mellett lévő 200 öles kertés háza, mely 2 szoba, konyha, pince és megfelelő mellékhelyiségekből áll, szabadkézből eladó.

Finom porgetett méz

1 K 60 fillérért.

Lépes méz

kilonkint 1 K. 80 fillérért.

Kapható Kalmár, Antalnéni, Jászapáti.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

A JÁSZAPÁTI UJSÁG
TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI
ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, kova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névközléssel küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közzöl a szerkesztőség

Halló! Halló!

(igy.) — Az ott postaigazgatóság? Igen? Itt Jászapáti közönsége beszél, abba a képzeletbeli nagy kagylóba, amelyik képes volna összefogni és drótbazugsugorítani azt a sok panaszt, mely elhangzik ajkairól a postaigazgatóság ellen! Hogy lassabban beszéljék? Nem lehet, mert ahogy ez a

TÁRCA

Tíz perc.

Írta: Annos.

A leánygimnázium folyosóján fölsívit az óra végét jelző csengettyű szó. Komoly, méltóságos léptekkel távoznak a tanteremből az előadó tanárnők. Komolyságuk ellenét képez a nyomukban megjelenő pajkos, mosolygó szemű baktis arcokkal. Oly édes eleveniséggel, játszi könnyedséggel, üdítő kacagással lépik el az iskola komor, tekintetű folyosóját, mintha valami kétségbeesett, nehéz rabságból szabadultak volna ki. Olyan boldogok. Hisz tíz percre szabadok. És a szabadság olyan édes. Most még talán nem is tudták, hogy ezek a tízpercek lesznek valaha legkedvesebb emlékeik. Majd sok-sok év múlva, mikor már valósul sok szép álmuk, majd vissza fognak gondolni, hogy gondolták, az évek múltán eljövendő nyugalom korára, arra a korra, melyben csendesebb az öröm és nem oly sebző a fájdalom.

bronzdrót zengzetessé teszi a hangot, úgy a mi hangunkat is megerősíti az a felháborodás, mely hosszú ideig való türesünk helyét elfoglalta. Türetellen nyomoruságos helyzet van itt tekintetes postaigazgatóság, nem úgy mint Önöknél a fővárosban, ahol csengetés helyett kis villanygömböcske gyul ki és sok kis női kéz kapcsol, gyorsan, különösen a postaigazgatóságnak, — szinte bántó gyorsan: A melynél gyorsabban nem is lehet s amelyre önök orcáján széles mosolyt jelentkezik a meglepedettség, hogy hiába, a magyar posta, a távirada, a telefon első a világon!

Méltóztassék csak egy kis mezei tapasztalat szerzése céljából lefáradni ide a Postaigazgatóság egy tekintélyes tagjának. Csak úgy titokban. S kezébe venni valamelyik évi 144 koronával előfizető jámbor pasas kagylóját és telefonáljon például Szolnokra. Hogy is festene a kép akkor? A nagyságos ur várna egy órát, aztán a másik órát, aztán a harmadik órát és aztán leeresztené fejét, amint a kellemetlen csalódások után szoktuk. Hát ilyen a vidék telefonja? Ezért fizetik azt a horribilis előfizetési árat? És ijedten felnézne, hogy nem-e ismerik fel, mert hát — biztosan elkecseregett ez a nép és majd udvariatlan

lenne. A negyedik órában elsétálna a postára és nagy haraggal kérdőre vonná a postamestert. A postamester meg felvilágosítaná öngyűségét, hogy nem lehet kapcsolni, mert foglalt a vonal, mert Jászapáti naponta háromszázán beszélnek telefonon és ez csak a Szolnok felőli vonalon tehető meg.

— Halló! Halló! Tessék csak itt maradni! Ez még nem minden! Most jön a többi! És mind ez azért van, mert tekintetes Postaigazgatóság fősvény. Mert nem teljesíti azon régi kérésünket, hogy Szolnokra közvetlen összeköttetést, egy új vonalat adjon. Annyi pénzt fizetünk a telefonért, hogy aranyból lehetne drótot húzni Szolnokra, de a tekintetes Postaigazgatóság még a bronz dróthoz is hozzákapcsolja Jászkisért, Jászládányt és még egy csomó községet, mert az egy pénzbe kerül — s nem azt nézi hogy tudnak-e aztán a kereskedők beszélni a sok ráérő falusiaktól, hanem azt látja, hogy meg van a telefon, lehet miért fizetni és kész. Így a kulturának, meg a páncéltermeknek is elég van téve.

— Halló! Csak még egy kicsit! — S ha véletlenül kapcsolást kap Szolnokkal, akkor élvezhet a nagyságos úr! Mert ne gondolja, hogy csak azt

A hanyag iparostanoncok büntetése. Harkányi János báró, kereskedelemügyi miniszter leiratban értesítette a hatóságokat, hogy több helyen az a téves fölfogás uralkodik, hogy az iparostanoncok hanyag iskoláztatása miatt a folyamatba tett kihágási ügyek elintézése az iparostület hatáskörébe tartozik. A miniszter felhívja az illetékes törvény hatóságot, hogy a hatósága területén működő iparhatóságot és iparostületet figyelmeztesse, hogy a tanoncok hanyag iskoláztatása által elkövetett kihágási ügyek elbírálása, akár képesítéshez, akár nem képesítéshez kötött ipart folytató iparosról van szó, nem az iparostület, hanem a rendőri büntető hatóság hatáskörébe tartozik.

Tátra mulató megnyitása!

Van szerencsém Jászapáti igen tisztelt közönsége tudomására hozni, hogy a jászberényi uton levő Nagy (szurok) Mihály féle korcsma üzletet megvettem s azt izlésesen, ujonnan berendeztem, holis kitűnő zamatú italok kiszolgálásával rendelkezősükre állók.

Tisztelettel Juhász Károly.

Ugyan itt külön álló 2 szobás lakás, konyha haszonbérbe

kiadó.

Esetleg üzlethelyiségnek átalakítható.

AZ EST

a legjobb magyar napilap.

Hirei frissek és igazak!

Közgazdasági rovata a gazdasági élet minden mozzanatáról számot ad, sport rovata a sport minden ágának eseményeiről hűten beszámol.

A bel- és külföld napi eseményeit

a legmegbízhatóbb tudósítók táviratai és telefonjelentései alapján leghamarabb közli.

AZ EST

megjelenik a fővárosban déli 1-kor és a délutáni első gyorsvonattal szállítják.

Ára 6 fillér.

3 darab modern és egészen új vaskályha eladó. megtekinthetők Szvitek Fer. bir. végrehajtónál. Jászapáti.

Mindenféle

papíráruk író- és rajszközök, tankönyvek kaphatók az Adria könyv- és papirkereskedésben Jászapáti (Gróf Károly úr házában) Fő-utca.

LEVÉLPAPÍR ÉS KÉPES-LAP UJDONSÁGOK. NYOMDAI MUNKÁK — AZONNAL KÉSZÍTETNEK. —

GYERÜNK CSAK!!

az eltörött és megrongált óránkkal

Boros Nándor

órás és ékszerész üzletbe, mert ott pontosan és jóállás mellett rövid időn belül elkészítik.

ELKÉSZÜL

ugyancsak jóállás mellett mindenféle törött ékszer és gramofon szerkezet.

NAGYKÉSZLET

nász- és alkalmi ajándékokból, svajci és belföldi órákból és izléses lánczokból.

IGEN NAGY VÁLASZTÉK

legújabb felvételi gramofon lemezekben.

Üzlethelyiség Gróf Károly házában, Jászapáti.

Hirdetések

olcsón felvételnek

Nigrinyi-könyvnyomda Jászárokszállítás.

Horváth Pál hevesi uton levő 3 szobás lakása haszonbérbe azonnal kiadó.

Naponta frissen csapolt sör kapható

Dolfinál

csak nála kapható 1912 évi termésű jó zamatú siller bor

literje 72 filléért. Ajánlja palackozott különleges pálínkáját és rumját, kísüstön főzött pálínka neműjét.

Fényképezet.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy ezentul Jászapáti, a bazárépület udvarában (bejárat a cukrászdán át)

MINDEN SZERD N ÉS CSÜTÖRTÖKÖN Fényképfelvételeket

o o o eszközök. o o o

Kivánatra házhoz is elmegyek. Sürgős esetekben meghívásra bármikor, minden külön költség felszámítása nélkül kijövök.

Felvételekre előjegyzéseket elfogadnak a cukrászdában és Grossznan Gyula úrnál.

Azoknak, akik esetleg jászárokszálási műtermembe jönnek fényképfelvétele, az utóköltés felét minden alkalommal megtérítem.

Felvételek boris időben is a legjobb sikerrel eszközöltetnek.

Tisztelettel: Beck J. fényképész.

Egy jó házból való flu

szabótanulónak felvéte-

tik Kovács Lajos úri szabó-

üzletében Jászapáti.

hallja, amit akar! Oh nem! Itt már jól kiszolgálják a pénzéért. Hall ilyen dolgokat: „Tessék végezni interurbán”. Azután egy vékony női hang anyagiaskodik: „fizetett beszélgetés”. Egy kis morgás, azután bömbölés, kattozás... „elmult öt perc... kri... krá... kiszlíhand... szétkapcsolom a vonalat... Maga az?... aztán nem hall egy darabig semmit.

— Hogy ezen nem lehet segíteni? — No igen, a felesleges sok beszéd, igaz. A nyomtató lónak nem kötik be a száját, hát még kevésbé lehet a telefon kezelőkrék. Sőt, nekik kellemessé kell tenni egy-két szellemes mondással az előfizetők reggelét. Nem is azt kívánjuk, hanem azt a faluktól mentes vonalat. Igen, igen! Ne tessék elfelejteni!

Hogyan! Halló! Örül, hogy volt szerencséje?!

Ah! Én is, én is! Alászolgája!

Vadász béke.

Azon csunya és sokak részéről már nagyon unottá vált huza-vonának, mely a jászapáti vadász társulat tagjai között volt, valahára vége szakadt. Egyesek közben járására megegyeztek és a 10-én tartott közgyűlésen elfogadták mind két részről a békéltető bizottság által megállapított feltételeket. Az esetre nézve értesülésünk a következő:

Folyó hó 10-ére a régi vadász társulat közgyűlést hívott egybe, melyre azonban az úgy nevezett diszidensek elmenni — míg az ügyükben bírói döntés nem lesz — nem akartak, de dr. Bodnár Sándor főszolgabíró kérésére — mivel a kérésük teljesi-

lését birtosítva látták — a közgyűlésre elmentek. A közgyűlés minden zavar nélkül, bekészen lefolyt, megmaradt tehát a régi vadász egyesület, megválasztották azon hét választmányi tagot, melyért a multkori közgyűlésnek szétrobbannia kellett, vagyis amiért a diszidensek küzdöttek: az meglett és teljesült. Nem pedig, mint ahogy azt a „Jászapáti és Vidéke” legutóbbi számában írta, hogy az ugynevezett diszidensek, valamennyien beléptek az az újonnan alakult társulatba, elfogadták annak szigorított alapszabályát és elősmerték az új tisztikat: ez már csak azért sem állhat meg, mert belépniök egyáltalában nem kellett, mert már 6 év óta tagjai az egyesületnek, a tisztikart pedig együttesen választották meg, tehát elfogadni nem kellett és a szigorított alapszabályokat mindnyájuk hozzá szólásával, szintén együtt tárgyalták, így tehát az új vadász egyesület adta meg magát, mert a diszidensek által támasztott feltételek teljesültek. Ezek szerint tehát „Jászapáti és Vidéke” szerkesztőjének rossz információja volt.

A vadász egyesület helyesbített alapszabályai közül kiemelendő, hogy hetenként 3-szor lehet menni vadászni és 6 nyulnál hetenként, vagyis egyszeri kiemelésnél két nyulnál többet lőni nem lehet, a fogoly lövés korlátlan. Az egyesület tagjai ezidő szerint 30, ennél nagyobb nem is lehet, új tagot csak az esetben vesznek fel, ha ezen szám csökkenése be áll.

Cigány halál.

Cigány halott volt nálunk — az elmult héten, amely oly ritkaság, mi telett alábbiaknál fogva napirendre térni

A következő napokban gyakran találkoztunk s én — hiányoztak meg — minden találkozás után valami végtelen jól eső nyugalmat éreztem. Láttam, hogy vidámul napról-napra. A mi apró, kis faltunk pletyká éhes közönsége persze oda volt a csodálkozástól és a bálmulattól s természetesen az okát kereste és most — falun semmi titokban nem maradhat, hát erre is rájöttek. Ettől kezdve szomorúvá lett a mi oly szépen indult idillünk. Neki majd mindenki ellensége volt mert hát ő meg megvetette őket — és tudták hol lehet neki ártani.

Atól kezdve pokollá vált a vakáció. Nem volt nap, melyen szemérszedett rágalmakat ne meséltek volna nekem róla s én elég gyöngye voltam a rágalmaknak hitelt adni s ezt értesére is adni.

És akkor, egyszerre úgy megrökkant az agyam, hogy a természetű fia, hogy csak ár-... a let... magának, de én a cigányok halása alatt nem sokat törődtem vele.

Úgy is jöttem el otthonról egy búcsu szó,

nem lehet, nem lehet pedig azért, mert egy pálinka butykost hetekkel ezelőtt bieskával megszurtak és kötes volt, hogy nem ennek a következtében állott-e be a halál, s e miatt hivatalos boncolást kellett lefolytatni.

Rácz Piko Miklós jászapáti vályogvető cigányt ezelőtt mintegy két héttel veszekedés közben bal mellén bieskával megszurták Rácz Bunkó József nygancsák jászapáti cigány. Az annélkül is beteges Rácz Piko ez időtől rosszabbul érezte magát, míg folyó hó 11-én elhalt. Hulla vizsgálás alkalmával halál okát a mellén levő szurásnak tulajdonították, miért is a szolnoki kir. ügyészségnek jelentést tettefett, honnan folyó hó 14-én Horváth Vilmos vizsgáló bíró Dr. Milasevits Sándor főügyész helyettes, Dr. Pap Gábor és Dr. Petó Lipót törvénytudó és fogházorvosok boncolás végett kiszálltak. A boncolás folytán megállapították, hogy a szurás nem volt oka a halál esetnek, mert az mellhártya gyulladás és veselob következtében állott be. Így tehát cigányunk nem gyilkos szerszám, hanem természetes halál áldozata, mi annál is természetesebb mert ember emléke... óta Jászapáti veszekedésből cigány holtan nem került ki.

HIREK.

Nyilvántartó választás. Jászsalsószentgyörgyön újonnan rendszeresített kataszteri nyilvántartói állásra kihirdetett pályázat lejárván, járásunk főszolgabírója a választást folyó hó 25-ére kitűzte. Az állásra egyetlen egy pályázó Karkus János tiszai községi írnok van.

egy melegebb pillantás nélkül. Pedig az utolsó napon is, mikor az iteán találkoztam vele megtört tekintete oly esdően tapadt reám. S én hidegen mentem el mellette — gögősen — mint ő mondta egy alkalommal. Azt hittem már nem szeretem. Hanem most, hogy távol vagyok tőle, most hogy bánatos, megtört tekintete folyton előttem lebeg — most érzem, hogy szeretem, nagyon — halálomig szeretem.

Könny jelent meg szempilláim, heves zokogás vett rajta erőt, tarsóinak szeme sem maradt szárazon, de — megszökölt sikoltva, élesen az iskola csengője és a könny megolt fénylett szempillájukon mikor beléptek a tanterem ajtaján, melyen belül kezdődik a munka, a fájdalom legbiztosabb gyógyszerere.

Esküvő. Ifj. Borbás János helybeli lakos iparos, folyó hó 27-én esküszik örök hűséget, Berdó László helybeli lakos, vendéglős bájos leányának, Júliának.

Felvétel a földmives iskolába. Jásznagykunszolnok vármegye által létesített földmives iskola alapítványi helyre Major Sándor jászladányi, Farkas Gyula jászkiséri, Vámos István és Tóth f. Kálmán jászalsószentgyörgyi lakosok vételek fel. Az előbbi kettő karcagi, az utóbbi kettő pedig a jászberényi földmives iskolába.

Szökött katona elfogása. A besenyőzi csendőr őrs Zollei Sándor 22 éves tüzerért elfogta és czeredéhez vissza kísérte, mivel csapatjából önkényűleg, engedély nélkül távozott el.

Állatkinzó alkoholista. Tajti Miklós 37 éves jászapáti lakos napszámos folyó hó 4-én pálinkától teljesen elázott állapotban tért haza kis járásban levő házába. Mivel ittas volt, a virtusságot elhagyani nem lehetett. Bement tehát az istállóba, onnan kivezette a lovat és az udvaron előbb kötéllal később fadoronggal addig ütötte, míg szegény pára össze nem roskadt. A kegyetlenkedő alkoholistát a szomszédok fogták le s adták át a csendőrőrsnek. Eljárás ellene folyamatban van.

Szinészet Jászapáti. Farkas Miklós szinigazgató, — ki jelenleg Rimaszombaton játszik, — október 20-án egy egész jól szervezett operett társulatával 12 előadásra Jászapátira jön. A társulat titkára bérlet gyűjtése végett, a közeli napokban községünkbe érkezik.

Ellenőrzési szemlék elmaradása. A m. kir. honvédelmi miniszter rendelte szerint, az idei összes ellenőrzési szemlék elmaradnak.

Vásári statisztika. A folyó hó 7-én Jászapáti tartott országos vásárra felhajtott 2500 drb szavasmarha, 2000 lo, 1600 sertés és 1200 darab juh. Ezekből eladásra került összesen 1188 darab.

Agyonütötte az ökre. Tóth Káli Gábor 40 éves jásztelki bérlő, — ki különben jászapáti lakos — folyó hó 8-án istállójából vezette ki ökreit itatás végett, közben azonban az egyik ökre szarvával agyhomlokot ütötte, hogy koponyája behorpadt, minek következtében folyó hó 10-én meghalt.

Ápaállat vizsgálatok kitűzése. Az 1914 évre köztenyészítésre engedélyezendő apaállatok (u. m. bika, kos, kan) vizsgálata a jászsági alsó járásban a következő napokra tűzettek ki: Jászladányon szept. 22 d, e. 1/2 9 órára. Jászkiséren szept. 22 d, u. 2 órára. Jászentandráson szept. 23-án d. e. 9 órára, Jászapáti szept. 23-án d, u. 3 órára, Jászsalsószentgyörgyön szept. 24 d, e. 1/2 9 órára. Besenyőszögön szept. 25-én d, e. 10 órára, Tiszasülyön szept. 26-án d. e. 10 órára, Köteleken szept. 26-án d. u. 3 órára. Nagykörűben szept. 27-én d, e. 9 órára, mindenütt a község házához tűzettek ki.

Kolera elleni védekezés tárgyában járásunk főszolgabírója a községekben szigorú rendeletet adott ki, melyben elrendeli az előirt óvintézkedések foganatosítását, járvány kórházak felállítását, valamint a vasuton kolerával fertőzött vidékről érkezett utasok megfigyelését. A Tisza folyó vizének ivásától a közönség szintén eltiltatott, ennek ellenőrzésével a községi rendőség és állandó csendőr őrsjárat hivatott fel.

Tiszti értekezlet. Dr. Bodnár Sándor főszolgabíró elnöke alatt folyó hó 24-én d. u. 2 órakor Jászladány község házában járási tiszt értekezlet lesz, melyre a községek főjegyzői és főbírójai hivatalosak. A tiszt értekezlet tárgya az üzleti zárórak és a sertés vérs elleni védekezés ellen kiadott új földművelésügyi miniszteri rendelet mikénti alkalmazása.

Labdarugás.

Az elmult vasárnap délután Jászarokszálláson keves közönség előtt mérkőzött a Jászarokszállási Torna Club és a Jászapáti Torna Club II football c apata. Eredmény 3:0 a Jászarokszállási TC javára.

Vadászok figyelmébe!

Állandó raktár lőpor, sörétek, hűvelyek és minden fajta vadászati cikkek, Szabari Vincze fűszerkereskedésben, Jászapáti.

Árverési hirdetmény

A jászladányi róm. kath. ovoda felügyelő bizottságaközhíré teszi, hogy az ovoda alap tulajdonához tartozó Jászladány község főterén levő épületet, Jászladány község házána folyó évi szept. 25-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen a legjobbat ígérőnek 3 évre használtatja.

A bérleti idő kezdődik 1914 év márc. hó 1-én és tart 1917 febr. 28-ig.

Az épületben van 2 bolj helyiség, 2 lakó

szoba, 1 konyha, 1 kamra, 1 pince és 1 emeletes magtár.

Ezen épületek évi bérösszegének kiküáltási ára 1013 korona, mely összegnek 10 %-lét árverezni szándékozó az árverezés megkezdése előtt a bizottság kezéhez tartozik letenni.

Köteles bérlő a bérlet biztosítására egy évi bérösszeget a bizottság kezéhez letenni mely összeg az utolsó évi bérösszegbe fog betudódni.

Köteles bérlő a hasznbéri összeget negyed évenként előre az ovoda bizottság kezéhez pontosan letelni.

Az épületen előálló javításokat bérbeadó végezeti.

Egyéb feltételek Jászladány község főjegyzőjénél megtudhatók.

Jászladány 1913 szept. 9-én.

Az ovoda felügyelő bizottság megbízásából.

Andrássy Béla
főjegyző.

Női kalapüzlet Jászapáti.

Nagy György Istvánné Töröcsik Irén Jászapáti a Hevesi-uton özv. Hunyadi Lászlóné úrasszony házában f. évi okt. 1-én

női kalap üzletet nyit.

Dus raktárt tart egyszerű és diszes női kalapokból a legújabb párisi model kalapokból, melyek a legolcsóbb árak mellett állnak a m. t. hölgy közönség rendelkezésére.

Ugyszintén elvállal átalakításokat, díszítéseket, melyeket izlésesen a legújabb divat szerint, jutányos. árak mellett rövid idő alatt el készít.

Tekintettel arra, hogy a legújabb párisi divat kalapokat hozom és a legolcsóbb árak mellett kívánom a m. t. hölgyek rendelkezésére bocsátani, kérem ebbeli szükségleteiket nálam beszerezni és a megbízásokat, részemre feltartani kegyeskedjék.

Szíves pártfogást kér
N-né Töröcsik Irén.

Tanuló felvétetik.

az Adria könyv és papirkereskedésben
Jászapáti.

Mindenféle

papíráruk író- és rajzeszközök, tankönyvek kaphatók az Adria könyv- és papirkereskedésben Jászapáti (Gróf Károly úr házában) Fő-utca.

LEVÉLPAPÍR ÉS KÉPES-LAP UJDONSÁGOK, NYOMDAI MUNKÁK — AZONNAL KÉSZITTETNEK. —

CSARNOK.

Kis hirdetések

A napi lapok kis hirdeteit néha, unalmas óráim unalmasítására elolvastam. Elég gyakran azonban az unalom olyan észrevétlenül elszáll ilyenkor, mint vak ember elől a köd. Falusi kicsinyeskedő embereknek való szórakozás is akad benne. Így az egyik száz címet kér egy ajándékért. Elő veszem a hitelezők könyvét, kiírok belőle nem száz hanem kétszáz nevet és elküldöm a németnek. Az az küldtem már régen, de az ajándékot nem kaptam meg máig sem. Nagy gondságot okozott a petroleum kályha is. Hírdetik, hogy egy fillér ára, petroleum kell bele egy órára. 80 milliméter átmérőjű köréggel, níkel díszszel, óraszerkezettel, szágtalan, 70 köbméter felfűt, szenzációs találmány. Régi, lepadolt szabadkőnyha volt az előzőbám. A feleségem már sokszor kérte, hogy hányassam ki onnan azt a „betlehemet”. Igen ám de költség nem volt reá. Mert kihányani ugyan nem nagy kunszt volna, de mi lesz a helyével. Meg mi lesz a kéménnyel? Egy új kéménnyel együtt meg épen 100 pengőbe kerül a hecc.

Épen efelétt gondolkoztam, amikor a petrokályha hírdetés megakasztotta a szememet. Ni ennek nem kell kémény. Így nagyon olcsóért kilehetne akobolítani a „betlehemet” 70 köbméter fűt fel. Egy fél nap alatt kiszámítottam, hogy mennyi hetven köbméter. Nem nagy terület, de úgy határoztuk el, hogy az utcai szoba ajtaját betéve tartjuk. S a határozatot tett követte.

A petroleum kályhát expressz megrendeltem, a kőművest meg megkértem, hogy a segédekkel ráértükben — még tél volt — bon-tassa le a kéményt. A kőműves le is bontotta expresszszzerűen, a kályha meg nagyon ráérve csak 8 nap múlva érkezett meg. Mi meg a félményeztetű, konyhából előszobává vedlő alkotmány mellett szobában majd meg fagyunk.

A kémény helyét egy öreg bácsi benádazta. A megérkezett petroleum kályhával egy csomó remény is érkezett, hogy ezután mennyivel kevesebb kell fára-szénre, csak épen a főzéshez, mert hisz' nappal egy-egy órára kilehet a petroleum kályhát az üzletbe is vinni s azt is felmelegíti. Erre az örvendetes felfedezésre átszaltam a munkáját épen bevéző kőművest a vendéglőbe és megittunk 5 üveg sört.

Hogy a petroleum kályha bűdös volt s hogy nem melegített, az természetes. Azt tudhattam volna előre ha gondolkozok rajta. De nem is hasznos az egészségnek, beszélni róla. Nem telt bele két hét, a kémény helyét újra kivágták a nádon s gyorsan raktak egy kis karsú kéményt, amit cillindernek hívták a kőművesek.

Ez az apróhirdetés is, mint méltóztatik látni, elég szórakozást adott. De azért nem tudok lemondani az elolvasásáról, ha végére érek az újságnak. És nem tudok a hírdetés befolyása alól szabadulni. Ugy vagyok, mint egyik szomszédom, 6 drb. automobil-fátyolt vett meg, pedig automobil sem sokat látott, de ügyesen volt hírdetve.

Most, a héten, a következő apróhirdetés öltik a szemembe:

Asszonyok! Hogy lehet a salátának való uborkát eltartani ujig. 50 fillér beküldése ellenében receptjét elküldöm.

Ez semmi, gondoltam, ilyen tanácsokat marék számra olvashatunk az asszonyok lapjában. Itt van például a Képes Hét e heti száma. Orvosi Tanácsadója a Kneipp-kúra és rádiumról értekezik. Aztán „Hideg kera az álomkör ellen.” Van egy cikk, aminek a receptje 1 koronát is megér. „Egy olcsó mód a szépség ápolására.” (Hónokkal langyos vízbe mosakodni.) „Hogy kell mosni a dus haját.” Ez is benne van, bár erre nem igen kíváncsiak, amióta a betétek elnyiszalták hölgyeink szép hosszú haját.

A házi dolgokban megvan írva, hogy szabadjunk a hangyáktól, hogy penész ne támadjon a szobában, s hogy ha a fehérnemű sárga, s hogy ha a tinta a szönyegre vagy az asztalterítőre dől, vagy ha a télen jó krumpit akarunk, mit kell csinálni. Annyi jó tanács, mindegyik ér annyit, mint a fenti apró hírdetés.

De nem tudtam eldöbni az újságot. Miko: meg eszembe jutott, hogy e lapok olvasóinak meg szerezem 50 fillért ezt a titkot, hát esomagtam is az 50 fillér árú bélyeget a levélbe. Ma megkaptam a receptjét. Végtelenül örülnék, ha kedves gazdászonyaink méltányolnák az én apróhirdetés körüli sok hadarcomat, és kipróbálnák ezt az uborka eltartási módot. Ha sikerül, igen egyszerű lesz a farsangi lakodalmakon a friss uborka saláta, meglátják, hogy több lesz a vendég.

Ezt a nekem küldött, de asszonyok való levelet meg egész terjedelmében leközlöm; Bpest

Igen Tisztelet Uram!
A már egészen érett ugorkát legalább (2) kettő centiméter szárral leszedjük, jól megmosva de sértetlen maradjon s ezután tojás fehérjével bekenjük, az uborkát szárral fogjuk kenés közben.

Megszáradás után fehér selyem papírba csomagolva egyenként száraz homokba rakjuk, száraz helyen tartjuk.

Használat előtt meleg vízzel le mossuk.

Tisztelettel
Kurncz Józsefné

Más alkalommal válasz bélyeget szíveskedjen beküldeni.

Valasz: Nagyságos asszonyom újból nem rendeltem meg uborkás receptjét s így válasz-bélyeget sem fogok küldeni.
iii.

Mindenféle

papíráruk író- és rajzeszközök, tankönyvek kaphatók az Adria könyv- és papírkereskedésben Jászapáti (Gróf Károly úr házában) Fő-utca.

LEVÉLPAPÍR ÉS KÉPES-LAP ÚJDONSÁGOK. NYOMDAI MUNKÁK — AZONNAL KÉSZÍTETNEK. —

Nigrinyi-könyvnyomda Jászárokszállás.

GYERÜNK CSAK!!

az eltörött és megrongált óráinkkal

Boros Nándor

órák és ékszerész üzletébe, mert ott pontosan és jólállás mellett rövid időn belül elkészítik.

ELKÉSZÜL

ugyanígy jólállás mellett mindenféle törött ékszer és gramofon szerkezet.

NAGY KÉSZLET

nász- és alkalmi ajándékokból, svajci és belföldi órákból és izléses lánczokból.

IGEN NAGY VÁLASZTÉK

legujabb felvételi gramofon lemezekben.

Üzlethelyiség Gróf Károly házában, Jászapáti.

Vágó B. István

posta hivatal mellett lévő 200 öles kertés háza, mely 2 szoba, konyha, pince és megfelelő mellékhelyiségekből áll,

szabadkézből eladó.

Fényképészet.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy ezentul Jászapáti, a bazárépület udvarában (bejárat a cukrászdán át)

MINDEN SZERDÁN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN Fényképfelvételeket

o o o eszközök. o o o

Kívánatra házhoz is elmegyek. Sűrű esetekben meghívásra bármikor, minden külön költség felszámítása nélkül kijövök.

Felvételekre előjegyzéseket elfogadnak a cukrászdában és Groszman Gyula úrnál.

Azoknak, akik esetleg Jászárokszállási úterembe jönnek fényképfelvételekre, az utiköltség felét minden alkalommal megtérítem.

Felvételek borus időben is a legjobb sikerrel eszközöltetnek.

Tisztelettel:
Beck J.
fényképész.

JÁSZAPÁTI ÚJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI ÚJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hírdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjzabás szerint vessz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre	8 korona
Fél évre	4
Negyed évre	2

Minden panaszt, amit névaláírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

Szürkeség.

(így.) Nekünk jászoknak egy különös és megmagyarázhatatlan rossz szokásunk van, hogy saját vérünk mellőzésével mindég az idegent részesítjük előnyökben; azoknak a szerkerét toljuk és kettőzött erővel azon vagyunk, hogy — saját testvérünk letaposásával — a távolabbról jött idegent magasztalva őket igyekszünk üresedésben lévő állásokban alkalmazni.

Nem csodálkznak azon, ha különös érdemű egyének miatt történnék fajunk és falubeliek mellőzése; de a sok mellőzésnél mindég csak a szürke és a tucat emberek szaporítását látom, azon szürke emberek szaporítását, kiknek exponálásért dicsőség még fejünkre nem hozatott. Érthetetlen tehát a jásznap ilyen különös és indokolatlan gondolkozása, mi csak azon beteges gondolkozásra vezethető vissza, hogy nincsenek tisztába a testvéri szeretettel, vagy talán pöffeszkedésből van az egész, hogy maguknak nagyobb lekötözöttséget teremtenek a beözött idegenek előtt.

Ha nálunk egy állás üresedik meg s arra idegen ember aspirál

elegendő neki, ha magát bemutatja, jó ruhája, bőrkabátja, borsapkája van — talán kissé hazudni is tud — és a hajlongás mesterségét érti, teljes szimpátiát nyer az állást adományozó urak előtt. Nem törődnek azzal, hogy a megválasztandónak a hibája összeférhetetlen természetűség, a mostani állását is emiatt kénytelen otthagyni. De mert nem ismerik megválasztják, megválasztják az ismert helybeli egyénnel szemben, kit csak azért mellőznek, hogy ismerik.

Sok állások betöltésénél jártak már el nálunk ilyen módon, nagyon sok bevásárlást is csináltak, alaposan összegyűjtötték a nagyképu szürke embereket, kiknek képességéről csak később győződtek meg, akkor mikor már segíteni rajta nem lehetett. Dacára ennek, még mindég nem tanulnak, mert a közeljövőben is használni fogják ezen jó szokásukat, mellőzni fognak egy helybeli — bár a hivatásának teljesen megfelelő — egyént, olyan egyént kit ismernek, ki ellen egyéb kifogás nincs, mint csak az, hogy helybeli.

Megnyilatkozik ezen nagy idegen szeretettség nálunk minden országgyűlési képviselő választásnál is, nem bírná a szívén a jó jásznap elviselni, ha hazája fiára leszavazna, itt is mindég az idegen viszi a szerepet csak jól tudjon hazudni, a magyarral parolázni és megtévesztés nélkül tudja dadogni, hogy „48-as vagyok”, mert akkor teljes birtokában van népünk osztatlan ragaszkodásának, még pedig egy olyan ragaszkodásának, melyért gyilkolni és vagyonukat áldozni képesek.

Mondjuk ki egész nyíltan, hogy nekünk a népréteg azon emberei tet-szenek, kik előttünk színházat játszonak, kitűnően hazudnak és adják a bankot, akikből nálunk a sokat emlegetett uri közönség szinejava és a legelőkelőbb intelligencia kerül ki. A nagy intelligencia pedig némely emberek előtt igen tág fogalom, mert ezt hazugsághól, hajlongásból, jó ruhából nem lehet összeállítani.

Elérkezett tehát már annak az ideje, hogy az eddigi rossz szokásunkat

tegyük le és az idegenek helyett a helybeli hason szörű embereket pártoljuk annál is inkább, mert ez másutt így van beosztva, de meg egyszer legyünk már azon, hogy saját vérünk szerkerét — tehetségünkhez mérten — toljuk, hogy a jövőben ezekből is kerüljön ki ha mindjárt nem magas is, de közöttünk levő szürke intelligenciájú ember.

Jászladányi lódíjazás.

Folyó hó 17-én d. e. Jászladányon a vármegyei gazdasági egyesület a földmívelésügyi miniszter támogatásával, díjazással egybekötött lókiállítás rendezett. A kiállításra vármegyeink földbirtokosai, igen szép számú anyakanczát és kanczaesikókat hajtottak fel.

A díjakat kiosztó bizottság tagjai voltak: Gróf Szapáry György elnök, Antal Sándor vm. gazdasági egyesület alelnöke, dr. Bodnár Sándor főszolgabíró, Pászthy Gyula, dr. Markovits Pál és Lipták József plébánosok, Viski Sándor tisztartó, Brachtel Sándor földbirtokos, Grosz József állatorvos és Gaylhoffer István vm. gazdasági egyesület titkára. A díjakban ezer korona és egy diszoklevél adatott ki, az alább felsorolt földbirtokosok között:

anyakanczákért: Nagy Antal (Jszentandrás) 100 K, Paróczai Ferenc (Jladány) 60 K, Tóth Ferenc (Jszentandrás) 50 K, Gál István (Jladány) 40 K, Bobák András (Jszentandrás) és Répás János (Jberény) 30—30 K, Major István (Jladány) 20 K, Vajjon Antal (Tiszastúly) 20 K, Bathó István (Jladány) és Julius Sándor (Jszentandrás) 10—10 K;

3—4 éves kanczákért: Ballagó Ignác (Jszentandrás) 100 K, Kurdiés János (Szajol) 75 K, Pusvai Péter (Jászapáti) 30 K, Pataki Vince (Jászapáti) 20 K, Batta János (Jszentandrás) 10 K;

1—2 éves csikókért: Tóth Ferenc (Jszentandrás) 40 K, Rusvai Antal (Jászapáti) 30 K, Kiss Gy. Bulázs (Jdózsza) és Balla Bertalan (Jászapáti) 20—20 K, Adám István (Jászapáti) és Nagy Antal (Jszentandrás) 10—10 K;

csoportkiállításért elismerő oklevelet kapott Kövér Kálmán dr. nagybirtokos. Amint a fentiekből látható ismét J.-szentandrás község földbirtokosai hozták el lovaik után a legelsőbb és legtöbb díjakat, miért is a megjelent földbirtokosokat, a bizottságot vezető gróf Szapáry György külön-külön szóbeli megszólításával kintintette és megdicsérte őket a szép és jókarban levő lovaikért.

Délben Jászládány község a megjelent bizottsági tagok részére a nyugvendéglőben ebédet adott, hol a szíves vendéglátást dr. Bodnár Sándor és Antal Sándor köszönték meg.

Képviselőtestületi ülések.

Jászládány község folyó hó 21-én képviselőtestületi ülésén tárgyalta az 1914 évi költségvetést és a kezelő személyzet által beadott kérvényt, melyben — tekintettel a nehéz megélhetési viszonyokra — fizetés emelést kérnek.

Jászládány község bölcös és kupak képviselőtestülete mindég a szíven hordotta fizetési sorsát, már értjük annyira, hogy ez évben haláltól mentette meg őket, azzal, hogy két-három és négyszáz forintot kegyelemkép évi fizetés címén ad nekik. Ez alkalomból; hogy kérvényt adtak be szegény kezelők, meg is tárgyalták hát a dolgot, elismerték, hogy drágaság van, a megélhetési viszonyok is megnehezdedtek, bár sajnálják is őket; de legnagyobb sajnálatra több fizetést nem adhatnak, többek azon kijelentése mellett, hogy muszáj szolgálni, ha nem tetszik, ellehet menni.

Ennek a képviselőtestületnek, is megvan a büdös formája, ne is csodálkozzanak tehát ezek után, ha szegény kezelő nem a megengedett módon minden idejét lekötik és megkivánják tőle, hogy a burgonya vásárláson kívül, még ruhát is vegyen magának Jászládány község által adományozott kegyelem díjból.

A jászapáti gimnáziumba járó jász-kiséri és jászládányi tanulók vonata tudvalevőleg déli 1-06 perckor indul, mi miatt a tanulók rendszeren órájukat be sem fejezhetik; de meg gyakran megesis, hogy a vonatot le is késik, mikor is rossz időben kénytelenek gyalog haza mennyi.

Dr. Bodnár Sándor főszolgabíró a közönség előtt eljárásságához, hogy a vonat később

való indulása érdekében a képviselő-testület foglalkozzon a dologgal és ezt a Kereskedelmi miniszter urnál kérelmezze; s miután a vasuti menetrendek október elsejével változnak, folyó hó 23-ára rendkívüli közgyűlést hívjon össze s tárgyalja tüzetesen ki a menetrend megvalósítása iránti kérelmet.

Ez ügyvel foglalkozott Jászapáti község képviselőtestülete folyó hó 23-án d. e. 10 órakor, midőn azt a határozatot hozták, hogy a kérdéses déli vonat ne 1 óra 6 perckor, hanem 1 óra 15 perckor induljon Jászapátiról és ezt a különbséget menetsebességben hozza be.

Elhatározta még a képviselőtestület azt is, hogy — kérelmük megadása biztosítva legyen, — kérésnek fel dr. Hegedűs Kálmán és dr. Okolicsányi László országgyűlési képviselők szíves közbenjárására.

Ha tehát a fenti kérelem megadatik, a vonaton járó gimnazista diákok kényelmesen bevégezhetik órájukat és még elég korán községükbe érkeznek.

Megyünk-e vadászni?

A vadászok nagyon sok becceket csinálnak; de nagyon sok vicceket csinálnak velük, melyek némelyikén igen jól mulat a közönség, nem lessz az érdemtelen egy Jászapáti meg-történt vadász esetet leközölni:

Az elmúlt napokban beállt a jászapáti vadász társulat elnökéhez egy szurtos képű, mosolygós ösmert nyul hajtó fia, a következő üzenettel.

— Tisztelteti Mihályi urat a nagyságos lg... és a V... tisztelendő úr, hogy kitérítik-e jönni délután 1 órakor vadászni?

— Kimehetek fiam, tiszteltem az urakat, de mond meg, hogy csak gyalog.

— Emmár nagy baj, volt válasz a fiútól és lehorgasztott fővel távozott.

A vadásztársulat elnöke neki készül a vadászatnak és vár fél egyig, egyig, fél kettőig, de nem jönnek az ígért vadászok, már kezd bosszankodni, neki indul egyedül, majd találkozik velük. Kinn a határban találkozott is vadászokkal, de nem azokkal, kikkel már megegyeztek s elkezdte elmondani, hogy, hogy járt most.

— Nagy derűtség mellett közölték az elnökkel, hogy épen itt vadásznak mellettünk a vadászni ígérkező urak, ki jöttek egy egyfogatú kocsin, már régen akkor még a harangozó affig éresztette el a déli harangozástól a köteleit.

Erre bosszankodva elkezdett hangosan gondolkodni az elnök és többször ismételve mondta, így tehát nem annyira én, mint inkább a kocsin kellett volna vadászni és csak most kezd megérteni a gyerek déli-előtti szavát, hogy ha nincs kocsi az már nagy baj.

Hogy a kurizálás csak a kocsin van, már rég és több ízben megírtam. (Szerk.)

HIREK.

Felkérjük az igen tisztelt vidéki előfizetőinket, hogy a közelgő negyed év elejével az előfizetési árakat beküldeni szíveskedjenek, nehogy e miatt a lap szétküldésében akadályok álljanak be.

Szerkesztőség.

Baleset. Simonváros Miklós jászapáti fia és közsén telep tulajdonos a fát vágó motorgépnél dolgozott, közben azonban megszedült, minék a következménye az lett, hogy mind a két kezének tenyerén a fűrész súlyosabb természetű sebeket vágott. A sérülés súlyos ugyan, de munkaképességét teljesen visszanyerte.

Már tolvaj. Busai László jász-kiséri lakos, Kovács Imre 17 éves, máris elkezdte a tolvajlást. Ugyanis Bogi Miklós jász-kiséri lakos bezárt lakásából egy nikkelt órat elloptott, miért is a szolnoki kir. ügyészségnek feljelentett.

Garázda cigány gyermekek. Ajtai Lajos 8 éves, Kolompár Lajos 8 éves és ugyancsak egy másik Kolompár Lajos 8 éves jász-kiséri, jól nevelt cigány gyermekek össze beszéltek, hogy ők már nem koplalnak, elmennek tyűköt lopni. Ebbeli tervüket a napokban végre is hajtották; bemásztak Kis Sándorné bezárt udvarába és ott 1—1 tyűköt, tehát összesen 3-at megfogtak szépen csendben. Éppen kisurrantó félben voltak, mikor a tulajdonosné őket megesipte és átadta a csendőrségnek. A pajkos cigány gyermekek valószínűleg valamelyik javító intézetbe kerülnek.

Szökött katona. Kis János jász-szentszentgyörgyi lakos katonát, mivel ezredéből elszökött, a jászládányi csendőrsős a szolnoki kir. parancsnoksághoz előállította.

Dinnye szállítás botlítása a fővárosban. Budapest polgármestere folyó hó 25-én kezdve — tekintettel a kolera veszélyre — a főváros területére a dinnye

bevitelét és árusítását megtiltotta. Így tehát ez év őszén többé dinnyét a fővárosba szállítani nem szabad.

Koldulás ürügye alatt Játogatott el László Pálné Kolompár Teréz jász-kiséri lakos, cigány asszony naponként a jász-kiséri házakhoz. A koldulást csak azért csinálta, hogy egy füst alatt lopjon is, ahova bejárógatott, ott vagy csirke, vagy liba, vagy házi eszközök eltűntek, míg egyszer rajta vesztett, midőn Gyárfas Istvánnától tyűköt akart haza szállítani. A szomszéd udvarból Irner Andrásné észre vette, lármát ütött a tolvaj cigány asszony elfogására. A csendőrség házkutatást tartott a tolvaj nőtél és egész halom lopott holmit találtak.

Baleset. A jászapáti gimnázium építkezésénél Tajti István 24 éves napszimos véletlenségből a mészoló ladába esett. Bőrforrázást szenvedett, melynéi fogva gyógyulása egy hónapi időtartalmat vesz igénybe.

Mulatságos nadrághistória. Egy minden ízében eredeti és mulatságosan furcsa nadrághistóriát élt át egy érdemes csehországi vidéki kereskedő. Az eset érdemes arra, hogy felejtezzük. A derek eseti atyáinak halaszthatatlan üzleti ügyben utra kellett indulnia s evegéből szabójánál egy új öltönyt rendelt. A szabó a postamunkát becsülettel elkészítette és az elutazás előtt valónapon késő este a megrendelő lakására szállította. Am a fatális véget üldözte a derek esehet; a nadrág vagy 5 centiméterrel hosszabb volt a keltetnél. Arra már nem volt idő, hogy a szabó a hibát kijavíthassa. A mi eszünk tehát feleséget kérte meg arra, hogy a hosszú nadrágot kellőképen rövidítse meg. Am az asszony, aki a napi munkától tulságosan ki levén fáradva és lefeküdt, nem volt hajlandó ezért kikelni az ágyból s azt a tanácsot adta a férjének, hogy tölje fel a nadrágot, ugysis saros az idő és húzza jól meg a nadrágtartóval. Erre a cseh leányához fordult, de a késői időre való tekintettel ő sem akart a munkára vállalkozni. A cseh végre anyósát kereste fel a nadrág ügyében, de itt sem volt szerencséje, mert az idős nő már épen lefeküdt volt. Tehát mindannyian alvóra tertek. Az éj folyamán azonban történetesen a kereskedő felesége felébredt s mivel bantotta, hogy az ura rosszul szabott nadrágban keljen utra — felkelt, fogta a nadrágot s levágván mindegyik szaraból 5 centimétert, annak rendje és módja szerint beszőgte. Aztán ura lefeküdt. Alig egy órával utóbb fölkelte a cseh leánya is, aki szintén kézbe vette a nadrágot s levágván az 5 centimétert, újra levartta és helyére tette. Hajnal felé — röviddel a cseh ébredése előtt — fölkel az anyós is és ő is elvégezvén az 5 centiméteres kurtitást, megnyugodva tért ismét nyugovóra. Amint reggel 6 óra felé a kereskedő fölkel és megmosakodván, öltözködni kezdett, a nadrágot felhuzván, majd hanyatt esett a balmától mikor látta, hogy az éj folyamán az este még hosszú nadrág uszonadrág rövidségűvé változott. A cseh tombolt dühében ug-

hogy a nagy zajra fölébredt felesége s utóbb a leánya és az anyósa is. A kölcsönös kérdések és magyarázatok során azután kiderült a fatális nadrághistória nibenléte, ámde ettől a nadrág csak nemlett hosszabb s az elbusult cseh atyánknak végtére is viselt nadrágban kellett utra kelnie.

A pálinka öl. Komlós András 54 éves vízihordó f. hó 16-án egy kéregető koldús asszonnyal járt Jászberényben kocsin. Útközben jártért több korcsmában és mindenütt erős pálinkát ivott. Mikor a koldús asszony látta a Komlós részegségét, félt vele menni tovább és ott hagyta. Komlós még ment egy ideig valahogy a kocsiával, de lassan lehanyatlott a feje és lefordult a kocsiról. Hajnalban meghalt. Az orvosi vizsgálat alkohol mérgezést állapított meg.

Uj huszkoronást kapunk. A hivatalos lap közli, hogy az Osztrák-Magyar Bank a mostani, 1907. évi január 2-áról keletezett 20 koronáról szóló bankjegyet „behívja” és bevonja; szeptember 19-én pedig már megkezdik az új, 1913 évi január 2-áról keletezett 20 koronások kiadását. A régi huszkoronást azért nem kell az ablakon kidobni, mert 1915. évi december 31-ig lehet velük fizetni és 1921. év végéig beváltja az Osztrák Magyar Bank. Az új huszkoronás 150 milliméter széles és 90 milliméter magas, tehát bárki zsebében jól elfér. Római huszas számot mutató vízjegyes papírra van nyomva és a magyar és német oldal rajz és szin tekintetében egymástól teljesen eltér. Van rajta sok göllőhe, sok huszas szám, eszményi női fej, szép magyar címer, fess osztrák sas, büntető felirat, szóval minden, ami csak a bankóra való. Az új pénzt Popovics kormányzó, Gold főtanácsos és Pranger vezértitkár írták alá.

Választókerületeink boosztása. A „Független Lap” írja? A belügyminisztériumban már serényen dolgoznak a választókerületek új beosztására vonatkozó törvényjavaslalon. Érdekes volt az ez ügyben lefolyt helyi tanácskozás. A megvibeli ellenzéki képviselők közül egyet sem hívtak meg a tanácskozára, sőt még egy munkapártit sem, ellenben jelen volt azon Hegedűs Kálmán, a halasi kerület képviselője. Hogy miért, annak az egyik új kerület lesz a megmondhatója. A beosztásra vonatkozó tárgyalások a legnagyobb titokban folytak, mégis egy-két szenzációsnak mondható értesítést kaptunk. Szolnok önálló kerület lesz és a hozzá tartozó kerületek két részre oszlanak. Az egyik rész az új Jászapáti kerülethez fog tartozni. (Jász-kisér, Nagy-körű, Kőtelek, Alattyán) a másik rész, (Bosnyosgyörgy stb.) a jászládányi kerülethez fog tartozni. Terveznek még egy harmadik új kerületet is, melyet egy eddig Kunszentmártonhoz tartozó község és a Tiszazugban levő

és eddig Szolnokhoz tartozó községek alkotnának. A cél egy: minél több munkapárti képviselő. Az hiszik-azonban, hogy a terv aligha sikerül. Pedig Hegedűs olyan nagy-szerű Jászapáthi képviselő lenne, hogy már most előre is oda van a boldogságtól „Jászapáti és Vidéke.”

Svájci kritika Budapestről. A múltkor Budapestet járt kétszáznegyven svájci tanító. A budapesteni jártak egyiké, egy zürichi tanító, Albert Füssy, az egyik zürichi lap a. Tages Anzeiger hasabjain ír Budapestről és a magyarokról. „Budapest — írja — rendkívül kedves és bájos város és ugyanilyenek a lakosai is. Rendkívül lekötelező módon bannak az idegennel, ezerféle szívességet tesznek neki és azt akarják, hogy az jól érezze magát. A magyarok fővárosa most van fejlődése tetőfokán, most kezd világvárossá kialakulni. Mindenféle monumentális paloták kialakulni, a közlekedés zürzavaros, az emberek már is a világvárost jellemző rohanó életet élnek. Sajnos, hogy az ember illúzió-rövidesen elszállnak, a mint mélyebben nézi az életet. Rájön az ember, hogy a magyarok életében a legnagyobb szerep a külsőségeken jut. Schol annyi fölületességet, annyi külsőségeken való nyargalást nem láthatni, mint Budapestben. Az ember elcsodálkozik azon, hogy egy olyan magas szellemi nivón álló nép, mint a magyar is, hogyan tud olyan lelkiismeretlen módon fölületessé lenni? Az emberek csupán a külső mázra adnak, a kontos kifelé fordított oldalát csinósítgatják, mialatt a belső fele nem minden kívánni való nélkül való. Mintha csak fenti sorok írja községünkben járt volna, vasárnap délután a korzón.

Jász-szentszentgyörgyi csendélet. Megírtuk már a mult számunkban, hogy J.-szentszentgyörgyön a közbiztonság nagyon gyér lábón áll. Allig mulik el pár nap, hogy ne történjék egy nagyobb szabású verekedés, vagy késeles, ez annál különösebb, hogy nemis legények csinálják a garázdálkodást, hanem élemedettebb iparosok és garázdálkodók. A napokban is össze kaptak Vizi G. Illés és Tugyi Pál, minek vége az lett, hogy Tugyi kést rántott és Vízit alaposan össze szurkálta. Ez a biztonság valószínű így fog tartani migcsak J.-szalszentszentgyörgy egy csendő parancsnokságot nem kap, mert az ilyen eseteknek az a legbiztosabb gyógyszer.

Szülők figyelmébe!

Elemi iskolai könyvek, írószerek, táskák, könyvszijak és minden iskolai szerek legolcsóbban szerezhetőbe az

ADRIA
könyv és papirkereskedésben, Jászapáti. (Gróf Károly házában.)

A jázsági alsó járás főszolgabírójától.
3402/1913.

Pályázati hirdetmény!

Jászapáti és Jászentendrás községekből álló és lemondás folytán megüresedett körállatorvosi állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi október 20-ig annál inkább nyújtják be, mert a később beérkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Javadalmazás a két községtől 1000 korona, szabályrendeletileg megállapított gyógykezelési és szemledij.

Megválasztott körállatorvos köteles mindkét községben az országos és heti állatvásári szakértői teendőket díjtalanul ellátni és minden kedden Jászentendrás községbe kiszállani.

A választást a kérvények-beérkezése után fogom kitzüni.

Jászapáti 1913 szeptember 20.

Dr. Horváth József,
főszolgabíró.

A Jászsági alsó járás főszolgabírójától.
3666/191

Pályázati hirdetmény.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye Nagykőrű községében a községi orvosi állás megüresedett, ezen állásra ezennel pályázatot nyitok.

Az állással 1600 korona fizetés, 800 kor. működési pótlék, a község által, 1000 korona az állam által fizetett helyi pótlék, tehát 3400 korona évenként, továbbá természetben megfelelő lakás, 4 szoba, és mellék helyiségekkel van összekötve.

A község 3500 lakossal bír, vagyonos község, mely az orvosi kezelést szívesen veszi igénybe.

Tartozik megválasztott orvos a törvény és szabályrendeletek által reá bízott teendőket végezni, úgyszintén a halottkémlést és tímító ottást a megállapított díjak mellett. Kézi gyógyszer-tárra is engedélyt kaphat.

Pályázati határidőül október hó 10-ét tűzöm ki, mely időig pályázók szabályosan felszerelt kérvényeiket hivatalomhoz benyújthatják. Azon pályázó, ki személyesen bemutatja magát, a választásnál előnybe részesül.

Jászapáti, 1913 szeptember hó 17.

Dr. Bodnár Sándor,
főszolgabíró.

Női kalapüzlet Jászapáti.

Nagy György Istyánné Töröcsik Irén Jászapáti a Hevesi-uton özv. Hunyadi Lászlóné úrasszony házában f. évi okt. 1-én

női kalap üzletet nyit.

Dus raktárt tart egyszerű és diszes női kalapokból a legújabb párisi model kalapokból, melyek a legolcsóbb árak mellett állnak a m. t. hölgy közönség rendelkezésére.

Ugyszintén ellátal átalakításokat, díszítéseket, melyeket izlésesen a legújabb divat szerint, jutányos árak mellett rövid idő alatt elkészít.

Telkintettel arra, hogy a legújabb párisi-divat kalapokat hozom és a legolcsóbb árak mellett kívánom a m. t. hölgyek rendelkezésére bocsátani, kérem ebbeli szükségleteiket nálam beszerezni és a megbízásokat részemre feltartani kegyeskedjék.

Szíves pártfogást kér
N-né Töröcsik Irén.

Tanuló felvétetik

az Adria könyv és papirkereskedésben
Jászapáti.

Elég tönkre tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegyiszűtő és kelmefestő cég. Tisztelettel értesíti kerületünk melyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegyiszűtő és kelmefestő gyárának kerületi képviselőivel

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt biztat meg Jászapáti.

hol mint eddig úgy a jövőben is bármilynemű ruha festés, tisztítás, gallér, kézzelő, keztük tisztítása a legjutányosabb és kifogástalanul fognak eszközölni.

Különös figyelmet felhívom a t. közönségnek raktáromon levő férfi női gyermek cipőkre, kalapok nap és esőernyők, díszek, rőtös és modern eikkeimre, melyek legjutányosabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárú-háza Jászapáti. Kovald Péter és fia vegyiszűtő és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kaphatók.

Hirdetések olcsón felvétetnek

Vadászok figyelmébe!

Állandó raktár lőpor, sörétek, hüvelyek és minden fajta vadászati cikkekből, Szabari Vincze fűszerkereskedésében, Jászapáti.

Nigrinyi-könyvnyomda Jászárokszállás.

GYERÜNK CSAK!!

az eltörött és megrongált óránkkal
Boros Nándor

órák és ékszerész üzletébe, mert ott pontosan és jótállás mellett rövid időn belül elkészítik.

ELKÉSZÜL

ugyancsak jállás mellett mindenféle törött ékszer és gramofon szerkezet.

NAGY KÉSZLET

nász- és alkalmi ajándékokból, svajci és belföldi rákból és izléses lánczokból.

IGÉN NAGY VÁLASZTÉK

legújabb felvételi gramofon lemezekben.

Üzlethelyiség Gróf Károly házában, Jászapáti.

Vágó B. István

posta hivatal mellett levő 200 öles kertés háza, mely 2 szoba, konyha, pince és megfelelő mellék helyiségekből áll,

szabadkézből eladó.

Fényképezés.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy ezentul Jászapáti, a házárépület udvarában (bejárat a cukrászdán át)

MINDEN SZERDÁN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN
Fényképfelvételeket

o o o eszközök. o o o

Kívánatra házhoz is elmegyek. Sürgős esetekben meghívásra bármikor, minden külön költség felszámítása nélkül kijövök.

Felvételekre előjegyzéseket elfogadnak a cukrászdában és Groszman Gyula úrnál.

Azoknak, akik esetleg jászárokszállási májgarmembe jönnek fényképfelvétele, az utóköltés felét minden alkalommal megítésem.

Felvételek horus időben is a legjobb sikerrel eszközöltetnek.

Tisztelettel:
Beck J.
fényképezés.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLER

Hirdetéseket díjszabás szerint veszi fel a kiadóhivatal.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névvalóval küldenek, minden közérdekű kérdést és felszólítást közöl a szerkesztőség

Tartsunk lépést.

(igy.) Tisztába vagyok azzal, hogy vidéki községek — s így közöttük községünk is — a modern haladással lépést nem tarthat és nem fejlődhetik át külső formában rohamosan városossá, mert hisz legtöbb esetben ehhez a legfőbb kellék, a pénz hiányzik. Közvagyonok hiányában a községi szükségleteket pótlódó kivetéséből fedezik. És ha ennek az újabb megterhelhetőségéről esik szó, kivan zárva, hogy keresztül vihető legyen a képviselőtestület előtt a mai kornak megfelelő községi berendezkedés. Mindannak dacára, hogy az alábbi sorok megvalósításához kevés a reményem, azért nem tartom károsnak megemlékezni azokról a dolgokról, melyekre feltétlen és nélkülözhetetlen szükségünk van.

Nagyon sok megcsinálni és igazítani való volna községünkön, ezekre egyes esetekben már rá is mutattam, de bizony azok megcsinálása mai napig sem jutott el a megvalósításhoz. Rámutatok a járdáink türethetetlen állapotára, az igaz, hogy van, de olyan karban vannak, hogy jobb volna, ha nem volna. Megcsinálták a köjárdáin-

kat a legdurvább alakatlan kövekből, minden ellenőrzés és szakértelem nélkül, ezeknek tehát az újra való építése sok halasztást ne. n. tör.

Ma mikor már kereskedelmünk és piacunk igen kifejlődött s közönséges napokon is ezrével állnak a vevők és eladók a bokáig érő sárban, vízben a piac-terén ezért a piac kikövezése indoklásra nem szorú, hisz szabad szemmel és minden szakértelem nélkül kimondhatjuk, hogy piacunk inkább alkalmas fertőtőtnak, mint áru-lerakodó helynek.

Közegészségügyünkre nézve igen szükséges volna a lejtmezés mielőbbi keresztülvitele, ha mindjárt nem csatornázással is; de legalább az árkok rendbehozásával, a vizálló-helyek lecsapolásával és azok feltöltésével, mert esőzések alkalmával ezek a helyek vízzel mind megtelnek s míg el nem párolognak ott ékeskednek zöldes színükkel és árasztják el a környéket kiállhatatlan büzzel.

Elodázhatatlan szükségünk volna egy illemhely tisztító gépre és kocsira — mi már minden nagyobb városba be van vezetve — mert ennélkül meglenni szinte lehetetlen; de meg megszűnne az ez irányban tett sok panasz és a Hevesi-uton lakók meglennének kimélve a nyári estéken mindég előjövő kitiáló illattól.

Végül szükségünk volna még séta és mulató kertre, szükség volna utcák locsolására és más sok minden olyan dolgokra, melyek más hasonló helyiütt már bevannak vezetve, gondot kellene fordítani utcáink tisztítására. De ez mind csak ábrándkép lebeghet előttünk, mert szükmarkú képviselőtestületünk ez idő szerint nincs azon jó kedvében, hogy ezeket az üdvös dolgokat a nagyközönség kényelmére és közegészséggyére mehozza, nem is kívánjuk ezt egyszerre csak apródonként, mert ezek megcsinálásával pótlódónak nagyon felszöknek, már pedig az adózók ilyen hirtelen való megszorítását nem kívánjuk, csak azon óhajunkat terjesztjük elő, hogy alkalmas módon és időben a fenti dolgokat az illető tényezők valósítsák meg.

Tiszti értekezlet.

Az elmúlt hó 24-én délután 3 órakor Jászládány községében a járási községi főjegyzők főbírók és községi állatorvosok részvételével dr. Bodnár Sándor főszolgabíró elnöklétében tiszti értekezlet volt. Az értekezlet első tárgya volt a földmívelésügyi miniszter sertésvészre vonatkozó új rendelkezésének egyöntetű keresztülvitelének megbeszélése. Grosz József járm. kir. állatorvos előadó ismertette az ügyet, megállapodtak a nyomtatványok formájában, a betegségek fellépésénél és megszűnésénél követendő eljárásban és kimondták, hogy sertésvész elleni szérum a község előjárásánál 50 sertésre mindég készenlétben tartandó.

A második tárgy volt az üzleti zárórákra vonatkozó új rendelkezés; de ezt mivel alkalmásnak nem találták, tárgytalanul hagyták

Elhatározta a tiszti értekezlet, hogy a járási mérnöki állást 1914 évi január hó 1-től kezdve felállítja, mely állás szervezésére és szabályrendelet kidolgozására Jászkisér, Jászládány és Jászapáti községi főjegyzők és főbírók hivattak meg.

A tiszti értekezlet első tárgyáról a sertésvész elleni védekezésben kiadott rendeletről megemlékezünk és ismer-tetjük, mint olyant, mi az eddigi szigorú eljáráshoz képest igen előnyös a gazda közönséggel szemben. A községeket jövőben egy sertésvész eset miatt nem fogják lezárni csak mindég az udvart és ez így megy 20 esetig csak akkor záratik le a község. Nagyon sok előnyöket ad a rendelet szállítási esetekben is, majd nem mondható, hogy minden módon és időben szabadon szállithatják sertéseiket és az engedélyeket erre nem úgy mint ezelőtt, hogy nagy utánjárással, most már mindég az első fokú hatóság sürgősen adja ki.

IPARTESÜLETI VÁLASZTÁSOK.

Az ezelőtt három évvel alakult jászapáti ipartestület első tisztviselőinek mandátuma folyó évi október hó 1-vel megszűnő, mert is szeptember hó 29-én este 8 órakor tisztújító közgyűlésre gyűltek egybe, mely a következőképp folyt le.

Andrássy János elnök nyitotta meg — az iparosok által megelt — ipartestületi nagyteremben az ülést. Előadta a közgyűlés tárgysorozatát és felkérte a jelenlevőket, hogy a tisztviselőket — mivel azok mandátuma lejárt — válasszák meg; beszéde végzésében rámutatott az ipartestület 3 évi működésére, megköszönte valamennyi közreműködését és felkérte a jelenlevő Dr. Horváth József szolgabíró iparhatósági biztost, hogy a választást ejtse meg. A választást megelőzőleg ipartestületi tagok névszerinti szavazást kértek, mely megis történt. Szavaztak az elnökre és 12 előjárósági tagra.

Elnöki állásra jelölték Andrássy János, Muzamel József és Csintó István iparosokat, kikre a szavazat következőképpen oszlott meg. Leadott összesen 84 szavazat. Ebből Andrássyra 49, Muzamelre 21 és Csintóra 14 szavazat, így tehát nagy többséggel újra Andrássy János volt elnököt választották meg, ki ezt ugyan nem akarta elfogadni, de többek felszólalása után mégis csak hajlandóságot mutatott az elnöki szék betöltésére. Előjárósági tagokká választották Bolyos Jánost 74, ifj. Szelényi Jánost 69, Gulyás Ferencet 68, Imrik Kálmánt 63, Majzik Zsigmondot 59, Nyitrai Jánost 57, Muzamel Lajost 56, Balog Jánost 51, Bárdos Joáchimot 51, Nagy Sz. Istvánt 47, Nyizsnyánszki Jánost 35 és ifj. Vince Józsefet 27 szavazattal. Aelnök, jegyző és pénztárnok választást miután ez az előjáróság kötelessége és az időből kifogytak, pár napra elhalasztották.

Az ipartestület három első évi üdörös munkálkodásáról még megemlékezünk. Sikeres működését és fejlődését Andrássy János elnök és Szabó Béla jegyző odaadó munkásságának köszönheti, kik is idejük és így anyagi veszteséssel mindig azon fáradoztak, hogy a méltó tekintélye testületnek meglegyen. Gondoskodtak a testületi tagok kellő módon való szórakozásáról, erre a célra költséges építkezéseket egyes kiszámítással végzettek, minek terhét könnyen viseli a testület. Általában a fáradozásuk nem maradt nyomok nélkül, mert alkotá-

suk sok időt kenésük fogja még hirdetni. A fűrészek terékenykedésüket, mely tevékenységük például szolgálhat az utanna járóknak. Az ő kezdeményezésük volt a sokak részéről áldott kereskedők és iparosok önszervező egyesületének megalakítása is.

Képviselettestületi ülések.

Fenti ezim alatt a múlt számunkban közöltük, hogy Jászládányi község képviselőtestülete a segéd- és kezelőszemélyzet által fizetésjavulásért beadott kérelmüket szeptember 21-én tartott gyűlésen elejtette, azon kijelentéssel, hogy nekik semmiféle fizetésjavítást nem ad, ha nem tetszik, elmehetnek. S mivel azonosítottuk magunkat kérelmezőkkel, erős támadásban részesítette lapunk Jászládányi község képviselőtestületét.

A koczka azonban egy hét leforgása alatt fordult, a keményszivű képviselők mégis csak meggondolták a dolgot és szeptember 27-én tartott ülésükön azon határozatot hozták, hogy addig is, míg a kezelő tisztviselőnek fizetése államilag rendezve nem lesz, fizetésük után 20 százalék drágasági pótlékot ad. Ezzel azonban a nagy drágaság folytán előállott nehéz megélhetési viszonyok nem javultak annyira, hogy jövőjük biztosítva lenne, de kezdetnek igen szép és kalapot emelve üdvözlőjük ezen testületet, mint olyant, kinek határozatát példakép veheti járásunk valamennyi községe. A támadás alapja tehát megszűnt, annak állításainak ellenkezőjét bizonyította be a képviselőtestület, minek örülnünk, bár nem minket, hanem önmagunkat dicséri ezen tettük.

Tanítók fürdője R.-T. megalakulása.

A hazai tanítószegély olosz árszabású, társadalmi gyógyfürdője, üdülő és nyaraló helye szervezése érdekében előbb indított, s úgy a tanítószegély általában a nagy közönség részéről a legmelegebb pártfogásban részesített mozgalom, mint illetékes helyről értesülünk, igen szép eredménnyel befejezés előtt áll, amennyiben az ezen intézményt létesítő: Tanítók Fürdője Részvény társaság ez év december hó 27-én minden kétséget kizárólag megalakul.

Biztosítják ezen sikert egyrésztől az eddigi részvényjegyzések tekintélyes létszáma, másfelől a megvételre és további kiépítésre kijelölt székelyudvar-

helyi Szejke Fürdő eladó tulajdonosai-
val létrejött azon megegyezés, hogy a fürdő vételáráig esetleg még lenmaradó részvényeket eladók le fogják jegyezni és, hogy jogot adnak továbbá a 45 holdnyi fürdői területből, örök áron eladandó 100—200 négyszögöles villatellekre való parcellázásra. A 26 koronába kerülő, és 2 koronás havi részletekben is, az Udvarhelymegyei Takarékpénztárba Székelyudvarhely fizethető részvényekből még jegyezhet, nemkülönben a villatellekből is foglalhat le bárki, tetszése szerinti mennyiséget Gyerkes Mihály ig. tanitónál Székelyudvarhely.

Ajánljuk ezen értékes társadalmi mozgalom, mely követendő példaadás a többi fürdőink fejlesztésére is, úgy a hazai ösztanítószegélynek, mint a más foglalkozású körben dolgozó nagy körben dolgozó nagyközönség minden egyes tagjának, testületeknek, helyi alakulatoknak meleg pártfogásába, mielőbb megnyilvánuló élénk támogatásába.

HIREK.

Kinevezés. A hivatalos lap közlése szerint a vallás és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a jászapáti kir. kath. főgimnáziumnál igazgatói teendőket megbízott Haugh Béla rendes tanárt a király ugyanoda igazgatóvá nevezte ki.

Okolicsányi László országgyűlési képviselőnk 27-én városunkba érkezett és több háznál magánlátogatást végzett.

Nyulat akart löni és tehenet lött. Csapó László besenyszögi lakos a napokban vadászott a besenyszögi határban levő bérletén s kukoricákban járkálva lövöldözött a nyulat, míg egyszer lövés közben Zakai István tehenét is eltalálta, melyet úgy hasba lött, hogy azonnal lekelteti vágni.

Gondatlanságból tűz. K. Nagy Ferencné köteleki lakos az udvarában levő szabadkialombba főzött, a szeles idő a kijövő szikrát Borsos Sándor szomszéd rakománya közé sodorta, mi kigyuladt és a felhalmozott rakomány és szalma 450 korona kár értékben teljesen leégett. A gondatlan asszony a kir. ügyészségnek feljelentett.

Árvízkarosultak segélyezése. Megirtuk annak idején, hogy az abnormalis időjárás következtében megáradt Tisza a mellette levő három község lakosainak Tiszastúly, Kötelek és Nagykőrű községeinek mintegy fél millió koronát okozott. A kár megszemlélését

járássunk főszolgabírója elvégezte azokat pontos kimutatásba foglalták; ézen kimutatások kapcsán kérelmet intéztek vármegyénk törvényhatóságához kamatmentes kölcsön iránt, a belügyminiszter úrhoz pedig segély iránt. A kérelmet karosultak nevében Dr. Bodnár Sándor főszolgabíró írta alá.

Balesetek. A jászladányi vasuti állomáson szén kipakolással foglalatokodott Borsó János 32 éves Tiszapárti gőztűrés munkása, miközben egy 30—35 kilos nagyságú szenet elejtett miáltal jobb térd izület zuzódást szenvedett. A másik baleset a jászapáti gőzmalomba történt Pittkó János molnár segéddel, ki szijvárrás közben vigyázatlanságból teyerebe szúrt a szijlyukasztó árral.

Szamadás közszemlére tétele. A közuti alap 1911—1912 évi számadásai összeállítottak azt folyó hó 6-ig a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétségénél hivatalos óra alatt bárki megtekintheti.

Nyilvántartó választás. Jászsalszentgyörgyön ujonnan rendszeresített kataszteri nyilvántartói állásra a folyó hó 25-én tartott képviselőtestület Ujházy László ottani ipartestületi jegyzőt választotta meg.

Mulatság. A jászladányi iparos ifjúság folyó hó 5-én d. u. 4 órakor felvonulással egybekötött szüreti mulatságot rendez az ipartestület helyiségében. Belépődij személyenként 1 korona.

Vásár. A jászalszentgyörgyi országos vásár folyó hó 12-én fog megtartatni hova vészmentes helyekről mindenfajta állatok felhajthatók.

Épület átvétele. Jászapáti község által a kísérő uton épített 3 új tantermű iskola, melyet Sipos István szolnoki vállalkozó épített, szeptember 27-én d. e. vette át az építési bizottság, ideiglenesen.

Besorozott, de ez ideig behívó jegyet nem kapott egyének a tartózkodási helyükön az illetékes hatóságnál azonnal jelentkezni tartoznak, hogy behívásuk iránt intézkedés tétetessen.

Halálhíradások. Nagy részvétel mellett helyezték örök nyugalomra Szvitek Ferencné szül. Kovács Irént szeptember 29-én d. u. 3 órakor a jászapáti kir. kath. sirkertbe. Megboldogult 39 éves korában, — tizenhét évi házasság után — hat hélig tartó kinzó szenvedés után szeptember 27-én este 10 órakor hunyta le szemét. Férjén ki-

vül nővére gyászolja.

A napi lapok hasábjain olvasható volt azon szivetrázó dráma, mely Debrecenben, szeptember 24-én a nagyerdőben történt. A dráma egyik szereplője Bodnár György államvasuti mérnök járási főszolgabíránk Dr. Bodnár Sándor testvér öcsse volt. A közelmúltban főszolgabíránkat, valamint szüleit kétszeres csapás érte. Két testvérfiut vesztettek el ilyformán. A megyeszerte ismert nagy család iránt nagy a részvétel, mi is nagy fájdalomunkban őszinte részvételt osztozunk.

Öz. Cs. v. k. a Ignácné született Nagy Amália folyó hó 1-én 68 éves korában elhunyt. Boldogult hitvese volt néhai Csuka Ignác ügyvédnek, ki Jászárokszállás városának, majd később nagyközségnek több mint 30 évig közszerepben álló főjegyzője volt. Megboldogultban dr. Csuka Iván tb. szolgabíránk, ki mult hó 30-án vult be katonának, édes anyját gyászolja.

Megkerültek a házrongálók. Nálunk nagyon sok izellen ember van s ezek az izellen, beteges érületű emberek nem hagyják békében még az emberek házat sem. Áldozatokul esett ilyeneknek a jászapáti-i kaszinó helyisége is. Az idén került javítás alá és megesezt azon dolog, hogy valahányszor megcsinálták a házat, mindig leverték róla a maltert. Ez megismétlődött vagy három ízben. Vasárnap este azonban a kaszinói szolgálta csipite a garázdálkodókat s jelentést tett az esetről a csendőrszolgálatnak. A bevezetett nyomozás után megis lettek a jettettek a jászapáti-i kir. kath. gimnáziumnál levő fiatal kömives segédek személyében.

Esküvő. Folyó hó 1-én délután 4 órakor esküszik örök hűséget Kalmár Lajos helybeli iparos Imrik Kálmán iparos kedves leányának, Terikének.

Tilos a dinnyeárusítás. Az alispán a hatóságokhoz rendeletet intézett, melyben utasítják őket, hogy úgy a piaci, mint a kereskedések és házakból való dinnyeárusítást tiltsa be. A rendeletet az országban még mindég lappangó koleravész folytán adta ki az alispán.

Tiszta

szijmenthali fajú 1 éves üsző borjú
E. L. A. D. O. Gergely. Antalnál. Jászsant-
andrason.

AKI gyomorhajban szeved
AKI szédülést, rosszulletet, hányási ingert érez
AKI étvágyhiány, émelygés, vagy görcsökben szenved
az rendelje meg a **Kárpáti-féle**

NOVICUM gyomorcseppeket

Mely a székelyhavasokon termő csodás jóhatású tőféle növényekből készül. S legfőbb előnye az, hogy teljesen ártalmatlan, mert még gyerekek is előszeretettel szívesen veszik be. Ize jó és kellemes.

Sok ezer elismerő levél tanuskodik ezen kitűnő háziszert jó hatásáról, melyek közül áljon itt egy mutatól:

Tekintetes Uram!

A multkor 24 éves háziszert már fogytán van s most ismét önök fordultunk, hogy legyen szives áldásos háziszertéből ismét 17 kis és 8 közepes üveggel utánvét mellett küldeni. Tudatom önnel tisztelt Kárpáti ur, hogy „Novicum” háziszert többeknek ajánlottam és ezt a rendelvényt is többed magammal hozatom. Akinek ajánlottam, mindenki meg volt lepödvé jó hatásától. Ezután is lelkiismerettel fogom mindenkinek ajánlani, mert tudom, hogy ezáltal csak jót teszek embertársaimmal.

Jászárokszállás, 1912 aug. 6-án.

Kiváló tisztelője: **Endrész József.**

Orvosi szakvélemény.

En ezen háziszerttel behatóan foglalkoztam és úgy találtam, hogy a „NOVICUM” nemcsak a gyomor különféle bajai, mint étvágytalanság, émelygés, görcsök, stb. ellen használható jó sikerrel, hanem összetételénél fogva a vese működését is előmozdítja, mi által a szervezetben keletkező egyéb zavarnak is elejét veheti.

Kovácsnán, 1909. augusztus 6.

Dr. Zentai Dávid

járásorvos.

Kapható minden gyógyszerárban 2 kor. 1 kor. 20 és 60 filleres üvegekben.

Jó hatásért szavatol és a hol nem kapható oda 3 nagy 5 közép vagy 10 kis üveggel 6 kor 22 fillér utánvét mellett, bérmentve küld. az egyedüli készítő, akinek címe

Kárpáti József

Árkos-Szepsiszentgyörgy 29/a sz. (Háromszék m.)
Budapestben kapható Szabados Ödön Hunnia
gyógyszertárban Erzsébet-körút 26.

NÉPSZAVA

antitocin cigarettahüvely

vatta betéttel minden nagykereskedőnél és nagytözsdeben eredeti gyári árban kapható. Ahol nem volna kapható, postacsomagonként a 8 millét szállít

RATIO

szivacekappir-társaság

Budafok

Elveszett gyermek.

A messze földön híres egri busut, mint minden alkalommal, sok ezren keresték fel az idén is. Nemesak a környékbeli falvakból, hanem messzebb vidékről is zarándokoltak a bucsura a hívek, ki gyalogszerrel, ki kocsin vagy vonaton.

Elment a bucsura Demkó István kiskunhalasi jómódú gazdaember is egész családjával. Kocsin tettek meg az utat egész Egerig. A bucsu idején a templomban végezték ajtatosságait, de úgy gondolkozott a gazdúr, hogyha már ily hosszú utat tettek, érdemes lesz még egy napot ott tölteni, hogy megnézzék Eger nevezetességeit. Így is történt s hétfőn még Egerben voltak, csak estele indulnak utnak, amikor má töviről hegyire megtapasztaltak minden nevezetességet, mik közt nem utolsó helyet foglalt el az egri bikavér, melynek híre épp úgy messzeföldön elterjedt, mint a servita bucsu.

Hazafelé is kocsin igyekeztek, a 15 éves Jóska gyerekek azonban csak a sarogjában jutott hely.

Jó hely az gyermeknek! Demkó gazd' uram közé esördítve a esikóknak, Füzesabony felé vették az utat.

Mikorra azonban kivirradt, nagy meglepetés érte Demkó István gazdát, mert a Jóska gyerek elveszett a sarogjából, még pedig már Füzesabony alatt.

Az elveszett gyerek a füzesabonyi előjárásnál jelentkezett, ahol elmondotta furesa esetét, hogy kiesett a sarogjából, de a kocsin ülők nem vették észre, hanem vigan hajtottak tovább. Amíg szülei jelentkeznek érte az előjáróság vette gondjaiba.

Szülők figyelmébe!

Elemi iskolai könyvek, írószerek, táskák, könyvszíjak és minden iskolai szerek legolcsóbban szerezhetők be az

ADRIA
könyv és papirkereskedésben, Jászapáti. (Gróf Károly házában.)

Női kalapüzlet Jászapáti.

Nagy György Istvánné Töröcsik Irén Jászapáti a Hevesi-úton öv. Hunyadi Lászlóné úrasszony házában f. évi okt. 1-én

női kalap üzletet nyit.

Dus raktárt tart egyszerű és díszes női kalapokból a legújabb párisi model kalapokból, melyek a legolcsóbb árak mellett állnak a m. t. hölgy közönség rendelkezésére.

Ugyintén elvállal átalakításokat, díszítéseket, melyeket izlésesen a legújabb divat szerint, jutányos árak mellett rövid idő alatt elkészít.

Tekintettel arra, hogy a legújabb párisi divat kalapokat hozom és a legolcsóbb árak mellett kívánom a m. t. hölgyek rendelkezésére bocsátani, kérem ebbeli szükségleteiket nálam beszerezni és a megbízásokat részemre feltartani kegyeskedjék.

Szíves partfogást kér
N-né Töröcsik Irén.

Tanuló felvétetik

az Adria könyv és papirkereskedésben Jászapáti.

Elég tönkretételten cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég. Tisztelettel értesítjük kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyárának kerületi képviselőivel

Knöpfler Géza

férfi- és női divatáru kereskedőt biztat meg Jászapáti.

hol mint eddig úgy a jövőben is bármilyen ruha festés, tisztítás, gallér, kézzel, keztük tisztítása a legújatnyosabb és kifogástalanul fognak eszközölni.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáromon levő férfi női gyermek cipőkre, kalapok nap és esernyők, díszek, rőtös és modern cikkeimre, melyek legújatnyosabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatáruháza Jászapáti. - Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kaphatók.

Hirdetések olcsón felvétetnek

Vadászok figyelmébe!

Allandó raktár lőpor, sörétek, hűvelkek és minden fajta vadászati cikkekből Szabari Vince fűszerkereskedésében, Jászapáti.

Nigrinyi-könyvnyomda Jászárokszállás.

GYERÜNK CSAK !!

az eltörött és megrongált órákkal **Boros Nándor**

órák és ékszerész üzletébe, mert ott pontosan és jótállás mellett rövid időn belül elkészítik.

ELKÉSZÜL

egycsacsak jltállás mellett mindenféle törött ékszer és gramofon szerkezet.

NAGY KÉSZLET

nász- és alkalmi ajándékokból, svajci és belföldi rákból és izléses lánczokból.

IGEN NAGY VÁLASZTÉK

legújabb felvételű gramofon lemezekben.

Üzlethelyiség Gróf Károly házában, Jászapáti.

Vágó B. István

posta hivatal mellett levő 200 öles kertés háza, mely 2 szoba, konyha, pince és megfelelő mellékhelyiségekből áll,

szabadkézből eladó.

Fényképészet.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy ezentul Jászapáti, a bazárépület udvarában (bejárat a cukrászdán át)

MINDEN SZERDÉN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN Fényképfelvételeket

o o o eszközök. o o o

Kívánatra hához is elmegyek. Sürgős esetekben meghívásra bármikor, minden külön költség felszámítása nélkül kijövök.

Felvételekre előjegyzéseket elfogadnak a cukrászdában és Groszman Gyula úrnál.

Azoknak, akik esetleg jászárokszállási utatemberbe jönnek fényképfelvételekre, az utiköltség felét minden alkalommal megtérítem.

Felvételek borus időben is a legjobb sikerrel eszközölnetnek.

Tisztelettel:
Beok J.
fényképész.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetést díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjazás szerint vesz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit néveláírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és jltállást közöl a szerkesztőség

Munkás ügyünk.

(gy.) A legutolsó népszámlálás után azon szomorú tapasztalokra jutottunk, hogy Jászapáti községnek — egy évtized leforgása alatt — nem volt meg a kellő arányú és a várt eredményű népesedése. Ezen visszacsökkenésnek ugyan nem mondható, de szaporodásnak sem igen nevezhető, az okát ha

T Á R C A

Egy rómes éjj.

(Humoreszk)

Ketten bandukoltunk hazafelé a hold világos, de teljesen kihalt utcán, én és Pista barátom, ki a városnál volt alkalmazásban, mint gyakornok. A hold bizonyosan mosolygott, most egy kis oka lehetett rá. Az igazat megvalva egy kisé többet vettünk be a hegylevéből névnapom örömére. Sok mindenről folyt a szó, míg garzon lakásomra érkeztünk. A többek közt Pista egy történetet beszélt el a régi rabló világból, hátborzongató, félcmetés dolgot. Megvallom, hát nem vagyok nyúlászív, de mire háza érkeztünk, feltem, igaz ugyan nem sok félteni valóm van, különösen a Sobri Jóska, Róza Sándor féle emberektől, mert ha elgondolom, hogy két kalapom közül az egyik cipő, az meg, hogy századunkhoz méltóan viselkedem órámmal szemben, melynek cédulája is más valaki zsebében lapul meg, bizony azt a szerényke pár

keressük, könnyen megtalálhatjuk munkás népünk kivándorlásában. Nagyon jól tudjuk, hogy mennyi család megy távoli vármegyébe birtokot vásárolni, hány család ment távoli vidékre állandó munka helyére, hány család ment a vasúthoz és ezekre tehető azoknak a száma, kik a szomszédos Jászkisér községbe vándoroltak át.

Egy község csak akkor haladhat és fejlődhet teljes terjedelmében ha népének a kellő számu szaporodása megvan, így tehát népünk kivándorlásának megakadályozása első rangú kérdés, mert ezek nem csak fejlődésünk biztosítékai, de a gazdálkodó és a munkaadók fontos létkérdése ez, mert már ma is ott tartunk, hogy cselédek és napszamos munkást kapnunk egyáltalában nem lehet. Nap hosszát napszamosot kap az ember. Eppen ilyen megszorult helyzetben vannak a cselédtartó gazdák, vállalkozók és cséplőgép tulajdonosok.

Most kérdezzük mi az oka ezen állapotnak?

Ez sokféle kép magyarázható. A cseléd mizéria tudvalevőleg országos jellegű, de a munkás és napszamos ügyek csak helyenként rosszak. Magyarázható egyrésztől annak, hogy

elszaporodott a semmit nem tevő munkakerülők száma, másodsor a magasabb bérek elérése után vágyakodás miatt vonulnak szét az országban, harmadszor keressük az okát talán ott, hogy nálunk a legnehezebb munkát végző szegény napszamos embernek semmiféle és rájuknézve előnyös kedvezmény egyáltalában nem adatott.

Nem akarom ezzel azt mondani, hogy tenyéren kellene hordani munkás népünket, de a fejlődésünk biztosítása érdekében a község anyagi veszítése nélkül valamelyes előnyökben részesíteni kellene őket. Lekellene kötni a falujához kis ingatlan, egy házhely adományozásával, mi a város körül hasznavehetetlenül álló területekből igen kitelne. Abban az esetben, ha kis házikóval rendelkezik munkásunk, kívándorlásra nem is igen gondol, mert van neki szerény igényei között öregségére, hol meghuzná magát, de mivel ilyen előnyöket nem kap, kénytelen saját érdekében, kis házikójának megteremtése végett alkalmas helyre elvándorolni.

Nem lenne tehát káros foglalkozni ily irányban, mert ma még nem annyira, de később befog következni, hogy munkások és cselédek nem lesznek fogadhatók, ez pedig a gazdálkodók csődjét jelenti, de megafogyasztásban nagy szerepet játszó munkás-

mentő gondolatok támadt feszült lélemben. Gyorsan az ablakhoz rohantam, úgy ahogy felkapkodván ruhámat s egy szempillantás alatt az utcára ugrottam. Valószínűleg kiabáltam is mert egy rendőr, kinek épen a nyakába potyantam, megragadott s előre, befelé előttem szavakkal galláromnál fogva tolt. „Majd adok én neked! Még te kiabálsz, te vagy a betörő.“ Most már halálos félelem elnyult azt hiszem elájultam, csak arra ébredtem, hogy egy sötét rendőrszobába-e vagy börtönbe vagyok . . . Nyílik az ajtó s én kilépek a „szép“ hívó szóra: „Előttöm!“ Micsoda lelki állapot, még csak védekezni sem tudtam. Pár lépést teszek s egy ismerős hang szól: Szervusz, hát te hogy kerülsz ide!? Pista barátom volt, ki épen az időben jött a hivatalba. Megöleltem, Nagyjából akadozva elstutogtam neki az éjjeli történetet. Láttam nem értett meg, de azonnal szótlan lettem.

Együtt mentünk lakásomra megnézni, micsoda pusztítást végeztek ott az éjjel. Kínos zavarral mondtam el azt, amit jó

nép, kereskedelmünkre igen nagy kárt hozhat.

Igaz azonban, hogy ez idő szerint munkásainknak állandó munkát adni nem tudunk, ezt azonban gyárak és ipartelepek létesítésével tudnánk orvosolni és ha töképenzes uraink megtérnének már valahára, hogy az idegen országból behozott árak kiküszöbölése végett, a kereskedés mesteriségét nem szégyellenék.

Fő elv tehát előttünk az legyen, hogy városunk fejlődése nagy árnyakat öntsön, ennek egyik főkölléke népünk arányos szaporodása és ennek pedig egyedüli orvoslása a kivándorlás megakadályozása, nehogy visszafelé haladjunk, mint a szomszédos Jászkisér község, hol az egyke rendszer miatt a református nép száma rohamos alábbszállásokban nyilvánul.

Jász tanítók.

Ilyen cím alatt foglalkozott a „Független Lap” utolsó száma a „Gimnáziumunk” című cikkel. Azaz inkább ezen cikk egy odavetett állításával, mely a jász tanítók kényelméről szólott.

A cikk írója Erdélyi Ágost, színes színvonala törekvő vitát indított, bizonyítani azt, hogy nem a jász tanítók kényelmesek, hanem az iskolafentartók garaskodók. Igaz. De ahogy ő összekapcsolta a következtetések lánczemeit az elsőt az utolsóval és kisütötte, hogy mennél több a macska, annál okosabb John Bull, úgy ha terjengősek akarnánk lenni, mi is bebizonyítanánk, hogy nem garaskodnak az iskolafentartók, sőt nagyon is gavallérok és mégis csak kényelmesek a jász tanítók.

Szerint magam sem tudtam, magam sem értem. Haza értünk. Házi asszonyom rikácsok hangja fogadott. Hát maga jó madár az ablakon jár már ezentúl ki és be? Hogy néz ki most is, hát ilyenkor kell haza járni? Szégyelje magát! Jobb tennie, ha a lakásbért... Szólni sem tudtam, de nem is mertem volna. Az ajtóknak estem, melyet már derék házi asszonyom lakatossal nyitott fel, mint mondá. Most már igazán nem érthetem az egész dolgot, de még Pista barátom is kérdőjellel változott. „Nohát tudja Pista úr — folytatta Boris néni — olyan bosszúságot okozott ez a gaz kecske az éj-jel. Úgy lehetett, hogy a holdvilágnál árnyéka az ajtóra esett s ottenséges cimborát vélt az árnyékában, kegyetlenül döfte az ajtót. De tul is adok rajta még ma.”

Féltre hívtam Pistát s kértem, könyörögtem, hogy a történetről ne szóljon senkinek.

Schäffer Vilmos.

A környezet-e vagy mi, vagy hogy fehér cipót eszik, és bort iszik s mint anyám tyukja, a ládára is felszáll, hát ezért, vagy nem ezért, hogy felszáll, leszáll vagy hogy éppen mindig ül és hever, vagy egyéb okoknál fogva, de tényleg kényelmes a jász tanító. Hogy miért kényelmes? Mert az ellenkezőt nem látjuk bebizonyítva. Ott, ahol 18 fiút küldtek a középiskolába és 2 bukott, 9 meg jeles lett, ott nem kényelmesek, mert ezen számok neveltségessé tennének minden ilyen ráfogást, neveltségessé teszik az általánosítást, ezen bűnünkér bűnhődünk, mert tényleg nem igaz, a lustaság nem Árokszállásnál végződik s a szorgalom nem Vámosgyörknél kezdődik, hanem van mindkettőből a Jászságban is.

De igen sok helyen érezzük ezt a nagy kényelmet. Akarva, nem akarva, minden képzelhető ellenszenv leküzdésével — sugárzik az szét, mint a rádium s látnunk kell azt. Különösen meg ha a tanítók közgyűlésére beérkezett pályaműveket látjuk, ha számoljuk és újból látjuk. Az egyetlenegy pályaművet, vagy néha kettőt. A tanítóktól annyi szorgalmat látva, figyelembe véve a 2—5 hónapi vakációt, a foglalkozásukat, a napi 4 órai munkát, panaszait és egyebet és egy vagy két pályamű érkezik bel? Micsoda pazar kényelem ez kérem! Tíz és husz koronáért az emberből kikivánczó néhány gondolatot, kívánnak csupán és nincs pályázól!

Hiába itt latin, vagy német citatum, ami igaz, az igaz.

B. cikkének egyéb állításai előtt meghajtjuk lobogónkat és jölesőn tudomásul vesszük a mi egyéb állításaink igazságának elismerését.

Imrik Gyula.

Zsákamacskák.

A múlt számunkban „Szürkeség” című cikkünkben megírtuk, hogy hazánk fia itt ugyan nem kell, ha mindjárt Salamon bölcsességével rendelkezik is, a teret idegenek hódítják meg, azok nyerne el minden állást. Az az eset történt ugyanis, hogy tanító állás volt üresedésben Jászapáti, melyet folyó hó 3-án d. e. 11 órakor a r. k. iskolaszék Manga Mihály drégelypalánkai kántortanítóval töltött be. Ezen tanító állásra két jászapáti — ha nem ki-tűnő is, de elég jó oklevéllel bíró — tanító pályázott.

A megválasztott Manga Mihályt világegyet sem akarjuk lekicsinyelni és tudását kétségbe vonni, de a két apáti flu mellőzését sem tudjuk megérteni akkor, midőn a megválasztott és a két mellőzött oklevelének nagy a hasonlatossága. Mert ha jól tudom be nem mutatkozott, tehát ismeretlenül (zsákamacskát) választottak. Vagy talán ajánlólevél folytán történt a választás, oly ajánlólevél folytán, mint amilyennel az emlékezetes Ifkovicsot megválasztották.

Ismertem egy hivatalfőnököt, aki igen helyesen minden tisztviselőjét egyesre minősített, amit a következőképen okolt meg. Az a tisztviselő, ki szorgalmas, hivatását teljes egészében megfelelően betölti, megérdemli az egyes minősítést, rászolgált az előmenetelre. Azon hivatalnok, ki hanyagul látja el hivatását és szolgálatra alkalmatlan, szintén egyest kap, még pedig azért, hogy ennek révén tőle megszabaduljon. Nem-e így leszünk tehát most is, mert értetlenül előttünk az, hogy egy körülbelül 40 éves ember, kinek tanítói fizetése ottan is megvan s hozzá még kántor is, otthagya állását egy kizárólagos tanítói állásért? No de ez csak föltevés, legyen meg az ok, amiért tulajdonképen megválasztották, hogy zeneértő muzikális ember. De hátha nem lesz az, vagy ha az is lesz, hát nem cigányprimást, hanem tanítót választottak. Tanítónak meg nagyon megfelelő lett volna a két helybeli pályázó akármelyike is, mint ahogy az apának megfelelő a fia, ha nem lát benne művészi vonásokat, talentumot is, és nem szalad a szomszédba, hogy fia helyett adjon neki egy hegedűművészt és nem csapja el nem művész fiát országcsavargásra.

Azt hisszük, így gondolkozik az, aki a család szent fogalmát és a szeretetet ismeri s aki nem így gondolkozik, úgy tűnik fel, mintha lelke sem volna, sem istene, sem hazája.

Kinos incidensek

a gimnáziumi segélyegylet gyűlésén.

Alig egy pár hónappal ezelőtt alakult a jászapáti gimnáziumi szegénytanulók segélyegylete, mely folyó hó 4 én a jászapáti közsegháza tanácstermében alapszabályok módosítása tárgyában közgyűlést tartott, melyet az egyesület elnöke Horváth Lajos bankigazgató vezetett.

A közgyűlés elején Dr. Markovics Péter rosszaságának a fölött kiíjezést a felett, hogy a minisztérium által, már hónapokkal ezelőtt visszaadott alapszabályok módosításának ügyét miért huzták-halasztották,

ily sok időre? A támadásnak ugyan nem nevezhető felszólalást Haugh Béla igazgató magárra vette és a teremből eltávozott. Az egyesületet megalapító igazgató távozása kinos idegességgel idézett elő a jelenlévőkre, mit is előklő Horváth Lajos a sertes nagára vállalásával igyekezett elsimítani. Migály Béla s. tanár, miután a plébános felszólalásában személyeskedést látott, védelmére kelt az eltávozott igazgatónak. Ezen felszólalást meg Markovics plébános kitanításnak vélte és kerekén visszautasította Migály szavait. A közgyűlésen részt vett, körülbelül 20 25 egyesületi tag a történetek alatt tühegyen ültek és nem tudtak megmagyarázni egymásnak, hogy ezen kinos incidenst micsoda kulissza megett dolgokok idézték elő.

A közgyűlés különben a módosítást le-tárgyalta és az alapszabályokat jóváhagyás végett az illetékes minisztériumhoz felterjeszté.

Hol a mulasztás?

A sertesvész elleni védekezés tárgyában kiadott új földmívelésügyi miniszteri rendelet kiadása körüli mulasztásért (?) a „Jászapáti és Vidéke” című lap legutóbbi számában támadást intéz a helyi főszolgabírói hivatal kezelése ellen, mert szerinte ebből sokaknak anyagi károsodása van. A támadás indokolatlan és nem érthető, hogy mi indította cikkiről ilyen fajta hangú fenyegető sorok közzétételére. Hiszen nagyon jól tudja, hogy éppen ezen rendelet egyöntetű keresetűl vitele tárgyában Jászapáti nyon szeptember 24-én járási tiszt értekezlet volt, melyen a jövőben követendő eljárások megbeszéltek. Az erre vonatkozó földmívelésügyi miniszteri rendelet pedig minden község asztalán ott fekszik hetek óta, tanulmány tárgyává tehette volna tehát minden község és ebből tudhatta volna a maga kötelességét, de a tiszt értekezleten szóval is hallotta a közsegek képviselője, hogy mi az eljárása a jövőre nézve. Kár volt tehát várni a főszolgabírói hivatal erre vonatkozó külön rendeletét s ha a községnek ily irányban kételyei voltak, miért nem használta fel Jászapáti község a rendelkezésre álló telefon, azonnal megkapta volna a sertesvásár megtartására nézve az utasítást.

Általában a cikk írójáról azt kell gondolnunk, hogy nincs tisztában a rendelet végrehajtásának keresetlivel és hivatali kezelése állításával, mert első sorban egy időhöz kötött rendelettel a régebben életbe levő rendeletet a megállapított határrap előtt megváltoztatni nem lehet, másodszor pedig egy 4 oldalas rendeletet 9 példányban leírni kevés idő alatt nem lehet. A sertesvásár meg nem tartásáért az okot tehát hakeresi, könnyen megtalálhatj a s ha úgy akarja, a kirohanást helyre is igazíthatja.

HIREK.

Közgyűlés. Törvényhatóságunk folyó hó 20-án Szolnokon a vármegyeházában évnegyedes rendes közgyűlést tart.

A nemzeti gyász napján. Október hatodikán visszaemlékezve a hatvannegy év előtt az aradi Golgothán végbe-

ment fenseges tragédiára: fölszakadnak újból a régi magyar sebek és megint vérezni kezdenek. Gyászba borul az ország és a nemzeti Génusz forró könnyeket hullajt az aradi tizenhárom dicső vértanu halála fölött. A szomorú évfordulón, amikor a gyászfátyolba burkolt háromszint magyar lobogókat busan lengeti meg a sűrő őszi szél, hassa át minden magyar ember szívét az igazi hazaszeretet érzelve, álljon meg mindenki bár csak egy pillanatra is és gondoljon hazafias őszinte meghatottsággal azokra, akik olyan nagyok voltak, annyira szerették ezt a sokat szenvedett hazát, hogy nemesak éltek, hanem megis haltak érte a bitófán. Emlékezzünk régiekről és lelkesedjünk értük a jelen sivar napjaiban és tanuljunk tőlük önzetlen hazaszeretetet. — Sajnos azonban minálunk Jászapáti nem-hogy a kegyelet nevében valamelyest ünnepélyt rendeztek volna; de még egy csendes misét sem mondtak halhatatlan hőseinkért.

Balesetek. Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történhetett volna a napokban a gimnázium építkezésénél. A földszinti helyiség belső beépülésén dolgozó mintegy 20 munkás alatt leszakadt a rosszul csinált állvány, melynek következtében négy munkás könnyebb természetű sérülést szenvedett. A másik baleset ugyancsak a gimnázium építésénél a földszintes épület tető cserpezésénél történt. Sőt József 27 éves napszámos vigyázatlansága következtében lecsuszott, az állványok közé zuhant. Jobb közep gyűrűs ujját eltörte.

Kolera. A sárga veszedelem vármegyénkben s velünk szomszédos tiszai középjárásban Tiszaroffon fellötte fejét. Ugyanis folyó hó 4-én Murányi István 50 éves munkás koleragyanus tünetek között megbetegedett és aznap még megis halt. A veszedelem híre gyorsan haladt s érthető, hogy mily nagy riadalmat csinált az egész községben. A bel-részeket az ázsiai kolera megállapítása végett a gyulai kórházba küldötték. — Mint lapzártakor értesülünk, a tiszaroffi eset vizsgálata megállapította az ázsiai kolera. A Tisza vize van megfertőzve, miért is a betegség tovább terjedésének megállítására végett a legmesszebbmenő óvintézkedések lettek elrendelve. A Tisza parton állandó őrszolgák cirkálnak, hogy meggátolják a népet a folyóvíz ivásában. — A tiszaroffi kolera eset miatt a folyó hó 12-iki jászsálszentgyörgyi országos vásár megtartását vármegyénk alispánja beiltotta.

Népmozgalmi statisztika. Az elmúlt szeptember havában a jászsági alsó járásban született 212, meghalt 107 egyén, mely a következőképen oszlott meg Jászapáti született 34, elhalt 34. Jászapáti született 53, elhalt 12. Jászkiséren született 17, elhalt 14. Jászsálszentgyörgyön született 23,

elhalt 16. Besenyszögön született 22, elhalt 14. Tiszasülyön született 11, elhalt 3. Nagykörűben született 14, elhalt 1. Jászszentandrason született 25, elhalt 9 egyén.

Ipartestületi választások folyó hó 2-án folytatódtak, melyen az előjáróság megválasztotta alelnöknek Gulyás Ferencet, pénztárnoknak Bécsi Pált, jegyzőnek Szabó Bélát és gazdának ifj. Szelényi Jánost. Szabó Béla azonban jegyzői tisztségéről lemondott, helyette Fuchs Kázmér községi ellenőr választott meg.

Adóhivatal van ugyan, de pénz nincs. A nyugdíjasok már két hónap óta nem kaptak fizetést. Pedig ők nem bannak a mostani pénzügyvilágban, ha Apáti, Jászberény, Szolnok, meg az egész világról való adóhivatalokat Luolifer országába helyeznők is, csak a pénzüket pontosan megkapják.

Verekedő jászládányiak. Az ősi virtus Jászládányon időközönként meg-megismétlődik. Most legutóbb Rimóczi István Biró András Józsefet, Magdus Pétert pedig Tolvaj Imrét börtöl megverte. Mind a kettőjük ellen folyamatban van az eljárás.

Pótvásár. Jásztelek község kérelmére a kereskedelemügyi m. kir. miniszter pótvásártartásra engedélyt adott.

Köszönet nyilvánítás.

Felejthetetlen kedves nőm elhunytakor megnyilatkozott részvétet ezuton köszönöm meg.

Jászapáti, 1913 október 8.

Szűnik Ferenc.

4067
913

Pályázati hirdetés.

Jászkisér községben a II-ik községi orvosi állás elhalalozás folytán megüresedett, ezen állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állással 1400 korona évi fizetés és 500 korona lakbérrel van egybekötve.

Tartozik megválasztott orvos a törvény és szabályrendelettel neki kiosztott teendőket végezni.

Pályázati határidőül f. évi október 20-át tűzöm ki, mely idő alatt felkérem a pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelve kérvényeiket hivatalomhoz terjesszék be. A választási határidőt később fogom kitűzni.

Jászapáti, 1913. okt. 7-én.

Főszolgabíró szabadságon:
Dr. Horváth József
szolgabíró,

Az „ANKER”
Élet és Járadék-
biztosító társaság,
mely az életbiztosító társaságok között a legelső helyet vívta ki magának. ajánlja Életjáradékos, valamint 3%-os garantizott nyereség részesedéssel járó életbiztosításait 20 éves kortól. 60 éves korig.
Ezen intézet képviselőjét lapunk felelős szerkesztője Imrik Gyula elváltta, kint a bővebb leírlágot is megtehető.

CSARNOK.

Mindennapi történet.

Írta: Gallovich Jenő.

Sirni minden ember tud, könny a gyöngeség megnyilvánulása, erősnek lenni kiváltság. Erősnek hiszem és tudom magam és mégis gyakran sírok. De csak olyankor, mikor lekemen szakít mély sebet az élet. És olykor, mikor sírok, tüzek égnek a lelkemben és a lángok nyomán maradt kihűlt fekete hamuban kotorok. De hiszen a tölgy is erős, izmos karjaival büszkén terpeszkedik szíjjel és mégis megroppan ha jön a vihar és a lehatalmasabb hegynek, égbe nyúló sziklának a forrasa támad olykor. Bugyborikoló vékony csermely, vize fűtő, friss, tiszta, mint olvasztott ezüst, minden cseppje ragyogó gyémánt, mint a szenvedő asszony könnye.

Sirni csak azóta tudok, mióta megismerem egy leányt, aki pedig se nem szép, se nem jó, sőt rossz a leike mélyéig. És mégis megszerettem, furcsa, de odaadtam neki a lelkem. Lehet, hogy a jóság, melyet úton-útfélen annyit emlegetnek, már untatott és bizarr, szokatlan, nem mindennapi után vágyakozó lelkemnek épen az kellett, amit mindenki elkerült. Különben is a jóság foglalom, melyet ki ki úgy talál szépnek, a hogy gondolataiban felcíráz, felekesít és sokszor a fekete rútság alatt legtisztábban ragyogó kincsekre bukkantam.

Igy esett, hogy megtörtént és nekem igaz nagy boldogságot, végtelen gyönyörtiséget okozott a vele való foglalkozás. És arra a gazdag, csodálatos, érdekes tapasztalatra jutottam, mi különben is nem is annyira új és szokatlannak, hogy nagyobb a vonzóereje a rossznak, mint a jónak. Ez legalább is húzta, azonozta, csábította maga köré az embereket, legkiválteppen engemet, akinek különben az életben annyi kimondott jósággal volt már dolga és akít épen azért szerfelelt izgatott ez az újdonság. Azzal, hogy megszólalt, egyáltalán nem törődtem, mert hiszen úgy van az, ha az ember boldog akar lenni és valóban élni akar, saját magának kell kifejlenie azt az egyenes, vagy girbe-görbe ösvényt, melyet mások önzése és butasága taposott előtünk szélesre. Akiben van erre bátorság, azt később magára hagyják, megszokják, hogy ne törődjenek dolgával, tetteivel, nem lesik el titkait, megnyugosznak, mint járásában a felhőnek, amely úszva gomolyogva, kavarogva halad a maga útját?

Különös nagyon az én szeretetem. Nincs benne semmi önzés és épen azért valójában a legerősebb önzés. De akaratlanul is rejtett, nem veszi észre akiért van és épen azért annak nincs terhére, ellenzőleg csak a jót, a szépet, a gyönyörtiséget érzi ki belőle. Fel-emelem, hogy a magasba tekintsek reá, elhordom lábaim elől a követ, hogy ne érintsem semmi és senki, megmaradjon előttem mindig fehéren, tisztán, érintetlenül, mint lizás, ragyogó álomba megálmotani, megszületett a lelkemben, hogy imádhassam. Aztán kezembe fogom a lelkét és reálehelek, becézem, dédelgetem addig, amíg izzó lelkem forró lehelete alatt fel nem melegszik, tüzet, lángot nem fog az ő lelke, az ő vére is. Mindenne kiterjeszkedő figyelemmel, gondoskodó, igaz gyöngédséggel elfogom a napsugarat, hogy neki adjam és neki feszítem hátamat az ajtónak, ha közeledését érzem a veszélynek.

Folyt. köv.

Női kalapüzlet Jászapáti.

Nagy György Istvánné Töröcsik Irén Jászapáti a Hevesi-úton özv. Hunyadi Lászlóné úrasszony házában f. évi okt. 1-én

női kalap üzletet nyit.

Dus raktárt tart egyszerű és díszes női kalapokból a legújabb párisi model kalapokból, melyek a legolcsóbb árak mellett állnak a m. t. hölgy közönség rendelkezésére.

Ugyazintén ellátal átalakításokat, díszítéseket, melyeket izlésesen a legújabb divat szerint, jutányos árak mellett rövid idő alatt elkészít.

Tekintettel arra, hogy a legújabb párisi divat kalapokat hozom és a legolcsóbb árak mellett kívánom a m. t. hölgyek rendelkezésére bocsátani, kérem ebbeli szükségleteiket nálam beszerezni és a megbízásokat részemre feltartani kegyeskedjék.

Szíves pártfogást kér
N-né Töröcsik Irén.

Tanuló felvétetik

az Adria könyv és papirkereskedésben Jászapáti.

Elég tönkre tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég. Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyáranak kertilei képviselővel

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt biztat meg Jászapáti, hol mint eddig úgy a jövőben is bármilynemű ruha festés, tisztítás, gallér, kézzel, keztük tisztítása a legjutányosabb és kifogástalanul fognak eszközölni.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáromon levő férfi női gyermek cipőkre, kalapok nap és esernyők, díszek, rőtös és modern cikkreimre, melyek legjutányosabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapáti. Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kertületének megbízottja.

Csak nálam kaphatók.

Hirdetések olcsón felvétetnek

Vadászok figyelmébe!

Állandó raktár lőpor, sörétek, hüvelyek és minden fajta vadászati cikkek, Szabari Vincze fűszerkereskedésében, Jászapáti.

Nigrinyi-könyvnyomda Jászárokszállás.

GYERÜNK CSAK !!

Boros Nándor

az eltörött és megrongált óránkkal órás és ékszerész üzletébe, mert ott pontosan és jóállás mellett rövid időn belül elkészítik.

ELKÉSZÜL

ugyanícsak jóállás mellett mindenféle törött ékszer és gramofon szerkezet.

NAGY KÉSZLET

nász- és alkalmi ajándékokból, svajci és belföldi raktól és izlésés lánczokból.

IGEN NAGY VÁLASZTÉK

legújabb felvételi gramofon lemezekben.

Üzlethelyiség Gróf Károly házában, Jászapáti.

Vágó B. István

posta hivatal mellett levő 200 öles kertés háza, mely 2 szoba, konyha, pince és megfelelő melléképületekből áll,

szabadkézből eladó.

Fényképészet.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy ezentul Jászapáti, a bazárépület udvarában (bejárat a cukrászdán át)

MINDEN SZERDÁN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN Fényképfelvételeket

o o o eszközök. o o o

Kívánatra hához is elmegyek. Sürgős esetekben meghívásra bármikor, minden külön költség felszámítása nélkül kijövök.

Felvételekre előjegyzéseket elfogadnak a cukrászdában és Groszman Gyula úrnál.

Azoknak, akik esetleg jászárokszállási műtermembe jönnek fényképfelvételekre, az utiköltség felét minden alkáltozással megírtam.

Felvételek borus időben is a legjobb sikerrel eszközöltetnek.

Tisztelettel:
Beők J.
fényképész

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névvalóval küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólítást közöl a szerkesztőség

Érzékenység.

(igy.) Kis városi embereknek az az egy rossz szokásuk is megvan, hogy túl érzékenyek s emiatt könnyen sértve érzik magukat. Nagyon sok esetben az is megtörtént már, hogy a helyi nagyság valamelyikéről társalgás közt szó esett s elfelejtette az illető használni róla a szokásos dícséretet, kész volt a sértés és mi kedves uraink felhuzták az orrukat.

Igy vannak a helyi nagyságok az újsággal is, ha nem az ő eszméjüket dícsöiti és nem azt fogadják el, mi az ő koponyájukba születtett meg, szintén, sértve érzik magukat; mert hát hisz' ők „helyi nagyság” hogy mernek az ő eszméjükré kritikát mondani. Azt meg egyáltalában nem akarják tűrni, hogy közszereplésüket kritizálják és nem hajlanak meg egy egészségesebb téma előtt. Közszereplésük pedig egyenesen azt hozza magával, hogy tevékenykedésüket a sajtó figyelemmel kíséje s rá mutatson mindazon dolgokra, melyek hasznára, esetleg kárára vannak a közönségnek. Ezek szerint hát ha a sajtó csak azt eszeleksi és személyükben

őket egyáltalában nem sérti indoklatlan az érzékenykedés amikor és társadalmi tényező uraink között.

Megtörtént már az, hogy vezető embereink az újság kritikája miatt az egyesületből kiléptek és közszereplésüktől vissza vonultak s visszavonulásuknak egyedül a nevük szellőztetését okolták. Tudvalevő dolog, hogy közügyekben a sajtónak kritikát gyakorolni joga, sőt kötelessége is, mert hát ha nem az ő eszméjüket dícsöiti is, nem szabad megharagudni, mert esetleg a sajtó által megpendített sorokban sokkal többébb dolgok rejlenek, mint az ő által elgondolt egyoldalú gondolkozásból.

Ugyebár milyen undorított azok az újságok, melyek mindig egy pártot, egy klikket szolgálnak, mindig egy követ fájnak, mindig azt dícsörik, amit az ő pártja csinál és azok szépséghibájukat elpallástolják; igyekeznek ütni az ellenpártot. Az ilyen újságok napfényre már letűnt s ezt legjobban láthatjuk a fővárosi lapoknál, ahol egyhamar után eszükük he az ajtót a nagyképu, elfogult, egyoldalú újságkiadók után.

Magam részéről, bármennyire érzékenykednek vezető embereink a levont tanúságokból továbbra is befolyásoktól mentes kritikát fogok gyakorolni és minden megtörtént dolog a valóságnak megfelelően közreadni. márcsak azért is, hogy meggyőződést szerezzenek arról, miszerint nem a gyűlölet és a személy iránt való ellenszemből szerepelnek a közügyekben szereplő alakok újságom hasábjain, hanem igenis először azért, hogy tevékenykedésükről a közönség alapos és megbízható tájékoztatást szerezzen, másodsor pedig egy esetleges új eszme felvetésével a közhasznú intézményeknek hasznára legyenek.

Azért tehát az érzékenykedésnek és öbhol kifolyólag nálunk szokásban levő bosszúállásnak helye nincs, mert közszereplésük hozza magával nevük emlegetését és mindamellet ne felejtsek el, hogy sok esetben, midőn az újságba a dícséretet kapják épen akkor vannak megvágva, és történik ez megfordítva is.

Jászkiséri állapotok.

Sokan parasztkodtak már szerkesztőségünknel, hogy tegyük szövé, miszerint túrhetetlen állapotok vannak Jászkiséren is. Készéggel rendelkezésére állunk a panaszt tevőknek; de előre is biztosíthatjuk, hogy panaszos ügyük — községek szűkmarkúsága miatt — megvalósításhoz nem juthat. Egyik panasz a következő: Ott is szokásba van, hogy novemher hó 15-ike előtt nem gyulnak ki a nagyfényű petróleum lámpák, bukácsolhatnak és összetörhetik magukat a sötétben járáló emberek. A község egyik legforgalmasabb mellékutáján a kocsiközlekedés szinte lehetetlen, valóságos fertőző van az utca közepén, annak lecsapolásával és felhőtésével senki sem törődik. Ugyanesek ebben az utcában járda is van, még pedig „deszkából,” de csak ott, ahonnan még a cigányok elnem lopkodták, vagyis tíz méteren van, tizenötön pedig nincs. Általában a panasz szerint közforgalom biztosítása érdekében nagyon kevés tételük az illető előljárásság részéről. Tisztába vagyunk azzal is, hogy kibetonozni Jászkisér község utcáit nem lehet; de azon javításokat eszközölni s így a forgalmat biztosítani igenis hogy lehet. Ez a panasz azonban rápasszolhat járásunk valamennyi községére, mert hisz tudvalevő dolog, hogy ily irányban kevés gond fordítatik az illető előljárásság által és láthatjuk szabadszemmel mindennap, hogy micsoda kínos gyötrellemmel lehet terhes kocsival végig haladni mellékutcainkon. Az utcák jó karban hozatalára tehát ezuttal felhívjuk figyelmét az illetékes előljárásságnak, miszerint legyen rajta, hogy az adófizető polgárok a kocsin és gyalog való közlekedését jó uton le tudják bonyolítani.

A nagykörtüi tragédia.

Egy hajóskapitány végzetes mulatása. Az elmúlt szombatn este fél 9 órakor kötött ki a nagykörtüi Tiszaparton Kálmán Miklós vállalkozó

HIREK.

Személyi hír. Dr. Szikszay György szolnoki kir. törvényszéki elnök az elmúlt kedden déli vonattal Szolnokról ide érkezett, hogy a helyi kir. járásbíróság ügykezelése felett a szokásos éves vizsgálatot megtartsa.

Helyettesítés. A lemondás folytán megüresedett jásszentandrási községi orvosi állásra járásunk főszolgabírója Dr. Khindl Barna gyakorló vm. tb. főorvost helyettesítette.

Orvosválasztás. Nagykőrüi orvosi állás választása folyó hó 17-én d. u. 2 órára tüzetett ki. Az állás elnyerése végett Dr. Köszörüs István cibaki és Dr. Ferenczi Emil csepeli orvosok pályáztak.

Késelő közműves segéd. Jászladyról jelentik, hogy Mészáros József ottani lakos közműves segéd Tolvaj Lajos barátjával összeívódott, miközben kést rántott és Tolvajt súlyosan összeszurkálta. A szurkáló közművest a csendőrség a kir. ügyészséghez jelentette.

Élő mezeinyúl szállítás. Dr. Bárány Adolf szászberki uradalmából már évtized óta szállítják a nyulakat Franciaországba meghonosítás végett. Ez évben 1500 darab nyulat szándékozik Kohner uradalmára kiszállítani, melyre a belügyminiszeri engedély már megis érkezett.

Gabonaárak. Gazdáink körében gyakran hallható az a panasz, hogy a gabonaárak nem állanak arányban a termés mennyiségével. Vagyis gazdáinknak az ellen van kifogásuk, hogy bár igen sok helyen tönkre tette a kedvezőtlen időjárás és az árvíz a termés tekintélyes részét, mégis a megmaradt kevésnek aránytalanul alacsony az ára. Gazdáink ennek okát abban látják, hogy a kormánynak beküldött hivatalos jelentések küldői sok helyen rózsaszínű szemüvegen nézve tévedtek a termés mennyiségének megállapításánál. És, ha a dolog tényleg így áll, akkor a gazdatársadalomnak volna kötelessége a tévedésekre rámutatva, a termelt gabona mennyiségét és az árakat egymással összehangba hozni.

Harcserű léghajó üldözés lesz folyó hó 19-én, kedvezőtlen idő esetén 20-án. a cs. és kir. 4-ik hadtestparancsnokság támogatásával. A léghajókat Budapesten bocsájtják fel és automobillal üldözik. Ez alkalomból a belügyminiszeri rendeletet adott ki, hogy a léghajó leszállásoknál a lakosságnak kötelessége a tett segédkezetet készséggel nyújtani.

Visegrád nevű teherszállító gőzhajója, melyet Gaál Sándor 60 éves hajóskapitány vezetett. Lehorgonyozás után vacsorához ült az egész hajó személyzete, majd később a közeli korcsmából 25 üveg sört hozattak, mit a kapitány, gépész, kormányos és szakács közösen elfogyasztottak Vig hangulatban dalolgattak a hajón be rendezett fülkében és a sok mennyiségű árpalétól valamennyien rózsaszínből látták a világot. Gaál Sándor kapitány úgy félkettő felé kijött a fülkéből és felment a fedélzetre valami dolgot elvégezni s nem is tért többé vissza. A mulatást tovább folytató társaságnak feltűnt a kapitány sok ideig való távolmaradása, keresésére indultak, azonban már sehohsem találtak s azt következtették, hogy ittas fővel beleesett a Tiszába, mert különben a hajót a víz miatt másképp el nem hagyhatta. A titokzatosan eltűnt hajóskapitány ügyében a nyomozást bevezették és a szolnoki kir. ügyészség rendeletére a Tiszát halászni próbálták, hogy a holttestre rátalálhassanak. Most nem tudni az elhűlés okát, hogy öngyilkosság-e, büntény-e, vagy pedig szerencsétlenség áldozata lett a különben jó anyagi viszonyok között levő hajóskapitány. Nagykőrüi község előjárósága személyleírásának közlésével megkereste az összes Tisza mellett levő hatóságokat a hulla megkerítése végett.

A kutak áldozatai.

Két gyermek a kutba fullt.

Jászárokszálláson a napokban két olyan esemény zavarta meg az emberek nyugalmát, melyhez hasonló a lakosok gondossága folytán nem igen fordult elő, sőt a maga nemében az események ezen összejátszása folytán egyedül áll.

Két fiatal élet lelte halálát a kutak mohos kövei közt levő zöldséges, kesernyős vízben s mint eddig megállapítható volt, egyikre sem mondható rá, hogy szülői gondatlanság áldozata lett volna. Sőt ellenkezőleg, a sors a szülők gondozó kezei közül szakította ki mindkettőt.

Az esetek a következők:

Ig. Ördög János VI-ik kerületi lakos családjára folyó hó 10-én a ház folyosóján varrással foglalkozott s mellettük játszadozott fenit egyetlen 2 és fél éves kis fia. Munkájuk közben észrevették hogy a kis fiú elült mellőlük, az utcára ment. Keresésre indultak, megnézték a szomszédhába is, hová a fiú járni szokott, nem találták. Tíz óra tekk érte mindent, néztek egy másik szomszéd udvarán is, ott azonban a házbeliket nem találták. Már távozni akartak, mikor egyikük a kutba nézett és ott látta a víz felszínén a kis fiút, holtan.

A másik eset szombaton, folyó hó 11-én

történt. Eloga Imre 5 éves kis Béla nevű fiát, nehogy otthon távolléte alatt valami baja essen, elvitte magával a munkáskübe. Mig ott az apa az újságot olvasgatta, a fiú az udvaron játszott. Ekközben meglátja a nyitott ajtón a teniplomba igyekvő nagy mamáját és utána szaladt. A nagyanyja a fiút visszahívta, ez azonban mástelő vette az utját. Újában Mikus Veron házához ért, honnan a kerítés mögül Mikus 8 éves unokája hívta be játszani. A szülők ott sem voltak otthon, az ajtó is be volt zárva, a kerítésen mászott hát be a kis Béla. — a halálba. Játék közben ugyanis a fedett kutra mászott, ott ugrált, ekközben a fedéleszka félreeszszott és a fiú belebillent a kutba.

Mikusék később hazamentek s a kis unokájok újságolta nekik, hogy: „Béla meg a kutban van”. Ezek néztek, de mivel nem láttak semmit, ügyét sem fordítottak a beszédre. Csak később, mikor már többször mondta a kis fiú, hogy: „Béla meg a kutban van”, kotorták a vizet és ekkor került elő a — hulla.

Az előző napi eset áldozatának boncolására kiszállt hatóság már készült vissza. Berénybe, amikor az újabb esetről értesítettek. A vizsgálatot megindították.

Kolera.

Torjed a sárga veszedelem vármegyénkben.

A nagy és fokozott óvatosság dacára is terjed a sárga veszedelem a Tisza mellett levő községeinkben. Azt lehet következtetni tehát, hogy a Tisza vize van megfertőzve kolerabacilusokkal, mert a betegség kiütése mindig a Tisza vizének használatára vezethető vissza. Tiszaroffon négy koleraeset volt, melyből három lett halálos kimenetelű. Újabb megbetegedés történt Tiszaburán, hol Burai Ágoston halászsegéd lett az áldozata a sárga rémnek. Lapunk zártakor értesülünk, hogy Szolnokon is volt több gyanús megbetegedés, így tehát félős, hogy vármegyénk különböző helyein is felfog lépni a betegség.

A jászapáti főszolgabíró a jászági alsójárás területén a Tiszai halak árusítását teljesen betiltotta, mivel tartani lehet, hogy a halakkal a bacilusok széthordatnak, miértis ezen üdvös intézkedés nagyon helyén való. Most már a kolerával fertőzött helyről érkező egyének öt napi megfigyelés alá helyeztetnek a vasutnál az ellenőrzés gyakoroltatik községi orvosok által. A Tiszavizének ivásától a község eltiltatott, erre állandóan cirkáló csendőrárók vigyáznak fel. Hirdetmények által felhívatnak a lakosok, hogy a „tisztaságra” fokozottabb erővel vigyázzanak, gyümölcs élvezetétől lehetőleg tartózkodjanak és az előirt fertőtlenítéseket hajtsák végre, mert egyedüli ellenszer a betegség ellen a tisztaság és a mérsékelt életmód.

Gondatlanságból tűz. Nagy Tamás tiszasülyi lakos Emil nevű 8 éves fia az udvarban lévő árpa szalma kazlat felgyújtotta mi is 70 korona kár értékben elégett. A gondatlan szülőt feljelentették.

Brutális legények. Nagy Etel tiszasülyi határ, tanyái lakos háza felé tartott a szomszéd tanyáról, miközben találkozott Csajbok József, Csajbok Ferenc, Nyese Károly, Telek Lajos, Farkas Imre, Lengyel Mihály és Czako András besenyszögi legényekkel, kik vele izetlen diskurálást akartak folytatni s ezért őket elutasította, mire ezek felbőszültek a leánynak neki este és a náluk levő botokkal úgy összeverték, hogy súlyos testi sértést szenvedett. A brutális legényeket a csendőrség összefogdosta s tettük beismerése után illetékes helyre feljelentette.

Vasuti arcképes igazolványok megújításának ideje elérkezett, azért tehát felhívja a posta igazgatóság a tulajdonosokat, hogy a megújítandó igazolványokat lehetőleg november hónapban küldjék be megújítás végett két koronás postajegy csatolása mellett. A hivatalban lévők saját felettes hatóságok útján, a nyugdíjasok pedig közvetlenül kérhetik, mely kérelmükhöz főszolgabírói bizonyítvány csatolandó, melyben igazolva legyen, miszerint semmiféle fizetési állást nem visel.

Szabad a dinyaarúsítás. A m. - kir. belügyminiszer azon rendeletét, melylyel a dinyaarúsítást egész ország területére betiltotta, hatályon kívül helyezte, így tehát a dinyaarúsítása újból szabad.

Különs bosszút ált Nyolcas Péterné besenyszögi lakosnő haragos szomszédján özv. Móra Mátyásné ugyan csak besenyszögi lakosnőn. Móránének hónapok óta feltűnően vesztet el az udvarából csirkék, kacsák és libák s ezek eltűnési módjára csak nagy sokára tudott rájönni. Ugyanis Nyolcasné kutyája igen alkalmas aprólék fogásra mihelyt Móránének kibújt valamelyik állatja rögtön küldötték a kutyát és csendesén elfogatták széjjel tépették, így ment ez jó darabig míg egyszer rajta vesztett és a csendőrség feljelentette. A kutyával elhordatott jószágok száma körülbelül száz darab.

Új sajtótörvény. Egy mindenrészletben üdvös törvénytervezetet készítettek a sajtóról. Az előszó nyakára hurkot csavart az, csak azt volt még kár kihagyni belőle, hogy a munkakerülés és csavargás azon módja is

büntetve legyen, hogy valaki komoly munkára való képesség és hajlam hiányában felcsap szerkesztőnek és mint ilyen éveken keresztül könyomatos és egyéb újságokból ollozza ki ásitozó cikkeket. Ez igazán botrány s az új törvény sem tisztítja meg a sajtót az ilyen előszóktól — heréktől.

Kugli bezárók. A helybeli polgári és olvasókör az elmúlt vasárnap, az uri kaszinó pedig kedd este vacsorával egybekötve tartotta meg rendszeres évi kugli bezáróját. Mind a két helyen reggelig tartó víg társaság maradt együtt.

Szűret. Az idei abnormis időjárás a szőlőgazdáknak igen nagy kárt okozott, úgy annyira, hogy sok helyütt a szokott mennyiségnek fele sem lett, sőt néhol egyáltalában nem termelt semmi. Minőségére pedig azt mondják, hogy még a tavalyinál is rosszabb, tehát megint savanyu, új bort iszunk.

Humor.

A szórakozott orvos.

Az öreg orvos a páciens üdberét fogva számol: 6, 7, 8, 9, 10, alsó, felső király, dlszno.

Eppen azért!

A.: De barátom, miért vágsz olyan szomorú pófát?

B.: Az anyósom tegnap elutazott négy hétre.

A.: No azon csak nem busulsz. Négy hét hamar eltelik!

B.: Eppen azért!

Bormérésben.

Fiu: Kérek egy liter bort.
Korcsmáros: Hát minek itozol akkor két üveget?

Fiu: Mert azt izeni a majsztram, hogy ebbe az üvegbe töltse csak a bort, ebbe meg ehun a vizet, amit bele akart önteni; mert aszondi összekeverni ő is tudja.

Kivágta magát.

Ur: Mondtam önnek, hogy az óram mindennap félórát késik s most, miután ön megigazitsta, mindennap egy félórát siet. Mit jelentesen ez?

Óras: Majd jól fog járni, most csak igyekszik kipótolni, amit előbb mulasztott.

Szaván fogta.

Nő (felsőhajt): Istenem, be fáradt vagyok! Megint varrtam egész nap!

Férj! No hiszen az nem dolog. Egy barátom mindig azt mondta, hogy a varrás olyan a nőknek, mint nekünk férfiaknak a fityulás.

Nő: No, akkor nesze a Gyuricza nadrágja, fityudj rá három foltot!

(Képes Hst)

Használt jó karban levő benzinnmotor és cséplőgép garnitúra minden elfogadható áron

ELADÓ

Serfőző Lajos műasztalosnál Jászapáti.

Az „ANKER” Élet és Járadék-biztosító társaság,

mely az életbiztosító társaságok között a legelső helyet vívta ki magának. ajánlja Életjáradékos, valamint 30/0-os garantirozott nyereség részesedéssel járó életbiztosításait 20 éves kortól, 60 éves korig.

Ezen intézet képviselőt lapunk felelős szerkesztője Imrk Gyula elvállalta, kinek a bővebb leírlégoztás megtudható.

Eladó oltvány gyümölcsfák.

Borbás János gyümölcsfaiskolájában (Jászapáti.) Megrendelhetők őszi ültetésre mindennemű oltvány gyümölcsfák és cserjék, a legutányosabb árban. Tessék árjegyzéket kérni!

Szülők figyelmébe!

Elemi iskolai könyvek, írószerek, táskák, könyvszíjak és minden iskolai szerek legolcsóbban szerezhetők be az

ADRIA

könyv és papirkereskedésben, Jászapáti. (Gróf Károly házában.)

CSARNOK.

Mindennapi történet.

Írta: Gallowich Jenő.

Odaadom a lelket, de követelen az ő lelkét. Enélkül nincs szerelem, unatkozó ember szórakozása az egész. Fél boldogság, fél gyönyörűség nem elégít ki, nekem ez nem kell. És inkább ott hagyom fájdalmam áramát. Az a tomboló, gyönyörűséggel teljes emberi indulat, amely átráz minden ideget, hogy boldogságában szinte megszédül az ember: egymást megért, egymásért égz, vagyakozó két ember szerelmes lelkének igaz, tiszta ölelkezéséből támad.

Megára hagyottan, mindenkitől elszakadva, egyedül élt a nagy városban, melynek lármája, vásári zaja, büne, vétké hullámainak szennyes áradata az ablaká alatt csapkodott. És aki csak közeledett feléje, mindenkinek tele volt a lelke önzéssel, önmagáért jött.

A nő nagy gyöngösgében van valami szomorúan megható, érzékenyítő, ami kell, hogy a férfi irgalmát, könyörületeségét, nagy forró szeretetét, jóságát kiváltsa. Nehéz, vasbékóba van verve akarata, lelke, érzése, tette gondolatait, minden lépése. Csak tisztasága van, hófehér, érintetlen szüzessége, finom, mint az oltárkép, hódító mint a tömjénfüst. Egyedül ez az övé, de ezt is állandóan el akarják rabolni tőle, folyton harcban áll az étellel, hasztalan védekezik minden erejével, végül mégis csak meglapát, megfosztják, megrabolják. És ha már má képe nem megy, megdobálják, kövel, ami ellen egyáltalán nem védekezhetik, csunya rágaikkal, rafagaszkokkal a rozvak, a blnösök, az irigyek, csak-hogy foltot, árnyat ejtsenek vakítóan szép fehérségén, nagy tisztaságán.

Olyan különösen furcsa volt előtem az, hogy ez a gyöngye leány egyes-egyedül élhet tud abban a nagy város lármás zakatolásában. Fészkét rak, selymesét, puhát, merész terveket sző, biztos kezzel intézi sorsát és alapozza jövőjét abban a rettenetes hanyorásban, vívótlásban, forrongásban, kegyetlen küzdelemben amely erős férfiakat sujt le és tapos össze minden nap.

Egy marék virággal közeledtem feléje először, Furcsa, de úgy van, hogy míg penzzel soha sem lehet megvenni egy nő lelkét, a legtöbb önmagától odaadja azt egy szál virágot. A guruló, csillogó arany a acsony, különös célzata világos, a virág hódolat kifejezése, piedesztálra állítja a nő, feimagasztalja, viszszaadni sejteti lelke tisztaságát és azután vére minden cseppjével vagyakozik a legutolsó leány is. A meghódol és gyöngödség nyomán rokonszenv, szeretet támad, aki pénzt ad, alkuszik, vásárolni akar és ha egyszer még olyan kedves is volt a nő előtt, kiesik a lelkéből, aranyai hiányozhatnak ugyan, de magát rajongva szeretni nem fogja többé soha.

De ha egyszer valakinek odaadja a lelkét, az nagyon-nagyon boldog lesz. Csodálatos, de a szerelme annyiféle, ahány a férfi, a nő. Minden nőben megvan minden kellék arra, hogy egész lelkével szeressen, de hogy mégis kevés az ilyen tökéletes asszony, annak oka az, hogy ritka az igaz férfi. A tiszta nőnek szüzessége, érintetlensége vonz, tudatlanságán azonban eltaszít, örökre lekötni csak a legrikkább esetben képes.

Polyt. köv.

Női kalapüzlet Jászapáti.

Nagy György Istvánné Töröcsik Irén Jászapáti a Hevesi úton özv. Hunyadi Lászlóné úrasszony — házában f. évi okt. 1-én

női kalap üzletet nyit.

Dus raktárt tart egyszerű és diszes női kalapokból a legújabb párisi model kalapokból, melyek a legolcsóbb árak mellett állnak a m. t. hölgy közönség rendelkezéseére.

Ugyiszínten elvállal átalakításokat, díszítéseket, melyeket izlésesen a legújabb divát szerinti, jutányos árak mellett rövid idő alatt elkészít.

Tekintettel arra, hogy a legújabb párisi-divát kalapokat hozom és a legolcsóbb árak mellett kívánom a m. t. hölgyek rendelkezésére bocsátani, kérem ebbeli szükségleteiket nálam beszerezni és a megbízásokat részemre feltartani kegyeskedjék.

Szives pártfogást kér
N-né Töröcsik Irén.

Tanuló felvétetik

az Adria könyv és papirkereskedésben
Jászapáti.

Elég tönkre tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég.

Tisztelettel értesül kerületünk melyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyáranak kerületi képviselővel

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedő bízta meg Jászapáti,

hol mint eddig úgy a jövőben is bármilyenemű ruhák festés, tisztítás, gallér, kézzelő, keztyük tisztítása a legjutányosabb és kifogástalanul fognak eszközölni.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáromban lévő férfi női gyermek cipőkre, kalapok nap és esőernyők, diszek, rőfös és modern cikkreimre, melyek legutányosabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapáti. Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kaphatók.

Hirdetések

olcsón felvétetnek

Vadászok figyelmébe!

Állandó raktár lőpor, sörétek, hűvelyek és minden fajta vadászati cikkek, Szabari Vinczö tüszerkereskedésében, Jászapáti.

GYERÜNK CSAK !!

az eltörött és megrongált órákkal
Boros Nándor

órák és ékszerész üzletébe, mert ott pontosan ésjótállás mellett rövid időn belül elkészítik.

ELKÉSZÜL

ugyancsak jóllás mellett mindenféle törött ékszer és gramofon szerkeszt.

NAGY KÉSZLET

nász- és alkalmi ajándékokból, svajci és belföldi rákból és izléses lánczokból.

IGEN NAGY VÁLASZTÉK

legújabb felvételű gramofon lemezekben.

Üzlethelyiség Gróf Károly házában, Jászapáti.

Vágó B. István

posta hivatal mellett lévő 200 öles kertés háza, mely 2 szoba, konyha, pince és megtehető melék helyiségekből áll.

szabadkézből eladó.

Fényképészet.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy ezenül Jászapáti, a bazárépület udvarában (bejárat a cukrászdán át)

MINDENSZERDÉN ÉS CSÜTÖRTÖMÖN Fényképfelvételeket

o o o eszközölk. o o o

Kivételre hívhoz is elmegyek. Sűrű esetekben meghívásra bármikor, minden külön költség felszámítása nélkül kijövök.

Felvételekre előjegyzéseket elfogadnak a cukrászdában és Groszman Gyula úrnál.

Azoknak, akik esetleg jászárokszállási máterembe jönnek fényképfelvételekre, az utiköltség felét minden alkalommal megtérítem.

Felvételek borus időben is a legjobb sikerrel eszközöltetnek.

Tisztelettel:
Bock J.
fényképész.

JÁSZAPÁTI ÚJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI ÚJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjazás szerint vesz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit név nélkül küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólítást közöl a szerkesztőség

A sajtó.

Sok szó esik most a sajtóról. A fővárosi lapokon kívül vagy 600 hetenként és 200 naponként megjelenő újság van s ezek mindegyike hallatja szavát akkor, ha a sajtótörvényt megváltoztatni akarják.

Ezt a változatot és a sajtónak önmagával való foglalkozási korszakát éljük most. Halljuk a panasz és halljuk a megelégedés hangjait, s különösen halljuk a sajtónak az egymásról való bírálatát, amelyik különösen neveltségessé válik azáltal, hogy a legromyabb hetilapok nagyképsüködnék legjobban, azok kívánnak gyökeres reformokat, azok tartják a sajtó fattyuhajtásainak, sarjainak a sajtótermékek legtöbbjét, beszélnek erkölcsről, nívóról, kari méltóságról stb.

Mi, akik az újságírással is foglalkozunk, ismerünk 15—20 vidéki lapot, melyek mint cserepéldányok dobódnak leginkább hétfőn reggel a levélhordó által az íróasztalunkra. Ismerjük ezeknek a lapoknak a máját-zuzáját és ahány féle, annyiféleképen becsüljük, egyiket jó vezércikkéért, a másikat változatosságáért, a harmadikat könyvességéért, a negyediket az elvenségéért.

A legtöbbje jó újság, de van aztán közte egy-kettő, amelyik nem újság, amelyikben hétről-hétre egy helyi esemény, vagy egy helyi érdekű cikk nincs, de még ettől eltekintve is, olyan száraz üres még a más lapokból kioltított dolgai is, amely elárulja azt a kényelmet, mellyel a szerkesztés történik, ugyanis még a kioltított dolgai megfigyelésére is kényelmes. A könyvomatokból, melyet hirdetésért, de ingyen is küldenek a lapoknak szívesen a legunalmasabb cikkeket veszik át s gyatra üres híreik között egy-egy reklámhír húzódik meg. Egyik ilyen ingyen könyvomas a Gazdasági Tudósító, mely talán abból él, hogy a neki küldött cserepéldányokat eladja valamelyik fővárosi kávéháznak. 200 újság 1200 koronát hozhat évente s van valami „Jótekönyvesség” című lap is, mely talán azzal jótékonykodik, hogy előbbi cikkei elolvasásától megmenti a — szedőt. Ezeknek ugyanis szegényeknek el kell olvasni ezen oltózott cikkeket is, nem úgy, mint a szerkesztő uraknak. Meg is van az eredmény. Ezek a szedők, ha nyomdaturajdonosok lesznek és lapot szerkesztenek — van ilyen vagy 200 — nagyobbrészt valóban szerkesztik is azt a lapot.

Egy könyvomas méhéből táplálkozó vidéki laposka vezércikkét olvastam mostanában először a sajtóról. Hát ez a cikk ékesen volt megírva. Látszott a kis vidékéről, hogy hiába osztottuk a legrosszabb lapok közé, annyira igazán, olyan korholón és olyan fensőségesen beszél, hogy e sorok írója, aki 5—6 cikket ír hetenként, összegörnyedt a nagyhangú „vidéke” előtt.

Csak aztán egyenesedett ki, amikor olvasta a könyvomas többi csemetéibe is azt a szószertint való stréberkedést, mert hát ez igazán nem egyéb annál, hogy az én vagy a mi nevünkben valamelyik pesti hirdetési iroda vigéce tartson erkölcsi prédikációt a sajtóról és ő a lapok szeméjje bírálatot mondjon a sajtóról.

A magánbecsület, a női tisztesség, a családi élet szentélye és egyéb ilyen kifejeleteket használ, akkor, amikor vagy

nincs is joga erről tárgyalni, mert lapja nem lap, vagy pedig nem is volna szabad ezt tárgyalnia, hogy magával ne jöjjön összeütközésbe, mert hisz az előtte megjelenő számban gázolt bele a magánbecsületbe, irván, hogy például egy mesterlegény beleszeretett egy mester feleségébe, szerelmeskedtek hosszú ideig, félbehagyták, elkezdtek stb, hát ez csak a magánbecsület, a családi élet szentélyének a feldúlása és azt kell hinni, hogy aki egy eseménynek ilyen botrányos bekezdést csinál, az keresni akart ezen az üzleten.

Hogy zsarolják ezek a vállalatokat és bankokat — írja tovább a könyvomas vigéce. De ezen kitéltet is rosszul használta, mert a kis elősdi nek nem illik szája a szó, mert elhizott szerkesztője vagy kiadója ott ül a bankban és legfeljebb ő zsarolhat; — óriási összegért közli a bank mérlegét s volt már reá eset, hogy kétszer is egy évben.

Erkölcset is emleget az ilyen fentiek után. Pedig ha jól meg piszkálunk az ilyen lapok szerkesztőjének a multját, talán nagyon sok olyan dolog láthatna napvilágot, amelyik nem nagyon jól venné ki magát az előbbi cikk után.

Annélkül, hogy a könyvomas vigéccének véleményével törődnénk és szótárból való szavak összeállításai művészetét figyelembe vennénk, irunk mi a sajtóról.

Vidéken bárki szerkessze is azt az újságot, csak olyként tesz eleget újságírói kötelességének, ha a cikkeket ő vagy munkatársai írják és helyi érdekűek azok. Csak a tárcánál tehető ezen elv alól kivétel. Aki könyvomasból közöl, az becsapja előfizetőit, mert a szerkesztő szerkesztése alatt álló lapra fizetett az elő s nem a szerkesztő oltózza lapra. A 600 vidéki lap közül körülbelül 400 vagy 450 csapja be így a publikumát s ugyanennyi kiabál azután a könyvomas torkán keresztül az igazi szerkesztőkre.

S a rövidlátók előtt bizonyos előnyös helyzet adódik ezeknek, ahonnan kiabálhatnak. Az által, hogy a szerkesztett lap bizony nem jüzeleg

kutyamódra ennek, vagy annak s nem nyalja a talpát senkinek, hanem ha észreveszi, hogy ez vagy az a közönség kárára vagy érdeke ellen cselekedett, hát reámutatott arra s míg nem látta közérdekben urrá lenni az igazságot, addig harcot folytatott azért. Ez az ujság, ez a becsületes ujság, az ilyen se paszallékkal, sem aranyakkal elhallgattatni nem lehet, mert ez természeténél fogva nem is tud hallgatni. S ezen erényeket hibának szeretné feltüntetni az állózott ujság persze olyként, hogy a szegény, szerencsétlen ő nem személyeskedik, ő nem bánt senkit, ő méltóságteles «vidéke», de azt elhallgatja, hogy nem is bánt senkit, jámborabb lehet a legjámborabb marháznál is, mert nem is ír, legfeljebb a plebános úr búcsuébédjét köszöni meg egy hírecskében.

A becsületes ember meghajlik egy lap támadó irálya előtt, addig, amíg a támadásnak egészséges alapjai vannak. Ezért a közönség elismerését mi is többször éreztük. Az olyan lapot meg, amelyik csak a potya ebédekert nyugtázza, nem is igen olvassa — az a nehány ember, aki előfizet is, csak gavallérságból fizet elő reá.

De épen ezért, nem a törvény, se nem egy-egy vezércikk, hanem a közönség mondja meg azt, hogy milyennek kell a sajtónak lenni, mert ha jó olvassa, ha rossz, hát nem olvassa. Példa is van reá.

Bokréta ünnepély

a jászapáti kir. kath. főgimnázium építkezésénél.

A vallás alapítvány által Jászapáti létesített kir. kath. főgimnázium céljára immár tető alatt áll a kétemeketes kulturpalota. Kulturpalotánk a község egyik legszebb részén, a temető előtt elterülő lás ligetben, a vásártér elején két irányban elágazó műutak között száz méteres homlokzattal szegi át — elejével a hevesi utra nézve — a teret, jobb szárnyán az egyemeletes rajz és tanyteremmel, bal szárnyán pedig a földszintes igazgatói lakással.

Még csak vakolatlan nagy kőhalmazt látnunk, máris sajátos jó érzés fog el bennünket, mikor beelőnk a jövőbe és elgondoljuk, hogy ezen kulturpalotában kapják meg utódaink a művelődést és alapozását látjuk ennek révén községünk nagyban való fejlődésének. Maga az épület a legmodernebb szolid és izléses kivitelű, Fábrián Gáspár műépítész tervezése alapján Bene Károly és Nagy Lajos budapesti vállalkozók alkotása.

Miután a palota falrakása a legmagasabb pontot is elérte, a szokásban levő bokréta ünnepélyt folyó hó 16-án d. é. 11 órakor megtartották, melyen a m. kir. vallás és

közköztudományi miniszter által adományozott 2240 korona a munkások között kiosztott, mint olyan, mellyel a becsületes, szorgalmas és állandó munka legmagasabb helyről is elismerve van. Régekte polgári szokás volt ez, ma az állam jutalmak csak. Az ünnepély lefolyásáról tudósításunk a következő:

Csengetés jelzéssel tudatták az elmúlt esztendőtkön déli 11 órakor a gimnázium épületén dolgozó munkásokkal, hogy az örömmel várt ünnepély kezdetét veszi, s lehetett látni amint a munkások sokasága örömteljes arccal gyülekezett az épület előtt a területre, hol zászlókkal és zöld gallyakkal felszított palota állt.

Az épület előtt levő állvány legmagasabb részén a cigányzenekar által eljátszott Hymnus jelezte az ünnepély kezdetét, mit a jelenlevő munkások és kevés számú intelligens közönség levett kalappal hallgatott végig, majd Balázs Piri József az építkezési anyag kezelő a következő beszédet intézte a nagyasan levő állványról a jelenlevő közönséghez:

Isten segítségével elértek, hogy ezen nagy mű immár befejezéshez közeledik. Áll már a főgimnázium, a Jászvidék büszkesége és magasztos hívatását nem sokára betöltheti. Mi munkások elben a pillanatban önérettel tekintünk vissza fáradságos, de eredményes munkánkra; szeriettel és hálával emlékezünk meg azon jeles férfiakról, kiknek akaratát nem ismerő lelkesedése, buzgalma, áldozatkészsége, művésze és ügyszerete ezen alkotást létre hozta. És köszönetünket fejeztük ki az iránt, kik ezen dírtzet alapítása által nekünk hosszú időt át keresetet nyújtottak; a mai napon pedig jószágos figyelemmel ajándékba részesítették.

Éljen Önagyméltósága Jankovits Béla vallás és közoktatásügyi miniszter úr!

Balázs Piri József beszéde végén ősi szokás-hoz híven, borospohárral kezében, a következő sorrendben köszöntötte fel a gimnázium létesítésében résztvevőket: Horváth Lajos jászapáti ügyvédet és Jászapáti közönségét, mint a gimnázium építésének kezdeményezőit. Báró Barkóczy Endre minisztertanácsost, Boncz Ödön minisztertanácsost, Dr. Némethy Endre miniszteri titkárt, Kertész K. Róbert miniszteri osztálytanácsost, Sváb Gyula kir. műszaki tanácsost, Jakabfy Zoltán kir. főmérnököt, Kutó Gyula kir. főmérnököt, Fábrián Gáspár tervező műépítész, Weisz Zsigmond kir. főmérnököt, Haugh Béla gimnáziumi igazgatót, Bene Károly és Nagy Lajos vállalkozókat, Munar János főpallért és az összes munkásokat, kiknek egészségére külön-külön egy-egy pohár vörös bort üritett ki.

Ezután következett a munkások jutalmazása, mit Weisz Zsigmond kir. főmérnök, építész ellenőr szavai előztek meg, ki is nagy örömenek adott kifejezést, hogy ezen szép ünnepélyen részt vehet s kettőzött örömmel teljesíti a vallás és közoktatásügyi miniszter úr által rábizott jutalom kiosztását.

A jutalom összegből a következő munkások kaptak: Munar János főpallér 800, Kun István építés vezető 600, Balázs Piri József és Hupkó József, anya kezelők 100—100, Váradi Sándor segéd pallér 50, Gál András előmuukás 40 koronát kapott, ezen kívül megjutalmaztak még 140 munkást, kik 6—2

koronáig terjedő jutalomba részesültek. A jutalmat a munkások nevében Nagy György körmives segéd kiosztotta meg. Az ünnepélyen jelen volt Fábrián Gáspár műépítész, Weisz Zsigmond kir. főmérnök, építész ellenőr, Bene Károly vállalkozó és még egy paron jászapáti intelligenciájából.

Az ünnepélyhez való hozzájárulásból Jászapáti község is kivette a részét, amelyen nyíben folyó hó 20-án délutáni munka után a munkásoknaa négy hordó sört csapoltattott, melyet jó hangulat között koltottak el a jelenlevők.

Kolera.

Ujabb esetek vármegyénkben — gyanus betegedés Jászapáin.

Az újabb halálesetekből következő egészen bizonyosra vehető, hogy a Tiszavizete megvan fertőzve kolera-bacillusoktól, mert Tiszaroffon 1, Tiszabeőn pedig 2 halálos kimenetelű koleraeset fordult elő újabban. Eddig vármegyénkben összesen 9 hivatalosan megállapított ázsiai kolera megbetegedés történt, kik közül nyolcan haltak el. Járásunk főszolgabírójának azon határozatát, mellyel a tiszai halak árusítását és fogását tiltotta — Seda Dániel szolnoki halász mester felebezése folytán — a m. kir. belügyminiszter harmadfokulag megváltoztatta s megengedte a halaknak fogását és árusítását, azzal, hogy az előirt óvintézkedéseket úgy az elárúsítóknak, valamint a vásárlóknak szigorú büntetés terhe alatt köteleességévé teszi, mi abból áll, hogy a vásárolt halak belső részeit forró vízzel kell leönteni éppen így kell bánni a szerszámokkal és végül a kezét fertőtlenítő szerrel kell deszinficiálni.

Érthető nagy riadalmat okozott Jászapáin folyó hó 20-án délelőtt Vámos Manó cipőfelsőrész gyárában dolgozó Lados Miklós tanonc gyanus megbetegedése. Dr. Beöthy János tisztiorvos a beteget azonnal a járványkórháznak berendezett cédulaházba szállította, hol kezelés alá vették. A délutánra már magát jobban érő tanulón meglehetően állapítani, hogy egyszerű gyomorrontásról volt szó. Nem lesz kár itt megemlíteni, hogy a járványkórházat lüteni nem lehet, majd bele fagyott az oda őrizethe vett két gyanus beteg és élelőnkrol senkisé gondoskodott. Ezeknek pótlására felhívjuk az előjárdságot.

Özv. Frievaldszky Jánosné úrasszonyánál, Jászapáin, mindenféle szoba, konyha és kerti butor azonnal eladó.

Még egy legyintés.

Már vezetőcikkünkben reámutattunk a sajtó hivatalon erkölcsbíróra. Ha a „Független Lap” október 19-én megjelent számában Erdélyi Ágost cikkét olvassuk, egy újabb típusú sajtóerkölcsbírót fedezünk fel. Nagyon magas hangnemből pródikál és mintegy provokálja az embert, hogy hasonló finom bölcselkedéssel válaszoljon nekik. Itt mi ebbe a munkásoknaa négy hordó sört csapoltattott, melyet jó hangulat között koltottak el a jelenlevők.

Lapunk régebbi számában „Gimnáziumunk” cím alatt reámutattunk azokra az okokra, melyek a gimnáziumba került ifjúságról a tanítók részéről is, meg a szemlelő részéről is azt a vélemény váltották ki, hogy gyengék. Ezek között a tanítók kényelme is mint egyik ok szerepelt, de nyomban utána ott volt, hogy a felekezeti iskolák túlszűfoltasága stb. is okozói e bajoknak.

Ere fent nevezett úr kikapta e cikkből a „tanítók kényelme” kifejezést és azt mondja, hogy ez: buk-szó. S miután ezt felfedezte, értekezés-szerűen tovább magyarázta magának és közben egy kis szemlélyi vagy lapunk iránti ellenszenvről tanúságot tevő szunkalásról sem feledkezett meg.

Mi úgy voltunk vele, mint az egyszeri legény a svab gyerek apjával volt, — aki a fiú által ingerléssel provokált pofonokat kiadta az apának, — hogy bár nagy tisztelettel viseltetünk a tanítóit osztály iránt s nem is volt szándékunk ellenük, hanem csak mellettük, s velük szolgálni a kulturát, de annyira hegyeskedve követelte állításunk bizonyítását, hogy szelid hangon, fejtegetései nagy részének igazat adva, reámutattunk a pályamunkák kis számára.

S ez a tiszteletteljes hang s ez a megdönthetetlen tény egy erős felszisszazzenést hallat a tanítók onkéntes védszenjétől, és bírálhatja a sajtót. És mint akit valami nagy igazságtalanság ért, de csupán a közvélemény leírvezetésére idézi Deák szavait, hogy a sajtótörvénynek egy paragrafusból kellene állani, hogy csak azt szabad megírni, ami igaz.

Amit állítottunk, hogy a jász tanítók gyűlésére egy-két pályamű érkezik be, azt állítjuk ma is. És addig, míg ennek ellenkezőjét be nem bizonyítja, addig a Deák ajánlotta sajtótörvényt csak a maga dolgával emlegesse az igen tisztelt cikkíró úr. De ép ezen szituációnál fogva igyekeztünk le a vitalkozás porondjáról. Csak röviden jegyeztük meg, hogy azon állítása, mely a mi rovásunkra történt, miszerint az érveket otthon felejtették, nem igaz és ezért a Deák törvénye szerint már becsuknák, mert ha állításunk bizonyítására nem érv az egyetlen közgyűlésekre beérkezett pályaművek kis száma, akkor azt kell gondolnunk, hogy nem ismeri az érv fogalmát.

Gyenge kibeszélés, hogy a tanárok, orvosok, bírák stb sem írnak pályaműveket. Mert ha figyelmen kívül hagyja is cikkíró a sokat mondó „foglalkozásukat,” hát azt már igazán nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy ezen pályák 28—30 éves korban érhetők el, míg a tanítói pálya 18 éves korban. Szaporítsuk-e a szót családalapítás, régi adósságok stbivel!

Hogy első válaszukban csak egy érvet-maszkoltunk, azért történt, mert lapunk kerete nem enged meg a kiugrásokat, meg a „fehőr hollók” társadalmi munkálkodásait sem akartuk megzavarni, de ugyilátszik, helyesen tetűk.

Mert egyellen érvünk is vagy le lett tagadva, vagy magyarázva lett, mint ahogy ezt a fenti konkrét eset bizonyítja.

Konstatálunk kell, hogy a „Gimnáziumunk” című cikk szeptember 11-én jelent meg s azóta Erdélyi Ágost jász tanító ur csak a második választ fabrikálta össze, (okt. 19-ig!) — nagyon kényelmes embernek kell tehát lennie.

Imrik Gyula

HIREK.

Köszönő diszoklevelek. Az Országos Gyermekevédő Liga ez évben tartott gyűlése alkalmából felkes és buzgó fáradozásaiért Nagy Sandorné tiszasülyi, Gergely Antalné és Sedon Pálné jászszentandrási és Stréitmanni Lajosné jászalszentgyörgyi úrnőket — díszes kivitelű, köszönő levéllel tüntette ki, melyeket a helyi főszolgabíróságnak küldöttek meg, kézbesítés végett.

Orvos választás. Az üresedésben levő orvosi állásra Nagykőrű község képviselőtestülete folyó hó 17-én tartott közgyűlésén Dr. Ferenczy Emil csepeli orvost egyhangulag megválasztották.

Hivatal vizsgálatok. Kőtelek és Nagykőrű községekben a szokásos évi hivatal vizsgálatot Dr. Horváth József szolgabíró és Ambrus Antal számvizsgáló, járási számvevő a mult hét utolsó napjaiban megtartották.

Artézi kut furására a m. kir. belügyminiszterium Tiszasüly községnek 1025 K. 45 fill államsegélyt utalványozott.

A magán mének vizsgálata Jászladányon folyó évi december hó 10-én d. e. 10 órakor fog megtartatni. Ezuttal is felhivatnak a járási mentulajdonosok, hogy még a be nem jelentett vizsgálat alá kerülő ménjüket ideje korán jelentsék be a helyi főszolgabírói hivatalhoz.

Malaczpás. Molnár Gábor helybeli lakoshoz még ez év március havában a nyitott udvar ajtón két malacoz beállított. Molnár a jövevényeknek igen megörült s miután ebbe az Isten kezét látta, össze vert nekik egy ólaccskát s őket hizlalta, majd később felébe való tovább hizlálásra kiadta, már a malaczkák egészen zsírra szedték magukat, mikor is besugás folytán Gál Mihály tulajdonos jelentkezett a malaczkákról. Molnár rossz képpel fogadta Gált, hogyna mikor már előreléte kését a jó hurka, kolbászhoz. Különbben a csandórság feljelentette.

Vásárbetöltés A szolnoki állapán: tekintettel a vármegyében fellépett kolera járványra, a folyó hó 26-iki kunmadaraj országos vásárt betöltött, Ugyan-
osak betöltötták a 26-iki fogyermekei buscst is.

Orvosavatás. A Budapesti Kir. Magyar Tudományos Egyletem Tanácsa folyó hó 25-én délt 12 órakor a központi egyletem dísztermében orvosdoktorá avatja Csató Lajost, Spiegel Marton besenyői földbírtokos és Korcsokófiát. A jeles köpzettségű orvosdoktor ezuttal is szívből dővözöljék.

Tea-estély. A Jászapáti Róm. Kath. Nőegylet egymásután s már előre kitűzött nyolcs ton estélylyel egybekötött ismóretterjesztő előadást rendez a jászapáti uri kaszinó nagytermében. Az első tea estély folyó hó 25-én lossz, melyen Hangh Béla a „korai virágzásról” fog előadást tartani. Belépődij személyenként 1 korona s amint a meghívó szövegéből látszik, kizárólag csakis egyesületi tagok vehetnek részt.

304 szám, 1913 végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bír. végrehajtó ezenel közhírre teszi, hogy a szolnoki kir. tszék 1912. évi 5274 P. sz. végzése folytán Dr. Breuer László ügyvéd által képviselt Öszreicher Lipót és fia Nándor cég végrehajtató részére 900 kor. tőkekövetelés s jár. crejég elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 1700 koronára becsült ingóságokra a jászapáti kir. bíróság 1912 V. 178/8 sz. végzésével az árverés elrendeltevén, annak a további vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lákásán Tiszasülyön és határában leendő megartására határidőül 1913 év október hó 29-iki napjának délelőtti 10 órája kitétetik, amikor a bíróság lefoglalt termények, sertések, kocskák, butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet igénylőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldöttél bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Jászapáin, 1913. évi október 11.

Szvitok Ferenc
kir. bír. végrehajtó.

4299. 913.

Pályázati hirdetmény.

Jászkesér községben ujonnan rendszeresített két segédjegyző, iktatói és a megüresedett penznári ellenőri állásokra pályázatot hirdetek s felhivom azokat, kik ez állásokat elnyerini óhajtnak, hogy kellőképen felszerelt kérvényeiket hozzám folyó hó 29-ig adják be, mert a később beérkezőket figyelembe venni nem fogom.

A két segédjegyzői állás javadalmazása 1000—1000 korona fizetés és 200 korona lakbér. Csak azok pályázhatnak, kik az 1883 l. t.-c. illetve az 1900 XX. t.-c. 3 §-ában megállapított minősítéssel bírnak.

Az ellenőr javadalma évi 1000 korona s azok pályázhatnak, kik a számvitelből kellő jártassággal bírnak.

Az iktató javadalma 800 korona fizetés és 200 korona lakbér s azok pályázhatnak, kik valamely középiskola IV osztályát sikerrel végezték.

A választás határidejét később fogom kitűzni.
Jászapáti 1913 október 10.
Főszolgabíró szabatságon.
Dr. Horváth főszolgabíró.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG
TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI
ÉS KOZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti,
hova a lap szellemi részét illető közle-
mények, valamint előfizetések és hirdete-
lési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR
Hirdetéseket díjazás szerint veszi fel
a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névaláírással küldenek
be, minden közérdekű kérdést és felszólalást,
közül a szerkesztőség

Mindenszentek.

Ez nagyon szép ünnep volna, ha a
most uralgó nagy nyomorúság nem
csufítaná el. De nagyon sokan élni
sem tudnak, nemhogy ünnepeljenek.
Ha pedig nincs kenyér, nincs semmi-
féle nemességre valló érzés, mert hisz
az éhség az előidőzője a legtöbb
nemtelenségnek.

T Á R C A

Legenda.

Irta: Erdős Dezső.

A nagy vizek fölött busan dudorászik a szél. Száll, száll a szél, messze kelet felé, Magyarországra felé, egy kis falu felé, ahol a Pista bácsi élt. Száll, száll, oda is ér talán, abba a faluba, de nem tudja elmondani, hogy Pista bácsinak vége. A szélnek nincsen nyelve, csak szívet szomorító hánatos hangja van, amiből csak az ért, akinek a szívet szántja a nyomorúsága. Aztán meg kinek, minek mondáná el a szél a Pista bácsi halálát? Nincs már ott senkije szegénynek, a felesége a gyermekei a temetőben, többi rokonsága, aki még él, Amerikába. Ezek bányában dolgoznak, ismeretlen tájakon erdőket irtanak, oda nem jut el a szél: hanem haza-haza száll, mert vele küldte utolsó sóhajtását Pista bácsi. Hova is küldte volna máshová, mint haza?

Belebujni szép napos mindenszen-
tek napján a divatos kosztümbe és
tollas kalapot, vagy selyem kendőt
téve a fejre, kísélni a temetőbe, nem
is rossz szórakozás akkor, amikor
uton-utfélen ünnepi ruhába öltözött
emberek járkálnak szelidbánnal, vagy
anélkül, inkább egy kis örömmel az
arcukon. A bánat a halottakért — elő-
időzi az ősz isteni szomorúsága is, az
öröm a pihenés- és a pihenésben való
kellemes élet kifejezése.

Kin a temetőben is pazar pompa,
disz. Az ember hamvai felett emelt
kis földbuckák, a Sárogyó e szent-
nek tartott kis részecskéi virágokkal
tömve; — a virágok hátvédje az ősz
rózsa, kemény, méredt szirmaival
mintha a sírok díszére alakult volna,
annyira fenséges, annyira összhang-
ban van a gyertya sápadt fényével,
annyira gyertyaféltat illatú az ősz rózsa
és annyira ősz rózsa illatú a tyertya.

Az obeliszkok, a fűvel benőtt mo-
numentális kripták megégett mozdulat-
lanul, némán álló magas feketeruhás
alakok, mintha ki lennének kapva
visszavonultságukból, magas kerítésű
házaikból, parkjaikból, mintha kezdőd-
nék a halál utáni egyenlőség s ez
annyira emeli az ünnepélyességet, hogy
szinte jól esik a krajcáros gyertyát
égető embereknek a széles gyertyás,
köves sírok fény és koszorúpompájá-

ban egy kis közösséget találni, közös
sorsot látni.

A halk zaj, suttogás, az ember lel-
kének jól eső béke jele. A templom
harangzugása, az őszi est homályá-
ban fénylő ezer gyertya, — a bucsú-
sok zsulozmája meg azon helyzet
kiegészítő részei, melyben a hangulat
urrá lesz az emberen és térdre nyomja,
előtérre könyveit és szíve legmélyé-
ből kicsalja a fohászokat.

Összelelkezik az ember lelke az ő
Istenével, valósággal odatapadt és
szívtájdalma kellemes megnyugvásá
változva válik el az Istenétől. Az em-
bert az Istennel való ezen megkülé-
lés megacélozza az életnek és boldoggá
teszi azon hite, hogy Istene gondol
reá, őrzi és segíti.

Nem is tudom, miért erőszakolják
az embert az imádkozásra, amikor az
élet boldog perceinek csak az elmerült
imádkozást nevezheti az, aki tud imád-
kozni.

De sokan nem tudnak. A mostani
nyomorúságos életviszonyok között az
imádkozás luxusát nem minden lélek
engedheti meg magának. Mert ha
imádkozik is, nem tud belemerülni,
nem tud felszállni urához lelkével,
mert hisz' nem ismeri áldástozó ke-
zét soha, csak a verőkezét érezte
mindig.

A halál éjszakája, gondolta Pista bácsi. Jó
hogy a halál becsukta a szememet, mert úgy
sem látnék semmit. Jó, hogy lepecsételte a
számat, mert ki hallaná a szavamat. Jó, hogy
nem lehetek éhes, mert ugyan mit ehetnék
itt?

Megint nevetett Pista bácsi.
— No tisztelendő ur, most hajtsa be raj-
tam a tizenegy robotnapot! Jöjjön ide utá-
nam főur! Magát legalább megeszik a halak,
mert paphus, finom hus.
Eszébe jutott a Vincze sógor is, aki uton-
nan fejelt csizmáját adta neki kölcsön, hogy
majd odaátrol megküldi az árát. Most várhat
a pénzére. Ezt röstelte Pista bácsi.
— Szorít ez a csizma. Legalább ezt ha-
rapta volna le a hal.

Sűrű, nehéz, csöndes vizek lomhán tértek
ki a bukdácsoló szák elől. Mintha mondták
volna: nem szivesen látunk itt, mert te nem
vagy hajós, aki ránk száll, el rajtunk, akít
ismerünk és eltemetünk. Szántóvető ember
hajjon meg az agyban és fektedjen ott, ahol
született, Micsoda ember vagy te, hog

Női kalapüzlet Jászapáti.

Nagy György Istvánné Töröcsik
Irénné Jászapáti a Hevesi-uton özv.
Hunyadi Lászlóné úrasszony házá-
ban f. évi okt. 1-én

női kalap üzletet nyit.

Dus raktárt tart egyszerű és díszes női ka-
lapokból a legújabb párisi model kalapokból,
melyek a legolcsóbb árak mellett állnak a m.
t. hölgy közönség rendelkezésére.

Ugyszintén elvállal átalakításokat, díszíté-
ket, melyeket izlésesen a legújabb divat szer-
int, jutányos árak mellett rövid idő alatt el-
készít.

Tekintettel arra, hogy a legújabb párisi divat
kalapokat hozom és a legolcsóbb árak mel-
lett kivánom a m. t. hölgyek rendelkezésére
bocsátani, kérem ebbeli szükségleteiket nálam
beszerezni és a megbízásokat részreure feltar-
tani kegyeskedjék.

Szíves partiókást ké-
ri
Irénné Töröcsik Irén.

Tanuló felvétetik

az Adria könyv és papirkereskedésben
Jászapáti.

Elég tönkre tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég.
Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen
tisztelt közönségét, hogy évek óta
fenálló-vegytisztító és kelmefestő gya-
rának kerületi képviselővel

Knöpfler Géza

férfi- és női divatru kereskedőt bizta
meg Jászapáti.

hol mint eddig egy a jövőben is bár-
milyenemű ruha festés, tisztítás, gallér,
kézellő, keztük tisztítása a legjutá-
nyosabb és kifogástalanul fognak esz-
közöltetni.

Különös figyelmét felhívom a t. közön-
ségnek raktáromon levő férfi női
gyermek cipőkre, kalapok nap és eső-
ernyők, díszek, rőfös és modern
cikkeimre, melyek legutányosabb ár-
ban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatru-
háza Jászapáti. Kovald Péter és
fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti
cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kaphatók.

Arám verseny nélküliek

Kényelmes amerikai cipők

Hirdetések olcsón felvétetnek

Vadászok figyelmébe!

Allandó raktár lőpor, sörétek,
hüvelyek és minden fajta vadászati
cikkekből, Szabari Vincze fűszerkereske-
désében, Jászapáti.

GYERÜNK CSAK !!

az eltörött és megrongált óránkkal
Boros Nándor
órák és ékszerész üzletébe, mert ott pon-
tosan ésjótállás mellett rövid időn be-
lül elkészül.

ELKÉSZÜL

ugyancsak jtállás mellett mindenféle
törött ékszer és gramofon szerkezet.

NAGY KÉSZLET

nász- és alkalmi ajándékokból, svajci
és belföldi rákból és izléses lánczokból.

IGEN NAGY VÁLÁSZTÉK

legújabb felvételű gramofon leme-
zekben.

Üzlethelyiség Gróf Károly házában, Jászapáti.

Vágó B. István

posta hivatal mellett levő 200 □
öles kertes háza, mely 2 szoba,
konyha, pince és megfelelő mel-
lékhelyiségekből áll,

szabadkézből eladó.

Fényképészet.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű
közönséggel, hogy ezentul Jász-
apáti, a bazárépület udvarában
(bejárat a cukrászdán át)

MINDEN SZERDÉN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN Fényképfelvételeket

o o o eszközölk. o o o

Kívánatra házhoz is elmegyek. Sürgős
esetekben meghívásra bármikor, minden
külön költség felszámítása nélkül kijövök.

Felvételekre előjegyzéseket el-
fogadnak a cukrászdában és
Groszman Gyula úrnál.

Azoknak, akik esetleg jászárokszállási
mütermembe jönnek fényképfelvételre, az
utiköltség felét minden alkalommal
megtéritek.

Felvételek boris időben is a legjobb
sikerrel eszközöltetnek.

Tisztelettel:
Beck J.
fényképész.

Használt jó karban levő
benzinmotor és cséplőgép
garnitúra minden elfogadható
áron

ELADÓ

Serfőző Lajos
műasztaloslánl
Jászapáti.

Az „ANKER“

Élet és Járadék- biztosító társaság,

mely az életbiztosító társaságok kö-
zött a legelső helyet vívta ki magá-
nak, ajánlja Életjáradékos, valamint
20%-os garantírozott nyereség része-
sedéssel járó életbiztosításait 20 éves
kortól, 60 éves korig.

Ezen intézet képviselőtől lapunk folelős
szerkesztője Imrik Gyula elvállalta, kinél
a bővebb felvilágosítás megtudható.

Eladó oltvány gyümölcsfák.

Borbás Janos gyümölcsfaiskolájában (Jász-
apáti) Megrendelhetők őz-i ültetésre min-
dennemű oltvány gyümölcsfák és cserjék, a
legjutányosabb árban

Tessék urjegyzéket kérni!

Szülők figyelmébe!

Elemi iskolai könyvek, író-
szerek, táskák, könyvszíjak
és minden iskolai szerek leg-
olcsóbban szerezhethők be az

ADRIA

könyv és papirkeres-
kedésben, Jászapáti. (Gróf
Károly házában.)

Boldogok, akik mindenszentek napján imádkozni, ünnepelni tudnak. Mert azok sem az árvíz által tönkretettek, sem a fővárosi 30 ezer munka nélküli között nincsenek és a kenyérszerzés gondja; az éhség nem szánt barázdákat az arcára és nem süllyeszti sorsa a lelketlen állatok közé.

A kormánytól már két vármegye kérte, hogy engedje meg a korlátlan kivándorlást, mert az elemi csapások által tönkretett nép az országútra kerül és szegénylegény módjára él. Nem juthat ezeknek eszükbe mindenszentek, legfeljebb csak a földbe vágyódás gondolatával. Napról-napra gyilkolnak, az emberek egymást a kenyéért és gyakran a szülők a gyermeküket, mert nem tudnak kenyeret adni neki. — Istentelenné, hontalanokká válnak az ilyenek, akik a pár nap múlva eljövő ünnep magasztosságát élvezni nem tudják. Ha nem haladnak az istentagadás felé, vágyaikban az emberek egyenlőségének jövője él és ezen remény ép úgy élteti őket, mint emezeket az imádság.

Emberek uralják a világot, akaratuk érvényesülésére számítani kell. Lehet még olyan mindenszentek is, hogy mindenki igazán sajnálja a jöletből földbe került halottját.

Mi van a vallással?

Ezt az áfanti cikkekcskét az Esti című lapból vettük át. Leközlöljük azon megjegyzéssel, hogy különös képek minden tendencia nélkül tesszük ezt.

Akik irtóznak minden olyan törekvéstől, amely nálunk Magyarországon a katolikus egyház rettenő gazdag-

ságát a földtelen munkás magyar népnek szeretné juttatni; akik mindjárt istenromboló pogányságra gondolnak, valahányszor egy félénk hang kissé túlzottan találja a holtkéz mérhetetlen parlagjait: — azok jól tennék, ha egy kicsit elnéznének Franciaországba Sokat tanulnának itten.

A tökéletes gyakorlati példa megvilágításában látnak itt, hogy nem okvetlenül a vallásosság ellensége az, aki az egyház földi kincseit fölöslegesen itéli. Majdnem hihetetlenül hangzik, de bizonyosodott valóság, hogy mióta a szeparációs törvényt behozták, a francia katolikus egyház meggyarapodott hívekben, tekintélyben, sőt még anyagi javakban is.

Az egyházi esküvők, gyászszertartások, keresztelők, gyónások, kenetek száma megnőtt. Az egyház által tartott iskolák nemhogy megfogytak volna, megsokasodtak. A templomokban eddig sohasem sejtett buzgósággal folyik az ajtatos szolgálat. Az istentiszteletek közönsége elárasztja a templomokat. Egy-egy vasárnapi misén a közönség egy része künn reked az előcsarnokban és beéri az orgonaszó egy-egy kitévedt foszlányával.

Mi történt itt? Hiszen joggal hihette mindenki, hogy amá szigorúság után, a mellyel a francia állam az elválasztás törvényét végrehajtotta, az egyház szét fog zúllani erőtlenné, mint a defronizált királyfi, a kit mindenéből kifosztottan dobtak ki az életbe...

De nem ez az eshetőség következett be, hanem egy másik, amely ugyan kevésbé volt előrelátható, de nem kevésbé logikus. Ugyanis a klérus, a melyet anyagi erejétől megfosztottak,

százszoros buzgalommal fogott hozzá erkölcsi erejének kiaknázásához. A szükség, az élet szigorúsága fokozott erőfeszítésre kényszerítette rá. Az az egyház, a mely eddig az emberi társadalom tetején, fölényes magasságban és gögös téltenségben trónolt, most leszállott a zajló életbe, a hol elkeveredett konkurrenciák harca folyik a megélhetésért.

Igenis! Az egyház rákényszerült arra, hogy fölvegye a harcot a konkurrenciákkal. Az iskolában most százszor olyan jó tanító, az életben százszor türelmesebb ápoló és a templomokban százszor ötletesebb — szcenikai rendező. Páris tömérdek templomában lelkesebb művészi konkurrencia folyik, mint a sok színház között. Magasztos-orgona, pompás kórus, első rangú tenor és basszszólok, klasszikus prédikációk és a templomokhoz tartozó programokon Beethoven, Mozart, Bach, Berlioz, Saint-Saens stb. Párisban ma a templom nyújtja a legtisztább műveltséget.

Persze könnyű az ellenvetés, hogy ezeknek az istentiszteleteknek a közönsége nem az igazi. Hogy a vallásos érzésük inkább esztétikai alapon áll és a gyakorlatuk inkább divatos sznobság, mint lelki buzgalom. De mindazonáltal jókedvűen és könnyűszerrel fizetik önkényt magukra vállalt egyházi adójukat és így ez a tömeg még mindig kívánatosabb, mint az a hívő sereg, amely a Cunard-hajók fedélközén a viharos Atlanti-óceánon hanyja magára a keresztet kétségbeesésében.

Nagy Endre

tengerre jöttél meghalni? Micsoda hazád van neked? No, de ha már itt vagy, hát csak gyere.

Pista bácsi megértette a habok beszédjét. — No azért a kis hegyért, ami itt rám jut, nem kell annyit locsogni. Elférek én itt, meghuzom magamat és nem leszek az utjában senkinek. Hát a szegény embert már itt sem látják zivizesen.

— No jó, jó — felelte a víz. — Nem kell ezért nekikeseredni Jó helyet kapsz, öreg, finomat, puhát. Nincs olyan sirja a királynak sem.

— És csakugyan, egyszerre tündöklő fényesség támadt. Ragyogó aranysziklákon gyémántos szivacsok szikráztak és erdő is volt ott, holdsugárszínű fákkal. Idomtalan, soklábu állatok lomhán vonszolták magukat a fák és sziklák között, igen nagyon borzasztóak voltak, de Pista bácsi nem ijedt meg tőlük, mert a halott ember nem fél már senkitől. Miért is félné, neki már nem árthat senki, sem a víz fölött, sem alatta.

Szépén, simán, zökkenés nélkül ért fene-

ket a zsák. Csillogó és finom homóton, puhán feküdt Pista bácsi. Fejtől és lábtól aranyos sziklák magaskodtak. Ört állottak fölötte. A halott egy ideig bámulta örizőit, aztán megszólta őket:

— Mit őriztek engem, mint Krisztus kóporsóját? Nem lopnak el engem. Kinék kell a halott paraszt? Amíg éltem sem kellett, csak hatvan krajcáros napszámra. Nem ér már nekem semmi ez a nagy tisztesség. Mit ér, ha úgy fekszem itt, mint egy király, ha úgy éltem, mint a kutya? Lejt volna inkább megfordítva.

— Ne busulj öreg — bugta vissza a víz. — Itt vagy és itt maradsz, uignem megszólal a nagy léleti trombita.

— Hát megszólal? — Még. Akkor összedől ég és föld és elvándorol innen a tenger.

Megint rád fog sütni a nap és porló paradist termőföldére érlek. Ami neked soha nem volt, amit mindig is szeretted, birtokföld lesz a szívednek.

— És kizsantát rajtam?

— Megint az urak? Akkor már nem lesznek urak.

— Ez jó, mondta Pista bácsi. Miért, hogy akkor nem születtem?

— Valaki jön hozzád, mondta a víz. — Bambimbim, bambimbim! Jaj de vidám, de friss! Világra jött az első gyerek a Júles a Keresztelőre viszik. Pántlikás lovak húzták a szekert, nevető asszonyok becéztek a csöpséget. Milyen szép! Piros az orcája. Jár a szeme, mint a csik. Bambimbim!

— Lányom, oh lányom, nyugte Pista bácsi. — Kongkong kong! Kongkong kong!

— Áh, ez tűz! Lángban a viskó födele. Otsad Eszván, szolitsa Mihály komá! Víz, vizet, vagy a véremmel öltök! A szobában az asszony, a gyerek, Segíts isten! segits pókól! No, vége. Füst! A a viskó födel nélkül. Soha többé épül, soha el nem készül. Tíz évig fölülről sűr a szobába a nap. Fölülül esik be az eső, csurog alá a hó. Tíz év — tíz gyerek. Minden tél elvit egyet. Kong kong kong!

— No de illet. De a harangod amint hallom megmaradt.

— Az meg. De most átkoznak a népek, mert nekik kell megcsináltatni engem. A puspok csak harminc forintot adott. Minden keresztény katolikus vagy protestáns napot ad, vagy hat forintot, Mar készülök is,

Rendszeres lopások.

Milyen boldogok és nem bírnak örömben mit csinálni azok, akiknek a jászapáti vasuti állomásra tértülöző anyaguk érkezik, mert örömteljes szívvel látják, hogy miként gyakorol jótékonyt az államvasut, — az általuk drága pénzen rendelt fűtőanyagokból — a jászapáti csavargó cigányokkal. Tudvalevő dolog, hogy nálunk egy kis városrész van már, ahol naplopó, dologkerülő és minden tisztességből kivetkőzött cigányok laknak; akik gyermekük nevelését lopásra való tanítással és szesz italok élvezésével kezdik meg. Ezeknek a tömegéből egy nagy rész ősz kezdetétől fa és szénlopással foglalkozik, hogy orgazda segítségével szesz italokhoz, vagy más élelmi szerhez jusson.

Egész tervszerűen gyakorolják a külvárosi cigányok lopásukat, bár drótnélküli távirójuk még nincs, mégis oly gyorsan értesítésére adják egymásnak a lopásra alkalmas kirakott áruk helyét, hogy rövid idő alatt egész karaván szállja meg az állomás környékét, lesve azt a pillanatot, mikor észrevétlenül elhuzhat egy nagyobb darab szenet vagy fát, így azután érthető, hogy fűtőanyagunk milyen mértékben lesz megnyirbálva a tolvajok által.

Ezen lopás csak azért történhetett meg, mert erre legjobban az állam vasut adja meg az alkalmat, fűszvénykedése folytán. Egy ilyen nagy forgalmú állomásnak nincs rakodó helye. Ugy-e hihetetlen? Ha valakinek fűtő anyagja érkezik, azt lerakják az állomástól igen távol kerületen országút mellett fekvő tere, honnan

minden ellenőrzés nélkül, bárki szabadon viheti a fekete gyémántnak elnevezett kőzetet.

Az osztó igazság meg az volna, hogy ha az állam vasut beveszi a felektől a drága szállítási díjat, hát adjon bekerített, alkalmas és megfelelő rakodó helyet is, még pedig olyan helyen, hol a tulajdonosok vagyona kellő biztonságban van, mert fűtőanyagunknak ilyen módon való elpredálás, azt hisszük nincs senkinek sem innyére.

Ez az állapot már régebbi keletű, több följelentés és elítélés hozott már a szén tolvajok ellen, mégsem igyekeztek ezt megszüntetni. Napi dolog már a panaszok sokasága, melyek kereskedőink ajkát elhagyják a rakodó hely hiánya miatt, mégsem intézkednek annak kibővítése és felkerítése iránt s mivel egy ilyen jogos kérelem teljesülése évtizedeken keresztül húzódik, tartani lehet ezek után, hogy így is fog maradni még sok időig. Várjuk meg tehát azt a pillanatot, míg egy igazgatósági tag fűtőanyagjának felét elnem lopják, hogy ennek a révén tágas rakodóhelyhez juthassunk, mert hazánkban hozzá vagyunk már ahoz szokva, miszerint az önérdékek és nem pedig a közérdekek hozzák meg a közönségnek szükséges újításokat. Az állomásnak kellő módon való kibővítése és felkerítése tehát halaszthatatlan állapot, a hozzánk érkezett lőméses panaszok folytán felkérjük a Jászvasút részvénytársaságot, hogy a közönség jogos kérelmét teljesítse, hogy a jövőben ne ő által legyen adva a mód a tolvajok nevelésére.

Jász lovag.

A legutóbbi számunkban a már képviselőház asztalán fekvő új sajtótörvényről mi is megemlékeztünk s erről vezércikket írva beleszóltuk a vidéki sajtók kritikáját is. Felsoroltuk hogy miként üdvözlik a vidéki sajtók könyomatos forkán az új törvényt, — összeütközésbe jöve önnönmagukkal — sorolják annak új paragrafusait és üdvös intőzkedéseit. A cikk általánosságban volt megírva és erősen rámutatott a vidéki lapok ollózási művészetére. Ezen cikkünket a „Jászapáti és Vidéke“ című lap szerkesztője magára vette és az elmúlt vasárnapi számában megis szólaltatta magát igen pajkos formában, óriási fölényt vindikálva magának. A szerkesztői üzenetben üzent valami magas tekintélyű könyomatoshoz a földművelésügyi minisztériumba. Panasolja, hogy sértéseket és burkolt gyanúsításokat adresszálunk neki; pedig hát ez nem egészen úgy van. Más vidéki lapok is szerkesztetnek az olló segítségével s azoknak is csak úgy fáj a meztelen igazság, mint laptársunknak. Sőt, lapja jelenlegi szerkesztését ami illeti kár volt magára venni. Ami pedig a durva hangot, brutális támadást illeti, azt a közönségnek nem kellett a mi lapunkban keresni, megtalálták ezt a „kézirat“-nak szánt üzenetben. Egyébként az üzenet fölénys és magas hangú. Irójának bizonyos önteltségéről tesz tanúságot, aki azt hiszi, hogy az újságírással szerzett szerkesztői címmel megszerezte azt a jogot is, hogy aki később vette a pennát a kezébe az nemcsak közönséges gyáva fráter, az nemcsak egy piperkőc, hanem

det fölneveltem volna. És a bárónak egy kölyke sem volt.

— Róf — róf — róf — jött a két disznócskák.

— Honnan jöttök?

— Árverésből... Róf, róf, kifizetted az adót.

— Hej disznócskák, de sokat busultam utánatok.

— Róf — róf! mondták a disznócskák. És föltúrták Pista bácsi körülötte az aranyos homokot. A halott nevetett és meghuzigálta a sörtéjüket.

— Jó husban vagytok disznócskák. Ugy-e, hogy jól tartottalak benneteket! Volt minden nap kukorica megfőzött moslék. A meszes zsilónétól kaptam favágásért...

Elementek a disznócskák is és ezután nem jött többé senki Pista bácsihoz. Felcsik nyukszik, bekésségben, csöndességben. Várja az itéletnap trombitaszót. Csak néha-néha amikor nagy fekete szarvasok háromszínű lobogóval suhannak el fölötte, szol hozzá a víz:

— Nézd, Pista, megint magyarok mennek...

de átkoznak munkaközben. Meglásd, még megint belém üt a menykő.

— No ne busulj te torony, hanem harangozzál nekem valami szepet.

— Bambimbim, bambimbim! Jaj de vidám, de friss! Világra jött az első gyerek a Júles a Keresztelőre viszik. Pántlikás lovak húzták a szekert, nevető asszonyok becéztek a csöpséget. Milyen szép! Piros az orcája. Jár a szeme, mint a csik. Bambimbim!

— Lányom, oh lányom, nyugte Pista bácsi.

— Kongkong kong! Kongkong kong!

— Áh, ez tűz! Lángban a viskó födele. Otsad Eszván, szolitsa Mihály komá! Víz, vizet, vagy a véremmel öltök! A szobában az asszony, a gyerek, Segíts isten! segits pókól! No, vége. Füst! A a viskó födel nélkül. Soha többé épül, soha el nem készül. Tíz évig fölülről sűr a szobába a nap. Fölülül esik be az eső, csurog alá a hó. Tíz év — tíz gyerek. Minden tél elvit egyet. Kong kong kong!

— No de illet. De a harangod amint hallom megmaradt.

— Az meg. De most átkoznak a népek, mert nekik kell megcsináltatni engem. A puspok csak harminc forintot adott. Minden keresztény katolikus vagy protestáns napot ad, vagy hat forintot, Mar készülök is,

Bim — bambam bim — bambam. Te metik a Júlesét. Megezt az ispántól, neki-

szaladt a Dunának, Dajgölj paraszt, kussol, paraszt! Bim — bambam!

— Milyen jó hogy nem érzem a szívemet. — motyogta Pista bácsi. Legalább nem hadarhat meg, Hallgass már, te torony.

Elűt a torony.

Nagy, virágos rét libent elő. Rajta áll a Pista bácsi apja.

— Szarjad ez a rét; mire e tied lesz, eke alá foghatod.

Hát amott ki jön? A báró. Vele a jegyző. Bül kezében kereszt, a jobbal ekiszik, Hamisan ekiszik. Tagosítottak. Nincs már reted, Pista bácsi.

...Megörült a halott,

— No, rét, te mégis tudod, ki az igazi gazdád, mert hogy utánam jössz. Gyere közelebb, haidd szagoljalak meg.

A rét ráborult Pista bácsira és ő szivta a buzavirág, a kékgyöcsin és a tisztia, jó füvek illatát.

Ej, de jó szag. És mennyi tehenet tarthattam volna. Az egyikből csak a gyerekeknek fejtem volna. Finom erős tejjel min-

még jellemtelennék is minden büntetés nélkül leszállhassa. Aki még az arisztokrata hadsereget is lepipálja, mert míg a hadseregben az a felfogás uralkodik, hogy mindenki párbajozhat aki akar, addig ő azon nézetet vallja, hogy a párbajképesek önálló kezdődnek felfelé. Dacára ennek sértő válaszáért nem kérünk lovagias elégtételt, hogy miért? annak oka a viszonyok ismerői előtt „világos.”

Nem akarjuk előfizetőinket és olvasóinkat ilyen unalmas veszekedéssel szórakoztatni, nem is akarunk laptársunkkal tollhareót vinni; csak a „Kézirat”-nak szánt azon véleményére válaszolunk még, hogy „lovagias utra nem terelhetjük a dolgot, mert királyi hatalommal nem rendelkezhetünk, a cikk íróját lovaggá nem üthetjük.” Egy kérdés volna e válaszuk: Laptársunk felelős szerkesztőjét ki tette lovaggá? Talán M. Erzsébet?

De azért nagy örömmel tölt el ciklünk ilyenforma bírálata, hogy igaz ugyan, de nagyon táj. Ez volt az üzenetnek a józan agyon keresztül szűrt értelme.

Állategészségi ügyek.

A legveszélyesebb állati betegségeknek mondható a lépfene és a sertésorbáncz meggyógyására azoknak, kik ezen betegség óvása tekintetében esz-közölkendő ojtási díjakat fizetni nem tudják, a földmivelésügyi miniszter 118400/913 számú körrendeletével ingyen ojtásokat engedélyezett. Ingyen kapnak állatorvost ojtáshoz, ingyen kapnak ojtó anyagot. Ezen kedvezmény minden igazolt szegény embernek megadatik, kérelmüket minden év december hó 10-ig kell az illetékes előjárásnál bejelenteni.

Ezen rendelkezését a miniszternek mint közérdekűt szívesen közöljük és tudomására hozzuk, kiket illet, hogy ily irányu kérelmüket már most elő-terjeszthessék.

HIREK

Kitüntetés. A király Novák István kunszentmiklósi járási őrmestert, 25. éves buzgó szolgálatának alkalmából koronás érdem kereszttel tüntette ki. A kitüntetett pár évvel ezelőt Jászapáti teljesített szolgálatot, általános szeretettel és közbizalmat szerzett.

Éltérte a kezét. Hasábfák kirakásával foglalkozott az elmúlt pénteken a

jászkiséri állomáson Pelczhoffer Sándor 61 éves és Vasas Ferenc 53 éves napszámos, miközben Pelczhoffer egy darab fát olyan vigyázatlanul hajított Vasas jobb karjára, hogy az eltört. Gondatlanság miatt a kir. ügyészségnek feljelentett.

Meghívó. Az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület, Jásznagykunszolnok vármegyei és Szolnok városi osztályának Népművelési Bizottsága 1913 évi november hó 8-án (szombaton) délután 4 órakor Szolnokon, az állami polgári leányiskola régi épületének nagy termében második évi közgyűlést tartja. Tárgyak: 1. Főtűkari jelentés. 2. Osztályelnökségi átirat. 3. Az iskolán kívüli oktatás második előadói tisztének betöltése. 4. A Népművelési Bizottság ügyrendjének megállapítása, előadó Kálmán Elek tanár úr. 5. Daloskörök alakítása, előadó Brozsik Pál úr. 6. Órszem (cserkész) csapatok szervezésének kezdése, előadó Csikós József úr. 7. Alkohol ellenes ifjusági önképzőkörök alakításának kérdése, előadó Bogárdy Antal úr. 8. A Népművelési Bizottság 1914 évi költség-előirányzata. 9. A Szolnokon rendezett Slójd-tanfolyam számadása. 10. Indítványok tárgyalása.

A törvényhatósági bizottsági tagok választása folyó évi december hó 2-án lesz, egész vármegye területén megtartva.

Gyámpénztári vizsgálat. Jászapáti község gyámpénztárát Dr. Busa Ákos árvászéki elnök és Ambrus Antal járási számvevő az elmúlt pénteken megvizsgálták. A pénztár kezelése körül a legnagyobb rend tapasztaltott.

Helyettesítés. Kilián Endre jászkiséri adóügyi jegyző betegsége miatt, több hónapon át hivatalától kénytelen távol maradni, miért is ezen időre járásunk főszolgabírója, Baráth József okleveles segédjegyzőt helyettesítette.

Baleset. Vágó Gyábor helyi motor málmában Fejős Antal molnár segéd jobb kezét a szij elkapta és mind a négy ujján — surolás folytán — sebesülést szenvedett.

Választások. Jászkisér községben üresedésben lévő községi orvosi, két segédjegyzői, pénztárellenőri és iktatói állások választás útján november hó 3-án d. e. 10 órakor fognak, a képviselőtestület által betölteni.

Baleset. Bugyi Kálmán fűtőházi munkás október 23-án a jászapáti fűtőházba gépet tisztított, miközben arról

leesett, minek következtében hátán súlyos sérülést szenvedett. Gyógyulása körülbelül 15 napot vesz igénybe.

Vásár. A jászkiséri országos vásár folyó évi november hó 9-én fog megtartani, hova is vészmentes helyekről minden fajta állatok felhajthatók.

Kolera. A sárga veszedelem még mindig félelemben tartja vármegyénket. Tiszabón az elmúlt vasárnap volt az utolsó megbetegedés. Vármegyénkben a járvány fellépte óta összesen 13 kolerás eset fordult elő, melyből 19 halt el, három pedig ápolás alatt maradt, kikről kitűnt, hogy kolera bacillus hordozók.

A decemberi országos jászberényi vásár a folyó évben a belügyminiszter rendelete szerint nem 7. és 8-án, hanem 8. és 9-én lesz megtartva.

Szikra-távirók az iskolákban. A kereskedelmi miniszter a hídvezető ég megkeresésére sürgősen főszoftította a középiskolák igazgatóit, jelentések be, hogy kísérleteznek-e drótnélküli távirással, ha igen alkalmas-e ez más állomások jeleinek a főlételére? Ezt azzal magyarázzák, hogy a hadsereg fölött a Mucnitelegráfra bizott titkai.

Elhullott állatok. A földmivelésügyi miniszter a napokban rendeletet adott ki, melyben szigorú büntetés terhe alatt kötelezi az állattulajdonosokat, mészáros henteseket, a pásztorokat és gyepmestereket, hogy a megbetegedett, kiirtott vagy elhullott állatokat a városi, illetve a községi előjárásnak azonnal jelentsek be. A rendeletnek az a célja, hogy a ragályos állatbetegségek ellen a hatóságok idejében megtehesék a kellő óvintézkedéseket, éppen ezért nem kell bejelenteni azon betegségeket, melyek külső sérülés vagy csonttörésekből crednek.

Vármegyénk népesedése. Vármegyénk területén június—szeptember hónapokban született 2536 fiú és 2220 leány. Összesen 4756. Meghalt 1718 férfi és 1509 nő. Összesen 3227. A szaporodás tehát 1530 lélek. Hét éven aluli elhaltak száma 34. Halva született 81. Korai születés 20. Iker születés 31. Törvénytelen gyermek 206 jött világra.

Közbiztonsági állapotaink. Vármegyénk alispánjának jelentése szerint június—szeptember hónapokban vármegyénk területén ember életét érintő bűntettek 12, lopás 217, rablás és zsarolás 9 esetben fordult elő.

Tűz. Ehó 20-án a délutáni órákban a helyi határban kigyulladt Nagy Gázi János szalmája és takarmánya mi teljesen leégett. A tűz oka vigyázatlanság.

Halálhíradás. Biró Károly jászladányi lakos 43 éves törvényhatósági képviselőtestületi, takarékpénztári igazgató-sági tag stb folyó hó 20-án fél 12-órakor hirtelen elhunyt. Temetése 21-én d. u. nagy részvétellel ment végbe, a helyi tüszöltek és községi rendezők disztkivonulása mellett.

Iparos képviselők. A belügyminiszteriumban most készül a városi törvény revíziója. Ezzel kapcsolatban újra felszínre került az a kérdés, hogy mily módon lehetne megerősíteni az iparosok befolyását a községi közügyek intézésére. Az iparostestületek országos szövetségének agítálása révén több városban és nagyközségben tudtak az iparostestületek iparosokat bevinni olyan képviselőtestületekbe, amelyekben addig az iparosoknak semmi szavuk sem volt. Hogy az eddig tett kísérletezésekről áttekintést kaphasson az iparostestületek országos szövetsége, az alábbi kérdésekre kér választ az ország összes iparostestületétől: Hány tagja van a városi, községi képviselőtestületnek? Mennyi ezek között az iparos? Megbeszélke-e előzetesen az iparos képviselő a közérdekű ügyeket? Hány iparos van a megyei törvényhatósági bizottságban? A válaszok lényegét az iparostestületek országos szövetsége a városi törvény revíziójára vonatkozó emlékiratba fogja befoglalni.

Tiszafősséges szándék. A szolnoki legutóbbi vásáron — úgy tiz órájában — borzasztóan bömbölt egy rakocsi paraszt menyecske. Sűrű könyhullatás közt adta elő fűnek-fának az ő reménytelen kétségbeesésének az okát. Ellopták összes pénzét, keservesen őrzött 30 forintját. Csakhamar csendűris vetődött oda és szálán kérdezte ki az asszonyt minden elképzelhető és elképzelhetetlen tény-körülményre. Végre azt tudakolták, hogy hol tartotta a pénzt? — A h a r m a d i k alsó szoknyájában. Ezen már a csendűris csodálkozott el: „Hát nem vette észre, hogy katorásznak a testén?” Hiszen kérem érztem is én valamit. — válaszolt szípköve a menyecske — de hát kerem azt hittem, hogy tisztességes szándékból történik!”

A szabadszerelem megrendszabályozása. Mint értesülünk Sándor János belügyminiszter szigorúan megrendszabályozza a vidéki szerelmet. Leiratot küldött a főispárokhoz és alispánokhoz, akiket arra utasít, hogy együttesen vizsgálják felül a prostitúció ügyben alkotott szabályrendeleteket. A rendelet szerint a vidéken az erkölcsrendészet terén egyenesen visszatartó az állapotok amiket sürgősen orvosolni kell és haladéktalanul meg kell változtatni azokat a szabályrendeleteket, melyek a törvény intencióival ellentétben vannak. / belügyminiszter rendelete különösen hangsúlyozza, hogy a nagyobb vidéki városok és főváros környéki községek prostitúciója **szigorúan és kijelenti, hogy a leghatározottabban** szabályok életbeléptetését kívánja. A miniszter kétségtelenül a titkos prostitúcióra gondol

AZ EST

a legjobb magyar napilap.
Hirei frissek és igazak!

Közgazdasági rovata a gazdasági élet minden mozzanatáról számol, a sport rovata a sport minden ágának eseményeiről hűen beszámol.

A bel- és külföld napi eseményeit

a legmegbízhatóbb tudósítók táviratai és telefonjelentései alapján leghamarabb közli.

AZ EST

megjelenik a fővárosban déli 1-kor és a délutáni első gyorsvonattal szállítják.
Ára 6 fillér.

GYERÜNK CSAK!!

az eltörött és megromlott órákkal
Boros Nándor
órák és ékszerész üzletébe, mert ott pontosan ésjótállás mellett rövid időn belül elkészítik.

ELKÉSZÜL

ugyancsak jótállás mellett mindenféle törött ékszer és gramofon szerkezet.

NAGY KÉSZLET

nász- és alkalmi ajándékokból, svajci és belföldi órákból és izléses láncokból.

IGEN NAGY VÁLASZTÉK

legujabb felvételi gramofon lemezekben.

Üzlethelyiség Gróf Károly házában, Jászapáti.

Eladó ház.

Jászárokszálláson, a Berényi-uton levő Strasser Sándor-féle ház, mely áll **3 szoba, 2 üzlethelyiség, konyha, eléskamra, cselédszoba, pince** s egy műhelynek alkalmas külön helyiségből.

eladó.

Megvételhez 5000 K. szükséges.
Ritka alkalmi vétel.
Az eladással Nigrinyi Ferenc bizott meg, ki az érdeklődőknek szívesen rendelkezésére áll.

Szülők figyelmébe!

Elemi iskolai könyvek, írószerek, táskák, könyvszíjak és minden iskolai szerek legolcsóbban szerezhetők be az

ADRIA

könyv és papirkereskedésben, Jászapáti. (Gróf Károly házában.)

Vadászok figyelmébe!

Allandó raktár lőpor, sörétek, hüvelyek és minden fajta vadászati cikkek, **Szabari Vince** fűszerkereskedésében, Jászapáti.

Eladó oltvány gyümölcsfák.

Borbás János gyümölcsfaiskolájában (Jászapáti.) Megrendelhetők őszi ültetésre mindenféle oltvány gyümölcsfák és cserjék, a legjutányosabb árban.
Tessék árjegyzéket kérni!

Használt jó karban levő benzinmotor és cséplőgép garnitúra minden elfogadható áron

ELADÓ

Serfőző Lajos műasztalosnál Jászapáti.

CSARNOK.

Mindennapi történet.

Írta: Gallovich Jenő.

(Folytatás.)

Szüzies nő szerelme férfiakat még soha sem tett tönkre, ez a végy kokottok sajátosága. Minden kedves másként érint, ölel, csókol, innét is, onnét is ragod reá valami, szerelme változatos, meg-megújuló, fel-feltörő, ezerféle. Tudomány a szerelme is, amelyet tanulni kell, ismerni. Az köt le igazán ezer szállal, aki felkelti összes érzelmeit, hogy tomboljon minden csepp véred és ebben a gyönyörtüség-gel tei érzékiségben nyílik ki teljes pompájában a szerelme.

Ott hervadt, pusztult, fonyadt virágom a meleg, puha, kedves fészek közepén. Minden nap új és új virág, napokon, heteken keresztül és a leány került, fordult körülöttem oly közönyös arccal, akár csak férje lettem volna. Lelkem forrósága hűvösen hagyta, észre sem vette, és azt sem mutatta, hogy észre venné napról-napra merészebb kacérkodását egy másik asszonynak, akit bizonyára unalma üzött, kergetett el hazról.

Ez volt a jóság. Rigyogóan ez, a lelke fehér, ez volt róla a vélemény. Fehér, gömbölyű szép teste a bujasság, a kék, ölelése gyönyörtüség, csókjának tüze mámorító.

Mennyivel szebb volt: amaz és jobb. Pedig csodálatos módon nem akart jonak látszani, maga költötte rossz híret saját magának és ügyet sem vetett az emberek megszólására. Csak rövid ideig ismertem láttam, hogy a szenteskedő jóság a rút és ez a csunyanak, rozsnak kikéltett türekeny csöppég a szent.

Nagy bizalmatlanságában lett mindenki iránt maliciózus, éles és csipős, máskülönbente volt tisztasággal, érzékeny fehér lelke és végtelen finomsága kicsillagolt a tekintetén át. Sokat csa ő jöttelke azonban tartozkodóvá tette mindenkiel szemben, irantam is, nem hit nekem sem és utalatosan került, észre venni nem akart, figyelmére sem méltatott.

Eközben felkeltette érdeklődésemet az a másik asszony. Örvendezni kezdettem hirtelen győzelmennel, de csupán azért, mert sértett hűségomnak jól esett s elégtételre szolgált, hogy míg ő észre venni sem akar, ime a másik minden gondolata az én meghódításomban merül ki. Látszólag belementem a színlelt barátságba és hevesen kezlettem foglalkozni az asszonnyal. És amikor úgy hitte, hogy elhagyom, amaze leszek, elveszit örökre és nem lat soha többé, utánam futott, átölelte szorosan a nyakamat és csókolta, csókolta oly erővel, hogy ajkaimon kiserkent a vér.

Pedig ismeretségünk első napjaiban hány-szor provokáltam, hogy szint valljon, Dédelttem, becéztem, ölemben horodottam, etetem, itattam a számból és amikor úgy hittem, hogy már megszokta kedveskedéseimet anynyira, hogy nehezére tesz azt nélkülözni, hirtelen elhagytam és megírtam, hogy soha sem keresem fel többé, mert érzem, hogy nem szeret. Ostobább, nevetésegebb figurát nem tudok a viszont nem szeretett férfinál és épen ezért elhagyom.

Aki a női lélek érdekes szép, végtelen finom rejtelmét ismeri, az tudja jól, hogy erre a provokálásra okvetten reagála: női sziv. És

ha csak kicsit szerette is lovagját, szeretele megnő abban a pillanatban, amikor lelkének fájdalmas borzongásával azt sejtii, hogy el akarja őt hagyni az, aki hozzá mindig kedves, jó, nemes és becsületes volt. És színt vall, nem engedi elmenni.

Ez a sokszor kipróbált és legtöbbször bevált módszer nála hatás nélkül maradt. Megkapta leveletem és már is szelnek eresztett, egyetlen szava sem volt hozzám többé.

Ami számunkra holtbizonyos és elvesztéseért nem kell reszkelnünk soha, még ha oly értékes is volt előttünk egykor, lassan megszokottá, unottá válik.

Ismert jól ez a lélektani rejtelly és ha naponta is mentem hozzá és tudtam, hogy el nem hagyom, amint köszöntöttem, már is bucsúzkodtam. Ezer mondott, csinált ürügy-gyel, ki'órással akartam látszólag elhagyni és, hogy kérelt. Nem engedett, belém csim-paszkodott, átölelte a nyakamat, bezárta az ajtót és ez a boldogság meg az, amit lobbanó szívvél, nagy gyönyörtüséggel érezünk akkor amtdőn nem mentem őt, hanem az ő kérel-lésére és kedvéért ott maradtam.

Érzékeny finom lelke talán életében még sohasem nyílt ki valakiért annyi erővel oly pompával, mint érettem. Tiszta, nagy szeretetnek forróságát mindenütt éreztem.

Lelkünk azonban már nem ölekezett egymásba, nem dobbant szívrünk össze soha. Elszakadtunk egymástól örökre.

Akácfavirágos májusi napon történt. Azon a napon, amikor a hosszú küzdelem után végre először éreztem nagy szeretete tiszta melegét. Hívott, szólított magához, szerelmes lelkének egész véggyakozásával várakozott reám napokon át.

Hozzája készíttem De csodálatosképen már nem azzal a forró vágyódással, amint annak előtte. Azzal az elhatározott szándékkal helyezkedtem a kocsi-ba, hogy a Vámház-Kör-útra hajtatok és felkeresem őt. De azután a jó Isten tudja, miféle változás ment át hirtelen lelkemen.

Abban a pillanatban, amikor egészen nekem alta magát, betelt kíváncsiságom, nem izgatott, nem ingerelt többé.

Elég az hozzá, hogy a kocsi nem állott meg a Vámház-körúton, gumikerekének széles, vastag talpával lassu zizenéssel, hangtalanul iramodott el a palota előtt.

(Vége.)

Az „ANKER”
Élet és Járadék-biztosító társaság,
mely az életbiztosító társaságok között a legelső helyet vívta ki magának. ajánlja Életjáradékos, valamint 30/0-os garantizott nyereség részesedéssel járó életbiztosításait 20 éves kortól. 60 éves korig.
Ezen intézet képviselőtől lapunk felelős szerkesztője Imrik Gyula elvállalta, kinek a bővebb lelvilágosítás megtudható.

Nigrinyi-könyvnyomda Jászárokszállás.

Fényképészet.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy ezentul Jászapáti, a bazárépület udvarában (bejárta a cukrászdán át)

MINDEN SZERDÁN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN
Fényképfelvételeket
o o o eszközök. o o o

Kivánatra hához is elmegyek. Sürgős esetekben meghívásra bármikor, minden külön költség felszámítása nélkül kijövök.

Felvételekre előjegyzéseket elfogadnak a cukrászdában és Groszman Gyula úrnál.

Azoknak, akik esetleg jászárokszállási műtermembe jönnek fényképfelvételek, az utókölttség felét minden alkalommal megtérítem.

Felvételek borus időben is a legjobb sikerrel eszközöltetnek.

Tisztelettel:
Beck J.
fényképész.

Elég tönkre tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia
Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég.
Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyáranak kerületi képviselőtelvel

Knöpfler Géza
férfi- és női divatrua kereskedőt bízta meg Jászapáti.

hol mint eddig úgy a jövőben is bármilynemű ruha festés, tisztítás, gallér, kézzelő, keztük tisztítása a legújtan-nyosabb és kifogástalanul fognak eszközöltetni.
Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáromon levő férfi női gyermek cipőkre, kalapok nap és esőernyők, diszek, rőfös és modern cikkekre, melyek legújtanosabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatruháza Jászapáti. Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kaphatók.

Tanuló felvétetik
az Adria könyv és papirkereskedésben
Jászapáti.

Hirdetések
olcsón felvétetnek

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

A
JÁSZAPÁTI UJSÁG
TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEJELIENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint vessz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névközléssel küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

Tea ivás, mint jótékonykodás.

Alig egy pár hónapja alakult a Jászapáti Róm. Kath. Nőegylet azon célzattal, hogy a megfontolt társadalmi életet meggyógyítsa, közmívelést és jótékonytágot gyakoroljon. A felsorolt egyesületi célok oly magasztosak, hogy azoknak keresz-tül viteléhez mindenki -- a saját

Flóra.

Írta: Szabó István.

Dérültt szép virág kora hervadásán, tündöklő meteor porbahullásán, — ki az, ki meg nem illetődnek? Aranyos a-brandoknak, rézsas almoknak megsemmisítlen, fenyés, kecsesgató légyaráknak rombadoitén. — ki az, ki el nem szomorodnék? — Ferde útra tevett nemesebb törekves bukásán, céltévesztett élt, meghasonlott lélek áldozatul esten, proletariatus pedig, még ha tiszser annyi nyelve lett volna is, valamennyit a közéletű csöppent előkelő szépségen élesítette volna.

Rövid a Flóra története. Rövid és mégis bonyodalmas. Pedig való igaz.

Mikor még nagy vagyoni szülei estélyein az udvarlók lepkarajától körülveve, hidegen, szinte visszautasítólag fogadta a dűsgazdag Köröndy báró heves udvarlását, epedő val-lomását, tüzes önlengéseit, — a hécézett szép leány büszkesége nem kellett nagy feltűnést.

De mikor megforokult a kocka, s egy

erejéhez és tudásához képest — hozzá járulni, azok menetében segédkezni köteles. Egy nagy baj van azonban ezen egyesület alakítása körül. Kezdeményező által nem adatott elég mód arra, hogy az eszme kedvelői és áldozat kész hívei az egyesületbe be-léphessenek. Ellenkezőleg, megválogat-ták a tagokat s így a jótékonytágot egyesületből arisztokratá kör lelt.

A nőegyesület alakulásakor kár nem volt az úri szöcskát címében beleszurni, mert ezzel elérték volna azt, hogy náluknál közönségebb és nem a jászapáti úri társasághoz tar-tozóknak nem kívánkoztak volna be ezen egyesületbe, mert a cimben foglalt szöcska már teljes magyarázatot adott volna távol maradásukra. A társada-lom megjavítására pedig ezen gyógy-szer nem alkalmas, mert ez által me-gint csak azt mutatják meg, hogy mi különbek vagyunk a többinél, tehát le-nézést mutatta, összebeszélve meg-válogattak a tisztí kart. Diplomás ala-pon; be nem vetek egy kisebb hivatal-nok, kereskedő vagy iparos feleségét.

A közreműködés és a jótékonytágot gyakorlása jegyében megcsináltak te-hát a maguk mulatni vágyó körét. Köz-művelődést is gyakorolt már ezen egyesület, első felelvasó estélyét a mult hó 25-én este tartotta az úri ka-szinóban, 1 korona belépő díjjal,

mire elegáns, boritékos meghívót kap-tak az egyesületi tagok. Most azt kér-dezzük, nem furcsa-e az ilyen művelő-dési osztály? Azoknak tartottak fel-olvasást, kik társadalmi érintkezé-sük, színházba járásuk, olvasottságuk révén már rég birtokában vannak a felolvasott műnek. Így tehát csak az unalmas órákat szaporították a köz-művelődés jegyében, azonban, kikre ez reá férne, kizárták, mert nem tartják összeférhetőnek velük egy levegőt szívn.

Flóra.

Írta: Szabó István.

nagyobb vallákozás bukása, elemi csapások gonosz lelkű emberek csalársága pár év mulva tönkre tették a már amúgy is eladó-sodott szülöket, Flóra apja pedig a csapások sulya alatt föbe löte magát, — s a nagy-nívveltségű leányt a befolyásos s azelőtt visszautasított Köröndynek nagy utánjárása folytán egy előkelő fővárosi színházhoz szer-ződítették. Akkor a régi kedves társaság hallgatással mellőzte az előbb ünnevelt szép leányt, — az inkább erkölcsi, mint anyagi proletariatus pedig, még ha tiszser annyi nyelve lett volna is, valamennyit a közéletű csöppent előkelő szépségen élesítette volna.

Mert a büszke Flóra egészen megváltozott a báróval szemben. Most már nem utasította vissza forró vallomását, sőt hálásan fogadta; hisz Köröndynek köszönhette szerencsését a balsorsban, vigasztát a szomorúságban, benne látta jótétevo nemétjét. Mecénásait, segítőtjét a nagyobb szerencsére, büszkeségének oltal-mát a gúnyolódó hétköznapj emlékek ellen.

Szép volt Flóra, mint a hajnal, melyben egykor boldog gyermekségének gondatlan

andalgásai között apjának parkjában gyönyör-ködött. Megkísértem e lemezolni azt a szépséget, mit toll leirni, esetet lefesteni, szobrasz megmíntázni nem volna képes? Megkísértem-e leírni vegtelenül finom, áttetsző felhér-ségű, édes, mosolygó telt arcát, mintha az nem is test volna, hanem valami menyici tünemény minden kedves vonásaival? Meg-kísértem-e leírni bíborpiros, kívánatos, sza-bályos ajkait? Tengerszoros mélységű, nagy, tiszta, kék szemét? Selyemmel finomabb, dús szőke haját? Legies és mégis élettől duzzadó felséges alakját? Telt és mégis kacésú jünci természet, minden szabalyosan mérsé-kelt bájjaival? Minck? Ilyet csak az Isten képes teremteni, és Mefisztó képes valóban gyönyörködni benne. Nem tudja az ember hogy nem égi jelenség-e ez a hófehér tünemé-ny, — de ha égi jelenséggel volna is dolgunk akkor sem hihetnők, hogy nem valódi élet piheg és lüktet benne.

Itt is körülrajongta Flórat az udvarlók löha serege, miként az ősi háznál, de mily ke-lőnség volt már ekkor közöttük, — s mennyi-nyivel vegyesebb volt ez a társaság. S noha

A felsoroltak szerint a növényesület működése — bár sajnos — hajótörést fog szenvedni s a hibát őt keressük, a szervezésnél, hol nem az állást és összeköttetést kellett volna irányulni, hanem a jótékonyág gyakorlására hajlammal bíró egyéneket. Ezért nem az arisztokraták körét, hanem az alapszabályoknak megfelelő jótékonyági egyesületet kellett volna összehozni. Bár a működésben és ennek révén jótékonyág gyakorlásához sok sikert kívánunk, mind amellet az alapításnál elkövetett hibákra kénytelenek voltunk rámutatni.

A kolera kárai.

A kolera járvány miatt felsőbb rendelet folytán a vásárok több helyen az országban s így megyénkben is belettek tiltva, mi miatt úgy a gazdaközönység, mint az iparosság kellemetlen anyagi helyzetbe jutott. A gazda közönység az állatállományát nem tudja értékesíteni, — az iparos meg a készletével nem árusíthatja. De nemcsak a készlettel, hanem az értékesíteni, hanem annak is, aki különösen a közelgő téli időszak beálltára tekintettel bevásárolni szeretné szükségletét.

S hogy az országos vásárok a mint fentebb is említettem, felsőbb rendeletre belettek tiltva, a köznép a hatóságokat okolja s ezen humánus és a közegészség megóvására irányuló rendelet ellen zúgolódik, pedig ha vissza gondolnak a rég elmúlt időkre, amikor még a nép nem volt annyira felvilágosodott mint most, s az orvosok sem bírtak oly bő ismeretkörrrel

ő kurtán-furcsán ki akart rajtuk adni, mennyivel ragaszkodóbbak voltak hozzája. Mennyivel kevesebb büszkeség és önérzet volt bennük a tönkrement szegény teremtéssel szemben, mint egykor az előkelő gazdag leánnyal szemben lett volna.

ő azonban csak ketőt tüntetett ki bizalmával. Az egyik Köröndy báró volt, ki a csapásokban s szegénységben sem hagyta el a szerencsétlen sorsú leányt, hanem továbbra is egyre vallotta neki forróbbal-forróbb szerelemit, noha szándékai most már legkevésbé sem voltak oly tiszták, mint régebben. Flóra hálát érzett iránta. — A másik egy szegény, poétalelkű, bohém gyerek volt: Majthényi Pista. Az ő dalias alakjában, mesterkéletlen meggyerő modorában, nemes lelkületében, bohém szívében és kedves tekintetében Flóra feltalálta gyermekálmának ideálját, ifjú képzelődésének festett alakját. Hozzá szívében vonzódott Flóra és vonzalma csakhamar őszinte, mély szerelommé fejlődött. S ez a szegény bohém fiú is önzetlen, nemes szerelimmal hódolt neki, s romhány szándékát némi titkolta a leány előtt.

Folyt. köv.

mint ma, százával, ezrével hullottak az emberek egyes vármegyékben s egyes koleras helyekről elhurcolták az országban a bacillusokat a szélrózsa minden irányában.

Ma már annyira fejlődött az orvosi tudomány, hogy ha idejekorán a kolera beteg orvosi kezelés alá kerül, megmenthető s hogy a kolera járványos betegség csirájában elfolytassék, feltétlenül szükséges az erélyes hatósági intézkedés a kolera betegség elterjedésére s tovább terjedésének megállítására.

Ha komolyan gondolkozunk, csakis hálával és köszönettel tartozunk a hatóság humánusan gondolkodó közögeinek s azok vezetőinek, úgy az orvosoknak a miért fáradságot nem kímélve az emberiség jól felfogott érdekeit és a népek életét igyekeznek megóvni a halálos sárga veszedelemtől.

Az igaz, hogy sok iparos megsínyli a rendelet betartását, de hát be kell látnia, hogy ez mind az ő testi épségének, életének megóvása szempontjából is történik. A közjóért mindent el kell tűrni, sőt segítségére kell lenni a hatóságnak azzal, hogy a saját egészségünk megóvására irányuló rendelettel pontosan betartsuk, mert hiszen ez mind a mi jóvoltunkért történik.

Azt gondolja sok ember, hogy a hatóságok nem törődnek a lakosokkal. Nagyon tévednek, sőt ellenkezőleg sokat hallani előkelő hatósági férfiakról, akik az iparosok iránt részvétellel viselkednek azért, hogy áruikat értékesíteni nem képesek, az országos vásárok betiltására vonatkozó rendeleteket békétüressel kell viselnünk, mert a kolera járványos betegség elfolytására más intézkedés nem tehető, mint a szigorú hatósági felügyelet a tisztaságra s a csoportosulási összejövetelek megállítására.

Másképp áll a dolog, ha elemi csapások látogatják meg az emberiséget. Akkor a hatóságok segély akcióit indítanak és sietnek — az inséges nép felsegélyezésének előmozdítására. Ebből tapasztalhatjuk, hogy a hatóságok mindenkor az emberiség javára a közjóért dolgoznak a hatóságok a közegészség, közérkölcsei vagyongbiztonság stb. érdekében a népek javára munkálkodnak.

Ezért viseljük békétüressel sorsunkat s igyekezünk a hatósági rendeleteknek eleget tenni, akkor a veszedelmes kolera járvány teljesen ki lesz küszöbölve s akkor a vásárok megtartása is engedélyeztetik. Mig

azonban a kolera megbetegedés előfordul, józan ésszel nem is lehet kívánni, hogy a csoportos összejövetelek megengedhessenek.

Ujházy László.

Megszürkált esendőr.

Tiszaroffon a kolera elleni védekezés a csendőrség közreműködésével folyik. A nevelésen nép nem respokálja a hatóság intézkedéseit, ha a szurony villogását nem látja sőt ellene cselekedik annak. Ezért a csendőrség éjjeli portyázásokat végez, azon házakat meg, hol kolera megbetegedés fordult elő, egy-egy csendőr őrizi nehogy valamit kivigyenek ilyen házakból, vagy valaki bemerjen oda.

Egy ilyen fertőzött házat őrzött szombat este Géber József csendőr. Lá és fel járkált a ház előtt s ügyet sem vett arra, hogy három legény halad keresztül az utcán. Arra meg épen nem gondolt, mert hisz ok sem volt rá, hogy őt megtámadják. Ezért nem is helyezkedett vigyáz állásba, mikor a legények közeltek, hanem nyugodtan fordult meg s haladt egy irányban a legényekkel. Ez volt a veszte. A legények hátulról megkapuk legyverét, karjait lefogták, egy meg kihuzta kardját és összeszarkalta vele. Mikor meg összeesett, a csiznaval együtt levágták lábujjait és elmenekültek.

A súlyosan sérült esendőr elajult s csak hosszabb idő múlva jött magához és segítségért kiabált. A segítségére siető emberek vérébefagya találtak rá és a csendőr azerencsétlenségéről értesítettek a csendőrségnek. A csendőrség szerencsétlen társukat a szonoki Ferenc József kórházba szállították, maguk meg a tettesek nyomozásához fogtak. Nem sokára elfogták a 3 jomadarat, kik tetüket beismerték, de azzal védekeztek, hogy reszegek voltak.

A vizsgálat lefolytatására Kosztka Gusztáv csendőrfőhadnagy Tiszaroffra ment.

A szökött katoná.

A puszka mellől a szoknya mellé. Onnan a dunkliiba.

Folyó hó 1-én este 6 órakor egy cs. és kir. 6 ik gyalogezredhez tartozó baka állított be a jászapáti csendőrlaktanyára és kérte a letartóztatását, valamint ezredéhez való beszállítást, mert mint mondta, onnan elszökött és több hét óta csavarog.

A különben jó kinezésű és jó ruházatú katoná szökevény előadta, hogy Bileken, a 6-ik es. és kir. gyalogezred 3 ik századánál szolgált, Greischstein Adofnak h.v.j.ák. Elbeszéli ezekután, hogy szeptember 25-étől október 12-ig szabályszerű szabadságon volt, és azt az időt szülői hazánál töltötte. Ezredéhez való bevonulása helyett neki, indult az országnak és kéregetésből tartotta fel magát. Jászapátira való érkezése igen érdekes és gyöngéd szerelemre vezethető vissza. Ugyanis lent Bosznóban katonasága alatt megismerkedett egy jászszentandrás leánnyal, akinek a meglátogatása végett jött erre. Fel is kereste régi ideálját, hol azonban azon szomorú választ kapta, hogy már ő reá nincs szükség, meri kedvese a közel-

multban egy jászszentandrás leánnyal házasságra lépett.

A szökött katonát nagyon elkeserítette a leány férjhezmenetele, egy napi gondolkodás után magához térve elhatározta, hogy jelentkezni fog, mit megis cselekedett. Vasárnap reggeli vonattal ezredéhez vissza is szállították.

A magyar nyelvet nehezen beszélő szerb baka szándéka az volt, hogy, illetve a katoná ruhát régi kedvese oldala mellett esendően, de titokban meghuzodjék, mert a hábo-us viszonyok miatt lent a határon igen féltette az életét.

Pénzhamisítók tömeges

elfogása.

Nem is gondolná az ember, hogy Kánaán völgyében dúsuló földbirtokosaink pénzhamisítás — mesterségére szánják el magukat. Tömegesen pénzhamisító gépeket vásároltak azok, akiknek földbirtokuk révén biztos existenciájuk ugyan megvan; de a rohamos megvagyonosodás eszméje elkábította őket, ezért feláldozták tisztességüket, vagyonukat és családjuk büszkeségét, a becsületet.

A Jász becsületet nagyon befelelték az elmúlt hétfői nap, mikor a detektivektől eddig szűz Jászapáti községbe váratlanul három budapesti detektív beállított, hogy rejtékhelyéből előhuzgálják a drága pénzen vásárolt pénzöntő gépeket és a tulajdonosukat bűnös manipulációjukért az igazságszolgáltatásnak átadják. Nem akart az ember a szemének hinni, mikor a pénzöntő gazdát meglátta, mert közöttük tekintélyes és vagyonos földbirtokosok voltak, akiken a minta becsületesség s nem pedig a család vonalai látszottak.

Miután nagyobb szabású család, zsarolás és pénzgyártó gépek eladásáról van szó a nyomozás eredményét titokban tartják, arról hivatalos közleményt nem adtak ki, csakis a vádlottakkal folytatott személyes beszélgetés és kipattanó titok folytán közöljük az alábbiakat:

Folyó hó 3-án a délutáni órákban érkezett meg három budapesti detektív Jászapáti községbe. Magukkal hozták Lengyel András kassai órásmestert, mint pénzgyártógép nagykereskedőt, ki az egész környéket úgy-nőke útján elárasztotta. A jászapáti ügynökséget Lolé Gusztáv helyi hentesmester vállalta el, ki is egymás után szállított gépet Farkas Lajos István, Bugyi Miklós, ifj. Rusvai Gábor, Horváth K. László és Szőke Imre földbirtokoknak.

A detektivek megjelenése érthető nagy riadalmat okozott a géptulajdonosoknál, kik megtörve adták elő egy gépet mint a hozzá való anyagokat s be ismerték, hogy Lolé közveftítésével 1000, 1100, 1200 és 4000 koronáért vásárolták, azt azonban működésbe, — szakértelem híján, — nem hozták, de különben is

kizártnak tartják vele a pénzeszínalását, egyedül csak család áldozatai lettek.

Elmondották ezek után, hogy miként estek a bűnbe, hányszor igyekeztek őket megkörnyékezni, rábeszélés útján lépni. A Lolé közvetítő által kísért gépkereskedőt dr. Takács Zoltán néven mutatta be, ki is nagy szöböségével teljesen erőt vett rajtuk s nem bírtak ellent állni akarataknak. A gépet majdnem kivétel nélkül készpénzért vásárolták, igen csinos kivitelű kis masina, úgyesen bele vésvé az új két koronás képe.

A géppel való kísérletezést ugyan tagadják, mi mellett az is bizonyít, hogy az új színének teljes birtokában van és a pénzkészítéshez szükséges ólmok mind érintetlenül vannak. Azokat a detektivek teljesen eldugva, kint a földiken elásva találták meg.

A nyomozás hétfőn délután folytán tart s a detektiveknek a helyi esendőr és Dr. Budnár Sándor főszolgabíró segédtezek. Jegyzőkönyvek felvétele és vádlottak egymással való szembesítése, éjjel nappaltart, napközben elrándulnak Jászkisérre, Jásztelekre, honnan behoznak egy pár géptulajdonost gépjével. Ez ideig összesen kilenc kétkoronás és két öt koronás gyártásához való gépet, kevés hamisítványt és egy láda nyers anyagot szedtek össze.

Megemlítjük még, hogy ál dr. Takács Zoltán vagyis Lengyel András, ki az egész országot elárasztotta pénzgyártó gépekkel, teljes beismerésben van, a nyomra vezetésben ő teszi a legnagyobb szolgálatot. Ő vezeti el a detektiveket mindazon helyekre, hova gépet eladott, nagyon természetes, hogy arról hallgat, hogy az ezekért kapott óriási pénzt hová tette.

Letartóztatás. miután a nyomozás még mindig folyik, nem történt s ennek eredményét ezideig megtudni nem lehetett, azonban a súlyosabb vádlottak állandó őrizet alatt vannak, hogy elszökésüknek elejét vegyék.

A jászapáti első nagyban való hamis pénzgyártás tehát csődöt mondott. Azt hisszük, hogy ezt azok legjobban megbánták, akik ezen titkos szabadalomra vágyódtak, mert először abból óriási káruk mellett hasznuk sem volt, másodsor pedig a méltó büntetés rájuk várakozik.

HIREK.

Kezelő vizsga. Bartal József jászapáti kir. járásbírósi irodájában a napokban tette le a budapesti kir. ítéltábla előtt az előírt kezelő vizsgát, Gratulálunk.

Tűzek. A legutóbbi napokban Tajti G. István jászapáti lakos kárára 120 korona értékű takarmány, Bossányi Mihály jászlapányi lakos kárára 500 korona értékű szalma és takarmány. Drávucz András János jászlapányi lakos kárára 200 korona értékű takarmány. Mihályi István jászapáti lakos

kárára 200 korona értékű takarmányt hamvasztott el a tűz.

Fairtas. Csodálatos beteges lelkűek emberek vannak minálunk. A betegségük abban rejlik, hogy a legszebb diszt fákát minden ok nélkül kivágatják. Most legutóbb neki rontottak a részvénytársaság előtt elterülő köztéren levő 15 nyárfából álló kis erdőnek és a legvirágjában díszelő fakát kiszedték. Sértette a szemüket a gyönyörtűséges ép. egészséges és kellemes árnyat adó nyárfák. Ezekből gyanítva, egyszer majd újra ördöndük fel, hogy a környéken-hires fás vásárterünket is letarolja a beteges lelkűtű nagy hatalom.

Porfürdő. Nemde különös állapot, hogy a nagyforgalmú fő-utcáinkon heteken keresztül — hacsak odafönt meg nem könyörülnek rajtuk — nyeljük a port. Nem jut eszébe egy város atyának sem, hogy indítványt tenne öntöző hordók beszerzése, illetve a meglévő egy vagy két vízhorodónak öntözővel való felszerelése iránt. Persze leszavaznak, mert azt hiszik, hogy a tudóvész elleni védekezést elég csak papiroson hirdetni. Pedig volna alkalma a községnek is jó példával előjárni és a község lakosságát halás köszönettel üdvözölné azt, aki ily irányban intézkedne, hogy ez az egészségtelen s már türethetetlen állapot megváltoztassék.

Választások. Jászkisér községben megválasztották II. községi orvosi állásra Dr. Rosenthal Félixet, segédjegyzőt állásokra Dr. Sárközy János és Baráth József okleveles jegyzőket, ellenőri állásra Farkas Gyulát, iktatói állásra ifj. Ujházy Lászlót választotta meg folyó hó 3-án a képviselőtestület,

4061 szám
tk 1913.

Árverési hirdetményi kivonat.

A jászapáti kir. járásbírósa mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Kormos Pálnak és társainak Mácsai Erzsébet Kobela Béláné ellen 400 kor. állér és járuléki iránt végrehajtási ügyében a Jászsáló Szentgyörgyi 1) 1160. sz. betétben A. I. 1—4. sor. 3917. 3918. 3919. 3921/1. hrsz. Nagyfertő dűlőbéli, a cates-teri adatok szerint 15 hold 709 négy-szögöl területű szántónak Mácsai Erzsébet nevében álló 1/4 ed részére 1657. korona

2. Az u. o. 2929 sz. betétben A. I. 1—3 sor. 1580. 1581 és 1582 hrsz. beltelekben levő, a cates-teri adatok szerint 392 négy-szögöl területű udvar, kert és lakóháznak Kobela Béláné Mácsai Erzsébet nevében álló felerészét 862 kor. kikiáltási árban, az árverést elrendelte és hogy a fenti ingatlan 1913 évi december hó 1-én délelőtt 10 órakor Jászsáló Szentgyörgyi község házánál nyilvános árverésen a kiáltási ár 3/4-ndát kitevő minimális árban el fog adani.

Banapénzzel a becsár 100/0-a a kiküldöttnél leteendő és ha az ingatlan a becsáron felül kello el, a vevő köteles banapénzét a tényleges vételár 10/0-ára nyomban kiegészíteni, különben ígéréte semmis és a nyomban folytatandó árverésben részt nem vehet.

Kelt Jászapáti, 1913. évi szeptember hó 22-én
Bódogh s. k. kir. jbró.
A kiadmány hiteléül:
Terlanday,
tkvvezető.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellőzni részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névvalóval küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

Irigy férdítések.

Az idői iskolai tanév beálltával, midőn már a beiratások megtörténtek, lapunkban vezércikk jelent meg „Gimnáziumunk” cím alatt, melyben az első osztályú tanulók kevés számának okát a bevezetett rendszernek, a túlszigorúságnak tulajdonítottuk. Cikkünkre a vármegyében lévő több uj-

Flóra.

Írta: Szabó István.
(Polytatis.)

Az igazgató Flórában csakhamar fölismerete a jeles tehetséget, az élni, művészi temperamentumot, amelynek értékét még gondos neveltetése és nagy műveltsége is emelte. Azonban mindezen kitünő tulajdonságok mellett is a színházban divó korrupt és protekciós rendszer folytán bizony várható volna még ő az előléptetésre jó sokáig, ha Köröndy báró újabb meg újabb szivességekkel le nem akarta volna őt kötelezni. De a báró közbenjárására alig két év múlva előléptették és „Az erdő-tündére” című nagy operettben neki adták az egyik főszerepet, melyben a többi között énekelt egy dalt, melynek többször ismétlődő refrainjét üdvös dolog lett volna jól szívébe vésnie: „Szerencsédben, balsorodban Csak egy igaz barátod van, Pályád bármily útra téved Meg ne bántsd — az álomképet!” A premiér alkalmával világon tiszpan részvételük a remek hangú kedves teremtetés, a kritika pedig elhalmozta dicsőretekke-

ság megszólalt és irigy hangon nézettek adott kifejezést, hogy nincs szükség Jászapáti községnek ilyen középiskolára, mert hisz még a helyi lap is ellene van. A gimnázium tanári testületének működésére írott kritikánkat ilyen módon igyekeztek félre magyarázni s több cikkben nagyszabású kiugrásokat csináltak középiskolánk létesítése miatt, bizonyítani akarva azt, hogy erre semmi szükség sincs, ez mind csak a kijárásnak a műve. Talán jobb volna megfordítani a dolgot gylként, hogy az ő általuk írott irigy izű cikke nem, de a mi gimnáziumunkra igen is szükség van. Volt olyan is, aki cikkünkben azt a következtetést vonta le, hogy a jász csemete gyenge, a magasabb tudományokat nem bírja el, mert hát a fejében víz van, nem ész, mely oknál fogva aztán nagyon a fejére illik a matróz sapka. A mi cikkünk komoly, tartalmas és tárgyilagos volt. Ezt a bírálatot tekintélyes lapban olvastuk s ez volt a helyi intelligencia véleménye is cikkünkről, csupán egy tagjából nyomott ki más véleményt a sárga irigység. Nem lehetett volna tehát azt félremagyarázni sem, ha egyes lapok többször is nem foglalkoztak volna e kérdéssel és össze nem zavarták volna a fogalmakat.

El sem képzelhető, hogy egy intelligensebb ember a kultúra bármilyen előmozdításának ellensége lenne. Lapunk a kultúra iránt a legnagyobb rokonszenvvel van, ilyenért bárkinek bármikor rendelkezésére áll, így tehát minden kulturelleines gyanúsításokat ezuttal is kereken visszautasítunk s azt községünk fejlődése iránti irigységnek tudjuk be.

Hogy mennyire igyekeznek kiszínezni ujságunk egyes cikkeit, a példa megvan rá egy szolnoki lapban, hol azt a kijelentést teszi Dr. Markovics Pál plebános úrnak adott válaszában, hogy a nőegylet gyűléséről információját itteni lapokból merítette. Miután erről mi emlékeztünk meg tüzetesen, vagyis mi ismertettük a gyűlés lefolyását, azt kell hinnünk, hogy ezen szolnoki lap a hivatkozott információja alatt minket értett. Ez esetben tartozunk annak kijelentésével, hogy cikkünk figyelmes elolvasásából csak az következhet, hogy mi igenis helyeseltük Dr. Markovics Pál úr felszólalását s csak rosszalni lehet, hogy vele szemben illetéktelenül vitatkozik olyan egyén, aki csak tisztelettel tartozik a felszólaló személye iránt.

Ebből azonban nem lehet azt gondolni, hogy a község egy olyan óriási csoportja ellene van a gimnáziumnak,

Egy szédületes magasság nyílt meg előtte, melyet idáig csak azért nem tudott beröpülni, mert szárnyai le valának kötve. Egy gyönyörű, csodás tündérvilág nyílt meg szemének, mely csodás világban máris tünepelt királynőjéül képzelte magát, mit ha elérhet vala, nem cserélend egykori dűsgazdagságával. És e csalogató, színes reményeket mind a bárónak köszönheti. Oh az ő karjain bizonyára könnyű lened eljutni arra az eszményi magaslatra, ahová vágyai, reményei, álmai egyre biztatóbban, egyre csábítóbban ragadjak. Csoda-e, ha e tündöklő káprázatok, az elért és elerendő sikerek gyönyörői, a dicsőségszomi, az tünepeltetés vágya, a művészi pálya ezerféle csabképei, a kecségtető remények színes, tarka serege megszedítették, elfűdték lelki szemei előtt a tiszta látokört, elfeledte és nem mérlegelhetette a való életnek reá nézve annyira megváltozott szituációját! Szegény, szegény Flóra! mennyit veszítettél te! Mennyivel nyomorultabb vagy most, dicsőségédnek, fényes pályádnak bibor-bálnalán, mint voltál családodok katasztrófiája idején! Szegény, szegény Flóra! Te akarsz

Pályád bármily útra téved, El ne hagyd az álomképet! . . . Es jött az álomkép és szólt: Ragyogó üdvösségem, jer velem. Csendes kis házikómal varázsold menyországga. Szerény fizetésemből boldogul megélhetünk. Légy az enyém, egészen az enyém, örökre az enyém. . . . Es felelt a kába leány: — Édes barátom, tudod tied a szíven, nem is veszem vissza, elégedjél meg vele; a kezemet, azt majd más nyeri el. Egy ragyogó világ int felém hívólag, a te oldalad mellett — ha boldog lennék is — azt el nem érhetném.

Fényképészet.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy ezen tül Jászapáti, a bazárépület udvarában (bejárat a cukrászdán át)

MINDEN SZERDÁN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN Fénykép felvételeket

o o o eszközök. o o o

Kivánatra hához is elnyegyek. Sürgős esetekben meghívásra bármikor, minden külön költség felszámítása nélkül kijövök.

Felvételekre előjegyzéseket elfogadnak a cukrászdában és Groszman Gyula úrnál.

Azoknak, akik esetleg jászárokszállási műterembe jönnek fényképfelvétele, az utóköltéséget minden alkalommal megítétem.

Felvételek borus időben is a legjobb sikerrel eszközöltetnek.

Tisztelettel: Bock J. fényképész

Elég tönkro tehotetlen cipők

Koyald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég. Tisztelettel értesül kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyárunk kerületi képviseletével

Knöpfler Géza

férfi- és női divatru kereskedőt bízta meg Jászapáti.

hol mint eddig úgy a jövőben is bármilynemű ruha festés, tisztítás, gallér, kézzelő, keztük tisztítása a legújabb és kifogástalanul fognak eszközölni.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáromon lévő férfi női gyermek cipőkre, kalapok nap és esőernyők, diszék, rőtös és modern ékkéimre, melyek legutányosabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatruháza Jászapáti. Koyald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kaphatók.

Tanuló felvétetik

az Adria könyv és papirkereskedésben Jászapáti.

Hirdetések

olesón felvétetnek

GYERÜNK CSAK!!

az eltörött és megrongált órákkal Boros Nándor

órás és ékszerész üzletébe, mert ott pontosan ésjótállás mellett rövid időn belül elkészítik.

ELKÉSZÜL

ugyancsak jótállás mellett mindenféle törött ékszer és gramofon szerkezet.

NAGY KÉSZLET

nász- és alkalmi ajándékokból, svajci és belföldi órákból és izléses lánczokból.

IGEN NAGY VÁLASZTÉK

legújabb felvételű gramofon lemezekben.

Üzlethelyiség Gróf Károly házában, Jászapáti.

Szülők figyelmébe!

Elemi iskolai könyvek, írószerek, táskák, könyvszíjak és minden iskolaiszerek legolesőbban szerezhetők be az

ADRIA

könyv és papirkereskedésben, Jászapáti. (Gróf Károly házában.)

Az „ANKER”

Élet és Járadék-biztosító társaság,

mely az életbiztosító társaságok között a legelső helyet vívta ki magának, ajánlja Életjáradékos, valamint 30%-os garantizott nyereség részesedéssel járó életbiztosításait 20 éves kortól, 60 éves korig.

Ezen intézet képviselőtől lapunk felelős szerkesztője Imrik Gyula elvállalta, kinél a bővebb felvilágosítás megtehető.

Magyarország közgazdaságának vezérfelelője, ilyen címmel nemsokára érdekes és a maga nemében igen eredeti munka hagyja el a sajtót. A Danubius Kereskedelmi r-t. (Budapest, VI., Szondi-utca 30.) kiadásában megjelenő mű az ország közgazdasági változásainak vezetőit mutatja be életrajzok és arcképek változatos, élénk sorozatában. Mint-hogy e műnek nemesak szakirodalmi, hanem informatív jellege is lesz, a „Magyarország közgazdaságának vezérfelelője”-ban hű tükröt találjuk hazánk közgazdasági és hiteléletének. Joggal számíthat e mű a legszelebb kereskedelmi és pénzügyi körök komoly érdeklődésére, mert anyagát gondos körültekintéssel, nagyobbára a helyszínen gyűjtjük össze s elismert szakemberek rendelkezik sajtó alá azt. Nem száraz életrajzi adatok felsorolására szorítkozik e könyv, hanem színes, a személyek közgazdasági tevékenységüket híven jellemző biográfiaikat közöl, amelyekből egy a szociológus, mint a pénzügyi szakember értékes anyagot meríthet. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok hitelképességének megítélése szempontjából megépességével korszakalkító segédeszköz látni ebben a munkában, mert eleven, és pozitív adatokkal ki fogja egészíteni a mérlegben közölt holt számok alapján alkotott intelvémetényt. Örömmel üdvözljük ezt a könyvet, amelynek közkeletvéltségét már most meg mejjük jósolni. Szakemberek és közgazdasági írók, pénzügyi és kereskedelmi vezetőknek közreműködésével készült a munka s így elvárjuk, hogy nívós és értékes könyvet kapunk benne. A mű három kötetben fog megjelenni, még pedig: I. Nagyvárosok, II. Kisvárosok és III. Budapest szerint felosztva. A teljes mű ára 70 korona, de kötetenként is kapható. Az I. kötet 30 korona, a II. és III. kötet pedig külön-külön 20—20 koronába kerül.

Vadszárnyasok vadászata. Egy szenvedélyes vadászunk érdekes módját eszette ki a vadszárnyas vadászatnak. Tudjuk, hogy a vadszárnyasok nagyon félnek a ragadozó madaraktól és ha ilyen látanak, féltékeny huzódnak meg h sásban és nádasban. Ez pedig kiváló alkalom a lepuffogatásukra. Vadászunk a ragadozó madarat papírsárkánnyal helyettesíti. Főlereszt ugyanis magától, illetve a vadszárnyasok tartózkodási helyéről ötven méternyire egy papírsárkányt, amelyet az ügyes vezetőnek úgy kell himbálni, mintha az tényleg ragadozó madár lenne. A levegőben röpködő szárnyasok ettől megviradva leereszkednek — és azt mondja vadászunk, hogy ilyenkor övezet a vadszárnyasokat lepuffogatni.

Használt jó karban levő benzínmotor és cséplőgép garnitúra minden elfogadható áron

ELADÓ

Serfőző Lajos műasztalosnál Jászapáti.

mely nagy számánál fogva a sajtót is irányíthatja, mert a valóságban úgy van, hogy e község minden lakóját büszkeséggel tölti el a tudományok emelt nagy épület. — Hogy a kezdetnek bonyodalmi vannak, az természetes, mert a tyúk is sokáig izgomozog, amíg az alája rakott tojásokra reá nehezedik.

Uri énekeseink.

Levelet hozott szerkesztőségünkhez a posta. Egy olyan levelet, mi nem a kényelmes, tiszta íróasztalon íródott és arról tesz tanuságot, hogy a levél írója a toll forgatás mesterségében igen gyakorlatlan, — így tehát valószínűleg a középosztályba tartozó polgár írta. Egyébként a levél tartalma a következő:

„Tekintetes Szerkesztő úr!

Legyen szíves a szerkesztői üzenetekben velünk tudatni, hogy a mostanában helyben alakult dalárdának — mivel nagyon szeretnénk — tagjai lehetnének-e?

Egy előfizetője.

A levél külsejéről és szövegéről azt kell következtetnem, hogy az illető kereskedő, vagy pedig iparos s nagyon kár, hogy nevét nem nevezi meg, mert az esetben igen könnyen megmondhatnám neki a választ, még pedig azt, hogy bármennyire is vágyakozik, de a jászapáti úri dalárdának tagja nem lehet. Hogy miért? Az alábbiakból könnyen megértheti.

Nem akarom magamat úgy feltüntetni mintha a társadalmi egyesüléseknek ellensége volnék; de a levél írója kényszer helyzetben hozott s ezért magam részéről a következő hozzáadni valóm van:

Ugyebár a budapesti „Ganz” gyárnak van dalárdája, még pedig a saját kebelbeli embereiből. A szolnoki „MÁV”-nak is van dalárdája, szintén a saját kebelbeli embereiből. Most már a jászapáti „úri dalárda” tagjait önkénytelenül érthetőleg az „Uri Kaszinó”-nak kell kiadni, még pedig a valaki által igen megválogatott formában, mert jómagamat is, — ki ezidő szerint még kaszinói tagnak nevezhetem, csekély személyemet — mellőztek a dalárdájukba való meghívással, így mellőztek több Kaszinó tagbeli uri embert is.

Magam személyéről nem is szólva, de többeknek igen rosszul esett a mellőzés, mert jölehet hang anyag hiány, vagy más elfoglaltsága miatt tagjai ugysem lettek volna, de a fi-

gyelmet föltétlen elvárták volna. Ez is úgy van alakítva, mint minden falusi egyesülés a személyeskedés, jegyében. Bár a szervezőnek önfeláldozó működéséért csak a legnagyobb elismerés jár, a megtörtént mellőzésekért a hozzá szegődött helyi ismertetőket lehet hibáztatni.

Ugye kedves levél író, milyen rosszul esne önnek ilyen válogatott társaságban helyet foglalni, milyen kínzásnak lenne kitéve. Ne is áhitozzék oda, mert ott nem a demokratizmus, hanem igen is az arisztokratia szellem uralkodik. Alakítsanak hasonzorú emberekből össze válogatva polgári dalárdát, ha ugyan ennek vezetésére alkalmas egyént találnak. Több jövőt is mernék jósolni egy ambicionált polgári dalárdának, mint a pillanat hevében összetoborzott uri névnap-i köszöntőknek.

(igy.)

Fairtas.

Élénk emlékezetében van még olvasóinknak az az áprilisi nap, mikor a főutcánkon volt két fasort letarolták. Ez volt utcaink egyetlen díszje, ezt is kivágták, mint a pénzt szét-szórt lump a megmaradt két krajeárját. S ez ellen a vandalizmus ellen nem szólt senki, csak dr. Cseh József barackolgatta a vágató nagyhatalmat.

Ezen intelem alól is felszabadulva, most a vásártéren levő egészséges fákat vágják ki a rendezés ügye alatt. Ugyan miféle rendezés az, hogy a sertesvásártéren kivágassák a fákat, ahova észszerű eljárás szerint ültetni kellene.

Nemhogy azon volnának, hogy poros fészükünk levegőjét lombos fákkal igyekeznének javítani, hanem érthetelen ellenszenvből ellene vannak a fáknak. Annýira, hogy dr. Bodnár Sándor főszozolgahíró kénytelen volt a fapusztítást betiltani. Ezen intézkedés azonban a képviselőtestületnek sem tetszett és kimondta a közgyűlésén, hogy ez önkormányzati ügye lévén s tovább vágatja a fákat.

Könnyű volt kimondatni ezen határozatot, mikor azzal érveltek, hogy a magukéból akarnak parancsolni. Azt azonban nem tudják, hogy községi törzsvagyonnól van szó, a képviselőtestületi határozatot jóváhagyása esetén szabad csak végrehajtatni.

Erélyes közbelépésre van itt szükség, hogy értékes fáinkat a kivágástól megmentsük. Mert ha fairtó vezetőembereinknek továbbra is szabadkéz adatik, megéljük, hogy közterületen levő összes fáink elfognak tűnni a rendezés jegyében. Különbben is a képviselőtestület ezen illetéktelen határozatát megfélembrezték, mi remélhetőleg megváltoztatást fog magával hozni.

Lengyel András.

Ennek a kassai őrásmesternek a neve rendőrség egy külön rovatába kerül. Ez a nagy csibész pénzöntő gépeket árult s mikor kérték a beugrasztott magyarok, hogy tanítsa meg a pénzcsinálásra, nevetve mondotta:

— Bolond paraszt! Hisz ha tudnám, hogy lehet vele jó pénzt csinálni, akkor nem adtam volna el.

S ezután, mint akinek teljesen rendben van a szónája, a zsebre tett géparával eltávozott.

Egy magyar kocsiúra ültette, hogy kiviszi a tanyára s ott kényszeríti reá, hogy megtanítsa pénzt önteni. De mikor kiért a tanyára, a kucsi őres volt, mert Lengyel András utközben leugrott róla.

De azért volt eset, hogy megmutatta a pénzöntést. Amikor elakaszt adni a gépet. Akkor ólomot olvasztott s a felolvasztott ólomot az ostyasütő szerű öntőgépen levő kis lyukon a formába öntötte. Pár perc múlva körül-ményezve egy kis hőkusz-pókusszal, kivette az ólompenzt s az öntőlýuk nyomán támadt kidudorodást zsebkésével levágva, az asztalhoz vágta. A pénz gyönyörűen csengett, persze, mert a hőkusz-pókusz alatt egy vadonat új jó 2 koronást vett ki a zsebéből, az ólom pénzt meg eldugta. Ezt háromszor is megcsinálta, s kétszer a boliba küldte el a pénzt próbaképen, a harmadikat meg a gépet vásárló gazdának adta, ki hóna alatt a géppel vilte markában az új forintot s hazaérve az asztalhoz vágta, miközben boldogan mesélte az asszonyoknak:

— Nézd anyjuk, ilyen pizt öntőgépet vettem.

A jó ösztönű asszony megrémül, de tudnivaló, hogy az ember könnyen meggyőzi és megnyugtatja.

Lengyel Andrásnak nagyon kis órás üzlete van Kassán. Azelőtt Szolnokon lakott, de jónak látta üzlete folytatására a kassai nagyobb kereskedelmi életet. De azért ott is feltűnt a vasúti hivatalnokoknak, hogy de sok cin, meg ólom érkezik ennek az embernek. A postán is sok csomagot elküldött, ez is gyanússá vált. Az egész országban voltak pasasai, melyeket személyesen is sokszor felkeresett. Ezen sok utazása meg növelte a gyanút, melynek alapján meg is tették ellene a feljelentést.

A kassai rendőrség szemmel tartotta ezután, de nem tudott semmi pozitív nyomra reá jönni. Lengyel András úr igen ügyes embernek bizonyult. A rendőrség kénytelen volt a pesti titkos rendőröket igénybe venni. Hiteken keresztül figyelte 3 titkos rendőr, de ezek sem tudtak eredményt elérni. Ekkor az egyik mint budapesti lényképész társul ajánlkozott neki, de hiába volt minden. Lengyel nem ment bele az üzletbe. Sejtette, hogy kívül van dolga. Mert mikor a detektív eltávozott, gimnazista fiát utánna küldte, hogy kémlelje ki, hova megy. A detektív egy kávéházba ment be, ott két

társával találkozott s azokkal a főkapitányságra indult. A fiu így mindent megtudott, de megismerte a detektív is Lengyel fiát s nyomban elrendeltették a főkapitánnyal a házkutatást.

Összekutattak mindent, nem találtak semmit. Mire odaértek, minden nyom el lett tüntetve. Széthajigáltak az ágyakat is, ott sem találtak semmit, hanem feltűnt, hogy a dunna egy sziszeg, mintha kukoricafosztás volna benne. Hasítottak hát egyet rajta, mely után egy csomó papír, az üzleti levelek, mint az összezsugorodott bűn, napfényre kerültek.

A detektíveknek ezután könnyű munkájuk volt. A levelekből megállapították, kik vettek gépeket. De meg Lengyel András is hűen elkíséri őket a géptulajdonosokhoz. Segítségül van a nyomozásban.

A detektívek ugyanis ezután azt akarták kinyomozni, hogy hol és mennyi háms pénz hoztak forgalomba. Ezért a géptulajdonosok előtt ismert Lengyel úgy mutatta be a detektíveket, mint akik a pénzöntés mesterei s akik most megtanítják őket pénzt önteni, csak mutassák meg meny nyire haladtak.

Igy tudták meg, hogy az apátiak hozzá sem nyultak a géphez, Jászksíren azonban az asszony is úgy öntötte a pénzt, mint a pinty. Ezeket a pénzeket a detektívek zsebre vágták. Erzsök nénit meg a tanyáról épen hazaérkező férjével kocsiúra invitálták és vitték magukkal Jászapátira.

A helyi nyomozás megejtése után a tetteseket a szolnoki rendőrkapitánysághoz idézték meg. Lóle Gusztávot és Lengyel Andrást pedig rendőri illetve titkos rendőri fedezettel elszállították. A detektívek ott tovább nyomoztak Lengyel segítségével, egy ilyen alkalommal azonban — hétfőn megugrott Lengyel a detektívek elől. Még most sem fogták el.

A pénzgépgépvásárlók nevei között Bugyi Miklós nevé is említettük mult lapszámunkban. Miután ez szedés hiba folytán Rusvai Miklós neve helyett került e lapokba, kijelentjük, hogy Bugyi Miklósnak az egész ügghöz semmi köze nincs.

HIREK.

Törvényhatósági bizottsági tagok választása folyó hó 2-án fog megtartatni. A választást vezető elnökök kiküldési rendelete megérkezett, felsorolva az elnökök neveit, valamint a választandó képviselők számait: Jászapáti I. kerület választ három tagot. Elnök Horváth Lajos, helyettes Kíndl Gyula. II-ik kerület választ 3 tagot. Elnök Büchler Pál, helyettes Berenthe Miklós. Jászksír választ négy tagot. Elnök Kürý Andor, helyettes Rónay Béla. Jászladány választ négy tagot. Elnök Dr. Deutsch Adolf, helyettes Andrásy Béla. Jászszentandrást választ három tagot. Elnök Sedon Pál, helyettes Gergely Antal. Kőtelek, Tisza-

súly választ két tagot. Elnök Goór László, helyettes Nagy Sándor. Jászalsószentgyörgy választ három tagot. Elnök Streitmann Lajos, helyettes Varga Sándor, Besenyőszög választ 2 tagot. Elnök Chiovinyi Ferenc, helyettes Báthor Kálmán. Nagykörű választ egy tagot. Elnök Ambrus József helyettes Simon Gyula. A választásnál szavazattal bírnak mindazok, akik az 1913 évi országgyűlési képviselők névjegyzékében felvéve vannak.

Vásár. A jászladányi országos vásár folyó hó 16-án tartatik meg, melyre vészmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

Kozos-lábás. A buza piacunk kedvence a magyarokkal folyton parolázó Lazsányi Deszöke buza alkusz a mult napokban megbotlott, megbotlást nem is lehet olyan komolyan venni, mert szerencsétlent két ballábbal áldotta meg az ég, így tehát a ballépésekre kettős hajlama van. A kis pajkos nem csinált egyebet, mint a vasutnál kilenc zsák árpat el akart csaklítani a saját javára, még pedig úgy, hogy kétszer mászaltatta meg a bizonyos kilenc zsák terményt s ha észre nem veszik, illetve rajta nem kapják, szegény raktárnok itta volna meg a levét, öneki kellett volna utánna fizetni a különbözetet. A kis kezes-lábast azért a csendőrség feljelentette hol a néző büntetést elkapja.

Merénylet paprikával. Özer Molnár Istvánné Kohári Margit jászksíri lakosnő különös módon akart bosszút állni haragosán Petrovics Pál jászksíri lakoson. Törött paprikát hozott magával állandóan s kereste az alkalmat Petrovicsval való találkozára. Folyó hó 2-án találkozott, mikor azonban Molnárné Petrovicsot paprikával szemközti akarta vágni hirtelen lebukott, a merénylet nem sikerült, mert az arca helyett fejetejéhez vágódott. Különbben ha szeme közé vághatta fájdalmas következményei lehetnek volna a merényletnek.

Jászszentandrási község előjárósága. 1735 szám 1913 HIRDETMEY Köz hírré tétetik, hogy Jászszentandrási község határában folyó évi november hó 3-án 1 darab 7 éves, veres hoka szőrű, magas termetű tehén fel-fogatott. A tulajdonos folyó évi november hó 15-éig alulirt községi előjárónal jelentkezhetik s tulajdonjogát beigazolhatja. Ha tulajdonjogát beigazolni képes tulajdonos a fenti határidő alatt nem jelentkezik, az állat, mint gazdátlan jószág, 1913. nov. 30-án d. e. 11 órakor nyilvános árverésen el fog adatni. Jászszentandrási község előjáróságtól; 1913 évi nov. hó 7-én. Sedon Pál, községi főjegyző.

Egy darab egy éves tiszta nyugali szimevthali faj úszó borjú eladó Gergely Anntal községi jegyzőnél Jászszentandráson.

Dohánybevéltői napok a jászkiséri királyi bevéltő hivatalnál 1914 évi január 1-től január 31-ig fognak tartatni.

Halálozás. Bathó János — jászalsószentgyörgyi lakos segédjegyzői minőségben alkalmazott községi írnok folyó hó 10-én hosszas szenvedés után Jászalsószentgyörgyön elhalálozott.

Népmozgalmi statisztika. A jászksíri alsójárásban október havában születések száma 185, elhalálozások száma pedig 126 volt, mely a kilenc községre a következőképen oszlott meg: Jászapáti születtett 53, elhalt 28. Jászksíren szül 19, elhalt 24. Jászladányon szül. 36, elhalt 22. Jászalsószentgyörgyön szül. 16, elhalt 14. Besenyőszögön szül. 18, elhalt 6. Tiszasúlyon szül. 8 elhalt 6. Kőteleken szül. 6, elhalt 9. Nagykörűben szül. 9, elhalt 5. Jászszentandráson szül. 20, elhalt 12 egyén.

Dohánytolvajok. Bartus István jászszentandrási lakos házat folyó hó 8-án éjnek idején tolvajok látogatták meg. Kásták a dohánypajta mögét s onnan 61 kötel dohányt elvittek. — A nyomozást bevezető apáti csendőrs ezideig nem kerítette meg a dohánytolvajokat.

Elég tönkre tehetetlen cipők

Kovald Péter és fia
Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég.
Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyárának kerületi képviseletével

Knöpfler Géza
férfi- és női divatárú kereskedőt bízta meg Jászapátin,
hol mint eddig egy a jövőben is bármilyen ruha festés, tisztítás, gallér, kézzel, keztük tisztítása a legújtanosabb és kifogástalanul fognak eszközölneni.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáromon levő férfi női gyermek cipőkre, kalapok nap és esernyők, diszek, rőfös és modern ekkieimre, melyek legújtanosabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapátin. Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kaphatók.

Gyerünk csak!

az eltört és megrongált óránkkal **Boros Nándor**

órák és ókszerész üzletébe, mert ott pontosan eszjótállás mellett rövid időn belül elkészülik.

Üzlethelyiség Gróf Károly házában, Jászapátin.

Villanyvilágítás. Tiszaföldvár a tiszai-alsójárásunk eme legvirágzóbb községe hatalmas lépéssel haladt előre. A községi utak kikövezése után rossz világítását modern világítással akarja kicserélni. A község vezetősége villanyvilágításban állapodott meg, amelynek költségvetése rövidesen a képviselőtestület elé kerül.

Melyik tyúk nem tojik? Így össze a tyúkkállomány kiválasztásánál a tojással-kal számító háziasszony sokszor azt a kellemetlen fölföldözést teszi, hogy a leölt tyúkban többé-kevésbé kifejlődött tojások vannak s így a tyúk leölése tojás veszteséget jelent. Ha azonban ettől a ballépéstől a háziasszony meg akarja óvni magát, úgy tegyen a leölés előtt egy kísérletet és pedig tegyen a halálra ítélt tyúk elé egy esőkukacot, vagy bármilyen más kukacot; ha megeszti, akkor a tyúk még tojik, ha nem akkor nyugodtan levághatja.

Karók tartossá tétele rézgáliccal akkor lesz megfelelőbb, ha a frissen készült karókat hegyezett végükkel 4—5 %-os rézgálicoldatba áztatjuk, mert ez a friss karókba mélyen behatol, míg a régi, száraz karókba nem. Mely helyen jobban és gyorsabban nyomul be a fa likacsába az oldat, mint hűvös, árnyékos helyen.

Szomorú eljegyzés. Kovács János jászberényi szabósegéd okt. hó 26-án Nagykátán eljegyzését tartotta s este felé eddig ismeretlen tettesek — valószínű szerelmi féltékenységből — meggyilkolták. Eljegyzése után Jászberényben lakó édes apja, fiának csak meghült testét látta viszont.

Olcso méz. A földművelésügyi miniszterium értesítése szerint Kalocsán és vidékén 200 méterháznál több méz van eladó kilogrammonként 1-20 korona, a kaposvári méhészeti kertletben pergetett méz kilogrammonként 90—100 filléért kapható. Ha vannak méhészek, kik beteleléshez mézet akarnak venni, forduljanak közvetlenül a megjelölt szaktanítókhoz, kiket a méz szállításához szükséges bűdönkökkel a miniszter egyidejűleg ellátott.

Fogott rajta a tanítás. A miskolci Színházi Ujság közli a következő kis történetet: Tisza Karolához új cseléd állt be. Falusi leány, aki először jutott uri házhoz. Megmagyarázták neki, hogy mit tegyen, ha vendég érkezik. Hogy mennyire fogott rajta a tanítás, azt bebizonyította. — Csöngöttek. Egy hölgy jött látogatába.

— Ilyen van a nagysága!

— Igen, csak gyűjts be.
— Kérem, jelentsen be.
— Gyűjts csak be.
— Nem, nem; csak jeleltessen be.
Végre a leány bemegy az urnójehez s jelentette:
— Nézzd már, egy asszonyság van itt, de szégyel begyűnni...

Választókerületeink beosztása. Egy szolnoki lap társunk megírta, milyen lesz a vármegye jövőndő beosztása a választókerületek szempontjából. Hogy tényleg így lesz-e, nem tudjuk, mindazonáltal érdekessége miatt mi is közöljük. A választókerületek így alakulnak: Városi önkormányzatok: I. Szolnok: 2823, II. Jászberény: 2419 szavazóval. Összetett kerületek: III. A Jászárók-szállási (Árokszállás székhely, Jászfényszaru, Jászfelsőszentgyörgy, Pusztamonostor, Jászdózsa, Jákóhalma, Mihálytelek, Alattyán, és Janosháza) összesen 2379 szavazóval. IV. A jászapáti (Jászapáti székhely, Szentandráshely, Jászkisér, Jászoldány, Tiszaföldvár, Nagykőrös, Kőtelek, Jászsószentgyörgy és Besenyszög) összesen 3243 szavazóval. V. A törökszentmiklósi (Törökszentmiklós székhely, Tiszászentimre, Tiszaderzs, Abáshely, Tiszaroff, Tiszabura, Tiszbezd, Fegyvernek, Tiszapüspöki, Szajol és Kenderes) összesen 2708 szavazóval. VI. A mezősturi (Mezőstúr székhely, Dóvaványa és Tiszaföldvár) összesen: 3233 szavazóval. VII. A kunszentmártoni (Kunszentmárton székhely, Csépa, Szelvény, Mesterháza, Cibalföld, Tiszainoka, Tiszakürt, Nagyrév, Tiszassz, Tiszahág, Tiszavezsény, Tiszavárkony és Rikócfalva) összesen 2101 szavazóval. VIII. A kistújszállási (Kistújszállás székhely, Turkeve, Kuncsorba és Kunhegyes) összesen: 3177 szavazóval. IX. A karcagi (Karcag székhely és Kunmadaras) összesen: 2035 szavazóval.

A pénzhamisítók.

Gazdaemberek, kiknek mindegyiknek többet érő vagyona van százezer koronánál, követték el jász hazánkban a legundokabb bűnt, a pénzhamisítást. Gazdaemberek, akik annyit adnak a becsületre, hogy egy illetlen dolog befogásáért képesek vért ontani. Gazdaemberek, akik istenfélők, egymást tisztelő, egymást becsülik, de akik vagyontalan embertársaikkal csak lóhátról beszélnek és nem tagadják a görgöt, fitogtatják azt.

Soh sem hinné az ember, hogy a gazdaközönség, mely a Jászságban a nép elitjének, szentrijének, mágnásának tartja magát, annyi előkelő és meglehetősen nagyszámú taggal bírjon, — mely kapható legyen a pénzhamisításra. — mint ahogy bebizonyosodott. Amely bűn körülbelül így jelenzi az embert: Ravasz, csaló, farkas, roszelelkű, szóval híjával van mindazon tulajdonságoknak, amely a magyar embert annyira kímélt egyes

néptajok közül. Nemességénél, becsületességénél, gavallérságánál fogva. Szomorúsággal tölti el az idegen szemlélő lelkét is ezen körülmény s önkénytelenül is okát kezdi kutatni ennek.

Elvonul az ember lelkének szeme előtt egy nagy világ, a nem százezeresek világa. Akiknek kezökkel, vagy fejükkel kell küzdeni a mindennapi kenyérért, sőt még többért is. A társadalmi szokások rabja a kiskereskedő, az iparos, a hivatalnok és a munkás és ezen társadalmi szokások nagyon sokszor pénzbe kerülnek, míg a gazdaember a maga tágas kuriáján vagy tanyáján úgy tesz, hogy semmi köze a világhoz s nincs az a tudóvészeseke szanatóriuma, az a gyermekmenhely, az az egylet, az a dalárda vagy a szegény gyermekeket felruházó asztaltársaság, amely egy fillérért is látná. Van ugyan sok gazda, aki az adakozók között szerepel, de nem is azt akarjuk mondani, hanem, hogy könnyen kikérülhetik ezt, míg a kenyérkereső pályán levők nem tudják ezt elkerülni, ha társaik megvetését nem tudják elszívni.

Mégis küzdenek az étellel, becsülettel, sokan nagyon is keservesen. De ezekbe nem jutna, ami a százerek tulajdonosainak eszükbe jutott, hogy pénzt hamisítsanak.

Mi lehet ennek az oka? Nem tudunk erre egyéb okot találni, mint a műveletlenséget. Ez az, ami a gonosz tulajdonságokat szüli az emberben, mely aztán ha utrá lesz az emberben, kitör az, tekintet nélkül arra, hogy szükség van-e a bűnös tetre, vagy nincs.

Szent meggyőződésünk, hogyha a pénzhamisító gépért adott ezreket s az ügyvédnek adandó ezreket izkolázatásra költötték volna el a tettesek szülői, az esetben nem elkezhetnének most e botrányos ügyről.

Az „ANKER“

Elet és Járadék-biztosító társaság,

mely az életbiztosító társaságok között a legelső helyet vívja ki magának, ajánlja Életjáradékos, valamint 30%-os garantizált nyereség részesedéssel járó életbiztosításait 20 éves kortól, 60 éves korig.

Ezen intézet képviselőjét lapunk felől a szerkesztője Imrik Gyula elvállalta, kinek a bővebb leírás megtehető.

Nigrinyi-könyvnyomda Jászárók-szállás.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG
TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szemleli részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjazás szerint vesz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre 8 koroná
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit néveláírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és jószólalást közöl a szerkesztőség

Sok üres beszéd.

Rosszankodásomra még mindig akadnak olyan emberek, kik szemembe újságolják, hogy ez azt mondotta, miszerint újságom cikkei mások sugalmazták. — Ő azt mondotta, ez az újság csak a hentesek és mészárosok trükkje, tulajdonképen azok finansirozzák; az egész csak hecclap, nem sokára megszűnik, az élete állg egy pár hét. Mondottak még sok más zagyvalékot is, minek leközlésére azonban helyet nem szoríthatok. Ezek a dicső

Flóra.

Irta: Szabó István. (Folytatás.)

A szerencsétlen, bohém Majthényi Pista most az egyszer komoly gondolatokba merülve tántorgott haza.

És jött a báró és szólt: — Édes barátom, tudod, hogy szépséged rabja vagyok, tudod, hogy mint az árnyék követem lépteidet mindenhol. Boldog voltam, ha szomorúságodat vigasztalhattam, de még boldogabb, ha örömedet előkészíthettem, s boldog leszek, ha szerencséd, jóvód, hírneved s gondatlan és rózsás életed meg alapításában segítségemre lehetek. Egy szóval mint egy újfundlandi, örömben-veszélyben egyaránt el nem hagytalak. S az elmúlt szezonban irántad való tőrő szerelmem el nem múlik, tehát jer velem, mert én a fővárosban tovább nem maradhatok nélküled

mondások az irigy lelkü, vagy jobban mondva, a leleplezéstől drukkoló uraink ajkáról repültek el. Azoknak az ajkáról, kiknek, az újságom legkevésbé van inyökre.

Elejét akarom már venni ezen sok haszontalan beszédnek, azért foglalkozom ezen témával újságomban, hogy magyarul atát tudjam adni olvasóimnak: kinek agyában szülemlik meg fentebb említett puffogó gondolat és hogy kik ennek a terjesztői.

Ugyebár a sajtónak joga az ellenőrzés és a kritika gyakorlása. A sajtó ezen jogai csak az esetben ideálisak, ha azok klikk, vagy minden más befolyásoktól mentesen látnak napvilágot. Az igazságos kritika, illetve az ellenőrzés nagyon fájdalmas mindazoknak, kik a hajlongás és talpnyalás mesteriségét már igaz megszokták. A mi falusi uraink egy nagyrésze pedig azt hiszi, hogy az ő általuk kibökött szó a legtökéletesebb, a cselekedetük pedig mintakép, azt vakon követheti a nagyközönség. Ezek az urak azután azt akarják, hogy a sajtó az ő szolgálataukba lépjen, dicshimnusz zengedezzen bölcselkedésük felett.

Reális alapra épített sajtó kész is pártfogásába venni és megdicséreni minden olyan dolgot, minek haszna a társadalomra és a közre megvan, de viszont kész ellene lenni minden olyan dolognak is, melyből a köz károsodását látja.

pedig nem mehetek. És szólt a demó:

— Kedves bárón, mindenhől belátom hogy kénytelen vagyok téged szívennel megajándékoznom, kötelességgem téged forrón szeretnem és kedvelnem, tehát megyek.

És úgy tett, amint mondá. Magára erőszakolt szerelmével és Köröndybe helyezett ha'ug, csalfa reményeivel pár hónap alatt felkeresték a kontinens legkiesebb furdó helyeit. De ez a pár hónap elegendő volt a bárónak, hogy eddig édesen kintzó és sarkaló vágyait most már kielégítve lássa és más élvezeteket után nézzen. Flóra egy szerencsétlen borús reggelen csak arra ábredt, hogy szünidejének vége elérkezett és a báró nem fog többé vele jönni, hanem egyenlőre Abáziába, majd hómberczégyre, majd pedig hosszú külföldi útra indul. — Oh, iszonyú világosság, mely elkésve ér

Újságom születése napjától kezdve egy szel'emben íródik, személyek, egyesületek, közhatalóságok működésére, befolyásoktól mentesen. gyakoroltam kritikát megdicsérve az arra rá szolgáltatkat, leleplezve mindazon dolgokat, melyek csak érdeküvé születt, feltüntetve annak káros következményeit.

Ez a fájdalmas a mi kedves pletykázó uraink előtt, ezért zagyválnak ők össze minden badarságot lapomra, hogy az népszerűtlen legyen, ennek révén megbukjék, hogy mindörökre eltávolítsák magok mellől a nyilvános ellenőrzést.

Csak hogy egy hiba van pletykázó uraink körül. Nagyon rosszgyevert használnak megfojtásomra; mert évtizedeken keresztül megtudott jsmerni a nagyközönség s az ilyen fajta hazugságokra mitsem ad. Nem a pózolás és puffogó üres hangok jegyében mutatkozom be, hanem a kezdeti küzdő szerénységben. Mások ékes tollaival nem diszelegtem újságom hasábjában, az saját gondolataimmal írott cikkeikkel lett megtöltve, mi mellett azon illetékes kritika is bizonyít, hogy újságom reális gondolatu, éppen olyan mint a szerkesztője, csak egyikissé goromba.

Nagyontermészetes, hogy az újság olyan mint én, nem is lehet más, mert hisz ez esetben teljesen értékét vesztené, mert ha jól tudom, előfizetőim

kezél a szegény leány elméjébe! Mily borzasztó képeket mutat be neki! A ragyogó tündérmók után a teljes elhagyatottságot, a dicsőség helyett a szégyent, a fényes pálya helyett a szégyent, a fényes pálya helyett elvesztését mindennek: örömmel, jövőnek, jóllétnek, önértetnek, becsületnek, mindennek a mi még elveszithető vala.

Szép volt Flóra, még a ravatalon is. Liliom arca senmi nyoma a szenvedésnek, melyet saját tőre okozhatott szívének. Fehér volt és üde, mint egy mennyei tünemény és mosolygott, mint egy fehér liliom. A szép halott mosolya bizonyára nem mást illetett, mint melyeket életében hiába kergetett s melyek nélküli élni sem tudott; — álmait a dicsőségnek és művészi pályának.

Majthényi Pista pedig, a bohém, azóta is ama problémán tűnődik, hogy mi is hát a szerelem: szenvedély-e, vagy indulat? Ha indulat, miért volt oly makacs, éleslátó, számító, miért ránt el ily hirtelen és márt nem volt márdandó? . . . (Vége.)

Vásár. A jászapáti országos vásár folyó évi november hó 30-án fog megtartatni, hova vészmentes helyekről minden fajta állat felhajtható.

Választás. A jászapáti, jásszentandrási körállatorvos választása folyó hó 22-ikének d. e. 10 órájára tüzetett ki Jászapáti község házához. Az állás elnyerése végett Garay József helyi, Sipos Jenő tahítófaluai és Rosta Miklós temeshidegkuti okleveles állatorvosok pályáztak.

Járászi mezőgazdasági ülés tüzetett ki folyó hó 22-én a jászági alsójárás főszolgabíró hivatalában, melynek tárgya az újonnan alakított husvizsgálati szabályrendelet lessz.

Lengyel András guzsban.

A szomszéd megyében, Egerben is ismert lett a pénzgépjárató áruló kassai órásmester neve. Az a három határrendőrségi detektív, mely megyénk területén annyi sikerrel operált, felkutatatta Hevesmegyét is és kutatásai nyomán érdekes dolgokra bukkantak. Megállapították, hogy Lengyel állandóan zsarolta azokat, akiknek gépet adott el.

A mult hetekben Fajtsák András kömlői gazdához állított be az órá és újabb összeget kért tőle.

Ha nem adsz 500 koronát akkor fejletemek, ijesztette Fajtsákot.

A gazda a kért összeget át akarta neki adni az általa készített pénzből, de az órá valódi pénzt követelt.

A gazda hitelen merészet gondolt. Nekirohant az órásnak, a földre teperte, hozzátartozói segítségével guzsba kötötte és a pincéjébe csukta. Ott nyoszorgott két nap és két éjjel-étlen szomjan Lengyel András a dohos pincében, míg nem valahogyan sikerült kötelékéből szabadulnia és megszökött börtönéből.

Bosszut lihegve, egyenest a rendőrségre rohant és megtette a parasztnak ellen a feljelentést.

Csak hogy ekkor már a detektívek őt magát is figyelték és pár nap múlva megtörtént a letartóztatása a már ismert körülmények között.

A detektívek 19 pénzhamisítót fogtak el, valamennyit a budapesti ügyészség fogházába kísérték. Ezen felül több hamisító gépeket és temérdek hamisított pénzt foglaltak le.

398 1913
végr. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19 §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a szolnoki kir. törvényszéknek 1913 évi 16090 számú végzése következtében Dr. Vincze Ignác és Dr. Vincze Mór ügyvéd által képviselt Dobri Ant. tég javára 17600 K 28 f. s jár. erejéig 1913 évi július hó 31-én fogantatosított biztosítási végrehajtás útján Jefoglalt és 3120 koronára becsült követelések ingóságok u. m.: cseplőgép, benzínmotor és stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a jászapáti kir. járásbírórság 1913-ik évi V. 194/3. számú végzése folytán 17600 kor. 28 fill. tötekövetelés ennek 1913 évi július hó 1 napjától járó 1% kamattal, 1/2% váltódíj és eddig összesen 355 kor. 63 fill. érben bírósággal már megállapított, költségek erejéig, végrehajtást szenvedő lakosán Tiszasülyön leendő megtartására 1913 évi november hó 22-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzítés mellett a legelőbbit ígérőnek, szükség esetén becsíron alul is el fognak adatni.

Kelt Jászapáti, 1913 évi nov. hó 5-én

Szvitok Ferenc
kir. bír. végrehajtó.

5479 1913

HIRDETMÉNY

Jászapáti község tulajdonát képező négy országos vásáron szedhető hely pénz beszedési joga a Vasut melletti csárda épület — a vásártéri cédulaház alatti 2 pince helyiség 1913 évi december 10-ik napján d. e. 9 órakor nyilvános árverés útján, 1914 évi január 1 től 1916 évi december 31-ik napjáig terjedő 3 évi időtartamra bérletbe kiadtnak.

A vásári helypénz szedésijog évi kikiáltási ára 2500 korona.

A vásár melletti csárda épület évi kikiáltási ára 500 korona.

A vásártéri cédulaház alatti pincék kikiáltási ára évi 60—60 korona.

A kikiáltási árak 10%-a az árverés megkezdése előtt befizetendő.

Bérleti feltételek a hivatalosórák alatt a községi főjegyzői szobában megtudhatók.

Jászapáti 1913 nov. 10-én

Berente Miklós
főbíró.

Khindl Gyula
főjegyző.

Elég tönkre tethetlen cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég. Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegytisztító és kelmefestő gyáranak kerületi képviselőjevel

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt biztat meg Jászapáti, hol mint eddig úgy a jövőben is bármilynemű ruha festés, tisztítás, gallér, kezeltő, keztyűk tisztítása a legújanyosabb és kifogastalanul fognak eszközölni.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáromon levő férfi női gyermek cipőkre, kalapok trap és esernyők, díszek, rőtös és modern cikkekire, melyek legújanyosabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapáti. Kovald Péter és fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kaphatók.

Aranyéremmel ellátottak

Kényelmes amerikai cipők

Az „ANKER“

Élet és Járadék-biztosító társaság,

mely az élet iztosító társaságok között a legelső helyet vívta ki magának, ajánlja Életjáradékos, valamint 3%-os garanzált nyereség részesedéssel járó életbiztosítású 29 éves kortól, 60 éves korig.

Ezen intézet képviselőt lapunk felőlő szerkesztője Imrik Gyula elvállalta, kinek a bővebb felvilágosítás megtudható.

Szülők figyelmébe!

Elemi iskolai könyvek, írószerek, táskák, könyvszijkak és minden iskolai szerek legolcsóbban szerezhetők be az

ADRIA

könyv és papirkereskedésben, Jászapáti. (Gróf Károly házában.)

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

A JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint vessz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névaláírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást kösöl a szerkesztőség

Porba dobott ezresek.

A törvényhatósági bizottság mult hó 20-án tartott ülésén megtagadta jóváhagyását a Jászapáti község által újonnan elkészített szabályozási és lejt-mérézési térképtől. Hét oldalra terjedő indokolás sorolja fel mindazokat, mi miatt kellett megtagadni a hozzá járulást. Az indokolás bekezdése már igen furcsán hangzik: „Meggellett tagadni a jóváhagyást Jászapáti község szabályozási tervétől, s az ennek megalkotása tárgyában hozott községi határozattól, mert a szabályozási terv az érvényben lévő vármegyei építkezési szabályrendelet kardinális rendelkezéseinek figyelembe vételei nélkül alkotott meg.”

Ugyanis: 1-ször. Az idézett szabályrendelet 3 §-a kifejezetten rendeli, hogy az utcák szabályozásánál lehetőleg az egyenes vonal előállítására kell törekedni, még azon esetben is, ha ezen cél csak hosszú idő múltán lesz elérhető.

2-ször. A szabályrendelet rendeli, hogy a 4000-nél nagyobb lakosu községek építész szempontból 2 kerületre (egy belső, s egy külső) osztandók, s a kerületek határ-vonalai a szabályozási tervben megjelölendők.

3-szor. A szabályrendelet 7-ik §-ának 6-ik bekezdése szerint a szabályozási tervnek a törvényhatósághoz való beterjesztése alkalmával tartozik a községi beterjesztési a belterületen esetleg egyesek által elfoglalt területek kimutatását.

4-szer. A szabályrendelet 9 §-sa szerint a szabályozási terv 2 példányban készítendő el.

5-ször. A szabályrendelet 10 §-sa szerint köteles a község a kisajátítás tárgyát képező területek becserékét 5—5 óvre megállapítani.

6-ször. A szabályrendelet 12 §-sa értelmében tartozik a község községi rendelkezési alapot létesíteni, s ezt köteles a község a költségvetésbe évenként felveendő bizonyos összeggel növelni.

7-szer. A szabályrendelet 14 §-sa szerint a 13-ik §-usa értelmében alakított építési bizottságnak kell megállapítani a irányelveket amelyek a szabályozási terv elkészítésénél köveendők.

Igy tehát sok főknál fogva és mert a szabályozási terv az érvényben levő vármegyei építkezési szabályrendelet kardinális rendelkezéseinek figyelembevétele nélkül alkotott meg, egy teljesen új térképet kell szerkesztetni és jóváhagyás végett felterjesztetni.

Annyira borzasztó felületesség, vagy tudatlanság, esetleg rosszakarat követelménye ez, hogy alig tud az ember magához jönni a csodálkozástól.

Amikor ezresekbe kerülő tervezetről van szó, akkor neki szaladnak az írónnal a törvényerővel bíró megyei szabályrendeletnek, nem törődnek vele, hogy ehéz nem személfves bátorság kell, hanem erkölcsi felelősség szükséges, mert itt nem a saját zsebükről van szó, hanem az adófizető közönség zsebéből.

Amikor egy jóváhagyás alá kerülő tervezetről azt látják, hogy aki ezt készítette, az Jászapáti csak mint vendég látta rövid ideig, azután elment és emlékezetből megcsinálta a szabályozási térképet.

Amikor látja az ember, hogy a község érdeke összhangban van a vármegyei szabályrendelettel, és az ő

nevükben egy olyan szabályozási térképet nyujtanak be, amelyik nemcsak keresi ezt az összhangot, hanem határozottan chaotikus helyzetet teremt.

Ha ilyet lát az ember, kérdezi, hogy miért van ez így és miért nem kellő egyetértésben él egymással a nép és a hatóság és miért nem visznek be működésükbe egy parányi egymás iránti szeretet és tiszteletet is csak annyit, amennyi egymás anyagi érdekeinek megóvására szükséges.

Olcsóbb lett a hus.

Az egész országban 25—30 százalékkal leszallt marhaárak meghozták nálunk is az eredményt. Olcsóbb lett a hus; leszallították a marhahust 1 K 44 fillér, a növendék hust 1:20 és a birka hust 1:20 fillérre.

Miután a husárak leszallításáról irunk, igen alkalmas a téma arra, miszerint nálunk lévő általános drága husárak okairól, némileg felvilágosítsuk a közönséget. Mindig csak azt halljuk, milyen drága a hus, kizsarolják a magas árakkal a közönséget, hogy gazdagodnak meg a mészárosok és ez ellen nem tesz senki sem. Kötelességünknek tartottuk utánna nézni az ügynek s bizony a könyvek felhajtása után azon szomorú tapasztalatra jutottunk, hogy Jászapáti néha teljes egy hétig mérnek egy darab marhát. Ugy-e hihetetlenül hangzik, hogy egy tizenkét ezer lakosu városban ne kellesen a hus, nincs forgalom, minemlett az is bizonyít, hogy az emlékezetes Szövetkezeti mészárszék és a hatósági husszék forgalom hiányában tönkre ment.

Nem akarunk a mészárosok pártjára állni teljesen, de ki kell jelentenünk, hogy olcsóbban nem adhatja, ha azt akarja, hogy mindennapi kenyere meg legyen. Mert a hus eltarthatásához szükséges jég s a haszonbér, az igen magas vágóhídi díj és több másfajta kiadások teszik indokoltá a hus drágaságot; forgalom hiányában pedig így egy kilogram husra igen nagy kiadások származnak, s ezt bizony mind nekünk kell kiizzadni. Ha

nagyobb volna a forgalom és fogyasztanak nálunk a húst, legyen nyugodt a publikum, rég akadt volna már konkurens az egyedüli mézárunk mellé, de senki sem nincsen olyan tökkel ütött, hogy a meglévő kis vagyonát megetesse a nagy publikummal.

Harcias amazon.

Egy újabb jász lovag.

Mióta Hartl Lujza volt ügyvári kisasszony bíres pofója elsattant, azóta a hölgyek egész divatszertlen osztogatják a pofonokat. Jászapátin két kis kacsó és két férfiare ütözködött már így össze, amiből kedves humor született azáltal, hogy azóta az egyik felképelt úr lovagnak képzeli magát. Most legutóbb a piacéren sétálgatott K. fiatalur. Szembőljön vele S. B. kisasszony, akiket egyébként gyengéd érzelmek kötnek össze. Ép azért esüdtálatos, a kedves találkozás kedvelenné tette K urat, mert a kisasszony szó nélkül arcon csapta. Aztán megfordult s elment. K ur mit tehetett egyebet, ő is megfordult és elment.

Olcsóbb lesz a telefon ujevától.

A postakincstárnak januártól terve vannak a telefontal. Egy kicsit gazdaságosabbá, népszerűbbé elterjedtebbé akarja tenni a telefont, mely ma még olyan drága, hogy kétszer is megmondolja, aki beakarja vezetni a lakásába.

A jövő év januárjától a telefon díjszámba egészen más alapokra lesz feltevve mint most. A telefon bérlete beszélgetések számáránya szerint fogják megállapítani. És aki egy hónapban száz, vagy kétszáz beszélgetés folytatott, az jelentékenyen kedvezőbbet fizet, mint például egy nagy vállalat, iroda, gyár, amelyik ugyanaz idő alatt 1000—2000 beszélgetést folytatott.

Az új telefondíjszabásnak másik előnye az lesz, hogy a megye egyes községeivel való beszélgetés nem lesz drágább, mint mostan. Az egész megye területén lehet ezután beszélni azért a díjért, amit az ember a telefon használatáért fizet.

Leszállják ezenkívül az interurban beszélgetés díját is.

A telefondíjszabás átalakításáról megvalósztatásáról most készült a rendeletet, mindenféle tudnivalókat és január hó elsejétől mindegy bizonnyal életbe lép az új díjszabás.

HIREK.

Választás. A jászapáti-jászszentadrási körállatorvosi állásra az elmúlt 22-én délelőtt 10 órakor Garay József jászapáti állatorvos választott meg a kiküldött bizottság által.

Jászapáti virilisek. Jászapáti község legtöbb adót fizetők névjegyzéke az 1914. évre össze állítván, a községi képviselőtestület tagjai tehát adójuk után a következők lettek: Dr. Markovics Pál 1176 K. 22 fill. legtöbb, özv. Kálmán Miklósné, Dósa Géza, Lóvi Emil, özv. Pethes Antalné, Dr. Beóthy János, Dr. Vajda Soma, Antal Sándor, Koczka István, Dr. Streitman Gyula, Borbás Mihály, Borbás Miklós, Budai Gábor, Dr. Büchler Pál, Horváth Lajos, Horváth Gábor, Farkas L. István, Farkas L. József, Kis Á. Sándor és özv. Goór Györgyné 454 K. 88 fill legkisebb adóval. Pótagok: Utasy Ignác, Ugronci Kálmánné, Sedon Pál, Vágó Imre és Vágó M. Gábor-jettek.

Gallovich Jenő — nyugalomban. A Dél-magyarországi Közművelődési Egyesület vasárnap, Szegeden igazgatósági ülést tartott, melyen Gallovich Jenő tóttikárt, lapunk munkatársát saját kérelmére nyugdíjazta. A nyugdíj összeget évi 4000 koronában állapította meg az igazgatóság, és Gallovich érdemei elismerésének kifejezést adott.

Javulnak a pénzügyi viszonyok. A hosszas pénzügyi válság után némileg talán mégis enyhülni fog a pénzpiac. Budapesti jelentés szerint az erős utolsó után enyhülés állott be, amely, ha valami közbe nem jön, tartós is lesz. Bécsben bőséges pénzkínálat van, Budapestben szintén van már elég pénz. Úgy, hogy az ajánlat, hosszú idő után, talán először, nagyobb, mint a kereslet. Az Osztrák-Magyar Bank státusza egy hét alatt 144.2 millió koronával javult és 12.5 millió koronával jobb a státusz, mint a múlt év hasonló szakában.

A besorozott felelősszámuk kiválasztására szervezett vegyesbizottságot f. hó 28-ának délelött 9 órájára hívta össze dr. Kürty Albert alispán.

Kisújszállás adománya. Mint értesülünk, Kisújszállás város közönsége 20 kat. hold földet ajánlott fel az Alföldi magyar közművelődési egyesület részére egy kertészeti telep létesítése céljára. Az AMKE. további támogatásért a földművelésügyi minisztériumhoz fordult, aki a jelzett mozgalmat helyesnek találván, megkezdte az egyesülettel a tárgyalásokat.

Betörés. Günczö József jászkeséri lakos 27 éves napszámos Üllei Kovács Rákkal jászkeséri lakos házába átkücs segítségével bejutott s onnan meg nem határozható pénzösszeget elloptott.

A vámosgyörki állomás kibővítése régi kívánalom és Heves vármegye közigazgatási bizottsága már többször fölirt ebben a kérdésben. A kereskedelmiügyi minisztertől ma leirat érkezett a megyéhez, amelyben közli, hogy az állomás kibővítése a jövő év első felében meg fog történni, mert a jövő évi költségvetésbe fölveszik a munkálatot.

Az árvízbélyegek elkészültek. A magyar királyi posta és távirada vezérigazgatóság közli, hogy a postai árvízbélyegek valamennyi fajtája elkészült és november 20 án Magyarország területén már minden postahivatalnál és értéktárgy árusítóknál kapható. Ezeket a belsőldre és a külföldre szóló küldemények bérmentésítésére is épp úgy fel lehet használni, mint a jelenleg forgalomban levő többi bélyeget.

Tejszövetkezeteink 1912-ben. E napokban olvastuk, hogy az elmúlt évben 561 tejszövetkezet működött hazánkban. A tagok 55,115 volt, az általuk szállított tej mennyisége 74 000,000 litert tett ki. 2.149,940 kilogramm vajot termeltek, míg 1911-ben 2.060,538 kilogrammot. Összes bevételük 10 millióval szemben. A szövetkezetek tagjai újabb befektetéseket tettek állatállományuk javítása végett. Ez az örvedetes fejlődés ismét aktuálissá tette azt a törekvést, mely a szövetkezeteket a középpontba akarja tolni.

Jászládányi csendélet. A hideg idő beálltával a munkából haza szorult jászládányi legények megkezdtek szokásos téli mulatságukat, a verekedést. Ünnepeles bekezdéssel Szalóki Mihály Pribek Menyhért, Katona Kálmán és Miskolczy Sámuel pedig Mészáros Istvánon eszközölt nagyobb szabású koponyalékelést, úgy, hogy utóbbi életben maradásához nem sok remény van.

Jászkeséren is hajbakaptak a legények, de kevesebb sikerrel. Mindössze Kalmár Péter érezte 8 napig

Halálozás. Várady Lajos gyógyszerész, ny. 48-as hadnagy, a vitézségi érem tulajdonosa; Usongrád vármegye törvényhatósági bizottságának Szentés város képviselőtestületének tagja, folyó évi november hó 21-én Szentésen, 83 éves korában elhunyt. Megbaldogultban Várady L. Apád győri püspök édesapját, Sárosy Imre helyi gyógyszerész pedig apósát gyászolja.

Tajti Mátyás kocskeméti ferencendi áldozópap folyó hó 25-én elhalálozott. Megbaldogult a jászapáti kir. kath. főgimnáziumnál nagyobb alapítványt tett a szegény tanulók segélyezésére.

Krematórium Magyarországon. Nálunk a halotthamvasztás ügye nagyon lassan halad előre. Európa többi országaiban csaknem minden nagyobb városban van krematórium, addig nálunk az Orsz. Halotthamvasztó Egyesület alapszabályait 8 év után sem hagyta jóvá a belügyminiszterium. Állítólag „elkiismeretbeli” kifogásaik vannak az illetékeseknek ebben az ügyben. Legutóbb Brassó városa hozott határozatot, hogy az új köztanulmányokkal kapcsolatban krematóriumot is fog létesíteni. Hogy a terv mikor fog megvalósulni, azt nem tudjuk, de már igazán ideje lenne, hogy Magyarországon is végre krematórium létesüljön.

A nők fikszirozása nem büntetendő cselekmény. Érdekes határozatot hozott a szegedi bíróság a napokban. Egy uricember egy hölgyet több alkalommal erősen fikszirozott az utcán. Mikor már viselkedése járhatatlanná vált, fogta magát a hölgy és úgy elpáholta a fiatal urat, hogy az napokig nyomta az ágyat. Kölcsönös feljelentések után az ügy a bíróság elé került, ahol a bíró úgy határozott, hogy a férfit felmentette azzal, hogy a hölgyek fikszirozása nem büntetendő cselekmény. A fikszirozás még nem ad jogot a nőknek arra, hogy a kellemetlen urakat felpofozzák. Az erélyes hölgyet ellenben a bíróság könnyű testi sértés vétségéért elítélte.

Kinevezés. Marton István helyi lakos ügyvédi irnokot, a szolnoki kir. törvényszék elnöke díjnyokká nevezték.

Elfogató parancsot adott ki a budapesti törvényszék vizsgálóbírója Boros Nándor községünkbeli eltűnt ékszerész kereskedő ellen. Két rendbeli házasságdelégéssel van vádolva. Jövendőbeli menyasszonyainak hozzártározójaitól nagyobb összegeket esalt ki és pazarolt el saját élvezetére.

Előadás az Ipartestületben. A jászapáti Ipartestület helyiségében 1913. évi december hó 8-ik napján d. u. 5 órakor Andrásy Jenő, az Andrásy Mihály jászapáti óras cég egyik tagja a laikus közönség részére „Az órák fejlődés története és mechanizmusa” címmel, műszaki előadást tart. Miután az előadás tárgya kivétel nélkül minden egyes óratulajdonost érdeklő ismeretéseket tartalmaz, az előadó arra kéri a nagyrabecsült közönséget, ne mulassza el senki a kedvező alkalmat — bármely társadalmi osztályhoz tartozék is — amikor egy tanulságos és a gyakorlati életben hasznosítható műszaki előadást teljesen díjmentesen végig

hallgathat. Tömeges megjelenésükkel tegyék tehetővé, hogy szava ne hangozzék el mint a pusztába kiáltó, hanem előadást ki-ki hasznára fordíthassa. Az előadáson úgy férfiak, mint nők megjelenhetnek. Belépődíj nincs.

Megálta a kansertés. Folyó hó 25-én, kedden délután történi az eset. Pádár Lajos árokszállási tanyai lakos kansertése a mezőn lefelgetett. Arrament Nagy P. Ferenc belsőrétii tanyai lakos 10 éves fia, kit a kansertés megtámadott. Felhasította a belsejét, keresztlül hasította az ütérét is, mire a kis fia a helyszínen elvérzett s meghalt. A szerencsétlenül járt fiut a jászárokszállási temető halottas házába vitték, honnan folyó hó 26-án a Jászberényből kiszállt járásbíró és járásorvos közbejöttével megejett boncolás után nagy részvét mellett temették el.

Csányi legényháborúság. Csány községben Péter-Pál napján a legények a táncmulatságon összevesztek és Langó János megtámadta Horváth Józsefet és Jánost, kiknek anyja kicsavarta Langó kezéből a botot és ezzel végig vágott gyermekei támadóján. Ezután a két Horváth testvér társaikkal együtt üldözöbe vették Langó Jánost és agyonütötték. Az egri kir. törvényszék a kétnapig tartó főtárgyaláson kihallgatott 75 tanut és Agócs Sándor, Tóth Gábor és Földi László legényeket 2—2 évi fegyházra, Horváth János 1 és fél évi börtönre, Horváth Józsefet pedig 1 évi börtönre ítélte, Horváth Jánosét felmentette. Kovács Dávid ellen pedig a kir. ügyész a hozott ítéletek ellen súlyosbításért felebbezést jelentett.

Hazament meghalni. Országos esavargó volt Rédei Gömböly István, de azért időnként haza-haza látogatott falujába, Jászárokszállásra. A terenyei malom melletti szalma rakodó volt az otthona, ha hazament, ott szállt meg. Pár hét óta ismét a rakodón lakott, hétfőn azonban halva találták az egyik kazal aljában. A hatósági orvos a halál okául szívhiányt konstátált.

CSARNOK.

Az én kis lányom.

Az én kis lányom néha-néha az imádságban vélekedik: Az esteli imádkozásról hogy, hogyan — elfelejtkeznek. Mesemondás közt a koromban Szécsen-körében leragad

S csak reggel jut eszébe, hogy jaj! Egy imádsága elmarad.

És mint a jó ember megadja A régi adósságot is; Ahitattal elmondja reggel Az esti imádságot is.

S ezalatt a jó Isten ottfen Nyájas szeliden mosolyog... S ez áldás aznap a világnak Istenné jó kedvet találunk A máskor meddő sóhajok!

Szabolcska Mihály

Elég fönkre tehetetlen cipők.

Kovald Péter és fia

Budapesti vegyztisztító és kelmefestő cég. Tisztelettel értesítii kerületünk mélyen tisztelt közönségét, hogy évek óta fenálló vegyztisztító és kelmefestő gyárának kerületi képviselőivel

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt biztat meg Jászapátin, hol mint eddig úgy a jövőben is bármilyenmü ruha festés, tisztítás, gallér, kézzelő, keztyük tisztítása a legjutányosabb és kifogástalanul fognak eszközölteini.

Különös figyelmét felhívom a t. közönségnek raktáromon levő férfi női gyermek cipőkre, kalapok nap és esőernyők, díszek, rőtös, és modern elikkeimre, melyek legutányosabb árban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárúháza Jászapátin. Kovald Péter és fia vegyztisztító és kelmefestő Budapesti cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kaphatók.

Az „ANKER”

Élet és Járadék-biztosító társaság,

mely az életbiztosító társaságok között a legelső helyet vívta ki magának, ajánlja Életjáradékos, valamint 3%-os garantizott nyereség részesedéssel járó életbiztosításait 20 éves kortól, 60 éves korig. Ezen intézet képviselőtő lapunk felelős szorkosztó Imrik Gyula elvállalta, kinek a fővöb felvilágosítás megvdható.

Szülök figyelmébe!

Elemi iskolai könyvek, írószerek, táskák, könyvszíjak és minden iskolai szerek legolcsóbban szereshetők be az

ADRIA

könyv és papirkereskedésben, Jászapáti. (Gróf Károly házában.)

Az uri csavargó.

Egy 30 éves, kopottas ruhájú, fáradt arcú fiatal ember kopogtatott be a főszolgabírói hivatalba. Kopott öltözetén is választékosság volt észre vehető, s mozdulatai után következtetve úri, aféle letőri színésznek hitte az ember. Az aktákba temetkezeti hivatalnokok felfel emelték fejüket, s szórakozottan végig nézték a jövevényt, amilyen pedig elég sok megfordul a hivatalban. Oda áll az egyik asztal elé s meghajítja magát.

— Ferenczy József vagyok, a főszolgabíró urat keresem.

Az asztal mellett ülő hivatalnok szó nélkül írt a szemben levő szoba tulsó oldalán látszó ajtóra. Azt sem kérdezte mit akar, arra sem kíváncsi, hogy kicsoda, hogy hívják, inkább az érdekelte volna, hogy micsoda, de az sem annyira, hogy meg is kérdezze.

Valami sajátos szomorúság látszik ezen a fiatal emberen, mint aminő a bohémiségüket elvesztett lumpok ajkára szokott tolatkodni, a gondatlanság országában nem tud élni már, fezszeke után vágyódik s a kezemunkája után élő parasztot mig azelőtt sajnálta, most szerencsétlennek, boldogtalannak tartja magát s irigylésre méltó, gondatlan kedves családi életet élőnek amazt.

De szívesen cserélnék akarmelyik munkással!

A gondatlanság világából azonban sok nem találja meg a kivezető utat, akkor sem, ha a komoly emberré érlelő 30-ik év már más világba huzavonza testét-lelkét. A lumpok világából a «becsületes emberek» világába.

Ez a kis esemény a napokban játszódott le a jászapáti alsójárás főszolgabírói hivatalában.

Népinternátus Karczagon.

Karczagon aránytalanul nagy az analfabéták és iskolázatlan gyermekek száma; körülbelül 6—7000 kat. hold külterületén mintegy 400 iskolaköteles nő fel miveletlenül, mint a dudva. Ez a szomorú állapot arra indította az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesületet, hogy egy központi iskolát létesítsen, amelyben a tanyákon elszórtan lakó iskolakötelesek nyernek elhelyezést, tanévi 50 korona díj fizetése mellett.

Ebben az internátusban a nép gyermekei természetesen nemesak tanulhatnak, hanem nevelésben is részesülnek. Az eszme tehát kifűnő, tudó-

Nigrinyi-könyvnyomda Jászárokszállás.

Könnyes szemmel panaszkolta a főszolgabírónak, hogy teljes elzűllés útján van, rabja az alkoholnak, kéregetésből tartja fel magát s jelenleg Fiuméből jön. Illetőségi helye Sarkad. Elmondotta, hogy a magyar nyelven kívül angolul, franciául, németül, románul beszél, érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik, mit a debreceni főgimnáziumban szerzett meg. Husz éves korától kezdve hírlapíró, később Nagyváradon laptulajdonos volt. Elzűllésének okát könnyelműségének tudja be, mi azzal kezdődött, hogy lapjában rágalmakat zudított egyesek nyakába, mit elzárások sokasága követett. Kötően zenél mindenféle hangszeren s hogy az utóbbi napokban enivalója legyen, beszélget a cigányok közé és végig muzsikálja a lakzikat. Külföldi körutat tett, hol zenetanítástól és nyelvmesterségtől tartotta fel magát. Legutóbb Budapesten való keresztül utazása alkalmával nagyobb összegű adományban részesült az Ujságírók Egyesülete és Boda Dezső főkapitánytól; de bizony ezen összeg is hamarosan eluszott tőle. Önmagán uralkodni már teljesen képtelen, megtartóztatását bár sokszor fogadta, de fogadalmának ura nem bír lenni. Állandóan rumot iszik s ennek élvezetéről lemondani már nem tud, mert ennek hiányában nagyon rosszul érzi magát.

máson szerint a tárgyalások már oly előrehaladott állapotban vannak, hogy a közel jövőben az építkezés is kezdetét veheti.

Karczag város bizonyára nagy örömmel vette az AMKE elhatározását, melylyel a nevezett egyesület nagy szolgálatot tesz, ugyanis 15—20 tanügyi iskola létesítése volna szükséges a jelzett állapot megszüntetése végett, mi pedig óriási terhet jelent a városra nézve s a gyermekek iskoláztatása megis csak részben és tökéletlenül vonla biztosítva.

A cultusminister felhívta már az egyesületet, hogy a szükséges hozzájárulás mérvét jelentse be. A "népintézményt Szivesey és Janszky kiváló építészek jellegzetes magyar stílusban tervezték, felépítésére és berendezésére 100.000 koronát iranyoztak elő.

Örömmel üdvözljük az AMKE e szép akcióját, melylyel ismét újabb tanujelét adja annak, hogy vármegyénk közművelődésének a felemlítése annyira a szívében fekszik,

5479 1913

HIRDETMÉNY

Jászapáti közég tulajdonát képező négy országos vásáron szedhető helyi pénz beszedési joga a Vasút melletti csárda épület — a vásár téri czédu-laház alatti 2 pince helyiség 1913 évi december 10-ik napján d. e. 9 órakor nyilvános árverés útján, 1914 évi január 1 től 1916 évi december 31-ik napjáig terjedő 3 évi időtartamra bérletbe kiadatnak.

A vásári helypénz szedési jog évi kikiáltási ára 2500 korona.

A vásár melletti csárda épület évi kikiáltási ára 500 korona.

A vásártéri czédu-laház alatti pincék kikiáltási ára évi 60—60 korona.

A kikiáltási árak 10%-a az árverés megkezdése előtt befizetendő.

Bérleti feltételek a hivatalosórák alatt a községi főjegyzői szobában megtudhatók.

Jászapáti 1913 nov. 10 én

Berente Miklós
főbíró.

Khindl Gyula
főjegyző.

**Hirdetések
olcsón felvételnek**

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI
ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdetéseket díjszabás szerint vessz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4
Negyed évre 2

Minden panaszt, amit névalírással küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség

Honnan vegyünk pénzt ?

Hiába vonult keresztül az országon az örömet keltő hír, az Osztrák-Magyar Bank fél százalékos kamattal leszállítása, csak nagy gondságot okoz az mindég, ha pénz kell, hogy honnan vegyük ?

Pedig most pénz kellene. Mi a község, nagyon sokat találtunk üres zse-

Látogatás.

Elegáns szalón. A falakon feltűnően sok kép, mind keskeny, divatos keretben.

Az egyik borszéken majdnem illetlen-kényelmességgel, elnyújtva ül a férfi. Borotvált, finom arcú, fiatal. Csinos és érdekes feje van, különösen így, ebben a világításban és ebben a miliőben.

Tulajdonképen várna valakit, de szeretné ha nem jönne el, mert azt a valakit nem hívta; őt viszont hívta más valaki.

(Alkonyodik)

A férfi: (előhúz egy aranyvágú cigarettát.) Mind egyforma. Csak az egyik szöke, a másik meg barna (rágyújt, hosszasan nézi a felszálló kék füstkarikát, majd telkel s csendesen az ablakhoz megy) a harmadik meg vörös . . . (néz ki az ablakon) Ez például vörös (kiveszi az óráját) És következetesen pontatlan valamennyi. Így — azt hiszik — muszáj rájuk gondolni, a behazudott időket pedig amit most nem hirtelen S ebben van valami. Legközelebb másfél órával később kezdek bele a várakozásba. (kopogás.)

bünből költeni, az egyáltalán nem kamatozó dolgokra s a csak nagyon késő kamatozó kulturális célokra. Majd hanyatt esik az ember, ha erről a friss adósságokról szóló számla végösszegét nézi és meglátja a hosszú számot: 300.000 korona.

300.000 koronán felüli összeget költött egy év leforgása alatt Jászapáti község kulturális, széppészeti közrendészeti és közgazdasági célokra. Ezen nagy összegnek költségvetésünkben való beállítását aggodalmakat hoz magával. A vigasztaló az, hogy ezen összeg nagyobb része kulturális célra fordított. Gimnázium alapítására, iskola, járdá és középületek építésére.

Akármire kellett azonban, megmarad a nagy kérdés, hogy Szent Isten, honnan vegyünk ennyi pénzt ?

Községi beruházásoknál, hol nagyobb összegeket kell igénybe venni, rendszerint egyes alapokból, vagy ennek híján kölcsönpénztárakból veszik a fedezetet, még pedig huzamosabb időre — tőkekamat törlesztés mellett — olyformán, hogy az adózó polgárok nagyobb megerőltetése nélkül 40—50 év alatt fizessék vissza.

Jászapáti község több mint egy millió korona vagyonnal rendelkezik, mi értékpapirokból és egyes alapokból áll. Községünknek tekintélyes ösz-

szége kamatozik egyik helybeli pénzintézetenél, előbb 4, ma már 4 és fél százalék. mellett. Általában szokásban van, hogy a községek ha valamilyen alapítókéjük van, azt kölcsön veszik. Nálunk azonban ezen szokás nem divik, dacára a horribilis összegű alapunknak, idegen pénzt veszünk igénybe, saját kárunkra, pénzintézeteket, vagy idegen alapokat gyarapítunk magas kamattal fizetés mellett.

Itt van a kutya eltemetve. Jajgatunk pénzért akkor, amikor a közpénzek hevernek. Mi meg drága kölcsönöket szedünk fel. S így kétszeresen reá-fizetünk. Ez pedig nagy baj!

Mert bátor, erős önbizalmú, gazdag és gavallér népkor kell leeni annak, aki 300.000 korona adósságot mer egy év alatt csinálni, de a vezetőnek ilyen helyen vigyázni kell, nehogy egy kis ügytelenséggel 400.000 koronát csináljanak, azaz elne sodorja őket az adósság szaporítás örvénye!

Jászdózsa sorsa.

Kezdeményezésben első voltunk Jászdózsanak a jászapáti alsó járás-hoz való csatolása ügyében s ma már annyira megérlelődött ezen ügy, hogy a két község előjárósága között folyik a tárgyalás, az ide való csatolás

közben egyszer végig megy a szobán. A nagy tükör előtt megáll, megigazítja a frizuráját (igen, leszek olyan kegyes. (A férfi arcába néz s némi szünet után ismétli) Leszek olyan kegyes. Ha lesz olyan kegyes és meghallgatja.

A férfi: (helyet mutat-egyik székben s után a nő leül ő is helyet foglal.)

A nő: Tehát magának sejtelve sincs róla, hogy miért jöttem ide.

A férfi: Nincs!

A nő: Nohát majd lesz róla sejtelve, sőt biztosan meg fogja tudni a legilletékesebb helyről, hanem először kérdezni akarok valamit.

A férfi: (kérdőleg néz rá)

A nő: Ha kérde: nem mondom.

A férfi: Hát ne mondja.

A nő: Hát mondom: (nyomatékkal) Maga várt valakit!

A férfi: (egyszerűen) Vártam,

A nő: (gúnyos hűveléssel) Ugy ?!

A férfi: Persze, Magát vártam.

A nő: (elmosolyodik s nagyon szeretetre-

kezdő intézkedéseinek megtétele iránt. Múlt hó 28-án Jászdózsára utazott át Kihindl Gyula főjegyző és Berenthe Miklós főbíró, hogy tárgyalásokba bocsátkozzék velük s mint értesülünk, a tárgyalás eredménye igen kedvező, az ide való csatolás majdnem bizonyosra vehető. Jászdózsai közönsége tehát belátta, hogy a jársági alsó járáshoz való csatolása igen nagy érdeke s maga a közönség zöme van azon, hogy az ide csatolásnál előbb keresztül vitessék. Hogy a közönséssel való közlekedés is akadálytalanul biztosítható Jászdózsának a jászapáti-jászdózsai ut kikövezése elsőrangú érdeke mindkét községnek s mint hírlik a kikövezés iránti kérelem a vármegye törvényhatóságához meg is tétetett.

Amíg az idecsatolási ügy folyik, az alatt kézzel-lábbal kapálózik Jászárszállás, hogy magát külön járási székhelyé csinálja, kir. járásbírósgót és főszolgabírói hivatalt kapjon. Ezen tervéről azonban egész bátran lehet, mint ahogy már azt több ízben meg is irtuk és sokkal jobban eszelkedné, ha mozgalmat indítana ő is a jársági alsó járáshoz való csatolása iránt s fére tenné már egyszer azt a nagy irigységet, melylyel Jászapáti község fejlődése iránt viseltetik. Gazdasági érdeke pedig egyenesen megkívánna, mert sok időt és pénzt megtakarítana az ide való csatolással.

Jászdózsának ide való csatolása esetén még nem tudni, hogy veszt-e el a jelenlegi járás valamelyik községét, ez különben a törvényhatóság joga lévén, annak döntéséig nem tudható.

Megérkeztek.

A kapzsóság áldozatai hazajöttek. A budapesti fogház légköre után a szülőfalu ködös, nedves levegőjét áhitották, azzal a végtelen vágyódással, amely

méltoán Úgy? (felkel a székről s a férfi elé áll) Látja milyen kedves tud maga lenni, ha akar.

A férfi: Igaz, hogy engem ma úgy hívtak egy csésze teára, hogy biztosan nem vették kifogásnak az udvariassági bocsánatkérések közt elmondott hazudást, de hát az is váiai, ha tudja az ember, hogy igazat hazudott. Most pedig — azt hiszem — rátérhetünk a dologra.

Az elejét én elmondom. Nem hosszú az egész. Nem is érdekes:

Tegnap találkoztunk „véletlenül” a korzón. Maga egy barátnőjével ment: a szép Bokrossnéval.

A nő: (közbevá) Avval az utálatos, kacér, festett papagállyal!

A férfi: Azért mondom, hogy egy jó barátnőjével.

A nő: Csak „barátnőt” mondott.

A férfi: (hangosan, tagolva) Egy jó barát-

olyan hatalmas, parancsoló, szivettépő érzés az egyszerű emberről.

A szegény szomorúsága leng még a házuk felett, a családó távolléte a jövő bizonytalansága, a pletykáság szelében imbolygó gyálatat cafrangok felett kisirt szemű asszonyra akad ugyan, de hazavágyódik.

Egy ostoba gondolat ötlék a fejembe. Csak az menti ezt a gondolatot, hogy részvétellel vagyok a szerencsétlenek iránt. Amikor megérkeztek, zászlókkal kellett volna fogadni őket!

Ne bosszankodjanak kérem! Igaz, hogy nem tudom magyarázatát adni ennek az indítványnak, de érzem azt, hogy vannak taszító és vonzó bűnös tettek. Taszító bűnös tettek tartom a kérelmet, lopást, csalást, a pálinkával való mérgezést. Rokonszenves bűnös tett előttem a dőhánycsempészés és a kivándorlók szöktetése.

Pedig ez sokkal nagyobb, az államot jobban károsító bűn, mint a pénzhamisítás.

De ezek a szerencsétlenek nem is hamisítottak pénzt, sőt meg se kísérelték azt. Ők csak a szuggeráló erő parancsának engedtek, amikor bazári játékszerért kifizettek ezeket. Avagy nem-e előfordult már mindnyájunkkal, hogy olyasmit követettek el velünk, amit nem akartunk elkövetni s amelynek káros voltáról már az elkövetés pillanatában megvöltünk győződve.

De eltekintve ettől, azt lehet mondani, a szó ideális értelmében alig van becsületes ember. Aki gyermek korától kezdve végig sohsem szaladt volna neki a §-nak. Csak hogy legtöbb dolgot nem tudnak meg, sok meg valószínűsítő vitus-táncot jár a §-ok között és sikeresen — és sok meg otthon élhetne vagyóban, nyugalomban, de lép egyet és fejét úgy belevágja a §-ba, csak úgy zúg!

nőjével ment és én egyedül jöttem. Találkoztunk. Én köszöntem, maga pedig odaintett. Egészen a kirakat ablakba állt. Kissé félre fordította a fejét. Formájter maga-mellé kényserített. Aztán úgy tett, mintha véletlenül történt volna mindez s a barátnőjének.

A nő: (nyomatékosan) A jó barátnőmnek.

A férfi: Igen a jó barátnőjének egy percig tartó szándékos távollatása arra volt jó, hogy ezt a levélkét (kivesz egy rózsaszín-bélű lila levélborítékot) igen ügyesen és észrevétlenül a kezembe juttassa.

A nő: Látja nem jól mondta, mert én igen ügyesen, de nem észrevétlenül csúsztatam a levelet a maga kezébe, mert akkor nem pukkadt volna az a „párisi” papagály.

A férfi: Az a toalett hát csakugyan párisi volt? Meg mertem volna rá esküdni.

A nő: (dühösen) Mégis mindenki engem nézett és nem az ő harmadrendű párisi férc.

A férfi: (folytatván nyugodtan az előbb

Gyula bácsi azt mondja, fejezzem be ezt a számárságot!

Megyebizottsági tagok választása.

Folyó hó 2-án folytak le a megyebizottsági tag választások. A választás iránt igen kevés volt az érdeklődés s alig lehetett látni csoportos felvonulást. Unalmasan lézengtek a kortes-káplárok által előcsalt választópolgárok.

A Jászapáti megválasztottak tulajdonképpen munkapártiak, csak egy mondható nyílt ellenzékinek, Dr. Streitman Gyula kir. közjegyző.

A kevés érdeklődés mellett aránylag sok leadotti szavazatot annak tulajdonítható, hogy az első kerületben levő 3 mandátumért ötven küzdöttek s nagyon természetes, hogy a szavazók felhajtattak. A választás lefolyása különben a következő volt.

Jászapáti község két kerületre van osztva választ 3—3 képviselőt, összesen 6-ot. I-ső kerületi választásnál elnök Horváth Lajos, alelnök Kihindl Gyula, bizalmi férfiak Ambrus Antal, Kis Á. Sándor, Demeter István és Mihályi V. István. Jelöltek: Ambrus Antal, Berenthe Miklós, Kihindl Gyula, Dr. Horváth József és Horváth Pál ezek közül megválasztották Berenthe Miklós 95, Dr. Horváth József 76 és Kihindl Gyula 60 szavazattal. Szavazók száma 352, leszavazott 112 egyén.

II-ik kerületben elnök Dr. Büchler Pál, alelnök Berenthe Miklós. Bizalmi férfiak: Berdó István, Berki Balázs, Borbás f. Balázs és Urbán Márton voltak. Jelöltek: Löwy Emil, Dr. Streitman Gyula és Antal Sándor, megválasztottak mind a háromon,

abbahagyott diskurzust) Eszrevetlenül a markomba csúsztatta a levelet s ebből megtudtam, hogy ma este el fog jönni pont 5-kor. Tényleg eljött pont fel 7-kor és...

A nő: Azért nem egészen észrevétlenül adtam át a levelet, mert tudt meg kedves Józsi, hogy az a, az a (majdnem sirva, furcsa hangsúllyal) nő: az a te szeretőd.

A férfi: (utánozva) Az a, az a, az a nő nem az én szeretőm és az a, az a nő nem vette észre a levélcsuszitást, mert akkor, először elmentem volna hozzá.

A nő: (hirtelen) Ha észre vette volna?!

A férfi: Nem. Hanem ha szeretőm volna.

A nő: És másodsor?

A férfi: Es másodsor: (zsebéből még egy levelet húz elő. Rózsaszín boríték lila bérellel) nem adta volna át ezt a levelet, amikor a Kigyó-térnél búcsuzóul kezét szorítottunk egymással.

Löwy 147, Dr. Streitman 124 és Antal 135 szavazattal. Szavazók száma 502, leszavazott 153 egyén.

A választás reggeli 9 órakor kezdődött és befejezést nyert délután 4 órakor.

A járásban a választás eredménye a következő volt:

Jászkiséren: Rónay Béla, Fejes Dániel, M. Kovács Zsigmond és Fodor Mihály.

Jászládányon: Andrassy Béla, Bornemissza Jenő, Nagy Endre és Antal Sándor.

Jászsószentgyörgyön: dr. Hajdú Béla, Sipos Á. József és Gajdos Ferenc, Besenyszögön: Ambrus László és Berényi Mihály.

Nagykörtüben: Ambrus József, Tizsasüly-Köteleken: Gör László, Nagy Sándor.

Jászentandrason: Lipták József, Bobák András és Gergely Antal lettek megválasztva.

ugyan működni, de a nagy ellenzés lehetetlené tette. A jászentandrási legények ugyan rendeztek egy kis kisérelést; de őket is a cirkláló csendőrök szétverték.

Baleset. A vasuti sinek kicserélésénél dolgozó Török Gábor munkást baleset érte az elmúlt hó 26-án. Eléjtett egy nagysúlyú sint, mi a jobb láb töizületére esett. Több napig tartó testi sértést szenvedett.

Elgázolta a mezei vasut. Pusztakürtön Dungsersaki Lázár birtokán keresztül vezető gazdasági lovasut elgázolta Szabó Sándorné Sándor nevű 22 hónapos gyermekét. A fiú életben maradásához nincs remény. Az elgázolásnak okozója Birkás János 26 éves kocsis, kinek vigyázatlanságából történt a szerencsétlenség.

Ifju bűnösök. Annyi kevés jó érdekel és a tulajdonjog tiszteletével nem bíró fiatal gyerek, mint nálunk van, nagy darab földön nincs szinte egy utcai vonalba építeni a házaikat, mert a fattyú gyerekek éktelen munkájának folytán ki van téve a ház fala. Össze firkálják, késsel hasigatják és sárral bemocskítják. Most legutóbb pedig Nagy G. András helyi lakos tanyáján rendeztek ötven 13—15 év körüli márhás gyerekek ostrom állapotot. Az üresen álló tanyára el-el járogattak napoként, a falakat össze sározták, ablakait beverték, odabent mindent összerúrtak s úgy megrongálták az épületet, hogy kitarozása nagyobb összegbe kerül. A gyermekeket a csendőrség elfogta és illetékes helyre fejelentette.

Sárosak a járdák. Az esős időszak elérkezett, de a járda tisztítási ideje mi nálunk sosem fog elkezdeni. Olyan sárosak a járdák, hogy a mellette való járással sokkal jobban megmenekszik az ember a sártól. A felhívásra a mi publikumunk nem igen tisztítja ezt meg. Jobb volna talán úgy büntetni őket, hogy eszükbe jutna minden reggel a járdák letisztítása.

Magán mének vizsgálata lesz folyó hó 10-én delelőtt 10 órakor Jászládányon.

A pénzgártógép vásárló testvéreink egy része haza érkezett. A budapesti kir. törvényszék kaució ellenében szabadlábra helyezte őket. A kaució összege 4—5 ezer korona.

Öyerünk csak megkerült. A múlt szombatban már megemlékeztünk, hogy Boros Nándor volt helyi lakos alig hat hónappal ezelőtt létesített ek-

szerész és órás üzletét rohamosan kiárusította, a pénzt zsebre vágta és eltűnt. Eltűnése után kipattant, hogy két rendbeli házásságzedelgést is követett el, miért is a budapesti vizsgáló bíró elfogató parancsot adott ki ellene. Boros, ki több mint két hétig csavargott az ország különböző részein, a napokban megtört s jelentkezett a rendőrségnél. Most vizsgálati fogságban várja az igazságszolgáltatást.

Járvány. A gyermekek réme, a roncsoló toroklob Jászapáti községben szóránnyosan fellépett. Utóbbi napokban több megbetegedés történt, azonban az iskolák bezárása ezideig nem találtatott szükségesnek.

Ujtás a katonánál. A létszámemelésrel kapcsolatban a nevelés refomját is tervbe vette a hadvezetőség amennyiben tervezetét dolgoztak ki a tisztek, az altisztek és a legénység oktatására vonatkozóan. A hadvezetőség ezután intenzivebb népnevelést óhajt meghonosítani a kaszárnyák falai között. A téli hónapokban előadásokat tartanak földrajzból, történelemből, mező és nép gazdaság köréből és hogy az előadás iránt fokozottabb figyelmet, érdeklődést lehessen kelteni, vitetett képekkel, mozi-előadásokkal illusztrálják az előadásokat. E célra minden kaszárnyában egy külön termet rendeznek be és alosztályonként fölvaltva vezetik moziba a legénységet.

Uj cigaretta. A királyi kincstári dohányjövédék legközelebb új cigarettafajtát szándékozik az általános forgalomba hozni. Az új cigarettának a neve „Miriam” lesz. Az új cigaretta 5—10 darabos csomagolásban darabonként 5 fillér/árban lesz kapható és a kiállítása szebb lesz, mint az eddigi forgalomba levő szivarkáké. A „Miriam” cigaretta szópókával és szópókanélkül és aranyvéggel kerülnek majd forgalomba.

Az adótörvények elhalasztása. Teleszky János pénzügyminiszter rendeletben közölte az illetékes hatóságokkal, hogy a kormány az új adótörvényeket három éven belül nem lépteti életbe.

Fajbaromfikiosztás. A Gödöllői baromfitenyésztő munkásnőket képező iskolában eladásra kerülő tenyészanyagot kedvezményesen áron engedni azoknak a tenyészőknék, kiknek vérfrissítés céljából erre szükségük van. A tenyészanyagot a földmivelésügyi miniszterhez címzendő folyamodásban kell kérni a kérvényt a gödöllői baromfitenyésztőket képező iskola vezetőségéhez kell beadni.

DMKE közgyűlése.*)

A Délmagyarországi Magyar Köz-
művelődési Egyesület múlt vasárnap
tartotta meg Szegeden évnegyedes öszi
közgyűlését a Délvidék vezető férfiai
rendkívül érdeklődése mellett. A gyű-
lés tele volt viharokkal, erős támadá-
sokban részesítették a központi elnök-
séget, amelyről kiderült, hogy nem
annyira a magyar kultúra érdekében
munkálkodott, hanem a legutolsó idő-
ben inkább személyi politikát üzött és
a központ volt az, amelynek volt egyik
alelnöke és számvevője tisztán felté-
kenykedésből ferevezetett vizsgálattal
beszűntette egyik legvirágzóbb, leg-
tevékenyebb hatalmas szervezetének, a
DMKE budapesti osztályának is a mű-
ködését. Hogy az osztály által gyűjtött
5300 korona alapítványt, 3000 tagot
és a tengerparton létesített gyönyörű
kulturintézményét a DMKE iskola sza-
natóriumát a központ számára meg-
szerezze.

Jellemző volt a közgyűlésre, hogy
dél előtt 10 órától délután 3-ig tartott
és azzal végződött, hogy az egyesület
elnöke Báró Dániel Ernő, valamint
Gallowich Jenő alelnök-főtítkárral lemond-
dottak állásukról. Az elnökkel szemben
a tagok voltak elégtelenekek már ré-
góta, amiért mint elnök, nem akadályozta
meg a budapesti osztály beszűn-
tetését, az elnök-főtítkárral pedig orvosi
határozott parancsra vált meg az
egyesülettől, mivel az egyesület szolgál-
tatával jár, az elnökség kebeléből ki-
induló üldöztetése súlyos idegbetegsé-
g tették.

A gyűlésen Rónay Jenő ny. főispán
elnökölt, aki már egy időben elnöke
is volt az Egyesületnek és a kit most
a lemondott elnök helyébe fognak új-
ból megválasztani.

Az első felszólaló Scossa Dezső
alelnök volt, a ki arra kért felhatal-
mazást, hogy Hódmezővásárhelyen
kulturházat építhessen az Egyesület.
Ugy látszik az ügyvezetés nem tudja,
hogy ez a kulturház már létesült Hód-
mezővásárhelyen oly módon, hogy a
város és a DMKE közbenjárására a
kulturministerium (v.kkel) ezelőtt
70.000 korona kormánysegéllyel léte-
sítette azt a Muzéumok és Könyvtárak
Országos Tanácsa. Majd azt jelentette
az alelnök, hogy a főtítkárral által annak
idején létesített 35 fiók a legutolsó
időkben 13-ra apadt le.

*) Lapunk múlt számában „Gallowich nyu-
galomban” című hírnökre többet bővebb informá-
ció nyertünk. Végül fordultunk hozzá. Kért pót-
lólágot közzéjük a közgyűlés egész lefolyásáról
nyert értesülésünket.

Andreics János m. kir. ministeri ta-
nácsos a DMKE újonnan alakult bu-
dapesti osztályának elnöke bizonyította
be ezután, hogy az egyesület viszafej-
lődésének azaz oka, hogy az elnökség
a legnagyobb szeretet helyett folytonos
kellemetlenkedéssel bénítja meg szer-
vezeteinek a munkálkodását, amint ezt
a volt budapesti osztállyal is tette. El-
mondotta, hogy ennek a virágzó, gyö-
nyörűen működő szervezetnek a kifo-
gástalan munkálkodását a központ volt
alelnöke és számvevője vádolta meg
alaptalanul. Ők proválták a vizsgálatot,
a melyet ferevezettek, sőt megvádolták
a főtítkárral, a kinek pedig a munkáját
mindenkor a legnagyobb elismeréssel
honorálta az igazgatóság. Bejelentette
az igazgatóságnak, hogy nem hajlandó
eltérni a jövőben ezt az eljárást és a
legelső esetben maga fogja felkérni a
belügyminiszter az egyesület központ-
jának szigorú felülvizsgálatára.

Nagy örömmel vette tudomásul az
igazgatóság, hogy szeptember hó 1-én
Budapestben megnyílik a DMKE keleti
nevelőintézete. A nevelőintézetbe bos-
nyák, albán, örmény, török és magyar
ifjakat vesz fel az egyesület. A gyö-
nyörű kulturintézmény létesítéséhez
felajánlották közreműködésüket Bárczy
István polgármester, Molnár Viktor v.
vallás és közoktatásügyi államtitkár is.

A DMKE iskolaszánatóriuma állapo-
táról tett ezután jelentést az Elnökség.
Ez a nemes célú kulturintézmény tel-
jesen felvirágoztatott és ma már a
legrealisabb számítás szerint is évi
8000 korona jövedelmet hajt az egye-
sületnek, amely ezt a jövedelmet in-
gyenes helyek létesítésére fordítja. Je-
novich Gyula min. tanácsos felszólá-
lására kimondotta az igazgatóság, hogy
az iskolaszánatórium vezetését a DMKE
budapesti osztályának adja vissza,
amely azt annak idején létesítette is.

4244
913

Pályázati hirdetmény.

Jásznagykunszolnok vármegye, Nagykőrű
községben a községi orvosi állás megüre-
sedvén ezen állásra pályázatot nyitok. Az
állással 1600 korona fizetés, 800 korona mükö-
dési pótlék, a község által 1000 korona az
állam által fizetett helyi pótlék, tehát 3400
korona évenként, továbbá természetben meg-
felelő lakás 4 szoba, előszoba és melléke-
lyiségekkel van összekötve.

A község 3500 lakossal bír, vagyonszám-
lással, mely az orvosi kezelést szívesen
veszi igénybe.

Tartozik megválasztott orvos a törvény
és szabályrendeletre bízott teendőket vé-
gezni, úgyszintén a halottkémlést és himlő-
oltást a megállapított díjak mellett. Kézi
gyógyszerárra is kaphat engélyt.

Pályázati határidőül folyó évi decem-
ber hó 20-ikát tűzöm ki, mely időig a
pályázók szabályszerűen felszerelt kérvényei-
ket hivatalomhoz benyújthatják. Azon pá-
lyázó ki személyesen bemutatja magát,
a választásnál előnyben részesül.

Jászapáti, 1913. november hó 20.

Főszolgabíró helyett
Dr. Horváth, szolgabíró.

4804
913

Pályázati hirdetmény!

A megüresedett jászentandrás községi
orvosi állásra (Jásznagykunszolnok megye)
ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással 1600 kor. fizetés, 1000 kor.
helyi pótlék, továbbá 500 kor. lakbér van
összekötve.

A község 1600 lakost számlál. vagyonszám-
lással, melynek műútja is van.

Megválasztott orvos tartozik mindazon
teendőket végezni, melyet a törvény vagy
rendeletek köteleességévé tesznek.

Megjegyzem, hogy a községben gyógy-
szertár nincsen és így a megválasztandó or-
vos kézi gyógyszerárt is kaphat.

Felhívom a pályázni öhajókat, hogy sza-
bályszerűen felszerelt kérvényeiket hivata-
lomhoz legkésőbb f. évi december hó
20-ig nyújtsák be, mivel a később beérkező
kérvények nem fognak figyelembe vétetüni.

Jászapáti, 1913. november 20.

Bodnár
főszolgabíró.

Elég tönkro tehetetlen cipők.

Kováld Péter és fia

Budapesti vegytisztító és kelmefestő cég
Tisztelettel értesíti kerületünk mélyen
tisztelt közönségét, hogy évek óta
fenálló vegytisztító és kelmefestő gyá-
rának kerületi képviselőivel

Knöpfler Géza

férfi- és női divatárú kereskedőt bízta
meg Jászapátin,

hol mint eddig úgy a jövőben is bár-
milynemű ruhá festés, tisztítás, gailér,
kézzelő, keztyűk tisztítása a legjuta-
nyosabb és kifogástalanul fognak esz-
közödtetni.

Különös figyelmét felhívom a t. közön-
ségnek raktaromon levő férfi női
gyermek cipőkre, kalapok nap és eső-
ernyők, díszek, rőfös és modern
cikkekire, melyek legjutányosabb ár-
ban kaphatók.

Knöpfler Géza férfi- és női divatárú-
háza Jászapátin. Kováld Péter és
fia vegytisztító és kelmefestő Budapesti
cég kerületének megbízottja.

Csak nálam kaphatók.

Arany verseny nélkülök

Kényelmes amerikai cipők

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI
ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti,
hova a lap szellemi részét illető közle-
mények, valamint előfizetések és hírde-
lési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Hirdeléseket díjszabás szerint vesz fel
a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR:

- Egész évre 8 korona
- Fél évre 4 .
- Negyed évre 2 .

Minden panaszt, amit névelőírással küldenek
be, minden közérdekű kérdést és jelszólalást
közöl a szerkesztőség

Egyke rendszer Jászkiséren.

Az egygyermek rendszer egyke-
elnevezés alatt lett közismeretes. Ez
a sajnálatos rendszer abban áll, hogy
ha a szülőknek van már egy gyerme-
kük, — különös fiu gyermekük, ak-
kor a szülők a további szaporodást
mesterségesen gátolják meg. E kár-
hozatos társadalmi baj a népesség
szaporodására gátlólag hat. Az egyke
rendszer járásunkban az utóbbi fél-
század alatt főként Jászkisér község-
ben, főleg a református vallású, inkább
vagyonszám-
lással, bár az utóbbi időkben a más
vallásúaknál is követőre talált. Okai
erkölcsi és gazdaságiak. Néhol a
korai nősülés, a fiatal anyák testi le-
romlása, a szülői háznál maradó fia-
tal, házások gazdasági függése s
továbbá az a törekvés, hogy a vagyon
szétosztása megakadályoztassék és az
egygyermek részére biztosított ka-
liforniai szolgálati kedvezmény biztosítas-
sék, továbbá, hogy több gyermek ne-
velésével járó teher elkerültesék —
indítja a szülőket az egygyermek rend-
szer követésére.

Jászkisér községnek 1910 évi nép-
számlálási adatai — dacára, hogy az

utolsó évtizedben Jászapátiról Jászki-
sérn a bevándorlás, odaköltözés igen
nagy volt — igen szomorúak voltak.
Másképp szíjjal volt kevesebb Jászki-
sér község lélekszáma, mint 10 évvel
ezelőtt. Hány birtok került parcellázásra
a legutóbbi években, hány birtok el-
lett adva, mert férfi ág nem volt, ki
a birtokot művelte volna. Ezek birto-
kok nagyobb részt mind Jászapáti föld-
művelők kezeibe kerültek, ők vásárol-
ták meg, vagy haszonbérelték ki és
elköltöztek családjukkal együtt.

Jászapáti községnek a legutóbbi tíz
év leforgása alatt nem volt meg a
kellő számú népszaporodása, mi egy-
részt arra vezethető vissza, hogy
Jászkisér községbe tőlünk sokan el-
költöztek, ugyannyira, hogy ma már
tul számban vannak a katolikusok,
melynek 90 százalékát a Jászapátiról
bevándoroltak teszik ki.

Vármegyénk közigazgatási bizott-
sága már nem egyszer foglalkozott az
egyke káros kihatásával s kutatták a
baj orvosságát. Elsősorban a lelke-
szek oktatásától kellene várni a se-
gítségét. Oktassák a magáról meg-
felelő népet a rendszer erkölcsi-
lenségéről ilyen állapotok kötelese-
gűl szabják, hogy mindenki azok or-
voslására alkalmas eszközöket kere-
sen. Miután az anyagi jólétet hajhászó
egoizmus a kuforrása az egyke rend-
szernek, egyebek közt anyagi jellegű
megtörő intézkedéseket is foganatba
kellene venni.

Mindezek dacára Jászkiséren az
egyke rendszer tovább divik, sőt kü-
lönösen a református népek között ve-
szedelmesen terjed. Ez az ok késztet
bennünket arra, hogy ezzel a kérdé-
ssel foglalkozunk s felhívjunk minden-
kit, hogy foglalkozzék e kérdéssel s
hozza nyilvánosságra azokat a módo-
kat és eszközöket, melyekkel ezt a
nemzetpusztító erkölcszelen rendszert
kilehetne irtani, mert ha a bűnös szo-
kás csak az eddigi arányokban s to-
vább fejlődik Jászkisér község reformá-
tású népére egész bátran rá mond-
ható, hogy számban nemcsak csökkeni
fog, de lassan kihalásnak indul.

A polosok és a miskolci fináncok.

Egy heti szünet a polgáriban.

Miskolcra írják: A Rudolf-laktanyá-
val szemközti második polgári fiuis-
kolában tegnap reggel óta nem tar-
tanak előadásokat. Alig egy hónapja,
hogy a pénzügyőri laktanyából polgári
iskolává vedlett épületben megkezdtek
az előadásokat és máris egy hétre,
egy teljes hosszú hétre el kellett na-
polni pedig azért, hogy az alatt a hét-
alatt teljes gözerővel megindulhasson
a polos irtás.

Mert a fináncok teméntelen meny-
nyiségű poloskát, vagy pestiesen és
becézés nélkül szólva polost hagytak
maguk után az épületben. A polgári
fiuiskola statisztikusai — akik pedig
a legmagasabb finánc létszámot vették
alapul — kiszámították, hogy átlag
minden fináncra 2850 poloska esett.

Igy aztán érthető az a nagy nyug-
talanság, melyet a miskolci fináncokon
mindenki észrevehettek

Nem a lelkiismeret mardosta őket
— amiért erre a pályára léptek —
hanem a poloskák ezrei, sőt tizezei.

Mikor novemberben a második pol-
gári fiuiskola legénysége és tisztikara
az épületben megkezdtek a tanítást,
valami különösét és szokatlant ész-
leltek.

Pár nap mulva azt vették észre,
hogy a növendékek nem figyelnek az
előadásra, hanem vakaróznak. Utóbb
az előadó tanárok is el kezdtek vaka-
rozni. A kávéházban pedig, ahol törzs-
vendégek voltak, a pincér megszól-
ította őket:

— Pardon! A második polgári is-
kolában mésttatik tanítani?

— Igen.

— Akkor tessék ide adni a felső
kabátját, hogy rázzam ki előbb oda-
kint, mert a vendégek panaszkodnak,
hogy az urak sok poloskát hoznak
magukkal.

A város pedig — mit tehetett egye-
bet — szünnapokkor hol paprikát
gyújtott a teremben, hol ként füstölt,
azt gondolva, hogy a poloskák majd
rakásra hullnak az infernalis szagtól.

HIREK.

A poloskák idegrendszere azonban legfeljebb molesztálásnak vette ezt az okvetetlenkedést és tovább csipték a tanulókat.

Most aztán a mérnöki hivatal elhatározta, hogy kiirtja a poloskákat tüzzel-vassal. Egy heti szünetet adtak iskolának. Ez alatt a hét alatt, ahol csak egy repedés van a falon ott még a vakolatot is leverik és úgy kísérlik meg a poloskák alapos kiirtását.

Egy ittas ember tragédiája.

Halálra gázolta a saját kocsija.

Tóth Barnabás jászszentandrási községi belrendőr folyó hó 3-án reggel 6 óra tájt a határhoz közel levő tarnaörsi uton kefékkel az égnek fordult kocsiira talált. Nem is gondolva, hogy a kocsi mit rejt maga alatt, a didergéstől már majdnem összeeső lovakon akart segíteni. A közeli tanyából segítséget kért, hogy a kocsit talpra állítsák. Nagy meglepetésükre azonban az alatt egy teljesen kihalt férfi holttestre bukkanak, kiben Ballagó Balázs jászszentandrási lakos földmivesre ismertek. Elejébe, — miután a körülmények úgy szolgáltak — arra lehetett gondolni, hogy Ballagó bűncselekmény áldozata, de a nyomozás alatt teljesen kiderült, miszerint az egész szerencsétlenség ittaság következménye volt.

Folyó hó 2-án reggel Ballagó 20 korona készpénz és 2 liter bort magához véve, azzal indult el kocsijával hazulról, hogy Tarnaörsre megy bormintával. Megis fordult Tarnaörsön, betért Hevér István kocsmájába, hol déli 11 órától este 5 óráig több deci pálinkát eltogyasztott, utána pedig sört ivott, majd a cigányokkal kezdett mulatni, kiknek a nála levő 1 darab 20 koronást átadta. A kocsmából való eljövetele után többet Ballagót nem látták, valószínű tehát, hogy részeg fővel a határban összevissza csavargott kocsijával. A végzetes felfordulás éjjel körül következett be. A felfordulás pillanatában a kocsi oldala teljes súlyával a torkára csett, úgy, hogy csak a feje maradt ki alóla, ezekből következtetve a halál is hamarosan végzett vele.

Miután a jászapáti csendőrség által bevezetett nyomozás kizárólag szerencsétlenség okát állapította meg, boncolás mellőzésével a kir. ügyészség a temetést engedélyezte

Eljegyzés. Berliner Armin volt jászapáti, jelenleg kraszómezői állami igazgató tanító jegyet váltott Klein Bertuskával Nagyszőlősen. Tartós boldogságot kívánunk.

Népmozgalmi statisztika. A jászszentandrási alsójárásban a lefolyt november havában a népmozgalmi statisztika a következő volt: Született 131, meghalt 95 egyén. A következő képen oszlott meg. Jászapáti szül. 31, elhalt 27. Jászladányon szül. 22, elhalt 27. Jászkeséren szül. 16, elhalt 16. Jászszentgyörgyön szül. 13, elhalt 12. Besenyszögön szül. 10, elhalt 8. Tiszasülyön szül. 5, elhalt 2. Köteleken szül. 10, elhalt 5. Nagyürübeu szül. 16, elhalt 4. Jászszentandráson szül. 8, elhalt 8 egyén.

A jászkeséri közbirtokosság folyó hó 17-én a községváza tanácstermében rendezésű közgyűlést tart.

Pótvásár tartása. Jászszentgyörgy örsi országos vásárját az alispán a kolerajárvány miatt beiltotta, miért is a kereskedelemügyi miniszter december hó 14-ére pótvásárt engedélyezett, hova vérszentes helyről mindenfajta állat felhajtható.

Ösztöndíj. A vallás és közoktatásügyi miniszter Dósa Antal-féle családi ösztöndíj alapítványból Sedon Pál jászszentandrási községi főjegyző fiát Sedon Pál jászberényi gimnáziumi tanuló 1913—1914 tanévtől kezdődőleg további intézkedésig évi 300 korona ösztöndíjban részesítette.

Baleset. Bodnár István 44 éves vasuti munkást folyó hó 6-án bűzbevonozásnál könnyebb természetű baleset érte, mi 8—10 napon belül gyógyulni fog.

Merénylő csavargó. Folyó hó 7-én a reggeli órákban elég jól bittyított csavargó állított be Ambrus Antal járási számvevő jászberényi uton levő házába a alamizsnát kért. Erőszakos viselkedése miatt az egyedül levő Ambrusné erőlyesen kiutasította, miért is a csavargó morogva távozott; kifelé haladása közben a nyitva levő ablakon egy égő gyufát bedobott, mitől kezdett kintől meggyulladt a közelben levő dívány és a füllőgyártó faja. A nagy regeges-roppogásra figyelmes lett Ambrusné és előtotta a már majdnem veszedelmes tüzet. A merénylő csavargó kézrekerítésén fáradozott ugyan a helyi csendőrség, de

úgy látszik, sikerült neki egérutat nyerni.

Betörés. Antal Sándor helyi földbirtokos tanyáján folyó hó 5-én éjjel betörők jártak és a dohány pajtájának ajtaját feltörték. Több mint egy métermázsa már kiszáritott levelesdohányt elvittek. Tetteseket ez ideig kinyomozni nem sikerült.

Jászszentandrási megálló. Jászszentandrási község közönségének azon régi vágya, hogy a községhez mint egy hat kilométer távolságban elhúzódó vasut mellett állomása legyen, valószínűleg teljesülésbe megy. Ugyanis a közigazgatási bizottság felhívására foglalkozott ezen ügyvel szombaton délelőtt Jászapáti és Jászszentandrási képviselőtestülete, hol is nagy örömmel fogadták és javaslatba hozták egybehangzóan, miszerint az új megálló neve: „jászapáti-jászszentandrási” megálló legyen. Ezen új vasuti megálloval igen nagy előnyt nyernek a jászapáti felvégi és az egri-uti lakosok is.

Vágó Pál festő művész beteg. Az egész Jászapáti község önzetlen szimpatiaját bíró Vágó Pál testőművész beteg fokszik családi házikójában. Ágyba döntötte le betegsége, melyet egy ugrás következtében kapott, megrántotta balcomb izületét. Másik reverió szerint közsvényes bántalmak vannak a művésznak.

Balkán háború eredménye. Végre rend volna a Balkánon, az új államalakulás a következő. Bulgária területe 120 ezer Km², 5 millió lakóval (nyeresége 23 ezer Km², félmillió lakóval). Szerbia 90 ezer Km², 4 millió lakóval (nyeresége 40 ezer Km², 1 millió lakóval). Görögország 108 ezer Km², 4,5 millió lakóval (nyeresége 43 ezer Km², közel 2 millió lakóval). Montenegró 16 Km², félmillió lakóval (nyeresége 7 ezer Km², negyedmillió lakóval). (Románia 138 félezer Km², 7 és félmillió lakóval (nyeresége 7 és félezer Km², negyedmillió lakóval). Albánia 32 ezer Km², mintegy 800 ezer lakóval (új). Törökország 23 ezer Km², másfélmillió lakóval (vesztéséged 155 ezer Km², 5 millió lakóval). A bulgári és bukaresti békekötések kanyarították az egyes országok területét így, sok esetben a természet adta határokat való tekintet nélkül és figyelmen kívül hagyva a vidékek néprajzi, vallási viszonyait történelmi hagyományait. S valószínűleg ebben van elhintve az újabb forogások, az újabb háborúk magva.

Az idei bortermés. Míg a mi gazdáink jujgatnak az idei súlyos bortermés miatt, addig Olaszországban az októberi becslés szerint 78.081.000 métermázsa szőlőt szüreteltek s tavalyi 68.710.000 métermázssal szemben. Tavaly 2.022.074 métermázsa szőlőt exportáltak, ha az idei évre is ezt a mennyiséget veszszük, úgy maradt borkészítésre 76.058.926 métermázsa. Ha 100 kg. szőlőből 68 liter bort állítottak elő, akkor körülbelül Olaszország ezidei termése 51.720.600 hektolitert tesz ki, ami majd 20 millió hektoliter többletet jelent a tavalyi évvel szemben.

Ügyvédjelöltek felmondási ideje. Jelenlős ítéletet hozott a maup a miskolci járásbíró. Az Országos Ügyvédjelölt Szövetség által adott vélemény alapján úgy döntött, hogy a fontosabb teendőikkel megbízott ügyvédjelöltek a felmondás nélküli elbocsátás esetén három hónapra szóló fizetésre van igénye. A szervezeti novella által gazdasági létükben is erősen megtámadott ügyvédjelöltek körében az ítélet nagy megnyugvást keltett.

A dohánybeváltási határidő megállapítása. A magyar királyi dohányjövődéki központ igazgatósága most tette közé az egyedáruság részére engedély mellett termeszett dohány beváltására kiküldött bizottságok működési tartamáról szóló kimutatást. A dohánybeváltást szerint. Jásznagykunszolonokmege szolnoki és tiszaroffi állomásain január 2-től február 28-ig, Jászkeséren jan. 2-től jan. 31-ig, és Jászberényben január 2-től január 22-ig váltják be az egyedáruság részére termelt dohányt. A beváltás gyors és sima lebonyolítására a jövődék központi igazgatósága mindent meg tett.

KIENTZL NÁNDOR

műkertészetéből való virágok állandó

eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

A savak hatása a magvas csirázására. Kísérletekből kitűnt, hogy valamennyi sav megfelelő mennyiségben és alkalmazásában a magvak csirázására jó hatással van. Különösen a husos gyümölcsök savai előnyösek. Így citromsav, ribizke-, alma-, és borkősav igen hatáso-

sak nemcsak a csirázásra, hanem a csirából fejlődő növényre is. A szervesen savak szintén gyorsítják a csirázást, de ezeknél még az oldat százalékos összetétele nincsen teljesen kitanulmányozva. Eddigél a gabona és a konyhakerti veteményes növényekre terjedtek ki a kísérletek. Az illető növények magvait 0.5—5%-os oldatban rövid ideig áztatták és savmentes magvakkal együtt elveteményezték. A különbség feltűnő volt. A savval kezelt magvak két nappal hamarabb csiráztak és szebben fejlődtek, mint a sav nélküli magvak. A töknövény is háromszor nagyobb lett, melyet gyenge borecettel öntöztek, mint amelyet tiszta vízzel kezelték. A dolognak az a magyarázata, hogy a sav a talaj ásványait könnyebben oldja mint a tiszta víz, miáltal a növény hőseges ásványi táplálékhoz jutva, szebben fejlődik.

Három emberélet. Egy falu kántorját feljelentette valaki, hogy csempészett dohányt füstöl. A pénzügyőrök találtak is nála kötet szűz dohányt. Meg is bírságot 24 koronára. Mikor az írást kézbesítették neki, iszonyu dühvel kiáltott fel: Ezért három embernek kell meghalnia. Még aznap megintyitáltak a rendőrségre. — Ki az a három ember, akit meg akar ölni? — Én! csodálkozott a kántor. Maga hát. Hiszen mondta, Mondani mondta, de csak az Isten tudja, hogy kik lesznek azok. Szegény ember vagyok, négy pengőt kapok egy fenevésért hát három halottat kell a temetőbe kísérem, hogy megkeressem a bírságot. Ezért mondtam, hogy három embernek kell meghalnia.

A jánoshidai pótvásár december 16-án tartatik meg

Haladunk. Hogy kereskedelmünk és iparunk a fejlődés felé tart, emellett bizonyít azon körülmény is, hogy a technika legnagyobb vívmányának, a távbeszélőnek 25-ös kapcsolóról 100-as kapcsoló gépre kellett a helyi postahivatalnál kicserélni. Az előfizetők rohamos egymásutánban való jelentkezése készítette erre a kir. postakincstárt, hogy új jelentkező esetén minden nagyobb nehézségek nélkül belehessen vezetni a telefont. A mai előfizetők száma 25-re tehető, a kapcsolások naponként összesen kiteszik a 300 számot, mindennek dacára, még mindég késik, a szolnok-jászapáti közvetlen vonal, mire odáhatatlan szükség van. Csopános, hogy Jászapáti közönsége ezen jogos kérelmét nem látja be a postaigazgatóság, minden kérelmük süket füle

talál, pedig ha új vonal létesülne, a beszélgetések száma is igen megszorodna; de meg az előfizetőknek a kényelmét nagyban előmozdítaná.

Vásáros kocsik tolvaja. Az utóbbi időben mindinkább vérszemet kaptak a vásári tolvajok, bontogatják ki a vásárra menő kocsik hátulját és dezsmálják meg az ott levő portékákat. Legutóbb a jászkeséri országos vásár alkalmával a jászapáti erdőnél bontották ki Neuman Hermin és Horváth Piroska kocsijait s több száz korona értékű vásári cikkeket loptak ki. A észrevevő tulajdonosok üldözőbe vették a tolvajokat, kik, hogy jobban szabadulni tudjanak, az összes lopott holmit a jászteleki határban egy dűllő uti árokban hátrahagyva nyomtalanul eltűntek. Kiltűtőket kinyomozni ezideig nem sikerült, valószínűleg kőbor oláh cigányok voltak.

Kijött a szög a zsákból, mert a kényserőség kihozta. Előre megjósoltuk, hogy eljön még a kéregetés ideje, fognak még kilincselni a nögyelet tagjai, azért, hogy jótékonytágot gyakorolhassanak. Na persze, a felolvasási estélyen bevett összeget eláridózzák, kell az teára és cigányra. Most akarják karácsonykor megmutatni első jótékonytágot, erre való tekintettel a lenézett és az egyesület kebelébe benem vett kereskedők és iparosok fillérjeire szükség van, hogy büszkén mondhassák: Jászátok mit tudunk produkálni, tudunk vigadni, de tudunk jótékonytágot is gyakorolni. Amint értesülünk, komikus része van is a kéregetésnek, mert sok helyen kosarat kapnak. Hogy miért? Gondoljon mindenki amit akar.

Veszélyes flóberozás. Tóth Mihály jászszentandrási lakos kovácsiparos 15 éves Gyula nevű fia 9-es flóberrel indult verebészetre a napokban. A kirándulást azonban jobb kezefejével és bal szemének elvesztésével fizette meg. Az annélkül is rosszkarban levő flóbertba maga által vasdarabokkal megtöltött patronokat csinált, oly erős adagokban, hogy az elsütés pillanatában flóbertnek a patronot tartó része szétrobbant oly erővel, hogy kezefejét cafrangokba vitte szét, a bal szeme pedig azonnal kifolyt.

Fodrászok

havi fizetés mellett naponta házhöz jár.
Gime: ROSENTHÁL MARGIT
postahivatal mellett.

DMKE közgyűlése.

(Folytatás.)

Az igazgatóságnak ezután Andreics miniszteri tanácsos kifejtette a budapesti osztály megszüntetésének történetét. Az osztály elnöksége nevében Gróf Teleki Arvéd kérvénnyel fordult Augustia főhercegasszonyhoz, hogy engedélyezze, hogy az üdülőházat nevével nevezhesse el a kultúregyesület. A fenséghelyi módvány a belügyminiszteriumhoz került javaslattételre és a belügyminiszterium csupán az üdülőház és iskolaszanatórium viszonyairól, állapotáról kívánt részletes információt a központtól, amelynek tisztviselője ezt az alkalmat használta fel arra, hogy a Molnár Viktor vallás és közokt. államtitkár elnöksége alatt működő osztály munkálkodását megvádolja. Követeli, hogy Molnár Viktor volt államtitkár, elnöknek a központ elnöksége adja meg a legmesszebbmenő elégtételt. Az újonnan megalakult. osztály közgyűlése ugyan úgy Molnár Viktor államtitkár, mint Gallovich Jenő t. alelnök-főtítkárt. elnökke választotta és érdemeiket jegyzőkönyvbe iktatta, az alelnök-főtítkárnak már a központ is megadta a teljes elégtételt, de követeli azt a teljes elnök és igazgatóság számára is. Az igazgatóság utasította az elnökséget, hogy Molnár Viktor v. államtitkár elnöknek a teljes nyilvánosság előtt megfelelő fényes elégtételről gondoskodjék.

Az igazgatósági tagok közül felháborodva követelték a bűnös tisztviselő ellen való eljárás megindítását. Zsiross Mihály számvevő azzal védekezett, hogy az osztályt a volt alelnök vádolta meg, a ki azonban már felelőségre nem vonható, mert azóta elhunyt.

Az igazgatóság ezután egyhangulag elhatározta, hogy Gallovich Jenő t. alelnök-főtítkár fizetését évi 1000 koronával felemeli. Gallovich Jenő megköszönte az igazgatóság elhatározását, amely ismét csak az ő személyének a megbecsülése és munkájának elismerése. Kijelenti azonban, hogy a fizetésemelésre nem reflektál és bejelentette az igazgatóságnak, hogy nem ment meg tovább az egyesület szolgálatában. Orvosi bizonyítványokkal igazolja, hogy az ellene indított házszák következtében súlyos idegbajt kapott. Az egyesületet ő alapította, gyűjtött a DMKE-nek félmillió korona alapítványt, 300000 korona állami és községélyt és Rónay Jenő ny. köispán volt elnök lelkes és odaadó támogatásával létesítette az egyesület szegedi, aradi, makói, debreceni és cirkenica

hatalmas kulturális közmánya és palotát. A magyar kultúregyesületek szolgálatával járó retentő izalmakat azonban már nem bírja el és bejelentette már több ízben az elnökségnek, hogy lemond állásáról. Bejelentette azt az elnöki tanácsnak is, de miután az nem vette tudomásul a bejelentését, most írásban is bejelentte azt az igazgatóságnak és kéri az igazgatóságot, hogy ne kívánja meg azt tőle, hogy súlyos betegen is tovább szolgálja az egyesületet, mert retteg a hólnaptól, a mely a magyar kultúregyesületek életében újabb harcot és küzdelmet jelent és az új izgalom nem csak őt, de családját is tönkretenné. Az igazgatóság először arra kérte a főtítkárt, hogy menjen azonnal szabadságra és pihenje ki magát a míg fel nem gyógyul, miután azonban Gallovich ragaszkodott elhatározásához, az igazgatóság teljesítette az egyesület hűségese szolgálatában súlyos beteggé lett főtítkár kérelmét és névszerinti szavazással érdemeinek teljes elismerése mellett őt nyugdíjazta. Sándor József udv. tanácsos az DMKE alelnök-főtítkára tartott gyönyörű beszédet a magyar kultúregyesületek életében dúló nagy harcokról és maga is arra kérte az igazgatóságot, hogy teljesítse a főtítkár kérelmét és őt a legteljesebb morális elégtétel megadása mellett a legnagyobb szeretetének kifejezésével engedje el az egyesület kötelekéből.

CSARNOK.
Mikulás.

Ez a rovat már majdnem megaragudott rám, hogy irodalmi „förmérvényem”-mel nem bosszantom a kedves olvasókat, de a „majdnem” az csak „majdnem” — ime megjelentem.

Van szerencsem ezennel itt lenni s az alábbi sorokat elmondani.

Amit elmondok természetesen nem igaz, de olyan, mintha igaz lenne. A dolog pedig ott kezdődik, hogy szerdán este a városháza előtt állottam és vártam Didikást. Természetesen nem jött. Notabene: én sem szoktam jönni soha, ha várnak; nem is azért mondom, csak úgy mondom. Szóval nem jött. Hanem jött egy hatalmas testarányú úr, aki már ezen tulajdonságánál fogva sem volt összetéveszthető Didikással.

Nem. Sőt nemem. Még a jászapáti világitás mellett sem.

Mikor egészen közel ért hozzám, akkor ismertem meg. A Mikulás volt.

Szép, lengő-fehér szakállal; nagy, meleg télbundában; béltel csizmákkal a lábain és sapkával a fején.

No — mondom — nem kell már, búsulni, hogy miből fizetem ki az adómat, mert már

a markomban éreztem a gavallér öreg-úr nagylelkűségének megnyilatkozása-képen kapandó óztrák pénzeket.

Dicsértéssel köszönvén a következő párbeszéd fejlődött ki közöttünk:

Szerény jómagam: Mindökké ámen! Régen nem volt szerencsém.

Ó: Node most csak van?

Csekélységem: Sőt.

Ó: Miért nem vesz hát sorsjegyet?

En: Ja vagy úgy?

Ó: En is vettem, de nem lehet rajta nyerni. Nekem t. i. nincs szerencsém.

Nullaságom: Ja-bizony!

Ó: De önnek — mint mondja — van

Még nullaságom: Ühüm (ezt csak mondtam, mert már beláttam, hogy nincs szerencsém.)

Ismét Ó: Mi van a cipével?

Legnullásbságom: (Csak úgy magába)

Ahan a cipére céloz (hangosan) Milyen cipével?

A recipével — mondja ő. S ekkor jutott eszembe, hogy ma két hété átadta a város modernné tételének csálhatatlan reeipéjét.

Erre én undorral felébredtem. — Osan.

Isten veled . . .

Isten veled! pihenő angyalom,
Legyem veled beke, nyugalom.
Legyemek álmaid boldogok,
Játszó társaid az égi angyalok . . .

Isten veled! ne kíséj útamon,
Szerelmem veled van piciny birtalmodon.
Csak fájós, megtört lelkemmel,
Megyek sírodtól messze el . . .

Ti sirja felett suttogó akácok,
Majd tavasszal, ha nyílik a virágok;
Hullajstok rea a sirjára,
Virágtok volt, a kedve virága . . .

Hogy szerette ő e fehér virágokat,
Csak róluk dalolt, édes bús dalokat.
S mikor e virágok lassan eltervadtak;
Dala elfogyott, — könnyei hullottak . . .

És oly szép volt halvány orcája,
Sutogó hangja, bús dalának aija.
Oly szép volt — s most már csak álmaim
Férhetnek el hozzá, a multok szariyam . . .

Ti suttogó lombú akácok
Ejfelbe az ő dalat susogjátok,
Amit régen, oly sokszor dalolt,
És tűzként; midőn az égbe jött a hold . . .

Béke veled, álmodozz angyatom,
Legyem álmod, boldog nyugalom . . .

Amours.

Szülők figyelmébe

Elemi iskolai könyvek, írószerek, táskák, könyvszijak és minden iskolai szerek legolcsóbban szereshetők be az

ADRIA
könyv és papirkereskedésben, Jászapáti. (Gróf Károly házában.)

Nigrinyi-könyvnyomda Jászárokszállás.

JÁSZAPÁTI UJSÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: IMRIK GYULA

A JÁSZAPÁTI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI
ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Jászapáti, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetési díjak küldendők

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLER

Hirdetéseket díjszabás szerint vessz fel a kiadóhivatal

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre	8 korona
Fél évre	4
Negyed évre	2

Minden panaszt, amit újságíróval küldenek be, minden közérdekű kérdést és felszólalást közöl a szerkesztőség.

Didergő szegények.

A fagyos idő beálltával megjönnek az elaggott és elnyomorodott szegényeink kímés percei, akik sajnos községünkben igen nagy számmal vannak. Ez az a tömeg, akik iránt oly kevés az érdeklődés, nem törődik velük senki, nem kutatják hova térnek nyugvóra szegénysorsu koldus népeink. Ólakban, istállóban, rozoga gunyhókban húzódnak meg, piszkos és hiányos vackukban, hogy kipihenjék fáradt, öreg csontjuk fáradtságait; de ez is jól esik nekik, hisz sok évtizedeken hozzá szoktak már a nélkülözéshez. Ezek az emberek azok, ezek a koldusnak nevezett szegények, kik a meleg szobát, a kényelmes ágyat és a jó kosztot hallomásból ismerik, ebben részük csak az esetben van, ha valamelyik vagyonosabb jószívű megkönyörül rajtuk.

A jómódban élő emberiség tömege előtt a „nélkülözés” szó idegen fogalom, ezért a jólakott ember nagyon könnyen átsiklik az üres gyomru szegény sorsán, mert nem érzik annak fájdalmát, nem tudják, hogy mi az, ha nincs betevő falat

A földi élvezetekben duskáló nép-tömeg teljesen megfélemedezik ezekről, nem gondol arra, hogy a szegények segélyezése elsorángú kötelessége azoknak, kiknek a földi javakból a részük nagyon kijutott. Régebbi időben ugyan szokás volt, hogy egy vagyosabb család két három szegényt tartott el házában, de ma már ez csak koldusemlék, kell a pénz seiyem és bársöny gunyázatra.

S ez s kánaán völgyében duskáló gazdag jásznép más uton sem gondolt még a szegényeken való segítésre. Egy közös szegényház létesítését nem-hogy megteremtették volna, de az egészen alkalmas és ennek a czélnek már egyizben átadott, kis járási korcsma helyiséget is lebontatták.

Igy van az, ha valaki jómódban, nélkülözésektől teljes mentesen éri el az ember korát, nem tudja átérzeni, nem tudja magát beleképzelni a szegény ember sorsába, nem tudja mi az a nélkülözés, mert ha tudná, sietne a szegények tarthatatlan helyzetének javítására, nem pedig ellene cselekednének, mint ahogy azt a mult bizonyítja. Lebontották az alkalmas és igen sok szegényt befogadó kisjárási korcsma helyiséget, nehogy ott, ha mindjárt nem kényelmesen is, de nekik teliesen megfelelő szállást találjanak. Potom pár száz koronáért eladták a teljesen jó karban levő vöröstéglából épült masszív épületet, mit 40—50 szegény befogadására, nagyon csekély költséggel átalakíthatott volna a község. Ha nem úgy gondolkozna mint, az egyszeri parvenu, hogy dobjátok ki azt a koldust, mert ha reagázok, meghasad a szívem.

A jászkunok jogi helyzete, belső szervezetük és kiváltságaik.*

*A jászkunok a nemességhez közel álló kiváltságos népcem voltak, de erősen hangsúlyozzuk, hogy egyéni-

* Mutatvány Toth Tivadaj „A jászkunok története a török hódoltság korában” című most megjelent könyvéből. A csinosan kiállított mű ára 2 korona. A pénz előleges befizetése mellett megrendelhető Varga József könyvnyomdájában Szolnokon.

leg nemeseknek sohasem tekintettek, bár sok oly kiváltságuk volt, amely a nemesekéhez hasonlított, de e jogok a kerületüket csak, mint közjogi egyességet illették meg. Nem voltak jobbágyok, mert költözésükben nem voltak korlátozva, javaik révén, vámon, harminchatadokon adómentesek voltak, saját személyükben bárki ellen pert indíthattak, de nem voltak nemesek sem, mert földesuri jogokat sem egyenként, sem összességükben nem gyakoroltak. Igaz, hogy IV. Lászlónak 1279 évi kun privilégiuma az országos nemesek közé sorolja őket, felruházván a jászkunokat a nemesi rend összes jogaival és kötelességeivel de a vegyesházbeli királyok óta egyre hanyatlak a jászkunok emez előkelő jogállása az 1514 évi decretum már egyszerűen a királyi jobbágyok közé sorolja őket. Az 1518 évi bácsi országyűlés 14 cikke szerint pedig a királyi konyha fentartására szolgálnak. Tehát a török idők alatt a jászkunok országos nemességre, épen úgy, miként az ország többi lakosai, királyi birtokadomány vagy kiváltságlevél útján tehettek szert. Fennmaradt Andrassy főkapitánynak egy erre vonatkozó igen érdekes nyilatkozata, melyet Hevesmegye 1670 márc. 5 közgyűlésén tett: „A jászkunok csak kiváltságos területeikre nézve és saját telkeik nemesek, különben pedig — a cimeres nemeseket kivéve — egészen parasztok. Közjogi alkotmányjogi kifejezésünk az ő államjogi helyzetükre nincs, de leghívebben kifejezi azt az általuk sokszor és büszkén hangoztatott kifejezés, hogy „szabad jász” „szabad kun.”

Privilégiumaik főleg 3 irányban csucsosodnak ki: 1. szabad kapitány (bíró) választás jogában 2. független egyéni szabadságban 3. a jászkunoknak az ország többi lakóitól elütő és elkülönített jogszolgáltatási szervezetében. Polgári szervezetükben merőben különböztek a megyéktől. Nemzetségek szerint székekben és szállásokban szervezkedve, a nemességtől elkülönült társadalmat alkottak. Eleinte 4 székre voltak felosztva: mizsei, halás,

kolbászi, kecskéméti; később járult hozzá a berényi. Mindegyik széknak volt egy kapitánya, akitől a viszont a székekhez tartozó kapitányai függtek. (Ezek megfelelnek a mai községi bírónak.) Elsőfoku bíróság a helység kapitánya, vagyis a mai bíró volt, ha valaki ennek ítéletében nem nyugodott meg, felebbezhetett a székek kapitányához, s innen a nádorhoz. A nádor a jászkunok főbírája, comes et iudex Cumanorum -nak hívja magát. Mátyás 1485 törvénye szerint: „A nádor felettéül fogva egész Kunország felett bíraskodik és a kunoknak örökös ispánja s bírája. Akitől eme tisztiségeért és fáradságáért évente 3000 aranyat kell kapnia. Tehát a nádorok ezen összegért tartoznak megvédeni a jászkunokat szabadságaikban és kiváltságaiukban. Ha a nádori szék nem volna betöltve, a legfőbb felebbezési fórum a királyi kuria volt.

A nádor ezen hatóságot rendszerint nem maga gyakorolja, hanem maga helyett, de csak nádorsága idejére, nádori főkapitányt nevez ki. Így nevezte ki Thurzó György nádor Keczer Endrét. A jászkun főkapitányság adományozásának a joga azonban tulajdonképpen a királyt illette, amennyiben az 1439 országgyűlés 3. cikke szerint a jászkunság korona javáulma lévén, a királyi udvartartási jövedelmek közé tartozik. Keczer kinevezését, ámár a nádortól eredt is, most még helybenhagyja a király, de többé ezt nem fogja megengedni.

Röviden ezekben foglalható össze a jászkunok jogi helyzete, a török hódoltság előtt.

El kell ismernünk a török uralom ama jó oldalát, hogy alattvalói ügyeibe csak annyiban avatkozott bele, hogy beszédte rajtuk az adót és békén tartotta őket, de a községek továbbra is megmaradhattak a magyar király és a vármegye hatósága alatt. Innen van, hogy a jászkunságban is megtaláljuk a községek önálló működését.

Főbírájukkal az ország nádorával talán sohasem voltak oly élénk összeköttetésben a jászkunok, mint a török hódoltság idejében, a megpróbáltatások e nehéz napjaiban. Ugyyszólván akkor érezték magukat igazán együvé tartozónak s ekkor forrottak össze. A jászkunság, bár egész területe török kézen volt, páratlan áldozatkészséggel, ezer veszély közt mindig kereste és megfogadta a nádor tanácsát, teljesítette a Fülekről, Enyicéről, Kassáról, Pozsonyból és más távoli helyekről jövő nádori parancsokat. Ha új nádort választanak,

még a legszorosabb nyári munka sem szük megvédeni a jászkunokat a végbeli katonák garázdálkodásaitól s ép-ségben tartani kiváltságaikat. Ehnek a példátlan hűségnek s ragaszkodásnak tulajdonítható az a páratlan jelenség, hogy a magyar állameszme egy idegen birodalomnak több, min másfél századig felettünk uralkodó jogára tartja vissza a jászkunokat attól, hogy követek üdvözléjk a nádort, mint új főbírájukat. Így üdvözölték 1684-ben az új nádort, Eszterházy Pált, Pozsonyban s itt mindjárt elő is adják keserű panaszukat a végbeliek ellen. A nádor viszont valóban atyailag szívén viseli a jászkunok sorsát. Majd látni fogjuk, hogy mily buzgalommal ügyel, a magyar alföldön mindig épen és sértetlenül megmaradt s a folytonosság soha egy pillan át meg nem szakadt.

A Habsburgok alatt ismét elkövetkezik a privilégiumok korszaka. Irják, sőt ékes betűkkel festik a kiváltságokat tisztelettel parancsoló pergamenekre annyiszor, valahányszor kérik tőlük de — fájdalom — az országgyűlések megkerülésével. Azok tudomást sem vesznek a diszesebbnél diszesebb oklevelekről, az azokban pazarul szórt jogokról, mentességekről, hanem mennek a maguk útján és hoznak a jászkunokról — nélkülök — törvényeket, ahogy éppen jónak látják. A király pedig ezeket is ép oly nyugodtan szentesíti, mint előbb és utóbb aláírta és írja a fényes kiállítású privilégiasokat. Privilégium és törvény bújósdi játszanak egymással századokon át és csak oly későn a XVIII. sz. közepén találják meg egymást.

Polyt. köv.

HIREK.

Izraelitanöngylet van alakulóban Jászapáti, melynek célja a szegénysorsú hitorsosokon való segítés. A nemes gondolkodású alakítóknak sok szerencsét kívánunk.

Külföldi utlevelek kiadása. A balkáni harc miatt a kormány annak idején a hadkötelesekre nézve az utlevél kiadását teljesen megtiltotta, most azonban ezen korlátozást rendeletileg megsemmisítette. Így tehát a külföldre való kivándorlás az előirt szabályok betartása mellett, újból szabad.

Tiszai vasut. A jászági alsójárás Tisza folyó mellett lévő községei, hogy a nagyvilághoz közelébb szívódjanak, s kereskedelmüket valamennyire fellen-

dítsék megmozdultak, hogy vasutat teremtsenek maguknak. Kisebb nagyobb összegű hozzájárulásokat Tiszasülly, Kőtelek, Nagykőrű és Besenyszög községek a szolnok-füzesabonyi vasut felépítéséhez meg is szavaztak s a közgazgatási bejárás és a felmérési munkálatok is meg történtek. De az építés késik. Nem tudható, csak nagyon félős, hogy a terv csak terv marad.

Karácsonyi vásár című hirdetésre felhívjuk olvasóink figyelmét.

Minden akadályon keresztül. A vasut utcában időnként gyanusan a fal mellé húzódott idegen alakokat veszünk észre, amint óvatosan lépkedve kuszának előre. A viszonyokkal nem ismerős ember azt hinné, hogy ezek vagy pénzgártó gépet árulnak, vagy valami atommos szándék-hajtotta őket községünkbe. Utána lestünk egy ilyen bujkáló passzának s nagy meglepetésünkre láttuk, hogy egy szomszéd község polgára jött el, hogy megnézze a gimnáziumot s néhány fillér árát bevásároljon. Mikor megkérdeztük, hogy miért bujkált a kerítések mellett, azt mondta, hogy az utat kereste. A vasúthoz vezető sárba süllyedt utat.

Demonstráló gyűlések. Az új munkásbiztosító törvény benyújtását kísérgetni, az ország ipartestületei vasárnap gyűléseket tartottak. Jászapáti ipartestülete azonban tudomást sem vett a dologról, mint ha nem egy fontos életbevágó ügyről volna szó. A jászárok-szállási ipartestület egy határozati javaslatot is küldött ipartestületünkhöz, azt híven, itt is a gyűlés a nap szenciációja, mint náluk volt.

Rovancsolás. A jászapáti kir. adóhivatalnál folyó hó 15-én és 16-án Magyar Miklós szolnoki kir. pénzügyigazgató és Agoston Gábor számellenőr, rovancsolást tartottak.

Vásári szélhámosság ellenőrzése. Utóbbi időben az országos vásárokon a vásári családok, tolvajok és szélhámosság nagyon elszaporodtak. Erre való tekintettel a belügyminiszter fokozottabb ellenőrzés gyakorlására hívja fel a rendőrhatalóságokat s egyben értesíti őket, hogy a magyarországi vásári kereskedők ipartársulata, egyes városokra széleskörű személyi ismeretekkel bíró bizalmi embereket küld le, kinek a hatóságok a segédkezést biztosítsák.

Nyájaskodik a szolnoki Független Lap, és „leleplez“ mikor közli, hogy a „Jászapáti Ujság“ és a „Jászárók-szállás és Vidéke“ című lapok sok egyforma cikket, tárcát ugyan azon szó-

vegen és formában leközölnek. Ezt igazán felesleges leleplezni, mert az magától értetődik, mert az egy nyomdában készülő két ujság átvesszi egymástól ki-ki a magának teljesen megfelelő cikket, híreket és tárcákat leközlés végett. Ha egyszer szedve van, mondjuk egy tárcá, bizony azt nem hajgálják szét, hogy aztán szavak változásával újra írják, szedjék. Nagyon jó a Független Lapnak, hogy vannak az ő „fővárosi“ lapján kívül, kis lapok is, melyek anyagot szolgáltatnak, hogy legyen neki miről írni. Mert ha jól tudjuk, allig van a vármegyében olyan lap, melyet ki ne kezdett volna már. Ezt ugyan teheti, mert ő szerinte ugylátszik, ő az egyedüli, aki hivatott az ujságok szerkesztését felülvizsgálni!

Sor alá kerülnek. Jászági alsójárásban a jövő évben sor alá kerülő újoncok száma 1006. Még pedig 1-ső korosztályu 549. 2-ik korosztályu 318. 3-ik korosztályu 229.

Körvadászat. A jászladányi vadásztársulat ez idei első hajtóvadászatát, az elmúlt vasárnap tartotta meg. Elcselt 242 nyul és 2 fogoly.

Színészet Jászapáti. Farkas Mihály 26 tagu, igen jó hírnevének örvendő operett társulata jövő év elején 12—15 előadás tartására községünkbe érkezik. A nagy sikereket arató színtársulat Hevesen játszott, most pedig Sajószentpéteren játszik. Jövő hét folyamán Faragó Sándor titkár Jászapátira érkezik, hogy érteket gyűjtson. A társulat működése felől szerzett információk igen jók, így tehát a pártolásra is érdemesek lesznek. Előleges színházi jelentésük szerint a főváros válamennyi ujdonságát előföggják adni.

Egy boldog község. A közelmúltban több fővárosi lapban a következő hírdetést lehetett olvasni: „Pályázat egy orgona fújtató kuldusi állásra Tápiógyörgye községben, fizetés évi 80 korona és szabad koldulás. Nem boldog-e az ilyen község, amely pályázatot utján keres koldust, aki eljárhatna időnként összeszedni a kidobásra szánt ételmaradékokat. Megtudtuk, hogy nagyon józan és munkásnép lakik e helyütt s öreg korára mindenkinek van mit aprítani a tejbe. Szorgalmunk által már oda jutottak, hogy a szomszéd község ingatlanai nagyobbbrészt az ő kezükbe került, melyet szőlővel telepítettek be.

Biztonsági borítékok. Már sokan próbálkoztak azzel hogy valami módot találjanak arra, hogy a levelezést avatlatlan szemek előtt

megvédjék, de a kísérleteknek eddig nem volt semmi gyakorlati értéke. Némileg megfelelőnek látszik egy újabb szabaddalom, melynek lényege abban áll, hogy a boríték gummitól lebbentüjén keresztül egy tetszőleges szavai vagy a feladó címét alkalmazza leragasztás után könnyen oldódó festékkel vagy tentával ha valaki nedvesség vagy gőz által akarja a borítékot kinyitni, a föllírás szétfolyik, s a címzett azonnal észreveheti, hogy levele nem érintetlen. Csakhogy, ha a levél ködös napon kerül postára, vagy nedves helyre kerül, — mondjuk — a föllírás padlóra esik, a föllírás csak úgy szétfolyik, mintha visszaélés történt volna. Jobb az a módszer, amelyet egyes amerikai vasutak titkos levelezéseknél vagy papírpénzküldeményeknél alkalmaznak. A tisztviselő az illető levelet vagy bankjegyet borítékba teszi és a leragasztás után a közepén egy vékony fonalat húz át, amely a boríték alsó szélén leköti és lepecsételi. A nendeltetési helyen úgy vágják föl a borítékot, hogy sem a fonalat, sem a pecsétet nem sérti meg. Ha a bankjegyek száma a jelzettel megegyezik, a fonalat föl vágják, és a pénzt kivesszik. A címzett könnyen megállapíthatja hogy a boríték tartalmát bántották-e. Egy angolcég fontosabb levelein leragasztás után körülbelül olyanformán húz egy cérnaszálat keresztül, amelynek végeit pecsétel leragasztja mint ahogy a könyvtörök szokták a füzeteket összevarni. Az ilyen levelet a boríték összegyűrése, vagy a cérnaszálnak legalább két helyen való föl vágása nélkül nem lehet a borítékból kivenni.

Bankkamatláb leszállítása. Berlini hírek szerint a Reichs-bank még e héten leszállítja egy félszázalékkal a kamatlábat. Hasonló hírt hallunk az Osztrák Magyar Bankról is, hogy legközelebb 5 százalékra szállítja le a kamatlábat.

Vámosgyörki sorompó. Van a gyöngyösi urszágot és a vámosgyörki vasuti fővonal kereszteződésénél egy sorompó, amely sok bosszúságot okozott már azoknak, kiket valamely járművön arra vitt a sorsa. Ez a sorompó állandóan le van boesájtva és így az egész vidéknek sérelmélt képezi. Eredetileg az utkeresztés a valódiság esetén biztos adatokat szolgáltatassák be szerkesztőségünknek, hogy ennek révén felszínre hozzuk a meg nem engedett seftelést.

Kétszeri mázsálás után. Irtnunk róla, hogy a máv. feljelentést tett Lassányi Dezső buzaalkusz ellen család miatt. Az ügyészség a vádat elvállalta s a járásbíró az ügy tárgyalását folyó hó 19-ére tűzte ki.

Elragott ezresek. Napokóta suttogják Jászapáti az emberek, hogy milyen szerencsés vételt csinált egy helybeli kereskedő. Tíz ezer koronát csekély ezer koronáért vásárolt meg egy tudatlan asszonytól, mi a következőképen történt: A balkáni háboru kitörésekor egy helyben lakó özvegyasszony, hogy vagyona valami módon el ne veszessen, kihozta a takarékpénztárban lévő pénzét, tíz darab ezer koronásat s hogy valaki által megtalálható ne legyen, kamrájában dugta el egy egér lyukban. A balkáni háboru elmulásával előhuzta relytekhelyéből a pénzt, de bizony azokat az egereket igen megrongálták, ugyannyira, hogy allig fele maradt meg a ropogós ezresekből. Kárvallott első ijedelemében a közelben lakó kereskedőhöz szalad ki rá ijesztve, — hogy pénze már mit sem ér, — oda adta csekély egy ezer koronáért a megrágott tíz darab ezer koronást. A jóvását csináló kereskedő azonnal Budapestre utazott saját bevallása szerint egyik pénztintézetnél 7500 koronáért váltotta be a megrágott bank jegyeket. Nagyon különösnek találjuk ezt a dolgot, mert azt tételezzük fel, hogy akinek ily csomó pénz van birtokában az nagyon jól tudja, hogy bank jegyek megrongálása esetén csekély levonásokkal azt az arra illetékes pénztintézetek vannak hivatva beváltani, nem pedig egyes emberek sigy könnyen feltételezhető, hogy büncselekmény foroghat fenn, mert másképen nem gondolható, hogy ily nagy összegű pénz préjakép odadobassék egyes emberről.

Másrészt pedig magán emberek által állami bankjegy értékén alól olcsóbban nem vásárolható ez büntetendő cselekményt képez. Megszelöltetjük tehát ezt a dolgot azért is, hogy valódiság esetén biztos adatokat szolgáltatassák be szerkesztőségünknek, hogy ennek révén felszínre hozzuk a meg nem engedett seftelést.

Kétszeri mázsálás után. Irtnunk róla, hogy a máv. feljelentést tett Lassányi Dezső buzaalkusz ellen család miatt. Az ügyészség a vádat elvállalta s a járásbíró az ügy tárgyalását folyó hó 19-ére tűzte ki.

Hirdetések olcsón felvételnek

HIREK.

Lapunk olvasóinak boldog karácsonyi ünnepeket kíván a szerkesztőség.

Személyi hírek. Jásznagykunszolnok vármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 20-án tartott évnegyedes közgyűlésén Dr. Bodnár Sándor jársági alsó járási főszolgabírónak indokolt kérelmére hat hónapi szabadság-időt engedélyezett, mely idő tartamra Dr. Szénássy Lajos tiszaföldvári t. b. lett helyettesítve. Ugyan ezen közgyűlésen a vármegye főispánja Dr. Horváth József jársági alsó járás szolgabíróját t. b. főszolgabíróvá nevezte ki. M. kir. Igazságügyi miniszter Bartal József jászapáti kir. járásbírósi irnokot irodatiszté nevezte ki.

Eljegyzés. Veiszpek Sándor jászapáti kir. adóhivatali adóosztály eljegyezte özv. Utassy Zsigmondné bájos leányát, Rózát. — Gratulálunk!

Vadászt. A Jászapáti Vadász Egyesület tekintettel az idejéig kevés nyul állományra, ez idény alatt nem tart társas vadászatokat. Csak a községgel kötött egyezség értelmében vadásztak meg a szőlő és erdő területet az elmúlt vasárnap délután, hol 21 vadász 29 nyulat lőtt. Az elesett vadak száma is tanuskodik amellest, hogy a nyulak száma — még a vadak által legjobban kedvelt helyen is — igen csekély s mint következtetni lehet ezen állapot az idejéig sok esőzésnek tudható be.

Vásár. A jászalsószentgyörgyi országos vásár folyó évi január hó 4-én tartatik meg.

Késelés. A jászladányi fajlegények állandóan beszélgetnek magukról. Alig mulik el hét, hogy nagyobb szabású késelés vagy verekedés ne történne; régebbi időben pedig táncmulatság, bucsu, sorozás mindig egy ember életbe került. Ma már egy kissé finomabbak, mert Lukácsi Ferenc 18 éves Ocho Mihály 16 éves legényt csak 20 nap erejéig szarkált meg, egy táncmulatság alkalmával.

Vásári családok. Jászladányon és Jászkisérien csalásból több család tartja fel magát. Legjobb talajuk nekik az országos vásárok, hol a tudatlan népet igen turfingos módon csapják be. Vagyontalan, paraszt emberekkel árusítják a kehes, vagy más hibája miatt teljesen hasznavehetetlen lovakat, melyekben számos talalka, vagy az ő általuk titokban tartott sze-

metéi is részesültek, hozzá az értékesebb játékszerekből!

Ne botránkozzék most már meg ezen minden jó érzésű egyén? Ilyen izetlenséget csinálni nem mindennapi dolog. Miért nem mondták ezt előre, hogy az úri események is fognak kapni játékokat, ekkor legyen nyugodt az igen tisztelt növegyet, kevesebb összeg jutott volna a nagyfényű karácsonyi ünnepélyre. Kijött a szög itt is a zsákból. Előre megjósoltuk mi ezt, hogy a jótékonyok nálunk csak „ezéger” ennek a leple alatt akarnak ők szórakozni és mulatni, a nagyközönség szimpátiáját ennek révén maguknak megtartsák.

Talán itt kell annak a rugóját is keresni, hogy miért nem kedves helyükön, a kaszinóban tartották meg a karácsonyfa ünnepélyt. Igy.

A jászkunok jogi helyzete, belső szervezetük és kiváltságaik.

(Folytatás.)
E hatástalan biztatások sorozatát János király kezdi meg s tőle kezdve egészen Liptóig királyi, országgyűlési és nádori védelevek hosszú sorozata biztosítja a jászkunok kiváltságait. E megerősítő kiváltságok között csak az érdekesebbekről teszünk említést. János király ugyanis 1536-ban megerősíti a kolbászszekei kunok kiváltságait, mindez azonban Miksát nem akadályozza 1566. évi I. dekrétuma 8. cikkében és 1569. évi III. dekrétuma 10. cikkében, hogy minden néhai dicső magyar királyoktól engedett régi és örök mentességeket boldogabb időig megszüntessen és eltöröljön. Rudolf 1581-ben újra megerősíti a kiváltságokat, II. Mátyás pedig 1608. koronázás előtt I. dekr. 22. cikkében a Jászkunságot az ország koronáját illető javadalom közé sorolja, melyek el nem zálogosíthatók.

II. Ferdinánd is többször megerősíti a jászkunok régi kiváltságait, sőt 1630. IV. dekr. 43. cikkében elismeri a Jászkunok külön bírósági jogát is, ki-mondván: „Igazságos dolog, hogy a kunok kapitánya az országalok ellenében vétkeseknek talált kunokat és jászkokat elítélhesse. És ez a bíróság igazságot kiszolgáltatni köteles is legyen.”

Fia III. Ferdinánd meg kedélyesebben intézte a jászkunok ügyeit. Ugyanis 1638. dekr. 67. cikkében jobbagyi áruvadászokat a következőképen: „Az ország karai és rendei

elnökön rövid beszédet ítézett a gyermekekhez, mit a ruhák, cipők, játékszerek és apró édességek kiosztása követett. Nagyon sok szegény gyermek részesült egész öltözet ruhában, cipőkben, ruhának valóban és játékszerekben, melyeknek összes vásárlási értéke több száz koronát tesz ki.

Ezen nemes jótékonyáért csak a legnagyobb elismerés jár az összeg összegyűjtésé körül kifejtett tevékenkedőknek, kik fáradságot nem ismerve kilincseltek házról-házra, hogy a szegény gyermekeknek megteremtsek az első karácsonyi ünnepélyt.

Az ünnepélyen megjelent a község úri hölgy közönsége igen szép számú tagja kevés úri ember páran az iparosok közül; de legnagyobb részt munkás asszonyok és azok gyermekei töltötték be a termet. Ünnepély után nagy örömeik között távoztak el az apróságok, dicsekedve egymásnak, ki mit kapott egymásnak, ki mit kapott, használatba véve azonnal a kapott játéktárgyakat.

Egy különös dolog történt azonban a karácsonyi ünnepélyen, mit szó nélkül igazán nem hagyhatunk. A horribilis összeget ugyebár azzal a kimondott szándékkal gyűjtötték össze, hogy a szegény gyermekeknek karácsonyi ünnepet rendeznek, azoknak meleg ruhát és játékszert vásárolnak. S mégis, Uramfia, mi történt? A legdrágább és a legértékesebb és a legértékesebb játékszerek az úri gyermekeké lettek. A szegények karácsonyi ünnepélyére összekéregedett összegből a gazdag és gögös familiák ese-

léted lett, oh Uram, te adtad neki neved, ám 1900 év óta felnőtt az egyház és legkevésbé sem hasonlít már gyermekkorához. Ennyi az egész... Es most mehetnénk tán ebédhez. Oh Uram — ahol én foglak szolgálni. Hírnököket meneszték az egész föld kerékére, hogy híru adjam...

Hogy híru add, hogy megtagadom hamis tanításaitokat...

Oh Uram, aki az egyházzal ellenkezésbe kerül az...

Eretnék ugy-e bár?

Te mondad, Uram, harsogott a pápa érces hangján. Szinte várnai sem lehetett volna ilyen erőt ez aggtól.

De e hangra az alak egyszerre eltűnt. Látomás volt-e, vagy árnyék, vagy eleven, de eltűnt...

Ugyáltszik csak álmodtunk, szólalt meg a pápa.

Igen, érteinket csalóka játéka volt, a tömjénfüst kábított el... de mondd szent atyám, ha igazán ő lett volna, mit tettünk volna?

Eliteltük volna az egyház összes hatalmát, törvényhatóságát, a szent egyházat, anathema sit, megvédjük, még — ő ellene is.

Kitépni a szivből a hitet, mely sugarassá, ragyogóvá teszi a jászolyt, a lelket, — az embert a hitől megfosztva elvenni tőle — a szeretet hozta szociális jogokat, ez az amit úgy hívják, hogy antikrisztus munkálkodás.

És ha nem ragaszkodunk hitünkkel, szeretetünkkel, egész lelkünkkel a szegényes de a mindenséget kormányzó jászolyban fekvő Kisdedhez, ha elhomályosítani hagyjuk a fényt, ha elvesz a világosság — úgy a Karácsony miszticizmusa — csak álom, elérhetetlen vágy, mely valóra, Krisztus tervezte boldog valóra találni soha nem fog...

... Keljünk fel... induljunk el... messze Keletre, Bethlehembe — tanulni szeretni, — hogy miénk legyen, birtokunkká váljék a sok, sok ajándék, a világot fentartó szociális szeretet Jézus hozta megértése, melege, világossága.

A jászoly az élet, a helyes, Isten célozta élet — tanuljunk a jászolyban fekvőtől élni igaz emberi életet, melyet őrizzen, megtartsa, sugarassá, ragyogóvá tegyen a jászolyból kiáradó szeretet meleg sugára.

A szegények karácsonya.

A Jászapáti Róm. Kath. Növegyet az elmúlt szombatn délután tartotta meg első karácsonyi ünnepélyét a Polgári és gazdasági kör nagytermében. A zsutolásig megtelt nagyteremben remekül feldisznított fenyőfa díszelgett. Apró iskolás gyermekek szép karácsonyi énekeket, vers-eket adtak elő, majd Dr. Beöthy Jánosné

mert eretnekek, kételkednek a te szavaidban és ami fő, tagadják az anyaszentegyház tanítását.

— Taníthat a szentegyház olyat is, amit én nem tanítottam?

— Voltaképp csakis olyat. — Simon bar Jónét sziklának mondati uram, felelé a pápa. A szikla pedig azt jelenti, hogy erős fundamentuma a reá emelt épületnek. Ez a reá emelt épület az egyház. Már most az anyaszentegyház ennek folytán magában rejti a sziklaszilárdaság posztulátumát és a mi dolgunk, hogy e posztulátumokat kifejtsük. Egyike az is, hogy az eretnekeknek pusztulniok kell.

— De kiz ez meghamisítása az én...

— Uram, — az egyház nem hamisíthat, mert az csalhatatlan és ezt a csalhatatlanságot én képviselem. E csalhatatlanságból folyólag, ami az egyháznak jó, azt helyesnek és igaznak minősítem és e minősítés folytán megigazul az is, ami különben hamisság volna.

— De nem az én nevemben!

— Tévedsz Uram! A felnőt ember több joggal viseli névjöve nevét, mint a gyermek, pedig a gyermek kapja a nevet és a felnőt ember nem hasonlít a gyermekhez. Az egyház

A gyűlölet fegyvere kicsorbult, a kis kéz egyetlen simítása a kardon elvette az élet, az ő példája magával ragadta a világot, meleg szeretetre, megértő melegségre gyulladt fel a szív... és tudott az ember szeretni. Tudott, nagyon tudott.

Tudott lemondani, tudott ajándékozni, békülni, a nagy csillag egy sugára ott táncolt meglepető gyuladózó szivén, — és már most — megvolt váltva az ember.

Hiszen a születés, az Isten tervében egy volt a megváltással...

Az Istennek célja, a Fiu születése, meghalása volt!

És amikor ezeket meséli a jászoly, amikor a szabadság, az egyenlőség, testvériség, röviden az örök szeretet fénysugari öntik el a sötét, a komor világot... ma... megdöbbenve keresi az ember, hol van hát, merre ez a sok csoda ajándék.

Be vannak talán zárva titkos barlangokban, mint az Aeolus zivataros szelei, viharai, vagy ellopják megint a földről, mint az égből tüzet lopó Prometheus vagy a megváltás után öszényalábolta volna a sátán és... sötét birodalmának egyik vak zugában rejtette volna el?

Nem! Itt van közöttünk minden csoda ajándék... Nem is az alvilág lázad már a győzedelmes Krisztus ellen, hanem maga a megváltott ember... Maga az antikrisztus... Neki nem kell semmi olyan ami szent, ami magasatos, semmi üdvöt adó... csak egy... csak egyetlen — megtagadni azt — akinek köszönheti létét.

Tudjátok, hogy csak a pogányok fejedelmei uralkodnak azokon, az ő nagyjaik hatalmaskodnak rajtuk. De nem úgy leszen köztetek, hanem aki köztetek nagy akar lenni, legyen a ti szolgátok.

— E szavadról ismeretek reád uram. Hízz ép azért nevezetem én magamat a szolgák szolgájának.

— De ugyanúgy cselekszet-e?

— Igen, Uram. Ez a fény és arany, mit itt látsz, nem az enyém, az mind a tied és az isteneké, kinek jobbfelén tilsz.

— De erre járatomban hallottam özvegyek sirását, kik főkáikat siratták, láttam megkínzott nyomorékokat, kiket a te parancsodra gyötörtök meg, láttam sirókat, kiknek könyveit nem te száritottad, hanem patakoztattad. Láttam máglyákat, ahol embereket égettök, láttam kintó kamarákat, láttam annyi gyötrelmet, hogy újra így könyörögtem az én atyámhoz: Oh, bár ezt a poharat távoztattad volna el tőlem!

— Az mind megtörtént a te neved nagyobb dicsőségére.

— Milyké lehet az én nevem dicsőségére ez, ki azt hirdetem, hogy a törvényben a legfőbb az irlalmasság?

— De azok irlalmat nem érdemelnek.

rekkel a keheket elfojtják. A vásárlók csak a lovak használatba vétele alkalmával jönnek a becsapásra, de a károsodásuk csak megmarad, mert az árusító paraszt embernek egy fillér vagyona sincs. Ilyen módon csaltak a legutóbbi jászalsószentgyörgyi országos vásár alkalmával is Balla László, Balla Furkas jászladányi és Fodor József jászkiséri lakosok, hol Csáki Gábor tápiógyörgyei lakost károsították meg érzékenyen.

Távbeszélő vonalat rongáló inasok. Lányi Pál 12 éves, Lányi Mihály 13 éves, Gál László 13 éves, Béres Mihályi József 12 éves, Bécsi Ferenc 13 éves Soli Ferenc 17 éves jászapáti eszmadia inasok azzal szórakoztatták magukat, hogy a városban levő távbeszélő vonal elszigetelő porcelánjait kövekkel egymásután leverték. A pájkos inasokat elfogták és a szolnoki törvényszéknek feljelentették.

Hamis tanyai kutyák. Azok, akik a határban sokat járnak, tudják, hogy milyen veszedelemben kerülnek némelyik tanya környékén a hamis kutyáktól az emberek. Nemhogy még az ilyen vérebegek megkötnék, de a vármegyei szabályrendeletben előírt kolonccal sem látják el, azok egész nap kuncsorganak a tanya körül, szinte várva a pillanatot, mikor törhetnek rá egy áldozatukra. Sok esetben két, három társaságból álló kutya had rendezi a támadást. Legutóbb Kovács István jászladányi őrmester teljesített szolgálatot a határban, hol Polgár Mihály nagy fekete kutyája kiszaladt a tanyából és a ló hátulsó lábait össze marta. Az őrmester persze lelőtte a kutyát.

Egy kis tévedés. Lapunk régebbi számában, mikor a Jászapáti Róm. Kath. Nőegylet alakult, egyesülésükre azon kitételt használtuk, hogy ez nem jótékonyági egyesület hanem „arisztokrata” kör. Legyen szabad ezen sajnálatos tévedésünket a következőképp helyreigazítani. Nem helyesen nevezeltük el „arisztokrata” körnek, a nőegyletet, merr még olyan arisztokratát nem látunk, ki szegények megajándékozására gyűjtet s a maga gyermekének adja oda az összegyűjtött összegben vásárolt játékszert.

Gondatlanságból tűz. Harsányi Miklós besenyszögi földbirtokos tanyáján lakó Zajac István béres gyermekei gyufával való játszás közben meggyújtották a konyhában fűtőre elkészített szalmát, minek következtében a lakóház kigyulladt és teljesen leégett. A gondatlan szülők ellen folyik az eljárás.

Testi sértés. A jászladányi csendőrs Halmi Géza 19 éves jászladányi lakost feljelentette a jászapáti kir. járásbíróshoz, mert Simon István legénytársát súlyosan megverte.

Választás. Nagykörű községben üresedésben levő orvosi állásra folyó hó 22-én Dr. Bodnár Sándor főszolgabíró elnöksége alatt tartott képviselőtestületi ülésen Dr. Haras Zsigmond nagyváradai gyakorló munkás biztosító orvost egyhangulag megválasztotta községi orvosává.

Alkohol áldozata. Folyó hó 22-én a jászkiséri pénzügyőri szakasz szolgálatot teljesítő két közege a jászapáti - Jásszentandrási kőuton, a Löwy féle tanyánál egy kétfogatu lovaskocsit fogott el melyen egy teljesen eszméletlen kívül lévő ember volt olyként, hogy ruhájánál felakadva csüngött a kocsi elején. A szerencsétlen embert, kibem Bartus Gábor 38 éves jásszentandrási lakosra ismertek, beszállították a jászapáti község-házához, hol Dr. Khindi Barna és Dr. Beóthy János orvosok vették kezelés alá. Megállapították, hogy Bartus teljesen ittas; estében agyrázkódást kapott s felgyógyulásához nincs remény. A szerencsétlenül járt Bartus aznap Jászapátira buzát szállított, minek átadása után a Szüle-féle kocsmában teljesen leittasodott s így indult utnak, hazafelé. Valószínű, hogy elaludt miközben a lovak közé bukott s ennek következtében a feje teteje teljesen összeroncsolódott. Eszméletlen állapotban családja háza szállította a jásszentandrási tanyájára.

5479/1913 szám

HIRDETMÉNY

Jászapáti község képviselő testülete által a község tulajdonát képező négy országos vásáron szedhető helypénzszedési jognak az 1914—1916 évekre nyilvános árverés útján leendő bérletbe kiadására határidőül az 1914 évi január 7-ik napján d. e. 10 óraja a község közházához kintzetik.

Kikiáltási ára: 2500 korona.

A kikiáltásiár 10 százaléka az árverés megkezdése előtt befizetendő.

Bérleti feltételek hivatalos órák alatt a község főjegyzői irodába megtudhatók,

Jászapáti 1913 évi dec. hó 19-én

Khindi Gyula s. k.
főjegyző

Berente Miklós s. k.
főbíró

543 szám

1913 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az erzsébetfalvai kir. járásbírósnak 1913 évi Sp. I. 329/3 sz. végzése folytán Dr. Herceg Jenő ügyvéd által képviselt özv. Hanák Lipótné végrehajtató részére 2521 kor. 60 fill. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2003 kor. 90 fillerre becsült ingóságokra a jászapáti kir. bíróság 1913 V. 298/5 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes üzletében Jászapátin a hevesi uton leendő megtartására **határidőül 1914 évi január hó 5-ik napján délelőtt 9 órájára kintzetik, amikor** a bíróság lefoglalt üzleti berendezés arany, ezüst és fém

árak s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükségesetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttnél bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Jászapátin, 1913 évi december 18.

Szvitok

kir. bíróságl végrehajtó.

Karácsonyi vásár az ADRIA könyv és papírkereskedésben.

A legszebb karácsonyi és ujévi ajándékok, ugymint: imakönyvek, fénykép-és levelezőlap albumok, emlékkönyvek, naplók, levélpapír és festett dobozok, továbbá ifjúsági- és mesekönyvek, társasjátékok, képes- és verseskönyvek, szivar-, pénz- és oldaltárcák, zsebkések, valamint mindenféle karácsonyfadiszek és karácsonyi szentképek nagy választékban kerülnek eladásra.

KIENTZL NÁNDOR

műkertészetéből való virágok állandó

eladása

a Piac-téren levő cukrászdában, úgy cserepekben, mint leszakított állapotban.

Estélyekre,

lakodalmakra izléses frizurákat készít Rosenthal Margit fodrásznő. Ugyancsak napi fésüléseket havi díjazás mellett elvállal.

Olcsón leszállított árban karácsonyi vásárt rendez, dúsan felhalmozott férfi és gyermek ruhákból NYITRAI JÁNOS jászapáti szabó mester.

Tiszta, elsőminőségű olvasztott

disznó zsír

nagyobb vételnél versenyen alóli árkban kapható BOLYÓS JÁNOS hentes mesternél

JÁSZAPÁTI UJSAG

1913-1914. /1-2.évf./. Jászapáti. Megj.: hetenként.

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

A felvételeket az Országos Széchényi
Könyvtár H 3.695.számú anyagáról ké-
szítettük.

1913. /1.évf./. máj. 29-dec. 25. 1-32.szám.